

بیتل، گنوشیتن ءِ گال بند

شے رگام

بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

بلوچی اکیڈمی

(c) شے رگام

کتاب نام :	بیکل، مویشین، کال بند
ڈویسٹک :	شے رگام
سال :	2012
لیکچر :	1000
نہا :	100 کلاہار
سرٹاک، کمپوزنگ، ڈیزائن :	سیدتان عمر
چاپ جاہ :	ہائی ٹیک پرنٹرز، کوئٹہ
رنگ کار :	بلوچی اکیڈمی، کوئٹہ

ISBN NO.....

نام دات

بلوچی و نامء

بئکل، کوششون ۛ کال بند

مِنْت واری

اے کتاب ۛ صداں بئکل ۛ کوششون ماچہ بلوچی ۛ دوزواہیں سنکلتاں، لیر بکد، چھاپ بونگلیں
کتاب، احوال تاک، ماہتا کاں ۛ کونہیں بلوچی شاعری ۛ چھاپ بونگلیں ۛ چھاپ نہ بونگلیں شعر،
صوت ۛ پد بنداں ڈرنگ آنت۔ ما سنکلتانی ۛ لیر گنجانی ۛ اے کتابانی نویسوک، ماہتا ک ۛ احوال کانی
واجبیں شوکارانی مِنْت واریں۔

شہر گام

سزلوز

لہز ہما دہدے کارآمد ہندے محتاینت کہ آگوں وگ لہراں یکجاہ گوٹھگ بہ بنت۔ بخشیش لہرائی سرے یا آخرے ہر لہزے کہ کارمرز بیت ہما لہز یکجا ہی ء معتادینت ء اے معتاکوں ہما محتہاں بازو ہدے دپ نہ ورنت کہ آ لہزے وئی چندے مطلب بہ بیت یا چوش کہ لہزے ہگوں ووی لہرائی ہواری ء معتاکم ء گیش بنت یا آئی ء فکری ء دووے ربیدگی مطلب چتاوت کن انت۔ بخشیش یکجا ہیں لہز بیکل ء گوشتین ء دروٹم ء دجا کا انت۔

بیکل بازو ء رواج کینگ انت۔ ایش دانا ء عقل مندیں مردمانی گوشتین انت کہ آہانی تجربہ ء زانت ء آسرانت۔ شاعر ء زانتکارانی شعرانی ہندے بہرانت کہ آطم ء زانت ء تجربہ ء شون دینت۔ بازیں بیکل و ہدے حالتانی پشت گرد ء رواج کینگ انت۔ ایشانی شری ء گندگی ء شایم دت دووے ربیدگی ء ہما قوم ء تاریخ ء آئی ء وجودانت۔ قوم ء ہمو رچی زند، آئی ء چا گرد، آئی ء زانت ء آئی ء تجربہ ہم اے بیکل ء گوشتینانی بنیاد جوڑ بنت۔ قصہ ء داستانانی کردار یا ہے کردارانی حزن مردی ء غیرت ہم بیکل ء گوشتینانی بنیاد جوڑ بنت ء مردمان ء تاریخی نیمے دینت۔ شاعرانی گوٹھگیں شعری بند کہ آنگر ء نیم ء شون دینت، مردم آہان گوشتت ء مدال مدانی ء اے شعر بیکلی شکلے زورانت ء ہر کسی دپ ء بنت ء دیوان ء مجلساں کیر آرگ ء گوٹھگ بنت۔ قصہ ء داستان ء آسر ہم بیکل ء گوشتین ء صورت ء دجا آرگ بنت ء چہا ہاں اولی زانت ء فکر دیم ء آرگ بیت۔ بیکل کس ء پے کسد یا پے زانت نہ ٹھیکگ انت۔ ذاتی یاراجی زند ء ہدے بیکل، جنگ ء فتنہ، مزاح داری ء میا رنجلی، دروہ ء ہدیری، نفرت، مہر ء دوستی، نیکی ء تپاک ء حالت کہ سرا گوٹھگ انت ء چہ تجربہ ء زانت ء ہے حالتانی آسر ء انجام ء باروا تران بونگ کہ آہاں بیکلانی دروٹم ڈرنگ۔ بیکل و ہدے ہمراہی ء حالتانی یا واقعاتی باروا جوڑ بونگ انت چیا کہ بیکلانی پشت ء تاریخی یا دووے ربیدگی زانت ء است۔ زند ء دوستی بنگ ء پہناتانی تجربہ ء زانت ء حاصل ہما بیکل انت کہ ہے باروا گوٹھگ بونگ انت، چوش زانت کہ کسے بیکلگ ء بیکل ء ساز بنگ چیا کہ اے بیکل ہزاراں سالانی دوران ء رواج کینگ انت۔ دوئی صورت چوش انت کہ قومے ء زانتکار، کواکس، میر ء سردار، فلاسفر ء دانائیں مردمانی گوشتین کہ آہانی زانت ء نیم ء آسرانت، ہماہانی گوٹھگیں کپ انت ء ننھیں واقعہ ء حالتانی آسرانت کہ ہماہانی سرا گوٹھگ انت۔

بہل، گوشین و گال بند

بہل و باروا اے جبر گوشگ لئی انت کہ اے گول و ہدے ہمراہی و زبان و دی مروی و بندوک انت و ہمو روج وڑے ناوڑے و بہل جوڑیو آن انت۔ بہل و ہر دور و ہر وہاں یک حاسین اہمیت نے ٹونگ کہ تاں روج مرچی ہست انت۔ زبان ہست انت، قوم ہست انت، قوم و دو و ر بیدگ ہست انت، آئی و قومی ذانت ہست انت، بز ان کہ بہل ہست انت و دیما زوگ و انت۔ اگس فرے آتنگ گڈہ آیش انت کہ مروچی نیں حالت، مروچی نیں گذر کہ صد سال ساری و گذراں چتا انت یا گیش ترے کم تر انت، پیہا ہے بنیاداں بہل و گئی کیشی و معنی سنگ لویبت۔

بھلائی باز تر انت، ہما کہ راستی پندر کن انت، ہما کہ دو و ر بیدگ و ز ند و مند و باروا اتزان کن انت و ہما کہ سوچ و پنت شون دینت، وٹی و شادمانی شون دینت، ہیر و ہیر گیری و ہیر ماری و ہیر داری شون دینت، ہما کہ دشمنی، لچ و میار، مہماں بھلی و ہا ہوئی و سر حالان دینت۔ ذاتی کروار لشی یا ایر جنگ بہل و ہیرے ذانت۔ بہل، گوشین و گال بند ذاتی ٹھنٹے لینگ نہ بیت، پیہاں کس دل و نیاریت چیا کہ اے قومی، راجی یا ہندی راستی و پندر کنت۔

بہل و گوشین و گال بند بلوچ و راجی حب، دو و ر بیدگ و تاریخ و جزا نکاں گنج انت۔ پیہا لہر و گالوار، زبان و آئی و گوشگ گول آئی و تاریخ و آئی و سر زمین و جو بھگیں راستی انت کہ قوم و تاریخ و دو و ر بیدگ و بستار و بڑ جاہ دارنت۔ ہر لہر تاریخ و آئی و تاریخ و آئی و سر زمین و جو بھگیں راستی انت کہ قوم و تاریخ و دو و ر بیدگ و بستار و بڑ جاہ و دو و ر بیدگ و تاریخ و آئی و سر زمین و جو بھگیں راستی انت کہ قوم و تاریخ و دو و ر بیدگ و بستار و بڑ جاہ و دو و ر بیدگ و تاریخ و آئی و سر زمین و جو بھگیں راستی انت کہ قوم و تاریخ و دو و ر بیدگ و بستار و بڑ جاہ۔

بہل و گوشین و گال بند بلوچ و راجی حب، نیک و بد و باروا اتزان کنت، مزاد داری و بلوچی میار و باروا گوشنت، لچ و ٹنگ و باروا اتزان کن انت، بہل و گوشین بلوچ و ز ند و ہر پہتا و پیش دارنت۔ دوستی و ہیر، نفرت و بد بڑی، ہیر گیری، جنگ و شدت، ٹنگ و نام، ڈزٹیل راجی حب و ٹیل گول بہل و گوشیناں سہرا بنت۔ بہل ایوک و گوشین قصہ و داستان یا حالتانی آسر و شون نہ دینت بلکن آبلو چان و یک حب و ٹیل و شون دینت کہ پرائی و آئی و کس راج و خاطر اچے شر و چے گندگ انت، پیہا گوشین و گالوار قومے نے یا ٹکے نے قومی یا ذاتی ز ند و ڈزٹیل ٹنگ و پہتا تاں نشان دنت۔ ایش قومے و ٹگری و ذہنی مز ن مروی و توانائی دینت، اے اصل و راجی میرا نے کہ راجے ڈزٹیل مردم چریشاں پنت و سوچ و زور انت۔

بہل و گوشین مجلس و دیواناں تام دار کن انت۔ چونکہ ہر بہل یا گال بند و پشت و یک داستان و قصہ نے

بھل، کوشیتن ء کال ہند

ہم گزنج انت یا عقل ء فہم ء فکرے کون انت پمپھا چوشیں بھل، کوشیتن ء کال ہند دیوان ء براہ انت ء مردماں ء
کو نہیں دود ء ریدگ ء حالتاں گیر ء کار انت۔ بھلانی زبان آسان انت ء ہر کس ایسی ء پوہ بیت کہ اے بھل ء
پشت ء چہ معنی ء مطلب ہے ہست۔ بلے ادا، ہر بھل ء کوشیتن ء کالوارے ء پخت ء قصبہ ء داستان کے کہ
ہست، آستان دیگ نہ ٹونگ انت۔ ایسی ء مستریں سبب ایس انت کہ ہر چوشیں بھل یا کوشیتن ء کردار یا آئی
ء پخت ء قصبہ بلوچانی براہ ء شایگانیں ڈیہہ ء دنگاں چتا چتا انت۔ ایرانی، پاکستانی ء اوقانستانی بلوچستان ء کوں
پاکستان ء سندھ ء پنجاب ء صوبہاں ہواریں بلوچ ڈیہہ ء بلوچانی کورا ہر چوشیں بھل ء کوشیتن ء قصبہ یا کردار
یک نہ انت، پمپھا ماے بھل ء کوشیتنانی معنی ء مطلب دانگ انت۔ بلے آہانی پشت کرو ء سر جہیں قصبہ ء داستان
بیان نہ ٹونگ انت۔

بھل ء کوشیتنانی اے سنج سرجم نہ انت۔ ایسی ء سبب باز انت۔ اول اے بارولہف ء پول آؤر ء نہ ٹونگ کہ پہ
چشمیں کتاب ء نوشتہ ء لٹی انت۔ دومی، بلوچانی براہ ء شایگانیں ڈیہہ سے منکال بہر انت، اوقانستان، ایران ء
پاکستان، بلے کتاب ء ایران ء اوقانستان ء بلوچانی بازیں بھل ء کوشیتن ء کال ہند مان نہ انت۔

شے رگام

مایہ، سلطنت عمان

25 جنوری 2012ء

آ

آباد بونگ : سیر بونگ - الم دار بونگ - دزک ء دؤراں بونگ - دؤران بونگ - سٹ ء دؤراں بونگ -
(2) دلت ء پڑور بونگ - (3) ڈگاران کشار بونگ - سر سبز بونگ -

آزور بونگ ء پوریا، بچ بچلی ء سنج ء گہرہ انت: آمال ء گنج کہ پہ بچ بچلی ء بے حیائی ء سبب ء دست بہ کھیت
چرائی ء ہا عزتیں داری ء لکڑی کہہ ترانت -

آناک بونگ : ہا عزت بونگ - سنگین ء کران بونگ - شرف دار بونگ - (2) آپ ء لاپ بونگ - سیر ء آباد بونگ -
آپ آپ دار ء جاگہ کنت : آپ ء عزتیں بند ء ڈگار جاگہ دات کنت - آپ ہر جاگہ جاگہ کنت نہ کنت - خود
ء کم تو انیس مردم باید نہ انت کہ چوٹی زور ء عزت ء گیش حریں زور بہ جنت یا تماہ بہ کنت -

آپ بونگ : چو آپ ء بونگ - بد انگلیں چیزے ء آپ بونگ -

آپ بگاہ ء اوشیت : آپ ء بند داریت، مدت ء ٹنگ خزہ داریں ء ہا عزتیں مردم کت کن انت، ہا ہوت ء
عزتیں مردداشت کن انت -

آپ پاپ رو، مولد پگھام : بچو کہ آپ وتی آپ رو ء روت ہے رنگ ء پہ مولد ء گلام شتر انت، ہر کس وتی رم ء -
آپ پاپ رو ء روت ء نو پہ بچک : ہر چیز یا ہر کس پہ وتی رم ء پراہ دار انت - ہر کس وتی نسل ء کثیت ء ہا
تیل ء عاداتاں زوریت -

آپ پھنگ ء روغن نہ بیت : بے نفیس کاراں بیچ نف ماں نیست - شیر ء منگ ء روغن در کیت - بلے آپ
ئے منگ روغن در نہایت -

آپ خزگ : بڑیں یا بڈا انگلیں چیزے ء آپ بونگ - (2) نرم بونگ -

آپ جان ء چمک کنت ء راتی دل ء : راتی پہ مردم ء شتریں جبرے، ایسی ء مثال چو آپ ء انت کہ جان ء
صاف ء پھک گنگ ء کار مزر بیت - راست گوشی دل ء چمک ء صاف کنت ء لیگاریں نے ملیت -

بھیل، کوششیں، کمال ہند

آپ ڈیک: زخم یا کارج یا آسنی آزاباب آبدارنگ، تیز رنگ۔ (2) رودیک۔ پروردیک۔

آپ ڈیک: ریش آ آپ کش بونگ۔ (2) ٹوک ورنابونگ۔ بانغ بونگ۔

آپ سرے ڈیک: منزل آ سر بونگ۔ سوپ مند بونگ۔ آپ سرے ڈیک۔ بھیلے آ سر بونگ۔

آپ سرے ڈیک: بڑگ آ آپ سرے ڈیک۔ داں حدے آ سر بونگ۔ (2) چہ جنجال آ ڈیک۔

آپ سورڈ چم کور: بے دس۔ ناتوان۔ کم کشاد۔

آپ شوٹنگ: چہ پوز آ آپ ڈیک۔ (2) پوز آ تہا شوگ۔

آپ کینگ: بے عزت۔ کم شرف۔ بے لٹ۔

آپ کینگ: چیزے آ ٹوک پشنگ۔ پختہ بونگ۔ (2) مست آ مخرد بونگ۔ ورنائی آ ڈیک۔ بانغ بونگ۔

(4) ٹپے یاریشے آپ ڈیک۔

آپ کہ رجیت، نمبے واریت: ہر کارے آ سرے داریت، نشانے نکیت۔ آپ آ ڈیک بے نمبے

چیر بوت نہ کنت۔

آپ گڑگ: ملا در بونگ۔ (2) بانغ بونگ۔ پختہ بونگ۔

آپ ماں آپ ہارڈ (رجیت) آڈیک: آپ مام ہا ہند آروت کہ آپ آ ہاریت۔ ہر شے یا ہر کس وئی روم آروت۔

آپ ماں ڈپ آ کوک ڈیک: مشکلیں و ہداں ہر وڈیں تو جیل سازگ بیت تاں آ کہ گورم آ یا کور آ آپ آگن

باز بہ بیت آ ڈپ آ سٹک بہ بیت، پوتی رکینک آ وئی چندہ چک یا ڈیک ہم پادانی چیر ڈیک بیت۔

آپ آ پکند، پچاں پکشل (آپ پکند، شلوار پکلاچ): اشتاپ کاری جو انیس عادتے نہانت۔ آپ آ ڈیک آ

یا آپ آ ڈیک آ ہداں، پک بڑے آپ آ سر آڈیک کہ آپ ہست کہ نیست آڈیک پچاں ڈرگن ساری آڈیک۔

آپ آ ہند داریت، کارج آ ڈیک: گز انیس آ پانی دارگ آ تو جیل مزنیں آ پکھیں بند بوت کنت آ ڈیک کارج آ

داشت کنت پبشا ہر کار آ تو جیل آ بیت۔

آپ آ ڈیک: بے بہت بونگ۔ لغور بونگ۔ بے بھیل بونگ۔

آپ آ ڈیک آ ڈیک: ڈوراں سری ڈیک۔ نامر پدیں کار بونگ۔

بھل، کوششیں، کمال بند

آپ کے بڑے: چیزے آپ کہ بہ بارت۔ (2) بندے پودھنگ آپ در آہک۔ (3) بیزارنگ۔ نام ہے
کنگ۔ (4) کم شرف نگ۔

آپ کے بڑے: گلاب یا بوجیک آپ کے نوازیک یا آدست بونگ۔ (2) چہ آپ آدست بونگ۔ (3) بے
نہیں کارنگ۔ (4) دوستی و صبر و ہلاں بونگ۔

آپ کے پاد آہک: آپ کے کیش بونگ۔ کور و پڑ بونگ کہ آئی کے کراں آپ پڑ بونگ۔ آپ کے چست
بونگ۔ آپ کے پڑ بونگ۔ ہارے آپ کے پڑ بونگ۔

آپ کے پڑ بونگ: ہور یا ہارے آپ کے کوزگ و پٹ و پٹان۔ آپ کے ہر پڑ۔
آپ کے پڑ بونگ: آپ کے کتیں گرم نگ۔ شیر گرم نگ۔

آپ کے پٹنگ: آپ کے ہر جہلاوی و پٹان و بونگ۔ کورے آپ یا جوہ آپ کے پٹنگ۔

آپ کے بونگ: آپ کے رنگ و پدل بونگ۔ (2) دریا و پٹلی و پٹلی و سبب آپ کے رنگ و پدل بونگ۔
(3) بازیں موشاں دریا و آپ کے ماں تہا بونگ و پڑ بونگ۔

آپ کے جاہک: بے سرورین و بے ہاوریں کارنگ۔

آپ کے پٹنگ: آپ کے چہ و بونگ و دورنگ۔ آپ کے پڑ بونگ۔ (2) بے سریں کارنگ۔

آپ کے پٹنگ: جو، گھن یا کور جوہ آپ کے بونگ و بونگ۔ راہ یا ڈکارے و بونگ۔

آپ کے پڑ بونگ: آپ کے پٹنگ۔ آپ کے کم نگ۔

آپ کے بونگ: چہ پٹنگ یا چہ کہ پٹنگ آپ پاریں جا گے آپ کے ہاں مدان و در آہک۔

آپ کے پڑ بونگ: خرابی و چہ بن و گول بونگ۔ کارے و چہ پڑ بونگ و خراب بونگ۔

آپ کے پڑ بونگ: بے نہیں کارنگ۔ آپ کے پٹنگ۔ بے سریں کارنگ۔

آپ کے پڑ بونگ: آپ کے چستی۔ آپ کے چست بونگ۔

آپ کے بونگ و پٹنگ: پٹنگ و پٹنگ نہ پٹ۔ ڈروٹی نقشاں چہ روات نہ کت۔ ایشی

و مثال ایشی انت کہ اگن کے آپ کے بونگ بہ پٹنگ و پٹنگ و پٹنگ آسان نہ پٹ۔

بھیل، کوششیں، کمال ہند

آپ و دور ویک: بچ و بزرگ۔ بے آپ بنگ۔ بے آبرو ونگ۔

آپ و ویک: ممتاں بھیل بنگ۔ بے دوری بنگ۔

آپ و راہ بنگ: آپ و گوزگ۔ (2) کوز یا ہار و آپ و چکا بنگ۔ بے گوزگ و راہ بنگ۔

آپ و رچک: بے پستیں کار بنگ۔ آپ و بنگ۔

آپ و رچک: دریا و رچک و بزرگ۔ آپ و بھیل بنگ۔

آپ و رگ: بے عزت بونگ۔ بے پردگ بونگ۔ بے بچ بونگ۔ کم شرف بونگ۔ آپ و بنگ۔

آپ و سا بنگ: آپ و ہوا و گوں مردم و بنگ۔

آپ و سر و بھک و بنگ: بے مطلبیں بچ بنگ۔ لا حاصلیں و بے نفس کار بنگ۔ بے نفس تران بنگ۔

آپ و سو بنگ: کوز یا ہار و آپ و ماں ماں و کم بونگ۔ (2) ڈکار و آپ و بھیل کہاں بونگ۔ (3) بچ کیں

آپ و کم بنگ۔

آپ و شام و بونگ: ہم شام بونگ، و بزرگ و بچ نہ بونگ۔ بونگ و بنگ بونگ۔

آپ و بھیل بنگ: ماں بھیل آپ بونگ و بچک۔ (2) آپ و چو و یا بند و پ دست یا گوں از با بے و بنگ۔

(3) بے نفس کار بنگ۔

آپ و بنگ: بے عزت بونگ۔ بچ و بزرگ۔ کم شرف بونگ۔ بے آبرو بونگ۔

آپ و بنگ: بے نام بنگ۔ نام و بزرگ۔ بیزار بنگ۔ پھری بنگ۔ (2) چو چات یا بنگ و آپ و بنگ۔

آپ و کوز بنگ: مردم و چکا بنگ۔ چارگ۔ (2) آپ و بھیل و زانگ و خاطر و آپ و چکا بنگ۔ (3) پھری

بنگ۔ بے نام بنگ۔ (4) مردم و بونگ و بنگ۔

آپ و بنگ: زڈان یا در پے و را آپ ماں بنگ۔ (2) کہن یا چاہے و را بچو و رو بنگ و بنگ کہ چاہ یا کہن

آپ و سر بہ بیت۔

آپ و بنگ: چہ آپ و گوزگ۔ چہ آپ و آدم بونگ۔ (2) کار و سر بنگ۔ (3) چہ دل و

بھیل و در آ بنگ۔

بھل، موشستن، گال ہند

آپ و رنگ: بے نفسی کار بے سبتیں کار پد۔ مچائیں گت۔

آپ و لاپ بونگ: سیرا آباد بونگ۔

آپنی رنگاں رنگ: جنجالاں بونگ۔ تاوان و بربادی و گڈی و خد و رنگ۔ واری و نیستی و سر بونگ۔ (2) جہل
کپک۔ نیز گار بونگ۔

آجال رنگ: پوست رنگ۔ پناؤ اسی و علاج و خاطر اسکے و دولت و تاز گیں پوتے گور و رنگ۔

آخن و ہل چہ رنگ و رنگ، آنہ بیت تھی، نہو نہیں ہاگ: آزال کہ بد عادت، انت و لوگ پہ لوگ بہ بیت، آ
تھی ہاگ نے بوت نہ کنت، غنا کہ عزت و شرف و لائق بیت۔

آجود کہ زلالی دل و سردانت، آگوا زانی چو چک و خود انت: بے کرد و بولائیں مرد پہ زالاں دور و ہار یکے
نہ بوننت۔ آزالانی دل و سردانت و آہانی کار گواز و چو چک بیت۔

آچار و یک: کسے و گرے و بدی و شریک و زہرا کنگ۔ سکین و یک۔ آشو و یک۔ (2) ڈس و پار و یک۔
نقش و نغان و یک۔ (3) چادر رنگ۔

آخردان مان آہک: قیامت و آہک۔ جاہی بونگ۔ بربادی بونگ۔ نکلیں گزائیں ساعت و آہک۔

آدپ و کہ ہیر دار رنگ، آگوماز و وارنت: ہیر واریں یا ڈھی واریں وپ کہ پہ گوماز و و رنگ و چرگ و سر بہ بیت،
پرائی و غزالی نے۔

آدست کہ ڈر ویت، نہ ونت: آ کہ مدام چہ و گر و دل مانگ انت، چہ و گر و ڈر ویت، آند ونت، آہچہ
تھی و داد بخشے نہ بیت۔

آرتی پوز و دیم و ویک: خاطر رنگ۔ لحاظ رنگ۔

آزگاں جا ہے ہن رنگ و چہ دت کم گئے: کار و ہار و تجارت و ہن مال و ورے، تاوانی ہے۔

آریا بونگ: مرقانی زم وار ویک۔ (2) چہ ز و پھلی رنگ و کپک۔

آزال کہ پڑ جو ہر انت، دست و تا مرداں ہند جو ہر انت: پڑ جو ہریں و لائیں زال کہ دست و نامرد و بے
بکرات و بہ کپیت آئی و پڑ جو ہری و لائق روت و کار بیت۔

آزال کہ مرد و دیل کنت، صاف کنت گیا و پ و کہ مرد و میل کنت: آزال کہ وئی مرد و یکہ و نت یا مرد و پرواہ و
نہ داریت پزاں کہ بہ فعلی کنت۔ صاف و رنگار کنت و کہ مرد وے و ہر گا و اگاں و نرینیت۔

پتیل، کوششیں، کمال بند

آزمان و ہنگ بھنگ: جنجال کنگ۔ بے نہیں بھنگ۔

آزمان و ہمت، بھنگ نہ ہمت: آسانیں کارے آکس خراب بہ ہمت، آٹھ کنگ ہمت بے نہیں کار ہمت کہ ہوت نہ کن انت چونکہ آزمان نا بھنگ ہمت غنا مان ویک۔

آزمان کھدیں ڈکار: خشکا وگ۔ چہ ہورے آباد ہوڈکیں زمین۔ خدا کھدیں زمین۔

آزمان و پاد کھل کنگ: ٹوہن و ہرز حیا لیں کپ۔ بنگ۔ (2) چوتی قدر کاٹ و کھشیں لوٹ کنگ۔

آزمان و ہز و ہگ: کسے ہر سرے زرخ و آمدہ کنگ۔ ٹکی ہونگ۔ تاواں بار ہونگ۔ مشکلیں و ہرے آنگ۔

آزمان و ماں سرے ہز و ہگ: ہٹکیں حزنیں تاواں یا حزنیں غم و آمدہ و سٹکیں کنگ۔ تاواں بار ہونگ۔ جنبا لے سرے کنگ۔

آزمان و کھل ہونگ: باز ہز ہونگ۔ (2) نہ ہونگیں کارے ہونگ۔

آزمان و دیم و تر و گ: ہرز و گ۔ مان نیارگ۔ کپ و کوش ہز و گ۔

آزمان و تر و گ: دت و سٹک ہرز و حزن لیک۔ (2) بال کنگ۔ ہرز و گ۔

آزمان و زمین و ڈووی ویک: ڈووی ویک۔ قسم ویک۔ گزانیں سوگند ویک۔ (2) آزمان و

زمین و سوگند ویک۔

آزمان و زمین و یک کنگ: پے کاریے و کنگ ووتی دس واک و ہنگ۔

آزمان و سرے ہز و گ: سٹکیں کو کار و ہنگ کنگ۔ چست و ہز و گ۔

آزمان و کبر کبر ہونگ: ملیں و ہرے شاہ کنگ نہیں آسان و سیاہ و اسپت ہونگ۔ (2) نہ ہونگیں و ہونگ۔

آس آپ ہات: تاواں ہبات۔ آس و آپ تو سات۔

آساپ و کنگ: معصیت و کنگ۔ مشکلیں و ہرے آنگ۔

آس ہرگ: ہنگ و سزپک۔ ہنگ، ٹوپ و یا و کہ انجہیں چیزے و تیر و شاہنگ۔ (2) زہر ہرگ و ہرے نہ

وٹی باہنگ۔

آساں ہونگ: جنجالانی تہا کنگ۔

آس و یک: ہن ویک۔ (2) اڑ و ہز و ہز و گ۔ ہنگ پاد کنگ۔ پلینڈی کنگ۔

بھل، کوششیں، کمال ہند

- آس خزگ: گرم بونگ۔ شہک۔ گرم کوگ۔ سہر بونگ۔ (2) نارضا بونگ۔ ڈہر کرگ۔
- آسٹونک و لاشچک: پہ چنگ و غمڑا تیار بونگ۔ (2) کاریہ و نگ و پیش آستین کانی بونگ۔ تیار بونگ۔
- آسٹونک و مار: ظاہر دوست و باطن و دشمن۔
- آس چنگ: بن و یک۔ مان دارگ۔ سوچک۔ پیران نگ۔ آس کون دارگ۔
- آس دارگ: روک نگ۔ مان دارگ۔ بن و یک۔ زوال نگ۔
- آس دور و یک: فتنہ و فساد پیدا نگ۔ مشکل و دی نگ۔
- آس و یک: سوچک۔ مان دارگ۔ بن و یک۔ آس کون دارگ۔ (2) چنگ یا د کہ انجیں
- سلائے سز چنگ۔
- آس رنگ: کھل نگ۔ ہلاس نگ۔ سرجم نگ۔ بیلو نگ۔
- آس رچک: تادان و جنجال و آماج بونگ۔ (2) گرمیں موسم۔ خمد و لوار۔
- آس روخ و وزگ: پہ موت و دعا بونگ۔ موت و سوگند و وزگ۔ (2) کشنگ۔ برباد نگ۔ ہما خیرات و وزگ کہ
- مزدگ و از خواہی و روج و عیبت۔
- آس روک: خزگ و خیرات۔ سے شام۔ (2) کسے و مزگ و وہاں تاں سے روج و خیرتیں مزوم و لوگ و پہ
- وزگ جوڑنگ و آس روک نہ نگ و سے روج و زندہ و وزگ و جوڑنگ و دو آس روک نگ و دو۔
- آس روک نہ بونگ: دار و بنگ بونگ۔ چاہ و ویران بونگ۔
- آس ڈوزگ: چاہی و بربادی و آنگ۔ (2) ڈہر کرگ۔
- آس کینگ: ہڈ تانی سبب و برباد و ویران بونگ۔ چاہ و برباد بونگ۔
- آس کینگ: کینگ۔ برباد بونگ۔ (2) فتنہ و فساد و دی بونگ۔
- آس نگ: آس و پیش نگ۔ کارے و پہ اشتہائی نگ و مردمان و کڈن نگ۔ (2) ناروائیں زوراکی
- نگ۔ (3) برباد نگ۔
- آس کرگ: x انز کرگ۔ ڈہر کرگ۔ (2) بن کرگ۔
- آس کوہر: دل سیاہ کنوک۔ شیطان۔ (2) ظلم کنوک۔

بہل، موشتین، کال بند

آس کوازنگ: گرم بونگ۔ سنگ بھونگ۔ (2) سنگیں مصیبت، غراب، ماں سرا بونگ۔ (3) کسے ہر اظلم بونگ۔
آس گنگ: ڈر ہر بونگ۔ (2) بے تابیر بونگ۔

آس آ آپ بونگ: آس بونگ۔ آڈو داوا بونگ۔ خیر بونگ۔
آس آ سر بونگ: آس کہ بونگ، سوچیت۔ آس آ سر تباہی بونگ بونگ۔
آس آ ایر بونگ: آس بونگ۔ (2) آس بونگ ایر بونگ۔ آس بونگ بونگ۔ (3) بجات بونگ۔
آس بونگ: آس بونگ۔

آس بونگ: تباہ بونگ۔ بیران بونگ۔ تادان بونگ۔ مشکل بونگ۔ آس بونگ۔
آس بونگ: لوگ بونگ۔ کسے بونگ۔ آس بونگ۔ پاد بونگ۔
آس بونگ: آس آ آپ بونگ۔ (2) بونگ بونگ۔
آس بونگ: زوال بونگ۔ تادان بونگ۔ بونگ۔

آس بونگ: آس بونگ۔ بونگ۔ (2) بونگ۔
آس بونگ: مشکل بونگ۔ بونگ۔

آس بونگ: زور اور زور اور بونگ۔ بونگ۔ (2) بونگ۔
آس بونگ: کون بونگ۔ بونگ۔

آس بونگ: آس بونگ۔ (2) بونگ۔

آس بونگ: کون بونگ۔ بونگ۔

آس بونگ: پونگ۔ (2) بونگ۔

آس بونگ: آس بونگ۔ (2) بونگ۔

آس بونگ: بونگ۔ بونگ۔

آس بونگ: کون بونگ۔ بونگ۔

آس بونگ: بونگ۔ بونگ۔

آس بونگ: بونگ۔ بونگ۔

آس بونگ: بونگ۔ بونگ۔

بھیل، گوشتنی و کال بند

آس و کنگ: ٹہل و صلاح کنگ۔ ناتپا کی و ناڈھی یا بنگ و برو و توشنگ و ہلاس کنگ۔ (2) آس و آپ پوسچک۔ آس و توشنگ۔

آس و گون و بنگ: سوچک۔ آس مان دارگ۔ (2) میٹر بنگ۔ انجیں کارے کنگ کہ پرائی و سبب و جیزوہ، داوا و نکشت و کوش و حالتے دوی بہ بیت۔ فساد و پیدا ک کنگ۔

آس و مائتارگ: یک چیزے و سوچک و ٹہن و بنگ۔ بر باد کنگ۔ تاوان و بنگ۔ جاہ کنگ۔ آس و بنگ۔ (2) داوا و جیزوہ و پاد کنگ۔

آس و ماں دامن و کنگ: مشکل و دویلے و کنگ۔ پریشان و دویل رنج و بنگ۔

آس و آپ: ازلی دشمن۔ ہا کہ یک دوی و کار کنگ و زند و آنت۔ نہ کچوک۔

آس و آپ و یک کنگ: ناریندیں، بے مطلبیں و نہ کچوکیں کار و کنگ۔ نہ کچوکیں کار کنگ۔ (2) مشکلیں کار و کنگ۔ (3) کچوک کنگ۔

آس و آپاں بنگ: مال و بر باد کنگ۔ مال و پے بے دردی خرچ کنگ۔

آس و آپ و کوز بنگ: معیبت و مشکافی کوز بنگ۔ (2) سوگند و بنگ۔ چنگا کنگ۔

آس و آسکاری کنگ: فساد پیدا ک کنگ۔ مشکل و جنجال دوی کنگ۔

آس و ٹہن آس کنگ: مزین آسے روک کنگ و زندگ۔ (2) دوار کنگ۔

آس و پیش: خزندہ تہیں و اشتاپ کاریں مردم۔ ٹوند آسیں مردم۔ ہا مردم کہ ڈوت بڑا زکبت۔ تیز و چالاکیں مردم۔

آس و پیش کنگ: جودگ۔ داوا کنگ۔ (2) اشتاپ کاری کنگ۔

آس و شمر: سوگند و زک و خاطرے ماں مخرے آس و پادشاد و زوگ۔ (2) گناہ کار و گناہ یا بے گناہی و پستانگ و چارگ و حاضر مردم و راجد و کیں آگمرانی سراپا و شاد و کوز بنگ و دود۔

آس و ڈہان: چدرو کیں آس و بڑا زانی تواری، دوتی، ڈھنسی، وٹھی یا نم و مطلب و معنا کنگ و شرک و پال۔

آس و بڑگ: تاں گڈ نر و بڑگ۔ سرجم کنگ۔ بیویں و عذ و بڑگ۔

آس کبیت و خر و خشک نہ زانت: چو کہ ویل و جنجال و بڑگ نہ زانت، ہے وڑ و آس و خر و خشک نہ زانت۔

آئی و کار سوچک انت۔ آس کہ کبیت آسوچیت ہے وڑ و زوراک و ظالم کسی ریا نہ کبیت۔

پتیل، گوشین، گال ہند

آسیابی مخرورنگ: جو چٹکی عروگ۔ بے آرام بونگ۔ غراب بونگ۔

آسیابی ڈزنگ: بیگواہ نگ۔ بربادنگ۔ ہرت و آرت نگ۔

آسی چائیل بونگ: مشکلیں وہداں بونگ۔ جنجالاں گنگ۔

آشا نگ: کسے بگت و پے جاک و صلوات دپ و تہا پڑ و شک۔ پے زور کسے و راست و زد و گوشک۔ (2) بیزار نگ۔
پہری نگ۔ بے دس نگ۔

آکار و کہ زرنہ کنت، بیچ و محرم و خمر نہ کنت: مال و دولت ہر درو و دوا انت بلے اگس کار و تو جیل پے زریوت مہ
کنت، بزاں آکار و خیر شتر بوت نہ بیت۔

آکر آرنگ: گوں مزین زہر و گرت و پے جنگ و داوا و بیز آرگ۔ (2) مزین شانی شون و یگ۔

آکر و یگ: پے جنگ و مز و بیز نگ۔ پے مز و تو پی و یگ۔

آ کہ پے و ت غریبے نہ بیت، پے و گے و نمردے نہ بیت: آ کس و را کہ و تی عزت و خاطر و نہ گیت، آ و گے
عزت و پروا و ہم نہ کنت۔

آ کہ خما و ارت و ٹھنا گرت: آ کہ و تی و شیاں گوں و گے و بہر کنت و گے و غماں شریکدار بیت، سکیانی و ہداں
ایوک نہ بیت۔ ہر کس آئی و را کو چک و نت و آئی و غماں آسان کنت بلے آ کہ و گے و ٹھی و غماں گوں نہ انت،
پڑائی و سکی آں کس ٹھی نہ بیت۔

آ کہ دوست انت پے جنجاہاں ترن نہ بیت: دوستی و دنی انت۔ دوست، ہمالانت کہ مشکلیں وہداں ہم دل رن نہ بیت۔

آ کہ گز انت نہ و ز انت: گز و کیس و چنگا و کو کار کنو کیس مردم بے کرد انت۔ آ تاوان و ات نہ کن انت۔ آ ہانی
دپ و شکلیں جاک و واک انت۔

آ کہ گوں گواہی و ہریت، ڈہرے نہ و ہنت: آ و ڈمن یا بدواہ کہ پے بٹکیں شیر و و رنگ و ہریت، آئی و زہر
دیگ و شک و ضرورت نہ انت۔ اگس کارے گوں آسانی و بے جنجال و نگ بوت کنت، آئی و حاظر مشکلیں
و گز انیں تو جیل ساڈگ شتر نہ انت۔

آ گواہ و کہ بھگو کیس بزات نیست، گوں ٹھل و سیاہ سجات: بے بزاتیں گواہ عزت و غنا مے نیاریت۔ بزات
گواہ عزت و شک انت۔

آ گواہ و کہ بھگو کیس بزات نیست، چو کھات انت کہ دلٹھے مان نیست: بزات پے گواہ عزت انت۔ گواہ و

بھیل، گوشن و کمال بند

پہریزگ بلوچ و شان انت، بلے آگوار کہ بے بزات انت آئی و مثال چو ہما گلات و انت کہ بے واجہ انت و
پہ ہر گس و یلہ انت۔

آلکوزہ پر کھنگ پٹن تا کیں کہ ستم و سہر و کھیں جن کے کھنگ: باہد انت کہ ہر کس و تی رم و یادنی عزیزاں و کی و رشتہ بہ
کت آگلو و ہر گورگ بے معنی انت چیا کہ آئی و کول ستم و سچ سیالی کے نیست۔ و زو گس مزن مردی بھگی کے۔

آبج کہ بے کفش بیت، ماہ و حرام انت: چنگ کہ چہ مرد و عنانت، حرام زوا کے (2) بے اہلس چیز مام حراب انت۔

آخرد کہ بے بزات و شان کنت، میری، آزال کہ بے جو و سبہیت سیری، عاقبت یک روچے تدو و زہریت:

مردم ایوک و جنہا شان و عزت و لائق نہ انت۔ آکس و کہ بزات نیست، عزیز و سنگت کے نیست، آلا و ارت

انت۔ پرائی و بھیل و میری شان جلوہ نہ دنت۔ ہے و ژ و آگس زالے کہ مرد کے نیست بلے مدام چوں سیری

سبہیت، بزات کہ روچے ناروچے و دوارت و بے پردگ و بے عزت بیت۔ پھیل بے جو دس زال باہد انت

گزاں و بھگیں بہ بیت۔ سبگ و بھلس مہ بیت۔

آخرد کہ ہیران گر انت، مہراہ اش بے راہیں گر انت: آکس حون و ہیراں گر انت، آ آرام و ماں لوگ و نہ

نہدانت، آہانی جا گہ، آہانی مہراہ کوہ و گز انت۔

آخرد کہ بیہنگاں و رانت، شیراں بھر کن انت: نیکی و ہدل و نیکی گنگ الٹی انت، کسے اس حزنیں نیکی کے دیم و

درا تک نہ کنت چوش کہ اس کے و چہ دوی و بینگ و ارتک تو باہد انت کہ آئی و ہدل و شیر و ہدوار نیست۔

آخرد کہ پنت و ذل بیت، فلک و پنت و مثال بیت: اس مرد مدام زال و پنت و سوچ چہر اہدوت، نام و تک و نیار بیت۔

آخرد کہ دریا و مان و نت، آچہ و زماں نہ خرمیت: آخرد کہ حزنیں کارے گنگ و ہمت و تلوان و واریت آچہ

گسا نیس مشکلاں نہ ہریت۔ آئی و کہ دریا کو از بنگ و ہمت آست، آہوری تو زماں چوں خرمیت۔

آخرد کہ زہرانت آگد ہاں، مے خرمگ انت، مے زندگ انت: آخرد کہ گزا نیس ذمتہ یا آگدہ زہرانت آبج ہر

دل ایمن نہ انت، مدام سوگہ و شیوار انت۔ آخرد ہر و ہد و دل بھر کہہ انت و ہے کپ و دل و کارنت کہ تا باہد آدی

ذمتہ واری و بیلو مہ کن انت و و گانی بہ بیت۔

آخرد کہ کن انت باہوٹاں، نم روج و نہ و پنت گھاں: آبلوچ کہ میار و دار انت، باہوٹ و ارت آ بے میار نہ

بنت و ایہ نیس و ابے کت نہ کن انت۔ آندام ہر و ارت بنت کہ آئی و باہوٹ و نقصان مہ ریت۔

بہل، موشستن و گال بند

آخر وہ میاں جمل انت، نم روہاں نہ دینت گلاں، (گوں) دوست و ہم ولین گراں مٹاں: آبلوچ کہ
میاں وارانت آسو کہ بت، گوں زالاں ول آرمی و بند و نیاد و بہت و اب نہ کن انت، آپے حیر و ول تیر کہ
و ہمماں لہر لگ بت کہ ڈومن آئی و باہوٹ و راتاوان مدنت۔

آنت انت شیرے کہ روہاں خوانت: زور آور و پروا کیں مردم باید انت روہاں مگر غریب بہ زانت و بہ کسہ چیا
کہ کیت انت وہدے کہ شیری و زور و ذری کار و نہایت، مگر و حیلہ کار و کیت۔

آجگ و بلوچگ: شلوار و آجگ و گزنج و بلوچ گنگ۔ (2) آجگ و دست جنگ۔ بے عزت گنگ۔ کم شرف گنگ۔
آمدھار و گنگ: مشکل و جمال و گنگ۔ غمانی و ڈالی گنگ۔

آگر و اکر گنگ: بہانہ گنگ۔ کارے گنگ یا نہ گنگ و تو جیل و نیمون ساڑگ۔

آوار گنگ: پہ زور چیزے و بزرگ۔ پنگ۔ کسے و مال و متاعانی رو پنگ و بزرگ۔ (2) ہل و مال۔ ڈڈی یا زور
بزدیں مال۔ مال جنگی۔

آہو پہ وقت ٹچیت، تازی پہ وگراں: صید و آہو چوٹی ٹرس و یادتی تب و ڈاہ گہیت، دور جنت، ٹچیت۔ بلے شکاری
تازی پہ دتی واجہ و گہیت و داہگ و ہراشکار و ٹشٹ و ٹچیت۔ آہو دتی تب و میار انت و تازی و گرے تب و۔

آہیر گنگ: بد و گنگ۔ وگرے و چیزاں یا مال و مڈیاں پہ بازی و گنگ و پہ برائی و نہ دھی و در شان گنگ۔
حسد گنگ۔

۱

اُبد و ننگ: نکاح ننگ۔ جن عیا مرد و عورت۔
 اُبد و ہانی کزنگ: کسے عکت و جبر یا مطلب و پوگ و ذرنگ۔
 اُپس خری ننگ: ناروائیں کارنگ۔ بے نفیس کاراں دست و ننگ۔
 اُتل و یگ: آوار کی چیزے بندگ یا پینگ کہ حکم مہ بیت۔ شب و شون ننگ۔
 اُتل و آنگ: موت و آنگ و دمان۔
 اُتل و زنگ: موت و دہد و اس و آنگ۔
 اُتل و زورگ: موت و زورگ۔ شونی و بدختی و زورگ۔
 اُتل و چرنگ: گزہر یونگ۔ (2) چرنگ و ہم و زورگ۔
 اُتب بالائے شب: شری و گندگی چہ ہر پیکے و کار و کرد و انت، چہ اصل و نسل و انت۔ شرمہ انت کہ
 شری گنت، چہ ہر کس و نکلیں، مہر و آنگ داریت۔
 اُود و اُودنگ: پہ کارے و شرننگ و پندنگ یا پہ کارے و نہ ننگ و دست جنگ۔ (2) اُزر و نیون ننگ۔
 اُوزنگ: جزو ننگ۔ پینگ۔ (2) اُنگ۔ (3) مہرنگ۔ اُتل یونگ۔ مہمان یونگ و شب و گوزارنگ۔
 اُذ و ننگ: بے تاہیر یونگ۔ آرام نہ ننگ۔ یک جا گے و قرار نہ ننگ۔
 اُذ و یگ: دروغ بندگ۔ مزنیں گالوار و ننگ۔ بناک جنگ۔
 اُزاں یوسی ننگ: کوکار و جنگا ننگ۔ بے سذمی ننگ۔ بے شخی ننگ۔
 اُرسانی اُردول یونگ: اُنچو گزیوگ کہ آرس باز بہر چیت۔
 اُرسانی اُرو یگ: اُرسانی رچنگ۔ گزیوگ۔

پہلے، کوششیں، کمال ہند

اُرسی بھنگ: گزیوگ۔ چہ پتھاں اُرسی دُر آہگ۔ اُرسی اُسلپ بونگ۔

اُرسی بھنگ: اُرسی رچگ۔ سٹکیں گزیوگ۔

اُرسی بھنگ: اُرسی مداں مداں اُیری رچگ۔ اُرسی ہولمب بونگ۔

اُرسی بھنگ: سٹکیں گزیوگ۔

اُرسی شیب گوزگ: اُرسی رچگ۔

اُرسی اُٹپ اُٹپ اُٹپ: اُرسی رچگ۔ موزگ۔

اُرسی اُٹپ: گزیوگ۔ اُرسی رچگ۔ اُرسی اُیری رچگ۔

اُرسی کوزارگ: گزیوگ۔ اُرسی رچگ۔

اُرسی اُسلپ بونگ: بیسنگ۔ گزیوگ اُرسی اُٹپ۔

اُرسی اُیری بونگ: گزیوگ۔ پورہ نگ۔ فریادنگ۔

اُرسی اُٹپ: بیزارگ۔ پچنگ اُٹپ آہگ۔ بیزارگ۔ پچنگ اُٹپ۔ پچنگ اُٹپ اُٹپ۔

بھنگ اُٹپ اُٹپ اُٹپ۔

اُرسی بھنگ: بیکارگی پر رچگ۔ لا آرخ۔ رچگ۔ ڈرپ رچگ۔ جلوہ۔ پد رچگ۔ زرگی اُٹپ اُٹپ۔

بونگ۔ اُیری رچگ۔ ماہاگ۔ بیزارگ۔

اُرسی اُٹپ اُٹپ: کون اُرسی میں ولے مرگ۔ داہگ اُٹپ اُٹپ اُٹپ۔

اُرسی بونگ: اُٹپ بونگ۔ اُٹپ اُٹپ۔ اُٹپ اُٹپ۔ اُٹپ اُٹپ۔

اُٹپ بونگ: اُٹپ بونگ۔ اُٹپ بونگ۔ اُٹپ بونگ۔ اُٹپ بونگ۔

اُٹپ بونگ: اُٹپ بونگ۔ اُٹپ بونگ۔ اُٹپ بونگ۔

اُٹپ بونگ: اُٹپ بونگ۔ اُٹپ بونگ۔

اُٹپ بونگ: اُٹپ بونگ۔ اُٹپ بونگ۔

اُٹپ بونگ: پچسے اُٹپ بونگ۔ اُٹپ بونگ۔ اُٹپ بونگ۔

پچسے اُٹپ بونگ۔ اُٹپ بونگ۔

بھیل، گنوشتن، گال ہند

اسپ زانت محی واجبہ۔ جولاہک انت: ہر کارہ ہر مرد۔ جولاہک پہ گنو اپنی خوشزانت، اسپ تاہک نہ کنت پیہا ہر کس و ہا کارہ پند کہ آئی و کنت کنت۔ شز و گندگ و ہر کس و کج کاریت۔

اسپ و اسپ ہر زانت، گنت و عروارت: ہستریانی جنگ و ہر و کسانیں و ہر و ریں مردم یا سا ہر گنت بنت پیہا بولگ و کم طاقتیں مردم و تی پیریز و بہ کنت۔

اسپ و مال خر و ہنجاہ و مہ ہند: اسپ و خر یک نہ انت۔ شز و گندگ یک نہ انت۔ ہر کس یا ہر شے قدر و قوت۔

اسپ و بھیل گنگ: اسپ و پستی و تی دوئیں و ستاں چست گنگ و زمین و جنگ۔

اسپ و قوت و مال کت، گندک و قوت و راجھے بخت: ہا کارہ و بہ کن کہ تو کت و کتے، چوش نہ انت کہ چو کٹوک جبہ نے کہ اسپ و ہست کہ نال جنگ و انت کہ آئی و گوشت کہ من ہم نال جتاں، ہوت و رامبے جت و گنگ و کت۔

اسپیت بونگ: ظاہر بونگ۔ پردا بونگ۔ و ت و درا گنگ۔ (2) سیاہ نہ بونگ۔ چہ سیاہ کاری و ڈوبہ و رنگ۔ بے گناہ ثابت بونگ۔

اسپیت سر و سیاہیں سمری: پند گاں زہب نہ وقت: ہر زال و کس بونگ جلوہ نہ وقت۔ مردم باید انت و تی قدر و بلا و عمر و چار ہیت و ویم و عروت۔ ہا کارہ و بہ کن کہ گھاگی نہ تے۔

اسپیت لاپ بونگ: ول پہ لاپ و بونگ۔

اسپیدگ و دمگ: ہام و ویک۔ روج و بک و یک و ساری و روشانی۔ آتارگ۔ ہام رنگ۔ ہام و آتارگ۔

استارانی ہن و آزرگ: گزانیں کارانی گنگ۔ بلا ہیں کار و گنگ۔ نہ بیگلیں کار و گنگ۔

استارانی پیش و آزرگ: گنگ جنجال گنگ۔ مشکل و پزنگ۔

استارانی و گنگ: خوار گنگ۔ بہ حال گنگ۔ مشکل و پزنگ۔

استار و پزنگ: مشکل و جنجال بونگ۔ گزانیں و ہدے آہک۔ (2) سریں مردم و ہرگ۔

استار و جو کینگ: مشکل و آسان گنگ۔ گزانیں کارے و گنگ۔

استاری بنگ: بیک نام بونگ۔ نام دار بونگ۔

استاری بونگ: بہر بخت بونگ۔ جنجال و ویلاں بونگ۔

استال و ہندگ: استار و چو تی جا گہ و یلہ بونگ۔ چہ ہند و ہندگ۔ (2) بادشاہے ہرگ۔

استرگ گنت انت یا کوک گل انت: استرگ کہ مہ سائیت ہزان کہ کنت انت یا و کہ بھلتے داریت۔ کارے و

بونگ یا نہ بونگ و با زیں سبب یا حیلہ بونت کن انت۔

بھل، موشخون، کال بھد

اشٹاپی کاراں پانڈاراں مان اڑانت: اشٹاپی کارنما مردم آڑے مشکلاں پدین انت۔
 اشتر و بجاہ و پیر و سوزگ ندریت: پیر و سوزگ اشتر و وراک انت، آجا گہہ کہ اشتر بندانت، اودا پیر و
 سوزگ ندریت چیا کہ اشتر اش وارت۔
 اشتر ستر ہڈ یک بہریت، وئی تہارہ نہ وارت: اشتر پہ ہڈ یک وئی تہارہ نہ وارت۔ ہر کس وئی وڈر امدہ و ہڈ
 کاریت۔ مردم ہایدانت کہ شتر گنگہ ہانت ہا بہ کنت کہ شتر انت۔
 اشتر کہ کور بیت، پراگ جاہ وڈور بیت: تا علی وڈر انت کاری گزاراں حمرے۔ اشتر کہ وڈور وڈر ہڈت و آتک
 کنت اگس کور بہریت پرائی و آئی و پراگ جاہ وڈور بیت چیا کہ آ وئی تو یک و پراگاں ہم وڈیت نہ کنت۔
 اشتر کہ گوسگ، دو مپ نے ہم گوریت: آجا گہہ کہ اشتر کوست کنت آئی و ڈمب نہ گنیت۔ اگس مشکلیں و
 گزاراں کارے نوت کنت، آسان ترین کارے ہم نوت کنت۔
 اشراکی و خویگ: پھر گانی بال ویک و اشراکی و خویگ۔ (2) خویگ۔
 اشکندنگ: چک و چلاپ و پنم توای کنگ یا ووی یونگ۔ چک و پڑنگ۔ (2) کار و وام نہ یونگ۔
 اھیل یونگ: راہ وڈرین رواج وڈت نہ نگ۔ (2) جنجال یونگ۔
 اشتر و جوک ویک: لیزہ و ڈاچی و سر و پو ہر ویک و ہڈنگ۔
 اشتر و گہہ نگ: اشتر و ہر ہنگ۔ اشتر و دم و نہ روتگ۔
 اشتر و راجسہ اش کنت کہ جننگ شتر جرات یا بڑگ، گوشے لعت پہ وویکناں: (گوشے: اوہ پہ جننگ، زار پہ
 بڑگ)۔ اشتر کہ بار بہریت پرائی و جننگ و بڑگ و معنی یک انت، باریک وڈر وڈن دار بیت۔ گزاراں و ہڈ و
 ویل و جنجال یک وڈر وڈرین انت۔
 اشتر و گڑ و پنگ کے پھرنگ: اشتر گڑ و پیدھا وارت کہ یک زمانے و آئی و گڑ و پنگ کے پھرنگ۔ بروت ہیل
 ندرت مادت۔ پرا میت وڈر ہڈت و فاکنگ و خراہیں کار ہم نگ بیت۔
 اشتر و بیار و دباہ و چنگ: وکرے و کار و وکرے و گڑگ۔ رڈ باہ و کوشت من پیدھا لہر زگان و شچاں کہ اشتر و
 بیار انت، کسے من و بہریت و بو گوشیت کہ اے اشتری چکے گڈہ من چے کت کناں۔ اے ملک و نا پڑساں
 انت پیدھا من و ہایدانت کہ من دست و نہ کپاں۔ (2) دور اندیشی نشان ویک۔
 اشتر و ڈڑی پن کسز و کالی نہریت: حرنیں کار یا مرنیں جو کم پیر و اندری نوت نہ کنت ہر وچے نار وچے ہر بیت۔
 اشتر و گنجن نگ: کوش انت کہ اشتر اش بار کنت بلے و ہدیہ گنجن اش کڈ ایت آ پاد نیا تک
 کہ منی بار گزاراں انت۔ اگس اشتر و بار بروت کت تو گنجن نے ہم بروت کت پیدھا پے کارے و نہ نگ و

بھل، کوششیں، کمال ہند

کسانیں حیلہ جو ان نہانت۔

اشتر وئی ہار ووت ہارت، واجبہ جو جی و جان و لوئیت: ہر کس وئی کار ووت کت، وئی ویل و جنجالاں ووت سکتیت
بلے دوز واپیں مردم بایدانت کہ دل بڈی بہ دنت۔ جی و جان و بہ کت تاں کہ دوی و مشکل آسان بہ بیت یا آئی
و دل ڈڈ بہ بیت۔

اخر انگ: نہ توئیں کار ونگ۔ بلا ہیں کار و کر دے و پیش دارگ۔ (2) حیران یونگ۔

اگمال زورگ: کھانی زورگ۔ ناخشی نگ۔ (2) بد دعا زورگ۔

اگمال و جنگ: حق و جنگ۔ کھانی زورگ۔ ناخشی نگ۔

اگ بنگ: پہ ہرگ و کسے و دم و در آنگ۔

اگ و ہنگ: بیج و پھن گنگ۔ گند و درنگیں جا گہ و گدے مان و یگ۔ اگڑی و یگ۔ (2) مشکلیں
کارے و آسان نگ۔

اگس و کت، گلیت، گندہ روہا، ہم ذلیت: اگس بدیں روج بیانت گندہ روہا، ہم شیرے بیت و مردم و وارت۔
اگس سا یگ پہ آپ و خوبیت، ناداں پہ کوششیں فتر بیت: نادان و کم عقل پہ کوشگ دانانہ بیت۔ اگس آپ
سا یگ و تزکت بہ کت گندہ بکلیں نادان پہ کوشگ فتر بہ بیت۔

اگس حاکم و در بند بیت، خدا کے در بند نہ بیت: مشکلیں سماعتاں درے نادے بیج بیت۔ کس صد ذراں نا ذر نہ بیت۔
اگس طالع و تالیہ بہ و نت تو طالع و تالیہ گندے: اگس طالع و تالیہ و ات یا سخت و خرا و و ات تو سخت و ہر اپے و ت تاب
پدے وئی ہنگ و خڑپے۔

اگس ہنگ و نہ گندے، اوشگ و چوں گندے: مردم ہما انت کہ دوی و خاطر و خیالاداری و بہ کت۔ نہ
گندگ یا کسی نہ یونگ و از و حیلہ فتریں جبرے نہانت۔

اگس و ہر گہ بہ جنت و ہر و چہ زمین و بہ رگ: اگس خرا واری گون یہ جنت، ہنگ یہ بنے، گندہ فتر جریں تو جیل
بیش انت کہ زمین و کار ہر گہ۔ کت و کھار بہ کن چیا کہ رزق چہ زمین و کت۔

الاحوت نگ: ڈہر گزگ۔ ڈہر آنگ۔ (2) برداشت نگ و تو پی لوگ۔

الہنگ: پہ ہرگ و گنا ونگ۔ ال لاء کنگ۔

الک و زگ: در و دور و ہر بے جارات یونگ۔ بے تاہیر یونگ۔

انگ و نگ: نیک و مب نگ۔ دشمن یا دشکارے و کرگ و خاطر و ہلمہ نگ۔

الم و جز ہنگ: دوی مردم و حال و یگ و کھی نگ و خاطر و ہر کہ و بندیرا و نریگ۔ (2) چادر نگ۔

الم نگ: چہ دور و اشارہ و یگ۔ حال و یگ۔ ہر کہ و نرزا لاچنگ۔ (2) چادر نگ۔

آہان نگ: شعر و پہ و ش گئی ہنگ۔

آمانت تار و قیامت: آمانت و زورگ یا چیر کنگ و گند و یگ تلما ہیں عیبے۔ بلوچ آمانت و چہ وئی ساہ و دوست
تر داریت۔

بہل، موشٹن، کال بند

آمازاں کزگ: کوزائیش گنگ۔

آمہانی بزرگ، کزگ، پتل گنگ: بے نفس کارنگ۔ وت عراتادانی گنگ۔
 امروزہ صابانی ساپک، انت سارٹیں، ساپک روت، روت من، خوشوچیت: امروزہ، اے جہاں، اے ہست
 نیست، وزاہ اداریک انت، زوانت، گارہنت۔ امروزہ مثال چوہباہ عسارت، خوشیں ساپک عانت۔ بلے پاوارنہ
 انت۔ ساپک روت، روت گوں وتی قہرس، خوشندیں تپش، کیت۔
 امروزہ کارگنڈگ بیٹ، بچے منڈگ نہ بیٹ: کسی کارنہ اوشیت، کارہم ادیماروت۔ کارہمیں سنگ شرمہ
 بیٹ۔ بلے منڈگ نہ بیٹ۔

آٹاری آپ ویگ: دل و بودازگ۔ دل ووش گنگ۔ (2) دل ماگ گنگ۔

آنجام بنگ: ارادہ عتبت گنگ۔

انچہ پتل بونگ: بیکواہ بونگ۔ گنگ نہ بونگ۔

انچہ پتل انت، کند، کند بنگد انت: کوش انت کہ انچہ پتل نہ کت یا آئی و پتل ہلہ دوگنگ نہ بیٹ۔ اے
 بہل نایاپت، کس مکدر میں مردم، شے چا باروا کوشک بیٹ۔

انچہ ذلی نہ بیگ کہ سرنائی عوار بہ بیٹ: ہرکس پوتی باری، سرنائی عچوشیں قدر نیست کہ چہ ذلی
 دیم تر، بہ بیٹ یا کیش تر میں عزتے بیارہت۔

آنر بنگ: اندیم گنگ۔ ستر گنگ۔ (2) بانور، راستر گنگ۔ چرویک، عناویگ۔ بانور، اندیم گنگ۔

آنرست کوگ: عبرت کزگ۔ کارے، خرائیں، اسر، گنگ، عہد سبق زیدگ۔

آنررس بونگ: تادان بار بونگ۔ بیچ بیٹ نہ بیگ۔

آنرہانی تالاں بونگ: غمانی بہر گنگ۔ غمانی تالاں بونگ۔

آنر گنگ: پہ مز، جنگ، اندیم، کزگ۔

آنرہ آکتر گنگ: حیلہ گنگ۔ کارے، گنگ یا نہ گنگ، تو جیل ساڈگ۔ (2) اے دیم، اندیم گنگ۔

آنراں بونگ: آس، دور ویگ۔ آس، بونگ۔ بونگ، بونگ۔ بونگ، بونگ۔ بونگ، بونگ۔

آنراں بونگ: آس، بونگ، بونگ۔ بونگ، بونگ۔ بونگ، بونگ۔ بونگ، بونگ۔

آنراں بونگ: لیٹ ویگ۔ چپ، چاگرد گنگ۔ کشان کشان، بونگ۔

آنراں بونگ: چپ، چاگرد، کزگ، لیٹ ویگ۔ چیزے، چپ، چاگرد، کزگ۔ چاگردی گنگ۔

(2) کزگان کنان، بونگ۔

آنر کزگ: آس، کزگ، گم بونگ۔ (2) نہوشیں تران گنگ۔

بھیل، کوشٹن، گال بند

- آکھڑنگ: چارنگ، گڑگ۔ چاریں گڈا، ماٹوٹگ۔ آکھڑنگ۔
- اگھڑنگ: بچھڑنگ۔ دم و کھڑنگ۔ پھگ، ڈھڑ و دم و آگ۔ چت بونگ۔
- اوپارنگ: برداشت نگ۔ سنگ۔ مبر و کھڑنگ۔
- اوپارنگ: سنگ۔ مبرنگ۔ برداشت نگ۔
- اداک گڑگ: گول کتے و دارگ۔ مہان بونگ۔
- اداک کی بونگ: جالی بونگ۔ مہان بونگ۔
- ادھتا کیں آپ ہار نہ کنت: کم زور و بے کسں مردم روہویں نہ رجحیت۔ آجیز و تاں کہ ہر نہ بیت آ کثیت مہر نہ کنت۔
- اولاک و پوٹنگ: سواری اولاک و در آرگ و آئی و را پھڑیں رفتار و میل و بیک۔
- اولاک و ڈاٹنگ: اولاک و پھڑ۔ بڑگ۔ اولاک و ناگت و کھڑنگ۔ اولاک و ناگت و پھڑ بڑگ و ڈاٹ بڑگ۔
- اولاک و سوٹنگ: اولاک و تیزیں رفتار و کھچنگ و زرد آئی و رفتار و کم بونگ۔
- اولاک و گھینگ: اولاک و سواری بونگ و ناچنگ۔
- ایر آنگ: بڑا دریں مردم یا دولت و لاخر بونگ۔ بنگ۔ (2) مستیں اولاک وے و مستی و ایر آنگ۔ (3) بھیل و آنگ۔ چہڑزیں جاگے و ایر بنگ۔
- ایر آرگ: صوتی و صوت و جواب و بیک۔ صوتی و کھٹگیں بند و دو بڑ کوشنگ۔ بھیل آرگ۔ (2) اٹھان و چت نگ و پھڑ بھیل آرگ و زہری رپک۔
- ایر بڈگ: ایر بڑگ۔ (2) آپ و بنگ۔ (3) حجات بونگ۔ بھیل بنگ۔
- ایر بنگ: ایر بڑگ۔ مین بڑگ۔ ایر بڈگ۔ آپ و ڈو بنگ۔ چیر آپ بونگ۔ بڈگ۔
- ایر بنگ: کسے و ہر کوشنگ یا ہدی بنگ۔ بھیل بنگ۔ (2) کسے و کبودی یا پے ہودی و سہرا بنگ یا کہ پے زانت کسے و ہڑیاں گڈگ کوشنگ۔ (3) مالے، مردے یا پھڑے و را عیب دار بنگ۔ بھیل بنگ۔ ڈو ہارگ۔
- ایر جک بنگ: بھیل و دور و بیک۔ ایر جک بنگ۔ کھست و بیک۔ ہڑوش و بیک۔
- ایر و بنگ: بھیل و بنگ۔ ہور و ہر بنگ۔ ہور و ہر بنگ۔ چہڑزے یک چیزے و بھیل و گول سادہ بنگ و راہ و بیک۔

بھیل، کوششوں، کمال ہند

ایرنگہ ٹیم: پڑھنا، ٹیم، بھیل، بے لوج، بے فخرم، بے کیا۔

ایرڈوگ: بھیل ڈوگ، ٹنگ، مین بونگ، ایر ٹنگ۔

ایر ٹنگ: ایک بیماری ہے کہ مردم و آچخانہ یا جین و زہدان چہ گزائیں کاریے یا گزائیں بڈیے و

ڈوگ و یاد کہ سبب ہے و ایر رجیت۔ (2) آڑش ٹنگ۔ مان رچک۔ (3) آچیں شے و چہ بڑو و بھیل

رچک۔ (4) کسان دانگیں داں و بھیل و رچک۔ (5) کیکجا بونگ۔ سرپہ سر بونگ۔

ایر ٹنگ: چہ بڑیں جا گپے و دم پے بھیل و آنگ۔

ایر ٹنگ: دزا میں چیزے و ٹینگ و خاطر آئی و سر و کتر کنان و آسر و رینگ۔

ایر ٹنگ: دزائی و ایر کٹش ٹنگ۔ (2) شہمات یا لٹ و چنگ۔

ایر ٹنگ: چیزے و بھیل و ماں زمین یاد کہ چیزے و سر و ٹنگ۔ (2) جو کہ ٹنگ۔ لائیگ۔ (3) پٹت بنگ۔

سراگ۔ (4) پکر ٹنگ۔ جا گہہ دیک۔

ایر ٹنگ: بھیل و ایر ٹنگ۔ چہ بڑو و بھیل و آنگ۔

ایر لائونگ: چہ بڑو و بھیل و ٹنگ۔

ایر ماد بونگ: سو ٹنگ۔ مستی و بھیل ٹنگ۔ توک۔ ایر موش بونگ۔ ساسازگ۔

ایر مالگ: ایر ٹنگ۔ سہارگ۔

ایر جن فتر ہند ہاں، بور و ہزاری سر کہاں: فتر و ایر چنگ جزاں نہانت۔ فتر پے کو ٹنگ خراب نہایت۔

ایر مرگ: دل و ٹنگ۔ خوزارگ بونگ۔ دل و بڑگ۔ بے دم بونگ۔

ایر ٹنگ: ایر مارگ۔ سر و ٹنگ۔ پے ٹنگ۔ ایر مالگ۔ دست و پے دوستی و سر و ٹنگ۔ سہارگ۔

ایر ہندگ: بالی مرگ و چہ بال و زمین و ہندگ۔ (2) بھیل ٹنگ۔ بھیل ڈوگ۔ (3) آپ و ماں زمین و ایر ڈوگ۔

ایر دو ٹنگ: ایر داں زہنگ۔ کھاگ کزگ۔ ایر دو ٹنگ۔

ایر دو ٹنگ: کھاگ زہنگ۔ چہواہ ٹنگ۔ فحوی ٹنگ۔ ایر دو ٹنگ۔

ایر سب و کتب و زہنگ: وار و بونگ بونگ۔ ٹنگ۔ ہلاس بونگ۔ تاواں بار بونگ۔

بھیل، کوششون ء گال بند

لینف ء کتب ء زینک : بے کارنگ۔ ڈوال نگ۔ نقصان ویک۔ تاواں بارنگ۔
 لینف ء کتب ء سر بونگ : کم نگ۔ کارے ء حراب بونگ۔ کوش انت کہ لینف نامیں مردے ء دارے
 بزات پہ اشتر ء زہت ءے شترنگ ءے بلے انجو تراشتے کہ زہت ءیدل ءے ہار پہ کتب ءے ء سر بونگ۔ پیہا
 کوش انت کہ اے کار شری ء ہدل ءے چو لینف ء کتب ء سر بونگ۔

ایک ء آ شک ء جنگ : زد ویک۔ رینک۔ دول ءو پوتی نگ۔ ہرانگ۔ سر چوی جنگ۔
 ایک ء آ شک نگ : چپ ء چا گردنگ۔ اے دیم ء آ دیم نگ۔ (2) ہنٹ ء پول نگ ء چا زگ۔
 پنا نگ۔

ایمان سلامت بونگ : بے ایمان نہ بونگ۔ شکلیں و ہداں پخت ء نہ کنزنگ۔ (2) دیم بونگ۔
 ایمان نگ : ہمت نگ۔ جنگ ء دیم ء کنزنگ۔ توکل نگ۔
 ایمان ء اولگ : بے ہمت بونگ۔ شکلیں و ہداں بخور بونگ۔ ایمان ء یلہ نگ۔
 ایٹرا ٹرنگ : پوتی دس ء بچہ نگ۔ (2) نیون نگ۔ جیلہ نگ۔

ایوکی بہشت ء دوزہ بزاتانی کہہ انت : اگس و قیں ء دشمالیں ہند ء مردم ایوک بہ بیت، بزات ء سیادمہ بیت،
 آجا گہ وٹس نہ بیت۔ بہشت ء ہم اگس مردم ایوک بہ بیت ءوتی بزات ء کس گوں مہ بیت آ ہم وٹس نہ انت۔
 اے چم ہرا چے واسٹیک نہات : واز مندگی ء چم داری گزاران انت۔ حدامہ کنت کہ کس کنسی واز مندگ بہ بیت۔
 چم ہم دوی چے واسٹی نہات۔

اے دست ہذا دست ء عثمان نہات : کس کنسی بختدار ء واز مندگ نہات۔
 اے دیم نگ : خردے ء یاد کہ گروہے ء مردے ء چہ آئی ء گروہ ء زندگ ء دگہ گروہے ء ہوارنگ۔
 اے سر ء انزنگ : پولگ ء چا زگ۔ پنا نگ۔

اے ہادوگ انت کہ نہ ہنت ہیدوگ : پد نبودیں کار یا امیت دارگ ء ہاروا کوشک بیت یا ہا مردم ء ہاروا کہ
 ہرائی ء دست ء چن شریں کارے بوت مہ کنت۔

ب

بادشاہ ہے بادشاہی روت، مژور و مژوری نہ روت: بادشاہی ناپادارانت، پنگ بوت کت، الگ بوت کت
بے مژور و مژوری و کارے کس نہ بارت، آپادارانت، پمپھا پے شاہی مژنی ء کس پھر مہ بندایت۔

باڈا بونگ: دور بونگ۔ کم تو ان بونگ۔ مندگ بونگ۔

باراں کرگ: اشتر یا چوکر اولاکے بارانی بونگ۔ (2) اگد ء ڈبہ جو بڑگ۔

بارونیک: نرنگیں ساہارے ء قبرنگ۔ حاکانی تھائل نگ۔ (2) چیرونیک۔ چیزے ء سرء حاک ء پھچک رسچک
کہ آہمیہانی چیرء گار بہ بیت۔ حاکانی چیرء نگ۔ ڈبک۔ گارنگ۔

بارنگشک: پے بڈ یا پے اولاک بارنگ۔ بارء چہ پک جاگے پے ڈکے جاگے بڑگ۔

بارنگگ: بار لڈگ۔ لڈگ۔ بڈء بارنگ۔

بارگرگ: حاکانی چیرء بونگ۔ ڈزین بونگ۔ چیرء زمین بونگ۔ چیرء ڈگار بونگ۔ ڈمب کرگ۔

بارء کوں خشک بڑء مد لڈء ماں دور سریں کوراں مد یوج: گزائیں بارء چہ لک ء خشک برداشت نہ کن انت۔
چوشیں بارء اوجہ ء ہاید نہ انت کہ دور سریں کورانی تہ منزل بہ کت۔ ہر کارء چارء بچارء احتیاط اٹھی انت۔

بارء پنگ: بے دس بونگ۔ مژورء تا تو ان بونگ۔ (2) اولاک ء اشترء لاغرء تا تو ان بونگ کہ ہارزت مد کت۔

بارء بونگ: پے جید ہی یا پے زور کی وگرے ء بارانی چہ اولاک ء ڈورگ ء بونگ۔

بارء بندگ: از باب ء ساماناں بندگ۔ (2) پے سات ء سفرء سرگرگ ء تیار بونگ۔ پے رتوگ ء سا جو

بونگ۔ (3) مرگی بونگ۔ سکرآت ء بونگ۔

بارء جنگ: پے زور بونگ۔ پنگ۔

بارء زبگ: کنگ نگ۔ ڈبہ زبگ۔ ڈمبہ زبگ۔

بارء کنگ: جنجال ء مشکل کنگ۔ (2) سنگ ء برداشت نگ۔

بارء کرگ: چہ اشترء اولاک ء سرء ہاراں اربچک۔ اشترء یا کجام ڈلوئے ء سرء لڈء انگیں ء پنگیں ہارء ڈورنگ۔

بھیل، گوشن و گال بند

باری پہ چاک و ترے کہ زنگی ہے جو پکارو دانگ: بے آرزو شمس شے باری ہے وہ نہ خوینیت۔ ترے بے آرزو شمس ہارنگ
تالیس ناؤر کیس وز چکے بے بیا کہ ہمیشی جو چنگ و غزا آرزگ و ہم زنگی و را تو بیگ، ڈنڈ گنگ و جو پکارو واپسنگ۔
ہارے تنگ گنگ: ہارے ہر دوئیں تنگائیں کزانی و گنگ۔ وزن و ہم تنگ گنگ۔

ہاڈار گنگ: پہ پکے جو تنگ و محض و میٹری گنگ۔ (2) گل و شادان بونگ۔ (3) جہ منہ بونگ۔
ہاڈخبر و یوان و تام و ہارت: دیوان و مرا گاہ و دوران و ہاڑیں خبر بنگی و دیوان و بے تام کنت۔

ہاڈگدے گل بنگن، کم گدے عم نہ کن: ہستی و نیستی کیت و روت۔ اے دوئیں دانگی نہ انت پیدھا ناہ ہستی
گل پہ کن و ناہ نیستی و نیز گاری و وہاں نمی بہ۔

ہاڑیں کو تنگ چہ سحر و گیش انت: ہر وہ و کو تنگ یا سکین و یک و سبب و مردم ہا کار و کت کہ گنگی نہ
انت۔ ہاڑیں پنت یا سکین مردم و ہر کار پر مانتیت۔ ہاڑیں سکین یا کو تنگ اثرے داریت چہ کہ سحر گنگ۔

ہاڑیں و پ لہر ماں ول و و پیت: ہاڑیں مردمانی بویں گفتار تپاکی و ٹکونی و کار و ویم و نہ ہارت و کستی کار و ویم و
ندوت۔ ہاڑیں مردمانی کو تنگ ہم دل سیاہ و پھری کنت۔

ہاسک و پڑوشگ: تاوان ہار بونگ۔ عزیزے و ہیران بونگ۔ ہزات یا ہزات کو تنگیں دوست و گنگ۔
ہاٹل گنگ: زد گنگ۔ پلہ و یک۔

ہاٹل گنگ: بے عزت گنگ۔ وڈائی نوک گنگ۔ (2) شعر و پے یا ڈیکی و دستاغانی گنگ۔

ہاگاڑ و نوہ شے: ہاگاڑ آگس کسے و گدیت و پرائی و بے شریعت گدہ سر و برز و پھل کت و دتی حزن مردی و
شون و ذنت۔ گوش انت کہ ہاگاڑ کو شیت کہ آخر کہ کیت نوہ شے و روج، آ روج و من خرا و ران بے نا نوہ شے و
روج کیت و نا ہاگاڑ کسے و وارت۔ پڑ بویں کار۔ (2) بے نفیس قران و حزن مردی شون و یک۔

ہاگنجیں گنگ: نا دوست گنگ۔ نہ زورگ۔ (2) ڈنگ چار گنگ۔

ہالازگ: وگوش گنگ۔ عزت و یک۔ بے گنگ۔ نر زورگ۔ مزن گنگ۔

ہال گوں ہانڈلاں انت: بے ہانڈل و کس ہال نہ کت، ہال ہا کت کہ ہانڈل واریت و ہال و توان و واریت۔
بے پکراتیں و بولوائیں مردم و حزن مردی و پھر زب نہ دنت چیا کہ آئشی و طاقت و ہمت و واریت۔

ہال و آرزگ: ہپنت و شا گنگ۔ شرف و شان و یک۔ (2) نر زورگ۔

بھیل، کوششیں، کمال ہند

ہامو آسنگ: صباہ بونگ۔ ہامو آتارگ۔ آتارگ۔

ہامو ویگ: بانگواہ بونگ۔ آتارگ۔ (2) چیزے ونگل و ہلاس بونگ۔ کٹ و کار و روگ۔ (3) تاواں ہار بونگ۔

ہانچیک ہد لے، گنڈک ہونٹے: ہرنے پر ہونٹے انت۔ مسارگ اکس ناچی ہونٹے، مام عومنے ول ماگ انت۔

ہن بڑگ: پتھارگی بڑگ۔ وٹی گنگ۔

ہانچیاں کو ہاٹے نہ روویناں، حاطروں وٹس بیت خیالانی: کس پہ چالو و بانچی و کو ہاٹے نہ رووینیت۔ بلے

چوشیں داد و دوش رومی و حاطر و دوش کھت، ہر ہر و دوشی و کیش کھت۔

ہانڈلانی لہر ویگ: ہالی ٹرگ و ہنگ۔ (2) کسی ٹرگ و وٹی چورکانی آمازگ و پھر بڑگ۔ (3) کٹی

وہر دست گنگ۔

ہانڈلانی بڑنگ: لاچار بونگ۔ بے دس بونگ۔ تاواں ہار بونگ۔ (2) بچ، ہزات یا زبکس عزیز و مرگ۔

ہانزی لہر ویگ: سٹ تیز آہگ۔ شاہین و وڑ و پھو اب چہ زہنچیل و آرش گنگ۔

ہانزی بڑگ: بانج بڑگ۔ گنگ۔ کیش بونگ۔

ہانزی ویگ: رہیگ۔ زد ویگ۔ (2) لیب و موکل ویگ۔

ہانزی وڑگ: زردنگ۔ (2) چیزے و چہ دست و وڑگ۔

ہانزی و سرائی بونگ: ہانزی و جاری بونگ۔ (2) ہانزی و سرائی وڑگ۔ ہانزی و جاگہ و ہندوک بونگ۔

ہانزی و ماسیگ: بڑوش ویگ۔ بر بادنگ۔ پتے و بے دس و جاہ گنگ۔

ہانگ ہڈا ہگ: توبہ و ویگ۔ گنگ و کو ہڈا ہگ۔

ہانگ ویگ: مسلمانانی مٹا و پھ نماز و کوائیک بنگ و کرد۔ (2) ہانگ ویگ و چند۔ (3) کارے و توبہ گنگ۔

نزدوری نشان ویگ۔

ہانگ و ضلوات: کوکار۔ بنگ۔ جاک۔

ہانگ گنگ: پتھارگی پہ بنگ و انزارنگ۔ چست بونگ۔ زہر گرگ۔ ہڈ بڑگ۔ بچگ۔ بچرا گنگ۔

ہاہوٹ بونگ: پہ ہاہوٹی کسے و گورا وڑگ۔ پناہ لوگ۔

ہاہوٹ وازگ: ہاہوٹ گنگ۔ پناہ ویگ۔ میارنگ۔

بھل، گوشن و کال بند

باہوٹ ٹنگ: کتے وراپناہ ویک وڈازگ۔ کتے وراپناہ ٹنگ۔

ببا ویک: برباد ٹنگ۔ تادان ٹنگ۔ ماں بے و شترط و بزرگ ٹونگ۔ باہ ویک۔

بپاک جنگ: مزنیں کپ ٹنگ۔ ٹوہیں خبر و ٹنگ۔ ڈزوک بندگ۔ دپ و ٹے ٹیر ٹنگ۔

بمال جنگ: وٹس گئی ٹنگ۔ زدیں سوچ ویک۔ دت گھائی ٹنگ۔ دپ و ٹی ٹنگ۔ ڈزوک بندگ۔

بمال ویک: رسو ٹنگ۔ رہ ویک۔ زد ویک۔

بکالا ٹنگ: کسے و زدیں سوچاں ڈزوک۔ (2) پے ڈزوکیں امید کسے و رند و ٹونگ۔

بمال و ڈزوک: فریب و ڈزوک۔ زد و ٹنگ۔

ببولگ و ببولگ ٹونگ: ناہ و ناہ ٹونگ۔ ہلا و ٹونگ۔

ببج ٹونگ: بند ٹونگ۔ بربخ ٹونگ۔ ببج نہ کوٹنگ۔ (2) مٹار ٹونگ۔ ٹمار ٹونگ۔ زہ ٹونگ۔

ببج ویک: مان و جنگ۔ پے زور گت ویک۔ (2) ٹنگیں چیز و دپ و چیزے ویک۔ چیزے و دپ و بند ٹنگ۔

ببچل و ٹچلی ٹنگ: ناسر پدی ٹنگ۔ سبلی ٹنگ۔

ببچلی کار ٹنگ: سبکس کار و ٹنگ۔ بے نفس کار ٹنگ۔

ببج و ہدل ببج انت بے بزات و ہدل گار انت: بزات و ہدل ببج بوت نہ کت۔ ببج و ہدل ببج انت بے بزات

و ہدل گتس بوت نہ کت۔

ببج و سخت بہائی بوتس، مالدار و منیماں ڈرتس، بے مال گوں ٹماں کی ٹرتس: ببج و سخت خدائی دادے، پے بہا

نانت۔ اکس ببج و سخت پے بہا دست بہ کپتس، غریب و بہر و ببج نہ کپت، الیش مالدار و ہڈ و اکس مردماں پے دت و

خرید کت انت۔

ببجی ٹم و بزاتی خیال، ببج بندہ و قسمت بزات: بزات و چکانی ٹم بلوچ و چہ ہستاں بے ہست کت۔ ببج و بزات

راٹس کو چوک انت، آہانی زبانی ٹم کس قسمت و مباتت۔

ٹکساں ہانزی ٹونگ: ہرچی پے ٹکیت قسمت۔

ٹکھ پے وٹی و ابجہ و مزنیں سٹیل نے (سیلے): ٹکٹا و مدام سوٹس بیت۔ ٹکھ و واچہ و ار و ٹنگ نہ بیت۔

ٹکھ مدام وٹی و ابجہ و مہمان انت۔

بھیل، گوشتون، گال بند

سخت کہ کپیت، حلواہ دمان پڑو شیت: کم سختی کہ گون کھیبت ہر کار حراب بیت۔ حلواہ باید نہ انت، دستاناں بہ پڑو شیت بلے بد سخت و دستاناں حلواہ نے جا نگہ، ہم پڑو شنت۔

سخت کہ کپیت اشتر و سرہم چکل وارت: شوم و بد سخت و کار پچ تر شتر نہ بنت۔ بد سخت و اشتر و سرہم چکل وارت۔

سخت کہ نہ کنت یاری، گول کے گلگ واری: سخت کہ یلہ زنت، مردم خطا دار بیت۔ سخت و گلگ گول کیا گلگ بیت۔ سخت و پاؤ آنگ: نصیب و طالع و شتر بونگ۔ دشمن و ہدے آنگ۔

سخت و سختی بونگ: سخت و خراب بونگ۔ بد حال بونگ۔ نہ دھیں جا واراں بونگ۔

سخت و زنگ: بے طالع بونگ۔ تاوانی بونگ۔ سخت و یلہ و یگ۔

سخت و زورگ: سویں بونگ۔ طالع دار بونگ۔

سخت و جگت و زنگ: سخت و خراب بونگ۔ بد سختی و نہ دشمن و ہدے و آنگ۔

سخت و مینگ: بے سخت بونگ۔ بے طالع بونگ۔ جنجال بونگ۔ تاواں ہار بونگ۔ چہ یک شتر میں جاوے و پھ پدیں جاوے و خوک۔

سخت و کشار بے دان نہ انت: بختاوریں مردم مدام آرام و دھال انت۔ سخت و واجہہ و صبر و تاکت لولیت و صبر و واجہہ مدام طالع دار انت۔

سخت و مان آنگ: دس حالی و آنگ۔ آبادی و سیرگانی و آنگ۔

بد سخت بونگ: بے طالع بونگ۔ سخت و سنگ۔ دار و کار بونگ۔ تاخرا و بونگ۔

بد سخت و کشار بے دان انت: بد سختی و بے طالعی بے دس و لاچار کنت۔ بد سخت و کشار ہم شتر نہ زنت۔

بد بنگ: زہر بنگ۔ نہ دس بونگ۔ کپ پے و خراب بنگ۔

بد بول بنگ: بھینگ۔ بول و خراب بنگ۔ کسے و تا راض بنگ۔ کسے و بول و بول بنگ بنگ۔

بد بنگ: خراب بنگ۔ شتر نہ بنگ۔ گندگ بنگ۔ پے کسے و خرابی بنگ۔ دشمنی بنگ۔ بد وانی بنگ۔

بد بول بنگ: چیزے عوض و دک چیزے زورگ۔ جو بنگ۔ منق و منق بنگ۔ دمنپ بنگ۔

بد بول و باعناٹ بنگ: بدت بنگ۔ دام و گرد بنگ۔ چیزے و منق و بد بول بنگ۔

بد و و بنگ: ہوش و کار نہ بنگ۔

بدانی بنگ: ناخنی بنگ۔ شتر نہ بنگ۔

پہلے، کوششوں کے گال بند

بڑے ہنگام: ہنگام ہنگام۔ اعلیٰ دیگ۔ ملکہ جنگ۔ شہت جنگ۔

بڑے ہنگام: ڈبے عزیزگ۔ ڈمہ ڈورگ۔ پڑے مرزی گنگ۔

بڑے ہنگام: دگرہ اہمیت و ہنگام۔ ہر گجا ہمارہ گنگ۔ (2) ہر وڈیں جاوراں کسے و دیہان ہونگ۔ (3) پھ

ڈز و گیس سوگند دگرے جو زمین یاد کہ چیزے و کٹنا ہانی سر و ہونگ۔

بڑے ہنگام: بڑے سگ ٹوٹ ہونگ۔ بڑے ہجک۔ بڑے توٹنگ۔

بڑے ہنگام: پڑے گیس سوگند چیزے جو ڈرگ۔ پشت و گنگ۔ (2) چیزے جو پشت و ہنگام ڈرگ ہا یہ بڑے گنگ۔

بڑے ہنگام: چڑمہ واری و ڈبہ ووت ورا خلاص گنگ۔ (2) بڑے ہنگام۔

بڑے ڈرگ: کار نہ گنگ۔ سستی و کاہلی گنگ۔

بڑے رووہنگ: بڑور ہونگ۔ ڈنڈ ہونگ۔ (2) وٹس حال ہونگ۔ آباد ہونگ۔

بڑے ڈورگ: مدت گنگ۔ ٹک گنگ۔ چہ مشکلاں رتینگ۔ پڑے مرزی گنگ۔

بڑے گنگ: ڈز و گیس سوگند ڈرگ و ڈگرے و ڈکار یا زمین یاد کہ چیزے و ووتی گنگ۔

بڑے ہار ہونگ: بار ہونگ۔ سر جی و شری و بار ہونگ۔

بڑے ہونگ: مردم و پشت و مردم بے و یا پکٹے و سوار ہونگ۔ (2) دوی و ادست و ہونگ۔ (3) مردین و

جنین و سوار ہونگ۔

بذات اگس کو رانت، گو ہار اہمیت وارانہ: بذات پہ گو ہار و قائمیں کلاتے۔ آئی جو عزت و گنگ و پاگک پانہ

و گو ہار دام چہ بذات و اہمیت وارانہ۔ بذات کو رہ بیت یا نا بود و بے ہکرات۔ بے گو ہار و ہجک ہائی و گنگ۔

بذات اگس لیکار و ہجکارات اہمیت و مرہرہ چہ گنگیں عالم و زیات اہمیت: بذات و پوتی گو ہار، بذات و ماتاں مہر

بے گنگ اہمیت۔ بذات ہر ہجک کہ بہ بیت پوتی گساں آئی و مہر زیادہ اہمیت و گنگ و وہاں مرکبی اوشیت۔

بذات بذات اہمیت، ذہمت بذات نہ اہمیت: بذات و جان و گنگیں ویل و نا ڈز اہمیت و دوی بذات ڈورگ و تیار

نہ بیت۔ بذات و بذاتی و براہنگی و عزت، سنگیاں کارے کیت بے آئی و ورو و اندوہاں ڈرت نہ کس۔

بذات بذات بے حساب و راست: بذاتی و دوز و اہمیت وتی جا گہ و بے حساب باید کہ راست بہ بیت۔ کار و بار

یا سوداگری و تجارت و حساب مہم چکک گنگ بہ بیت تاں کہ کس و دل رنجی مہ بیت۔

بذات کہ بے و لیس لال لالانت، ہر و گر وک اللہ اہمیت: سنگیانی و وہاں بذات مرکبی اوشیت۔ خون و ہر بذات

بھیل، گوشن و گال ہند

کن انت۔ بے دیس یا لیر زگیں بزات پیر گیت نہ کھت، بزاں کہ پیر گارانت۔
بزات گوزہاری آئیں پل انت بہت جھگانی ساہگ انت سار تیں، مات جھگانی ٹک ء آدیک انت: بزات
مام پہ گوزہار ء مزیں امیت ء پیر انت۔ بزاتانی گوزہار بزاں آہن ء پل ء انت۔ بزات گوزہار ء
سالیق ء آئی ء ٹک ء نام ء دیماں انت۔ بہت پہ چنگ ء سار تیں ساہگ ء مات ء وئی چیک چہ ٹک ء سہر
ء علاہ ء ویم ء قرانت۔

بزاتانی گوزہار ہاتے تلے بزاتانی محتاج ہاتے: بے بزاتی بد بھتی ہے۔ حدابہ کھت کہ گوزہار ء بزات بے حساب بہ
بیت۔ بے گوزہار بزاتانی محتاج نمبات۔

بزاتے گوں بزات ء ناتپاک بیت، صاحبی نام ءے روت ء گار بیت، ڈومنین خرد ء راہکار بیت: گوں بزاتاں
ناتپاک بلوچ ء نہ کیگ ء لہر ڈگ کھت۔ گوں وت ء ناتپاک نام ء ٹک ء گار کھت ء بلوچ ء کم شرف کھت ء
ڈومنین مردم گوں ہے ناتپاک ء سیٹ کھت۔

بزات گوزہاری آئیں پل انت بہت جھگانی ساہگ انت سار تیں، نا کو ہا گیا باں ء کلات بُزیز، مات جھگانی
بھٹگیں آدیک: بزات گوزہار ء عزت ء ٹک پہا نگیا انت۔ آرنییں بہت پہ وئی چیک ء سار تیں ساہگے۔ نا کو ہاری ء
چو بھکیں کلات ء انت ء شیر زالیں مات پہ چنگ ء صاف بھگیں ء بھگیں آدیک انت کہ جزائی ء چنگ گندگ بیت۔
بزات ء پگند ء گوزہار بگر: آکس گوزہار ساہگ بھگی انت بے آئی ء چندہ نہ دیگ گڈہ بزات ءے بچار بیت
چیا کہ بزات گوزہار ء ڈروم ء انت ء گوزہار بزلتے۔ ابید چہ لیش ء لیش ء مطلب الیش انت کہ کار ء کرد ہر حاندان
ء مردمانی یک ڈزانت، بزات شز انت بزاں کہ گوزہار ہم شز انت۔

بزات ء دست پہ گوزہار ء زسیت: بزات وئی گوزہار ء مستری ء گت کھت، آگن دست ء وگر ء مہ رسیت وئی
گوزہار ء لائق بیت۔

بزات وئی بزات ء زانگیں کوک انت: بزات مام گوں بزات ء ہم کو چنگ بیت۔ گزانیں وہاں لائک ء
بندیق ء گوں آئی ء اوشوک بیت۔ بزات ء مثال چوزانگیں کوک ء انت کہ واہند ء شیر ذنت، آئی ء والہنیت۔
بزاتے گوں بزات ء کیگ دار ہیہ، ڈومنین خردان ء شکار ہیہ: وت ماں وتے ناتپاک ء آڑ ء کڑ ء سبب ء
ڈومنین مردم سوہ کن انت۔ بزاتے ناتپاک یہ بزاتاں تاوان کارنت، وئی ء شادہ نیارنت۔

بھیل، کوششیں، کمال ہند

بڑانت پہ باری ع تزنت، جہانت پہ بھلیں گندیم: دور گردانت، باری مدام تزانت، دنیا یک قرار ع نہ
ادھیست۔ بھلیں وہدیت کہ جو ہم گندیم ع نہر ع روت پھیٹا بلوچ پاواں پہ حساب لہ بہ کنت۔

بڑانز گولگ: آس ع بڑانزانی چست بونگ۔ گرم گولگ۔ آس گولگ۔ (2) زہر گولگ۔ گولگ۔ سٹ گولگ۔

بڑاہ ویک: جلوہ ویک۔ ڈولدار بونگ۔ چپک۔

بڑ بونگ: رامک نہ بونگ۔ بڑ گولگ۔ تر اس گولگ۔

بڑ بونگ: دیران بونگ۔ بڑ گولگ ع گیا بان بونگ۔ (2) برباد بونگ۔ نقصان بار بونگ۔ (3) حیران ع نہ بونگ۔

بڑ بونگ: لیزگی گولگ۔ دووار ہا خیر ع گولگ۔ (2) واٹر گولگ۔ آٹھ گولگ۔ راہ ع دووار زولگ۔ (3) چیزے ع چپت ع
چاکر دے بر گولگ۔

بڑ بونگ: عوس گولگ۔ جواب ویک۔

بڑ دست ع چارگ: سیاہ یا اہمیت پتس ع بڑ دست ع چارگ ع آؤ کیں حالتانی پیش بینی گولگ۔

بڑ دستانی ہورمان نہ بونگ: بے حیر بونگ۔ نامیت بونگ۔ (2) پتس ع ہا ہر دست کہ آہور ع پیش کوئی ع نہ کنت
یا بڑائی ع چارگ ع پیش بینی بونگ نہ بیت۔

بڑ ع آران: قاصد۔ پیغام ع بروک ع آروک۔

بڑ ع بونگ: ڈروک ع دعا ویک۔ نیم راہ ع یلہ گولگ۔

بڑ ڈارگ: بڑ گولگ۔ (2) مزن لٹھی۔ مزن گولگ۔

بڑ ڈا بونگ: یک چیزے یا مردے ع چہ آڈراں بڑ بونگ۔ بڑاں جا گے ع یک بونگ۔ ہالا بونگ۔ سر بڑ

بونگ۔ (2) سوب مند بونگ۔ دیم ع ڈوگ۔ نیک نام بونگ۔

بڑ ڈا دیم گولگ: قسم ڈوگ۔ سو گند ڈوگ۔ (2) دیم پہ بڑ ڈا بونگ۔

بڑ ڈا گولگ: چست گولگ۔ بالادارگ۔ بڑ بونگ۔ (2) کسے ع عزت ع شرف ع بڑ ڈا گولگ۔ مزن گولگ۔

بڑ ڈا بونگ: ہالا بونگ۔ ہالا گولگ۔ (2) مزن گولگ۔ بڑ ڈا بونگ۔ ستا گولگ۔ گلا بونگ۔

بڑ ڈا بونگ: مزن بونگ۔ عزت ع شرف ع کیش بونگ۔ (2) بچت بونگ۔ چستی۔ بڑ ڈا بونگ۔

بڑ ڈا چارگ: بڑ ڈا چاری گولگ۔ مزن کندی گولگ۔ (2) دور چارگ۔ چار ع بچا گولگ۔

پہلے، کوششیں و کمال ہند

نزد وازگ: باعزت ملگ۔ مزین شون ویک۔ مزین زاگ۔ عزت و مزین ملگ۔
نزد وازگ: بال ملگ۔ چہ زمین و چہست یونگ۔ (2) زہر گزگ۔ (3) نامدار یونگ۔ وژ نام یونگ۔ نام و توار
وژ ز یونگ۔ عزت و شرف و کیش یونگ۔

نزد چنگ: پدپ جنگلی و کپہ حوران و زرد وگ۔ بد و غل و کپگ۔ زہر گزگ۔ لانز گزگ۔ (2) پہ جنگ و
لاچگ۔ (3) چہ کسانیں کپے و پہ حرمیں جیڑ ہے و زنگ۔

نزد گنگ: چیزے و بالامگ۔ رتک ملگ۔ لاچگ۔ چہست ملگ۔ (2) عزت و شرف و کیش ملگ۔
پلے و مزین ملگ۔

بزش ملگ: پچکنگ۔ بڑھکنگ۔ نرم نرمیک و کننگ۔

برگشتہ یونگ: دین و مہذب و بدل ملگ۔ بے ایمان یونگ۔

برگردنگ: پلے و چہ و عدہ و اقرار و پہ زور و چنگ۔

بزرگ و مان و یک: چنگ و پچنگ۔ چیزے و سسٹکیں یا بڑھکیں جا گپے و دکہ چیزے و یک۔ گنگ۔

بزرخی ڈکارے، آپ نہ کشیت: ہا کہ نامیت و بے حیرانت، چہ ہا ڈکارے کہ آپ و مہ کشیت، چہ ہا زمین و کہ
شزیر فصل نے مدنت۔

بردانی تاب و یک: مزین مردی نشان و یک۔ دم و درآ گپہ و پدیم پدیم و مقابل ملگ و تیار یونگ۔

بردانی بھل کپگ: بگا یونگ۔ گزنگ و چنگ۔ جتان بھل ملگ۔

بردانی رز و یک: بردانی عزگ۔ بردانی تاب و یک۔ (2) دستان پہ بردان چنگ۔ مزین مردی نشان و یک۔

بردانی تیز یونگ: نوک درنا یونگ۔ بالغ یونگ۔

بروت ہیل پلے نہ روت عادت: عادت نہ روت۔ آ عادت کہ گوں رگ و یا خون و کیت آ نہ روت، الہا ہیل
گنگیں عیب بدل یوت کہت۔

بروگوں عالم و، مہ کپ گوں عالم و: مخلوق و عالم و، ہم نمی و ہم لسانی جوان انت بلے ہر کسی ہدیں کردے و گوں

گنگ نقصان دنت۔ کارے ہا ہا کن کہ جتان انت۔ ہر کس و گوں مہ کپ۔

بڑھنگ ملگ: لوچ ملگ۔ لڑگ ملگ۔ (2) بے عزت ملگ۔ پاشک ملگ۔

نجل، کوششیں، کال بہت

یہ پوزیشن خیاے جنیں، اسٹریک و نام و نہ کنگ ات: بڑھک پوزا کس باحیا نیں مردے بوتیں اسٹریک و نام
 و بیچ روپ و در نہ کنگ ات چیا کہ گوں ہے اسٹریک و آئی و پوز بڑگ بونگ۔ بے حیا۔ بچم بچل۔
 پوز بھگیں پوز نہ موریے: بھنگیں عزت پدا و اکر نہ کھ، ایشی و مثال ایش انت کہ اگس پوز بڑگ بہ بیت آدوار
 نہ جنت و مزن نہ بیت۔

پوز بھگیں دست و واد نہ کنگ: بیچ کار و نیا بگ۔ (2) بچل و مزی بونگ۔

پوز بڑگ: کسے و گوں و ت و مزم و مزم و مزم بگ۔ بڈ بگ۔ (2) پدی پدی بگ۔

پوز و دانی بگ: و ت و مزن لیک۔ و ڈو گیں مزن مردی نشان و بگ۔ و ت گلائی بگ۔

بڑاں باز جو ہاں مشیت کہ بکلر و اژدہا کشت: اگس ککر اژدہا کشت کھ گڈہ بڑہم جو ہاں مشیت، نہ بڑ جو ہاں
 مشیت و نہ ککر اژدہا کشت کھ۔ ہر کس پہ کار و ت۔ ہر کس پہ قہ و ت۔

بڑان کہ بھگ کچ انت: ہر بھگے و و ت و دود و بیدگ انت و مطلق و و ت و ب و ہیلے، پمیشا ہر بھگے یا قوسے و ب
 و بھل زانگ لو بیٹ۔

بڑ و انت پونگی و جا بگ: ہر کس یا ہر شے قہ و ت۔ بڑ و م و پ و پ و بگ نہ بیت۔ ہر کس، ہر کار و سلاق نہ انت۔
 بڑ و م و بسم اللہ پدے مٹا مٹا و ہا لہ: مٹا مٹا م پڈوک انت، دل ما بگ انت۔ آئی و دست پہ بڑ و بھل دار
 انت پہ و بگ و نا۔

بڑ و براں ہنڈگ: بے وار بگ کہ گت بخت مہ کھ۔ (2) بھل بگ۔ نہر و بگ۔

بڑ و رانی بڑگ: مٹر و نہرانی بگ۔ (2) بھل بگ۔ بڈ و بڑگ۔

بٹ بگ: پا و آ بگ۔ در پہ بگ۔ و اب و آ گاہ بونگ۔

بٹائی گوارگ: باز گز بونگ۔ باز میں فریاد و زاری بگ۔

بٹش بٹش بگ: افسوز بگ۔ ارمانی بونگ۔ پدی پدی بگ۔

بٹش بٹش و بگ: افسوز و بگ۔ ارمانی بونگ۔ پدی پدی بگ۔ بڑ و بونگ۔ بچ و بگ۔ (2) پز ہر کنگی
 یا ت بگ۔ (3) پکسے و دستان گدرو بگ۔

بٹش ہا کنت کہ بڈ و بگ و بھاری بگ: ہر جی کہ بونگی انت آ بیت۔ بٹش اگس بھائی کے کاریت چہ بھاری نیں
 تڑ و بگ و نہ گوزت پمیشا حیران بونگ و ضرورت نہ انت۔ چوشیں مشکل چڈ و ساری ہم آ بگ و گونگ

بھل، کوششوں کا گال بند

- انت۔ ویل و جنجالانی سماں ول بڈی ویک و تا اُمت نہ یونگ و سکن۔
 بھونگ: ایکن یونگ۔ ویل آرام یونگ۔ (2) گول ڈس گئی یا گول ٹٹ عا صیں۔ بھیرے پاؤں سے شعر و کونگ۔
 بھونگ و ڈرخ: ڈس حال یونگ۔ سیر و آباد یونگ۔ آرام یونگ۔ بھتی عہد واہ نہ وارگ۔
 بگ ویک: آپ و دور ویک۔ (2) تاواں بارنگ۔
 بگا و دست گز ہار و ریت: بگا و نامرد ہم پہ گز ہار و شیر انت و آہاں گز و ہتر کن انت۔
 بگلاں کوات ویک: بھل و و ت گندی گنگ۔ بزد گندی گنگ۔ ترمی گنگ۔
 بگلاک بگ: گل و شاداں یونگ۔ چوٹی و ہاولک بگ۔
 بگل و بگل یونگ: گل و شاداں یونگ۔ (2) مزن گندی گنگ۔ کس و راماں نیارگ۔
 بگل و بھیرگ: پہ ہا ہونی کس و گزرا زوگ۔ پناہ زوگ۔
 بگلو یونگ: چو و ہدی و یا کہ پہ بھل و تی بگلاں کوات ویک۔
 بگو بگ: لکڑی و سستی گنگ۔ (2) بے ز ز و بے نو و صوت بگ۔ (3) دست و گٹ و جتان و آواز و دور
 گنگ۔ (4) کز یونگ۔ فریاد گنگ۔ (5) چہر و چہرستاں زوگ و پندار مانی یونگ۔
 بگو و بگو: بہادر یونگ۔ ہاشی یونگ۔ مزن مردی نشان ویک۔
 بلا ہانی بن و یونگ: بلا ہانی دیمان یونگ۔ بلا ہاں زیرگ۔
 بلا ہانی زیرگ: کار و خراب گنگ۔ (2) کٹگ۔ (3) تاوانی گنگ۔ (4) مٹکے آسان گنگ۔ مدت و گنگ
 گنگ۔ (5) ڈبہ زیرگ۔ مشکل و جنجال زیرگ۔
 بلا ہے ہد: بھٹی۔ سر و کنگ۔ ہما کہ سر و جنجال بہ بیت۔
 بلا ہے چہ آ زمان و کیت، جا گے زمین انت: ہر مشکل، ویل و جنجالانی دیم پان مدام بنی آدم انت۔ مشکل و
 جنجال حدائے ہمگے کا منت بلے آہانی دیم پان مدام بنی آدم انت۔ بنی آدم بے ویل و جنجال و نہ بیت۔
 بلا و بڑ: مسترین جنجال۔ ویل۔ ڈک و ویل۔ (2) بے ار ڈشیں بازیں چہر۔
 بلا و ہد: ویل۔ جنجال۔ (2) زور آور۔ عالم۔
 بلا و بڑ بیت: مشکلیں و ہد۔ گزائیں ساعت۔
 بلا و چارنگ: خرابین ذراک ویک۔ (2) زہر چاریگ۔ (3) سحر گنگ۔

بھیل، گوشقین، کال بند

ہنگ (دہنگ) کہ ہارتت، چنگ و سر لوطیہ: ہر چیز یا ہر کس کہ دست ماں دست بہ بیت آختر نہ بیت۔
بازیں دہنگ ہم پہ لاپ پڑی و ناؤزادہ آختر نہ انت۔

ہنگ و لوگ کہ چنگی انت، ہر کس پہ قوت کاشکے بر چنت: بے واہندیں مال ہر کس انت۔ وگر بیل و تی ہنگ و
لوگ اکس لٹ و مار بہ بیت ہم ہر کس پہ قوت چیزے ناچزے زوریت، کئی ول رحم نہ روت۔

ہنگ: ہنگ۔ (2) دولت و کٹ و سادے ماں گنگ و ہنگ۔ (3) دولت و پاداں ہنگ۔
(4) مشکلاں پر ہنگ۔

ہلوچ ہونگ: مرد ہونگ۔ بہادری بخان و یک۔ ہمت گنگ۔

ہلوچی توڑہ: ہلوچی رسم۔ رہند۔ ہلوچی مڑا۔ ہلوچی دود و رہند۔

ہلوچی گنگ: ہلوچانی ظاہریں و کیشنگیں زند مان و رہندانی سر و ادھنگ۔ راشیں تو ان گنگ۔ ریا و رون
گنگ۔ (3) مڑا داری، مپار بلی و محزن مردی بخان و یک۔ (4) ماں ہلوچی و تو ان گنگ۔

ہلوچ و ہند روج: ہلوچ و بد کحتی۔ ہلوچ و بے وی۔

ہندانی ہنگ: سید ہیں خبر نہ گنگ۔ جوانی پوہ نہ گنگ۔ ہنجو کوٹھک چو کہ مردم چاچ بخن انت۔

ہند ہنگ: ڈکار و کٹ ہنگ۔ (2) ملائی یا بلی تائید گنگ۔ دم و چوف و تائید ہند گنگ۔

ہند ہونگ: قیدی ہونگ۔ (2) خم گنگ۔ (3) بند۔ چنائیں بہر۔ (4) جاری میں کار و ادھنگ۔ (5) بچ ہونگ۔
گالوار و دریا بک۔ چخت ہونگ۔

ہنجائی ہونگ: آپ سر بے و سر ہونگ۔ (2) پہ واہندی ہونگ۔ (3) جا ہے لوگ ہنگ و ہنگ۔ ہکین گنگ۔

ہن جگ: ہن جگ و کار و گنگ۔ (2) مال و منڈی و گنگ۔ مال دار ہونگ۔ (3) طاقتور ہونگ۔ زور آور
ہونگ۔ محکم ہونگ۔ (4) زہر ہونگ۔ ہنر ہونگ۔ روچک جگ۔ و رچکے یا کشار و روٹکانی زمین و رودم گنگ۔

ہن ہنگ۔ گروہک جگ۔ (5) بہر بہر گنگ۔ وٹ جگ۔

ہندانی ہونگ: بہر بھکس شے و بوجک و بچ گنگ۔ (2) بندیں مردمانی آزاد گنگ۔ (3) خاطر نہ گنگ۔ لحاظ نہ گنگ۔

ہندانی ہونگ: ہر کس بندے و مالان پر و بچ گنگ و آزرگ۔ زور و تیں مال و گروچک۔

ہن و یک: آس و یک۔ سوچک۔ آس روک گنگ۔ ہماں پر یک۔ آس مان دارک۔ آس جگ۔ (2) تہ
گنگ۔ (3) پہدای و یک۔ (4) سوچنائیں کپ کوٹھک۔ جگ و بکین و یک۔

بھل، گوشن، کال بند

بند ویک: ہنچائیں خبر یا ڈروک و دپ ماں دپ گنگ۔

بند گنگ: قول گنگ۔ عہد گنگ۔ زبان و ویک۔

بند گزگ: آڑگ۔ مزل مزگ۔ بند مزگ۔ پے مزگ و بند و گلا بئیش بونگ۔ (2) پونگئیں یا در انگئیں

بوک و پڑ و وتی جا گہر و بندگ۔ بنگ۔ (3) دپ ماں دپ بونگ۔

بند مزگ: مزل مزگ۔ پے زور پچکا سی بند و گلا بئیش بونگ۔ مزل گزگ۔

بند و ترک: مرد یا کہ دولت خدسترو دت ماں دت و پے مزگ و گلا بئیش بونگ۔ (2) پوت بونگ۔ پونگئیں پڑ و گزگ۔

بند و بونگ: ہا زین کہ آئی و سر بند بندگ بونگ۔ بند بنگئیں ڈگار۔ (2) ہا دولت کہ پے پلا و رنگ و خاطر و

آئی و رابندگ و گاہ و گدیم و یک بیت۔ (3) بنگئیں و لب و ہا ٹولی کہ بند و بندت و اوستیت۔

بند و بونگ: ڈگار و بند و بونگ و آپ و راہ و یک۔ ڈگار و بند و بونگ۔ بند و پڑ و بنگ۔ (2) بنگئیں ساد و

بند و بونگ۔ (3) دوتی، بنگئیں و ہم بنگئیں و بنگ۔

بند و بونگ: بندیں چیزے بچ بونگ۔ بنگئیں گزچ یا ساد و بونگ۔ بنگئیں گنگ و بچ بونگ۔ (2) پے جن و مردی

و مردین و بند و بونگ یا شہوت یا خردیانی ذرا بنگ۔ (3) بجات و بونگ۔

بند و بونگ: ہر بنگئیں ساد یا بند گزچ و بونگ یا بچ گنگ۔ (2) زالمول و چنگ مات بونگ۔ (3) بجات

بونگ۔ اشارتی لوکانی زانگ۔

بند و بونگ: محکم بونگ۔ زور و اور بونگ۔

بند و بونگ: تپاک گنگ۔ کسے و پتہ خرز بونگ۔ بالا بندی گنگ۔ (2) بھل و بونگ۔ زمین و سر و بونگ۔

بند و بونگ: بند و بنگ و ڈگار و آپ و روان و یک۔ بند و بونگ۔ (2) آئی و جہا کی یا تزکی و ہلا گنگ۔

بند و بونگ: خبر و گزگ و نہ زبگ۔ خاطر نہ گنگ۔

بند و بونگ: وتی شان و عزت و پھر بونگ۔

بند و بونگ: کسے و وتی گپ و سر و بونگ۔ (2) کسے و پرا و گنگ بونگ۔

بند و بونگ: زبان و و ترک۔ بد عہدی گنگ۔

بند و بونگ: پے مزگ و گلا بئیش بونگ۔

بند و بونگ: بنی آدم و تیوگئیں زند پے و فی و شاد و امیت و گوزیت۔ بے امیت و اوست و زند

پہلے، کوششیں غ کا ل ہند

گوازیگ نہ بیت۔

بندہ پسرے ہوش: مردم ہمانت کہ آئی ہرچی گیر کیت۔ بے حالی غ بے سری شتر نہ انت۔

بندک بندگ: اہلکشی ویک۔ بیجام بندگ۔ ملنڈ جنگ۔ پزور میاریگ نگ۔

بند غ بندگ: جاہ نگ۔ تاوان نگ۔ نقص ویک۔ جہنا نگ۔

بند غ جنگ: تاوان ویک۔ زد ویک۔ رہی نگ۔

بند غ کپک: چہ بند غ بونگ۔ تان مار بونگ۔

بند غ بن آس نگ: آس غ روک نگ۔ دوار نگ۔

بن تر وگ: پہک تر وگ۔ بیگواہ بونگ۔ بیگواہ۔ یلہ ویک غ تر وگ۔

بن کنگ: رودگ جنگ۔ زٹ بونگ۔ پزور بونگ۔ (2) کشار غ زدوم کر وگ۔ (3) آباد غ محکم بونگ۔

بن نگ: آس کر وگ۔ روک بونگ۔ بچک۔ (2) جاہ بونگ۔ ورنہ ان بونگ۔

بگ بونگ: جا کہ یہ بندگ غ پاد نیا بگ۔ نہ تر وگ۔ ڈن ہرے کپک۔ گول آرد غ چک غ بن غ جا کہ بے دوار نگ۔

بن کڈ نگ: چہ بن غ کڈ گ۔ (2) جاہ نگ۔ بر باد نگ۔

بن کر وگ: روک بونگ۔ بنگ۔ بچک۔ (2) زہر کر وگ۔ یزا کر وگ۔

بن غ کپک: بچل غ کپک۔ لہ ماد بونگ۔ (2) تاوانی بونگ۔

بن غ کر وگ: بنیاد غ سر نگ۔ بنمال نگ۔ مال غ زر نگ۔ سیر بونگ۔ آباد بونگ۔

بنی آدوم شیر غ بندال انت: شیر باز روگنیں کا ہے، بلا ہیں جا کہ بے چخت، انسان غ بے مثال انت، آئی غ شاح غ

شیدال ہم دور روت۔

بوشن بونگ: ودی بونگ۔ پیداک بونگ۔

بوٹ کپک: چل بونگ۔ لیا کر بونگ۔ وار بونگ۔ لنگر بونگ۔

بوٹ غ ہم نہ تر وگ: پرداہ نہ نگ، سکار نہ نگ۔ سہی نہ بونگ۔

بونی بنگ: بھرت بنگ۔ چار غ تپاس نگ۔

بودنگ: خرنگ۔ زدگ۔ سر سبز بونگ۔ آباد بونگ۔ وصال بونگ۔ (2) ہوش نگ۔ چہ بے ہوشی غ سار

نگ۔ پاد آنگ۔ چست بونگ۔ (3) کنیں دولت مند غ مالدار بونگ۔

نود غ ز جا تر وگ: چہ کت غ نود غ تر وگ۔ بے ار زش بونگ۔

بورانی غوان ویک: پزور آگ غ یا کر وہ تاپی غ بورانی تاپک یا میل ویک۔ (2) آپانی تر وگ۔ بورسوری

غ بور تاپی۔ (3) بورانی سواری غ ہمارگ۔ بورانی وشمیں رفتار غ تر وگ غ ہمارگ۔

بھیل، کوششیں، کمال ہند

بورچہ گوزدہ، چابک چگڑو، پے چہ تہا چہ قازی (بورچہ میر، چابک چہ گوزدہ، پیٹ بہ بھائی کہ ناتا چیت ہے):
پہ تون کوشک بیت کہ اگس ہر شے پہفت و آسانی و دوست و بہ کسیت، آئی و نزو زگ یا کار نہ ہنگ شتریں خبریں
نہ انت یا چوش کہ کسے و ہر شے پہفت انت، آئی عدل پہ آجڑانی کار مرزنگگ یا زگ و بزرگ و درود نہ کسے۔
بوروزدہ گز یوگ: باز گز یوگ۔ مونک گگ۔ زارہ گگ۔

بورگوز ماچوریاں ڈوال بہت و جن گوزا کوتاں ماکلیں خرواں: بورغ زال پھر بزرگ لوہمت۔ چوریک بورتا تک
نہ کسے و کم دانشیں مرد شیر زالانی لائق بوت نہ کسے۔

بورگوز داہجاں راویاں قوم کوں مہجراں خانیباں: مال کوں شتریں داہجاں دارگ و ہر درینگ بیت و قوم
کوں جوانیں مرد کاں نیک نام بیت۔

بورع عٹک: سخی بونگ۔ داد عٹک۔ ویک۔

بوستا بست گگ: کوکار بگا گگ۔ جنگ و چوپ گگ۔ لٹ و مشع گگ۔

بوگ بوگ بونگ: فکر فکر بونگ۔ ہر ہر بونگ۔ بونگ۔

بولان بونگ: عاشق بونگ۔ واکہ دار بونگ۔ ہر گگ۔ بتالاں بونگ۔

بوم و بونگ: شوخی و شینک بوم و ہماں آواز و بونگ۔

بوم و بونگ: موسم و بہل بونگ۔

بونگ و بونگ: پے یاد گگ۔ پے بزرگی نازگ۔ گز بونگ۔

بوہاری و بونگ: تباہ گگ۔ بر باد گگ۔

بوہ و بونگ: کوں سوہگی یاد کہ چیزے و بوہ و آتار گگ۔ بوہ داریں چیزے و کوں دکہ بے بوہیں چیزے و بونگا

گگ۔ چیر سوچک۔ ڈٹ و بونگ۔

بوہ و بونگ: حال و احوال آرگ۔ جاٹو پانٹو گگ۔ حال و سخی بونگ۔

بھائی نہ بھولی: ہما کہ گزاں بھانت۔ قیمت گگ نہ بیت یا ہما کہ بیچ ڈرونہ وارت۔ کم ارڈ شیں شے۔

بہ بوس بھائی کہ بوس بھائی: خدا ناخریں مردم خریتا کہ بیت چیا کہ اگس کسے چہ خدا نہ خریتا، آئی و

راہچ بہر نہ داریت، آکستی ریاء گت نہ بیت، ہما کسے کہ وئی ول، پھیجا خریتا کہ انت۔

بہ بوس چہ کورہ لٹ و: کورہ لٹ اگس بہ لگیت، ہمتاں بے ہمتا کسے۔ کورہ بے دس و لا چار انت، اگس لٹ

نہ شلت و لگیت، ہنگ لگیت پھیجا کوں بے دس و عاجزاں مسخرا، آہانی بہر و عاہاں مہ ڈور۔

بھل، کوششوں کا کمال بند

بہ خیریت گوز کہ محتاج نے داریت: ہا بہ خیریت کہ مال و محتاج نے داریت و ہے مال و لنگ یا ہلگ و
ترس و بہ بیت۔ لنگڑیں و داریں مردم چہ چیا بہ خیریت۔

بہ جرمدائی کہ مریت بر تو: ہائی و دروہ بہ در کہ تئی دروہ و داریت۔ کسے کہ تئی کار و کیت تو آئی و کار و گیا۔
بہتجان ہنگ: تہمت جنگ۔ ڈو بہ جنگ۔

بہر و شوگ: دگرے و بہر و شوہ و پودت کنگ یا ہے بہر و دیگرے و شوگ۔ (2) ونگ و شوگ۔ بہر و شوگ۔
بہر و شوگ: ونگ و شوگ۔ بہر و مند شوگ۔

بہشت نہر سیت، دوزہ بہر منت انت: بہشت پہ منت و قدرت خیرانت چیا کہ منت بلوچ و بے براہ کنت۔
آ بہشت کہ پہ منت بہر بیت دوزہ خیر تر انت کہ منتی نہ لویہ۔

بہ نادنا ذراہ کہ درائینے پرے گول: نادرہ و نازگ و پنگ بہر فالی نے۔ پاید انت کہ نادرہ برواشت بہ کنت،
نادرہ ای و دیم و پمردی بداریت و کن نازیاد میں نار و کپت دگر سلا تیں مردم نے و ہم پیری و نادرہ کنت۔
بھونٹ لنگ: پم و بند لنگ۔ (2) بانور و پم و بند لنگ۔

بھنگاں و رے امکن نہ نو: زانت کار و خیر میں مردم امکن نہ بیت۔ آہام ہزار بیت۔ آس آوی نکار انت و تی
دینائی لگر و مدام سو کہ و تیار انت۔

بھنگ و روت شوگ: بے پرواہ شوگ۔ سکار نہ لنگ۔ (2) بے غم شوگ۔

بے آپ و سر و ساہگ: جنجال لنگ۔ ظلم و زور کی لنگ۔ ناجائز و گول رپک و پکے و راتر و شوگ یا سودا و
نقصان و شوگ۔

بے پلاہ بہ بات: چہ بلاہاں دور۔ خدا نہ کنت کہ تاوانی ہے۔

بے پرواہ شوگ: بے عزت لنگ۔ کم شرف لنگ۔

بے پرواہ شوگ: براہنگ شوگ۔ بے عزت شوگ۔ پانک شوگ۔

بے حرک و خوار شوگ: بے توار شوگ۔ گار شوگ۔ بے گواہ شوگ۔

بے خیال و پ و کس شوگ نہ پشیمت: بے حیائی کم شرفی نے۔ بے خیال کس و ستانی دل و نہ کنت۔

بے کنگ: تباہ حال لنگ۔ برہا و لنگ۔ دل کونج لنگ۔

بے دست و پا و شوگ: بے وس و لاچار شوگ۔

بے دوی لنگ: رسم و رواجانی پرواہ نہ لنگ۔ نار ایندی لنگ۔ (2) نا انصافی لنگ۔ ظلم لنگ۔

بھیل، گنوشتن، غ کا لہند

بے ویس مرد و مادہ موجود و نباتات: بے ویس لفظوں میں مرد و مات و لاپ و تخم نباتات۔
 بے ویس مرد و مادہ لایسب انت نام و قوی: لفظ بے ویس نام و تنگ و وادجہ نہ بیت۔ لفظ مردام بے عزت و کم شرف
 انت۔ بلوچ باید نہ انت کہ قوی نام و تنگ و، قوی عزت و عرس و نیم و میار بہ کت۔ چہ کم نامی و موت کہہ انت۔
 ہر ان لوگ: مردم و مرگ۔ (2) و ڈالی لوگ۔ زوال لوگ۔
 ہر ان لوگ: دیناں لوگ۔ بدل و لوگ۔ روہاں لوگ۔
 ہر ان لوگ: ورنہ ان لوگ۔ زوال لوگ۔ کار لوگ۔ کنگ۔ بر باد لوگ۔ زبان لوگ۔
 ہر پ ویری نہ موت: بلوچ و ہر گار نہ بیت۔ ہر گیری و جوڑہ مردام تا لوگ انت۔ کس قوی ہر ویریلہ نہ دنت۔
 ہر لوگ: خواب و خوشیگ۔ زاہ و یا بدیں خبرے و ہیراں و یک۔
 ہر خوشیگ: بدیں تران و جواب و یک۔ زاہ و بدیں ہر و زاہ و بدیں و یک۔ ہا کہ آئی و بدیں خبرے تنگ ہے
 خبر و بدیں و آئی و گنوشتن۔ (2) ہر لوگ۔ بدل لوگ۔
 ہر و لوگ: بے جوازت و زوریں مردم و ہر کہ لوگ کہ بیت۔ ہا ہر کہ گار انت۔
 ہر کہ و ہر لوگ: سوب مند لوگ۔ سوب مند لوگ۔
 ہر کہ لوگ: بدل لوگ۔ چہ و زوریں و ہیراں لوگ۔ ہر و عوض لوگ۔
 ہر لوگ: ہر لوگ۔ ایش لوگ۔ یکپارگی و جنگ و انزا لوگ۔ پہ لوگ و مرد و تجھ لوگ۔
 ہر لوگ: مردم و بیج لوگ و پہ انکار و ایش و دیم و کنز لوگ۔ ہر لوگ۔ پہ لوگ و دیم و لوگ و پیش دست
 لوگ۔ ہر لوگ۔ (2) تاوان و عوض لوگ۔
 ہر لوگ: ہر لوگ۔ سا لوگ۔ (2) زور لوگ، گوں دت دار لوگ۔
 بیگ قوی فیت و قوت چٹ ایت: ہر کس قوی گنوشتن کار و مرد و گنوشتن۔ (2) مشکلیں و ہداں ہر کس دت و دیم
 و در بہ ایت و قوی کار و آسان بہ کت۔
 بیگ ہائی و کت کہ کا لوگ نے گون انت، آئی و نہ انت کہ و بیگے: ہر کس کہ جہد کت، سوب ہائی نے۔
 ایش و مثال ہمیش انت کہ کس لوگ نے گنوشتن بلے کہت و نہ کت، آئی و نہ انت بلے آ کہ کا لوگ نے و
 گوں انت ہر ان لوگ ہائی و لوگ و ہائی و کت۔
 بے خرہ ایں و زچکے سا لوگ و ش نہ انت: آ و چک کہ نہ نہ دنت آئی و سا لوگ ہم نہ دنت انت۔ ہر چہ پامیت،
 نا ایت شے کس و دوست نہ بیت۔
 بے خیا و خدا و زور و قوی: بے حیا نہیں مردم و کس کا ظن کہ بیت و ناچہ کسے و خیریت، آچہ خدا ہم نہ خیریت،
 ہمیشا بے حیا نہیں مردم خیرینا ک انت۔

بھیل، موشننگن، کال بھیل

بے خیاء کھیک ہم نہ بھوتت: بے خیالیا بے غیرت، عز ہم ہم نہ کھت۔ آئی غنئی کار غ نہایت۔
بے خیاء گوں بادشاہ غ نان دارنگک: میر، امیر غ حاکماں ریاء رغبت نہ کھت، ہے وڑا غ بے خیاء کھ گنشی دروغ
نہ وارت۔ آہم بے رغبت انت۔

بے خیالی بادشاہی: بے حیا چو بادشاہ غ انت کہ کئی پروا غ نیست۔ ہرچی ول غے لوشیہ کھت۔
بے سریں سودا علاقبت مرد غ کارگنت، مگی بی بی غ گوں گلام چک ہم ذراں (ہم راز) گنت: بے سریں سودا
کہ پہ بیت غ خاطر بہ بیت عاقبتے ندرایت، چوشیں نا اندیشی غ آسر ہے بوت کھت کہ بی بی غ بانگ گوں گلام
غ کم ذاتیں مردماں ساگک غ ویک بنت۔

بے شام ہاتاں بلے بے بزات نہ ہاتاں: مشکلیں وہداں بزات ساڑی بنت۔ بے بزاتی لاواری غے۔ بلوچ
وار غ لنگڑ بہ بیت، ہم شام غ ہم ناہاری بہ بیت بلے بے بزات نہ بیت چیا کہ ہم شام غ لنگڑ پہ شام بوت کھت بلے
بے بزات غ پہ بزات بوت نہ کھت۔

بے شون گنگ: مال غ دلوتے غ کدیم نہ گنگ۔ (2) مال غ دلوتے تم کدیم گنگ۔ (3) بے سوب گنگ۔ تاامیت گنگ۔
بے فتح بونگ: کم ہمت بونگ۔ لغوری گنگ۔

بے گیریں ولانی نغراں، جستان اش کن انت چہ ڈوڑاں: ول غے گوں ول غے غ دروہ بہ بیت، دغابہ بیت، آئی
غ مثال چو ڈوڑا غ انت۔ دروہیں ول ڈوڑا غت غ سزایا غلام ہا انت کہ ڈوڑے گنت۔

بے الیس سر غ گزیت: نیز کاری مز نہیں ملتے چہ جان و گزہ ہم گزل ترانت: سستی باعزت کھت غ نیستی بلوچ غ سلک غ کشیہ۔
بے دار بونگ: حیران غ ہلہ بونگ۔ خطا دار بونگ۔ میار یک بونگ۔ کلیگ بونگ۔

بے ہارو بونگ: جح سہرو بونگ۔ ٹریگ۔ سہرو بونگ۔

بے ہر میں جنین چو گلاتاں بے دلچہ انت: آزالاں کہ ہرم نہ بیت، وارث نہ بیت آچو ہا کلات غ بنت کہ بے
واجہہ انت۔ لاوارث غ بے ہر میں جنین مام بونگ غ لاچار بنت۔

پاتالاں ہندات: بدوعائے۔ پے کسے ہرگ جو دعا ہزاں ہسے ہرے ہنداتے۔ یا کسے تھی پرس ہرے ہندات۔
 پاٹوگنگ: داگک داگک گنگ۔ پوست جو دور گنگ۔ ہٹ غ پرہم گنگ۔ کل گل گنگ۔ (2) تاوان بار گنگ۔
 پاواں ہرے گنگ: وئی یاد کرے جو پاواں چست گنگ۔ (2) کسے جو دور ویک یا ڈاگا رے گنگ۔ (3) بے عزت
 گنگ۔ کم شرف گنگ۔
 پاواں ہونگ: چہ سواری غاہ گنگ۔ بے اولاک ہونگ۔ پیادگ ہونگ۔ (2) وارے ہونگ ہونگ۔
 پاواں ہونگ: ہٹاں ہونگ۔ (2) چہ دران ہندگ غ نہ ہونگ غ سوب غ یاد ہونگ کہ پاوانی ترک غ ہونگ۔
 ہنت۔ کتیں ہونگ ہونگ۔
 پاواں ہونگ: ہم راہاں یلہ ویک یا کارے جو یلہ ویک۔ (2) بے ہنت ہونگ۔ چہ ہس یا چہ دک نیمونے غ
 دست غ راہنت ہونگ۔ (3) دست غ یک کر گنگ۔ ہنت ہونگ۔
 پاواں ہونگ: کسے غ دگرے جو ہر منت غ منت واری ہونگ۔ کسے غ راچہ دگرے جو دور گنگ غ ہونگ
 ہونگ غ ہونگ۔ (2) کسے جو بے عزت غ بے شرف کتا ہونگ۔
 پاواں تاب ویک: راہ جو یلہ ویک غ دوی راہ جو گنگ۔
 پاواں ہونگ: ہنتگی جا کہا پاوانی شہار ویک غ دزاج گنگ۔ (2) وپنگ۔ آرام گنگ۔
 پاوانی ویم غ چارگ: گنت گندی۔ دور چاری نہ گنگ۔ (2) میاری ہونگ غ سبب غ سر ہونگ۔ گنگ۔ گنگ
 ہونگ۔ (3) بے ہنت ہونگ۔
 پاواں ہونگ: زبردستی غ گنگ۔ کسری ہونگ غ خاطرے کسے جو دستاں ہونگ یا پاواں ہونگ۔
 پاواں چوگ: دریں ہونگ غ پیادگ غ ہونگ۔ (2) ہونگ ہونگ۔
 پاواں داران غ ہونگ: مدان مدان غ آگ ہونگ۔ ہونگ۔
 پاواں دارگ: اوہنگ۔ ہونگ۔ ہونگ۔ ہونگ۔
 پاواں دوگنگ: کسے جو گورے آگ۔
 پاواں ہونگ: دریں راہے غ پیادگ غ ہونگ۔

بھیل، گوشین، کال بند

پاداں خواہیونگ: پیاڈگ، بڑوگ، جیزونگ، ڈوم، بڑوگ۔ (2) ایشاپیونگ۔ پے بڑوگ، تیار بونگ۔
 پاداں شہارونگ: دار، بڑوگ، بڑوگ۔ بد حال بونگ۔ لکھونگ۔ بھونگ، بونگ کہ پاداں لہارے ہم، مسہیت۔
 پاداں شہارگ: پاداں دزاج، بونگ۔ پاداں بچک، بونگ۔
 پاداں بچک: منت، بونگ۔ ماہلی بونگ۔ زیر منت، بونگ۔ (2) پے مزین، مردم، عزت، ویک، یا نارضا، میں مردم
 بڑوگ، بونگ، بیا، بھش، خاطر، وئی، دستان، آئی، پاداں، سر، ابر، بونگ۔ (3) بڑوگ، ایر، دگی، بونگ۔ گئی، بونگ،
 (4) دم، بڑوگ، بونگ، ایر، پاداں، ایر، سوب، ایر، شہ، بونگ۔ (5) کونڈر، بچک، بونگ، کام، بچ
 بونگ، بچ، بونگ۔

پاداں بونگ: پئے، راج، سواری، اولاک، ایر، بونگ۔ (2) پئے، سواری، بڑوگ، نقصان، بونگ۔
 پاداں بونگ: سز، بونگ۔ (2) وٹ، وٹ، آ، بونگ۔
 پاداں بونگ: پے، بڑوگ، بونگ۔ اڈ، وارگ، ویم، بڑوگ۔
 پاداں بونگ: سز، کتان، آ، بونگ۔ پے، بونگ، بڑوگ، کہ، پاداں، مش، مسہیت، یا، بونگ، بڑوگ، کہ، گے، سہی،
 بیت، یا، کے، آئی، بونگ، بیت۔ (2) پاداں، سسٹ، وارگ۔ وٹ، وٹ، بڑوگ۔ پاداں، داران، بڑوگ۔ (3) منت،
 بونگ۔ ایر، وٹی، بونگ۔

پاداں بونگ: خ، یاد، کہ، اولاک، سواری، بونگ، بونگ، بونگ، پاداں، بونگ، یا، پوزاں، گوں
 اولاک، بونگ۔
 پاداں بونگ: بازواری، بونگ۔ پے، بونگ، بونگ، بونگ، بونگ، بونگ، بونگ، بونگ، بونگ، بونگ، بونگ،
 پاداں، بونگ: بونگ، بونگ، بونگ، بونگ، بونگ، بونگ، بونگ، بونگ، بونگ، بونگ، بونگ،
 پاداں، بونگ: خدمت، بونگ۔ فرمان، بونگ، بونگ۔ پاداں، بونگ، بونگ۔
 پاداں، بونگ: بونگ۔ (2) پاداں، بونگ، بونگ، بونگ۔ پاداں، شہارگ۔
 پاداں، بونگ: عارو، بونگ، بونگ۔ عاروس، بونگ۔ گل، بونگ، بونگ۔
 پاداں، بونگ: نیز، کار، بونگ۔ (2) کسٹری، بونگ، بونگ۔ منت، وار، بونگ۔
 پاداں، بونگ: اداری، بونگ، بونگ، بونگ، بونگ، بونگ۔ (2) کس، بونگ، بونگ، بونگ، بونگ، بونگ۔

بھیل، کوشٹن، کال بند

- پادانی زمین و جنگ: پاداں میہہ گنگ۔ مڑ گنگ۔ پادانی دارگ۔ نہ رزوک۔
 پادانی زمین و سرائے گنگ: گل و شادان بونگ۔ (2) سیر و آبدان بونگ۔
 پادانی سر و ادھگ: تیار بونگ۔ ساڑی بونگ۔
 پادانی سر و بونگ: اشاپ گنگ۔ تیار بونگ۔
 پادانی سوڈگ بونگ: دم بڑگ۔ چہ باڑیں پند و پادانی ول و ریش بونگ۔
 پادانی شہارگ: پادانی دزان گنگ۔ پادانی راست گنگ۔ پادانی چک گنگ۔
 پادانی کشاد بونگ: ناول کشی کار پے گنگ۔ (2) کزور بونگ۔ ناتوان بونگ۔
 پادانی کز گنگ: پادانی میہہ گنگ و پادانی کول کسے و نہ رزوک و گزان بونگ۔ رزوک ول و نہ بونگ۔
 پادانی کزگ: پادانی پیار بونگ۔ پادانی درد گنگ۔ پادانی کار نہ گنگ۔ دزاجیں پندے و رند پادانی مہر
 بونگ۔ (2) کستری و منت واری گنگ۔
 پادانی خیار بونگ: ڈر رزوک۔ چک۔ (2) پند رزوک۔ پند چنگ۔
 پادانی میہہ گنگ: نہ بنگ۔ جند گنگ۔ پاداں ماں زمین و نہر سٹک و یک۔ مڑ گنگ۔ نہ رزوک۔
 پادانی ونگلی و بنگ: ہاڑیں خرد تاب و دم بڑگ۔ (2) ہاڑوں آ گنگ۔ ہاڑیں خرد و گرو گنگ۔
 پاد پاد گنگ: بھر بھر گنگ۔ ونگ چنگ۔
 پاد و پاد سر و گنگ و بنگ: و بجم بونگ۔ بے پرداہ بونگ۔ سنٹ بونگ۔
 پاد و بچ گنگ: بچوگ۔ پیادگ و گروگ۔ چہ ہاڑیں بنگ یا کہ جتازی و دم بڑگ و رند رزوک یا گروگ۔
 پاد و پرویک: جیر و یک۔ پے زانت بچ نہ کوشگ۔ (2) تاوان و یوکیں کارے گنگ و رندوت و بے سماہ
 گنگ۔ (3) پے زانت خبرے و بنگ یا نہ بنگ۔ (4) بہانہ گنگ۔ کارے نہ گنگ و تو جیل ساڑگ۔
 پاد و پون بونگ: حیب دار بونگ۔
 پاد و پواس و نہ بنگ: انچا شاپی بونگ کہ کہ بچ و موہ و دار مہر سیت۔ مشکلیں و پد و زوتاں روت یک جا کہہ
 پے تادونی جا کہہ و رزوک۔
 پاد و پ و یک: خریگ۔ بہار و یک۔ (2) گوا جا و یک۔ لوہ و یک۔

پہلے، کوششیں غ کا ل ہند

پادہ حجرہ کنگ: حجرہ دیک۔ (2) ظلم و زور کی کنگ۔ لٹاؤنگ۔ پادماں کنگ۔

پادہ دیک: نریں اولاک یا ذلت و مادگیں و رامیگ و ذہر دیک۔ رامیگ۔

پادہ شلو اور کنگ: وار بونگ۔ نیز کار بونگ۔ لنگز بونگ۔

پادہ کنگ: سکنین دیک۔ اوشٹار بیک۔ (2) سکنین و چست کنگ۔ چست کنگ۔

پادہ دستاں کنگ: منت کنگ۔ کئی و زوری کنگ۔

پادہ مزان بونگ: جنین و لاپ و مد بونگ۔

پادہ کام و کنگ: نحو و گرد یا روضہ آند کنگ۔ (2) کم تو ان و زور بونگ۔ (3) کسانیں چنگ و نوکی بونگ یا کنگ

یا نازاہ بے و چہ وزا میں بیماری و چست بونگ و بونگ یا کنگ۔

پادہ کونجک: چہ کنگ و مال یا جاملا بے و پتے را کنگ و بے ہر کنگ۔ (2) کسے و راجہ ملک و بازار بے و زور کنگ۔

پادماں پاد بونگ: کون پتے و عدم و ہور و ہر بونگ۔ (2) پتلی و پتلی کنگ۔

پادہ ماں پادہ نمر و بونگ: بے تہا و بونگ۔ سیر بونگ۔ دل و بونگ۔ کس و نہ لیکنگ۔ زوراک بونگ۔

پادہ ماں پادماں مان آڈنگ: نا گینگ۔ ڈزنگٹ بونگ۔ (2) مشکل و جنجالاں کنگ۔

پادہ ماں زمین و نہ کنگ: گل بونگ، شاداں بونگ۔ (2) پھر کنگ، مزن مروی نشان دیک۔

پادہ بونگ: پے کر و کونجی بونگ۔ پے بدنتی و کسے و گور اوڈنگ۔

پادہ و ماں کنگ: پاداں کنگ۔ (2) پھمدار بونگ۔ (3) کرا و بونگ۔

پادی بونگ: جی کی بونگ۔ وتی پاداں گوں بونگ۔ (2) کسانیں چنگ و وتی پادانی سر و اوشنگ و بونگ۔

(3) نازاہی و زواہ بونگ۔

پادیک ماں خر و پادان آنت و زور ماں کنگ و گوش و آنت: زما کنگ بدل بونگ، نوں خر و پاداں پادیک آنت و

کنگ و گوش بہ وزانت۔ کم ذات و کم نسب و اجہ و میرانت و حالو او ہیں مردم پشت کنگ آنت۔

پارت دیک: پلہ مرزی کنگ۔ پے کسے و امیت و پلہ کنگ۔ منت کنگ۔ خیال داری کنگ و کونجک۔

پارت و دیک: میار کنگ۔ پناہ و دیک۔ باہوٹ کنگ۔

پارنگ نہ بونگ: برابر نہ بونگ۔ منت نہ بونگ۔

پاری کس خرگ و امیرانی موک: کارے و وتی و ہد و نہ کنگ۔ ہر وہاں پشت کنگ یا پشت کنگ۔

بھل، کوششیں، کمال ہند

پاڑا، پنگ: بر باد کنگ۔ جنگ۔ تاوان و یک۔ دل کونج کنگ۔

پاڑا، جنگ: روم کنگ۔ ہند کنگ۔ مضبوط یونگ۔ بند جنگ۔

پاڑا، کنگ: بر باد کنگ۔ نین کونج کنگ۔ ویران کنگ۔ لوگ و لڑ کنگ۔

پاسا، یونگ: پھنادی یونگ۔ پنگ کز یونگ۔ پنگ پلے، یونگ۔ سزاب، یونگ۔ چاریک یونگ۔

پاسا، کنگ: پنگ کز کنگ۔ (2) ڈالچا، کنگ۔ پھنادی کنگ۔

پاس، یونگ: دولت و کز و دل یونگ یا دل کنگ و تونیل۔

پاسپانی، کنگ: پاسپان یونگ۔ کنگ وانی کنگ۔ پاس، جنگ۔

پاس، جنگ: پے کارے، شپ و پک، بہرے، آگاہ یونگ۔ پچ کی جنگ۔ پیرہ۔ پے دیم پانی، شپ پاس

جنگ۔ (2) در پیرہ کنگ۔

پاس و جنگ: پاس، جنگ و باری و کز و یونگ۔ نازراہ یا کہ کھوک و سرے و زشیں شپ پے آگاہی و بند ک

و کز و یونگ۔

پاسدار، یونگ: کسے و توصیف و فائدگ و سرے و دل یونگ و بد کز کنگ و سرے پید کنگ۔ (2) پاسداری کنگ۔ خیر

خوبی۔ پلہ مرزی کنگ۔

پاسداری، کنگ: پلہ مرزی کنگ۔ پھر یونگ۔ زکیگ۔ یونگ کی جنگ۔

پاسو، کزگ: پے چا ز کز گری کسے و رندہ یونگ یا کسے و کز یک و کزورا یونگ۔

پاک و مرز یونگ: ہا عزت یونگ۔ شان و کیش یونگ۔ شرف مند یونگ۔

پاک، بندگ: نام و لوک، کنگ۔ نام در آرزگ۔ نام کنگ۔ وتی سرے یا دگرے و پاک و ماں آئی و سرے

بندگ۔ (2) کسے و وتی کنگ یا راج و کماش و شہر کنگ و آئی و سرے پاک، بندگ۔

پاک و بندگ: عزت و یک۔ شرف و یک۔

پاک و پاواں، بندگ: توبہ کنگ۔ منت و زاری کنگ۔ (2) عاجزی و کزوری نشان و یک۔ پے منت و زاری

وتی پاک و چہر اور کنگ و دوی و پاوانی دیم و ایر کنگ و ہاتھی لوگ۔

پاک و پاوانی دیم و ایر کنگ: پے کسے و منت و کسٹری کنگ و وتی پاک و چہرے دور کنگ و آئی و پاوانی دیم و ایر

کنگ۔ ایر وتی کنگ۔

پاک و کنگ: بے عزت کنگ۔ بے شرف کنگ۔

پہل، کوششیں، کمال ہند

- پاک و پختہ نگ: پاک و چہرہ دور نگ۔ بے عزت نگ۔ کم شرف نگ۔
 پاک و پختہ نگ: پریشان نگ۔ گل و شاواں نگ۔ حزن نام نگ۔
 پاک و پختہ نگ، خشکیں، خشکیں، خشکیں: بے نقیب و بے سببیں، شہل و شان نگ، و زو زو میں حزن مردی نشان
 و یک۔ خشکی و خشکی نگ۔
- پاک و پختہ نگ: پاک و ہند نگ۔ (2) حزن مردی نگ۔ سنو نگ۔ (3) و زو نام نگ۔
 پاک و پختہ نگ: پاک و نکل و بک نگ۔ و ت و راتنگ حزن لیک نگ۔ حزن مردی نشان و یک۔
 پاک و پختہ نگ: پاک و چہرہ دور نگ۔ (2) بے عزت نگ۔ کم شرف نگ۔
 پاک و پختہ نگ: و زو نام نگ۔ سوین نگ۔
 پاک و پختہ نگ: نامدار نگ۔ مستر نگ۔ با شرف نگ۔ سوین نگ۔
 پال نگ: کار و ہند نگ یا نہ نگ و گمان۔ بد گھوٹی نگ۔
- پال بنگ: شرک و پال نگ۔ بوؤ کین یا نہو کین کار و ہاروا گمان نگ۔ گاریں چیز و در بنگ یا دیریں
 مردے و جاوہر نگ و خاطر ایک و تاک۔ زعل بنگ۔ شرک و پال۔ پال بنگ۔
 پال بنگ: پدم و چوہ یا تائید و ہند، بوٹگیں یا نہ بوٹگیں کار و ہاروا گمان نگ۔ پال بنگ۔
 پال نگ: وہم و دور و یک۔ کار و نہ نگ و شک نگ۔ بد گھوٹی نگ۔
 پانچوئی نگ: دانشکین مال و پدی یاد و وار و دنگ۔ پانچ نگ۔ (2) دار و تیر نگ۔ بھر نگ۔
 پانچ نگ: اکیل نگ۔ دولت و پاواں گوں ساد و کیجا ہند نگ تاکہ آؤر و ذراج مہ روت۔ (2) پاد ہند
 نگ۔ مکن نگ۔
- پاند و بونگ: بستن و سزنگ۔ پانچاک بونگ۔ (2) سیت و تادان و چتا بونگ۔
 پانچوئی نگ: دوی مرد و دروہ و یک۔ (2) کبیل نگ۔
- پانچ بنگ: یک چیز و چتاوان و پھر بنگ و خاطر ایا پرائی و رنگ و آئی و سر و پاس بنگ۔ چار و و کوش
 نگ۔ (2) پاس بنگ۔ پانچائی نگ۔
- پاد و شای نگ: بھد نگ۔ مال بنگ۔ شای شای و ز و کڑ آنگ۔
 پانچوئی نگ: لوپ و کت و بونگ۔ جنجال بونگ۔ (2) پانچوئی بونگ۔
 پانچوئی نگ: سزان و خشکیں ساعہ و آنگ۔ جنجال و بنگ۔

بھل، گوشقن ء گال ہند

پاہو ہر پسر ء آنگ: جنجال ء مشکل ء آماج بونگ۔ ڈک ء جنجال بونگ۔
 پاہو بونگ: سادہ ء سادہ بونگ۔ گنگ کیرنگ۔ گنگ بونگ۔ دوران گنگ۔ دور ء گنگ۔
 پاہو گنگ: سادہ بونگ۔
 پنت ہنگ: ہم دل ء ہم تنک بونگ۔ مراہ داری گنگ۔
 پڑاں ہنگ: پڑس ء ہنگ۔ (2) غماں شریک بونگ۔
 پڑ پڑ گنگ: منت ء لیلانگ۔ پڑ بونگ۔
 پڑ بونگ: کسے ء لوگ ء زوگ ء آئی ء عزت بونگ۔ (2) پے کسے ء دشان گنگ یا کہ آئی ء درگزر لوگ ء
 آئی ء کس ء زوگ۔ پڑ پڑ گنگ۔
 پڑ ء آنگ: پتلے ء پھلی ء پھشش لوگ ء دو میگ ء کس ء میڑھا آرگ۔ (2) ہم مجلس بونگ۔
 پڑ ء زوگ: پتلے ء کس ء میڑھا آرگ۔ ازروا ہی ء زوگ۔ (2) غم شریکی ء زوگ۔
 پڑ ء ہنگ: پڑس ء پاد گنگ۔ (2) مگر دے پناک۔ دیوان ء ہلاس گنگ۔ (3) تادان ہار گنگ۔
 پڑ ء گت بونگ: کسے ء لوگ ء پے پڑی زوگ۔ (2) پے جیڑے ء گیش ء گیوار یا پے میڑھا ء مرگہ ء نیت ء کسے
 ء کس ء زوگ۔
 پنگ بونگ: زیان بونگ۔ پنگ ء کار بونگ۔ زوال بونگ۔ پنگ پشت نہ پنگ۔
 پنت گشتناں اوست نہ بیت، حونی پے ساگ دوست نہ بیت: حونی وار دوست بونت نہ گنت۔ اوست ء امیت
 چہ پنت گشتناں وارگ دانائی ء نہ انت۔ حونی پے ساگ دوست نہ بیت۔ حون ء لیک پتے مرگار نہ بیت تا ابد مانیت
 ء بلوچ ء بے ظلم ء ناروائی ء تراگ ء گجیت۔
 پنت کہ پتے ٹوتیں، مات پشاں نہ بونت: چلر ء لیگاریں مردانی زال زہمت کش انت ء وت ء غوتی زہگاں
 پودانت۔ آ کہ مردانت آہانی زال بونہ ہمیش نہ چارین انت۔ مردوت کار کن انت کہ وتی جن ء چنگاں والہانت۔
 پنگیک گنگ: بر باد گنگ۔ تادان بونگ۔ جاہ گنگ۔
 پنگینکانی نہ گواہک: پتے نشان پشت نہ پنگ۔ گم ء کار بونگ۔
 پنت مست ء مات مست، چنگ ء اراحدائے مست: پے ہر گس ء حدادے نہ ڈرے پتے گنت۔ آگس مات ء
 پنت چنگ ء بگہ۔ وانی ء مہ گن گنت، ہم، چنگ زویت ء مزن بیت۔
 پتو بونگ: پے ناشری گنگ ء سکین بونگ۔
 پنت ء زوگ: بے ہادر بونگ۔ بے پتہی گنگ۔
 پنت ء پڑوہنگ: بے پتہی گنگ۔ نا اتفاق بونگ۔ باور ء بیہر ء خم بونگ۔ بدلہزی گنگ۔ بد عمدی گنگ۔

بھل، کوششیں، کمال بند

پنٹ و سانگ: زبان و داڑگ۔ قول و سر و اوشگ۔ ہمراہ داری گنگ۔ قول و پابند بونگ۔
پنٹ و دایہنگ: دروہ و یگ۔ رچیگ۔

پنٹ و یگ گنگ: ہم سنت و تپاک بونگ۔ ہم شور بونگ۔
پنٹ و یلہ و یگ: ناتپاک بونگ۔ ہمراہ داری نہ گنگ۔

پنٹ و یگ بونگ: ہنگ۔ گنگ۔ (2) سوچ بونگ۔ سا پار بونگ۔
پنٹ و یگ: پنگ گنگ۔ بوہ و یلہ و یگ۔ سنگ بوہ گنگ۔

پنٹ و ہانڈ گنگ: چند ہر و پنٹ پاد آہگ۔ نہوش و نارضائی۔ زہر گنگ۔ بڑا زہر گنگ۔
پنٹ و ہینز و یگ: خرس یا ہم و سبب و نمودانی چست بونگ۔ خرس گنگ۔

پنٹ و ہینز گنگ: یلہ و یگ و زمینگ۔ (2) ہمراہ و زمینگ و انجیں جا ہے دور و یگ کہ اود و کہ بیچ گنگ و عدت
رسیت و نہ گنگ۔ (3) دن و وڈ و سر گنگ۔ (4) بے واک گنگ۔ بے وڈ گنگ۔

پنٹ گنگ: خرگ و پنٹ و پنڈ گاں دور گنگ۔ خرگ و پنڈ گاں زوسینگ۔ (2) زوسنگ۔ پنٹ وروس۔ ہر پنٹ
گنگ۔ (3) بڑگی چیزے و دپ و پنچو تیز بونگ کہ پٹ سات پہ گنگ۔

پنٹ گنگ: بے عزت گنگ۔ لٹی گنگ۔ لغت و کلامت گنگ۔ اٹ گنگ۔ چانپٹ داڑگ۔ موٹ و یگ۔
ہینٹ گنگ۔ میاری گنگ۔

پنٹ گنگ: خور و بے وڈ بونگ۔ کم توان بونگ۔

پنٹ گنگ: ہر گس و دور گنگ: چہ کرد و پنڈ گاں ہر گس گیش انت۔

پنٹ گنگ: بدیں نظر و پنڈ گنگ۔ بدیں نظر و اثر و کم گنگ و وڑے کہ پہ شرک و پال و لگی و آج و تھا سو چنت۔
پنٹ و عقلے بونگ کوڑک و سرانہ رست: پنٹ کم زانتیں شے و گن تا آ کوڑک و سر و چوں رست۔ کسے
و کم عقل و کم دانشی و بار و اوشگ بیت۔

پنٹ و ہر گنگ: تاوان بار گنگ۔ تاوان و یگ۔ برباد گنگ۔ بے لوگ و جا گہ گنگ۔

پنٹ و عمل گنگ: نہ بونگس کار بے و گنگ۔ حیران کنوکیں کار بے گنگ۔

پنٹ و ہر گنگ: پانو گنگ۔ جنگ۔ شیور گنگ۔

پنٹ و پوست گنگ: بسل جنگ۔ پوست و دور گنگ۔ (2) جمل و ما جمل گنگ۔ چیزے و ہر بے و عدت گنگ۔

بھل، کوششیں، کمال بند

ہنٹ و پھل ٹنگ: بخت ٹنگ۔ شوہاز ٹنگ۔ چار و پچاس ٹنگ۔ درجنگ۔ عزت و مار ٹنگ۔ پد و سون ٹنگ۔

ہنٹ و پھل ٹنگ: ریش و بردانی چنگ۔ (2) بے عزت ٹنگ۔ کم شرف ٹنگ۔

ہنٹ و پھل ٹنگ: ملامت ٹنگ۔ (2) گڑبگڑ و یک۔ بھار و یک۔

ہنٹ و پھل ٹنگ: وارنچ ٹونگ۔ دل کوٹ ٹونگ۔ نارضا ٹونگ۔

ہنٹ و پھل ٹونگ: نہ بیت، نادان پہ بازی کوششیں: نہ ہنٹ و پھل ٹونگ نہ بیت، نادان و کم عملیں

مردم و سر و سون و ناغہ زانکار کت کت۔

ہنٹ و پھل ٹونگ: ہنٹ و پھل ٹونگ۔ (2) پنگ۔ ہنٹ و سز پنگ۔ کز و ٹنگ۔ (3) کزات کزک۔ کزک و حزن

ٹونگ۔ (4) گل و شادان ٹونگ۔ (5) آپ و ٹونگ و سبب و دست، یا پادانی چلو ٹونگ۔

ہنٹ و پھل ٹونگ: نزا و آرتھیں چیزے و ہزارہ رزک۔ ٹنگ و دنی بانڈ لانی پڑا ٹنگ۔ مردم و دستانی ہنٹ و پھل ٹونگ۔

(2) ہزارہ ٹنگ۔ تالا ٹنگ۔

ہنٹ و پھل ٹونگ: نام و کزک۔ ڈو ہارک۔ زنگ و چنگ۔ عیب و پڑا ٹنگ۔

ہنٹ و پھل ٹونگ: ڈنگ۔ چیر و یک۔ عیب و ڈوہ و آشکارہ ٹنگ۔

ہنٹ و پھل ٹونگ: پھلک کتے و رائٹک و بے شرف ٹنگ۔

ہنٹ و پھل ٹونگ: ٹونگ۔ پڑا ٹنگ۔ پے بے تراگی و چہ آوازے یا پاد بڑھے و ٹونگ۔

ہنٹ و پھل ٹونگ: ہنٹ و ڈوہ ڈول ٹنگ۔ سر و چیر ٹنگ۔ (2) ہنٹ و ہنٹ زن ٹنگ۔

ہنٹ و پھل ٹونگ: کیش و کیوار ٹونگ۔ (2) ساٹک و ہنٹک۔

ہنٹ و پھل ٹونگ: انچش ٹنگ کہ ہنٹ و گلش ایت۔ پوش آتھیں جڑ، پوش یا پوست و گلوشک۔ ڈر گلوشک۔

ہنٹ و پھل ٹونگ: کزات کزک۔ لاپ و کزات کزک۔ آلمابک۔ (2) ویم و تہار ٹنگ۔ زہر ٹونگ۔ زہر

کزک۔ ویم و ہنٹک۔

ہنٹ و پھل ٹونگ: نیمون ٹنگ۔ ازار کزک۔

ہنٹ و پھل ٹونگ: واخو ٹنگ۔ جاگے و رزک و پد و آہک۔ بر گزک۔ بھرہ ٹنگ۔ (2) پڑا وریں مالے و پد الاغر

ٹونگ۔ کم ٹنگ۔ (3) شرفی پہ خرابی و رزک۔ (4) قول و عہد و پڑا ٹنگ۔ پشیمان ٹونگ۔ (5) چیزے

پیسری و رزک ٹونگ۔ چیزے و ہارنگ و ٹونگ کہ ساری و ٹونگ۔ (6) رگے ہنٹ ٹونگ۔

بھیل، کوششیں، کمال ہند

پہلو ٹیگ: کیٹیگ۔ بیروہ ویگ۔ (2) چہ پک جاوے، پورہ کہ جاوے، عبد لیگ۔ (3) واٹر کناہیگ۔
چیزے، ہوسیک۔

پہلو ٹیگ: شوہازنگ۔ پونگ۔ درنگ۔ پنگ۔ گاریں چیزے، شوہازنگ۔ (2) کے، پورہ بدل وانگیں یا کے
ع کزہ میارنگیں چیزے، جوشٹ نگ، ٹونگ۔ (3) وتی مال و کزہ وتی نگ۔
پہلو ٹیگ: وگوش نہ ویگ۔ نکار نہ نگ۔ درنگ۔

پہلو ٹیگ: چارہ چاس نگ۔ شری عہنگ۔ سر عہنگ۔
پہلو ٹیگ: جہک۔ پخت نگ۔ چنگ۔ (2) جوش ویگ۔ جوش نگ۔ دارنگانی بول ویگ۔ حساب ویگ۔
(3) لہوش و زک۔ (4) نشان بونگ۔ تیر و پٹ ویگ۔

پہلو ٹیگ: سونچ پنگ۔ پداں کران و زک۔ شوہازنگ۔
پہلو ٹیگ: پخت و زک۔ کم نگ۔ سست بونگ۔ پکترنگ۔
پہلو ٹیگ: پخت و ٹنگ۔ رند و ٹنگ۔ شوہاز و زک۔

پہلو ٹیگ: ٹنگیں یا ایک انگیں مردے یا دولت و اولاکے و پد و چاران نگ۔ (2) پہ چیزے و وزاجی و زانگ
و آئی و وزاجی و پنگ۔ پپد ماپ نگ۔ (3) نشان نگ۔ رند نگ۔
پہلو ٹیگ: پچارنگ۔ غیرت و عیب جوئی نگ۔ پخت و ٹنگ۔
پہلو ٹیگ: نشان نہ نگ۔ (2) کار نہ نگ۔ بے ٹہمبل بونگ۔

پہلو ٹیگ: بس و لڈ و گل و پچاٹو نگ و بس و ماہک و پچاٹو نگ کہ پچک و پک و مہ کنت۔ (2) چیزے و
راحاک یا کہ چیزے و لوچک۔
پہلو ٹیگ: جیلہ نگ۔ نیون نگ۔ (2) دو و لگ بونگ۔

پہلو ٹیگ: بیلہ نگ۔ چہ و و و قول و زک۔ (2) بے ہمت بونگ۔ کز و زک۔ گور بونگ۔ پخت و
کترنگ۔ (3) جہک۔ لنگ۔ چٹرس و ٹونگ۔
پہلو ٹیگ: کار گزار بونگ۔ نوکر بونگ۔ چلو پک نگ۔

پہلو ٹیگ: ٹنگیں کارانی و پٹ نگ۔ ہیرانی جوش نگ۔
پہلو ٹیگ: چہ جابے و زک۔ (2) پشمانگ بونگ۔ بد حال بونگ۔

بھیل، گوشتن، گال بند

- پنڈا اور دے مان بونگ: پے کے بدیں لوگ۔ بدوائی۔ حسد۔ کیگ۔ خند۔ (2) لاپ و کوات کرگ۔
 پنڈورا بگ: لاپ و دم و در آنگ و سخن بونگ۔
 پنڈو تر وگ: لاپ و تر وگ۔ لاپ و بچک۔
 پزام آنگ: مردے و خرد زہر کرگ و جبر و حال کنگ۔ (2) دولت و دومی رند و پے آہنی و مہر
 کنگ۔ (3) ڈزو کیں حال و آنگ۔
 پزام و پڑھگ: ہور و موسم و تر وگ۔ جمرانی بونگ۔ موسم و بونگ۔
 پزام کنگ: دولت و دومی رند و و ہر و و بگ۔ (2) کسے و پے کارے و پے مقصدے و خود و آنگ۔
 پراں بونگ: کم توان کنگ۔ دارغ بے دس کنگ۔
 پراں و دوش کنگ: بے فائدگیں کار کنگ۔ (2) بے تہتیں پٹ و لوٹ کنگ۔
 پے ہاری آنگ: چہ دور و آنگ۔ (2) اناکت و آنگ۔
 پے ہنگ: لچہ جوڑ کنگ۔ (2) نازیک یا صوت و مجلساں شعر و کنگ۔ (3) توصیف کنگ۔ نازیک۔ گلا بگ۔
 (4) گالانی ڈول واری و شتری و نا بگ۔ شعرانی رند و بند کنگ۔ (5) جھنے و کوں مردینے و روں وڑے و نام
 کرگ۔ نام و پ کنگ۔ بد نام کنگ۔ (6) بہتان بنگ۔ میاریک کنگ۔
 پے بونگ: رائیک۔ سوار بونگ۔ (2) جن و خردی کنگ۔ (3) گیش بونگ۔ ذورا و بونگ۔ (4) مرد
 بونگ۔ سر و بونگ۔
 پے بونگ: خالیس و ہور کیں چیزے و تہاد کہ آ پیک، آرتیک یا د کہ چیزانی ہچک مان بونگ کہ د کہ داشت مہ
 کس۔ در پے یا چیزے و آ آئی و پے مان کنگ۔ (2) کوانی و مسہ بونگ۔ کواہیک و صوت و بونگ کیں فقیرانی
 مست بونگ۔ (3) ہوشو بونگ۔ بے سار بونگ۔ (4) زہر کرگ۔ ناٹ و گلو بونگ۔ کوات کرگ۔
 پے بونگ: ڈکار و پے کرگ۔ ڈکار و آپ مان کنگ۔
 پے بونگ: مرگ و پے ہال کنگ و دنی ہلا لان تیز تیز و چست و آیر کنگ۔ (2) مرگ یا د کہ ساہارے و
 کنگ و پدوست و پاد کنگ پد بگ و بگ۔
 پے بونگ: نان یا دارا کے خراب۔ پراں بگ یا پراں بچک۔
 پے بونگ: سر و بونگ۔ پے بونگ۔ (2) لگتال کنگ۔ کنگ۔ (3) پچک و پے بونگ۔ تاب و بونگ۔ تاب
 کرگ۔ بونگ۔

بھیل، کوشنن، کال بھد

پر کڑھنگ: گڑھنگ۔ چہ پیک جاوے ۽ بہ دوئی جاوے ۽ کھریک۔ (2) وار کھنگ۔ پدی گڑھنگ۔
پر کھنگ: گھن ۽ ماں نازشاں کھنگ ۽ وڑگ۔ (2) گڈ ۽ کوڈ کھنگ۔

پر کھنگ: سے گڈ گی لب ۽ سببیں گڈ گاں پکھیں روڈ ۽ آڑگ کہ اے رنگ ۽ دوئی لیسے ۽ پیک گڈ گے ۽ ہر وار ۽
وڑگ۔ (2) وار وار ۽ وڑگ ۽ آگ۔ (3) سوئین بونگ۔ سو ب کھنگ۔

پر کھنگیں دست پر پکھاں پے دست نہ بیت: کھست ۽ پڑھنگیں دست پر چالک پدا ہا دست نہ بیت ہنزور ۽
ناتوان بیت۔ چوشیں دست ۽ کزوری مدام سہرا بیت۔ ہے وڑ ۽ کھست وار کھنگیں مردم مشکل انت کہ پدا ہا مردم
بہ بیت، آلم ۽ نوزور ۽ بے دس بیت۔

پکار ماتیں پکھنگ حاتون نہ بیت: تہبک، ماتیں زالے ۽ چنگ لوگی بانگ ۽ حاتونیں جن نے بوت نہ کھت۔ آوتی
مات ۽ کھتیت ۽ ہا عادت ۽ ہیلان زوریت کہ مات ۽ بونگ انت۔ خانوادہی ۽ شیر زالی چرگ ۽ پاشت ۽ کیت۔
پر پکھنگ: پر شاگ۔ سر ۽ وڑگ۔ (2) پشت ۽ کھنگ۔ بونگ۔

پر کھنگ: تقی کھنگ۔ چیزانی سر پر چنگ لہ کھنگ۔ پر ویک۔ سر ۽ ویک۔ کھنگ۔ سر پر سر نا ویک۔ ٹوی
کھنگ۔ (2) ہانور ۽ سمبھنگ۔ سنا گڑگ۔ (3) ہانور یا سالونک ۽ عاروس ۽ گڈانی پر کھنگ ۽ رسم۔
پر کھنگ: سر ۽ ویک۔ سر ۽ لہ کھنگ۔ (2) سمبھنگ۔

پر واک کھنگ: پر سیر ۽ سامان ۽ از باب ۽ کڑگ۔ (2) چہ سالونک ۽ ہمبگ ۽ ہانور ۽ عاروسی شے ۽ از بابانی
رواں ویک۔

پر وڈ کھنگ: پتے ۽ چیر ویک۔ لحاظ کھنگ۔ بے وڈگ ۽ وارگ۔

پر وڈگ ۽ پاشک کھنگ: عیب ۽ گند گیانی در ۽ کھنگ۔ ہد نام ۽ زوا کھنگ۔ بے عزت کھنگ۔

پر وڈ کھنگ: کارے ۽ کھنگ ۽ پڑھندی کھائیں بونگ۔ گوں پتے دوئی ۽ ہوار بونگ۔

پر وچک: کسے ۽ پے دگرے ۽ سر ۽ پکارگی ۽ کھجانی ۽ پیر بونگ۔ چیزے ۽ سر ۽ پکارگی رچک (2) ارش کھنگ۔

پر وچک: آپیں یا حاکیں چیزے ۽ دگر چیزے ۽ سر ۽ رچک۔ یاد وڑگ۔ بے رچک۔ پر شاگ۔

پر وچک: تاب دا کھیں بندیک یا سادے ۽ تابانی در کھنگ۔ (2) کار ۽ خراب کھنگ یا شتر کھنگیں کار ۽ زوال

کھنگ۔ (3) دو کھنگیں یا کونچکھیں چیز ۽ پد ۽ کھنگ۔ دو کھنگیں چیز ۽ کھنگ۔

پر کھنگ: بھت کھنگ۔ (2) ہڈس ۽ پڑ ۽ وڑگ۔ (2) ہڈس ۽ بھنگ۔

بھل، گوشن و گال بند

پد ہونگ: چیزے ہرے ہرے کوزی ہونگ۔ ہونگ ہرے کوزنگ۔ (2) بے کماہی ہونگ۔ پناؤ کوشی ہونگ۔
ہنس و پاد ہونگ: ہنس ہونگ ہونگ ہونگ۔ ہنس ہونگ ہونگ۔

ہنس و پاد ہونگ: ہنس ہونگ ہونگ۔ ہنس ہونگ۔

ہنس ہونگ: ہنس ہونگ ہونگ۔ ہنس ہونگ ہونگ۔

ہنس ہونگ: ہنس ہونگ ہونگ۔ ہنس ہونگ۔

پد شاگ: پیک چیزے ہرے ہرے ہونگ ہونگ ہونگ۔ ہونگ ہونگ۔ ہونگ ہونگ۔

پد ہونگ: گھنٹا ہونگ۔ (2) جلاک ہونگ۔ (3) گروس ہونگ ہونگ۔ (4) ہونگ ہونگ۔ ہونگ ہونگ۔

پد ہونگ ہونگ: ہونگ ہونگ۔ ہونگ ہونگ۔ (2) ہونگ ہونگ۔

پد ہونگ، داگ ہونگ، گھنٹا ہونگ: کار ہونگ، دار ہونگ، ہونگ ہونگ۔ (2) ہونگ ہونگ۔
کار ہونگ۔ ہونگ ہونگ ہونگ۔

پد ہونگ: ہونگ ہونگ ہونگ۔ ہونگ ہونگ، ہونگ ہونگ، ہونگ ہونگ۔ ہونگ ہونگ۔
(2) ہونگ ہونگ ہونگ ہونگ ہونگ ہونگ۔

پد ہونگ: ہونگ ہونگ۔ ہونگ ہونگ۔ (2) ہونگ ہونگ۔ (3) ہونگ ہونگ۔
ہونگ ہونگ ہونگ۔

پد ہونگ ہونگ: ہونگ ہونگ۔ (2) ہونگ ہونگ۔

پد ہونگ: ہونگ ہونگ۔ ہونگ ہونگ۔ (2) ہونگ ہونگ۔ ہونگ ہونگ۔
(3) ہونگ ہونگ۔

پد ہونگ: آپ ہونگ ہونگ ہونگ ہونگ ہونگ۔ ہونگ ہونگ۔

پد ہونگ: ہونگ ہونگ۔ ہونگ ہونگ۔ ہونگ ہونگ۔

پد ہونگ: ہونگ ہونگ۔ (2) ہونگ ہونگ۔ (3) ہونگ ہونگ۔ ہونگ ہونگ۔

پد ہونگ: ہونگ ہونگ۔ ہونگ ہونگ۔ (2) ہونگ ہونگ۔

پد ہونگ: چیزے ہرے ہرے ہونگ ہونگ۔ (2) ہونگ ہونگ۔ (3) ہونگ ہونگ۔

بھل، کوششوں کا عمل بند

یاد کہ ساہدارے دودی عسراں ہرگ آئی ع پوز ویک یار انگ۔

پڑوش ٹنگ: نا اتفاقی دودی بونگ۔ دل رنجی پیدا ک بونگ۔

پڑو حاک ٹنگ: تاوان ٹنگ۔ برباد ٹنگ۔ زیان ٹنگ۔

پڑو واڑگ: درپے جو پڑ بونگ۔ چیزے جو ٹنگے و برابری و مان ٹنگ یا پڑ و واڑگ۔

پڑی پڑی ٹنگ: ٹکوسک۔ فریاد ٹنگ۔ بے تابہر بونگ۔ چہ بے تابہری و کے و زہیر و یا غم و بے آرام بونگ

و ٹنگ۔ جنگ و بے نہ ٹنگ۔ بڑگ۔ پلگ و ٹنگ۔ وڑی وڑی ٹنگ۔

پڑیشٹ ٹنگ: گندگ۔ (2) ادلاک یا کہ دولت و پوز بونگ ٹنگ و توار کہ پتپارگی ساہ و پھونڈی چہ

پوز و کٹش ایت۔

پڑیشٹ و پڑاشٹ ٹنگ: پڑیشٹ و پڑاشٹ۔ چنگ۔ ملنڈ و مسکرا ٹنگ۔

پڑ بنگ: متبھی ہندگ۔ دو اور ٹنگ۔ (2) در لیس و چاپ بنگ۔ (3) مڑائی۔ بنگ۔

پڑ و بچ ٹنگ: راہ و پ بچ و ٹنگ۔ راہ و بچ ٹنگ۔

پڑ و بچ ٹنگ: جاہ و برباد ٹنگ۔ چل چمین ٹنگ۔ حاکیدہ ٹنگ۔

پڑ ٹنگ: تاواں بار ٹنگ۔ نقصاں ویک۔

پڑ ٹنگ: ڈن و ڈرا ٹنگ۔ پ بنگ و ہمز و اوٹنگ۔ (2) ٹوک و ٹاکوری ٹنگ۔ نہ و شیں کالوار ٹنگ۔

پڑ و بنگ: ہٹش و کڑائی دور ٹنگ و ہٹش و تا کاں برابر ٹنگ۔ (2) تاواں بار ٹنگ۔

پڑ و بنگ: نا امید و لا چاری و جاوراں آ ٹنگ۔ (2) خود و مرگ بونگ۔

پڑی ویک: گرداں ویک۔ خپت و چاگرد ٹنگ۔

پڑی بنگ: نچی بنگ۔ سر پہ سر اور ٹنگ۔ نچی بنگ۔ نیچا ٹنگ۔

پڑ و ڈرگ: نہ ٹیک بونگ۔ ملور بونگ۔ آرمائی بونگ۔

پس و غم و پوست، قصاب و غم وے گوشت: ہر کس پہ وئی مقصد و مطلب و کار کنت۔ کھٹکیں پس چہ وئی

کڑائیں پوست و ہترار بیت و گوشتیت کہ منی پوست و چہ گوشت و چتا بہ کن انت۔ قصاب و ت اشتاپی انت،

آ گوشتیت ہر چون زوت بیت پس و پوست در ٹنگ و گوشت بہا ٹنگ۔ بہ بیت۔

پس و ٹرگ و میار ٹنگ: ٹرگ پہ پس و بڑ و میار بھل وے نہ انت، ہب و وڈ و عالم و مترس پہ کس و آہنی

بھل بوت نہ کن انت۔

بھل، موشقین، گال بند

پنگ ہا گنت کہ پھانگ، ڈنگ ہا کہ ماورا: پہ کارو کر دو، پت پت و رند پداں روت و چک و تی ماتے عادت و ہیلاں زوروت۔ پت بہ بیت یا چک چروتی پت و ماتاں عادت و پھیل زورانت، شزی یا شزی۔ پیش پیش پنگ: پت و شوہا زنگ۔ پت و پھل پنگ۔

پشت پونگ: پکے و ڈرائنگ۔ (2) چتاوان و پھر پڑگ و گنگ و دیماں پونگ۔ (3) گزنگ۔ پچگ۔ پشت پونگ: گم یا لوگے و مردمانی مسر و کماش پونگ۔ (2) پشت و پناہ پونگ۔ دیماں پونگ۔ پشت دارگ: ڈوردارگ۔ کستا دارگ۔ کستا پنگ۔ پنگ کزنگ۔

پشت زوگ: ڈور پونگ۔ پنگ کز و زوگ۔ پشتی ننگ و زوگ۔ پدی پتو و زوگ۔ پشت پنگ: پداگ۔ چہ ہراہاں کمر پنگ۔ نہ رنگ۔ رند و ماگ۔ در و آگ۔ (2) سر آگ۔ کیش پونگ۔ (3) ماگ۔ جنگ۔ زگ۔ (4) سلامت پونگ۔ ہست پونگ۔

پشت کزگ: پد کزگ۔ پدی ننگ و کزگ۔ (2) چگ۔ گزنگ۔ پشت پنگ: ہرہ پنگ۔ ہر پونگ۔ رہا ڈگ پونگ۔ پشت و مان و پگ۔ (2) جاگے زوگ و پدا نیا پگ۔ (3) کسے و تی و ڈرائنگ و پتہ مرزنگ۔

پشت پنگ: در پنگ۔ کستا پنگ۔ پنگ کزنگ۔ دوردارگ۔ (2) ڈگ چارنگ۔ پشت پنگ: پشت و دارگ۔ اگ۔ سر آگ۔ پھل پنگ۔ چہ با زین چیزے و لہیں زیرگ و لہیں پخت پنگ۔ (2) بے سوب پنگ۔

پشت و یزگ: پد کزیک۔ پخت و پتلاک و پگ۔ پشت و ہنگ: ہنگ و ہنگ۔ و نہ و زورگ۔ پد مرزی پنگ۔ (2) گنگ و پگ۔ و لہڈی و پگ۔ مد پنگ۔ پخت و پنگ: پہ چیزے و ہنگ و پنگ و خاطر و آئی و گول دوئیں دستاں پہ خوردی پنگ و پنگ۔ (2) پلہ و پگ۔ کسا رند پنگ۔

پخت و پنگ: دیم و پونگ و پخت و گول مردماں پنگ و پنگ۔ دیم و چہ مردماں پونگ و دوی ننگ و پنگ۔ (2) پلہ و پگ۔ پخت و پنگ۔ کستا پنگ۔ ڈگ چارنگ۔

پخت و پونگ: دل ایمن پونگ۔ طاقت و پونگ۔ ہرکار پونگ۔ پخت و پونگ: پنگ ہا زور و مال پخت پنگ۔ مال و خورگ۔ سیر پونگ۔ (2) دیم پونگ و چہ ہر پکتیں گلراں دور پونگ۔ پخت پونگ و پونگ۔ ایمن پونگ۔

بھیل، گوشن و گال بند

پشت و چہ رنگ: یلہ و یک۔ بخت نہ رنگ۔ یلہ رنگ و زوگ۔ (2) بے پرواہ بونگ۔ چہ دوغور بیدگاں دور بونگ۔ (3) دیم و بونگ۔ چہ چیزے و پستی بونگ۔

پشت و ہماں دور و یک: ہماں زوگ۔ (2) کار و نیارگ۔ سوج نہ رنگ۔ (3) بے ارزشت رنگ۔ دور و یک۔

پشت و ہماں بونگ: بے کور بونگ۔ چارگ و وگوش نہ بونگ۔

پشت و ہماں رنگ: بیل و واژانی پشت و دور و یک۔ (2) وگوش نہ رنگ۔ بکار نہ رنگ۔

پشت و پناہ بونگ: پناہ و یک۔ باہوٹ رنگ۔ مدٹ رنگ۔ پلہ مرزی رنگ۔

پشت و بونگ: پستی بونگ و زوگ۔ پد و بونگ۔ پشت و بونگ۔

پشت و بونگ: دیم و دوری بونگ و بونگ۔ زونہ و یک۔ (2) بخت نہ رنگ۔ بکار نہ رنگ۔

پشت و گل و آرزگ: بھچک جنگ کہ کسے و بڈ و پوست در بخت۔

پشت و بونگ: انچوش بونگ کہ سر و پشت زمین و بے کپ ایت۔ چار پاؤگ بونگ۔

پشت و بونگ: پے امید بے کسے و رند و بونگ۔ (2) پے کسے و تاوان و یک و کسے و رند و زوگ۔ شوہار و بونگ۔ پد و بونگ۔

پشت و بونگ: کسے و بے پشت و ایر جنگ یا و زمنی رنگ۔ فیت و بچکار رنگ۔

پشت و بونگ: دت و پد و بونگ۔ رند و دارگ۔ (2) کسے و مال یا ز زیاد کہ چیزے پے زور و تی رنگ و نہ و یک یا کہ چیزے و پے کار سواری بچ و بونگ و پد و جواب و یک و نہ و یک۔

پشت و آرزگ: افسوس و زوگ۔ ارمان رنگ۔ پشو ماں بونگ۔ بٹش بٹش و زوگ۔

پشت و ہماں بونگ: پستی بونگ و زوگ۔ (2) دائر رنگ۔ پد و بونگ۔ (2) چہ کسے و رنگ و مدٹ لونگ۔

پشت و ہماں و یک: زوگ۔ رہاؤگ بونگ۔ پشت و بونگ و زوگ۔ پشت رنگ۔

پشت و بونگ: یلہ و یک۔ دور و یک۔

پشت و بونگ: بپانگ و چارگ۔! بے دیم و آ و دیم رنگ۔

پشت و گوش رنگ: گپ و گوش ندرگ۔ پرواہ نہ رنگ۔ بکار نہ رنگ۔ چاپ و یک۔ پے زانت گنے نہ اشک رنگ یا کہ اشک رنگ و رند انچوش و بونگ دارگ کہ نہ اشک رنگ۔ حبر یا پے و نہ زوگ۔

پشتیں بکھار و بھلیں واسے گپہ جزانت: آنف و کف کہ پے و ہمد رسیدت آ کار آمد زانت۔ آ بکھار کہ پے موسم زانت، آ شمر نہ کف، پرانی و امیت و بونگ و بول و دوام و بھل رنگ و وہدے بے لیلیک جواں ترانت۔

پنل، کوشش و کمال بند

پنگل و گنگل: بے عزت گنگ۔ بدنام گنگ۔ (2) بڑھگ۔ بڑھگ۔ بڑھگ۔ بڑھگ۔
 پنگل بہ پیل و ساہگ و عشت، کوشش معنی انت: دل و پہ و تہ و ہند و گبیر نیست۔ پنگل ہم و ت و را و پیل و
 لکیت۔ طے چو شس و ل پلہ و و ترگ و و ت گھای خیزیں ہیزے نہ انت۔ کس و تہ و قہ و گارمہ کنت۔
 پنل بونگ: موٹ بونگ۔ جھالت بونگ۔ شرمندگ بونگ۔ لٹی بونگ۔
 پنل گنگ: میارگ گنگ۔ ملامت گنگ۔ شرمندگ گنگ۔
 پٹی و لی نہ بیت: پٹی و پیل و عادت نہ روت، آدمہ مشک و رند و انت۔ کس مہ کوشیت کہ پٹی بزرگ و ولی
 و بونگ و نون مشک و گورگ و و ترگ و یلہ و انک۔ بروت و پیل زروت عادت۔
 پٹی و را کوشش را ش کہ تہی ٹوت و دوائے، گٹے گنت: کس پہ و گر و پٹیں پیچے نہ واریت۔ کسے بزانہ کہ
 چرائی و گرے کار شرم بیت، آئی و ول کوشیت مں آکار و مہ کناں۔ پتو و را ہے حال اش دات کہ تہی ٹوت پہ
 قلاں نادر اسی و داروئے پٹی تاں روچے مرچی و تہی ٹوت و کل کنت کہ گنتی کار و مہایت۔
 پٹی و ہفت لوگی بونگ: ڈہار پہ ڈہار گروگ۔ چو پٹی و اے لوگ و لوگ و گروگ۔ (2) ہا کہ پتو جا گہ و
 جا گہ مہ کنت۔ دوارے مہ بیت۔ بے سڈ میں بچوگ۔
 پٹی و چنگل: نہ بونگس کارے و بونگ۔ (2) بد شکونی بونگ۔
 پک بنگل: دوساں گنگ۔ (2) دلماگ بونگ۔ (3) پدی پدی گنگ۔
 پٹی رسی گنگ: پٹی رینگ و کار گنگ۔ (2) مشکلیں کار و جنجالیں کار گنگ۔ زحت کشیں کار گنگ۔
 پنگل و پادانی نرزاوی: پنگل و را بخت اش کت کہ تو پاواں بڑزانے و دیسے پرچہ؟ کوششے آکس آزماں بہ
 کپیت مٹی پاوہ دار انت، و کہ کئے و داشت کنت۔ بچار کہ ہر کس کوشیت اے جہاں آئی و داشتگ، بے آئی و
 گاتج نہ بیت۔ ادا کس و تہ و قہ و بچارگ و تیار نہ انت۔
 پنگل و کوشش مں خیر باز زاناں بٹے معنی و پ چہر و آپ انت: راتیں جبر ہر کس گنگ لویعہ بے زوری و لا چاری
 بنی آدم و دانی ہما ہے۔ پنگل و ہم کوشش کہ آئی و لا پ چہر و نہ انت بے آتج کوشش نہ کنت چیا کہ آئی و و پ
 آپ و انت۔ بے وں انت۔
 پگ کے بھہ گ کے لکھان شش: باید انت کہ مردم و ظاہر و باطن یک بہ بیت یا چش کہ مردم و تہ و قہ و گارمہ
 کنت۔ اے پنل پہ شاکی و ت گھایں مردے بار و کوشگ بیت۔
 پلار بونگ: نیست و تاوہ بونگ۔ بے ذکت بونگ۔ (2) خشک بونگ۔

بہل، خوشن و گال بند

پکانی خرزگ: نیکاروائیں زمین و ہم وارنگ۔ ماگ۔ (2) تاواں ہارنگ۔ نکلیں کار و نشاناں کارنگ۔

پلک پلک بونگ: کلر کلر بونگ۔ (2) کزور و ناتوان بونگ۔

پلی بنگ: لٹ بنگ۔ بول بنگ۔ مال و بڑی و پ زور بونگ۔ پ زور بنگ۔

پنگ بنگ: پتجا بنگ۔ بچ بنگ۔

پانگارنگ: سانگ۔ صاف بنگ۔ شز بنگ۔ رو و بند بنگ۔ برابر بنگ۔

پنیل ساڈگ: حیلہ ساڈگ۔ بہانہ بنگ۔ نیون بنگ۔

پل نہ بنگ: کار نہ بنگ۔ بے بہت بونگ۔

پل نہ بنگ: سوئیں نہ بونگ۔ خطاوار بونگ۔ بے سوب بونگ۔

پنڈ و بندگ: کیر آرگ۔ یاد بنگ۔ (2) چادر یا چادرانی نساں گوں پتے دومی و بندگ۔

پنگ و روحانی کنوک شرح حال نہ بیت: عشقی کنوک پہ کڑھنگ یا پہ پنگ سار نہ بیت۔ چوشیں مردم وتی فکر و

حیال و نہ بدلیت۔

پل و چنگ نہ بنگ: کار گیری پل نہ بنگ۔ (2) کارے دل و نہ بونگ۔ کارے نہ بنگ۔

پل و پانچ بنگ: پ زور بونگ۔ پنگ۔ بنگ۔

پل و پل بنگ: سنہال بنگ۔ دارگ۔ بند بنگ۔ (2) وگوش بنگ۔ چار و گزار بنگ۔

پل بونگ: یک بونگ۔ یک بونگ۔

پل بنگ: دم و دوت بنگ و وہد و دم کنوک نادرہ و راوتی چادر و یا کھان و کب و جنت و وتی مرشد و

وزوئی و دنت۔ (2) ہڈی بونگ و وہد و سر و پاگ و لے دمو کہ بنگ۔ (3) دیم و چیر و بنگ۔

پل و بنگ: کسے و آئی و لٹ و دھوئی و بدل و بنگ۔ عوش بنگ۔ (2) میڑ و بونگ۔

پل بنگ: یک بونگ۔ چتا بنگ۔ کتا بنگ۔

پل و وپنگ: بنگ و وہی بنگ۔ بنگ ہار بنگ۔ تہ دن بنگ۔ کسے و انچوش بنگ کہ آچہ ڈکار و پست

بوت مہ کنت۔

پل و بنگ: باہوت بونگ۔ (2) دور و کتا دارگ۔ یک بونگ۔

پل و بنگ: پل و بونگ۔ (2) دل و بڑی و بنگ۔ بنگ بنگ۔

پلی و پونزی بونگ: لار بونگ۔ جاز بونگ۔ (2) عزت و بنگ۔ دوست بونگ۔ (3) گراں مہذب بونگ۔ مہاندرا بونگ۔

پھل، کوشن اور کال ہند

پھنساں کہ من و مات دنت ڈزستاں ڈنکس کوش ہارت: ماتی پنت و نصیحت و نر و زگ مشکل دوی کنت۔ بلوچ و بایدانت کہ مادری پھنساں کوش ہداریت و نرگ راہاں مروت۔

پنت و مثلاً بکر، کار و مثلاً مہ کن: مثلاً و کار پد شتر نہ انت۔ مگر فریب و ڈز و غ مثلاً و کارانت پھنساں ہا کئے مثلاً و کردار و مروت بلے مثلاً و پنت و سون شتر انت، بایدانت ڈز و زگ بہ پنت۔ مثلاً و نکھار و کردار پک نہ انت۔

بچک و بچک: پیر و مرشد و نیک دعائی و گوں بونگ۔ دست و سر مالگ۔ (2) حمور زگ بچک۔

بچک و بچک: زور و چکا ننگ و خاطر و دوز و مردمانی و تی و بچک و لٹکاں پتے دوی و لٹکاں اڑنگ و زور و چکا سی لنگ۔

بچک و بچک: دست و پھنساں لٹکاں دوی و بچک نال لنگ و خلعت پشت لنگ۔

بچک لنگ و سر بچک: پھنسانی سر و بچک۔ ملامت لنگ۔ ہین لنگ۔

بچک ماں ویم و بونگ: میاری بونگ۔ لختی بونگ۔

بچک و نہ کر زگ: چہ لختی آن ہم لختی۔ ستلیں شوٹ۔ اوہ و نہ کر زگ۔

پند و بونگ: دریں راہ و پادانی و زوگ۔ دز اچیں راہ و بونگ۔ چند جان و زوگ۔

پند بچک: سفر لنگ۔ پیادگ و منزل بچک۔ راہ و بونگ۔

پند و کی پھنساں لاپ کیت پند و نہ پنت: پند بچک و پھنساں کیت دوی نہ پنت۔ پند بچک ہر دوی نہ پنت۔ ہر کس

چم کہ گوں دگرے کیک و انت، اعزت و سر پتے نیاریت۔

پند و بچک و نام ہر انت، بلے مان و بچک انت: ہرے بڑے کاگی بڑے۔ لوگ لوگ و پند بچک مردم و کم نام و بے نام

کنت بلے پند و بچک و چند و شمال بیت، اس کہ پے بدنامی و بے نامی و حریت پرائی و پند بچک و شمالی و میری نے۔

پن و بچک: بے فائدگیں بادست۔ بے مقصدیں کپ۔

پند بچک: حرک میر و گمراہ بہ بیت گز و اتی پند و انگو چست کنت و انگو چست کنت، سزایت و لگت جنت۔

(2) زہر بچک و غدیم و بونگ۔ ناوش بونگ۔

پند و بچک: مجاز بونگ۔ کس و مان نیارگ۔ سنٹ بونگ۔

پند بچک شیرے چل و چار مرد و چلینگ، چل و ماں سزین و، چارہ ماں شیری و بچکاں، اگت شریعت، میر و بچک و

کار و چہ جتاں، پوست و کشتان و کیکدے کلینگ کناں، گوشت و تن انسان و بازار و با بچک کناں: نر و کم

تو انیس مردے و دت گھائی و بار و انت کہ چندے بچک نہ انت بلے کپ و دو و بچک انت۔ بناک و ڈز و گیس

دت گھائی نام و بچک و نیاریت۔

پھل، کوششوں، کمال ہند

چنگ و بڑگ: جنین اور کاکلیں نمودانی بڑگ و بے عزت بڑگ۔

چنگ بڑائی بڑگ: زالے و بے عزت بڑگ۔

ہن و ہڑواک بڑگ: جنین و لٹائی ہن و ہڑواک بڑگ۔ نمہگ۔

ہنہ سازگ: پلیٹھی بڑگ۔ فتنہ پیدا بڑگ۔

ہوت چنگ: مزین زربال یہ و ہفت زربگ۔

ہوت بڑگ: بہر بڑگ۔ فخر بڑگ۔ وڈائی بڑگ۔

ہوتیانی بڑگ: کوششیں ٹوکائی کیر آرگ۔ (2) عہدی باریکائی بارو اتوان بڑگ۔ (3) پلیٹھی بڑگ۔

(4) زیادیں جُست و پُرس بڑگ۔

پورنگ و بیک: کسے و مان نیارگ۔ جواہ بڑگ۔ (2) مزین حیر بڑگ۔ بٹاک بڑگ۔ (3) بے سبب و زہر

بڑگ و جاک و ٹوکا بڑگ۔ (4) ہڈت و بیک۔ ٹھکی بڑگ۔

پورت کوا بیک: عزت کوا بیک۔ ہڈت و بیک۔ ٹھکی بڑگ۔ (2) ماں نیارگ۔ بے نہ بڑگ۔

پورت و بیک: کروس و کلینک و ٹس بڑگ۔ (2) سستی بڑگ۔

پور بڑگ: بدل بڑگ۔ جون و ہیر و بڑگ۔ جوض بڑگ۔

پور بڑگ: حالت بڑگ۔ شرمندگ بڑگ۔ موٹ بڑگ۔

پوڑی بیک بڑگ: نقصان و بیک بڑگ۔ (2) بیک و بیکتی و ہراہ داری بڑگ۔ (3) کلر یا قوم و تپاکی و

بیک و قول بڑگ۔

پوست بڑگ: ناجوڑیانی علاج و خاطر و پیش یا بڑ و پوست و کور و بڑگ۔

پوست و پاچگ: بیک و پوست و در بڑگ۔ پوست و چلینگ و دور بڑگ۔ (2) روڈ بیک۔ تاواں بار بڑگ۔

نقصان و بیک۔

پوست و بھڑگ: کٹی بڑگ۔ بٹگ بڑگ۔ بھڈ بڑگ۔ (2) پوتی مقصدے و بھڑ بیک و دوستی بڑگ۔ (3) ظاہر

نہ بڑگ۔

پوست و بھڑ بڑگ: کوات بڑگ۔ (2) زہر بڑگ۔

پوست و بھڑ بڑگ: انجوش بڑگ کہ سُر بڑ و پوست و در آ بیک و چیری پوست و بھڑ و ظاہر بڑگ۔

پوست و بھڑگ: ساہدارے و پوست و بھڑگ یا کتر بھڑگ۔ (2) تاواں بار بڑگ۔ نقصان و بیک۔

بھیل، گوشقین، کال بید

- پوست و ذرا آنگ: دنی راتیں رنگ و ظاہر سہرا بونگ۔ (2) دو گل و دو پوستی و ظاہر بونگ۔
- پوست و تزنگ: پوست و رنگ و یک۔ گوا زمان لنگ و ہنرنگ و ہنک و ہونگ۔ (2) سنگ جنگ۔
- پوست و کنگ: پوست و لگوٹک یا پوست و جنگ۔ (2) مڈی و بزرگ۔ لنگ۔ تاواں بارنگ۔
- پوست لنگ: جس یا گناہ و تازہ کنگیں پوست و عروا و نازا ہے و کور و بونگ۔ (2) مال و پوست و کنگ۔
- پوست و لگوٹک: پوست و رنگ و تزوگ یا دور بونگ۔ (2) پوست و کنگ و ذرنگ۔
- پوست و لہونگ: ہنوش جنگ کہ پوست بولونیت۔
- پوستی بونگ: سنگ نازراہ بونگ کہ پہ علاج و پوست کورا و بنگ بہ بیت۔
- پوک بونگ: ہوڈ بونگ۔ تون بونگ۔ سبک بونگ۔
- پوک و سیاہ تزوگ: وا تر نہ لنگ۔ و ر تزوگ۔ درانی نہ لنگ۔ بیگواہ بونگ۔ تزوگ و نیا بنگ۔
- پول لنگ: کاریں چیزے و بار و ہنک و لوت لنگ۔ شوہار لنگ۔ و دی لنگ۔ پولنگ۔ سوال لنگ۔ سورج لنگ۔
- پولنگ بونگ: بدنام بونگ۔ (2) لیا کار بونگ۔ چل بونگ۔
- پولنگ، پولنگ نہ بیت: آ کہ پولنگ انت، آ کہ پولنگ نہ چنت، ہدائی و پولنگ بونگ بلا ہیں جبرے نہ انت۔ پیسا گوش انت کہ پہ باز مردم و عزت و بے عزتی و نیام و حزنیں بنگ و ہیرے است۔
- پولنگ و چنگ: دنی یا و گرانی گد گیں کاراں خنر و پیش دارگ یا خنر لنگ و بنگ لنگ۔
- پولنگ چنگ: لیا کار بونگ۔ عیب دار بونگ۔ نام و پ بونگ۔
- پولنگ لنگ: لیا کار لنگ۔ عیب دار لنگ۔ نام و پ لنگ۔
- پولنگ و شوڈگ: بیک لنگ۔ صہاں لنگ۔
- پوڈو بنگ: کرس سیاہ ہنس و ماد گیں سیاہ ہنس و پہ رائینگ و بوہ چنگ و آواز در لنگ۔ (2) حزن مردی و مردی
- بھان و یک۔
- پور و استالاں پہ اسپر بنگ: بنگ لنگ۔ نہ بونگیں کار لنگ۔
- پوڑے بونگ و آپ و بنگ: پھل بونگ، حجات بونگ، دنی کنگیں کارے و سراپشومان بونگ۔
- (2) لہر زگ و ہنک بونگ۔
- پونزوت پونزے نہ انت، نوں نوشارت و بنگ: حیلہ سازی و ہم حدے۔ عزت و لنگ و سا لنگ بلوچ و حزن
- مردی نے دا لگ بیت۔ پونز پھیسا نیست و بنگ کہ نوشارت ماں لنگ بونگ، خنر میں حیلہ نے نہ انت۔

بھیل، کوشٹن، کمال بند

- پونزو رزنگ: عزت دارنگ۔ دوش نامی ویک۔ نامدارنگ۔
- پونزو بڑوک: بدنام نگ۔ سلیس غرضابین کارنگ۔ بے عزت نگ۔ کم شرف نگ۔ بھجس کارپے نگ کہ گس یا خاندان مردم نام بہت۔ لٹی نگ۔
- پونزو بڑوک: کٹی تنگ۔ میارے ٹریک یا میارنگ۔ پے کارے ونگ۔ خاطر ادا از مندگ بونگ۔
- پونزو تنگ: ہما کہ پینٹا میں کارے نام خود پ انت۔ بے شرم۔ بے لٹی۔
- پونزو کڑوک: زہر کڑوک۔ نہ دوش بونگ۔ پرانز کڑوک۔
- پونزو بھنگ: میارنگ۔ باہوٹ نگ۔
- پونزو بونگ: سوک بونگ۔ سیاہ دل یا دل سیاہ بونگ۔ بیزار بونگ۔ شوار بونگ۔
- پونزو دم و دم بونگ: عزت و شرف دار بونگ۔
- پونزو دم و دم بونگ: عزت نگ۔ کسے وچے بنامی غریب نگ۔ دوش نام نگ۔
- پونزو رسینگ: پھری نگ۔ بے زارنگ۔ جنجال نگ۔
- پونزو کڑوک: میارنگ۔ باہوٹ نگ۔ (2) منت نگ۔ منت زبک۔ بھیل و در کذری بونگ۔
- پونزو کوش نگ: کسے و کوش و پونزو بڑوک۔ (2) بے عزت نگ۔ کم شرف نگ۔
- پولس پولس نگ: بوہ کڑوک۔ (2) داز مندگ بونگ۔ منت نگ۔ (3) کڑیوگ و پدی پدی نگ۔
- پوہ آنگ ویک: دارزار و کڑیوگ۔ فریادنگ۔ سکا زگ و کڑیوگ۔
- پوہ بونگ: سر پد بونگ۔ سر و پد بونگ۔ سر و مارگ۔ لہنگ۔
- پہنن رزوک: پٹ بیگواہ بونگ۔ مار بونگ۔ (2) رزوک و نیا نگ۔
- پہ پونز کھک رتنگ: توہ نگ۔ منت و زاری نگ۔ بھلی و بخش بونگ۔
- پہ حکم بونگ: چک بونگ۔ (2) انعام بونگ۔ شہم بونگ۔
- پہ حکم نگ: پد رزنگ۔ پد ریند نگ۔
- پہ جتی باجیرگاں دو کیا بیٹاں، لیٹری کو پاٹے نہ رو بیٹاں: پد رے چا لوگ و باجیرگاں کس زندگوار منت نہ
- کنت و نہ پد انگس باجیرگاں کسے پرورینگ بیت۔
- پہ جوید کوشنگ: پگمان یا پے اندازگ و اکل کوشنگ۔
- پہ وگر و جوہان و قوی ریٹاں و زین نہ کن: وگر و مال و منڈی و قوی مدیک و ہوا من کن۔

بھیل، موشتن، ڈکال بھد

پہ جنگ، لاچنگ: جنگ، تیار، بونگ۔ جنگ، عمر، بونگ۔

پہ جنوزام، چوڑکی، اوستا، کیلگ، غمناک، نہ بہت، بوستان: پہ بے نفس، اوستا، اجتاں، شیزیں، کار، نہ بہت، پہ جنوزام، یا چوڑکی، اجتاں، کیلگ، ڈڈگا، آبا، عمر، بونگ، نہ بہت۔

پہ چورہ، عکوریں، رنگ، جلا، رانت: بے وی، لاچاری، ہر کار، پرمانیت۔ رنگ، ڈلوگ، پہ کس، طار، نہ انت، بلے چورہ، بے ماتاں، الیش، ہم طار، رانت، چپاک، بے وس، ٹنگ، رانت۔

پہ چول، توگ: تیزیں، گاماں، توگ۔ ٹچک، چول، بونگ۔

پہ حیا، دے، بیٹے (بیے)، ہاز، انت: ہا، عزت، حیا، داریں، مرو، ایک، نہ، دشمن، مزانے، دل، کیت، چرائی، عسبی، زوریت، بلے، بے حیا، عسبی، ہفت، غمناک، کار، نہ بہت۔

پہ ڈپی، وٹ، آتک، ڈال، کٹی، یار، نہ بہت: بلوچ، زال، وٹ، آتک، غمناک، دانی، کت، الیش، مطلب، ایش، نہ انت، کہ آپ، بدکاری، یاری، تیار، انت۔

پہ ڈپ، عسبی، کانی، ہٹاک، وٹ، انت: جنگ، ہٹاک، پہ ڈپ، وٹ، انت، بلے، جنگ، گزاں، انت۔ جنگ، عسبی، کوش، عسبی، بادی، انت۔ جنگ، عسبی، بروت، دیم، کت، انت، تاک، وٹ، گلا، بے پکراتیں، مردم۔

پہ ڈبان، عکارت، ٹچک: دروگ، ڈپ، کٹی، رنگ۔ زبان، نہ، دشمن، کت، عسبی، رنگ۔ دور، عسبی، رنگ۔

پہ عسبی، ٹچک، عسبی، نہ، روت: ٹن، عسبی، کسانیں، کار، نہ، روت۔ نہ، عسبی، عسبی، نہ، بارت۔

پہ من، کت، آپاں، دل، نہ، کیلگ: در، پہ، در، آتک، نہیں، بلے، نہ، بیت۔ کس، پہ، در، نہ، ٹی، بیت، عسبی، ناپرائی، آپ، عسبی، کت، انت۔

پہ مور، عسبی، عسبی، ہم، طوقانے: ہر، کس، بال، روت۔ پہ، نہ، روت، کم، تو، انیں، مردم، یا، سا، ہدار، عسبی، کسانیں، جنبا، لے، ہاز، انت۔ شپ، عسبی، بلا، ہیں، گنے، نہ، انت، بلے، پہ، مور، عسبی، چو، فان، عسبی، تر، انت۔

پہ رنگ: ٹیل، عسبی، رنگ۔ پہر، رنگ۔

پہ ٹیکیں، رزاں، وانچ، پ، انت، ویم، عسبی، تا، کیں، انت: چہ، ٹیکیں، رزاں، عسبی، چو، پ، پیک، انت، بلے، کہ، ویم، عسبی، تا، کیں، انت۔ عسبی، راب، عسبی، نہ، بیت۔

پہ کوٹک، (کوٹواں)، پوٹک، نہ، نہ، ٹیکیں، اشرنی: ٹیکیں، اشرنی، عسبی، پیک، عسبی، پیکاری، پہ، عسبی، ہنگ، کم، نہ، بیت۔ آ، کہ، عسبی، انت، پہ، ہا، ہانی، کوٹک، عسبی، ہجان، ہنگ، حراب، نہ، بیت۔ آ، کہ، پیک، انت، کوٹ، نہ، بیت۔

بھیل، کوششیں، کمال ہند

پہ جنگ، بلاچنگ: جنگ، تیار ہو گیا۔ جنگ، عمر گزر گئی۔

پہ جنورام، چمڑگی اوستا، کیلنگ، خستاپ نہ بنت بوستان: پہ بے نفس اوستا، ایتھاں شتریں کار نہ بنت، پہ جنورامی یا چمڑگی ایتھاں کیلنگ، ڈڈگا را آباد، سر سبز گنگ نہ بنت۔

پہ چورہ، کوریں رنگ، جلا رانت: بے وی، لا چاری ہر کار پر مائیت۔ رنگ، ٹولنگ پہ کس، طار نہ انت، بے چورہ، بے ماتاں ایش، ہم طار انت چیا کہ بے دس، ٹنگڑ انت۔

پہ چول، رڈگ: تیزیں گاماں رڈگ۔ چک چول ہو گیا۔

پہ حیا دار، پٹے (پے) ہا رانت: ہا رت، حیا داریں مرد، یک نہ دشمن، تزانے دل کیت، چرائی، عسقی زوریت، بے بے حیا، پٹے، پٹے، کار، نہ انت۔

پہ ڈپنی، دل، آٹک، ڈال، ٹسی، یار نہ بنت: بلوچ، زال، دل، آٹک، ڈمہروانی کت، ایشی، مطلب، ایش نہ انت کہ آپہ بد کاری، یاری، تیار انت۔

پہ ڈپ، بختگانی، ہٹاک، دل، انت: جنگ، ہٹاک، پہ ڈپ، دل، انت، بے جنگ، گراں، انت۔ جنگ، ہٹاک، کوش، بے بربادی، انت۔ جنگ، چوٹ، ہروت، دیم، کنز انت، تا کہوت، گلا، بے پکرا تیں مردم۔

پہ ڈہان، ڈکار نہ چنگ: در ڈگ، ڈ پد گشی، گنگ۔ زبان، نہ دشمن، کپ، ڈجر، گنگ۔ دور، غ، ہنگ۔

پہ ڈو، چنگ، عٹن، نہ روت: ٹن، عٹن، ڈہ، کسانیں، کارے، نہ روت، ڈو، چنگ، عٹن، نہ ہارت۔

پہ من، کس، آپاں، دل، نہ چنگ: ڈگر، ڈگر، آہیں، ہلے، نہ بیت۔ کس، ڈگر، ڈنگی، بیت، ڈنا، پرانی، آپ، ہ گت، گت، انت۔

پہ مور، ڈپ، ڈمب، ہم، طوقا، نے: ہر کس، بال، ہوت، پہ نر، ڈو، کم، تو انیں، مردم، یا سا، ہار، کسانیں، جنجالے، باز، انت۔ ڈپ، ڈمب، بلا ہیں، کہے، نہ انت، بے، پہ مور، ڈو، چو، ہوقان، عکیش، تر، انت۔

پہر، گنگ: ٹہل، ڈنا، گنگ۔ پہر، ہنگ۔

پہ نکیں، ترزاں، مانچ، انت، دیم، گنر، تا کیں، انت: چہ، ہککیں، رزان، داں، چو، پہک، انت، بے، کہو، دیم، کنز، تا کیں، انت۔ شتر، را، بے، عیب، نہ بیت۔

پہ کوشک، (کوٹواں)، پورنگ، نہ بنت، ہککیں، اشرنی: ہککیں، اشرنی، پہک، ڈپ، گاری، پہ عیب، ہنگ، کم، نہ بیت۔ آ کہ، شتر، انت، پہ ہر، داہانی، کوشک، ڈہ، ہجان، ہنگ، حراب، نہ بیت۔ آ کہ، پہک، انت، کوٹ، نہ بنت۔

بھیل، گوشن، گال بند

گھلی گڑگ: گھگ لوگ۔ عش و بھلی۔ گھانی گھگ لوگ۔ درگدر و بھلی لوگ۔
 بھناتانی گھگ بونگ: بھناتانی دروگگ۔ یا ڈنڈو زیم بونگ۔ گھتانی گھگ بونگ۔ (2) رھونگ۔ تاوان بار بونگ۔
 بھناتو بونگ: بھگ بونگ۔ کارندارگ۔ (2) لیٹ و زگ۔ بھگ۔ (3) گھگ بونگ۔ و بھگ۔
 بھناتو بونگ: بھاسی و گھگ بونگ۔ (2) بھگ بونگ۔ ڈالچا بونگ۔ (3) لیٹ و بھگ۔ گسے و آنچ بھگ کہ آ
 بھنادی و بھگ بونگ۔

بھنوس شیراں گریگ بھنوس، گورند بھت انت ماں سیر گیس ڈکاس: بھنوس یا اول و بھنوس کارند بھت۔
 بھنوس و زگ: بھنوس و زگ۔ افسوز بونگ۔ ارمانی بونگ۔ و زگ۔ بھنوس بونگ۔ بھنوس۔
 بھنوس و زگ: ارمانی بونگ۔ دردی بونگ۔ بھنوس بونگ۔ (2) مبرہ و سر و زگ۔ (3) بھنوس و زگ۔
 ڈونسی و بھنوس بونگ۔ و زگ۔

بھنوس بونگ: بھنوس و زگ۔ بھنوس و زگ۔ بھنوس و زگ۔ (2) بھنوس بونگ۔ گھنوس۔
 بھنوس بونگ۔ (3) بھنوس و زگ۔ امان۔ بھنوس۔
 بھنوس بونگ: بھنوس و زگ۔ بھنوس بونگ۔ بھنوس بونگ۔
 بھنوس بونگ: بھنوس و زگ۔ بھنوس بونگ۔ بھنوس بونگ۔
 بھنوس بونگ: بھنوس و زگ۔ بھنوس بونگ۔ بھنوس بونگ۔
 بھنوس بونگ: بھنوس و زگ۔ بھنوس بونگ۔ بھنوس بونگ۔

بھنوس بونگ: بھنوس و زگ۔ بھنوس بونگ۔ بھنوس بونگ۔
 بھنوس بونگ: بھنوس و زگ۔ بھنوس بونگ۔ بھنوس بونگ۔
 بھنوس بونگ: بھنوس و زگ۔ بھنوس بونگ۔ بھنوس بونگ۔

بھنوس بونگ: بھنوس و زگ۔ بھنوس بونگ۔ بھنوس بونگ۔
 بھنوس بونگ: بھنوس و زگ۔ بھنوس بونگ۔ بھنوس بونگ۔
 بھنوس بونگ: بھنوس و زگ۔ بھنوس بونگ۔ بھنوس بونگ۔

بھیل، کوشن و گال بند

چیش ٹنگ: چیش دست ٹونگ۔ کارو چو درگراں ہیسرنگ۔ کارو ہیسر دست جنگ۔ (2) دم و ٹونگ۔ ساری ٹونگ۔ ڈرستان چیش ترخوگ۔

پیک ہنگ: پزور ٹونگ۔ زٹو ٹونگ۔ گوشتاک ٹونگ۔

پینک مان گنگ: ازرا آگ۔ نیون گنگ۔

پینک جنگ: بہانہ گنگ۔ نیون گنگ۔ گلی گنگ۔ جبرو تہا ہنڈو ماں گنگ۔

پیک و آب ٹونگ: لاغر ٹونگ۔ فزور ٹونگ۔ ڈہک۔

پیک و ٹنچ گنگ: چہیک و زوگن و آب ٹونگ۔ پیک و آب ٹونگ۔ (2) سوئیں ٹونگ۔ کٹ و نف و زنگ۔

ہم ٹونگ: شہم و راہ دار ٹونگ۔ فزور ٹونگ۔ اڈو ٹونگ۔ تہک۔ اڈوگ۔

ہم نہ ٹونگ: آرام نہ ٹونگ۔ ٹکوگ۔ جوڑ نہ ٹونگ۔

پینڈ گنگ: ساہارے و دست و پاواں کچا گنگ و ہنگ کہ شرات غشت نہ کھت۔ (2) قید گنگ۔ پاد بند گنگ۔

پینڈ و ہمار و ہنگ: قید و بند و نہ دارگ۔ (2) بند و آزاد ٹونگ۔ (3) مسٹ ٹونگ۔ (4) رسم و دووانی یلہ

ویک۔ (5) وت سر ٹونگ۔ یلہ ٹونگ۔ ہرچی دل و کیت گنگ ہنچو کہ مستی لیزو وئی پینڈ و ہمار بہ سندت و نمود۔

چوست گنگ: توجیل گنگ۔ بند و بست گنگ۔ سبب و شوہاز گنگ۔ (2) دو یاد و زیاہ جزانی کچا گنگ۔ پینڈ گنگ۔

چوست نہ ٹونگ: بند و نیا ہک۔ فزور نہ ٹونگ۔ کارانی نہ ہک۔

چوست گنگ: کچا گنگ۔ بڑگ و مان ویک۔ مان ویک۔ چنچ گنگ۔ چیز یے کول دوی چیز یے و ہور

گنگ۔ چوست گنگ۔ (2) وز چکے و دک و زچکے و شاح و بڑگ و مان ویک۔

بہر (زیارت) آگن چک نہ دنت، جن و نہ بارت: پہ مشکل و جنجالے و رنگ و خاطر اچھد ائی انت، ہور و

زیارت یا ملا آس بے چکلیں جنین و چک دات نہ کھت بلکہلیں آئی و جند نہ بارت پیہہ پہ مشکل و آسان

گنگ و ہر وڑیں جھد فزانت۔

بھری جن و کوشن دورال، ایساں توبر (نہ گر) او ڈر ڈوال: ہنچ کہ پھر و کوشن یا چکلیں

نھنڈو (دورال) ڈرونہ وارت ہے و ڈر و بھری جنین ہم سر نہ بندت و چنچ و چک نیارت، دل و دودے

دنت۔ کیشا کوشن دورال بھری جنین و بڑگ زر ڈوالی۔

بھریں و چار و کسب و ہنڈ: بھریں و آدم و ڈیس مردم و پنت و فصحت مزنیں دل بڑی انت و مشکل و کوشن انت۔

بھیل، نوشون و کال بند

بھری کھوت دامن نہ بیت: بُرو بھیل۔ بلے نہ روت عادت۔ بھیرن پہ کونٹک سر پہ نہ بیت، آہر جون انت، ہا انت۔
 بھیرن و پندر آپ و کن، آپ و ڈر کن و تاپ و کن، اگت پنگ و پوہ و کت: ورناعہ پندر آپ و کن، آپ و
 پوچھل و خاک و کن، اگت پتھن و پوہ و کت: زال و ول و بھیرن مردورنائی دوران جت نہ کت۔ بھیرن ول
 سرین جو دے بوت نہ کت، آدام بدیں بوہے کت۔ بلے ورنائیں مردھام دل و دوست بیت، وٹیں بوہ کت۔
 بھیری پنگ موعے کیت پرا ورو، کم کت تام و لڈت و ورو: بھیری کزائیں بھلتے، بھچ و لاج و نیست۔ خردم و
 کم تو انیں و ورو کت، بھچو کہ رنگ، ہم آئی ووپ و تام و کن انت۔

بھیل آگس مریت، جون نے وہ اشتر و ہارانت: ہر ساہ دار یا انسان ووقی قدر و قیحے است۔ ایشی و مثال اش
 انت کہ بھیل آگس پہ بھیر و حاجزی بہ مریت، آئی و جون وہ اشتر بار کت۔

بھیل آگس ہر پختت حاجز بھیر انت، پوست نے پنگ و ڈیں لیو ہی بارے (بھیل آگس بھیر انت، پوست و
 لیو ہی بارے): حزن جونیں بھیل و پھیری و حاجزی و بھار، آگس ستر بھیر بہ بیت، آئی و پوست لیو ہی بارے
 پیبھا آئی و کم مرے لیک۔

بھیل ہارنت بھیل بان، مستیں لیو بان و سار بان: ہر کار و ہر مرد بھیل و پھیر و ک یادیمان بھیل بان انت،
 دگرے کارے نہ انت۔ ہے وڑ و مستیں لیو ہاں سار بان داشت کت، ہر کس و ناکس نا۔

بھیل و دارے درگاہ و پڑاہ کن: حزن مردی و شان کنے گڈہ بہ سنگ، برداشت بہ کن چو کہ کسے بھیل ہارنت گڈہ
 وتی درگاہ و پڑاہ و شاہگان بہ کت کہ بھیل شمت و آتیک بہ کت۔

ت

تاہاں گنگ: تاب دار تک ڈر لیس کھنکھیں چیزے ہر سیاں گنگ۔ (2) ٹوٹنی ہر تردی ہر گنگ۔ (3) نرم گنگ۔

تاہاں وڑگ: زور و کم بونگ۔ اے ماد بونگ۔ بھل گنگ۔

تاب بونگ: بچ بونگ۔ بچ نہ بونگ۔ چوٹ بونگ۔ لپگ۔ بچک بونگ۔ تاب وڑگ۔ (2) ہنر ہر حیلہ گنگ۔ زور بونگ۔

تاب ہر وڑگ: راست گنگ۔ بچک گنگ۔ (2) کمزور گنگ۔ زور گنگ۔

تاب ویک: چوٹ گنگ۔ وائل گنگ۔ چیزے ہر تردی ہمک ہر بونگ۔ (2) چاک بونگ۔ لینگ۔

تاب گنگ: چوٹ وڑگ۔ چہ پیک ہمک۔ یے ہر دیم ہر بونگ۔ دیک ہمک۔ یے دیم ہر ویک۔ دیک ہمک۔

وڑگ۔ (2) راہ ہر وڑگ۔ (3) چیزے ہر راتاب ہر بچ گنگ۔ ریس ویک۔ تاب ویک۔

تاب گرگ: بچ گرگ۔ چوٹ بونگ۔ تاب وڑگ۔ (2) لینگ۔ گنگ۔

تاب وڑگ: زہر گرگ۔ (2) لین بونگ۔ بچ وڑگ۔ ریس وڑگ۔ تاب بونگ۔ تاب گرگ۔ (3) چہ

درد ہر چہ بونگ ہر مان ہر بے تاب ہر بونگ۔

تاب ہر لیس گنگ: حیلہ ہر بھانہ گنگ۔ مکر ہر بونگ۔ (2) چیزے ہر راتاب مان گنگ۔

تاب ہر لیس وڑگ: لیٹ ہر پلٹ وڑگ۔ چہ درد ہر چہ زہر ہر نارضائی ہر سوب ہر تاب ہر بچ وڑگ۔

(2) نارضائی درشان گنگ۔

تاب ہر ویک: ظاہر گنگ۔ پندرا گنگ۔ (2) بھنکھیں گنگ یاد کہ خوش چیزے ہر چہ بھک گنگ۔ درد ہر گنگ۔

تاب ہر بونگ: جاہ بونگ۔ وار ہر بونگ۔ بے دوس بونگ۔ لنگر ہر ہدیک بونگ۔

تاب ہر بونگ: تاواں ہر گنگ۔ وار ہر بونگ۔ گنگ۔ جاہ گنگ۔

تاب ہر سارت بونگ: نیز کار بونگ۔ وار بونگ۔ کم ہر بونگ۔ لنگر ہر ہدیک بونگ۔ (2) برداشت گنگ۔

تاب ہر گنگ: پیک پیک گنگ۔ بھک ہر شاگ گنگ۔

بھل، کوششیں، کمال بہت

تات کونات گنگ: لاڑکی و گنگ۔ (2) فزری و چارو و گلوش گنگ۔ وار یک و چار یک۔

تاج سراویک: عزت و یک۔ شرف دار گنگ۔

تاراج گنگ: پنگ۔ جاہ گنگ۔ بر باد گنگ۔

تازو جلاک: ڈک و جلاک۔ کز۔ چلی۔

تاس و ماں سراویک: پغم یا درواری چہ چتاں ارسانی سبک سبک و چنگ۔ (2) مشکل و جنجال و گنگ۔

بے دس و لا چار بونگ۔

تاسے آپ ورے صد سال و قاپدار: احسان فراموشی پہ بلوچ و حزنیں عیب۔ پہ بلوچ و تاسے آپ و وفا ہم

صد سال و دزا جین مدت انت۔

تاک تاک گنگ: یک یک گنگ۔ شکلیک۔ یک یک و چارک۔ ہیرت چارک۔ پیش پیش گنگ۔

(2) نوشتا کے و سرجمی و داگ۔

تاک گنگ: ماں سیاہیں مہڈاں اکھتیں ٹال گنگ۔ سر و میدانی اکھتی و سن گنگ۔ ٹال گنگ۔

تالان ٹول گنگ: شک و شاک گنگ۔ یک یک و داگ و داگ گنگ۔

تام و بڑگ: بے شرف گنگ۔ (2) شزار گنگ۔ یزگی گنگ۔ تام و گنگ۔ رسلک و بڑگ۔ (3) حبر و

پر لیس و یک۔

تام و بڑگ: رسلک و گنگ۔ سیاہ و ل گنگ۔ سو کیک گنگ۔

تام و بڑگ: نادراہ بونگ۔ ہنچ نادراہ بونگ کہ دردی و بڑدی نہ بونگ۔ (2) بے تام گنگ۔

تام و گنگ: غیرت و بڑگ۔ بے زار گنگ۔ تام و بڑگ۔ ہوش و گنگ۔ پھری گنگ۔

تام گنگ: درو و نہ و شیں تام یے گنگ۔ (2) ہا و زگ یا آپ کہ وپ و نہ و شیں تاسے بہ کھ۔ ورا کی چیز یے

و تہا و تہی چند و تام و امید و کہ ہم تام یے بونگ۔ (3) و زگی چیزے و سوری، زہتی، شیر کنی، زہری یا بڑ چٹی و تام یا

بڑگ و یک۔

تام و بڑگ: دور و یک۔ گنگ و یک۔ (2) مشکل و جنجالاں بڑگ۔

تاجواں مارگ: غم و گزنی و مارگ۔ مشکل و جنجالاں بونگ یا آہانی مارشت۔ (2) کزائیں کارے و گنگ۔

تاں بچ نہ گندیت، دل کو اہی نہ دمت: کو اہی پہ گندگ انت۔ حج کہ گندیت گندہ دل کو اہی دمت۔

تاں راست ہدایت، و دروغ بچانے (سوچیت) مان داریت: دروغ و نارائیں جبر مام تاواں کھ۔ رائیں

حبر و بڑگ و ساری دروغ و تہی کار و کھ۔ بد بری و بد و اہی و کار و آسان کھ۔

بھیل، کوشٹن، کال بھد

تاں ڈک نہ گزیت، مات نے نہ چھینیت: مردم ہایدانت، وتی ضرورت ڈگذر نشان بہذنت، چیا کہ تاں وہدے کہ کسے نہ گزیت، ودی آئی و مشکلاں سر پد نہ بیت۔ چو کہ وہد یکہ زک گریت نوں زانگ بیت کہ شد یک انت۔ تاں کہ تی ریش نہ زوانت، وگر و چھٹیں ریشاں ابرمہ بخن: وگر و عیب مندے چیا کہ بلیکس ہا عیب تراوت ہم گون بہ جزیت۔ ہا اعلت کہ ترا گوں خت کت، پرانی وگرے ختمہ کوش۔

تاں گراں یونگ: تاں گز وپ و پڑ یونگ۔ وپ ماں وپ یونگ۔

تاں گوبارے جو نہ بیت، ہزات و جن نہات: ہزات ہا و ہاں سور بہ کت کہ پھ آئی و گوبارے جو و رہا بیت۔ گوبارے لوگ و مرد و بہ نہیت، ہزات ورا سور جلوہ نہونت۔

تاں ویک: تاں یونگ۔ تاں ان گنگ۔ (2) ماہ تر وگ۔ ہور و آپ و ڈگار و کاتیل و پڑ گنگ و نہ پ ماہ تر وگ۔

تاخر و پلاکان کپک: مشکل و جنجالاں کپک۔ گرانیں وہدے و مان آکپ۔ دروی یونگ۔ (2) شگانی یونگ۔

تاوان و کنگ: نقصان و ترگ۔

تائید و بند کنگ: پک، ہلا و میاہ و دم و دروت و تائید و بند کنگ۔

تائید کنگ: پئے راہبر و جادو کنگ۔

تب یونگ: دل و میل و یونگ۔ دوست یونگ۔

تبد و جنگ: لوار و ڈالی یونگ۔ گرمی و جنگ۔

تب جو دارگ: ہم تب و ہم خیال یونگ۔

تب و کپک: ساچک۔ در مان و اثر کنگ۔ در مان و کون کپک۔ (2) دل و دوست یونگ۔ دیش یونگ۔

تب و کرگ: نا تب یونگ۔ تب و خراب یونگ۔

تجر بے جنگ و کار نہنت: بے ہر اسی و بے سنگتی پہ سنگتی کس و شتر نہانت۔ مردم ہا انت کہ ہزات و بیت، قوے داریت۔ وکس نا آفنج کارے مرد نہانت۔ آئی و مثال چو ہا شتریں تہر و انت کہ جنگ پر نیست و خت کار و نہایت۔

تلی جنگ: تلی کنگ۔ سر پہ سر کنگ۔ پئے وگرے و سر و ایر کنگ۔ پڑی جنگ۔ نیچنگ۔

تخت و بنت یونگ: بنت و ڈا بے تواری یونگ۔ (2) خت و منت یونگ۔ ساپا یونگ۔ موج یونگ۔

خت یونگ: کارات یونگ۔ چٹ یونگ۔ درندان یونگ۔ بر باد یونگ۔ بے گواہ یونگ۔

خت کنگ: چر وپ و حمر و در نیا ک۔ خت یونگ۔

خت و منت یونگ: بے چاڑ یونگ۔ موجا یونگ۔ بے تواری یونگ۔ پریشان یونگ۔ بے ہوش یونگ۔

ختی و نہ زانگ: خت سر پد نہ یونگ۔ جاہلی۔ ہوالی۔

بھیل، گوشن، کال بند

- تاج پوش گنگ: بے عزت گنگ۔ کم شرف گنگ۔ (2) مکن گنگ۔ بیگ۔ (3) بیہارویگ۔ (4) ڈٹ ونگ۔
- تاج پوش گنگ: کزور گنگ۔ مستی و امیر ماد بونگ۔ (2) بے عزت گنگ۔
- چمک بونگ: دزاج بونگ۔ راست بونگ۔ چوٹیں چیزے و چوٹانی در آگ۔ (2) دزاجی و وپنگ۔
- شہارویگ۔ ٹنگ۔ دزاج گنگ۔
- چمک ویگ: بے بہت بونگ۔ غزور بونگ۔ (2) شہارویگ۔ وپنگ۔ ٹنگ۔
- چمک و تروگ: پہ چیزے و ہمک و گھرچ ہنڈک و تروگ یاد کہ بیج جا کہ مان نہ جوگ۔ ہڈ باری تروگ۔
- چمک گنگ: چمک بونگ۔ دزاج بونگ۔
- چمک گنگ: شہارک۔ ٹنگیں جا کہ و پادانی دزاج گنگ۔ ٹال گنگ۔ (2) راہ و درست گنگ۔ (3) راست گنگ۔ (4) تروگ و دست و پادانی دزاج و راست گنگ۔ (5) جنگ و چمک ویگ۔
- چمک کزورگ: راست بونگ۔ سر راست گنگ۔ دزاج ویگ و وپنگ۔
- چمک و تاج گنگ: بھڈ گنگ۔ کارے و گنگ و تونیل گنگ۔
- ٹخت و سخت و دا بھ بونگ: حصار بونگ۔ حزن مز و ہڑ مز و بونگ۔ آباد و سیر بونگ۔
- ٹخت و روان و سوار بونگ: طالع و پادا آگ۔ حزن بونگ۔ سیر و آباد بونگ۔
- ٹرا آگس پہ کوک و نہ بیت، کوک و روید گیس پوسٹاد و بہ بیت: بایدا نت کہ مردم و کسے تا کسے و خاطر بہ کہیت بلے
- اگس کسے و را پہ کوک و نہ بیت آئی و را کوک و پوسٹاد و خاطر چوں کہیت کت۔
- تزازت و بونڈ بونگ: بے مقصد بونگ۔ بے کار بونگ۔
- تواس ویگ: ٹوسینگ۔ ہزینگ۔ گلینگ۔ تاجینگ۔ سرہینگ۔
- تواس گنگ: بھگ۔ ٹڈگ۔ آٹھوگ۔ اکرگ۔ چم چنگ۔
- تواس کزورگ: بھگ۔ سٹ گنگ۔ چست بونگ۔ باہند گنگ۔
- توام بونگ: نیچا بونگ۔ رد پہ رد بونگ۔ بچگ۔ (2) مانپوشگ۔ انھاگ۔ پوشگ۔
- تران و پزینگ: کت و تران و ٹپگ۔ مجلس گنگ۔ تران گنگ۔ (2) وپ و ہند گنگ۔ جبر و مکن گنگ۔
- تران ٹوں بونگ: اگوا گھو بونگ۔ بھر بھر بونگ۔ شک و شاک بونگ۔ یک یک بونگ۔ داگ داگ بونگ۔

پہلے، کوششیں، گال بند

- تواں ٹرون گنگ: پیک پک گنگ، پیکل دیگ، وہوں دہان گنگ، تالان گنگ۔
- توانج گنگ: چنگ، زوک، باہند گنگ، دور چنگ۔
- توانج زوک: توانج گنگ، ستے، کپ گنگ، دور گنگ۔
- توان گنگ: جبر گنگ، کپ چنگ، گالوار گنگ، مجلس گنگ، گال آگ، حمر، حمال گنگ، ڈزائیگ۔
- تواگ، خپہ گنگ: یاتاں پریگ، تواگ، گنگ۔
- تواگ، زوک: بے حواگ، یونگ، بے حیاں یونگ، یات، غنیاگ۔
- تواگ، گنگ: کیر آگ، سارگ، یات آگ۔
- تواگ، گنگ: تواگ، خپہ گنگ، یات خپہ گنگ، یات دیگ، یات، گنگ، انجوش گنگ، کہ یات، کنت۔
- توتو گنگ: بے فائید کس کپ گنگ، بناک چنگ، سہلی گنگ۔
- ٹرس، گنگ: چے کے، دل، ٹرس، دور گنگ۔
- تو شاپ گنگ: جبر، حمال گنگ، مستی گنگ، سر زوری گنگ، سہلی گنگ۔
- ٹریپ گنگ: عزت، دیگ، یا پ، عزت گنگ، ہزنت گنگ، نیمہ گنگ، ساگ، گور گنگ۔
- جوک چنگ: کوں، تین، گند، دو چک، پوست، یاد، کہ انجیں، بڑیں چیزے، دو چک، یا شوگ، (2) دو ٹکر، گند، انجوش، ڈزائی، گنگ، کہ گند، خوک، نہ، بیت، بے، در، ڈے، ڈے، گنگ، بہ، بیت۔
- تو گنگ، نہ گنگ: بے، تو، یونگ، جواب، نہ، دیگ، نہ، کو، گنگ، آواز، نہ، گنگ۔
- ٹو گنگ، یونگ: زہر، پز، یونگ، (2) چیزے، ورا، پنچو، مان، چنگ، کہ ہے، چیز، جاگہ، کت، نہ، کن، انت۔
- تو گنگ، یونگ: سہنگ، گنگ، کے، بے، عزت، گنگ، خاطر، چپ، و، تو، و، در، گنگ، (2) پنچوش، گنگ، کہ، کے، تہ، دنت۔
- توم گنگ: مانا، گنگ، توم، یونگ، مان، پوشگ، (2) ہا، تمبر، کہ، گوارگی، بہ، بیت، حمر، بند، زوک۔
- تو خپہ گنگ: چت، یونگ، زہر، گزگ، باہند گنگ۔
- ٹو گنگ، یونگ: لہس، چیزے، سٹک، ڈڈ، زہر، یونگ، (2) مردم، زہر، گزگ، (3) محکم، یونگ، گزان، غ، مشکل، یونگ، (4) زورا، اور، یونگ، زورا، گنگ۔
- ٹو گنگ، دست، چنگ: کارے، گوں، خب، غوا، گ، دست، چنگ، (2) کاریے، پ، اشتابی، ہندت، گنگ، (3) پ

بھل، گوشن و کال بھد

جنگ یاد کہ خاطرے سے پہنچندی دست جنگ و آزرگ۔

خونچنگ: زہر گزرگ و بد و زد و سر بونگ۔

خونچنگ: خونچنگ۔ (2) درد و خونچنگ یا بنگ۔

خونچنگ میں ماون و مشتیں زال، بنگائی و بنت ہاڑیاں: ترویس و درنیا و رنگیں ماون و مشتیں و رنائیں زال
مردم و دم برائیں انت۔

خونچنگ: خونچنگ: ترویز و کس کا ہے، آئی و رانچر بڑیت مدکت ہزاں کہ وہ بد بھلیگ۔ کسانیں و کم تو امیں
مردے و حزن مردی و سردوری و ہار و انوشنگ بیت۔

خونچنگ: بے حساب نہ بنگ: بچ حساب و نیازگ۔ کمار نہ بنگ۔ بے ارزش بنگ۔

خونچنگ: آپ و یا آپ ایسا چیز و رزنگ۔

خونچنگ: بے کار بونگ۔ بے آس بونگ۔ بے آس بونگ۔ ہاتیر کہ آس نہ ہارت۔

خونچنگ: بھل و بیک۔ گز و نہر و بیک۔ سہار و بیک۔ پاد و تراپ و بیک۔

خونچنگ: بنگان جنگ۔ خیر کو جنگ۔ بکور جنگ۔

خونچنگ: لاپ و کوات و درنگ۔ چہ لاپ و کوات درانگ۔ (2) بے عزت بونگ۔

خونچنگ: گروس و کلینک و ٹل بنگ۔ پور و بیک۔

خونچنگ: ٹل بنگ۔ بونچ بونچ بنگ۔ بنگ بنگ۔ خونچنگ۔ بونچور بنگ۔

خونچنگ: خاطر بنگ یا خاطر آزرگ۔ بگوش و بیک۔

خونچنگ کہ بن و کیمیت چنگ نہ بیت: واک کے کہ وہ و کیت آ پدا زورگ نہ بیت۔ انشی و مثال چو ہا بنگ و
انت کہ وہ بیکہ بن و کیت پدا چنگ و پ و بنگ نہ بیت۔ ہے و ز و گپ کہ چو پ و درانک، آنت۔

خونچنگ: پھرک و پال و بونچنگ۔ نام خدا بنگ تاں کہ نظر نہ بیت۔ کسے و را پ و اگی بنگ کہ نظر نہ
لگیت۔ (2) بے عزت بنگ۔ پیت بنگ۔

خونچنگ: بھل و بونچنگ: بھل و بونچنگ۔ بھل و بھل بونچنگ۔ (2) غم و غم و بونچنگ۔

خونچنگ: بے صبری و بھل و بونچنگ۔ بے جارائی بنگ۔

خونچنگ: پے باہونی آ بنگ۔ پے امیت آ بنگ۔ جو کہ آزرگ۔

بھیل، گوشقن، کال بند

گجر دھج گنگ: برہاد گنگ۔ جہا گنگ۔ پنج پشت نہ بنگ۔

گجر د نہ شریٹ بلے پد گنت: پنج پیش کارے نیست کہ نہ بیت۔ (2) ہرج کارے بٹشان مانیت۔ پنج چیز یا کار پد چہرہ دیک نہ بیت۔

تھارہ یوگ: ستیں گزائیں کارے گنگ۔ کوہ پڑدھگ۔

تھارہ پڑدھگ: گزائیں کارے گنگ۔ (2) مشکل آسان گنگ۔

تھارہ مل گنگ: غزئیں کارے گنگ۔ ستیں گزائیں کارے گنگ۔

تھام گنگ: باز مردمانی ساہدارے یا چیزے راہ بھگ، پڑدھگ، گنگ۔ (2) کسے دست غ پادان کرگ غ گزان غ گزگ۔

تھاجیں کارچ غ گنس وئی جگراں نہ بخت: کارچ اکس تھاپے گنت یا زرمشت انت بلے وئی جگراں غ کس نہ جنت۔ شزیں چیز پے وئی چند تادان دیک غ نہ انت۔

تھل مل گنگ: راژ راژ گنگ۔ بھر بھر گنگ۔ گنگ گنگ۔ پاٹو گنگ۔

تھل گنگ: گنت گنگ۔ دارے یاد کہ چیز پے غ گنت گنگ۔ چیزے دودیا کیشتریں بھرے گنگ۔

تھل غ واد گنگ: گوشت پے جہا گنگ غ واد غ آنا ردا گنگ۔ (2) ماہیک غ لاپ گنگ غ واد گنگ۔ (3) جنگ غ گنتی گنگ۔

تھلک غ چہرہ گنگ: لوپ غ گنت غ دیک۔ (2) کسے بے داری غ کرگ۔ (3) کسے سرے ستیں آژ غ جنجالے دؤر دیک۔

تھلک غ چہرہ گنگ: پے مرگ یا ساہدارے غ کرگ غ خاطر اء تھلک غ چہرہ گنگ۔ (2) کسے ماں جنجالے دؤر دیک غ خاطر اء پکے جوڑ گنگ یا جیلہ ساژگ۔

تھلک غ گنگ: لوپ غ گنگ۔ جنجال غ آڑے غ گنگ۔

تھلکان گنگ: چیزے پورا نہ گنگ۔ کم گنگ۔ (2) اُمت وار گنگ۔

تھلکاں گنگ: ولما گنگ۔ چیزے سر پورئی غ نہ دیک۔

تھمپ گنگ: بیکو او گنگ۔ ویران گنگ۔ برہاد گنگ۔

تھمپ گنگ: جنگ غ گنگ۔ برہاد غ ویرمان گنگ۔

بھل، گوشن، کال بند

خُپ تاراج کنگ: پل کنگ۔ لٹ مار کنگ۔ جاہ بر باد کنگ۔

خُپ تاراج بونگ: جاہ بر باد بونگ۔ درندان بونگ۔ لٹ کنگ۔

خُمت بونگ: ارماد بونگ۔ نرم بونگ۔ فرماں بردار بونگ۔ بھل کنگ۔

خُمت کنگ: ارماد کنگ۔ نرم کنگ۔

خُمت بونگ: بونگ۔ بونگ۔ چیزے و سر پری گل و چل و لیکار بونگ۔

خُمت کنگ: خُمت یا کوزگاں نیچا کتا رہ بونگ۔ مال و نلم کنگ۔ سلا کنگ۔ (2) کسے و رالوپ کنگ۔ بونگ۔

خُمت کنگ: لاغر بونگ۔ اشتر و گوشت و رہ بونگ۔ بونگ۔ اشتر و لاغر بونگ۔

خُمت آرم: چاریں کڈاں کنگ۔ مان کنگ۔ (2) پر اسی و کم کنگ۔ (3) بے زار کنگ۔

خُمت کنگ۔

خُمت سار کنگ: مال و پوک و کنگ۔ (2) پریشان کنگ۔ بہ حال کنگ۔

خُمت کنگ: خُمت کنگ۔ سوکی کنگ۔ دل سیاہ کنگ۔ خُمت آرم۔ خُمت کنگ۔ (2) کنگ۔ دام یاد کہ

دائیں چیزے و پدا لنگ و خُمت کنگ۔

خُمت کنگ: خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔

خُمت کنگ: نام دار بونگ۔ نام بونگ۔ نام خُمت کنگ۔

خُمت کنگ: خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔

خُمت کنگ: خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔

خُمت کنگ: خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔

خُمت کنگ: خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔

خُمت کنگ: خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔

خُمت کنگ: خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔

خُمت کنگ: خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔

خُمت کنگ: خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔

خُمت کنگ: خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔ خُمت کنگ۔

بھیل، گوشین و گال بند

تو ذیل سازگ: راہ و درہنگ۔ دیکھ سازگ۔

تو ذیل نگ: جھدنگ۔ مشکل و آسان نگ۔ دیکھ سازگ۔

تو دنگ: گمان نگ۔ اُمت وازگ۔ گت کرگ۔

تو دواں ہارنگ: بھلی آنی چہرہ بونگ۔ زیر منت بونگ۔

تو روئیک: یلہ ویک۔ خشک۔

تو شپ چرے زون و ہزے: شپ چرے زون و پرہیز کنت۔ مدام شپاں توتیت۔ آکس کہ سر ظاہر نہ انت یا مردم بے زار انت، ہائی و گوش انت۔

تو شگ پہ لاپ و جگ نہ بیت: جوز، بازو راکی و حارٹی شزیں جبرے نہ انت۔ لاپ تو شگ دانے بوت نہ کنت۔ بایدا انت کہ لاپ و ہنچ مان نگ بہ بیت کہ جا کہ گت بہ کنت، چہرہ کیشتر شتر نہ انت۔
توئی ویک: بیمار ویک۔ پہ مرگ و دویم و دراہگ۔

تو ک ونگ: وت سر و وت ہوار بونگ۔ اناگت و زنگ۔ (2) گت و تہادور نگ۔ (3) بنگ و مزیے و وت و ہورنگ۔ (4) بنگ و مزیے و پہ صلاح نگ و نیام و آگ۔

تو گل ہنگ: ارادہ نگ۔ ہمت نگ۔ پہ کارے و نگ و لاک ہنگ۔ چت بونگ۔

تو گل و مرد و را خدایا انت: مردم آکس تو گل بہ کنت، کارے و نگ و ارادہ و بہ کنت مہد آئی و کار و آسان کنت۔

تو گل و شوقی زوریت، کیت مسیت و میریت: حرائیں کارنگ و دوت و تاوانی نگ۔ بد کنت بونگ۔ تو گل کہ مسیت و میریت پزاں موت و زرنک۔

تو گل و پرخشی زوریت، ہمر و کیت: ہا کارے نگ کہ دت و تاوان بہ بیت۔

تو گل و بے ہولانگ و گز کیت: بھیل و عادت ہلہ دو نہ روت۔ ہنچ تو گل و بے ہولانگ و نہ بیت ہے وڑ و مردم و بدیں بھیل و عادت مدام گوں آئی و گون انت۔

تو گل مسیت و نہایت، ہنچ بنگل و نہ روت: ملا و تو گل وت ماں وت و بنگ نہ دینت چیا کہ تو گل مسیت و نہ روت و ہنچ بنگل و۔ ہر کس کار و دت۔

تو گل و بنگ گوں پاچک و ناہ و انت: تو گل و و لیری و حزن مردی، ہمیش انت کہ بے زمش و بیت و چہ پاچک و ناہ و بہ کنت و بوارت۔ ہر کس پہ وئی قد و کس و زور و کنت یا ہا حزن مردی و گت کنت کہ دتے بیت۔

بھل، کوششیں، کمال ہند

تو لگ، کوشش، انکوری، پیش، انت: تو لگے انکوری نہ رنگ ہے حیرت، بہانہ، سبب، بوت کہ تو لگ، کوشش، انکوری، مس، رسیت، کنان، وارت، اش، کناں، بے، من، نہ، لوٹاں، کہ، ٹو، پٹیس، انکوری، پوراں۔ (2) بہانہ، لگ، حیلہ، سا، زگ۔ ڈیل، و، ڈیم، و، یگ۔

تو لگ، عوت، لنگاسی، کارانت: تو لگے کوری، آپ، گونا، ات، کہ، در، آ، تک، نہ، بوت۔ حُت، اش، کُت، کوشش، من، عوت، لنگاسی، کاراست، من، وت، وتی، تب، کوری، آپ، گوناں۔ اے، در، نہیں، حزن، مردی، بار، و، انکوشگ، بیت، پہ، ہائی، ک، وتی، کزوری، عونا، توانی، و، چیر، بہ، دنت۔

تو لگ، ہم، وتی، ہو، طر، و، پ، شیر، انت: ہر، کس، یا، ہر، سا، ہد، روتی، ہلک، و، میگ، و، زور، جنت۔ تو لگ، ہم، وتی، ہو، طر، و، شیر، انت۔ جنت۔

تو لگی، جنگ، و، یگ: پہ، ہنر، حیلہ، جنگ، لگ، دم، پہ، دم، نہ، ہو، گ۔

تو، م، و، یگ: فز، یں، تو، م، و، کشار، و، خراب، تو، م، و، پدل، تو، م، و، یگ۔

تو، س، و، پ، و، یگ: حُت، و، پ، و، یگ۔ آپ، و، زگ۔

جہا، لگ: کسے، کار، یا، حیرت، تہا، مان، و، یگ، عوت، و، ہور، لگ۔ (2) چیزے، و، گنڈیں، یا، چھلیں، جا، گے، و، یگ۔ جہا، یں، رُو، جہا، یں، قیر، و، روت: بدر، و، یں، بدی، نشان، دنت، حرا، پی، کا، ریت۔ بدر، و، یں، مردم، و، قیر، و، ہائی، و، رُو، و، تہا، ریت۔

جہ، لگ: نا، ذرا، یں، و، زیات، تو، م، و، (2) لاد، و، تو، م، و، بے، و، س، تو، م، و،

جہ، کُت، تو، م، و، یگ: پہ، ہشت، و، لگت، جنگ، زُو، گ، تو، م، و، یگ۔

جہت، جنگ: بہ، نام، جنگ۔ ہا، عیب، و، ہدیں، گپ، و، کوشگ، کہ، راست، مہ، بیت۔ (2) ملا، مت، لگ۔ بد، نام، لگ۔

جی، مندگ، لُو، و، انت: جی، کار، شز، انت۔ ترا، جنجال، و، ہلک، کون، نہ، لگ۔

جیرانی، لگ: حیرت، و، باراں، شروع، تو، م، و، یگ۔ حیرت، و، آری، تو، م، و، یگ۔

جیراں، نہ، چھ، کائی، جھے، نام، و، کسر، کہ، و، کسے: کوشش، و، گے، بلے، نام، و، آئی، و، گانہ، گے، و، گل، و، دو، پوسی، لگ۔ یہا، و، رُو، لگ۔

جیر، تو، م، و، یگ: کوزگ۔ آس، رُو، تو، م، و، یگ۔ سر، جم، تو، م، و، یگ۔ ہلا، س، تو، م، و، یگ۔

جیر، و، یگ: حیرت، و، چہ، کمان، یا، لگ، و، در، آ، گ، و، رند، زمین، و، لگ، و، پیر، و، چست، تو، م، و، یگ۔ حیرت، و، یگ۔

جیر، و، پ، لگ، و، نہ، چار، و، در، لگ، و، پچار: ہر، کارے، بار، و، اس، جہیں، پت، و، پل، لگی، انت۔ کار، و، آس، چارگی، انت۔

بھل، کوشش کن، کمال بند

تیر جنگ: تیرے پٹو پک، وت آس یا پکمان تیر جنگ۔ (2) تیرے جنگ۔ تیرے آس ویک۔
 تیر ویک: چیزے وکوں دومی چیزے وک کہ در انت گوں پک دومی وچو پھنگ و نھرگ و نخل و چچک گنگ۔
 (2) حد و چچک گنگ۔ (3) پہر و دھ و پوت و نھان و جنگ و ابر گنگ۔ دار و ویک۔ (4) پہ میراٹ و بہر
 و بانگ و مالانی برو بریں و ن جنگ۔

تیر گنگ: پہ ٹوندی کوزگ و زوگ۔ (2) جنگ و ن کچ گنگ۔
 جہر کو جنگ: شکان جنگ۔ خون جنگ۔ (2) در و دور و آماج گنگ۔
 تیر مالگ ٹونگ: چتاوان و ٹونگ۔ (2) چہیرانی یا نقصان و ٹوس و ڈانگرگ و دو و لگ ٹونگ۔ (3) پہ اے کپ
 و لہر زگ و ول جہر کہ ٹونگ کہ کسے آئی و مال و ز ز یاد و سٹیکیں چیزے و تاوان مردوت یا کہ آئی و مہ سخت۔
 تیل ہنگ: کچو کیں زال و سر و سر بندے ہنگ۔

تلاں ہنگ: قید گنگ۔ دست و پاواں گوں ٹھکیں ساد یا زنجیراں ہنگ۔
 تین و تا پگ و شکان جنگ: تین اگس تا پگ و را ہے شکان و بہ جنت کہ تئی پشت آساں سیاہ گنگ پیوھا
 شمر ندانت کہ تین و پشت وت ہم سیاہ انت۔ پیوھا آ مہب کہ کسے و راوت مان انت باید ندانت دومی و را
 ہمیشی و شکان و بہ جنت۔

تین و ماں ول و ویک: سک شزار گنگ۔ نہ یک گنگ۔ پہری گنگ۔

ٹ

ٹاپارے جنگ: ناہ جنگ۔ انجمنیں کارے ۽ گنگ کہ مردم ۽ وہم ۽ ٹکان ۽ مہ بیت۔ نہ دشمنیں ۽ خرابیں کارے ۽ گنگ۔ (2) چروٹی قد ۽ کس اس ۽ مستریں خیر گنگ۔ دروغ بہنگ۔

ٹاپ گنگ: سوادنی چنگ ۽ برابر گنگ۔ سوادنی ترنگ۔ (2) دز چک ۽ ٹکلیں غیبہ کاریں ٹال ۽ شاہانی بڑگ۔

ٹاٹ ۽ ٹکو ٹونگ: پڑ ٹونگ۔ پہ جنگ ۽ سازی ٹونگ۔ چست ٹونگ۔ زہر ٹونگ۔

ٹاٹ ۽ ٹکوانی مان چنگ: پہ واوا ۽ جنگ ۽ تیار ٹونگ۔

ٹالاویک: بہر بڑگ۔ لحاظ گنگ۔ (2) بخشش دیک۔ تورڈویک۔

ٹال ٹال گنگ: نہت ۽ دوند گنگ۔ یک یک ۽ پنگ۔ (2) کیشیک۔ شک گنگ۔ یک یک گنگ۔

ٹال گنگ: دزاج گنگ۔ بڑزنگ۔ شہارویک۔ شہازگ۔

ٹال ۽ سڈگ: دز چک ۽ ٹال ۽ سڈگ۔ (2) کسے ۽ ٹھیل ۽ ٹپگ۔ جوور ٹونگ۔

ٹالٹانی ڈورگ: بڑز ٹونگ۔ دزاج کش دیک۔ (2) بے عزت گنگ۔ گوں جینے ۽ بد فعلی گنگ۔

ٹاہ جنگ: رود ۽ رگ۔ ردی گنگ۔ مزنیں ردی یے گنگ۔ (2) نہ پٹگیں کار گنگ۔ (3) مزنیں ٹاک جنگ۔

ڈزوک بہنگ۔ ٹوہیں کپ جنگ۔

ڈپٹانی سر ۽ داو پڑ چنگ: ہٹاں آڑگ گنگ۔ تاوان وارنگیں مردم ۽ ردیانی سر ۽ آئی ۽ ڈوہارگ۔ (2) ہٹان ۽ ٹکوانی کپ جنگ۔ نہ دشمنیں تزان گنگ۔

ہٹ جنگ: جمنیں کارے ۽ گنگ۔ ختریں یا خرابیں کارے ۽ گنگ۔ (2) ذروغ بہنگ۔ (3) ہٹان ۽ سر ۽ جنگ۔

ہٹ ۽ جنگ: نہ ٹونگیں کارے گنگ یا ٹونگ۔ ختریں یا خرابیں کارے ۽ گنگ۔

ٹھڑ ۽ لوڈویک: شوووک ۽ ٹھگیں پڑمان بہد کہ تیاریں ٹھڑے ۽ سر ۽ تالان گنگ، آپ ۽ درتو جنگ ۽ ٹونوں ٹھڑ ۽

بھیل، کوششیں، کمال ہند

پھراگ، پھراگستانی، ذراجمی، تاں سرو، کان بھوک، آگ، تاکہ ہے تو کس کھر، پھراگ، گوں، وت، پہ، لکھ، آنت۔
 ٹپ، آگ، نشان، آگ، (2) راست، بھوک، بے، گتیں، گپ، راست، بھوک، (3) پہ، ناز، عود، وایا، در، مان
 ع، کار، بھوک، (4) دو، چیز، انی، تے، دوی، جو، زان، بھوک، (5) کار، ع، سوار، بھوک۔

بپ، ڈرگ، بپ، ڈرگ، بپ، ڈرگ، بپ، ڈرگ، (2) پہ، کار، ع، ڈرگ، ع، بے، سو، بی، وا، تر، بھوک، (3) گوں
 بھوک، بھاک، ع، لکھ، (4) بھاک، ع، خطا، بھوک، (5) ہم، جنت، بھوک۔

بپ، ڈرگ، ڈرگ، بھوک، بھوک، بھوک۔

بھوک، بھوک، بھوک، بھوک، بھوک، بھوک۔

بھوک، بھوک، بھوک، بھوک، بھوک، بھوک۔

بھوک، بھوک، بھوک، بھوک، بھوک، بھوک۔

بھوک، بھوک، بھوک، بھوک، بھوک، بھوک۔

بھوک، بھوک، بھوک، بھوک، بھوک، بھوک۔

بھوک، بھوک، بھوک، بھوک، بھوک، بھوک۔

بھوک، بھوک، بھوک، بھوک، بھوک، بھوک۔

بھوک، بھوک، بھوک، بھوک، بھوک، بھوک۔

بھوک، بھوک، بھوک، بھوک، بھوک، بھوک۔

بھوک، بھوک، بھوک، بھوک، بھوک، بھوک۔

بھوک، بھوک، بھوک، بھوک، بھوک، بھوک۔

بھوک، بھوک، بھوک، بھوک، بھوک، بھوک۔

بھوک، بھوک، بھوک، بھوک، بھوک، بھوک۔

بیل، موشتن، کال بند

نکر نکر سنگ: بہر بہر سنگ۔ پختہ پختہ سنگ۔ ٹوننگ۔ راز راز سنگ۔ ٹش ٹش سنگ۔
 بکری بونگ: نز آہ۔ (2) سیاہ بونگ۔ (3) بے طالع بونگ۔ بدعت بونگ۔
 بکری سنگ: نز آہ۔ پریشان سنگ۔

بک بک: بھان بونگ۔ پڈرا بونگ۔ (2) نیوک یا کلوٹ و پختہ بونگ و نشانی۔
 بک و پڈرا سنگ: چارگ و چپانگ، نشان سنگ، پنکا سنگ۔
 بک و بک: نشان و سر و بک۔ نشان ٹرنگیں جا کہا لنگ۔

بک سنگ: نشان بک۔ سر و جنگ۔ نور سنگ۔ بھست بنگ۔ بھست بنگ۔ (2) ظاہر یا پید اور بونگ۔
 بک و نشان سنگ: نشان سنگ، چارگ و چپانگ۔

بک جنگ: مرگ و چیزے و پے سنٹ سنگ۔ (2) پے کٹ سنگ و خاطر اکون جنگ۔

بک و رنگ: چوٹی جاہ و کنگ۔ (2) زیان بونگ۔ تاوان بونگ۔

بک لوری سنگ: ہنر و حیلہ سنگ۔ ٹی سنگ۔ زدو بک۔ رہی بک۔

بک بنگ: دز چک و شاخ و بزر و بک۔ چست بونگ۔ چیزے و سر سنگ و بزر بونگ۔ ظاہر بونگ۔

بک بنگ و آہک: دوش و آہک۔ پے دوشے بنگ۔ مان مان و گردگ۔

بک بونگ: بزر بونگ۔ پڈرا بونگ۔ ظاہر بونگ۔

بک سنگ: بزر بک۔ بزر جاہ و بزر سنگ۔ بزر بک۔ بک سنگ۔ در بک۔ پاشک سنگ۔ ظاہر سنگ۔

بک و زب سنگ: لکھ کشی سنگ۔ زب بنگ۔

بک بانی جنگ: کار و خراب سنگ۔ پتے و تاوان و بک۔ نقصان و بک۔

بک بک: چرک و تاوان و بک۔ بے سندھ بونگ۔ سا پار بونگ۔

بک بانی و بک بونگ: تیر جنگ و بک بک۔ تیر گواراں بونگ۔

بک بانی و بک بونگ: مزین مشکل و جلال بک۔ گزائیں ساعتی آہک۔

بک و بک: بک و بک۔ بک بک۔ بک و آس و بک۔

پہل، کوششیں، کمال ہیں

لوپ و خورنگ: لوپ و توارنگ۔ لوپ و آس بزرگ۔

لوٹ بہ سترہ بچک: تاوان و نقصان بونگ۔ ناگہانی تاوان ترنگ۔

لوٹ و زرگ: نقص و زرگ۔ تاوان بار بونگ۔ ٹپ و زرگ۔ ڈک و زرگ۔

لوٹی دست و ویک: چنڈ بیک۔ نیزگارنگ۔ بے دس و لاچارنگ۔

لوک و یک: شان بنگ۔ غلبہ بنگ۔ توازا بنگ۔ جتانی بچک۔ (2) بکین و یک۔

لول بونگ: دیم پھون بونگ۔ ڈوکو بونگ۔ لولو بونگ۔ (2) کم شرف بونگ۔

لہک و یک: زور و کنگ۔

لہل بونگ: بچہ و پوشاکاں بونگ۔ (2) مجاز بونگ۔ پز بونگ۔ سنٹ و سنٹ بونگ۔

لہل چہ بے شام و منگہ چہ بے بے کیس بخان: نذر و بنگ دیش مردم مدام لہل و شان و کبیر و مزن گندی کھت،

دست گھای و ننگی کھت و تابو و بے بکراتیں زال و ناز و نخرہ و دست گھای مدام کون خرینگ۔ پیہا ناز کول

گند کیں مردمان انت۔

لہل بنگ: عزا بنگ۔ میارنگ۔ (2) مجاز بونگ۔

لیک و جواب و یک: بھک و جواب و یک۔ نہ بنگ۔

لیلاں بچک: جتانی سوگند۔ نیستی و سہرا بنگ۔

لیل و مندر یک بنگ: کسے و گناہ کاری یا بے گناہی و چارگ و خاطر الوہی و تہے لہریں لیلانی تہا دور و انگیس

مندریک و درنگ۔ کوش انت کہ گناہ کار بچت و بے گناہ بے بچک و مندر یک و در کھت۔

لیل و میٹ بنگ: بانور و سیر و مندر و شوڈگ۔ (2) سرشودی و چیز و از باب تلجا بنگ۔

ث

ثواب گنگ: نیکیں کارے گنگ۔ ہر ہا نیکیں کار کہ پھائیے گنگ ءِ خدائی مزیدہ رس ایت۔

ثواب گنگ: مُردگ ءِ جان شودی ءِ کفن پوشا یگنگ۔

ثوابی دیگ: پھ حیرات ءِ دیگ۔ حیراتی دیگ۔ خدائی نام ءِ دیگ۔

ثوابی گنگ: حیرات گنگ۔ خیراتی گنگ۔

ج

جاپ ویک: دت و چیر ویک و پشت و گوش رنگ۔ کون و مول رنگ۔ (2) جان و ڈنگ۔ پہ کارے و رنگ و پزانت و رنگ و دت جنگ۔ کالی رنگ۔ سستی رنگ۔

جاٹو دل و پھوٹی کشیت: گوش انت کہ جاٹو تی عزیز یاد ستیں مردم و دل و عوارت پھیلا کستی سر لہا و رنگ مسیت۔ جاٹو ہم ضد لوگ و یک کے کیفیت: ہر کس و پایدانت کہ دتی ہسا یک و ہمراہ و خیال و بداریت۔ بلوچ و پایدانت ہر پتے و را بشرار بہ کت و آئی و کار و حراب بہ کت۔ گوش انت کہ جاٹو ہم دل و کنگ و حاضر ضد لوگ و یک لوگے پلدنت۔ پھیلا ہر کس و پایدانت کہ ہر پتے و پدم ظلم و زور و آماج مہ کت۔ جاڈو جنگ: بہر رنگ۔ پدم یا تانید کے و گمراہ یا تاوان بار رنگ۔

جار آرگ: سنگ۔ برداشت رنگ۔ کچا رنگ۔

جارات رنگ: باز و زرگ و کھاد و باز و ارت رنگ۔ (2) ناو زاعی و سنگ۔ (3) تاہیر بزرگ۔ ایمن بونگ۔ جارات نہ رنگ: باز و زرگ و برداشت نہ بونگ۔ چہ باز و زرگی و سبب و زشت نہ رنگ۔ (2) دروغ و نہ سنگ۔ آرام نہ رنگ۔

جار پز رنگ: کت و تالان رنگ۔ ہر کس و حال و یک۔ پنے پہ گوانک تالان رنگ۔ (2) گوانک جنگ۔ ڈاہ و یک۔ جار جنگ: گوانک رنگ۔ گوانک بزرگیں آواز و گوانک جنگ۔ سہی رنگ۔ جار پز رنگ۔ ڈنڈورہ رنگ۔ حال و یک۔ جاڈو جنگ: سر سر جنگ۔ ہلا ہوش بونگ۔ بے تاہیر بونگ۔

جاڑی آئی کڑ کیمغ: باز نوک رنگ۔ بے فائدگیس حیر رنگ۔ (2) چہ گزہر و دستانانی ٹھیک۔ جاک جنگ: جنگ رنگ۔ بے فائدگیس گالوار رنگ۔ نزا اڈا رنگ۔ زہ رنگ۔ پو جیس کت و جنگ۔ پہ گوکار جبر رنگ۔

جاگمہ و دازگ: پت و پز کی ہنکیں و آباد رنگ۔ پت پد بونگ۔

جاگمہ و دوش رنگ: یک رنگ۔ دت و جاگمہ و یک۔ شتریں جاگمہ و دوار رنگ۔ (3) دیوان و شتریں جاگمہ بزرگ و ہنڈنگ۔

بھیل، گوشین، گال بند

جام و ماں جامی کو پنگاں دارگ: بزات و کس و مدت و گنگ - مڑہ داری و مزن مروی گنگ۔
 جان پے جان و ادھیت، جاگ دور چے جان و (جان گوں جان و جاگ درہ جان و): سکیانی و ہداں و تی عزیز، و تی
 کس گنگ و مدت و سازی بیت۔ و رآمد و رونت۔ مشکلیں و ہداں جان و گد و ہم و تی نہ بیت۔
 جان و آس گنگ: دردی بونگ۔ پے و گزگ۔
 جان و آس گنگ: سگ تو زگ۔ نہ و ڈل بونگ۔ نارضا بونگ۔ (2) تو رینا کیں پے و گزگ۔
 جان و آس گنگ: لاغر بونگ۔ ڈگ۔ نرور بونگ۔
 جان و بنگ: پدم و چو پے و بنگ و تانید جان و بنگ کہ اگاں آئی و مار بوارت بچے مے مسہیت یا ہے رنگ
 و تیر آئی و جان و کارمہ کتہ۔
 جان و گل و بیک: جان و پوست و بھیل بونگ۔ (2) پوست و بونگ۔ (3) پوست و بونگ۔
 جان و بنگ: دہا لہ بیک۔ بدل و بونگ۔ مراہ بونگ۔ سگی و بونگی گنگ۔ (2) و زگ۔
 جان و و زگ: چے کار یا ذمہ داری و عوت و و زور دارگ۔ بے تہمٹلی گنگ۔
 جان و ریس نہ گنگ: پے کار پے و واک نہ گنگ۔ بے تہمٹلی گنگ۔ جان و و زگ۔
 جان و ریز و بیک: حیلہ و بہانہ گنگ۔ مشکلیں و ہداں دیم و نہ کنزگ۔
 جان و مور مور بونگ: بدن و پلنگ۔ جان و جنزگ۔
 جاہ است تلے جو ہان نیست: دیرندان بونگ۔ تادان بار بونگ۔ (2) وار و بونگ۔
 جاہل و ذہ کار بیکے زورمان: جاہل و نازانت کارمدام چے کار بیکے مست انت، بچے کتی و گوش ندرانت۔ آئی و
 دل و ہرچی آگوشیت شتر ہمانت و راست ہم ہمانت، پیہا بیٹرس چے جاہل و ناسریدہ۔ جاہل و نازانت کار و ہرانی
 و کم عقلی و سبب و سبب گنگ و سر پد گنگ آسان نہ انت۔
 جاہ و بھیل گنگ: خردگ و کفن دین گنگ۔ (2) سامان و مال و جاگہ گنگ۔ مال و از باب و جاگہ
 و بیک و آس گنگ۔
 جاہے کہ دل روت، پاد روت: دل و وا بگ نہ بیت، پاد نہ نرنت۔ پاد و ہودا بزرنت کہ دل بولوشیت۔
 جاہے مردم تنگ و بڈ و گنت و جاہے بھا گرا: دگر بدل بت، و ہر یک قرار و نہ ادھیت پیہا مردم گوں و ہد
 و مراہ داری کتہ و ہما کار و کتہ کہ شزانت۔
 بچہ بنگ: بچا بونگ۔ بچگ۔ زمبگ۔
 بچت گنگ: بزدل گنگ۔ ہوا بنگ۔ بچا گنگ۔ (2) اندازہ بنگ۔ گمان گنگ۔

نیل، کوشن و گال بند

بخت و تا نگ: حیلہ و بہانہ نگ۔ کون و ممول نگ۔

بختی و جائیاں تر و گ: دؤالی بونگ۔ تاواں بار بونگ۔ دیناں تر و گ۔

بجگ: پادانی سر و زرع و نگ۔ بچک۔ (2) بختیں بند و پاوا بچک نگ۔

بجگانی بندگ: مالانی دیمی دوئیں پادانی بروزی و بندگ۔ (2) قید نگ۔ بندی نگ۔

بجگ بونگ: ژند بونگ۔ بے ہائی بونگ۔

بخت و پخت نگ: بخت نگ۔ کوشٹ نگ۔ (2) گار و گور نگ۔ تاوان نگ۔

بخت بجگ: نادودیں کار و نگ۔ شاہ و بجگ۔

بخت نگ: نہ بختیں کار و نگ۔ کاریے و پاپنے و تاں ہا حذ و تر و گ کہ مردم و گمان مسہیت کہ چوش بیت۔

بخت و بلوچی نگ: توجیل سازگ۔ کار و نگ و بخت نگ۔

بجوہ ماں جان و نہ پختیت، زیارت و کوک کشیت: اے زرزوال و موت گلائیں مردم و بار و گونگ بیت کہ

دار و نگ انت، ورت و بخت انت بلے انگت زیارتانی سرا کوک کشیت و حیرات کنت۔ ہما کہ وئی قند و بخت نیاریت۔

بخت و پخت نگ: بخت و بخت نگ۔ (2) شوہا زنگ۔ بخت و پول نگ۔

بخت و بخت نگ: بخت نگ۔ (2) ہیر و بخت نگ۔ ہیر و بخت نگ۔

بخت بجگ: ہما کار و نگ کہ سگ باز تاوان بیاریت۔ تری نگ۔ تارہ بندیں کار نگ۔ (2) مزیں کپ

نگ۔ تریں کپ نگ۔ (3) ہماک بجگ۔ (4) جاک بجگ۔

بخت بونگ: بخت و بخت۔ قطار و بخت۔ (2) بخت یا جوڑی بونگ۔ بختی و تر و گ۔

بخت و بخت: بخت و بخت۔ (2) بہا و بخت۔

بخت و آپ بونگ: دل ریش بونگ۔ بے زاری بونگ۔

بخت و آپ بونگ: بے زار نگ۔ بہری نگ۔

بخت و تر نگ: چرخس و ولاب بونگ۔ بخت و بونگ۔

بخت و بخت: دل سیاہ نگ۔ بخت و بخت۔ بخت و بخت۔

بخت و بخت: بخت و بخت۔ (2) دل ترک نگ۔ بخت و بخت۔

بخت و بخت: سوچک۔ آس و بخت۔ بہا و بخت۔

بخت و بخت: سوچک۔ آس و بخت نگ۔ زبان نگ۔

بیل، گوشن و گال بند

جل تنگ: تنگ۔ برداشت تنگ۔ (2) تنگ۔

جلوہ ویک: بزاہ ویک۔ زیب ویک۔

جلگ تنگ: سرسری تنگ۔ در بدر بو تنگ۔ بے تاہیر بو تنگ۔

جلگی شوگ: چو تنگ و چنگرگ یا چہر و رنگ۔ (2) کار پہ اشتہا پی تنگ۔ بچہ تنگ۔

جلو جہنی جووے نہانت، مفت و جتاں گوا جا رونت: وہد بدل بو تنگ انت۔ دور کشنگ انت۔ چو نہیں دور و آ تنگ

کہ بے پکراتیں و بو دلائیں مردم ہم زالاں و گوا جا رونت۔ جلو کجا جہنی جووے بود کس بلے انگت گوا جا رونت۔

خمر گزندیت ماں سن و، وہقان کندیت گوں جن و: وہد یکہ خمر گزندیت گڑہ وہقان کار و کشار کار گل کس

کہ نوں ملک آبادیت، کشار بیت۔ مردم پہ امیت ز تنگ انت۔ آبادی و دشحالی گوں ہوو و باران و انت پمیشا

خمر و گزندگ و ہوو و امیت پہ ہر کس و و و دشحالی و حمرے۔

خمر و خمرگ: خمر و چست بو تنگ۔ برز بو تنگ۔ خمر و آ زمان و مانپو تنگ۔

خمر و عام خمر بو تنگ: خمر و مانپو تنگ۔ ہر تنگ و خمر بو تنگ۔

خمر و گذار تنگ: خمر و گزائیں گزندگ۔

خمر تنگ: خمر تنگ۔ کجا تنگ۔ ہوار تنگ۔

خمر تنگ: دارگ۔ خمر تنگ۔ کجا تنگ۔

جتاں خردی اذانت، بچہ نہیں دور و پوک (سوک و لاپ): زالاںی عزت و شاں گوں خمریں جوو و انت۔ مرد جتاں

سائنت، گور کن انت، آہان و عزت نہنت۔ بلے تنگ و بے پکراتیں مردم خمریں جوو نہنت، نا پوت و جزو تے دار

انت و نا پوتی زالاں۔ دگرے سور و شاوہاں ددی مردمانی صد و ہد آگ و ہاروا ہم کو تنگ بیت۔

جن پہ کلہو آئیں نہنت: ہر کارے کہ تنگ لوٹے آئی و تنگ و خاطر انجہدے لوٹیت۔ تنگ کار پہ کلہو و دگر و

اوست و سر جم بوت نہ کس، بچو کہ زال و لاپ پہ کلہو و پیغام ہر نہنت بیت گوں آئی و مردی و جہنی لوٹیت۔

جنت پہ منت و وشن نہ انت: منت و فریاد و بہشت، ہم بہر سیت باید نہ انت کہ بلوچ تے بہ لوٹیت۔ آ شے کہ پہ

منت و زاری و بہر سیت چرائی و سر گوز۔

جن کچہ بتلیں پہ کو تنگ خمر کار نہ بیت: بد جو نہیں و کم دائیں جنیں پہ سر و سوچ یا پہ کو تنگ، تنگ بر خمر و جواں کارے

بیت۔ ہر کس وئی رگ روت، چو شیں جنین دل سیاہ کس، ہر سزار کس۔

چنگ و بیگ و کر تنگ سن و (بے انگلیں) بے دائیں تو سے، تنگ دار و سن و بندیت: اے جنیں بیگ و

کر تنگ و کم داستی و نشاں نہنت۔ کر تنگ مام بے خوف انت پمیشا گزرگ یا تنگ بیت۔ جنیں مام رو کبیت و

بھل، کوششوں کا گال بند

بجگ ہے عقلی کہ ہر ہم کو دار و بنا بندیت ہم ہم کرگ بیت۔
 بجگ کو نہیں ملے جس فرانت کجام جاگہ و دوریت: بجگ چو کوششیں گد و انت، کسے زانت چہ کجام تک و
 دوریت۔ بجگ و کسے سوین بیت کسے بے سوب، اسے زانگ نہ بیت و کس زانت کہ بجگ گدی پادیکت۔
 بجگ و ایر کنگ: بجگ گنگ۔ پہ بجگ و مرد و پاد آگ۔
 بجگ و پاد آگ: پہ بجگ و چپ و چست بونگ۔ پہ بجگ و تیاری گنگ۔ پہ کسے و بجگ و چست بونگ۔ پہ
 مرگ و لاچک۔ بجگ و تیار بونگ۔ پہ داوا و مرد و چست بونگ۔
 بجگ و پاد آگ: قند و نسا دودی بونگ۔ بجگ و مرد و پاد بونگ۔
 بجگ و پاد گنگ: پلیڈی گنگ۔ میٹرک۔ بچش گنگ کہ بجگ و نسا پیداک پہ بیت۔
 بجگ و پاد گنگ: دتی ہرماں پہ بجگ و چست گنگ۔ پہ بجگ و سازی گنگ۔ بجگ و کین و یگ۔
 بجگ و پاد گنگ: دو مرد و پاد و ننگ و میا نگی و بجگ پاد گنگ۔ (2) بچش گنگ کہ کسے جگے و آماج بہ بیت۔
 بجگ و چست بونگ: مام بجگ و قند بونگ۔ امن و اینی نہ بونگ۔
 بجگ و رو ہواں رزگ: بجگ و ناواناں رزگ۔ بجگ و دیاں رزگ۔
 بجگ و رزگ سر چار، ساگ و رزگ مال چار: آمد کہ پہ بجگ و سریں بند بیت، آچہ مرگ و مہ ٹر بیت چیا
 کہ بجگ سر چاری نے۔ ہے و رزگ کن ساگ لوگ و رزگ گزاز و مال و دیگ و دل و مہ نہیں۔ بجگ و سر
 پہ رزگ نہ بیت و ساگ و مال و رز۔
 بجگ و لاچک: بجگ و تیار بونگ۔ پہ داوا و مرد و چست بونگ۔
 جن نہ گنت، گوازاگ نے گنت: اشتہانی کار آسر و نہ روت۔ کسے کہ ساگ و سور مہ کسٹ و ساری و پہ چک و
 گوازاگ خرید بہ کسٹ آجی و کلاگی بیت۔
 جن و پہ جن یہ جن، مرد و پہ پوان: نہ دس کاریں جن و ایر جیک گنگ و خاطر اد کہ جن نے ہر مرد و رامان
 دیواں پہ جبر و تراں پہ پڑش۔
 جن و پگ و کسے داب و: لٹ و پیل و رندا یمن بونگ عقل مندی نے نہ انت۔ پگ و جنوک باید نہ انت کہ
 آرام و ایمن و بہ و پیدت۔
 جن و جو پاگی بونگ: ورنابونگ۔ سور و لائق بونگ۔

بھیل، کوششیں، کمال ہند

جن خواہتاں بونگ: نہنگ۔ مام نہوش بونگ۔

جن سے چیز گنت، اول حیادوی پر بذات، سکی پہ مال: پہ ساگ و صورت بلوچ سے چیز چاربت۔ اول آ چاربت زال چہ شز میں حاندانے و انت و حیادار و شز ف مندانت۔ دوی ایش کہ آہناتانی گنوار انت۔ تو سے داربت، راجے داربت۔ سکی کہ آچہنگ دتس حاندانے و عنانت۔ پھیا بلوچ جن و پہ شز رگی و زیائی دوست نہ کت، پہ حیاد ایمان، پہ قوم و راج و پہ ہر گاری و مالدار کی گنت کت۔

جنیں پہ شستن، مردیں پہ شستن: زال پہ بونگ و ہنگ و شیر زالی و مرد پید یوان و مرا گاہی تران و دوش لسانی و اول داربت۔ جنیں چنگ مان پہ قسمت داربت: چنگ و دھالی و آئی و لوگ واجہہ و برائی مہر و خاطر چنگ و قسمت و کار داربت۔ طالع داریں زال مام و تی گس و آسوگ و دھالی بیت، مرد آئی و سر امہر دان بیت و بد کت مام نا آسوگ بیت۔ جنیں چنگ کور و دھالی انت: پہ شستن جنیں چنگ و ہر کس رسال کاربت، ہر کس ساگ بندی و حہر و کاربت۔

جنیں چنگیں کازنگ، راست و کتے پڑو شیت: جنیں مام ہر فریب و مکار انت۔ آچنگ نہ بیت، مام چوٹ انت۔ جنیں و مثال چو پنگیں کازنگ و انت کہ اس چنگ نے یہ کتے چنگ نہ بیت، پڑو شیت۔ جنیں و دپ چو ڈم و حیر انت: جنیں و پہنگ و زام و کار و گزرن انت، آئی و دپ چوں زہم و تیز انت۔ حد پناہ بہ دنت چو بد جنیں جنیں و بد زبانی و۔

جنیں و قبر و پھیلے: جنیں مام دیم و تر انت۔ آئی و زبان چو کالج کانت، گنوشے آئی و قبر و ہم چو مردیں و قبر و پھیلے۔ جنیں و کور ہر بیت۔ پہ نہ شیت: جنیں مام ناتوان و کزور انت۔ جنیں آکاراں کت نہ کت کہ چرائی و دس واک و ڈن انت۔

جن نے کت تاج بہ سر، جن نے کت حاک بہ سر: شزیں زال مرد و را آسوگ و دھالی کت بلے ناشزیں و قند سازیں جنیں بر ہادی و جانی کاربت۔

جواب گنگ: نہویگ۔ (2) پشت و گنگ۔ پہ زور و کرے و مال و گوں و ت و وارگ۔ (3) نہنگ۔ جواں نہ انت چنگائی ہر ہیں بولی، کتے و تی ووشیں مرد ماں زولی: جنگ جانی و بر ہادی کاربت۔ جنگ سر و مال و تاوان انت۔ کتے انت کہ ایشی و لوک انت۔ کتے کوشیت ماں زیاں بہ بان یا مٹی کس و عزیز تاوانی بہ بیت۔ جو و سیاہ بہتر چو و سیاہ: چو بد کردار و بدروئیں مرد و ہا سیاہ رنگیں مرد و بجا تر انت کہ عزت نے داربت و زال و سر امہر دان انت۔

جوپ و کار کت آدم ذات، ہنڈال و زوویت شزئی کاہ: ہر کس و تی زگ و روت۔ ہر کس و تی بہر و گشیت۔ مردم ہا کت کہ آئی و پھر یاں گنگ، ہا جمل و عادت یا ہا کردار و واجہہ بیت۔ چو کہ شز انت، آچہ

بھل، کوششوں کا ناکام ہونا

ابتداء چوتنی نیند مال خوردنگاں بخت، چہ سر شاہاں و کہ خنزیر و رویت۔

جود ما جوہانت کہ نزد و تا کوئی پٹنگ انت: زندگی و جوہانت، پہ نرگ و گندی محرم انت: نزدیک و تا کوئی تک محرم انت، ہمہ کس انت ہم۔ در آمد انت۔ سور و ساگ گول و تی عزیزاں جوہانت کہ نہ در و انت، نزدیک و نرگ و تک انت۔

جور و نرگ: گمہ و نرگ۔ حرا ہیں داکے و در نرگ۔

جوک و نرگ: لیزہ و ڈاچی و سر و جو کینگ۔ ڈاچی و و ہر دیا کینگ۔

جوک و نرگ: لیزہ و ڈاچی و سر و کینگ و لے گواش نرگ۔ لیزہ و ڈاچی و پہ و ہر و کینگ و سر و نرگ۔ یا جوک و کینگ۔ (2) کو نرگ نرگ۔ کپے و کھست و تاوان و نرگ۔

جو کو نرگ: فتنہ زور نرگ۔ دست زور نرگ۔ (2) میار نرگ۔ باہوٹ نرگ۔

جولاں کینگ: قید نرگ یا کنگٹ و پاو و کینگ۔ پاواں آہنی تیل مان نرگ۔

جول و کینگ: ہوشام نرگ۔ گرمی و کینگ۔

جون نرگ: کچی نرگ۔ (2) لاش نرگ۔ نرگ۔

جواں کچی نرگ انت: بے بور و پشت و نرگ انت: نہ و کینگ، کھنگیں حیر نرگ، داو و ویش نہ نرگ۔ ایسی و مثال ایش انت کہ کسے بو گوشت کہ جواں کچی انت، پہ تو قریان انت بے بور و چہ پکاں گستا بند۔

جہان و پیر نرگ: جاک و واک نرگ۔ کو کار کینگ۔ بناک کینگ۔

جہ کینگ: یک انا کہ و چست نرگ۔ ڈاہ نرگ۔ تونج نرگ۔ (2) ہواری و نرگ۔ (3) پہ کینگ و چست نرگ۔ (4) زہر نرگ۔

جہ نرگ: پد و نرگ۔ در بہ نرگ۔ جہ کینگ۔ ہا نرگ۔ ہر نرگ۔

جھل و بالا نام کینگ: نام دار نرگ۔ ہاجرت نرگ۔ (2) نام و توار و دور و نرگ۔

جھلا کماں مان و کینگ: تہارین و پھلیں جا گے و نرگ۔ (2) پھلیں آپ یا گورمے و دور نرگ۔ (3) جھال و مشکل و دی نرگ۔

جھل پز نرگ: جھل و دور و کینگ۔ چہ و ت کم تر نرگ۔ (2) چیز بے و نہاد و آرزان نرگ۔

جھل نرگ: برزیں چیز بے و جھل نرگ۔ جھل نرگ۔ کم تر نرگ۔ (2) ایر ماو نرگ۔ نرم نرگ۔

جھل نرگ: بے عزت نرگ۔ بے نرگ۔ (2) چہ نرگ۔ (2) چہ نرگ۔ (2) ایر ماو نرگ۔

نرگ۔ تاہان و نرگ۔ (3) چہ نرگ۔ (3) چہ نرگ۔

بہل، کوششیں، کمال ہند

بہل و نیرنگ: آگر آگرنگ۔ نچرنگ۔ ادغادنگ۔ گوں کارے و سرے چیر بونگ۔
 نچنگ و نچنگ: جنجال و نچنگ۔ کم لوان بونگ۔ نرور بونگ۔ بے دس بونگ۔
 بہندم نگ: آس و دیک۔ سوچک۔ (2) یلہ و یک۔ دور و یک۔
 بچو بچنگ: زندہ نرگ و سر سیاں بونگ۔ سر نر بچنگ۔ (2) بے زکت بونگ۔ بے ہائی بونگ۔
 چیک و نچنگ: جنین و برہنگ بونگ۔ بے پردہ بونگ۔ (2) جنین و نچنگ و نچنگ بونگ۔
 چیک و نچنگ نگ: چیک و بونگ۔ کم شرف نگ۔ نچنگ نگ۔ (2) مرد و پھینے و کند لاں زونگ و
 جن و عروسی نگ۔

چیک و سرے بندنگ: سک دوست دارنگ۔

جی و جان نگ: حوصت نگ۔ عزت و یک۔

جی مٹی زامات کہ اول ہونے زنگے: پہ چون و خورہ ہا مردم و کونک بیت کہ آوتی زبان و بو ارت یا بہ حیت و
 بروت۔ کونک کہ کسے پہ زاماتی آنگک بے دیوان و کوائی بونگ گڑا مرد و پشت نگ و نچ بڑا تر نہ نگ۔
 اے بہل ہے ہاروا ہم کونک بونگ۔

جی مٹی کور و پد گیس نچر، ماں نچنگ طوفان و سرے ایر دے، زندہ و پہ ملانی پد و سبز بونگ: جی بات ہا کور و نچر کہ ہر طوفان
 و آوتی سرے ایر دنت بے ہار و طوفان و باد پدا چست بیت۔ مردم ہا انت کہ نہ و ٹیس ساعتان یا گزائیں وہاں
 دت و رگنیت، و ہر حال چاریت، گزائیں نچکلانی آسان نگ و تو جیل کنت۔

جی دے، جی گے، عزت لوٹے، عزت پدے۔ تو کسے جی و جان کئے، آترا جی و جان کنت۔

بھیل، گوشیقن، گال بند

ابتداء چہ ولی نڈال غرونگال بخت، چہ سر شاہاں روگہ شتر نہ رووینیت۔
 جو رہا جو دانت کہ شروہ تا کوئی ٹنگ انت: نرنگ، جو دانت، پھرگ، گھری محرم انت: شرونگ، تا کوڑنگ محرم انت ہم،
 کس انت ہم در آمد دانت۔ سورہ ساگ گول ولی عزیزاں جو ان انت کہ نہ روہ انت، نرنگ، جو دانت۔
 جو رورنگ: گہرورنگ۔ حرائیں دانکے دورنگ۔
 جوگ، جو دانت: لیزہ، ڈاچی، سرہ، جو کینگ۔ ڈاچی، ڈہرو پائیگ۔
 جوگ، جو دانت: لیزہ، ڈاچی، سرہ، گنگ۔ لیزہ، ڈاچی، پھر، ڈہرو، گنگ، سرہ، جو دانت۔
 یا جوگ، ویگ۔ (2) کوڑاں گنگ۔ پکے، گھست، تاوان، ورنگ۔
 جو کورنگ: ڈنہ، زرنگ۔ دست، زور، بونگ۔ (2) میارنگ۔ باہوٹ، گنگ۔
 جولاں، جنگ: قیدنگ، یا کٹ، پاو، ویگ۔ پاواں، آہنی، تل، مان، گنگ۔
 جول، جنگ: ہوشام، بونگ۔ گرمی، جنگ۔
 جون، بونگ: گئی، بونگ۔ (2) لاش، بونگ۔ جرگ۔
 جوہاں، تھی، ندرانت، بلے، بور، پشت، چکاں، بند: نہ، ویگ، چھکیں، جبرنگ، واد، ویش، نہ، گنگ۔ ایسی، مشال
 اں انت کہ کسے، بوکویت، کہ جوہاں، تھی، انت، پھر، تو، قربان، انت، بلے، بور، چہ، پگاں، گستاہند۔
 جہان، پھر، نر، زرنگ: جاک، ڈاک، گنگ۔ گوار، گنگ۔ بناک، جنگ۔
 جہ، جنگ: یک، اتا، کہ، چست، بونگ۔ ڈا، گنگ۔ جرخ، گنگ۔ (2) ہوری، زرنگ۔ (3) پھر، جنگ، چست
 بونگ۔ (4) زہر، زرنگ۔
 جہ، زرنگ: پد، زرنگ۔ در، زرنگ۔ جہ، جنگ۔ باہند، گنگ۔ بتر، زرنگ۔
 جھل، و بال، نام، کچنگ: نام، وار، بونگ۔ باہرت، بونگ۔ (2) نام، و، تور، دور، زرنگ۔
 جھلا، کیاں، مان، ویگ: تہارین، و، جھلیں، جاگے، زرنگ۔ (2) جھلیں، آپ، یا، گورم، تے، و، دور، گنگ۔ (3) جہال
 و، مشکل، و، وی، بونگ۔
 جھل، پھر، جنگ: جھل، و، دور، ویگ۔ چوت، کم، زرنگ۔ (2) چیز، یے، و، ہا، و، ارزان، گنگ۔
 جھل، بونگ: زر، زیں، چیز، یے، و، جھل، زر، بونگ۔ جھل، کچنگ۔ کم، زر، بونگ۔ (2) ایر، ما، بونگ۔ نرم، بونگ۔
 جھل، کچنگ: بے، عزت، بونگ۔ بے، زر، بونگ۔ چہ، جھتاں، کچنگ۔ (2) چہ، خزندی، و، نرم، بونگ۔ ایر، ما، بونگ۔
 لہگ۔ تاہان، ورنگ۔ (3) چہ، زر، و، جھل، و، آگ۔

بھل، گوشن و کال بند

بھل و زنگ: اگر آنگرنگ۔ بھدنگ۔ ادو ادو نگ۔ کون کارے و سر و چہر بونگ۔
 بھنگ و بنگ: بجال و بنگ۔ کم توان بونگ۔ نرور بونگ۔ بے وس بونگ۔
 بھنڈم نگ: آس و بنگ۔ سوچک۔ (2) یلہ و بنگ۔ دور و بنگ۔
 بھونگ: زنگ و سر سیاں بونگ۔ سر سر بنگ۔ (2) بے زکت بونگ۔ بے ہائی بونگ۔
 بھنگ و بنگ: جنین و برہنگ بونگ۔ بے پردہ بونگ۔ (2) جنین و بھنگ و گٹ و بچ بونگ۔
 بھنگ و بچ بونگ: بھنگ و بونگ۔ کم شرف نگ۔ بھنگ نگ۔ (2) مرد و بچہ جینے و کھلاں زونگ و
 جن و مردی نگ۔

بھنگ و سر و بھنگ: سگ دوست دارنگ۔

بھنگ و جان نگ: عورت نگ۔ عزت و بنگ۔

بھنگی مئی زامات کہ اول ہو و زنگے: بچوں و چوہ ہا مردم و گوشنگ بیت کہ آوتی زبان و بو وارت یا بھتیت و
 بروت۔ گوشنگ کہ کسے پہ زاماتی آنگک بلے دیوان و آرائی بونگ گڑا مرد و پشت نگ و بچ بروت نہ نگ۔
 اے بھل ہے بار و اہم گوشنگ بونگ۔

بھنگی مئی کور و برید گیس بھنگ، ماں بھنگ طوفان و سر و ایروے، زنگ و پہ ملانی پد و سبز یو: بھنگی بات ہا کور و بھنگ کہ ہر طوفان
 ووتی سر و ایر و نت بلے ہار و طوفان و باد پد اچست بیت۔ مردم ہا انت کہ نہ وٹیں ساعتاں یا گزائیں وہداں
 وت و رگینیت، و ہد و حالتاں چار بیت، گزائیں بھنگانی آسان نگ و توجیل کھت۔

بھنگی و بچہ بھنگی تے مگر: عزت لوٹے، عزت پدے۔ تو کسے بھنگی و جان کئے، آتاری بھنگی جان کھت۔

ج

چابک چنگڑ، سب چنگڑ، (نہ چہ نہ تا ہے غازی) ہر کس کہ نہ تا چیت، آئی جو جن طلاق انت: مفت، مال و کئے زریہ۔ کسے کہ مفت، مال و مزوریہ، ہزاں بے پکراتے غآمال یا سواری غاولاک کہ پہ مفت دست پہ کبیت ہائی غہر کس ہر دوک انت۔

چاپانی بخش: ناکانی کار بونگ۔ (2) چہ دست و چیز یے و رنگ۔ (3) ناکانی و چیزے و رنگ۔
چاپ بنگ: چاپ نگ۔ گوں چاپاں و فشی و درشاں نگ۔

چاپ و صحبت نگ: و فشی و درشاں نگ۔ مجلس غویوان نگ۔ (2) صوت غناز یک نگ۔

چاپ غناز یک نگ: و فشی درشاں نگ۔ چاپ نگ۔ (2) صوت غناز یک نگ۔

چاپ یک دست غوار نہ کنت: کارے و رنگ غوی و مدت غمک امی انت۔ ایوک غچ شتریں کار نگ نہ بیت۔
چات و چہ نگ: اڑ غچبالے و دور و یک۔ مشکل و دی نگ۔ تاواں بار نگ۔

چات و دور نگ: گونگی کار نگ۔ وت غرا تاواں بار نگ۔

چاچا بنگ: بے فائدگیس کپ نگ۔ (2) چاچ کوننگ۔

چادر غچہ نگ: پہ پتڑ و کٹر یا پہ مدت و دیوان و مردمانی دیم و چادر و چنگر بنگ۔ (2) بنگ و دوران و پہ سہل و صلاح و خاطر و چادر و اے دیم و آدم غچہ نگ۔

چار اندام نگ: مردگ شوڈگ و کفن و کسارت نگ۔

چار پاڈگ بونگ: بنگ۔ غچوش بنگ کہ سرین زمین غبہ بیت و دست و پاڈ بزرغ بہ بت۔ پخت و سر بنگ۔
چار ہر ماں پھر بنگ: ہر ذمے کے تاواں بار بات لے۔ زیان ہاتے۔

چار ختم و گزیوگ: بے گچ و گزیوگ۔ سگ باز گزیوگ۔ کوننگ۔ بے تاہیر بونگ۔ آہ غزاری نگ۔

چار روج و ہاوشاہی: لہیں روچانی حاکی۔ ادا کی داچی یا ستری۔ گونڈ میں دور غباری۔

چار سز میں مارے و درگ: پنہیں مارے و درگ کہ درمان مد بیت۔ سکنیں و بل و چجالاں بنگ۔

چار کتابی: شونیں مردم۔ (2) بے دین و بے مذہبیں مردم۔ ہا کہ مسلمانانی مشہور نام کھنیں اللہ و چاریں

بھل، کوششوں کا عمل

کتاباں سے عنایت۔

چارگ کنگ: کنگ کنگ۔ دگوش گوزر کنگ۔ خاطر کنگ۔

چارہ گزار کنگ: کنگ کنگ۔ سستا کنگ۔ چارہ بیچار کنگ۔ (2) پہاں غرز کے عودت کنگ۔ کنگ کنگ۔

چاریں روچانی جلا کنگ ویک: وہدے گوزر کنگ۔ نہ وہیں روچانی گوزر کنگ۔

چارانی ڈورک: زہیرانی ڈورک۔ یا تاں بے تاہیر کنگ۔ مولمانی ڈورک۔

چارنگرک: ہوشیار کنگ۔ شیوار کنگ۔ (2) جہہ جنگ۔ انزار ہنگ۔

چارے کوہیں رضانت کہ گزی ماں ہنگ و پیرت: اے میر چاکر و حاطرانت کہ گزی ماں ہنگ و گوں انت۔

مستریں مردم و رضا و حاطر و سبب و کسریں مردم و حاطر کنگ بیت۔

چاکری کار پے کنگ: مزین گزائیں کار پے و کنگ۔ پلینڈی کنگ۔

چانپاں جنگ: گوشت و کھرے یا سہداریہ و راہکاری میں مرگ یا رستزانی وتی چانپاں روچک و

شکار کنگ۔ (2) جنگ و پڑوہنگ۔

چاپٹ دارک: دستانی لنگاں پشا کنگ و کسے و نمک و دارک یا شہازک۔ بچ و ویک۔ پٹ کنگ۔ لعنت کنگ۔

چاپٹ ویک: گوں ہمیں لنگاں فہمات جنگ۔ (2) موٹ ویک۔ بچ و ویک۔

چانگراہ و کپیت: چانگراہ ہندوک سیر و آباد نہ بیت و نا آئی و چنگ و عادت روت۔ آدمام تغنا کند بیت۔

چانگڑی کنگ: سر زوری کنگ۔ ناسر پدی کنگ۔

چاہے جتے پہ بزدل و آخر کپے تے و ت تھا: دگر و بدوائی پودت و نقصان انت۔ پودگرے و جگلیں چات و تھا

آخر کہ روچے و ت کے۔

چاہی کنگ: یکے و راجاہ و تھا دور و ویک کہ بہ مر ایت یا یکے پہ رانت و ت و چاہ و دور بہ و ت۔ (2) نقصان

ویک۔ تاواں ہار کنگ۔

چت کنگ: بند کنگ۔ (2) بے توک و توار کنگ۔

چت کنگ: چدر است و چت کنگ۔ خزنہ کنگ۔ ناراست کنگ۔ چوٹ کنگ۔

چت و جنگ: دار خطا کنگ۔ بے سوب کنگ۔ (2) چتیں کنگ و ر و گ۔ رائے ر و کنگ۔

چت و چاکر و کنگ: چاریں ہنگاں کزک۔ ماشا کنگ۔ مان کنگ۔

چت و چوٹیں کنگ: پد بھیں کنگ۔ سر ایز کنگ۔ بے وڑیں تزان کنگ۔ چٹکیں کنگ نہ کنگ۔

چت و راست کنگ: دوہنگ و کزک۔ اے دیم و آدم کنگ۔

بھیل، گوشقن، کال بھد

چنگ و پگ: زوگ و درگت و دوت و پگ بزمگ کہ کس مہ ذانت کہ کچاشت۔ (2) بھجئی بنگ۔ راند و پگ۔ دروہگ۔

چنگ و پگ: جنجال و پگ۔ تاوان بار بونگ۔

بھیل بزمگ: کون تیزی و زوگ۔ بھ۔ بنگ۔

بھج بنگ: بھج بنگ۔ چپ و چوٹ زوگ۔

بھجئی بونگ: بیک چیز یہ و ٹھکون بونگ۔ ناراست بونگ۔

بھجئی بونگ و پگ: دیم پھیر بنگ۔ ٹھکون بونگ۔

بھجئی بنگ: آڑا بنگ و پگ۔ چر و اندری و ڈومنی بنگ۔ (2) ناراست بنگ۔

بھتر و بھتر بنگ: مہمان و ہمداری۔ عزت و شرف و پگ۔

بھت بنگ: زر و مال و بزمگ۔ مالانی بزمگ۔ دار و بھتر بنگ۔

بھٹ بونگ: جاہ بونگ۔ برباد بونگ۔ بھٹ بنگ۔ وار بونگ۔ ہلاس بونگ۔ پھ بنگ۔

بھٹ و تائید بنگ: سمر بنگ۔ ٹلا و دینا ہی بنگ۔

بھٹ بنگ: نقصان بنگ۔ پھک ہلاس بنگ۔ جاہ بنگ۔ بھٹ بنگ۔

بھٹئی بونگ: جنجال و تاوان بونگ۔ جو کہ بونگ۔ سر و سر چوہ بونگ۔ سر و بنگ۔

بھج بنگ: بھجئی بنگ۔ (2) گیاں بنگ۔

بھپ بھپ بونگ: دشمال بونگ۔ مالدار بونگ۔ (2) جاں دزہ بونگ۔ بھور بونگ۔

بھپیں دست و ہر کس وئی گوار و نشیبت: فز میں چیز ہر کس و پھوت دوست بیت تاکہ پھوگراں۔

بھرت بنگ: پھیرانی یا پھچی فکریہ و بنگ۔ دل و بھرت بنگ۔

بھرت بنگ: بھرت بنگ۔ بھرتئی بنگ۔

بھرت بزمگ: پاس و بھرت و سوگند بھرت و کوچک۔ (2) زمین و کو بنگ و آپ و راہ و جو بزمگ۔

بھرتی بونگ: زد و بنگ۔ (2) تا پینگ۔ زند و بنگ۔ پھ کسے و کزگ و آئی و زند و بنگ۔

بھرت و بزمگ: بھرت بزمگ۔ بھرت بنگ۔ (2) پھلینڈی بنگ۔

بھرت بونگ: بھرت بونگ۔ دزنگ بونگ۔ بھرت بزمگ۔ بھرت بنگ۔ پھرت بزمگ۔ پھرت بنگ۔ پھرت بنگ۔

(2) بھرت بونگ۔ گوات بزمگ۔ (3) دھرت بزمگ۔ بھرت بنگ۔ (4) چہ نادرا ہی و دزہ بونگ۔ (5) فز میں بھرت

یا مردینی اعصاب لٹ بونگ۔ (6) کسے و چاہے و دنیا و زوگ۔

بھیل، گوشین، کال بند

پخت و پلاہ گشت: میرانی پیالہ و درگ و سخن بونگ یا رنگ۔

چٹا رنگ: سرء ایر رنگ۔ روزگ۔

چنگ کہ نہ کہ مت، ماتے نہ مجھنیت: تاں کہ کے طلب نہ کہت کس آئی و آزر نہ کہت۔

چنگ و چنگ رنگ: چرماتی شیر و چنگ و چنگ رنگ چرمزراں چنگ و میچنگ و بند رنگ۔

چنگ و پونگ: بہما رنگ۔ دو و لگو بونگ۔ (2) دم پر ساعت پخت و چنگ جنگ و چارگ۔ (3) بھیل بونگ۔

ماما رنگ بونگ۔

چنگ و پونگ بونگ: خاطر نہ رنگ۔ نہ رنگ۔ پخت و نہ کہ رنگ۔ پرواہ نہ دارگ۔

چنگ پڑوش رنگ: جنگ۔ پڑوشنگ۔

چنگ و پونگ: سرمد اور ویک۔ سرمد اور ویک۔

چنگ جنگ: دیم و پونگ و چارگ۔ پخت و چارگ۔

چنگ و مات مات بونگ: جتا بونگ۔ ناتپاک بونگ۔ کس کس نہ بونگ۔

چنگ بھین رنگ: چہ بن و کونجنگ۔ نسل و تباہ و بر باد رنگ۔ چنگ و نماز گانی رنگ و کار رنگ۔

چنگ و ویک: زمین داری و ویک۔ دست زور رنگ۔

چنگ و رنگ: پیکے و رائیگ و آئی و سرء دور رنگ۔ پوت و اب و جیلے و کندلاں زورگ۔ (2) سرء رنگ۔

یلہ نہ ویک۔

چنگ و بدل چنگ انت بلے بزات و بدل گارانت: چہ چہ و بزات دیم و ترانت، بزات مدام بزات و ہم کو چنگ

انت، سلیانی دیمان انت پیدھا بلوچ بزات و راجہ وئی چنگ و دیم و لیکت و گوشت کہ چنگ و بدل پیداک بیت

بلے بزات و بدل گارانت۔

چنگ و بدل گوانگ و مرد و بدل میچنگ: بد کرداریں زال کہ ناچنگ و واہگ دارانت و نامردے، آچنگ و

بدل و چہ گوانگ و لوشیت و مرد و بدل و چہ بازار و پخت۔ رنگ و تلسیس زال و ہاروا کونجنگ بیت۔

چنگ و پخت و کڈ و نہ رنگ: ہر کس وئی منت و انت۔ چنگ ہم وئی پت و جاگہ و داشت نہ کہت۔ آثرہ داری و

میری کت نہ کہت کہ پت و رنگ۔

چنگ و گردن بونگ: رنگ۔ لخی بونگ۔ بے ہوش بونگ۔

چنگ و گردن رنگ: جنگ و دور ویک۔ (2) تہ زن رنگ۔ سب جنگ۔

چنگ و گردن رنگ: دیم و پونگ۔ (2) چہ پتے وئی دیم و گردن رنگ۔ (3) و لگوش و رنگ۔

بھل، کوششیں، کمال ہند

چلتی، مائوتی: ہمارا کوئی گناہ اور کوئی گناہ کہوت ماں دت و پھند نہ ہنت۔
 چلی جگ: گزائیں چیزے، بزرگ یا پھر سربگ یا چست گنگ و زور جگ۔ (2) بندیں یا گنیں چیزے در
 گنگ و زور جگ۔
 چک و کپ جگ: چر پئے و دیم گردیگ و پخت و پد گنگ و کپ جگ۔ کسے و روح نہ و یک۔ نکارن گنگ
 گنگ۔ سننو لو گنگ۔
 چکل جگ: پہ جگ و چیزے پوونی و ہمک و دور و یک۔
 چکل و یک: خیال داری نہ گنگ۔ یلد و نکس۔ دور و یک۔
 چکل بزرگ: چہ یک جاہے و پھمشادی چست بونگ۔ زہاؤگ بونگ۔ تیز خیز و زوگ۔
 چکل پے و گنگ: تاوان بار بونگ۔ گزائیں دہرے و آگ۔ (2) دعائے بدے و گنگ۔
 چکل گنگ: چیزے چکل و یک۔ رزوی گنگ۔
 چلوک جگ: بے کرام بونگ۔ سرگردان بونگ۔
 چل ہند و بندگ: ہند پے کہ پدم و پو پت گنگ و دینت کہ چلگی مات یا ننگ و کورے دینت یا کہ چک و
 خاطر ہند انت و کہ اگاں پہ چلگی ذالے و چارگ و بہروت آئی و چل مر جنت۔ کوش انت کہ کتو کیں زال و
 کورا زوگ و سبب و کسانیں زہگان و نازہای گپت کمت، پے نازہای و رگ و حاطر اچل بند گرانٹ و
 زہکے کورا بندانت۔
 چل و جگ: کھوک و سرار زوگ و نازہا بونگ۔ (2) گزائیں جنتین و کپک و چل روح و ساری آئی و
 گنگ و زوگی مردمان و کھوک و چل جنت و آ نازہا بوت کن انت۔
 چلک جگ: سر سر جگ۔ انگر و آنگر زوگ۔ (2) چہ خد و سر سر جگ۔ (3) سنکلی گنگ۔ (4) پہ مطلبے و
 ادے ہند و ادوے پاد آگ۔
 چلک گنگ: چل کشی گنگ۔ داں چل روح و چہ لوگ و مردماں و دور یک جتائیں جاگے و ہندگ خدائی
 عبادت و ذکر و فکر گنگ۔ چل روپی و انگ و دور گنگ۔
 چلکی بونگ: چلک و سبب و نازہا بونگ۔ چلک و آماج بونگ۔ (2) جین پے و چک و مات بونگ و
 چل روحانی پورانہ بونگ۔
 چل و (آس) سر و مردم کش و دوست نہ بیت: پدنی مردم و بہر دم کم انت۔
 چل و گنگ و ہمنزیر کاہ (پہ) بنگال و ہنز و تاوان انت: بنگال گوشت نہ دارت۔ آئی و ہنز و را دا گنیں چل و

بھیل، گوشقین، کال بھد

گڈگ یا کاہ پبھا تاوان انت کہ بڑے گوشت بھال و قسمت و نہانت۔ پد بھو دیں و بے پبھشیں کار شز نہانت۔

چلہ و دین گنگ: بیک و ٹاک گنگ، ہند و تائید گنگ۔ (2) پاد نیا گک و سر و ہند گ۔

چم و آپ و یگ: چہ پختاں ارس گوارگ۔ (2) گز یوگ۔ پدی پدی گنگ۔ (3) پدرو یوگ۔

چم و آپ آزرگ: چم و تہار یوگ۔ چم و بیاری۔

پختاں امد یوگ: کسے و سر یوگ و کتے و ہد یوگ۔ (2) آڈ کس مردم و ہنچ دور یوگ کہ چم و دیت نہ کن انت۔

پختاں اندر یوگ۔ پے زدن آگ۔ زیک و رنگ، پیداک یوگ۔

پختاں ایر آزرگ: پختاں بھیل گنگ۔ ایر ماد یوگ۔ واستومند یوگ۔

پختاں بزرگ: عزت دار گنگ۔ بیک نام گنگ۔ (2) حزن مردی نشان و یگ۔

پختاں پد یوگ: پدواگی یا پدواگی چارگ۔

پختاں پد یوگ: کسے و عزت و حترف و چہ مردمانی پختاں دور و یگ۔ (2) بد آگ۔ زہر آگ۔

پختاں پدوتاں ہمار کہ ہسا گے باغی پے بچے: پد ہسا گک یا پد و گراں امیت واری و لے نیست چیا کہ ہسا گے

باغی آئی و تب انت، زورے نہانت۔ پبھا بے نفیس اوست و امیت شز میں شزے نہانت۔

پختاں بھیل گنگ: بے آپ یوگ۔ چالت یوگ۔ کم حترف یوگ۔

پختاں رڈگ: حسد گنگ۔ بد آگ۔ زہر آگ۔

پختاں شانک و یگ: کتیں دیریں ہمار گے یا چیز بے و چارگ۔

پختاں کامٹ گنگ: پزانت پختانی سیا ہگاں یک ٹر و دارگ و چارگ۔ (2) نیم بچی۔ نیم بچی چارگ۔

پختاں ٹپگ: بے عزت یوگ۔ ٹپگ یوگ۔ بھیل ٹپگ۔ (2) گار یوگ۔ دور رڈگ۔ (3) چیزے و نیستی و

پختانی سوگند و رگ۔

پختاں ٹنٹ یوگ: دید و زور یوگ۔ نیم و یادید و کم یوگ۔ پختاں منڈر یوگ۔

پختاں گز و کور یوگ: بچہ نیا گ۔ (2) شز و ٹنگ و فرق و پبھٹ نہ گ۔ (3) ہبکہ و حیران یوگ، لپڈرگ یوگ۔

پختاں منڈر یوگ: پختانی کنشی۔ نظرو کزور یوگ۔ پختاں ٹنٹ یوگ۔

پختانی آس آزرگ: سوک آزرگ۔ ندوش یوگ۔ سوکی یوگ۔ پدرو یوگ۔ ٹک تو رگ۔ (2) آرسانی و چک۔

پختانی آلا آزرگ: زہر رگ۔ سوکی یوگ۔ طور یوگ۔ دل شہر کہ یوگ۔

پختانی ایر آزرگ: پد چیز بے و رنگ و امیت و ہند گ و وداری یوگ۔ پد چیز بے و ولماگی و پختاں دارگ۔

بھیل، گوشتون، گال بند

- بھتانی ایریزوٹھگ: بھتانی برزء یا بھیل ء سربگ۔ (2) بھتانی کانت گگ۔ (3) بھتانی بھیل بھگ۔
 لٹی بونگ۔ (4) لیزگی گگ۔ (5) منت وار بونگ۔ واسی بونگ۔
 بھتانی بند بونگ: مرگ۔ (2) بھتانی نڈ بونگ۔
 بھتانی پٹ پٹ بونگ: شرم گگ۔ ملامت بونگ۔ جالت بونگ۔ (2) بے سہیں اُمت داڑگ۔
 بھتانی بھلا بھگ: جالت بونگ۔ سرء بھیل گگ ء بھیل نہ کوٹھگ۔
 بھتانی بھج گگ: چبے ہوشی ء بود گگ۔ (2) چہ نادر اسی ء ذراہ بونگ۔
 بھتانی بھچک: بھگان بھگ۔ بھکور ویک۔ ٹوک ویک۔ (2) بھر ویک۔ بے عزت گگ۔
 بھتانی بھینگ: زہر گزگ۔ پزہر گنگھی چارگ۔
 بھتانی بڑگ: بھتانی کوسانی یا بردانی بھگ۔ (2) بھتانی بھگ ء وٹھیں یا بھیں حال ء دستگی بھگ۔
 بھتانی بھچک: دست ء راجہ کاریہ ء دور داڑگ یا چہ مالے ء ویک ء زکبگ ء نیون گگ۔ (2) بھتاں بھیل گگ۔
 بھتانی بھگ: میارگ بونگ۔ جالت بونگ۔ (2) چہ بھتانی نادر اسی ء سبب ء بھتانی براہ بھچ نہ بونگ۔
 بھتانی بھوٹھگ: میارگ گگ۔ جالت گگ۔
 بھتانی بھٹ بونگ: بھتانی پتہا داری بھیل بونگ۔ (2) چہ لغوری ء بے خیرتی ء بھتانی بھیل بونگ۔
 بھتانی بھٹ گگ: بھتانی سٹ ویک ء پہ دہا گھی چارگ۔ (2) چہ بھٹس ء بھتاں بھیل گگ ء برداشت گگ۔
 بھتانی بھٹک بھگ: بے بھٹیس جوش ء جزبہ گگ۔
 بھتانی بھار بونگ: نظر ء کمزور بونگ۔ (2) ول پرور ء بھیل بونگ۔
 بھتانی بھلی بونگ: موت ء بڑیک بونگ۔ خرگ ء وہدہ بھیل گانی بھٹیس جاگہ ء بکر ویک ء بھگ۔ بھتانی بھٹگ۔
 بھتانی بھیر بھگ: عزت ویک۔ دوستی ء دراکاز گگ۔ (2) بیاء مند گگ۔
 بھتانی داڑگ: وداری بونگ۔ اُمت گگ۔ پدگر ء مال ء اُمت داڑگ۔ دگر ء بھتار بونگ۔
 بھتانی داگ بونگ: مشکل ودی گگ۔ (2) زہر آگ۔ حسد وار بونگ۔
 بھتانی دتر کے بھج بونگ: گل ء شاداں بونگ۔ وٹھیں حالے ء برنگ ء رندول آرام بونگ۔ وٹھ بونگ۔
 بھتانی ذوت گگ: برداشت نہ گگ۔ زہر گزگ۔
 بھتانی دیم ء بھگ: گنڈگ بونگ۔ دیم پدیم ء بھگ۔ ظاہر بونگ۔
 بھتانی راہی بونگ: وداری بونگ، کسے ء وداری بھٹگ۔
 بھتانی زہر بیک: پہ بھتار داری ء دہا گھی چارگ۔ (2) پہ بھراگی ء بھراگی چارگ۔

بھل، گوشقن، گال بند

- بھٹانی سینگ: واب، سر، پودھنگ۔
- بھٹانی سر، بونگ: عزت، شرف، بیک، دوست، وارگ۔
- بھٹانی سر، بونگ: دل، دوش، بونگ۔ (2) خراہے، پورا بونگ۔
- بھٹانی سنگ، گنگ: یکے، راروک، روک، چارگ۔
- بھٹانی مہر، بونگ: زہر، گرگ، نہ دوش، بونگ۔ بیمار، بیک۔
- بھٹانی شپک: بھٹانی بھل، گنگ۔ جاتی بونگ۔
- بھٹانی نکل: بھٹانی دیم۔ دیم، پدیم۔ ظاہر۔
- بھٹانی کنت، بونگ: بھٹانی کمزور، بونگ۔ دور، نہ گنگ۔
- بھٹانی لینپک: بھٹانی تہا چیزے، بونگ کہ بچم، درو بہ کن انت۔ (2) کسے، پودھی، عبد آہک۔
- بھٹانی نیام، پوزو، بونگ: زورا کی گنگ۔ (2) ڈوڑی، چالاک، بونگ۔ شیوارس، ڈوڑی۔ (3) دزو، بگ۔
- بچم، ہر، ہان، تروگ: زہر، گرگ۔ (2) حیران، ہمد، بونگ۔
- بچم، پچم، سم، نہ بونگ: سنگ، تہا، بونگ۔ بچم، نہ گنگ۔
- بچم، پچم، نہ گنگ: سیاہ، تہا، ہان، شاگ، بچم، سم، نہ گنگ، بچم، تہا، کہ نہ بچم، چیزے، سم، گنگ، مہ بیت۔
- بچم، پدا، بونگ: کسے، براہ، چارگ، دوار، بیک، بونگ۔
- بچم، پوتی، حیب، کور، انت: کس، دتی، حیب، کمزوری، بچم، نیار، ت۔ ہر، کس، گوشقن، چو کہ مناں، کس، نہ انت۔
- بچم، بچم: بونگ۔ (2) چکار، بونگ، یا پکار، بونگ، یا پکار، بونگ، یا پکار، بونگ، یا پکار، بونگ، یا پکار، بونگ۔
- کار، دل، نہ بونگ۔ (3) اسپ، یا حرا، یا اولاکے، کہ دتی، تیز، بونگ، انت، چیزے، بونگ، اناگت، بچم۔
- بچم، بونگ، دیم، نہ تروگ۔ بونگ۔ تر، اس، گنگ۔
- بچم، چاری، گنگ: بچم، گنگ۔ خاطر، نہ گنگ۔ بچم، بونگ۔
- بچم، دار، بونگ: داستون، مند، بونگ۔ امیت، وار، بونگ۔
- بچم، دراز، بونگ: پچم، بونگ، بھٹانی، ڈر، بونگ، بچم، چیزے، بونگ۔ (2) بونگ، بونگ۔ بیمار، بونگ۔
- بچم، داری، بونگ، بچم، بونگ: بچم، داری، بونگ، بچم، بونگ۔ پچم، بونگ، بچم، داری، بچم، بونگ۔
- بچم، سارت، بونگ: دل، تاہیر، بونگ۔ (2) دل، آرام، بونگ۔ ایمن، بونگ۔
- بچم، سر، ہان، انت: بچم، پدا، بونگ۔ کمار، نہ گنگ۔ (2) حیران، ہمد، بونگ۔

بھل، موشخون، کال بند

خیم سہریک: خرسیک۔ بیمار ویک۔

خیم گنگ: نظر گنگ۔ (2) چیر اندری اشارہ گنگ۔ چارگ۔ (3) بختانی شاک ویک، دور چارگ۔

خیم کہ گندیت، دل ہوشی جنگ کنت (خیم نہ گندیت، دل پاہار نہ گندیت): چیزے کہ گندے لوں پرائی، ہدوک
ہے بنے یا خیم چیزے بہ گندیت لوں پرائی، زورگ، دل ہوش بہ کنت۔

خیم کہ دوست انت، مچاچ دوست انت: خیم مچاچ کیلے دومی، عیراہ انت۔ خیم اگاں دوست انت، مچاچ نا دوست
بوت نہ کنت۔ کیلے عیاطر ادوی شے یا مردم دوست وارگ، پھر گ بیت۔

خیم کہ نہ گندیت، دل گواہی نہ دنت: دل عی گواہی یا ہدوک بہ گندگ انت، نا دنتیں چیزے، کس ہدوک نہ بیت۔

جنگ گنگ: برواناں پوز سرنیک۔ پے خیم، برواناں کسے، اشارہ گنگ۔ گوں خیم، اشارہ گنگ۔

جھل بونگ: مردے، کیلے، فرمانبردار بونگ۔ گوں کسے، ٹوٹیک بونگ۔

خیم دت، مچے نہ انت، مچاچے جے پونگ: پدنیویں، بے نفیس شے یا چیز دکھتری، نیاریت۔ کوریں بختاں
اکس دگر مچاچے، ہم تہا بہ کیت آپے دیت کنت۔

خیم دتی مچب، کور انت: کس دتی مچب، دت نذانت۔ ہر گس گوشت چوک مناں، کس نہ انت، پیٹھا ہر گس،
بایدانت کہ دتی اناں کور بہ بیت۔

خیم مچ گنگ: چندا زانی، نوکی، دزہ بونگ۔

خیم پڑھگ: میاریک بونگ۔ بختاں بونگ۔

خیم پریگ: بردا ہی گنگ۔ حسد وار بونگ۔ زہر آب۔

خیم چک بونگ: خیم درد گنگ، پانترک بونگ۔

خیم بونگ: خیم، کونسانی پونگ۔ (2) خیم بونگ۔ نوٹیں یا دوشیں مردے گندگ، خیم بونگ۔ خیم پے

دستاکی چک بونگ۔ (3) کیلے رابا مال، چیزے را گوں چارگ، نقصان ویک۔ نظر گنگ۔

خیم خیم پڑھگ: زور، زور پڑوش انت۔ کسے، دومی، خاطر، لحاظ، کرگ۔

خیم خیم گنگ: نگاہ گنگ۔ (2) ولما گ بونگ۔ پے چیزے، ولما گئی۔

خیم کرگ: خیم دوریے، کرگ۔ (2) خیم، نظر گنگ۔ نظر، بد لگ۔

خیم، ہیر دگانی، رچک: چہ بازیں کار، خیم دور بونگ۔

خیم، ڈپ گنگ: شوک، کٹکن گنگ، ساری، کرگ، خیم، ڈپانی، بونگ۔

خیم، دلاں، وارگ: دوست، وارگ۔ عزت، ویک۔ مہردان بونگ۔

بھل، گوشن و گال بند

چم و دلائی بڑ بونگ: سیر بونگ۔ پچھ چیز پے و ول و نہ تھک۔

چم و دو چم گنگ: چیزے و انچوش چست گنگ و بزرگ کہ کس مکہ ایت یا انچوش رزگ کہ کس مہ گند ایت۔

چیر و کائی یا ڈرڈ کا وار و راست گنگ۔ ایک و کوم گنگ۔ وار و وٹ گنگ۔

چم و نظر آہک: نظر آہک۔ گندگ بونگ۔ دوی بونگ۔ ظاہر بونگ۔

پچھ مری و پچھ و با مہاچ گنگ: سٹنارو بونگ، مجاز بونگ۔

پچھ و شرمگ و دوی چم و مہ: درستان و یک و ڈرڈ چارگ و آبانی حاطر گنگ الٹی انت۔ جوش بونگ نہ کھک کہ

یک پچھ و شرمگ مان بہ کسے و دوی و ڈرڈ و حاک۔

چمچلک و مان چلک، ہر گس کنت پوت کنت: کئی بنی، ہر کارے کسے آئی و مہ و گندے۔

چمک و نہ گنگ: دل و نہ گنگ۔ آرام نہ گنگ۔ بے تاہیر بونگ۔

چمک و ار گنگ: کم کوم و مہ گنگ۔ پھر بزرگ۔ مہ گنگ۔

چمک و مان بونگ: چمک روویک۔ ترم بونگ۔ مست بونگ۔

چمکل چمک: چائیکر پانچ۔ شو زگ۔ (2) رستری پچھ چمک۔

چمک و مان گنگ: چہ ڈرڈ کیش مان گنگ۔ (2) مان گنگ۔

چو بارغ و پنگ: گل و شاواں بونگ۔ دوسن و پڑوش و زرگ یا کزور بونگ و حال و سر و وٹی و درشان گنگ۔

چو ہری و پٹ و بال گنگ: کار بونگ۔ بچک۔ رزگ۔

چو ہیر و مان آہک: سب گنگ۔ کون کندی و مان آہک۔

چو لڑاں کاریک: سر و زبان گنگ۔ (2) تاواں بار بونگ۔

چو لڑائی ساہک: بے عزت گنگ۔ (2) سر و ساہک۔

چو ٹیس پاک و زرم سدا کنت: مستیں مردم و زور اورے رامیت کنت کھک۔ بھلیں و بے بھرا تیں مردم و را

زورے داشت کنت۔

چو لڑ چنڈک: دلچک و پو لڑ چنڈک۔ و ڈگ۔ حزن بونگ۔ روم ڈورگ۔

چو لڑاں تو لگ و سزاپ گنگ: ہنر و حیلہ گنگ۔ چیر و اندری کار گنگ۔

چو سوویک: دزدو ٹیس تسلو ویک۔ دزدو ٹیس دل بڑی ویک۔

بھل، موشستن، کال بند

چوش و پھاں لنگ: خراب لنگ۔ گوں کسے و بد فطلی لنگ۔ (2) داہ و زکت لنگ۔
چو کہ ہمدے گنت، مھائے نہانت: چو کہ بنی آدم و واہگ و طلب انت آھدائے بوٹ نہ کھت۔ خداوتی و کھت،
بنی آدم و جب و واہگ و نہ کھت۔

چو کہ مس صر و کوں لوء گنداں، بالکتر گورانی چراگ جاہ انت: اے شکانے پہ میر و ک آئی و کمزوری و
بود لائی و سبب و بالکتر بر باد و ویرا عدان بونگ۔ بالکتر و ڈن و ڈگار یک واری و پدا و ستر و گورانی چراگ جاہ
بنت یا وڑ منانی آماج۔

چو کہ مس ہستی پیش و پاں گنداں، مات ہستی ہفت پختی جوڑا مانت: بے نفس کاراں گس عمر مہ بندیت، من و تی
پت و کار و کار پھاں گنداں مس زاناں گار بیت و غنی مات و جوڑا م کھت۔ یا شتی پت و تابووی و بود لائی و سبب
و بز ان کہ غنی مات بے خردانت۔

چو کی جنگ: گران لنگ۔ پاکپائی لنگ۔ پاس جنگ۔ پاسداری لنگ۔

چو کوک و بونگ: پتور بونگ۔ ناہ و ناہ بونگ۔

چو ز قول و جنگ: مدام داہ و زار لنگ۔ (2) بد شگونی لنگ۔

چو خورد و شگ: کوزارگ۔ (2) ارس کوزارگ۔ گزیوگ۔

چو لکھ و منت و اللہ و عتق: ہمار و کوز و عتق فریاد و کھز کہ چیز و دیگ و توان و است۔ وقت و ہائی و بگر کتی
کار و سوار کت بہ کھت۔ میر و امیر ہر کس و تی تب و گنت، نیز گار و بڑگ و پختی و پاں خدا انت۔

چو بار و کھگ: اولاک و انچوش خورد و لافر بونگ کہ بار و چست کت یا زرت مہ کھت۔

چو بالیں سوت و کھگنیں جنگ کہہ انت: آپوت کہ بال انت چو دست رس و ذرانت، چرائی کھگنیں جنگ کہ ہم
کمزور انت کہ دست و انت۔ ہا چیز و واہگ و بدار و ہدوک بہ بو کہ ترا زیت کھت۔

چو بلاہ و ہم و بلا ہے لاپ: چو بلاہ و کترنگ و بدل و باید انت بلاہ و مقابلہ لنگ بہ بیت۔ پہ کرس ہتی نہ بیت۔
باید انت کہ کرس مردم لہر زگ و خورد مہ کھت۔

چو بنی آدم و حرکت، چو خدا و بڑکت: مردم ہمت بہ کنت، تک و تاج بہ کھت، خدا آئی و واہگ و کون گجت۔

چو پاواں کھگ: سنگ دم بڑگ۔ لنگ بونگ۔ (2) ناو زاہ بونگ و تخت و ہا ہوت بونگ۔ خرات نہ لنگ۔

چو پڑگاں و بڑیاں چک و کھگنیں شجر انت، چو پڑگاں لنگ بڑیاں، ماتے سٹی شجر انت: آج کہ بے کھگنیں کار
بہ کھت چھا و کھگنیں چک شجر انت و آجک کہ پت و مانتا لئی و عتق ہارت چرائی و مات و چک نیازگ گھتر انت۔

چو پختی کشار و مہلین وائے گھتر انت: آکشار کہ بونہ کھت چرائی و دام و بدل لنگ و و تی کارے
بنا بیک شزانت۔

بھیل، گوشن و گال بند

چہ بختاں دور، ول و دور: آگس کہ دورانت، آچہ ول و ہم دورانت۔

چہ بختاں کچک: بے عزت بونگ۔ (2) جزیے و چہ بختاں اندیم بونگ۔ ڈور بونگ۔

چہ حالے کچک: ہاختر کہ دل و انت آئی و نہ کونگ۔ حالے ہم نہ ویگ۔ (2) کزور و ناتوان بونگ۔

پھر ویگ: استرگ، کارج یاد کہ ہمیں چیزے و کوں چہ و تیزنگ۔ حیرنگ۔ (2) خو بگ۔ چکر بگ۔

پھر نگ: گرد و گرد چرگ۔ (2) ہال نگ۔ چست بونگ۔ رزگ۔

پھر کزگ: توگ۔ گردگ۔ اشتاپنی رزگ۔

چہ رھک و پیک و بچ نگ: بھیل نگ۔ (2) نارہ بندیں کارے نگ، بھوش کہ کسے بو کوشیت کہ چہ رھک و ہم

پیک آپ نگ بیت۔

چہ رنگ و رنگ و رنگ و رنگ: منگی و تلسی جلو ہے نیاریت، چرائی و بدل و مردم بایدانت کران و بھگیں بہ بیت۔

چہ قبا و گلاہ و ڈنگ بیت بے چہ گلاہ و قبا و ڈنگ نہ بیت: چہ قبا و گلاہ و بھگیں گلاہ و کس اس و گلاہ و ڈنگ بہ بیت بے

چہ گلاہ و قبا ہے در نہایت۔ چہ بھگیں و کسائیں مردم یا شے و زیادہ امیت دارگ نہ بیت۔

چہ (شہ) کھکاش شیر دوہگ: نہ بھگیں کارے و نگ یا نہ بھگیں و واہگ دارگ۔

چہ کرٹک و ہکار و آہو گے نمازگ: چہ کم تریں و بے ارڈشیں شے و جوانیں چیز و چارگ و نمازگ جوان

ترانت۔ آہوگ و نمازگ نگ و چارگ چہ کرٹک و ہکار نگ و جلوہ ناک ترانت۔

چہ ٹٹ و بچک: ٹٹ و رزگ۔ بازیں جاک و جل للال آواز و بند بونگ یا رزگ۔

چہ گیا بان و بلنی و لوگ و ڈپ و گرد و چتر ترانت: ہر چیز کہ بڑیک انت، دست و وار و انت شتر ہمانت چیا

کہ کار و کیت۔ جنگل و گیا بانے بلنی و ورد و نہ وارنت چیا کہ دورانت، چرائی و ہا کر و چیں و چتر ترانت کہ

لوگ و ڈپ انت کہ آئی و چنگ و بڑا آرگ آسان ترانت۔

چہ لاپ و بچک: شدیک و نقر بونگ۔ وار و بڑا بونگ۔ نیز گار بونگ۔

چہ لغور و صدام بے زارانت: لغوری بلا جس میے، صدام چہ لغوری و دوش نہ بیت، پیہا مردم و بایدانت کہ ولیری و

بہادری بہ کت، کم ہنسی و لغوری نا۔

چہ منی بخت و پیش نکارانت، سورجنت کنڈانی بزیں لوک آپ: بد طالع و شوم بونگ۔ مدام ویل و بختاں و بچک۔

چہ کوں بچک: حرم و بچہ لگ۔ سٹکیں خرمیں کون و بونگ۔

چہ و بڑنگ: نقر لانی و ختم بونگ۔ سیر لاپ بونگ۔ آہا بونگ۔

بھل، کوششیں، کمال ہند

چہرہ بنگ: مردے راہ چہرہ اندری نقصان و بنگ۔ ظاہر دوستی و اندر عداوت منی بنگ۔

چہرہ بنگ: ظاہری نہ بنگ۔ بنگ۔ بچہ و بنگ۔ چہری۔

چہرہ دھک: بھل یا بھگروپے و بنگ پے و یاد کہ بھلیں چیزیں و سرعہ تھی بنگ و دول بنگ۔

چہرہ بنگ: وام ہار بنگ۔ (2) بے سوب بنگ۔ تاوانی بنگ۔ نقصان ہار بنگ۔ (3) سرعہ بنگ۔ (4) چہرے و بنگ

و چیزے و بیا کسے و چہرہ بنگ۔

چہرہ بنگ: آپ و چیزے و چہرہ آ بنگ۔ آپ و لوگ و جا کہاں بھگ۔

چہرہ بنگ: چیزے و چہرہ کائی پوت بنگ۔ چہرہ بنگ۔ (3) دگرے مالے بنگ۔

چہرہ بنگ: دگرے و مال و پوزور بنگ۔

چہرہ بنگ: ڈ بنگ۔ اندیم بنگ۔ ظاہر نہ بنگ۔ بنگ۔

چہرہ بنگ: بوہ و بنگ۔ ناجوڑی و علاج و خاطر اکوہ سو بھو کی یاد کہ در مانے و ڈٹ و بنگ۔

چہرہ بنگ: بے و بنگ و بنگ و بنگ و بنگ و بنگ۔ (2) پوزور بنگ۔ مالے بنگ و بنگ و بنگ۔

چہرہ بنگ: چہرہ بنگ۔ دست و پوزور کوں دگرے و بنگ و بنگ۔

چہرہ بنگ: چیزاں پر بھو بنگ۔

چہرہ بنگ و بنگ: بھوش و بنگ کہ کس نہ بنگ ایست یا پاد بزمش و تو ارمہ بیت۔ (2) پوزور مردی و

بھل و بنگ و بنگ۔

چہرہ بنگ: بھوش و بنگ کہ کس نہ بنگ ایست یا پاد بزمش و تو ارمہ بیت۔ (2) پوزور مردی و

دول و دوستی بھوشیں بھوشیں نہ انت۔

☆

ح

- حاضرات گنگ: کول پک ء غملائی دم ء چوپ یاد کہ بھنیں رپک ء ہنر جن ء جنساں ء لوٹائیگ ء چیر ء اندریں
حالانی معلوم گنگ۔
- حاطراہراتانی نوکراں بھارانی: اے بڑاتانی حاطرات کہ آہانی زالاں ء جی ء جان گنگ بیت۔ بڑاتانی حاطرا
مردم ہر ڈریں کارکت کت۔
- حاکاں پتہ یگ: تاوان گنگ۔ حاکاں دور ویک۔ زیان گنگ۔
- حاک ویک: ہنچی نہ ویک۔ زہر گنگ۔
- حاکشانی گنگ: حاک ء ماں سر ء ماں رچک۔ حاک ء شانک ویک۔ گز یوگ ء زاری گنگ۔ (2) تروی ء
گمر اہی شون ویک۔
- حاک ماں سر ء رچک: خوار گنگ بے عزت گنگ۔ ذر ہدر گنگ۔ غراب گنگ۔
- حاک ماں کاشک ء: چٹ زہر۔ ہاک کہ بچے نصیب نہ بیت۔ ہنچی سر نیا بک۔ (2) گلوگ۔ عینکار۔
(3) تاوان بار۔ (4) فرہی۔ نیز گاری۔
- حاک جو ڈوڑک: حاک ء قسم ڈوڑک۔ زمین ء سوگند ء ڈوڑک۔
- حاکیدہ گنگ: آخری حد ء سر گنگ۔ حاک ء سر گنگ۔ (2) پڈ ء ہڈ یگ۔ نقصان ویک۔
- حال ء پڈوٹک: حال ء شک بونگ۔ حال ء تالان بونگ۔
- حال ء پڈ یگ: حال ء شک ء تالان گنگ۔
- حام گنگ: ہنستی ء لیب ء زرتکس داڑک ء دک رندے ٹز یگ ء موکل۔ (2) بچک۔ (3) دلا گنگ۔
- خبر خیر گنگ: ٹر ڈک۔ دپ جاک گنگ۔
- خبر دور ویک: ہنچائیں خبر گنگ۔ دیوان ء مجلس ء بے ہنیں حزان گنگ۔
- خبر ویک: بد ویک۔ بد ء زد گنگ۔ بد گونگ۔ مان ڈوڑک۔ ہنچانی بچک۔ مان بڈگ۔ زہر گنگ۔ ٹر ء
بہر گنگ۔ (2) حال ویک۔ احوال ویک۔ (3) ڈاہ ویک۔ گونگ۔
- خبر گنگ: حال احوال بیان گنگ۔ حزان ء پڈ یگ۔ حزان گنگ۔ ڈزائیگ۔ گال آہک۔ گونگ۔

بیتل، کوشنن، کال بند

خبر و پخت (خدا) بہ کن، لٹک و پخت و پخت: حق و حق بہ کن۔ راستیں، ٹھیس، جبر بلوچ و جلوہ انت۔ پخت و راستیں گپت و گپتی ریاء و زورنگ مہ بیت۔ البت سکینانی ساعتوں گوں جراتوں ہم کو پگ بہ یو۔ پرائی و سکتی برداشت بہ کن، لٹک پورے ناراستیں جبر و پخت و پخت و حاطر و کن۔

خبر و ٹوٹک: جبر و نہ زورگ۔ نہ رنگ۔ (2) زبان و زورگ۔ ہڈ زبان یونگ۔ (3) جبر و ڈرنگے بڑگ۔ (4) بدیں جبر و جواب و یگ۔

خبر و جاگ و زورنگ: زبان و جانڈیش و زورنگ۔ ہر جبرے کہ کئے پانڈیش بہ کن چیا کہ حرامیں جبر تادانی کت۔ خبر و چہ لوت و زورگ: جبر و تالان و آشکار یونگ۔ رازیں جبر و ظاہر یونگ۔

خبر و حال نگ: ہڈ و زورنگ۔ زہر یونگ۔ جاک نگ۔ (2) احوال و یگ۔ (3) تزان نگ۔ خبر و ہڈنگ: جبر و گڈنگ۔ جبر و چک نگ۔ جبر و پٹنگ نگ۔

خبر و شاح نگ: جبر و کیشتر یونگ۔ جبر و تھا دکہ جبر و پیداک یونگ۔ خبر و گڈنگ: جبر و ہڈنگ۔ جبر و زورنگ۔ جبر و ہڈنگ۔

خدا پختی نگ: وئی نگ۔ زورگ۔

خدا خدا نگ: خدا و نام و زورگ۔ (2) پھر زورگ یونگ۔ کارانی ختری و دعا نگ۔

خدا و گیرے، بلے ہر گیرے: خدا یا قدرت نگینانی ہست و آلم و کت۔ بلکن و رہہ گیت۔ بلے زورگ و گیت۔ خدا و پخت و ہڈنگ: خدا ناٹھی نہ کت۔ خدا ہر کس و راپک و زرا چاریت۔

خدا و دانگ آکس (حاکم) پھر پٹوماں نہ بیت: خدا و ویگ بلے ہاریں حاکم چون کت۔ آکس حاکم پٹوماں مہ بیت کار شرت۔

خدا و راہ و زورگ: حطیں گپت نگ۔ ناٹھی نہ نگ۔ ختری نگ۔

خدا و نہ گندے، قدر تانی تے بہ گند: خدا گندگ نہ بیت بلے آئی و خدائی مدام ہر انت۔ پرائی و زورگ و پخت آرگ و آئی و قدرانی ماڑگ۔ بس انت۔

خدائی گپت نگ: دنیائی حال و احوال نگ۔

خدا و نام و گزگ: خدا و ذکر و توصیف نگ۔ خدا خدا نگ۔

خدا ایک قرار و اوشیت، ہمدہ نہ اوشیت: قرار و مدار خدا تے گت۔ قدرت و آئی و نظام یک و زورگ ہست انت، یعنی آدم نا۔

خدا و آدم آپ و رکیت: زیادیں یا ناروائیں کار شرت نہ انت۔ ہر چیز بہ کس اس و بے حساب و شرت نہ انت، ہر کار پہ اندام جوان انت۔

بھیل، کوششیں، کمال ہند

عذراں گون ویک: جنائیں تران گنگ۔ مجلس گنگ۔ وٹس لسانی گنگ۔
 خراگس نر زو بھند انت عاقلان بسڈک وند انت، اسپ آگس وارو عزاب انت نال و دریت گوہری: خرو
 اسپ منک نہ بت، خر پوہلا وری ہمزہ بالاوی اسپ و ہدل نہ بیت، ہمزہ گنگ و فرق و ہیر مدام نہ بیت۔
 خرابان و انت، گوش نے در انت: بے ہدوگ گنگ۔ (2) چیر نہ ویک۔ ظاہر گنگ۔
 خر ہما آلیٹاں دوہم آلیٹ نہ گنت: ہر کس زہنکار و پوہ انت۔ پکٹیں روی و دوہار ہما پکٹیں جا کہہ و پنج کس نہ کنت۔
 خرتاں نہ نریت، نہ ہمزہ: اے پد نبودیں عادت و ہیل و بار و گوشک بیت۔ خر کہ چراگ و گاہ و گندیت گل
 کنت و نریت، ہمزہ و ژا ہا زیں مردم گل یا غم و وہداں پکٹیں کسانیں عادت و ہیل و نہان و نہت۔
 خراہاں نوگ: کنتے و کم ارزشیں تاوانانی دیم و ر وگ۔ حون و ڈیس و ر وگ۔ وڈالاں ر وگ۔
 خراہان ویک: عوض گنگ۔ وڈالاں ویک۔ تاوانانی دیم و ویک۔ حون و ڈیس و ویک۔
 خراہان ر وگ: وڈالاں ر وگ۔ دیناں ر وگ۔ کم ارزشیں تاوانان و عوض و ر وگ۔
 خرچہ بار و گپیت، جزو ہم گپیت: خراگس بار ہرت مہ کنت، نر و ر و لافر بہ بیت آج کاری نہ بیت، آچہ کون
 ہرت و کانی و جزو ہم گپیت۔ نر و ر و کم و اکیں مردم نام و نک کے نیاریت۔
 خر و گندیت پیش گنت: ہر ساہ وادرومی و ہیل و عاداتاں زوریت، ہما کنت کہ دومی نے کنت۔
 خرد پوار، ڈگی در ہائن: خر و سوب گول پلار انت کہ وارت۔ زگی و سوب گول ہائن و انت کہ سیر لاپ بیت۔
 حرص و ہمزہ و حاک و سیر گنت: حرص و ہمزہ و ول و ہمزہ کہ ہوشا مے انت کہ نہ ہمزہ شیت۔ حرص پہ بلوچ
 و حزنیں پیبہ کہ اے مردم و کم نام و ہنگ کنت۔
 حرص و ہنگ: ہتی و ول سیر نہ ہنگ۔ زیادیں لالچ گنگ۔ پہ دگر و مال و ہدوگ ہنگ۔ مال و نا جائیں نر
 آرگ و کپٹیں واپگ و لوٹ۔ حارمی گنگ۔
 خرکت کنت، ہر گنت: کار گنے، چہد گنے، آسوگ و و شمال بنے۔
 خر ہو نر ہاں پلار ہمزہ و دوہ پچار: دوہ گندی و دانائی حزنیں حیرے۔ باید انت کہ گش و خر و و ر و پادانی دیم و
 پچارت، چو اشتر و بیت و دوہ پچارت۔
 خر نہوت پہ خود ہاں ہار ہوت پہ خود خر: آگس خراب و نر ویک و نہوت گڈا باید انت کہ بار و خر و پچارت۔ تو جیل
 ساڈگ۔ کار و و ویک۔
 خر و آہی گنگ: واہ و کوکار گنگ۔ (2) بے نرین کار گنگ، و ت نری گنگ۔
 خیر جی ہار پد نہ انت، ٹوئی و نہ کن: وٹیں نر و ر و دے دے۔ و دگر و کار و بے سبب و دست
 و نہ کن۔

بھیل، گوشقین، گال بھند

خرء حمار نہ گیت: کل میں مردم پوانگ نہ بیت، پنجو کہ خرء حمار نہ گیت۔

خرء جڈال بونگ: عمرء مزن بونگ۔ (2) شوم بونگ۔

خرء سر بھیل انت ہر کس لڈت: چوشیں سواری کہ پنج خرء ہڈمہ گت، ہر کس لڈت۔ خرء بے کس و ہر کس دست ریت۔

خرء سواری نما نہ انت، پادانی شریگ چوں نما انت: کارے کہ کئے آئی و آسرء گندے۔ اگس خرء سواری بے گڈہ پادانی شریگ، ہم پایدانت کہ میارمہ کئے۔

خرء نر بونگ: ضدنگ۔ گئی حمرء نہ بنگ۔ بکس گت ہرء اوشگ۔ زہر بگ۔ جواب و بگ۔ جانی بنگ۔
خرء وزاک چل و موکو چکسک: ہر کس و ہر شے پوتی قدء۔ خرگیشیں بھیل مہ کت چیا کہ آئی و وزاک چل انت و نا موکو کہ خرید و بیاریت چیا کہ آہے ملسک و ڈرگ و صبرء فلک رہ کت۔

خرء ہتار بونگ: بے دس بونگ۔ لاچار بونگ۔ پنجو بے دس بونگ چو کہ خر ہتار و دم و بیت۔

حساب مگر حساب کت، کیا کس مگر، کیا کس کت: حساب زانت، پہ حساب گوشیت، ہما گوشیت کہ حساب و زو و راست یا شرب بیت، بلے کیا کس گر انکل جنت ہر پہ کیا کس چیزے گوشیت۔ بکے پدانست و زانت، دوی و انکل و ناگن۔
جانی بونگ: جن بگ۔ (2) ہما کہ شمار کت۔

خندہی حابدال حاک کا شگاں: وٹ نیاک و خندہی مدام ہرء آباد نہ بیت۔ پہ وگر و ڈر ہرگ یا بڈا ہرگ گز ان میں بختے۔ ایش پہ بلوچ و مزین بیے۔

خندہارت، وادارت: پہ وگرء حسد و اردک یا وگرے کارے شری و نہ لوٹوگ مدام و ت و تا و دان بار کت۔
خسن بنگ، بخرنگ انت: وگرے و بنگ و وگرے و دردانی مارگ و جیلہ شریں کارے نہ انت۔ زیاد میں حیلہ و نیمون یا رپک و ہر مردم و بے بڑا کت۔

خسک بونگ: تورء کش و کم بونگ۔ (2) حیران و ہتک بونگ۔ (3) مرگ۔ (4) دست و پادانی نہ نرگ۔ خسک بونگ۔
خسک بونگ: چو درد و خسک بونگ۔ (2) ہتک بونگ۔ حیران بونگ۔ مجالت بونگ۔

خسک بونگ: حیران بونگ۔ ہتک بونگ۔ (2) خسک بونگ۔

خسکی و بنگ: حیران بونگ۔ ہتک بونگ۔ (2) خسکی و نا دزای و بگ۔

خسکیں حال و بنگ: کتو کس جنین آدم و لاپ و زیاد میں خون و در آہگ و نا دزای۔

خسکیں دست و آہگ: بے سوب بونگ۔

خسکیں کیر پہلو ہوشیت: واری و در مندگی وٹ و آسودگ حالی نیاریت۔ مردا کس ستر تو نا و زور مند انت، بے

بھیل، گوشن، گال ہند

روزگار ہستی و کار و نہایت۔

خٹکیں گیت دامن و نہ بلوچیت نہ کوٹنگ شہر پونگ نہ بیت۔

حق کتا جاڑگ: ناحی و بدل آئیے و رادعا ہر گنگ۔

حق و بچ و بچ: کسے و اودہالانی زیرگ و خالص مردمانی نقصان ہار بونگ۔ اگاں کسے بدی و زوراکی یہ ہے

کست و زرد و آئی و چند و سر و انجہیں بدی و زوراکی یہ ہے بیت یا آئی و تاوان بہ رس ایت گڈہ گوش آنت کہ فلانی

و حق و بچ و ات آنت یا کہ فلانی و حق فلانی و بچ و ات آنت۔ پزاں آہان و حقاں گپیت۔

حق و بھلی گنگ: حق بخشا بچ۔ حقانی پہلی لوگ۔

حق و بچگ: ناحی گنگ۔ آہال زیرگ۔ کسے و حق و برگ۔ کسے و حقانی بچ و بچگ۔

حق و خدا: حق و اول۔ پراسی۔ خداوند۔ خدا۔

حق گنگ: انصاف گنگ۔ ناحی نہ گنگ۔

حق و برگ: ناحی و عوض و بچے و سر و اول و آفت آگ۔ (2) دتی برگیں حق و بچگ۔ (3) سر و برگ۔

حق و نا حق مان ہندگ: بد و عادیگ۔ ہنٹ و بچگ۔

خلا گنگ: و زگی گوشت و ساہدار و راست و حق و آگیں و ڈا گنگ۔

حون و آپ بونگ: ویل و بچال بونگ۔ (2) نادر ای یہ کہ مردم و حون بچگ بیت۔

حون و بونہ آگ: بچگ و گشت و حون و بچگ بونگ۔

حون پالاگ: حونی این بخش بونگ۔ (2) بچیں غم و کوئی و بچگ۔ پریشانی و کرانیں و ہد و آگ۔

حونگ پہ ساگ دوست نہ بیت، پت گشتن و دوست نہ بیت: پت گشتن پہ ساگ و بچگ یا زورگ و دوست

بوت نہ کست۔ حونی و ار و سر اہار گنگ نہ بیت۔ حون و بدل مدام حون انت، ساگ نہ انت۔

خیا پت نے آپ انت کہ پختان انت: خیا بلوچ و بچگ و نام انت، غیرت انت۔ خیا جتانی آپ انت، کپیت

گشت، بے خیا، بے آپ انت۔

خ

خانہ و خم بونگ: دل خم بونگ۔ ایمن بونگ۔ تڑپ۔

خانہ و داڑگ: ریاء گت بونگ۔ لحاظ گنگ۔

خانہ و دل گنگ: پتے و دل و دل گنگ۔ (2) کے پنچیں کاریے بہ کت کرد کر پے و دل و دل بہ بیت۔

خج گنگ: ہے آواز کہ شہ شردیں چیز و لگا لگا ہر شگ غر پر چگ و در کیت۔ (2) و زرگ و تہادپ و خج گنگ و آواز۔

خدا و قران گنگ: خدا و قران و سو گند و زرگ۔ (2) خدا و قران و وزوی و یک۔ وشت گنگ۔

خدا و نوا گنگ: چہ قدرت و ہمگ و آتنگیں ویل و جنجال و کون جنگ۔ (2) خدا و نارضائی و نہ وھی۔

خدا و نروت بونگ: لوک و رنا بونگ۔ بانغ بونگ۔ ریش و نروتانی بزرگ۔

خواری گنگ: بجد گنگ۔ جنجال بونگ۔ جھا گنگ۔ (2) کار گنگ۔ خواری گنگ۔

خواری گنگ: پوریاگری گنگ۔ مزدوری گنگ۔ جنجال گنگ۔

خیر گنگ: میاہ و پہ پنڈگ و تواری گنگ۔ پنڈگ لوگ۔

خیر گنگ: صلاح گنگ۔ سلامتی آرگ۔ دل و راضی بونگ۔ فیصلہ گنگ۔ دڑمنی و نہ وھی و فیصلہ گنگ۔

خیر لوگنگ: حیرات و پنڈگ لوگ۔

- داب ٹنگ: پے کویب رُوگ۔ کرام ٹنگ۔ وٹھیں رواج عَرُوگ۔ ٹنگ۔
- داٹھیں دادانی پدے تا نرو جن اُنٹ: بخش داٹھیں مال یا داٹھیں زرائی عوض لوٹوک نامرد غفور اُنٹ۔ چٹھیں مردم مڑہ داریں بلو۔ چے بوت نہ کنت۔
- داداں ہماخرو دعت کہ پھریں پھاں دادا ٹنگ اُنٹ: داداں ہما بخشائیت کہ آئی و پھریں دادا ڈنگ۔ فٹری، مڑہ داری چے پشت ء کیت۔ چے بے پھرتیں ء کم زاتیں مردماں داد ء امیت ء مہ کش۔
- دادگرگ: بانج یا مڑگرگ۔ (2) سوری شادا ہاں صوتی یا لوڑی آن ء زردیک۔
- دارڈپ ء ویک: بے دس ٹنگ۔ بے زار ٹنگ۔ شزار ٹنگ۔
- دار ویک: تیر ویک۔ نغان ویک۔ (2) چیزے و سالے و یا پے ن جنگ ء تیر ویک۔ (3) شکان جنگ۔
- دارماں ٹنگ: نقصان ویک۔ تاوانی ٹنگ۔ (2) بے عزت ٹنگ۔ کم شرف ٹنگ۔ (3) چیزے ء رادارمان ٹنگ۔
- دار ء آپ ٹنگ: لوگ ء کار ٹنگ۔ چلو پک ٹنگ۔
- دار ء من ء گرگ ء ہندگ: کجا ہندگ، نہ شنگ۔
- دار ء وزکان ٹنگ: آرام ٹونگ۔ دم بڑگ۔ (2) جنجال ء ٹنگ۔ مشکلیں و ہدے ء آہگ۔
- دار ء ٹنگ: پاہو ویک۔ ٹکو ٹنگ۔
- دار ء ٹون ٹنگ: زردا ٹنگ۔ کم شرف ٹنگ۔ بے عزت ٹنگ۔ (2) بے جھکیں سزا ویک۔ دارے مل جان ء ٹونگ۔
- دار ء سمار ٹونگ: خیل ء خیل ٹونگ۔ مہل ٹونگ۔ (2) دو دو لگ ٹونگ۔
- دار ء سمار ٹنگ: ماما گو ٹونگ۔ دو دو لگ ٹونگ۔ مہل ٹونگ۔
- دار ء ویک ٹنگ: دار ء یک سرے نقل ٹنگ ء ادشتاریک۔ دار ء لک ٹنگ۔
- داسپان رُوگ: ہنر ٹنگ۔ چالبازی ٹنگ۔
- داس ء ماں دست ء ویک: پنگ۔ لنگ۔ بڑگ ٹنگ۔ (2) نوردی ء سر ٹنگ۔ (3) کارے ماہگ۔
- داسے ء رُوگ: ناروائیں کارے ء ٹنگ۔
- داگ ہدازگ: داگ ویک۔ (2) جنجال ء ویلے ء ہدازگ۔

بھیل، گوشقین، کال بید

داگ و تزک: داگ و فٹ۔ داگ و لشان۔

داگ و یک: تیر کوہ پہ اشکر و آس شہرنگ و پتے و اعضا یا بدن و سر و وارگ۔ مردم یا دولت و پوست و کون
گرمیں کو ندوج یا میہ و سوچک۔ داگ بدوارگ۔ (2) کسے و شکافی نین کپ کو شک۔ کسے و رنجیدہ گنگ۔
دام و ہنگ و ٹنگ: دام و ٹنگ۔ دست ٹنگ۔ مان ہزگ۔ ویل و جنجالے و ٹنگ۔ (2) رود و زگ۔ کسے و
ساز آگس پھول و آماج بونگ۔

دام و ٹنگ: گٹ بونگ۔ دست و آگ۔ دام و ہنگ و ٹنگ۔ ناداں بار بونگ۔

داشن و آس ٹنگ: زہر زگ۔ (2) ویل و ٹنگ۔ جنجال بونگ۔

داشن و زگ: زاری و وقت گنگ۔ مدت و تک لوگ۔

دانا ذات و نہایت، نادان نذانت و نہ نہایت: دانا کس مردم مدام خست و نہ کس کت، چیزے یا کارے نذانت ہم
بلے گت چہ در و خست کت۔ بلے چار نادان و نہ نذانت۔ بلے گت نہ پر سیت چیا کہ آگوشیت من دت باز نادان۔
دانا نادان کر و دور و نہت، گنداں گندان و روانت پہ حال و نہ گنگ: نادان مدام رودارت۔ دانا نادان
نا سر پدیں مردمان نقصان و نہتین انت و پید آگوں و پ و نہتیں گنگ و حال و نہ گنگ و ٹنگ و یک و روت۔
پیدا یا پیدانت کہ کس رود و روت۔ شتر و گنگ و روت و کچہ بیاریت۔

دانا و ول لاپ و انت و نادان و دست: دانا و سر خیالیں مردم کت و حساب کت، چوشیں و انکے نہ کت کہ
شر زاگ نہ بیت۔ بلے نادان و بولائیں مردم و دتی و پ و اندیش گور نہ انت۔
وانکے و نہ ٹنگ: بے حاجت بونگ۔ کئی پرواہ نہ دارگ۔

دانگ بدول و آگ: پریشان بونگ۔ لہر زگ بونگ۔ (2) جنجال و ٹنگ۔

دانگ دانگ بونگ: بچک و پیک بونگ۔ در و چک۔ (2) بہر بہر بونگ۔

دانگ دانگ گنگ: پیک پیک گنگ۔ دہوں دہاں گنگ۔ شکلیک۔ چتا چتا گنگ۔ بہر بہر گنگ۔

دانگ و یک: بے شرف گنگ۔ (2) داگ و یک۔ (3) پھری گنگ۔ شتر و گنگ۔

دان و راہ و جتر انت: آس و باقی دان پہ وز شک و جتر و روت۔ ہر کس و ہر شے و دتی اصلی قدر و قیجے است۔

دانہ سٹنگ: فریاد گنگ۔ سازتیں ساہ گنگ۔ نازگ۔ آقا زگ۔ (2) بد و عا گنگ۔

داوا و پاو گنگ: پے کسے و میٹر بیک و خاطر و پلینڈی گنگ۔ جنگ و مزہ و سکین و یک۔ میٹر بیک۔

داوائی و زگ: پے جنگ و مزہ و نیت و زگ۔ دیم و کزگ۔

داوا کو پیش گڈے، پیک راہ و نہ دوریت: جنگ و مزہ کو پیش گڈے انت، پیک راہ و نہ دوریت، ہر جنگے و زمان و

بھیل، گوشن و گال بند

روت۔ داواؤ فقیرہ آسرتو نہانت۔

دپ بونگ: کارے عیا مردے عی بار داحال و احوال و تالاں بونگ۔ (2) کارے عی مردے بونگ۔

دپ بے جاکان بونگ: وار و در بدر بونگ۔ (2) نادزادہ بونگ۔ تحت و باہوت بونگ۔ ہرکی بونگ۔

دپ و آپ بونگ: بے پردہ بونگ۔ (2) پوتی قائدگ و ہما کار و گنگ کہ گنگی نہانت۔ وتی کار و گنگ و خاطرہ ہما مردم و گور و ر و گ کہ آئی و گوں ہے مرد و ہدی بے گنگ۔

دپ و آپ ویک: شتریں، نہنہ کیں یاوش و تاداریں یاوشیں چیزے و گنگدگ یا آئی و واہشت و دپ و آپ آہک۔ (2) پے چیزے و اوماں بونگ۔ ولماگ بونگ۔ چیزے واکہ دار بونگ۔

دپ و آپ نہ بونگ: شترم آہک۔ آمردم و گور و پے کار سواری و ر و گ و ول و یار نہ بونگ کہ گوں آئی و بدی گنگ بونگ۔

دپ و آس ویک: نہ و نہیں خزان گنگ، و نہیں خبر نہ گنگ۔ دمام بڑ پیش و خزن میں خبر گنگ۔

دپ و آس ویک: دپ و پچ گنگ۔ پزین و بندیں آپ دان و دپ و پچ گنگ و پچل گنگ۔

دپ و بڑ گنگ: ساہدارے و یا چیزے و دپ و بڑی بنگ و گنگ۔ (2) گوں بڑیں آواز و خبر گنگ۔ دپ بگند و ول نہ گنگ: چیزے کئی نشاں ویک، ہمنچو کہ لاپ میرمہ بیت۔

دپ و بند بونگ: خبر نہ گنگ۔ لاجواب بونگ۔ پخت بونگ۔

دپ و بندگ: خبر نہ گنگ۔ بے توار بونگ۔ (2) گزہن ویک۔ بندگ۔ (3) بے توار گنگ۔ پے کت و لای کسے و بے توار گنگ تاکہ آبدیں خزان نہ کنت یا راز و پاشک نہ کنت۔

دپ و بونگ: روچک و بڑ و گنگ۔ (2) ننگیں چیزے و دپ و پچ گنگ۔

دپ و بونگ: ہر پیکے و زبان و سر و بونگ۔ نام زد بونگ۔ نام دار بونگ۔

دپ و پچ بونگ: حیران بونگ۔ ہماگ۔ ایکہ بونگ۔ بیکہ بونگ۔ (2) لاجواب بونگ۔ بے توار بونگ۔ (3) واکہ و بول بونگ۔ (4) بندیں چیزے و دپ و پچ بونگ۔

دپ و پچ گنگ: کوکار و بنگا گنگ۔ دپ و پچ لگوہک و حوند و ند و خبر گنگ۔

دپ و پچیں حیران بونگ: بے بونگ۔ (2) جنین و قبیل گنگ، ہر کسی بونگ۔

دپ و پچ گنگ: پے واہشت یا بے تاہیری خزان گنگ۔ (2) دپ و پچ لگوہک۔ بنگا و کوکار گنگ۔

دپ و پچ و حالی گنگ: گت و مال دپ و آرگ۔ گت و بنگ و ارادہ گنگ۔ پے گنے و گنگ و دپ و ول بونگ۔

دپ و پچ و گوشگ: ہرچی کہ ول و کیت گوشگ۔ بے لعلی گنگ۔ ریاع و ر و گنگ۔

پھل، کوشن و گال بند

- دپ و پز چنگ: گل بونگ۔ وٹل بونگ۔ شاداں بونگ۔
 دپ و پز چنگ: خبز نہ نگ۔ دپ و پز بنگ۔
 دپ و پز ونگ: دپ پز وٹن پتو بونگ۔ کپٹ و پز ونگ۔ (2) بنگ و دپ و پز بنگ۔
 دپ و پز بنگ: بے بہر بنگ۔ سیت و نف و بنگ۔ تاواں ہار بنگ۔
 دپ و پز بنگ: کسے و را تاواں ہار بنگ و خاطرہ گول کسے و دو چار بنگ۔
 دپ و پز وٹن نہ بیت بنگ چارنگ و سیر نہ کنت: دپ و کار بجز انت آپہ خبز و وٹن کنت۔ بنگ و کار چارنگ انت،
 آپہ چارنگ سیر نہ کنت۔
 دپ و تاب و بنگ: دروغ بنگ۔ راستیل کپٹ نہ کوشنگ۔ (2) دپ و چوٹ بنگ۔
 دپ و تامانی بنگ: دتی مزرہ سر بونگ، ویل و بجال و بنگ۔ چہ و رک و درواں بنگ، صاف و سارت بونگ۔
 (2) حزن مردی و سیری و بیل و بنگ۔
 دپ و تام و چنگ: کپے، کارے یا دکہ چیزے و اسر و حراب بونگ۔ پھل بونگ۔ چہ و تی بنگیں کار و تی
 ارش و سکی بونگ۔
 دپ و تاں گوش نکاں تر وگ: پشومان بونگ۔ حیران بونگ۔ بنگہ بونگ۔ (2) گل و شاداں بونگ۔
 دپ و خریگ: دروغ بنگ۔ (2) دتی کپٹ و سر و نہ ونگ۔
 دپ و پھل بونگ: ملامت بونگ۔ (2) شرمندگ بونگ۔ پھل بونگ۔ (3) پھل و بنگیں چیزے و و زگ۔
 دپ و پھل بونگ: جور جواب بنگ۔ پھل بنگ۔ خرائیں دا کتے کوشنگ۔ (2) تاوان ہار بنگ۔
 دپ و نے بنگ: پدپ نہ خری و سہرا بنگ۔ بنگ۔ در و کیں حزن مردی شون و بنگ۔
 دپ بنگ: رنگ۔ باز کپٹ بنگ۔ (2) پہ کپٹ بنگ۔ جاک و واک بنگ۔ پچسنگ۔ بے ادبی بنگ۔
 (2) بنگ یا سترے و پہ کسے و و زگ و دپ بنگ۔ (3) پہ بزندگی کپٹ بنگ۔ خبز خبز و سر و زہر بونگ۔ ہر کس
 و دپ و بنگ و بنگ۔ (4) و زگے و رادیل بنگ۔ (5) گٹ پانچک۔
 دپ و بنگ: بنگ۔ (2) پز ہر کپٹ و عوض بنگ۔ (3) کپٹے و دوی و رادیم و آرگ۔
 دپ و چاہ بنگ: و زگ و و دپ و سکت تواریہ ما بنگ۔ (2) لردستی بنگ۔ چاہلوسی بنگ۔ (3) مادیاں و پہ
 لاگ و ادماں بونگ و و دہاں دپ و چاہ بنگ۔
 دپ و بنگ: مردگ و بنگ و دپ و بنگ و دست و پادانی بنگ بنگ۔
 دپ و بنگ بونگ: بنگ نہ کوشنگ۔ بے تواریہ بونگ۔ (2) بنگ بونگ۔ آواز و ورنیا بنگ۔

پیش، کوشش و کمال بند

- دب و داگ : بے توار بونگ۔ خبز نہ نگ۔ (2) راز و ظاہر نہ نگ۔
 دب و قدر چگ : دب و لٹاں کسانیں داگ در آگ۔ دب و تپ رین و در آگ۔
 دب و ڈی نگ : زیادہیں خبز نگ۔ بے سری تران نگ۔ بھٹی و ٹنسی نگ۔
 دب و ڈنگ : لحاظ نگ۔ خبز نہ نگ۔
 دب و دست نگ : فردگ و دب و بچم نگ و تیار نگ۔
 دب و دستاں بونگ : تنگ و دب و دستاں تانی بونگ۔ بھٹی ٹوری بونگ۔
 دب و دستان نگ : جنگ و بزدلگ۔ (2) و زگ۔ (3) دولت و دب و بچ نگ و چاگ تان کہ
 آئی و عمر زانگ بہ بیت۔
 دب و دستاں نگ : نام زد نگ۔ پد کشی نگ۔ (2) زہر آگ۔ دعاء بد نگ۔
 دب و دیگ : وارنگ۔ (2) دیم پ دیم نگ۔ ہم دب نگ۔
 دب و درک و بونگ : حیراں بونگ۔ بہت بونگ۔
 دب و زبان نگ : چیزے و لوگ۔ (2) رضامندی ظاہر نگ۔ (3) تران نگ۔
 دب و ساٹھ بونگ : دب و ڈڈ بونگ۔ حیر و خیز بونگ۔ چالاک بونگ۔ (2) بناک جنگ۔
 دب و سربنگ : حیریں کہانی پز نگ۔
 دب و شان نگ : چوہ و درنگ۔ شاگ۔ (2) نرگ و چوہ تک و دب و در آگ۔
 دب و شات نہ بونگ : میارنگ۔ مزہ نگ۔
 دب و شیر و بونگ : ناپوہ بونگ، آزمودہ کار نہ بونگ، کارے و زانگ۔
 دب و کار بونگ : چیزے و لوگ۔ (2) ناجائیں کہانی پز نگ و بنگ۔
 دب و کام بونگ : پیش بونگ۔ حجابتی بونگ۔ میاری بونگ۔ (2) ماگیں حرم پزین و داگ دب و چاچنگ۔
 دب و نگ : ہم ڈول بونگ۔ ہم غب بونگ۔ پک و ڈ بونگ۔ ہم رنگ بونگ۔ (2) ناگمانی و دو چارنگ۔ گند
 خزند۔ گندگ۔ ڈیک و زگ۔ دب و زگ۔
 دب و گنگ : پزور و تمر دین کار بیکرے و گون نروریں کار بیکرے و جنگ بونگ۔ (2) زور و زوریں ساہار یا
 شے و زوریں ساہارے یا چیزیں و راہیلاک دیان یا لیٹ دیان و بونگ۔
 دب و گندگیں ول کا فریں : دب و درگ، ول و درگ۔ کلپ۔ دول و دو پوست۔
 دب و نگ : بندیں شے و بونگ۔ بچ نگ۔ (2) بن بچ نگ۔ پناک نگ۔
 دب و گون و گون و زمین نگ : بچ نہ بونگ۔ ڈک نہ نگ۔ جو نگ نہ نگ۔

بھل، کوشتن ء کال بند

دپ ء کوہ ء ننگ بونگ : مراد گالے چو کر اے ڈول کہ کوشک بونگ مبات۔ چو مبات کہ بدیں تزان آسرے
بیاریت، چو شیں و دہاں بدیں تزان و دویم گوں کوہ بہ بات مردم ءے بنگ نا۔

دپ ء کوہ ء ننگ نہ داریت : حبر ء جلی ء پل پر نیست، حبر شزیں یا بدیں و دہے کہ چو دپ ء در آتک آشکار
بیت پیشا مردم ء و تی دپ ء اندیش گوز بہ بیت چیا کہ ضد کثیت زبان ء ضد بادت زبان۔

دپ کہ داریت ء ننگ کاریت : وارنگس دپ مدام لٹی بیت، وارنگین ء لحاظ آئی ء راجہ بدیں کارے ء داریت۔
دپ ء گوں بنگ : حبر نہ ماہک۔ کسے ء راجہ حبر ننگ یاد کرے و بد کوشک ء ستن ء و یک۔

دپ ء پوز بونگ : لٹی ثوری بونگ۔

دپ ء پوز ننگ : بنگ ء پوز و شک۔

دپ ء ننگ ء ننگ بونگ : روزی ء روزگار ء ننگ۔ نیستگار ننگ۔ بدی ننگ۔

دپ ماں دپ بونگ : لٹ پ لٹ بونگ۔ سٹ پوز بونگ۔ (2) چنگ۔ سر ء ننگ۔ گوں کسے ء جاک ء واک
ننگ۔ بخت ء تزان ننگ۔ دپ جاک ننگ۔

دپ ء حزن بونگ : دولت ء عمر ء حزن بونگ۔ چور بونگ۔ (2) وت ء وت گلاہک ء حزن بونگ۔

دپ ماں حا کاں بونگ : نادرہ بونگ۔ (2) بے دس بونگ۔ نذر بونگ۔

دپ نہ بونگ : کوشک ء ہمت نہ بونگ۔ (2) ننگ نہ بونگ۔ چیزے و ہند بونگ۔

دپ ء نہ بونگ : نہ حبرے ء ننگ ء دپ ء نہ بونگ۔ (2) دپ بھگن چیزے و دپ ء ہند نہ ننگ۔

دپ ء و زک : بونگ۔ ننگ ء ننگ۔ (2) یک دز بونگ۔ ہم جب بونگ۔ ہم ڈول بونگ۔ ہم رنگ
بونگ۔ (3) دو چار بونگ۔ گوں پتے دکر ء گند ء دہ ننگ۔ در بونگ۔

دپ ء ہفت بونگ : حبران ء ہفت بونگ۔ حبر ء در نیاہک۔

دپ ء کچک و یک : پیکلپ ء تریش ء نڈ نڈیں تزان ء ہدوک بونگ۔

درا زک : سواری دولت ء کام ء راہداری بھل و یک۔ راہ ء آرگ۔ (2) زمین ء پتہ کشت ء کھار ء سازی
ننگ۔ زمین ء حا کاں ننگ یاد ننگ۔ زمین ء ہم دار ننگ۔

دزاج کش بونگ : دزاج دزاج ء نچک بونگ۔ (2) کارے ء سر نچم ننگ ء در ننگ۔

دزاج ننگ : نچک بونگ۔ (2) دزاج ننگ۔ کارے ء سر نچم نہ بونگ۔ کارے ء سر جمی ء در ننگ۔

دزاج بونگ : پاداں دزاج ننگ ء نچ بونگ۔ دزاج کش بونگ۔

دکھ دگاں بونگ : یک یک بونگ۔ شک ء شاہک بونگ۔ ہر پتے چو دویم تر وگ۔ لٹی ء بیٹری ء یک یک بونگ۔

بیل، گوشتن، کال بند

دراں دست بونگ: درملک بونگ۔ چہ ملک و ذوق بونگ۔

دزادہ بونگ: زخم و لبت و دوش بونگ۔ جان سلامت بونگ۔ جوڑ بونگ۔ (2) جینن و چک و مات بونگ۔
زال و چک و کپک۔

دزانی ویک: ظاہر بونگ۔ گندگ بونگ۔

دزانی ویک: اقرار کنگ۔ قول کنگ۔ زبان ویک۔ (2) دو چار کپک و دہر و جاگہ و نشان ویک گند و نند و قول کنگ۔
دزانی کنگ: ملاقات کنگ۔ پیکے و گوزار و ک و گند و نند کنگ۔

دزانی کنگ: جاہے و ز و ک یا آک و پیکے و کر و گندگ و قول و اقرار کنگ۔
دزانی کنگ: وعدہ کنگ۔ گند و نند و قول کنگ۔

دزانی واگ: جاں جوڑی و سلمتی و دوا کنگ۔ (2) پھنجیں مردے و جوڑی و سلمتی و دوا کنگ کہ چہ آئی
فانگ بہ بیت۔ (3) کسے و گلاک۔ ساژا ک۔

دزنگ: یاد کنگ۔ زہت کنگ۔ واگ۔ (2) زانکار بونگ۔ کار و دانگ۔ کارے بیل کنگ۔
دز بونگ: بے امید کنگ۔ ذراں نا دز کنگ۔

دز بونگ: دران ڈیہہ بونگ۔ (2) چہ رشتہ داری و نزیکی و در بونگ۔

دز بونگ: اُرش کنگ۔ توپکانی بونگ۔ تیرانی کواک۔ (2) کڑ سینگ۔ سر ہمینگ۔ بیمار ویک۔

دز بونگ: شاگ۔ چہ پ و چیزے و دور کنگ۔ (2) چہ بندیں جاگہ و یا چہ پ و چیزے و آہیں چیزے و آک۔
دز بونگ: وار بونگ۔ بے دس و بے مال بونگ۔ لنگر بونگ۔

دز پ و دز بونگ: بے ہند و جاگہ بونگ۔ خوار بونگ۔ دران ڈیہہ بونگ۔

دز پ و دز کنگ: وار و بونگ کنگ۔ برہاد کنگ۔ (2) دران ڈیہہ کنگ۔ چہ ہلک و ملک و در کنگ۔

دز پ و دز کنگ: کون داری و بونگی و ڈہار پ ڈہار و گردگ و آرام و ول نہ بونگ۔

دز بونگ: اناکت و گندگ۔ (2) دک ویک۔ (3) لبت و کپک۔ وپ و زک۔

دز بونگ: ایک کنگ۔ کوم بونگ۔ (2) پیک پارگی دور کنگ۔ اناکت و رنگ۔

دز چک: چہ نراں و دست بیت: ہر شے و ہر مردم چہ وئی کار و کرد پیدا اور بیت۔ دز چک و گلا و ستاہ و پیدھا
ضرورت نہانت کہ آئی و شتر می و عربی کون آئی و شترہ یا مر و انت۔ نرداریں دز چک توصیف نہ لو بیت۔

دز چک: کچین کنگ۔ رو و کچین کنگ۔

دز بونگ: زادہ کون دگرے و ڈیک و زک۔ دو چار کپک۔ (2) دیم پ و دیم بونگ۔ بڑگ۔ (3) کوز کپک۔

نیکل، گوشتن، کال بند

ڈرچہ کج، عبا ج، شہ بارت: ڈر اکس ستر بزاہ دارغ جوان انت، آئی عزیزبائی ہاودہ انت کہ کج ع گوشاں بہ بیت۔
بزاہ دارو ز زندانت، ہا زال انت کہ درتے گوشاں انت۔

درداں کج ویک: حقاں یا حق، اگبالاں کج ویک۔ تاخیں کرد ع عوض بونگ۔

در و رنگ: پہ بے تاہیری سر سر چنگ۔ (2) کسے ع مولمانی زورگ ع زوگ۔ (3) تزوگ۔ چک۔ گز رنگ۔
در د رنگ: دردی بونگ۔ دروغ دور چہ بونگ۔ نادزاه بونگ۔

در د ع اے مرگ: دروغ نرم غزور بونگ۔ دروغ تورشت ع اے مرگ۔

در د ع ہا ہنگ: دروغ چست بونگ۔ دروغ پادا بک۔

در د ع بزرگ: پدردمان یا پے ملانی یا پئی دم ع خوف دروغ کھک۔ دروغ اے مرگ۔

در د ع بزرگ: پے ملانی یا پئی بک ع ٹاک ع دم ع خوف دروغ کم رنگ ع تو جیل۔

در د ع پادا بک: کتیں آرام ع پدردوغ دور چہ بنگ۔

در د ع کج ویک: دروغ دور ع کم کم ع ظاہر بونگ یا مارگ۔ (2) بدیں کار ع بدل یا عوض بونگ۔

در د ع بونگ: کسے ع دروغ آ بک۔ (2) لاپ بڑی نیں زال ع چک ع ماتی درو۔

در د ع بزرگ: دروغ دور رنگ۔ دروغ دور رنگ۔

در د ع بنگ: دروغ پادا بک۔ دروغ چہ بک جاگے ع کہ جاگے چست بونگ۔

در د ع لوبنگ: دروغ چست بونگ۔ دروغ پادا بک۔ دروغ بنگ۔

در د ع بک بنگ: دروغ تیزک ویک۔ دروغ پادا بک۔

در د ع لاپ رنگ: اے لے پو پزہ رنگی ع کوشک بیت۔ جور رنگ۔ و رنگ۔ پلنگ۔

در د ع رنگ: کار ع آ بک۔ مدت رنگ۔ کک رنگ۔ اے مراداری رنگ۔

در د ع کنگ: بنگ۔ اکت ع کت رنگ۔ تہہ زن رنگ۔

در ویک: چیزے ع یا آپینگ بے ع چہ کھیں بچے ع دزوز دزوز ع یا تو مپ تو مپ ع رچک۔ (2) ہر گندگیں یا
شزیں عمل ع جواب ع گندگ۔

در و بنگ: ددی بونگ۔ ظاہر بونگ۔ (2) بک بک ع در آ بک۔

در و بنگ: رو بک ع صاف رنگ۔ جھلیں چیز بے ع صاف رنگ۔ (2) زمین ع کو بنگ۔

در و رنگ: در رنگ۔ دروغ رنگ۔ (2) چک۔ کج رنگ۔ (3) ساہدارے دست ع پادانی ہنڈ ع چہ دتی
جاگہ ع ٹلک یا ٹلک۔ دست ع پاد ع بند ع چہ دتی بند جاہ ع ٹلک۔ (4) چہ جاگے ع در آ بک ع زوگ۔

نیل، گوشتن و کال بند

در رچک و پز رچک: بندیں یا دو ٹکلیں یا گوتکیں چیز یا چیزانی ٹک ٹک و ظاہر نگ۔

دڑست نگ: چٹا رنگ۔ زاگ۔ جاہ آرگ۔ (2) شترنگ۔ برابرنگ۔

دردنگ: ہندگ و کستا نگ۔ چٹا نگ۔

در شاگ: چہرے و ٹنگ و ڈن و آرگ۔ (2) دارنگین و شاگ۔ (3) ظاہرنگ۔ پدرا نگ۔

دڑک بونگ: رنگ بچگ۔ بچگ۔ رنگ۔ اشٹاپ اشٹاپ و رزوک۔

دڑنگ: دراک۔ چہ جاگے و دراک۔ (2) ظاہر بونگ۔ پدرا بونگ۔ شوہاز بونگ۔

دڑنگ و (دل نہیں) اولاک و پرخن بازو: اولاک و پچو بار یہ لڈ کہ آزر ت بہ کن۔ ہر شے و باروا کی نہیں یا

زیاد ہیں کار و کڑشیں جبرے نہانت۔ باز ہنگ یا بچگ و ساری پچار کہ تہی اولاک تہی بار و نرت کہت یا نہ کہت،

ہر کار و ساری بایدا نت چار و پچارنگ بہ بیت۔ آگس ہمارا ہمارے ہم پچار کہ ترارہ عنہ دڑو بیت۔

دڑنگ: یک کرنگ۔ چٹا نگ۔ گیشنگ۔ (2) مال و پخت و بچگ۔ دگرے و مال و دتی نگ۔

(3) گڑنگ۔ بچگ۔ رزوک۔

دڑنگ: رنگ۔ چٹا نگ۔ گلنگ۔ (2) چہ بندیں جا ہے چیزے و یا مردم و درنگ۔ (3) شوہاز نگ۔

دڑک و دریاں بونگ: آباد بونگ۔ نام دار بونگ۔ و شمال بونگ۔

دڑک و دریاں بونگ: بد حال بونگ۔ نیرگار بونگ۔ (2) نرم بونگ۔ سست بونگ۔ (3) بے نام و توار بونگ۔

دڑنگ: زلف و پور بونگ۔ نران بونگ۔ قد آور بونگ۔ (2) زہرنگ۔ جمانی شہر بونگ۔ (3) چہرانی چست بونگ۔

دڑنگ: چڑس و گڑگ۔

دڑنگ: بکک۔ پہل نگ۔ (2) کمار نہ نگ۔

دڑنگ و یک: ذول و ذیل و یک و ڈو یک ہم بونگ۔ کسے و یا چیزے و ڈو شہم و بونگ۔

دڑنگ بونگ: ظاہر بونگ۔ پدرا بونگ۔

دڑنگ بونگ: ظاہرنگ۔ درشان نگ۔ دل و کت و کنگ۔ (2) گلنگ و آزاری نگ۔

دڑنگ بونگ: روج پ روج ترقی نگ۔ چوٹی و گل و پادانی بن و نہ نگ۔ (2) آباد و سیرگاں بونگ۔

دڑنگ پت بونگ: دروہ و یک۔ رہینگ۔ رنگ راہاں پت بونگ۔ (2) جنجالاں دور و یک۔

دڑنگ بونگ: برز بونگ۔ چست بونگ۔ لونجان بونگ۔

دڑنگ و دار و کنگ: آرام بونگ۔ ایمن بونگ۔ چہ ترک و توار و کنگ۔

دڑنگ نگ: چیزے و سٹ برادر نگ۔ لونجان نگ۔

بھل، گوشتن، کال بہد

دزوت و بگ: یہ مہر سرء پیشانی یا وستانی چنگ۔
 دز و ہاپ بگ: مستیں لیزہ و در بگ۔ (2) زہر کرگ۔ مست بونگ۔
 دزوش بگ: بگ۔ بگ۔
 دز و گ بڑھ کھاٹک بگ انت: دز و گ کہ چڑب و ذرکت، بچہ آرم بیت و دز و گ بڑھ نام، بگے بیاربت۔
 دز و گ بگر بمرانت: دز و گ پیدا و درانت۔ ناراستیں کپت چر بوت نہ کھت۔
 دز و گ بے بن بلیگ انت: دز و گ دور آسریں شے و نہ انت، الم و پاشک بیت۔ دز و گ ویر پانہ انت۔
 دز و گ و ناراستیں کپت و آسرے نیست۔ دز و گ، دز و گ انت، راستے جا کہا کپت نہ کھت۔
 دز و گ و ڈک و بگ: دز و گ بھنگ۔ ناراستیں کپت بگ۔
 دز و گ و بگ: دز و گ بھنگ۔ ناراستیں خواں بگ۔
 دز و بونگ: کار و چیزے و مہل بونگ۔ دغا بونگ۔
 دز و بگ: مگر غریب بگ۔ دغا بازی بگ۔ چر قول و بگ۔ بڑانگ۔ دز و بگ۔
 دز و ہاں دل و بونگ: بے ایمانی بگ۔ عینیت۔ فریب و بگ و ارادہ۔ (2) دل و بگ بونگ۔
 دز و دوچ بگ: بگ بھڑ بگ۔ (2) بے نفس چست و بگ۔
 دز و بے مار بگ شہ انت: دریاے متاع ما بگ انت۔ آ بے مانی بچ نم نہ بیت۔ ہر شے و تی یک قدر و قیمت و داربت۔
 دز و بے آپ بگ: بے نفس و کنوی کار بگ۔
 دز و بے بھنگ و بگ شہ بیت: دریا و آپ بے گواز انت آئی و آپ پہ بھنگ و در بگ و کم نہ بیت۔ زیادیں گنج و دولت پہ کسانیں دکاں نہ کھیے۔
 دز و بے بھنگ: پہ مٹائی یا بلی دم و برف و بگ و تانیدا بچوش بگ کہ دریا و ما بگ کرگ نہ بیت۔
 دز و بے ہا و آ بگ: کورم و طوفان بونگ۔ دریا و طوفان و آ بگ۔ زر و چولانی چست بونگ۔ دریا و مستی۔
 دز و بے بھنگ و بگ و بگ: دریا و آپ پہ کیں در بگ یا بگ و و بگ و کم نہ کھت۔ زیادہیں مال و مذی بھلہ و نہ کھیے۔
 دز و بے بھنگ: دریا و ما بگ نہ بونگ۔ دریا و ویران بونگ۔ گزائیں ساعتانی آ بگ۔
 دز و بے بھنگ: بے سببیں کار بگ۔
 دز و بے ہاں کور و بگ و بگ: کور و دریا و آپ و بھنگ۔ بونگین و بونگ۔
 دز و بے ہاں تھاپ بگ: شری گوں حرابی و بگ بوت نہ کھت۔ دریا و ہم و تی لوک و بے کاریں شے و گندہ بلاء بلیہ، آ ہاں تیاب کاربت و دورنت۔

بیل، گوشتین و گال بند

ڈزہما گوش و نجیت ک مات و کسانئی و ماں ٹنگ: مال و زر و ہر کس سنگ نہ کت۔ زر و زر و راسکیت۔ ڈزہمائی و ہزاہ
دنت کہ کسانئی و زر و مال و تہا ٹنگ۔

ڈزہپگاں ٹنگ: دس و داک و ٹنگ۔ ناتوان ٹونگ۔ پھر و شانان ٹنگ۔ ضرور ٹونگ۔

ڈزیش ٹنگ: ٹاپ ٹنگ۔ مودائی ٹنگ۔

ڈزیکتیں کوکائی و دیر ہیا ٹنگ: کسانئی و کوکائی زند و دش ترین روح انت کہ مردم چہ غم و کرنئی آں آزادانت پیدھا
مردم مام و تی کسانئی و گیر کاریت و گوشت کہ دشین و بدہا مات، و زیکتیں پدایا ٹنگیں انت۔

ڈزہہ ویک: یک و چہ و اب و آ گاہ ٹنگ۔ (2) چہ و اب و آ گاہ ٹونگ۔ چہ و اب و آ سماہ ٹنگ۔

ڈزہہ ٹنگ: بسٹ ٹنگ۔ سار ٹنگ۔ اناکت و ٹنگ و ڈنگ۔ چہ و اب و آ چاہ و ٹنگ۔ (2) گردن ٹنگ۔ چہ
دروازگ و یا ٹیل و چارگ۔ ڈزہہ ٹنگ۔

ڈزہنگ: دورہنگ۔ ڈک ٹنگ۔ ٹنڈرگ۔ (2) نریں اولاک و چہ مستی و تی و کم و دوسیں پاداں زمین و ہنگ۔

ڈز و ٹونگ: خراب ٹونگ۔ بے کار ٹونگ۔

ڈز پو ڈزی و تی مینگ و زر و دنت: و تی و درام و ہرک و ہیر ٹنگ لکی انت۔ ڈز کہ ڈز انت ہم و تی مینگ و
بازار و ڈزی نہ کت، و تی و کرے ہرک و کت۔

ڈز تاں لب و قبر و انت: ڈز کہ ڈز انت، آئی و ٹیل و عادت یلہ نہ بنت۔ ڈزی و عادت و آ قبر و بارت گوں۔

ڈز و تا ہے بخت، کورے لٹ بخت: پے بے دس و لا چار و ہر کس گیش و تمر دانت۔ ڈز و کور و لٹ و ڈز و گ
مزن مردی و نہ انت۔

ڈز و ڈزے پے گیت: ڈز و را و ڈز و بچہ کاریت، آئے گیت کت۔

ڈز و ہنگ: دولت و ریک ہنگ۔ (2) مردم و لاپ و ٹنگ۔ (3) مزین و در و عطلت و سبب و ہر سر ہنگ۔

ڈز و ول بخت: ڈز مام پیر زگ انت، ڈز مام سوئین نہ انت۔

ڈز و گزگ: ڈز دست گیر ٹنگ۔ (2) خراب کاریں مردم و نشان ٹنگ۔

ڈز و مات ہر زویچ پیک ٹنگ نہ کت: ڈز روچے ناروچے الم و گزگ بیت، ڈز مام و شیاں نہ بیت۔ حرا میں
کار و آ سر حرا بی انت۔

ڈز و مات یک روچے پیک وارت و مرد و غم وارت: ڈز مام ہیل نہ کت، یک روچے ٹنگ کت و مرد و غم کت۔

ڈز نماز و پو ونگ: نہوشیں حالتے و آ بگ کہ لاپ و نکات و ریت و ڈز نماز و پو و شیت۔ (2) بے دس و لا چار ٹونگ۔

ڈز و من آگس مورے، حرارے پزانے: دشمن و بیج بر کم تر مدد دان، و دشمن آگس چو مور و بے دس انت، آئی و پے

بیتل، گوشستن و کمال ہند

- دست و مزارے پر ایک چپا کہ آلمہ آغاز کنت، دنی ہیر و جھوض کنت و ترا تاوان دنت۔
 دستاں ہرزادارگ: پے نیک وانی یا بد وانی پے دعا و دستاں ہرزنگ۔ (2) دستاں چست نگ۔
 دستاں ہرزنگ: دستاں چست نگ۔ سلاہانی دور و یک۔ نروری ہنگ۔ کم جری ہنگ۔ (2) دعا لوگ۔
 دستاں ہندگ: دنی دستاں پے کستری ہندگ۔ پے ادب دستاں ہندگ۔ (2) دگر کسے دستاں پے ساد و تیل
 ہندگ۔ (3) بے دس و لا چارنگ۔
 دستاں پنج نگ: داد و دیش نگ۔
 دستاں چارگ: ولما نگ بونگ۔ امیت وار بونگ۔
 دستاں رچوک بونگ: کار کشاد بونگ۔ چلو پیک نگ۔
 دستاں نگ: باز جوت و یک۔ خدمت نگ۔ (2) دنی نگ۔ زورگ۔
 دستاں ہرزگ: مستریں مردے پے عزت دستاں ہرزگ یا گوں آئی دست و دزدوہ بونگ۔
 دستاں دل و دارگ: خیال دارگ۔ گورنگ۔ عزت و یک۔ خدمت نگ۔
 دستاں دل و نگ: خدمت نگ۔ سانگ۔ عزت و یک۔
 دستاں رچک: کشاد بونگ۔ تیز کارنگ۔ پے کارے دستاں تیل نگ۔
 دستاں شہارگ: پے چیزے و زورگ و دست و چک نگ۔ (2) دست و دزاج نگ۔ واز ہندگ بونگ۔
 (3) کسے و راجیزے و یک۔ داد و دیش نگ۔
 دستاں رزگ: پے عزت و یک و مستریں مردے و دستاں ہرزگ۔ (2) منت وار بونگ۔ (3) سلامی
 بونگ۔ ایر دست بونگ۔
 دست ہندگ: خواست نگ۔ پہلی لوگ۔ (2) فریاد نگ۔ منت و لیلانگ۔ (3) پے کستری چیزے و لوگ۔
 دست پے کند و ول مند: کتیں چیز۔ کک۔ ہا چیز کہ سگ کم و یک بہ بیت۔
 دست پنج: ہما کہ دست گف نہ انت۔ (2) سخی۔ زر زوال۔ غنی۔ داد و دیش۔
 دست پشت و زگ: کوڈاں ہنگ۔ ہنگ۔ چچ۔ دوران و مردم و یا اولاک و آڑگ۔ کپھڑ و زگ۔
 دست ہنگ: یک چیزے و راست پے نگ۔ (2) کارے و ہنا نگ۔ (3) کاردارگ۔ دست گل نگ۔
 (4) ہرزگ۔ دنی نگ۔
 دست چست نگ: ایراد ہرزگ۔ (2) نروری ہنگ۔ (3) دست و ہرزنگ۔
 دست، دست و گھیت، پاد و نہ گھیت: ہر کس دنی سگ و زانت، ہر کس دنی و نکار و کچھ کاریت۔

نیش، گوشتن و گال ہند

- دست ویک: مال و دولت و مال و اہنہ و پگڑ و دست ویک۔ (2) کوچک ویک۔ مدت گنگ۔
- دست و نمر زمان جنگ: آہ و زاری گنگ۔ فریاد گنگ۔ گز یوک و پخوہ گنگ۔
- دست قضا یونگ: چہ دست و پیلہ یونگ۔ چہ دست و پیلہ یونگ یا گلوہک۔ (2) چہ دست و قضاے و یونگ۔
- رڈی و یونگ۔
- دست گنگ: زنگ یادست و آہگ۔ دام و ہنگ و گنگ۔ دست و خوک۔
- دست گند گنگ: نہ پیش چست و آہ گنگ۔ نگی گنگ۔ (2) اولاک یا دولت و دستاں چست گنگ۔ عزیزین و جنگ۔
- دست گنگ: دزا میں چیز یے و گول دست گنگ۔ ماپ گنگ۔
- دست گزگ: یوک۔ زورگ۔ (2) پہ دز و ہوز و گ یا پہ جیلہ و ہنر چیز یے و گزگ۔ وٹی گنگ۔
- دست گل گنگ: خراب گنگ۔ دست جنگ۔ دست پند گنگ۔
- دست ماں یونگ: شتریں یا شتریں کاریے و تھا کون یونگ۔
- دست ماں گنگ: کاریے و تہادت و ہوار گنگ۔
- دست عروہ و ہول و نر ز: دست کہ ضرورت دل نہ لرزت نہ نکلیں کارانی شست و نہ کتے گت و تا کس نے و ہول جنت۔
- دست ماں دست یونگ: دست گول دست و یونگ۔ پتے وونی و دست و گزگ۔ (2) چیز یے و ماں بازریں
- دستاں یونگ۔ (3) نیچا یونگ۔ ہمراہ یونگ۔ ہم شور و ہنک یونگ۔ ہم خواں یونگ۔
- دست و آ زگ: وٹی گنگ۔ زور گزگ۔ گزگ۔ کچھ گنگ۔
- دست و آہگ: زنگ۔ زورگ۔ یوک۔
- دست و پند یونگ: گت یونگ۔ نعل یونگ۔ گول کاریے و گٹا نیش یونگ۔
- دست و پا و جنگ: بجد و کوشش گنگ۔ جنگ و تاج گنگ۔ حرکت گنگ۔
- دست و پاوان گنگ: پہلی لوگ۔ زیر منت یونگ۔ منت و زاری گنگ۔ خواست گنگ۔
- دست و پاوانی گزگ: منت و زاری گنگ۔ پہلی لوگ۔
- دست و پنہا گنگ: کاریے و دست و ہچک۔ (2) کاریے و دست جنگ۔ بن گچ گنگ۔
- دست و پند و گنگ: بے دس گنگ۔ بے جوازت گنگ۔ گزور گنگ۔
- دست و پشت و آرتش یونگ: مالدار و ہستو مند یونگ۔ ہزگار یونگ۔ دشمال یونگ۔
- دست و جنگ یونگ: مقابل یونگ۔ زور و چکا گنگ۔ کش و چیل۔ گزگ۔ گز و چیل گنگ۔
- دست و جنگلی جنگ: پہ جنگ و ہر و دیم۔ دیم یونگ۔ جنگ گنگ۔

بھیل، کوشتن، کمال بھد

- دست و پتہ پادا دارو لنگ: گزائیں و عزتیں کارے یا چیز ہے غرانا بود و لواء دست و دیک ہر لنگ۔
 دست و دیک: کارے و بن کج لنگ۔ (2) چیزے دست و پتا لنگ۔
 دست و پتہیں موردا لنگ نمائندہ انت: ہر مردم و چیزے دوی و دیک غرناک و غیر است۔ کس برابر نہ انت۔ ہمار کہ
 لکھیں دست و پتہیں لنگ ہم وزن لنگ انت، برابر نہ انت۔
 دست و تاب و دیک: چیزے و پتہ زور لنگ۔ (2) گرو و نہ لنگ۔
 دست و چنگ لنگ: دستاں پہ چیزے و لو لنگ و وزن لنگ۔ (2) چیزے و دیک و دست و وزن لنگ۔
 دست و کجک: دست و آ لنگ۔ گاریں چیزے یا سہدارے و انا گت و ڈیک و دیک۔ دست لنگ۔
 دست و غم لنگ: فردک و سہا و زور و ک و پتہ آئی و دست و پتہ تانی لنگ۔
 دست و دارک: پڑس و نہ لنگ۔ (2) کارے پتہ لنگ۔
 دست و ڈب و بونگ: ہر دوی کارانی دیم و بونگ۔
 دست و وزن لنگ: پتہ لنگ۔ لو لنگ۔ (2) خیرات و دیک۔ پتہ لنگ و دیک۔ (3) بخشا لنگ۔
 دست و ذروت لنگ: دس آ لنگ۔ بیا پہ ہند لنگ۔ عزت و دیک۔
 دست و دست شانی لنگ: خرد و زور و جبر لنگ۔ جبر لنگ و دہاں دستانی لنگ۔
 دست و دل و بونگ: لاڑک و دستناک بونگ۔ (2) عزت و دیک۔
 دست و دل و نہ لنگ: کارے و لنگ و دل و نہ لنگ۔ (2) دو دو لنگ بونگ۔
 دست و دیک: دیک۔ چیزے و کسے و دیک۔
 دست و دیم لنگ: پتہ لنگ و قربان بونگ۔ دست و دوی پتہ شانی و دیک و دوی مردم و پتہ و اشارہ لنگ
 کہ بزاں سن پرتو کویاں۔ (2) دست و دیم و شو لنگ۔
 دست و زنگ: کارے و لنگ و قوت دارک۔ (2) پتہ چیزے و زورک و دست و وزن لنگ و ہا چیزے و سر بونگ۔
 دست و زورک: کار بونگ۔ زبان بونگ۔ (2) جہک۔ لنگ۔
 دست و مراد لنگ: پتہ مرزی لنگ۔ دس لنگ۔
 دست و سنک و دیک: پتہ لنگ و دس و لو لنگ و کسے و منت لنگ۔
 دست و سنک لنگ: پتہ و ام، کمر و پتہ کارے و پتہ لنگ و گزشتک و پتہ لنگ۔ (2) کسے و پتہ دوی مدد لنگ و کو لنگ۔
 دست و سر و زورک: دل پتہ لنگ و دیک۔ لنگ و دیک۔
 دست و سرے چیزے لنگ و پتہ لنگ: ایمن بونگ۔ دل آرام بونگ۔

بھیل، گھوشتن، ڈکال بند

دست و شاگ: دست و گردے بے رنگ، پھ مڑائی، چست گنگ۔

دست و شہازگ: پینڈگ۔ سوال گنگ۔ (2) کسے اور چیزے اور ویک۔ مدت گنگ۔

دست و فھایے بونگ: رومی بے بونگ۔ اناکت اور ویں کاریے اور گنگ۔

دست و ٹنگ: کاریے اور یلہ ویک۔ چہ کاریے اور دستاں دارگ۔ کارنہ دارگ۔ وت اور اچہ کاریے اور ویک کرے گنگتا

گنگ۔ (2) چہ ویک ملک غم آلے اور اولو اور دست مان نہ گنگ اور ویک کرے بونگ۔ (3) چہ ویک جاہے اور وے اور یلہ ویک۔

دست و ٹنگ: زرنگ۔ چیزے اور پاپہ مالے اور سر بونگ۔

دست و گنگ: فردے یا کسے اور وتی گنگ یا وتی پلہ کرے گنگ۔ (2) سہت غز بوری اور دست و گنگ۔

دست و کہ نہ بیت بھڑا میں کار، ہونپنی میں وپ اور واکاں دار: اس کارے شترکت نہ گئے گنگا بایمانت کچنگیں اور

شنگیں ترانہ کہنے۔ مردہ امانت کہ وتی وپ اور انانہ گورہ بیت۔

دست کہ پڑوشیت، جاہ اور گورانت: سکیانی وہاں مدام وتی کارے کیت، وگرتا۔ دست کہ پڑوشیت گورے

بندانہ، نہ پڑوشنے۔

دست کہ شریعت، وپ شریعت: زہمت گھنے، کار گئے، گنگا پاپہ ایمنی سیرلاپ اور ویش حال ہے، شسست، کامل اور

بودلائیں مردم بھڑا سیر اور آباد نہ بیت۔

دست و گورگ: پناہ ویک۔ گورے اور گنگ۔ مدت و گنگ گنگ۔ (2) کسانیں بچکے اور سنگیں جہیں مردم بے اور

گورے اور ہانزورے اور مدت گنگ۔ چیزے اور یا کسے اور گنگ اور حاطرا آئی اور دست و گورگ۔ (3) وتی گنگ۔ وتی گنگ۔

دست و گورگ: مدت گنگ۔ گنگ گنگ۔

دست و گورے خرقہ نہ زہیت، گورگ اور پالام گنت: زوراک اور تیاریں مردم اور دست مدد سیت گنگا کشرین سے سرا

زہر درشان گنگ بنت، ایشی اور مثال ایش انت کہ اس خرقہ اور گورہ اور دست نہ ورت نی اور گورگ اور پالام

گنگ ہے نہ وتی اور بے وی اور سہرا کنت۔

دست و گنگ: پینک بونگ۔ دست گنگ نہ بونگ۔

دست و گنگ: تا وانی بونگ۔ شقص و زرگ۔

دست و مان بونگ: گورے کاریے اور آڑگ۔ کارے اور گور بونگ۔

دست و ماں سر اور آڑگ: گنگ اور ویک۔ گنگ اور سنگیں اور وہاں کسے اور مدت و گنگ گنگ۔

دست و ماں گورے اور ویک: مشکلیں وہاں مدت و گنگ اور گنگ۔

دست نہ زورے اور نہ زورے: کارے کہ نہ گنگ پڑائی اور ویک چہ کہ بونگے ضرورت نہ انت بے اس دست و زرنگ

گنگ اور الہ اور ابکہ بیت۔

نیل، کوشین و کال بند

دست و ناکسٹنگ: مشکل ہو بلانی تھا کچھ۔ بھرک غناملین مردمانی دست و آہک کہ آہک و پیرے نرانت۔
 دست و ننگے سے نہ ہو ننگ: نیلی و دیم و تیا ک۔ وارنگیں و وفاند دارگ۔ نیلیاں فراموش ننگ۔ (2) و زرگانی
 بے نام و بے داد ہو ننگ (3) و زرگاں برکت مان نہ ہو ننگ (4) دادن یا ورون و وروکان و مٹی و پیمانیا ک۔
 دست و نہ آڑگ: نزور و لاچار ہو ننگ۔ بیچ دست سکتی ہے نہ ہو ننگ۔
 دست و نہ تربیت گوں ریال و، جنت بقال و: آکس و تی عزیز یا سیال و کارے پیراں ننگ و آئی و دست مہ
 ریت گڈا بقال و کزور و جنگ روانت چیا کہ کار بقال و گندگ نہ ننگ۔ پیٹھا باید نہ انت کہ دگرے و گندگ
 ننگیں کار و بدل و دگرے تاوانی ننگ بہ بیت۔
 دست یا پاد و اب و زرگ: دست یا پاد و ننگ ہو ننگ۔ دست یا پاد و کار نہ ننگ۔
 دست و پرننگ: دست جنگ۔ دست و ننگے و سر و ایر ننگ۔
 دست و نگرچی با پتہ ننگ و پندر: پتہ و آنگیں ننگ یا مال و نر تہلاس بوت کتہ، کتہ انت مے پے آکس کہ کار زانت،
 آئی کار و نر و پاد و چکار و ننگیں زر و مال ہلاسی و نام و عزانت۔ آکیت کہ کیت۔
 دست و جنگ: تاوان و پیک۔ نقصان و پیک۔ ویل و ننگالاں پتہ ننگ۔
 دست و ننگ: دست و زرگ۔ و تی ننگ نرگ۔ (2) پے زور و زرگ۔
 وعا و نپار ننگ: بیدیں و عا و پیک۔ پے کسے و بیدیں واک و دارگ۔
 وعا و پتہ ننگ: کسے و بید و عا ننگ۔ (2) کسے و بید و عا نرگ۔
 وعا و پیک ننگ: خیر لو ننگ۔ نیکیں واک و عا و ننگ۔
 وک و زرگ: لوٹ و زرگ۔ نقص و زرگ۔ تاواں بار ہو ننگ۔
 وکرے آس و ننگ: دگرے و دیناں زرگ۔ دگرے و سبب و تاواں بار ہو ننگ۔
 وکرے جو ہان و و تی ریشاں و نر نیں نہ کن: پے دگر و ہستی و مال و ہوا نہ کن۔ دگرے مال و دگر و کتہ، حتی نہ انت۔
 وکرے ننگ پے بادشاہی ہم و نل نہ انت: ڈیہ ہما انت کہ و تی انت۔ دگرے ملک و ڈیہ ہر چون کہ ہست انت
 دگرے گنت، پے بادشاہی ہم و نل نہ انت۔
 وں آپ ہو ننگ: ننگ نرنگ۔ باز کر ہو ننگ۔
 وں و آپ ہو ننگ: ننگ ہو ننگ۔ وں و رحم زرگ۔
 وں و آپ ہو ننگ: ننگ ننگ۔ شزار ننگ۔ پھری ننگ۔ دل سیاہ ننگ۔
 وں و زرگ: کسے و حجر و تو زرگ۔

بھیل، گوشتن، ڈکال بند

- دل و آس روک بونگ : پریشان بونگ۔ یونیک بونگ۔ بے تاہیر بونگ۔
 دل و آس روک گنگ : پھری گنگ، دل و آسے گوں وچک۔ دل و آس گنگ۔
 دل و آس بونگ و آگ : پے دما گئے و آس بونگ۔ دل و آس بونگ و آگ۔
 دل و آس گراں بونگ : جنجال بونگ۔ دل و آس گراں بونگ۔
 دل و آس آرگ : انجمنی گئی گئے یا سر حایے کسے وچک کہ آئی و دل گئی بہ بیت۔
 دل و آس وچک : دل و آس بونگ۔ دل و آس بونگ۔ دل و آس بونگ۔
 دل و آس وچک : ٹسما کو بونگ۔ دل و آس وچک۔ ٹسنگ۔
 دل و آس وچک : ٹسنگ۔ بے زور بونگ۔ ٹسما کو بونگ۔ دل و آس وچک۔
 دل و آس بونگ : پے شاگ و دل و آس بونگ۔ دل و آس بونگ۔ (2) نارضا بونگ۔ نہ ویش بونگ۔
 دل و آس وچک : دل و آس وچک۔ دل و آس وچک۔ ٹسنگ۔
 دل و آس وچک : ہر واک بونگ۔ دل و آس وچک و آگ و آس بونگ۔ دوستی بونگ۔ پاری بونگ۔
 دل و آس وچک : دل و آس وچک۔ نارضا بونگ۔
 دل و آس بونگ : دل و آس بونگ۔ چیز بے ویش و آس بونگ۔ (2) نارضا بونگ۔ گوں کسے ویش بونگ۔
 دل و آس وچک : تسلا وچک۔ بہت وچک۔ سہ وچک۔ شاہاشی وچک۔
 دل و آس وچک : ہر گمان بونگ۔ دل و آس وچک۔ نارضا بونگ۔
 دل و آس وچک : دوست و آس، دل و آس بونگ۔
 دل و آس بونگ : دل و آس بونگ۔ ہر واک بونگ۔ دل و آس بونگ۔ دوست بونگ۔
 دل و آس وچک : دل و آس وچک۔ پے ٹلائی یا آئی دم و آس بونگ۔ دل و آس بونگ یا پے بدیں و آس بونگ۔ (2) پھر
 بونگ۔ امیت و آس۔
 دل و آس وچک : دوست۔ دوستار۔ دوستی مردم۔
 دل و آس بونگ : شات بونگ۔ شات بونگ۔
 دل و آس اولاک پے گمر بازانت، خور سیریں کا زانی ہرل گارانت : دل و آس بونگ و آس بونگ۔ اولاک پے زز آرگ
 بیت۔ بے دوست و آس بونگ جن و آس پے پانہایت۔
 دل و آس وچک : ہوش و آس بونگ۔ (2) دل و آس وچک۔
 دل و آس وچک : چٹان بونگ و آس بونگ۔ (2) کسے و آس بونگ۔ (3) کسے و آس بونگ۔

بھیل، گھوشتن، ڈکال بند

- دل و تھوڑا توڑگ: دل و درد رنگ۔ ڈگری ٹونگ۔ بیش بیش توڑگ۔ ارمانی ٹونگ۔
- دل و خوشی و خدا توڑگ: ہدیات و غزاری ٹنگ۔ بے وس ٹونگ۔ مشکلیں و دہاں حدائے نام و کرگ۔
- دل و تاب توڑگ: خدیگ ٹونگ۔ (2) بے تاہیر ٹونگ۔ یونیک ٹونگ۔
- دل و خیر کہہ ٹونگ: بے تاہیر ٹونگ۔ فکر مند ٹونگ۔ دل و جنگ۔ ٹرسک۔
- دل و تاج ٹونگ: پدرو رنگ۔ ارمانی ٹنگ۔ دل و دور رنگ۔
- دل و تزک ٹونگ: ٹرسک۔ دل و پف ٹونگ۔
- دل و جو ٹنگ: سنک توڑگ۔ سنگ و حد و در۔ سلسلیں غم و رنج۔ (2) سنک ٹرسک۔
- دل و خوشگ: مردم و چہ یک دیے و پد و دیے و میل ٹنگ۔ چہ کے و دل و جو شک و پد و گرے و وا ہندار ٹونگ۔ (2) دل و بھلی۔ دل و توک۔
- دل و خوشگ: دوست ٹونگ۔ دوزواہ ٹونگ۔ پد کے و ہمدک ٹونگ۔
- دل و خوشگ: کسے و دوتی ٹنگ و یاد گرے و ٹنگ و داہک دار ٹنگ۔ پد و رپک یا پد ملانی یا بھلی ٹنگ و
- ٹاک دوستی و دوستی و دوستی بد ٹنگ و جھڈ ٹنگ۔
- دل و ٹنگ: ہنوشو ٹونگ۔ ٹسمارگ۔ دل و کمرگ۔
- دل و گل ٹنگ: نائب ٹونگ۔ مہر و دوستی و ہلاں ٹونگ۔ (2) دل و ناوڑا ہی و گوں ٹنگ۔
- دل و جھنگ چو پک: پیر زک ٹونگ۔ ٹلو ٹنگ۔ نکاں سر ٹونگ۔
- دل و جنگ: پد چڑے و دل و وارگ۔ دل و دزیک دزیک ٹنگ۔ عثمان ٹونگ۔ ٹینک ٹونگ۔ دل چہ کہہ ٹونگ۔
- ٹرسک۔ دوساں ٹنگ۔ زک و جنگ۔ (2) چار و پچار ٹنگ۔ چار و گزار ٹنگ۔ ڈاہ گزارگ۔
- دل و جھیزگ: فکر مند ٹونگ۔ دل چہ کہہ ٹونگ۔ چار و پچار ٹنگ۔
- دل و چارگ: پد کار یے و ٹنگ و نہ ٹنگ و دو دو ٹنگ۔ ٹرسک ٹنگ۔ چار و پچار ٹنگ۔
- دل و پختگ: دل چہ کہہ ٹونگ۔ ٹرسک۔ لغور ٹونگ۔ (2) بیزاری ٹنگ۔ رپنگ۔
- دل و پختگ: ٹرسک لہر زک ٹونگ۔ (2) دو دو ٹنگ۔
- دل و چنگ و لاپ و دیگ: تسلا دیگ۔ دل بڑی دیگ۔
- دل و چھڑگ و پتیاں توڑگ: سنک ٹرسک۔ چہ ٹرس و دل و ٹنگ۔
- دل و وارگ: مبر ٹنگ۔ برداشت ٹنگ۔ او پار ٹنگ۔
- دل و وارگ: یات ٹنگ۔ بے حال نہ ٹونگ۔

بھل، گوشتن و کال بند

- دل و درچنگ: جمال نگ۔ پھری نگ۔ شزارنگ۔ سوکی نگ۔
 دل و دریک و زیک نگ: دل و تیز تیز و چنگ۔ خرنک۔
 دل و درینگ: دل و تیز چنگ۔ (2) دل و تیز نگ۔ ڈاہ نگ۔
 دل و دل جاہ و بونگ: کسلا بونگ۔ ایمن بونگ۔ دل جم بونگ۔
 دل و لی نگ: کارے جو پکائی و نگ۔ پو دل و تنک نگ۔
 دل و دور بونگ: دل گزان بونگ۔ چرکے و زوٹ بونگ۔ مہر و دوستی و کم بونگ۔
 دل و دور و یک: بے ہمت بونگ۔ نا اہمیت بونگ۔ دل و ایک۔ لغوری شون و یک۔
 دل و دویم و لیننگ: پکے و سر پک نگ۔ تا گڈی ہم سراں بونگ یا کسے و پکارے و کوشک و بے آسریں چنگ۔
 دل و ڈڈنگ: نہ ٹرس بونگ۔ دل و پزنگ۔ ہمت نگ۔ بہادری شون و یک۔
 دل و دراز بونگ: درد غم و آماج بونگ۔ ارمانی بونگ۔ بے تاہیر بونگ۔
 دل و درچنگ: خڑپشیں چیزے و درگ کہ دل بھک و تنگ بے ہمت۔
 دل و دروگ: شموٹک۔ بے خیال بونگ۔ یات و نیا نگ۔
 دل و دروگ: شام۔ سرشان نگ۔ سرشاک۔ (2) دوستی و مہر و کم بونگ۔
 دل و دروگ و دروگ: اہینگ بونگ۔ کوچنگ۔ گلے و اب روگ۔
 دل و ریش بونگ: شزار بونگ۔ دل سیاہ بونگ۔ بے زار بونگ۔
 دل و زنگانی رچنگ: گلک و آزاری نگ۔
 دل و زینف نگ: دل و چنگ۔ دل و گنگ۔
 دل و سارت نگ: دل نگ، گل و شاداں نگ۔
 دل و تنک مئے گر کارے، سر ہے و منزل و گول بارے: کارے و سرخم نگ و دل و اہلی و ایمان داری اُلھی انت۔
 گزائیں بارہا و ہاں منزل سر بوت کند کہ گول دل و تنک ہا ہا بار و درگ جو توجیل سازگ بے ہمت۔
 دل و سریں کاڑے و قائمیں اولاک، پے پھوس پیدا کہ نہ بخت ہر روج: باہر تیں، شتریں و شیر زائیں جن پے داہک یا پد زرد
 مال دست و نہایت و نا کہ راہ روین و قائمیں اولاک پز دوست و کہیت۔ ایش وٹن طاہمین مردم و بہر و کپ انت۔
 دل و سترینگ: پے سہر و جادو دل جو چنگ۔ (2) سپہر و جاٹو و کسے و دل و نگ۔
 دل و سترنگ: لپڑنگ نگ۔ بہار و یک۔ خرسینگ۔ (2) دوست و چہ دوست و چتا نگ۔
 دل و سیاہ نگ: بے زاری نگ۔ پھری نگ۔ خرنک و کپ نگ۔

بھیل، گوشتن، کمال بند

ول سیرچم شندی: اکس بھیل، جم ندیت ستر سیر بہ بیت بلے جم شڈیک انت۔ آ کہ مڑی بھیل انت آئی جم
 وول پہ مال و زرت نہ بیت، ہمیشا امام شڈیک انت۔

ول کوئی چئی نئے نہ انت، مہر پہ بھاگت نہ بیت: ول گزراں گنگ و بھوگی چیزے نہ انت، بھار گنگ و بھوگ نہ
 بیت۔ مہر و ہتی بھائی مال نئے نہ انت، آول و بھل انت۔ واگک انت، پہ زور نہ انت۔

ول نہ بیت ادعا کلاں پہ بھاری بھل، و زور کے کہ نہ انت زہک، جم شمار بیت، (اکس جم شمار بیت
 گڈا) سوز گیس ڈکاں لعل کھار بیت: کس پہ نہ انت زہک، پہر نہ بندیت چیا کہ آبشاری بچکے۔ نہ انت زہک
 نہ انت۔ نہ انت کہ سلیانی و ہداں لاک و بندیت و ہم کو پگ بیت۔ اکس کے پہ نہ انت زہک، پہر
 پہ بندیت، آئی و مثال ہمیش انت کہ کے بو گو شیت کہ نہ بھیل و سوز گیس ڈکاں بھل و بھاب زنگ۔

ول نہ بندیت کس پہ ساگک بند و ضا ہے ساگک و مہدیں دوست و وقاہ و زرت چنیں ہساگک: لغوریں دوست
 و سنگت، ساگک بند و زور و تیل ہساگک، پہر بندگی نہ انت۔ اے چو ضا ہ و ساگک و انت کہ گول روج نہ انت اے
 دیم و آدیم لیت کن انت۔

ول کہ گھشیت، ماں نہ بھیت: ول مہ لو بیت، چھ شتریں کار نہ بیت، اکس ول مہ لو بیت، نان ہم بھکتہ و نہ لو بیت۔
 ول و بھگ: پسند بونگ۔ دوست بونگ۔

ول و بھگ: ول و دور و بیک۔ ول و زور و بھگ۔ بھگ۔ بے ہمت بونگ۔ توکل نہ بھگ۔

ول و بھگ: بھگ۔ بے ہمت بھگ۔ (2) جا بھگ و کے و ول و دور بھگ و کار۔

ول و گناہ بونگ: ول و بار بونگ کہ و زگ نہ زورایت۔ دل و بھ بونگ۔

ول و بھگ: ول گزراں بونگ۔ بچے و سر و ارمانی بونگ۔ ول و آرزگ۔

ول و بھگ کے پاؤ بھگ: تراکھاں بھگ۔ (2) و بھ بونگ۔ شاداں بونگ۔

ول و بھگ: ول و نادرا ہی و بھگ۔

ول و بھگ کے و بھگ: ول و و بھ بونگ۔ شاداں بونگ۔

ول و بھگ بھگ: نارضا بونگ۔ تو زگ۔ بونگ بونگ۔

ول و بھگ بونگ: ول و بھ کے و مان آگک و دوست بونگ۔

ول و بھ بونگ: خیال و بیک گور بھگ۔ گوش و ازرگ۔

ول و بھگ: کپت یا بھر و جوانی و گوش و ازرگ۔ (2) حیاں و اری بھگ۔ بھگ بھگ۔

ول و بھگ: ول و بھ بھگ۔ ول و بھگ۔

بھل، گوشتن، کمال بند

- دل و لاپ و نہ بونگ: ہاڈرنگ۔ دل چہر کہ بونگ۔
 دل و مان آہک: دل و دوست بونگ۔
 دل و لنگ نہ کوہیت، کچھیت: دل و لنگی کرانیں کارے۔ ایش کچھیت و مردم و لہر زگ و بے براہ کس۔
 دل و مان بونگ: ملور بونگ۔ حلی بونگ۔
 دل و مزن نگ: بخت نگ۔ توکل نگ۔ ویبری نشان و پگ۔
 دل و منگ: بٹش بٹش و زگ۔ افسوز و زگ۔ ارمانی بونگ۔
 دل و میل بونگ: دل و لوگ۔ دل و ماں بونگ۔
 دل و میل و نگ: ہما کہ دل لوبیت نگ۔ کارے و دنی دل و سب و نگ۔
 دل و بونگ: پادا استگلیں و لوئی و پدم و بھوت و زگ و پگ در مان و دارگ نگ۔
 دل و واپ بونگ: پد زوگ رہ بونگ۔ دزو گیس تسلا و پگ۔ واپ گانی ایر ماو نگ۔
 دل و کل بونگ: دل تزک بونگ۔ دل و آپ بونگ۔ بون بونگ۔
 دل و کل نگ: واپ گدار بونگ۔ دل و لوگ۔ دل و مان بونگ۔
 دل و پد و پد و پد نگ: کسے و تسلا و پگ و دسے سرا ایر مرزگ۔ پد و پد تزان کسے و پد نگ۔
 ڈمب و ایر پد و پد نگ: کئی منگ۔ (2) نذر و بے دس بونگ۔
 ڈمب و ایر دارگ: بگا بونگ۔ نذوری و کم ہری منگ۔
 ڈمب و ایر زنگ: دلوت و پد تردی لنگ و ایر زنگ و تر زگ۔ (2) نہ نگ۔ (3) منگی و پد نگ۔
 ڈمب و ایر نگ: نشان نگ۔ (2) بنام نگ۔ بے عزت نگ۔ (3) لنگ و بونگ۔
 ڈمب بونگ: ایر باد و ایر مان بونگ۔ ہلاں بونگ۔ زمین و مین و زوگ۔
 ڈمب و بونگ: رند و پگ۔ رند و بونگ۔
 ڈمب و ایر نگ: بے آرام بونگ۔ ڈمب بونگ۔ (2) نذر و بونگ۔ ناقواں بونگ۔
 ڈمب و ایر نگ: پد و پد نگ و جاسو پاسو و خاطر ا کسے و رند و پگ۔ (2) ڈمب و پگ۔ رند و پگ۔
 ڈمب و بونگ: ڈمب و ایر بونگ۔ ڈمب و ایر بونگ۔ (2) کئی منگ۔ (3) منگی و پد نگ۔
 ڈمب و بونگ: پد و بونگ۔ گوشتناک بونگ۔ ترد بونگ۔
 ڈمب و ایر نگ: رند و پگ۔ سزا پ و بونگ۔
 ڈمب و بونگ: ہلاں نگ۔ ختم نگ۔ (2) نام و پد بونگ۔ پد خراب کاری و پگ و نشان بونگ۔ بے

بکلی، گوشتن، کمال بند

عزت بونگ۔

دُنب و سُرنگ | ابروتی ٹنگ۔ دُنب جو عکڑی ٹنگ۔

دُنب ٹنگ: ہلاں ٹنگ۔ کارے جو کوٹنگ۔

دُنب جو کزگ: رند جو کزگ۔ رند گیری ٹنگ۔

دُنبگ رودنگ: بھادر بونگ۔ مال دار بونگ۔ سیرغ آباد بونگ۔ (2) بے پردہ بونگ۔ بے لحاظ بونگ۔

دُنبیل بنگ: پنجابہ و پنجوگ۔ اے لوگ نہ لوگ رَوگ۔ (2) پلیٹری ٹنگ۔ (3) سکتیں قندگ، پاد آہک۔

دَم جو بونگ: شری و ساہ ٹنگ۔ آرام ٹنگ۔ دم جو بال بونگ۔

دَم بنگ: نادر ہے و راپ ٹلائی یا پٹی دم جو بونگ۔ (2) منتر یا قرآنی آیات جو داگ جو پاپ ٹنگ۔

دَم و بنگ: کسے جو مدت ٹنگ۔ کسے جو کارہ ٹنگ۔

دَمک و بنگ: دم جو اوشنگ۔ (2) راہ جو بندگ۔

دَم کنگ: آرام ٹنگ۔ دم جو بال و آرزگ۔

دَم ٹنگ: چہرہ بزمگ و آرام ٹنگ۔ (2) دم جو بال و بزمگ۔ کین و سارت ٹنگ۔ (3) داگ جو دم ٹنگ۔ دم جو

بھوت ٹنگ۔ بزمگ۔ چاف و بھوت ٹنگ۔

دَمناں ٹنگ: پو ڈومنی و حسد دَمناں دزنگ۔ پد گوئی ٹنگ۔

دَمناں بونگ: کسے جو پد گوئی ٹنگ۔ حسد واری ٹنگ۔ بد آہک۔

دَمناں دزنگ: پد مردے جو زہر آہک۔ ڈومنی ٹنگ۔ ندوشی درشان ٹنگ۔ سوک آرزگ۔

دَمناں گدز دزنگ: دَمناں دزنگ۔ سوک آرزگ۔ بد آہک۔ حسد واری بونگ۔

دَمناں جو ٹنگ: کون جو پیشیں چیزے جو و زگ و دَمناں دگ کہ چیزے جو و زگ و نہ ٹنگ۔

دَمناں چنگ و بنگ: بزمہ چہل جو دَمناں پو ٹندی ہو ٹنگ جو زور بنگ۔ دَمناں دگ چیزے جو تہا میہ ٹنگ یا چنگ و بنگ۔

دَمناں رچنگ: دَمناں ٹنگ۔

دَمناں ٹنگ: دَمناں ٹپے دومی و سرے زور ہو و بنگ جو زہر و نارضائی درشان ٹنگ۔

دَمناں ٹھنگ: زہر بزمگ۔ دَمناں دزنگ۔ بد آہک۔

دَمناں کہ سمریت آخر کیفیت: کھست و ناتوانی شے آخر کہ تاوان بیت۔ ہے دزہ کہ اگس دَمناں گے بہ

چندیت، روچے نہ روچے پڑوشیت یا کبیریت۔

دَمناں پاد ٹنگ: تاپی بنگ۔ (2) اولاک جو پنجوش تاپنگ کہ اولاک جو پادانی چیرہ حاک چست بہ بیت۔

دَمز و بنگ: جو بان جو بزمگ۔ دَمزنگ۔ (2) ہاک جو دَمز بہ دنت۔

بیل، گوشتن و کال بند

وزنگ: حاکمانی چست بونگ۔ بھونگ کہ حاکم چست بہ بیت۔

وزنج پادانگ: گبار و چست بونگ۔ چہ سوار یے و یا کاروانے و تر و گ و سوب و گبار و حاکم و چست بونگ۔ (2) پوز و لاور بونگ۔

وزنج پادانگ: سبک تیز تر و گ۔ کاروان گلگ یا لشکر یے و تر و گ و سبب و چہ زمین و حاکم و چست بونگ۔ وگی پے ول بونگ: بہاوری و دلیری پے جان و بکوری نہ انت۔

وینانگاریں جنیں تے داب گنت ہر روج پے ترنگ: دنیا ہر رنگ و بخت۔ یک قرار نہ او شیت۔ انٹی و دھال چہ ہا بے و فائیں جنیں و انت کہ ہر روج پے رنگے، پے وڑے، پے پے وڑے داب گنت۔

وینا و پلگ گردان انت، ہر و ہد بہ ہر مردان انت: پے مردم و جہان یک قرار نہ او شیت، عام گردان انت۔ مرد ہا انت کہ و ہدے گردان و ترموی و ساعتان و ت و داشت پے گنت۔

ووپا و مات و شتر گن و چار پا و پت و: بنی آدم عام چہ مات و کثیت و چار پادیں دولت پے پت و عروت، ہائی و عادت و ہیلاں زوریت۔

ووت پے سولہ و زا بہ شانت: پے کم ذات و سولہ و زاہ و زکت یا آئی و ووت و گونگ گونگ مزین جبرے نہ انت۔ دوئل و ووپا و ست: ہا کہ دپ و دگر و ول و دگرے بہ بیت۔ نگ۔ کلپ۔ کھل۔ ناشر۔ بیڈ۔ جہ کلپ۔ دوڑ بان۔ گز۔ گز۔

وویچ پے تین و گردانت: کار چہ بنات و حراب انت۔ وویچ آگس چہ شروعات و رد بہ بیت آدم و عروت راست نہ بیت، حراب بوآن و عروت۔

دوچار پے بیگ: ڈیک واریک۔ انچوش رنگ کہ و مردم یا تک یا لشکر و ماں و ت ویم پے ویم بہ بت۔ دوچار پے بیگ: کنگ۔ ویم و بیگ۔ ڈپ بیگ۔ ڈیک و ترگ۔ ڈپ و ترگ۔ وویچ و ترگ۔ ڈیک و بیگ۔ (2) ہرگ۔ ویم پے ویمی۔ گند و ہند گنگ۔

دوواگی ماںاں حسدی بیچ نہ بہت، چلر و لیگاریں پتاں گزاں ناڈیں بیگ: کم ذات و کم بوڈیں زالاں حسدی بیچ پیدا کہ نہ بیت و نا کہ لیگاریں و بے ہکراتیں پتانی بیگ شیر زال بہت۔ ہر کس چہ بیہ و عروت۔

دو وڈ گنگ: گنہ گنگ۔ ہر بزندگ۔ چہ بیگ۔ گول تیزی و ویم و کنگ۔ دو وڈتی بیگ: گول دوئیں دستاں گزائیں کارے و گنگ۔ (2) مشکلیں کارے و گنگ۔ زہمت گنگ۔

دو وڈتی و بیگ: دو و بیگ۔ بیلاک و بیگ۔ (2) چہ و ت و گ و و و و و و بیگ۔ دو و ول کہ راضی نا شتر است و نا قاضی: آگن جن و مرد و ت ماں و ت راضی بہ بیت، شرع و قاضی و گز بہتی

انت۔ آگس و مردم و ت ماں و ت تپاک بہ بیت، دوئی آہانی نیام و ہد بری و نہ وھی پیدا کہ نہ گنت۔

بھل، گوشتن، کال بند

دوراجی بونگ: دوئیں نے گاں بونگ۔ دول و دوپوتی کنگ۔

دوراں بونگ: آباد بونگ۔ دشمال بونگ۔ سرداری و عاکی و عہد و باریاں بونگ۔

دوراں پادنگ: اولاک و تیز تانگ۔ اولاک و چار دست و تانگ۔

دوران کنگ: گز بیک و کنگ۔ اسپ و پشت و بنگ و گز بیک۔

دور پزنگ: کونہیں خیال و گہر آہگ۔ تراگ و پزنگ۔ (2) دیریں مردے یا نکلے و تراگ و کنگ۔

(3) امراہ و رند و پشت بنگ۔ (4) چیزے و چوت و یا چو و کہ چیزے و پزنت یا پے بے وی دیر وارگ۔

دور بنگ: مزنیں گام بنگ۔ جڑ ڈگ۔ بنگ بنگ۔ سٹ بنگ۔ سڑگ۔ فول و بنگ۔ (2) دیم پہ و فی بھل و رڈگ۔

دور پز بھلی باکال کوننگ، مولداں نوکیں نویت کے ڈرنگ: دور کنگ انت، وہد بدل بونگ انت، اہاک

بندی و مولد انت آہاں باگی کیگاں ڈرنگ انت و بی بی و ہاک در مانگ انت۔

دور پز شے دیم: بیک دعائی کے کہ چر شادور۔ خدا شرا عزت بہ دنت، اے وڑیں کار شے دیم و مبات۔

دور و بنگ: پز بنگ۔ بونگ۔ بھگل و بنگ۔ (2) بے ارزشت کنگ۔ شاک و بنگ۔ کورا بگ۔

دور بنگ: دور بونگ۔ (2) بھگل و انگیں چیزے دور و پز بنگ۔

دور کلاتے ہاتھیں کو ہے، دور انت گوں بھج مرو و نہ کنت یاری: دور گزنت، وہد بدل بیت۔ وہد بیک قرار و نہ

ادھیت۔ دور و گوں بھج کس و فانیست۔ دور ناکلاتے نامہ کہیں کو ہے کہ بیک قرار و بوشیت۔

دور کنگ: ہلہ کنگ۔ ہنگلگ۔ پیش و بنگ۔ (2) تہا بپ کنگ۔ دست مان و بنگ۔ (3) تہلیں ہندے و کنگ۔

دوری دوتی کے: دوریں مزنیں یا بنگے مہر کیر آرگ بنت۔ دوری دوتی و مہر و کیش کنت۔

دور و رگ بونگ: ہم زور نہ بونگ۔ (2) مردے و پز کیش و گز انیں وزن و چست کنگ و گوں دوتی و بھلی

و زور نہ بنگ۔

دوست و گندے و مہر یہ و بونگ و گندے پہ گند: دوست، دوست انت، آئی و گز دوتی دل و زنگاں پہ بھج، غماں

تالاں کن بلہا کس وڑمن و گندے آئی و دیم و دوتی زوری و کم توانی و آشکارہ کن و دوت و گز وڑمن شات مہ کن۔

دور و گانی و بیک و نہ گز ڈگ: ناتپا کی و نہ و فی شزیں جبر نے نہ کنت۔ دو آپوگ بھج و دت و دوش و

دل آرام بنت۔

دوتی پز رزنت بیت، مرو و بھلی پزٹ و چوپ: مہر و دوتی پہ رضا و خوب و وا بگ انت۔ ہے وڑ و جن و مردی پہ

بنگ و چوپ بوت نہ کنت۔ اے ہم و وولانی رضا مندی و لولیت۔

دوسوب بھنیراں نہ بنگ: زیاد نیں جو نہ و حرم جو انیں جبرے نہ انت، ہر وہد و سوب و وا بگ پز نیو دیں

بھیل، گونہشتین، کمال بھد

حبرے چیا کہ خدائی تہمیر و لی آں ہم مدام سوہ نہ ننگ۔

دوہجہ خود کو گھر ٹونگ: چنے یا کارے سرور ہرگز گونگ ہا زمرہ زر و گ۔ (2) یہ جنگ و ہمزہ تیار ٹونگ۔

دوہجہ جو دور کن انت بلے دوہم جرات نا: ہونگ پکے دگرے و خندہ خندہ گزائیں کارے گت کن انت، بلے دوہم جرات گت نہ کن انت۔

دہر دورنگ: کلب ہر ویں ڈنیا۔

وہ صر پر ٹونگ: خرائیں مردم۔ کسے ہر سہ سگ بد آہک۔ گوں کے خندہ گتتی ٹونگ۔

دہشت ویک: بہار ویک۔ ٹرینگ۔

ڈہلے بکھے، ڈہلے رووی: زمین ہما و ہماں ڈہلے رووینیت کہ توہ واپل خ تو م بہرے پچے ڈہلے بکھے۔ ہما کارہ کئے، ہما کارہ ہر دور دورے۔

وہال ویک: جنگ۔ گوں زور و ننگ۔ ہتر ویک۔

ویدگاں ساہ دوست ترانت: دو تہیں اعضا دیدگ انت بلے اکس ویدگ و ساہ و نیام و پکے کھین گھنک ہے

بیت، مردم ساہ دوست تراریت۔ دو تہیں شے مدام دوست تراریت۔

ویدگاں شانک ویک: دریں ندر کے چارگ۔ جتاں شانک ویک و چارگ۔

ویرانت و سیوی پکائے ہٹ خ: پہ چو شیں کارے و سیوی و زر و گ و دراز جیں پھد جگ نہ بیت۔ ہمیشا پکائیں

لف و فاندگ و امیت و بلا ہیں کارے و تی سرائڈگ شتر زانت۔

ویر چارگ: دور چاری ننگ۔ ہزاری ہر دور اندیشی ننگ۔

ویک و ڈپ کہ پچ انت، ٹپک و کت خیا پہ بیت: دگرے تاوان ویک شتریں حبرے زانت۔ اکس کسے ہر و ارہ

شیرا نہ انت ہم، ہا بد نہ انت کہ دووی کے آئی و تاوان ہا رہ کنت۔

ویک تاہک و سیاہی و شانگ و نہ بخت: ویک و پشت سیاہ و تاہک و پشت سیاہ و ہمیشا الیش پکے دووی و راہکاں

نہ جن انت۔ آعیب کہ گوں تو دت انت، آئی و شانگ و دووی و نہ جن۔

ویک (لوسی) کہ جوش کنت وئی لنگاں سوچیت: بڑا گیں و واریں مردم اکس زہر گیت و ت و تاوانی کنت۔

دگر و پچ تاوانی نہ کنت، نقص و ت و ت۔

ویکے دوست زنجیت، ول و دوست نہ زنجیت: دوست ہما انت کہ داما دوست انت، آپہ کسائیں حبرے و یا

چیزے و نہ ویک و رنج نہ بیت بلے لوپی دوستاں و قائمیت۔ ہراہاں لنگہ مدام ہر ہندنگی انت۔

ویکی لہر ننگ و ہنجینگ: گمیں ویک و ہر و سوچ و ہنگ سکت کنت، ہو کہ پچ چیز نا۔ ہر چیز و پک کارے ہو کہ

چیزے آئی و کارہ گت نہ کنت۔

بیتل، گوشستن، کمال بند

- دیم و آپ پڑھچک: دیم و شوڈک۔ (2) چہ بے عزتی و زکینگ۔
 دیم و آرگ: ظاہرنگ۔ مجلس خودیاناں پیشنگ۔
 دیم و آنگ: جینزنگ۔ دیم کنزنگ۔ سر و کنگ۔
 دیم و اندیم نہ کنگ: پوشیدہ نہ کنگ، پھر کنگ، ظاہر کنگ۔
 دیم و بونگ: پیسرونگ۔ راہ در بری کنگ۔ پیشوگی کنگ۔
 دیم و بونگ: نارضا بونگ۔ (2) اندیم کنگ۔ ستر کنگ۔
 دیم و پاوا کنگ: دیم و کزات کرگ۔ دیم و دور بونگ۔ دیم و دوری و نادرا ہی۔
 دیم و پاوا کنگ: پے عزت دیک و چور لوک انگلیں مردم و دیم و پاوا کنگ و اوٹنگ۔ شرف و یک۔
 دیم و چنگ پلنگ: دیم و روڈ نا بونگ۔ گل و شاداں بونگ۔ (2) دیم و کزات کرگ۔
 دیم و چنگ کنگ: جینن چنگ و سیر و یک۔ (2) دیم و ظاہر کنگ۔
 دیم و پخت کنگ: جنگ۔ کون لکان مان بونگ۔ (2) چارنگ۔ پخت کنگ۔
 دیم و دیم بونگ: زوہر و بونگ۔ درج و زرگ۔ مقابل بونگ۔ دوچار کنگ۔
 دیم و دیم کنگ: روہر و کنگ۔ دوچار کنگ۔
 دیم و تاب و یک: دیم و تو یک۔ دیم و ذکر بیکے کنگ۔
 دیم و ٹو یک: زہر بونگ۔ (2) پے وٹن نیا کنگ یا پے و اگی چارنگ۔
 دیم و کھار کنگ: زوہر و چنگ۔ (2) نائب بونگ۔ نہ وٹن بونگ۔
 دیم و پخت کنگ: کم شرف کنگ۔ بے عزت کنگ۔ لٹی کنگ۔
 دیم و جنگ: پتے و اٹلیں چیز پے رانہ زورگ و واٹر کنگ۔ (2) بے عزت کنگ۔
 دیم و حونی کنگ: قربان کنگ۔ صدقہ کنگ۔ پے وٹی رنگ و یا قول وے و پورا کنگ و حاطر اسہارے و
 کنگ و نام و صدرا حیرات کنگ۔
 دیم و ڈر آنگ: دیم و آنگ۔ وٹن آنگ۔ (2) عوض کنگ۔ بدل و یک۔ (3) گوں پتے و بیہار یا
 توہر پد چنگ و آئی و دیم و ڈر کنگ۔
 دیم و دارنگ: دیمان کنگ۔ پتہ مرز کنگ۔
 دیم و دارنگ: منٹی کنگ۔ مقابل بونگ۔ دیم و ڈر آنگ۔ دیم پے دیم بونگ۔
 دیم و ڈر آنگ: داوا و جنگ و تیار بونگ۔ مقابل کنگ۔ منٹی کنگ۔
 دیم و یک: راہ و یک۔ روان و یک۔ کون کنگ۔ (2) پخت و مان و یک و ڈر کنگ۔

بھل، گوشتن، ڈکال بند

دیم ڈنگ: ڈوچارنگ۔ ڈپنگ۔

دیم گنگ: کنے، نیمگ، پھڑ، بنگ، تچہ گنگ۔ (2) کنے، رادیم، دارگ، جبر کوٹنگ۔ (3) دوی، ایمگ، دیم، ڈنگ۔

دیم ڈنگ: کے، دوتی، مسٹر گنگ، سروگاں گنگ، پیشوگ گنگ۔ (2) دوی، نیمگ، اید گنگ، کنزینگ۔

دیم ڈرگ: دیم گیری، موچر ٹونگ، ستر گنگ، ہر وہ گنگ۔ (2) راہ، ہندگ، دیم، مان، شوگ۔ (3) کے، پز ہری، دیم، ڈنگ، دوی، نیمگ، ڈنگ، رو، نہ، دینگ۔

دیم گیر گنگ: رزگ، ایمنگ، کن گنگ، راہ، دارگ، ڈنگ، گنگ۔ کس، یے، دیم، ڈرگ۔

دیم، مان، شوگ: راہ، ڈرگ، دیم، آ، آ، گ، نیام، آ، گ، راہ، ہندگ، رزگ، ایمنگ، بھلی، ٹونگ۔

دیم، بنگ: دیم، ہتھار، ٹونگ، نائب، ٹونگ، نہ، وٹ، ٹونگ۔

دیم، ناہیں گنگ: ہتا میں، کاریے، گنگ، خرائیں، کاریے، ڈنگ۔

دیمان، رزگ: ہیراں، رزگ، روہواں، رزگ، وڈالاں، رزگ، تاوان، جھوض، رزگ۔

دین، ڈنگ: دین، عسقت، گنگ، ڈو، دینے، دتی، گنگ۔ (2) بے، ایمانی، گنگ، ہمرہ، داری، ویلہ، ویک، فذوہ، گنگ۔

دیوان، گوں، ساظران، وٹش، انت، ہار، پھ، لیٹر، ہاں: مجلس، دیوان، گوں، عزت، حزیں، بلوچاں، وٹش، انت، کہ، وٹش، لسان، ہمترہ، دارانت، گزائیں، بارانی، لائق، جو، نہیں، لیٹر، ہانت۔

دیوان، پاؤ، ٹنگ: دیوان، ہلا، ٹونگ۔ (2) پز، ہری، یا، نہ، وٹھی، چو، دیوان، پاؤ، آ، گ، ڈر، ڈنگ۔ چھ، جٹی، ڈر، ڈنگ۔

دیوان، پاؤ، ڈنگ: دیوان، ڈنگ، دیوان، ہند، ڈنگ، جٹی، ہند، ڈنگ، دیوان، ہلا، گنگ۔

دیوان، ہند، ڈنگ: دیوان، ہمدانی، پاؤ، آ، گ، ڈر، ڈنگ، دیوان، ہلا، ٹونگ، دیوان، آسر، ٹونگ۔ (2) ہمرہ،

داری، ہتھاک، نہ، ٹونگ۔

دیوان، گا، ٹنگ: دیوان، یے، ہر، جم، گنگ، دیوان، مجلس، گنگ۔

دیوان، وٹش، نہ، انت، بے، جاگ: دیوان، ہمرہ، گاہ، پڈش، لسانی، عزت، ان، ہا، وٹش، انت، مجلس، عزت، دیوان، ہمدانی، ہانت۔

دیوانی، ڈر، پڈ، گڈ، ناں، ایر، ماد، نہ، ہنت، ویک، بے، جو، ہر، پڈ، شوگ، آں، آب، دار، نہ، ہنت: دیوانی، زیں، ساہدار، پڈ، ہندگ، رامہ،

ڈر، نہ، ہنت، نا، بے، جو، ہر، ٹیک، پڈ، آپ، ویک، جو، ہر، دار، ہنت۔ (2) جٹی، شے، پڈ، نہ، ہنت، ہما، انت، کہ،

ہما، انت۔

ویسے، ہما، تاں، گنگات: بدو، عاے، کہ، ترا، ویسے، یا، بلا، ہے، نہ، جنات۔

☆

ڈ

- ڈالچا رنگ: کمار نہ رنگ۔ پھٹری و لگوش نہ دارگ۔ حست نہ رنگ۔ (2) پاسا رنگ۔ پہنا رنگ۔
- ڈاہ رنگ: خرنک۔ چرخس و سرخ رنگ۔ (2) شیوار بونگ۔ بچہ رنگ۔ سہی رنگ۔
- ڈاہ ویک: سوکہ رنگ۔ معلوم دار رنگ۔ شور ویک۔ شور ویک۔
- ڈاہ کرگ: ڈاہ رنگ۔ شیوار بونگ۔ چہ کارے و بونگ و ساری ہٹلی بونگ۔ چہ یک مزین ٹرسے و چہ کہہ بونگ۔ سر پد بونگ۔ دل جو رنگ۔ لہر ڈگ بونگ۔
- ڈائی رنگ: مریگان رنگ۔ مریگان و کرگ۔
- ڈب ڈورگ: ڈبہ ڈورگ۔ بارہ ڈورگ۔ تاوان ہڈہ رنگ۔
- ڈلو رنگ بچگ: گز بونگ و زاری رنگ۔ داہ و زاری رنگ۔ پدی پدی رنگ۔
- ڈٹ و رنگ: تاب یا ٹرنڈی و رنگ۔ (2) حزن مردی و رنگ۔
- ڈو رنگ: نقصان ویک۔ تاوان ویک۔ ڈتے و رنگ۔
- ڈوپے رنگ: تاوان بار بونگ۔ نقصان رنگ۔ ڈتے و رنگ۔
- ڈک و آنگ: کاریے و آنگ۔ مشکلیں و ہاں مدت رنگ۔
- ڈک و بونگ: نکلیں کوئی راہے و بونگ و حزن رنگ۔ (2) گزائیں کاریے آسان رنگ۔ مدت رنگ۔
- ڈک بچگ: گزائیں شرط ایر رنگ۔ (2) نقصان ویک۔ کاریے خراب رنگ۔ (3) چہ کسے و بلا ہیں چیزے و یا مال یے و طلب رنگ۔ (4) بونگ۔ (5) بندیں جاگے و سرگوز رنگ و کوز رنگ۔
- ڈک ویک: اڑ بیک (2) و زوگ بونگ۔ جبرے و وپ ہاں وپ رنگ۔
- ڈک رنگ: راہ رنگ۔ بچ رنگ۔ (2) بونگ۔ کڈک۔
- ڈک و رنگ: دو چار رنگ۔ مردے یا چیزے و دوی و رنگ۔ (2) بند و رنگ۔ (3) ہم وپ بونگ۔
- ڈک و رنگ: کاریے و کھار رنگ۔ کاریے آنگ۔

بیل، گھوشتن، کمال بند

ڈکارو نمین ٹونگ: ڈکارو ٹونگ۔ گرم ٹونگ۔ (2) دل تھر کہہ ٹونگ۔ پریشان ہونجا ٹونگ۔
 ڈمب چنگ: ڈمبیک۔ ڈمبیک ٹنگ۔ غرم ہونگانی تہا بارو یک۔
 ڈمب ویک: چیزے ہر سر ہر ہاک دور ویک، غاندیم ٹنگ۔ (2) پوشیدہ ٹنگ۔ تیر ویک۔ کسے ہر ڈگ، ساٹنگ۔
 ڈمب ٹنگ: درندا ٹنگ۔ زرزین ٹنگ۔
 ڈمب کوزگ: چیزے ہر جا کانی چیز غار ٹونگ۔ اندیم ٹونگ۔ بار کوزگ۔
 ڈم ڈم ٹنگ: ڈل و توار ٹنگ۔ چو ڈل و توار ٹنگ۔ (2) بے نفس تزان ٹنگ۔ رہنگ۔
 ڈڈ ہور ٹنگ: آشکار ٹنگ۔ پڈرا ٹنگ۔ ظاہر ٹنگ۔
 ڈنگ جنگ: مار، روم یا ایڈ کہ ڈنگداریں سہدار ہیکے را ڈنگ جنگ۔ ڈنگ۔ (2) تاوان ویک۔ (3) جمل و
 غو پشیں جواں ٹنگ۔
 ڈونڈ ہور بخ: ٹنگ۔ ساہ ٹنگ۔
 ڈور و ڈوارگ: ڈک و ٹنگ۔ برداشت ٹنگ۔ (2) دل و ڈوارگ۔
 ڈور و دست و جنگ: پکارے ٹنگ و تیار ٹونگ۔ (2) قول ٹنگ۔ عہد ٹنگ۔
 ڈور و سارت ٹنگ: دل و سر و ٹنگ۔ آرام و فنی و آرزگ۔
 ڈوش ٹنگ: ساہدارے ہر یا مردم و لاپ و ہندی و ٹنگ خاطر و دوا و یک۔
 ڈول ٹونگ: ڈولو ٹونگ و حالت۔ سریں و جمل ٹنگ۔ ٹونڈ ٹونگ۔ ٹولو ٹونگ۔ (2) بے عزت و کم شرف ٹونگ۔
 ڈولگو نہ یو ہا نہ کن: گزان و اندام بہ یو، پٹنگی کم شرفی ہے، چو ڈولگو و کوا کوا ات گراگ سکتی ہے۔
 ڈومب شہدیک بہت و صاحبی سیراں یا دکن انت: شہدیکیں ڈومب مام میرانی سیراں یا دکن انت۔ شہدیک و پٹنگز
 و ٹھیں رو چانی امیت و زنگ انت۔
 ڈومباں گولہازک و چہ ڈنگیاں بڑا تے بات: ڈومب پوتی کار و کسب و زنگی پوتی کرد و ہنر انت۔ ڈومب
 پیغام و ہر و آرزو نورہ سریرانی چاپ و نازیک و کار آمدانت و زنگی پکار و چلو پگ و خدمت کاری بے منت انت۔
 ڈومب گول ڈوڈا حیران انت، لوڑی گول جن و ہائی و: پکار و پکارے گیس مردماں ہر شے جنجال و مشکل ودی
 کنت۔ ڈومب آس سیر بہ بیت ہم مشکل و لوڑی و زوال و ہونیک دست و بہ بیت ہم ہرانی و فنی ہے نیاریت۔
 ڈوڈو ہر یو ہا ہر و شہدیک: ڈوڈو ہر یو ہا ہر انت بلے جل ناہار و دل و بات کہ آئی و ٹنگ کنت۔ ہر کار و ہر مردم
 کنت نہ کنت، ہمائے کنت کہ آئی و عادت ٹنگ۔

بھل، گوشتن، کال بند

- ڈہار پے ڈہار ٹونگ: سُران سُران عَر توگ۔ شپ جاہ و روج جاہ ٹونگ۔ ڈر بہ ڈر ٹونگ۔
- ڈیل ٹونگ: ڈیل بنگ و توار۔ چاب و تاج ٹونگ۔ (2) آفکار ٹونگ۔ پڈرا ٹونگ۔
- ڈیل و توار پے دوری و دل انت: ڈیل و توار نر نیک و گوشاں گز گت پمیشا اے پے دوری و دل انت۔ ہر شزیر شے یا کار نر نیک۔ بلکنس چو بزاہ دارمہ بیت چو کہ آئی و نام و توار انت۔
- ڈیل داؤگ: شادہ و دھی پے و در گت و ڈیل و چاب ٹونگ۔
- ڈہور و بگ: چیز ان و پے دیم سر پے سردور و بگ۔ (2) بازر بچگ یادور و بگ۔ بچا رگی ر بچگ۔
- ڈھینڈ ٹونگ: بنام ٹونگ۔ نام و ڈپ ٹونگ۔
- ڈھینڈ ٹونگ: شز و بنام ٹونگ۔ رزوا ٹونگ۔ نام و ڈپ ٹونگ۔
- ڈیک و بگ: سہدارے پے سرگ کول پتے دگرے و مرگ۔ سرگانی ڈیک و بگ۔ (2) ڈچار ٹونگ۔ گندگ۔
- ڈیک و زرگ: ڈیک و بگ۔ ویم پے دیم ٹونگ۔ مقابلہ ٹونگ۔ مرگ۔
- ڈیل ٹونگ: عاروسی یا سالونیک و دیم و بچگ و ایر ٹونگ و دو دتاں کہ آؤ کیں سیال و وارث آئی و تہا زر مان کن انت۔ (2) زر و مال و بگ۔
- ڈیل و ڈیم و بگ: وت و راسا زا بگ۔ (2) کارے پے ناول کٹی ٹونگ و رضامند ٹونگ۔
- ڈیک بچگ: وت گہا ہی۔ مزنیں کت بچگ۔ چوتی قدر کس اس و مہتریں جو ان ٹونگ۔
- ڈیک بچگ: پوتی ڈیہ و زرگ۔ وتی ڈیہ یا دوست و عزیز و کیر آرگ و زہیرگ و ڈیک بچگ۔ (2) پشومان ٹونگ۔
- ڈیک ٹونگ: در ملک ٹونگ۔ دراں ڈیہ ٹونگ۔
- ڈیک ٹونگ: کسے و رچا آئی و جہد و نکلیں یا بچگ و ور ٹونگ۔ دراں ڈیہ ٹونگ۔

ذ

ذکر کنگ: نام جو گرگ۔ کیر آزرگ۔ یات کنگ۔ (2) کسے جو باروا تزان کنگ۔ (3) عبادت کنگ۔ ذکر
نگر کنگ۔

ذکر و زرگ: تاوان بار بونگ۔ ٹھس و زرگ۔

ذکر کنگ: رسوا کنگ۔ کم شرف کنگ۔ بے عزت کنگ۔

راج و پاد آنگ: پہ جنگ یا کنگ یا پہ دکہ کاریے و راج و پہ ہم دل و تپا کی چست یونگ۔ (2) قوم و کھر و پہ کاریے و ہم تفاق و یک یونگ۔

راست و دز و کنگ: حال و یک۔ راست و نارائیں حال و احوال کنگ۔

راہنگ و ٹینگ: چہ خواری و ٹینگ کاری و دیم پہ ہز کاری و زورگ۔ (2) سچک و بروریں جا کہہ و زورگ۔ نوک نوک بہ ہستی و مال و ٹینگ۔ (3) راتیں راہ و سر یونگ۔

راستی و یک: قسم و یک۔ سو گند و یک۔

راستی زورگ: قسم زورگ۔ سو گند و زورگ۔

راستی کنگ: چنگیں جبر و کنگ۔ راتیں و چنگین حالانی و یک۔ راست و حقیقیں حال و کمپت و در و کنگ۔ دز و ک نہ ہنگ۔

راستی و زک: قسم و زک۔ سو گند و زک۔

راشد یونگ: لاہو یونگ۔ ولوت یا اولاک و ہنر نہ کنگ۔

ران کنگ: آنگزی و یک۔ پونگی و یک۔ (2) پاد و دکرے و پاد و مان اڑنگ و آئی و راد و یک و بھد کنگ۔ رائد و ماگ: ناچ ہر ماگ۔ بے دس کنگ۔ (2) بے عزت کنگ۔

رائد و یک: ناچ و یک۔ (2) رچہ ہنگ۔ زد و یک۔ یک سہداریے و دکہ سہداریے و زد و یک چو کہ رو با ہے چہ چک و بے جہدایت و وارے راست و وارے چپ و وارے و کی نیمگ و خوداریے پد و کائی بہ جہدایت۔

پچک و یک۔ پچہ ہنگ۔

رائد کنگ: ناچ کنگ۔ (2) گئی کنگ۔ عاجزی پیش و ارگ۔

راہ و آزرگ: راہ و کچک۔ در آزرگ۔ (2) راضی کنگ۔ واز آزرگ۔ مینگ۔

راہ و آزرگ: منزل و زنگ۔ (2) کار و مقصدے و را پورا کنگ۔

راہ و یونگ: پند ہنگ۔ سفر کنگ۔ راہ و نکا ک۔ (2) مشکل و آسان کنگ و تو جیل سازگ۔

پھل، کوشتن و گال بند

راہ بزدگ: گت گنگ۔ دیم ہوا گ۔ (2) راہ ہرگ و ہرگ۔ کتس و گوزگ و پیک۔ (3) سر ہرگ۔ سر ہرگ۔
راہ بوجگ: بستکین و کتس راہ بوجگ۔ (2) یک جا کہے و روئے آ گنگ۔

راہ بوجگ گنگ: پہ کسے و گوزگ و راہ و پیلہ و یک۔ چہ راہ و یک کز گنگ۔ (2) راہ و دیم پائیں چیزاں در
گنگ۔ مشکلاں آساں گنگ۔

راہ و ہرگ: کھک و سوج و یک۔ راہ کار نکلیں مردم و راہ و کجک۔ رہد ہری گنگ۔ (2) گاماں کجک۔
نزان کاریں مردم و سر و سوج گنگ۔ (3) پہ سر و سوج یا پر پیک و ہتر کسے و راہ و آ زگ و ہرگ۔

راہ و چک گنگ: راستیں راہ و کچک۔ راستیں راہ و کچک و زوگ و سر بونگ۔ چک تریں راہ و کچک گنگ۔
راہ و خرگ: راستی یا ختی بونگ و خرگ۔ راہ یا کھک و بدل گنگ و چہ کہ کھکے و زوگ۔

راہ بچک: دریں راہ و بونگ۔ دریں پھر بچک۔

راہ و چارگ: پہ کسے و آگ و اہمیت و وداری بونگ۔ پہ کسے و وداری بونگ۔

راہ و زوگ: راہ و زانگ۔ راہ و در کجک۔

راہ و در کجک: کھک و کچک۔

راہ و یک: گون گنگ۔ دیم و یک۔ راستی گنگ۔ زواں و یک۔

راہ و ڈگر بچک: راہ بزد گنگ۔ کارے و دیم و اڑ و جنجال پیدا ک گنگ۔

راہ و راست و کتس و کوش و ہرگ: راستیں راہ اکس و وراحت ہم بزاں کہ نزدیک انت چیا کہ ترا
منزل و سر کتس بلے چوئیں راہ اکس نزدیک انت ہم رنگ راہاں پڑینت، ہسے و زو شیر زائیں جنہیں اکس پھر انت
ہم عزت و لائق انت چیا کہ آئی و زنگی و یک و عزت کارانت۔

راہ و زوگ: کسر بونگ۔ راہ بزد گنگ۔

راہ و کچک: یک جا کہے و زوگ و خاطر و راستیں راہ و زوگ و زوگ۔ (2) ہم شور بونگ۔ نکلیں کار
گنگ۔ (3) گاریں مردم و راہ و در کجک۔

راہ گنگ: ڈگ و ہرگ۔ راہ بوجگ گنگ۔ ڈک گنگ۔ (2) بندیں راہ بوجگ گنگ۔ (3) ہرگ۔

راہ و ہرگ: توجیل سازگ۔ مشکلیں کارے و آساں گنگ۔ راہ و در کجک۔

راہ و کھک: دزا میں پندے سرو یک۔ (2) بے نفسی کارے و پڑ ما ک۔ تاواں بار گنگ۔

راہ ہرگ: زوگ و خرگ۔ راہ ڈگ بونگ۔

راہ و کجک: راستی گنگ۔ پت و نصیحت گنگ۔ سر و سوج گنگ۔ (2) کھک و گنگ۔

بھل، گوشین، کال بند

راہ نمٹاگ: راہ بڑگ۔ راہ تر گ۔ (2) چہ راہے پیک نمیکے خودی نمیکے تر گ۔ (3) پیک راہے ویلہ
ویک خود گ راہے تر گ۔

تر پائی نگ: قاصدی نگ۔ پھینچا مانی بڑگ و یا آرگ و کسے دیم و پیک۔

تر پوگ تر گ: پیشی راہ بندماں تر گ۔

رورہ و پیک: رور و پیک۔ رپینگ۔

تر پت و روپ نگ: جا کہے صاف نگ۔ (2) پنگ و بڑگ۔

رپک و پنگ: وڈ و ڈول و زانگ۔ راہ و راہ بندے و سر پھو نگ۔

تر پ نگ: کورت نگ۔ سنگ با زمال و پنگ۔

رنگ و پنگ و پنگ: ہور تر پو نگ۔ روند و آکند نگ۔

رنگ و پنگ و پنگ: دور و پیک۔ زوال نگ۔ رپنگ۔

رور و پیک: رپینگ۔ بڑگ۔ پائل و پیک۔ گلی و ٹوری نگ۔ فریب و پیک۔ کھاگ بندگ۔ کھاگ۔ بڑامگ۔

رور و پنگ: رور تر گ۔ خرائیں کارے و نگ۔

رور نگ: فتر نہ نگ۔ (2) چیز پے و تا پند نگ۔ ہانچین نگ۔

رور تر گ: رور پنگ۔ ناہنگ۔ دام و پنگ و پنگ۔ (2) تاواں بار پو نگ۔

رور پے پنگ و پنگ: بازلت بنگ۔ سنگ بنگ۔

رور بنگ: فریاد و زار نگ۔ یک و زچ و فریالی کز پو نگ۔

رور نگ: زار نگ۔ (2) بنگ نگ۔ کوکار نگ۔ (3) نہ نگ۔ بند نگ۔

رور و پنگ: جنجال و پنگ۔ دل و پنگ۔ مشکلیں وہدے بہ سرا آہ۔

رور و پنگ: زہر گرگ۔ کوات گرگ۔ برانز گرگ۔

رور و پنگ: نہ یک پو نگ۔ (2) لاوارث پو نگ۔ بے واچہ پو نگ۔ (3) کارے و سر جم نہ پو نگ۔

رور بڑگ: لٹانی بڑگ۔ لٹانی چل و پیک۔

رور و پنگ و پنگ: رگانی خود پو نگ و پا داہ۔

رور و پنگ و پنگ: چہ ٹرس و پیم و یا چہ بیماری و کزور و بے ہمت پو نگ۔

رور و پنگ و پنگ: جسم و رگے و خود خود و پنگ۔ دل و پنگ۔ فینگ پو نگ۔

رور و پنگ: دل و پنگ۔ چیزے و مارگ۔ فینگ پو نگ۔ (2) رگ و پنگ و پنگ و رور نگ۔

بئیل، کوشتن، کال بند

- زمان بزرگ: گلہ بزرگ۔ (2) پتے اور ماضی و کوشک و سرور کار بزرگ۔
- زمان و بیک: پتے اور ماضی و بیک۔ کسے و سرور سوچ بنگ یا کارے کوشک۔ (2) کھڑو بیک۔
- زمان ڈور بزرگ: پتے و کپت و ماضی و سرور عمل بنگ۔ خبر و بنگ۔ حکم و ڈور بزرگ۔
- زنب و بنگ: خم بونگ۔ کچ بونگ۔ کچیا بونگ۔
- زنب بنگ: بچک۔ بازیں مردمانی میدان بنگ۔ (2) باز مردوم و کچیا بونگ و ڈور بزرگ۔ لکھ بنگ۔
- زنبل بنگ: پال بنگ۔ شرک و پال بنگ۔
- زنت بونگ: سنک نقصان و بزرگ۔ مال و جاہ بونگ۔ (2) چوڑو من و کھست و خم و دوش و بزرگ۔
- زنت بنگ: کسے و مزین کار و خراب بنگ۔ کسے و مزین نقصان و بیک۔ (2) پتے رائنک باز بنگ۔
- زنت بنگ: نارضا بنگ۔ پریشان بنگ۔ دل گلان بنگ۔
- زنت و بونگ: ہمراہ بونگ۔ (2) پھت و بونگ۔ ڈمب و بونگ۔ (3) کارے و سرور بونگ۔
- زنت و بونگ: پھت و بونگ۔ مردے و کسے و پھت و راہ و بیک۔
- زنت و بونگ: رو و آ بنگ۔ آہ و بونگ۔ زنت و آ بنگ۔
- زنت و بونگ: پہ چیزے و آ بنگ و بونگ۔ (2) پتے و پھت و بونگ۔ پہ کسے و یا چیزے و آ بنگ و بونگ۔
- زنت و بونگ: (3) گاریں چیزے و پ بنگ۔
- زنت و بونگ: تاپ بنگ کسے و پھت و بونگ۔ (2) کسے و اپ بونگ۔ پد و بونگ۔ ڈمب و بونگ۔ ڈمب و بونگ۔
- زنت و بونگ: رند و نشان چار بنگ۔ پدانی بنگ۔ پدان و بونگ۔ پدان و بونگ۔ پد بنگ۔
- زنت و بونگ: کسے و رادتی پھت و آ بنگ و کوشک۔
- زنت و بونگ: کسے و زنت گیری بنگ۔ (2) گامانی نشان ڈور بزرگ و بونگ۔
- زنت و بونگ: میراث و بونگ و بونگ۔ (2) بے دار میں مردم و بونگ و پدانی و مال و بونگ و بونگ۔
- زنت و بونگ: ڈور و دانت: بچیاں بے مقصدیں اڑ و بونگ بے سیت انت۔ بلو جانی بنگ، زنت و مردمانی بار و
- زنت و بونگ: کوش انت کہ آہر خبر و منتیں اڑ و بونگ کن انت کہ چر اہاں کس و بونگ نئے نہ زنت سیت۔
- زنت و بونگ: چیزے و بونگ و بونگ و بونگ۔
- زنت و بونگ: گلدے یا دگر انجھیں چیزے کہ آئی و بونگ کور و بونگ انت بے شود و وہاں آئی و بونگ کہ انجھیں
- زنت و بونگ: چیزے و بونگ و بونگ و بونگ۔ بونگ و بونگ و بونگ۔ بونگ و بونگ و بونگ۔

بھل، گوشتن، کال بند

رنگ و چغ گردگ: چیزے، رنگ و رنگ، رنگ و رنگ، رنگ و رنگ، رنگ و رنگ۔
 رنگ و پدنگ: رنگ و پدنگ۔ رنگ و دور رنگ۔
 رنگ و خوک: رنگ و پدل بونگ۔ (2) رنگ یا ویش دل بونگ۔ (3) کسے غم یا ویشی و وہداں شکل و دروشم۔
 رنگ و دازگ: رنگ و پلہ نہ رنگ۔ تاں دیراں رنگ و چنگ۔
 رنگ و پیک: پک چیز پیرا رنگ رنگ۔ رنگ۔ رنگ۔
 رنگ دہاں پدنگ: کسے کور کوشکاں دور و رنگ۔ کسے را بے راہاں پدنگ و کارنگ۔ تاواں بارنگ۔
 رنگ دہاں پنگ: مشکلیں راہاں تر و گ۔ جنجال بونگ۔
 رنگ راہاں مرد و چوٹیاں، گزائیں مشکلاں مان آئے: حراثیں کر دیا چپت و چوٹیاں راہ روچے نار و چے جنجال و
 پدین انت۔ پیسا مردم و راہا پدانت کہ چہ فریب یا ذرہ یاد کہ گندہ کاری و ووت و راہ پھر بیت۔
 رواں و پدنگ: دولت و کام گچ و پدل بونگ۔ دولت و سواری و ختریں یا خراہیں گا ماں یا رواں تر و گ۔
 زوہا و راہنت اش کتئی شاید کرات؟ گزشت نے، معنی ملک: بے شاہدی و بے کواہی و نارائیں جبر
 ختر نہ انت۔ رواہ و ملک اس آئی و شاہدانت پزاں کہ جبر راست نہ انت و دومی ایش کہ خور و بزرگ و
 شاہدی و کسے نہنت۔
 زوہا و ووت و ہو و چا گہ نیست، و کہ دے گون انے: چوت و کیشیں رنگ۔ زیادیں امیت دازگ۔
 زیادیں نماہ رنگ۔
 زوپر و رنگ: دیم پدیم رنگ۔ دوچار رنگ۔
 رداں پدنگ: و زگ نہ و زگ۔ خد رنگ۔
 رداں پنگ: لاپ و زوگ۔ لاپ و پنگ۔
 روت رنگ: بدیں رنگ و پے و زگ و زوگ و کوشک۔ و زگ و درد روت رنگ۔ (3) و زگ۔ باز و زگ۔
 روگ رنگ: بن رنگ۔ و پکے یا کیشار و رداں کنائی کنائی زمین و زوگ۔ (2) حکم بونگ۔ طاقتور بونگ۔
 روچانی خوک: روچانی ہدل بونگ۔ روچانی گستر و گستر بونگ۔ (2) داری و یا سیری و روچانی آہک۔
 روچانی یتلاک و پیک: روچانی گوانگ۔ پدوار و گوانگ و دے گوانگ۔
 روچانی کزگ: بدیں و نہ و ہیں روچانی آہک۔
 روچانی گوانگ: زندہ روچانی یتلاک و پیک۔
 روچ جا ستارانی ویش دازگ: جنجال رنگ۔ ویل و مشکلاں پدنگ۔ تاواں بارنگ۔

پہل، گوشتن، کمال ہند

روح و تاپک: زمستان و روح تاپ و ہندنگ۔
 روح و بک نگ: روح و طاہر بونگ۔ صباہ و روح و درآہک۔
 روح و رحمانی: درائی و پڑائی و سرظاہری و۔
 روح و مردنہ نگ: روح بے عیلمہ نہ نگ۔ ہمو روح۔
 روح و روح نگ: پہ کاریے و نہ نگ و نیون نگ۔ سرچی ہاندہ نگ۔ (2) ہل بونگ۔
 روح و سر و ہندنگ: عزاب نگ۔ خوار نگ۔ تاوان بار نگ۔ ویل و جنجالا ہندنگ۔
 روح و کور ہندنگ: روح و چست بونگ۔ روح و بک و یک و نہ کنس ہند بونگ۔
 روح و یک: گوں کے و و تی روح و بچ نگ و ہندی و کپ و ہندنگ۔ و لکوش نگ۔ عزت و یک۔
 روح و تر و گ: ہوش و تر و گ۔ سماہ و تر و گ۔ (2) و لکوش نہ نگ۔ بدتب بونگ۔ (3) رنگ و گردگ۔
 روح و کر گ: دیم و ہندنگ۔ دیم و ہندی نگ۔ نہ چارگ۔ زہر بونگ۔ (2) دیم و چہر و یک۔
 روح و دم نگ: عزت و یک۔ خاطر نگ۔
 روز گاہ بونگ: بے روزگار و سرگردان بونگ۔ بے ہنگیں بونگ۔ بے جا گہ بونگ۔ (2) خد یک بونگ۔
 روز گاہ نگ: بے روزگار و سرگردان نگ۔ کسے و رابے نان و بے روزگار نگ۔ بدواہی نگ۔
 روزی و ڈگر بنگ: پوریارت و راہ و درائی ہندنگ۔
 روش سنگ: لاغر بونگ۔ ڈہک۔ (2) جان و ہور تیں دانگ و درآہک۔
 روشائی و مان شاگ: روشنا بونگ۔ تہاری و تر و گ۔
 روغن آگس باز پد بیت، گس خر و لاپ و چرپ و نہ کنٹ: چیزے کہ باز بیت باید نہ انت کہ بے سبب حرج
 نگ بہ بیت۔ روغن آگس سگ باز ہم بہ بیت بے لائق و خر و لاپ و چہر و چرپ نگ و نہ انت۔ حراہین
 و پد نبویں کار نگ۔
 روغن رنگ بے نا کہ نہ من: بے باوریں دانگ نگ۔ روغن ریحیت بے آگس کے بونگ شیت کہ نہ من بیکجا
 یک بر و رنگ، درونے زانگ بیت پھیجا باید انت کہ مردم و و تی دپ و اندیش گور بہ بیت۔
 روک روک و چارگ: پہ خزی یا پہ بدواہی کے و رل جتاں سگ و یک و چارگ۔
 روک نگ: سوچک۔ مان دارگ۔ آس گون و یک۔
 رو نگ: تاں و رے کار آمد بونگ یا با دار بونگ۔
 روم پہ گس پتلے نہ بیت: بے ارز تیں شے یا بود لائیں مردم گس دیم پان بوت نہ کھ، گس مشکل و ہنجالانی
 دیم و داشت نہ کن انت۔

بھل، گوشتن ء کال بند

روہاں ویک: دیناں ویک۔ تاوان ء پلوگنگ۔ عوضاں ویک۔
 روہاں توگ: میراں توگ۔ دیناں توگ۔
 روہو ء رچنگ: حون ء رچنگ۔ (2) تاواں بار بونگ۔ کزانیں کارنگ۔
 زہاؤگ بونگ: زوگ ہانگ۔ سرگزگ۔
 زہن نگ: پتے ء مال ء سامانے راوی زو ء چیز پے ء بدل ء گزودہ نگ ء گوں وت ء اے نگ۔
 زہن بونگ: مال ء یاد کہ چیز پے پے زہن زوگ۔
 ریاء زوگنگ: طرف داری نگ۔ پلہ نری نگ۔ نا انصافی نگ۔ (2) پے پے پلوی ء کار ء نگ۔
 ریڈ بونگ: نمبر بونگ۔ محکم بونگ۔
 ریڈ ویک: لیٹ ورو کیں چیز پے ء لیٹ ویک۔ لیٹ و زگ۔ لیٹ ویک۔
 ریڈ وونگ: رعایت نگ۔ آسانی نگ۔ (2) دزوگ ء دزاش نگ۔ حیلہ بہانگ نگ۔
 ریس ء تاب نگ: کمر ء حیلہ نگ۔ نیون نگ۔
 ریس بونگ: حج ء تاب و زگ۔ تاب بونگ۔ (2) پہناتی بونگ۔ گوں کسے ء نارضا ئی ء سبب ء راہ ء پیل ویک
 ء یک بونگ۔
 ریثانی اسپت نگ: بھر بونگ۔ ریثانی تاک بونگ۔
 ریثانی چلو نگ: ریثانی پوزے تاب ء ریس نگ۔ ریثانی ترنگ ء آہانی سراں تاب ویک۔
 ریثانی زنگ زوگ: بدنام بونگ، نام خوب بونگ۔
 ریش بونگ: باہوٹ بونگ۔ کسے میار ء بونگ۔
 ریش دا شنگ ء سانگ نردت، حیر ء نما نردت ء نردت: ریش ء نردت مزن مردی ء نردت داری ء نشان انت۔
 آ مرد کہ بردتاں ساہیت ء ریشاں داریت، بزاں بے بھیں ء بے حیریں مردے۔
 ریش ء نردت کیتہ پوزے نردت: کھیں نگ ء نام پدائنت۔ بے بھیں ریش ء دا نگ ذراہ بیت پلے بونگ
 پوزن نردت۔
 ریش ء دست بچنگ: قول نگ۔ عہد نگ (2) سوگند و زگ۔
 ریش ء ساہگ: بے عزت نگ۔ بدنام نگ۔
 ریش نگ: کپت نگ۔ زیم نگ۔ (2) عزاب نگ۔ بیزار نگ۔ پھری نگ۔
 ریگاں و نردتے وتی بھتاں بھرے: آکس پلینڈی ء نردت سازی گئے، بھار کہوت بجالا ء نہ گپ نے چیا کہ ناشری ء
 پلینڈی ء وت ہم تاوان بار بوت کئے۔
 ریم نے آندیم نہ نگ: بے پردگ بونگ، بزدہ داری نہ نگ۔ بے پرداہ بونگ۔

ز

زار جنگ: گت و پڑا کزیوک و کاکارنگ۔ (2) پکسے و مرگ و کزیوک۔

زال کہ بخان و مرد کہ پیر انت، و پت و اب اش گیت و کیر انت: ورنائیں زال و پیریں مرد یکے دوی و سراہرواں نہ بنت، آہانی و پت و اب و جینی مردی پناول سری و کشاں جلی بیت۔

زال کہ دتی جو و زوانت، نوکر چہ چدی وانجہ و عداں قیامت و روج و زوانت: آ جینن پیر بندگی نہ انت کہ آ گوں دتی جو و وفا کہ کت و گوں آئی و زوہ بہ کت و آ نوکر و خدمت کار کہ گوں و تی چدی و اجہ و دعا کت، آئی و سراہیہ گنگی نہ انت۔

زال گوں پیر سری جو و عمریت و نوکر گوں چدی و انجہ و: زال و مرہ و وفا گوں دتی اولی جو و انت، آئی و زند و مرگ، آئی و عزت و شاں گوں دتی لوگ و اجہ و انت۔ آئی و جو و مرگ پدائی مرگ انت۔ نوکر و تی و اجہ و وفا دار بیت، ہزاں عزت مند انت۔

زال و ک مرد و زورگی نہ بیت، گوشت تئی ریش مر انت: جینن پے و تی مقصد و ہر و زیں نیون سازیت و ہر و زیں ہر و چیلہ کت۔ جینن و کہ مرد و دوست بہ بیت و زورگ و لوشیہ، آئی و ریشانی سرگ و ہم نیون و کت۔ زامات دارے، خر ہمار: زامات و تی و زور و نا کوئی خدمت گزار بیت۔ آمام کار و خدمت کت، پیمشا گوش انت کہ زامات و چو خزا کار بند انت۔

زامات کہ نوک انت، و شو نوک انت: پے نوک میریں زامات و و عو و مہر با زانت۔ آ زامات و حیاں واری و کت، عزت و کت۔

زامات ہرے نہ انت، کوکچ کر پے نہ انت، چک چکے نہ انت: زامات کہ و آمانت آ محرم نے ہوت نہ کت و نا کہ کوکچ و رپ و دارگی چیزے و چٹلیں چک مہمان انت۔ آئی و دتی لوگ و زورگی انت پیمشا آچک و حساب نہ انت۔

زان پے زان بونگ: راز دار بونگ۔ نیک نزدیک ننگ۔ مند و نیا و ننگ۔

زان و کوکچ ننگ: جا کہ ننگ و پاد نیا بگ۔ اشتر و پاداں پشوش ننگ کہ آشت مہ کت۔

زاہ و کت ننگ: زاہ و بڈ ننگ۔ بدیں حیر و کوکچ۔ بد و ننگ۔ بد و یگ۔ گوں زہاں مان بڈ ننگ۔

بھل، گوشتن ء کال بند

زادہ ء گنگ: سگ باز زادہ ہر دو گنگ۔ بھٹکس دانگ گنگ۔

زبان نئی باہوتاں: نہ دھیس ء بے سریں تزان مردم ء نہ گیک کھت، پمیشا بلوچ مدام زبان ء منت وارانٹ کہ چرائیا چھیں دانگے درماریت کہ مٹکلے ودی بہ کھت یا کسے نارضا ء نہ دھیں بہ بیت۔

زبان چہ گزات ء حیر مرانت: چہ زبان ء در آنگیں راستیں یا ناراستیں خیر زوت تالان بیت، چو شیں خیر ء رفتار (شنگ بونگ ء رفتار) چہ گزات ء ہم تیز تر کھت۔ پمیشا ہر کس ء قوی زبان ء اندیش گور بہ بیت۔

زبان شیریں (ملک) بچھاں گیریں: دھیں لسان ء دھیں زبانی مہر ء دوستی ودی کھت۔ دھیں زبان ء ہر کس زریت ء پرائی ء مہر کھت۔ آ کہ زبان ء اندیش ء داریت، آ کہ نہ دھیں ء بدیں جبر نہ کھت، چرائی ء ہر کس دھیں انت۔ آ ملک ء ولایت گہیت کھت پمیشا باید کہ ہر کس زبان ء اندیش ء گور بہ کھت۔

زبان ء ہندگ: دپ ء ہندگ۔ پہ مٹلا ء پئی تائید انچوش گنگ کہ کسے جبر یے گوشت مدہ کھت۔ (2) لب ء لالچ ویک ء بے توار گنگ۔

زبان گھے نہ وارت، گوک لپازگ نہ وارت: بدین ء نہ دھیں سخن مدام مردم ء تاوان بار ء بے عزت کھت۔ آ کس زبان ء اندیش گور بہ بیت، مردم لپازگ نہ وارت۔

زبان ء آہیں ساگل نہ وارانٹ: رسل زبانیں مروء دپ دارگ نہ بیت۔ زبان بیتاں ہندگ نہ بیت۔ راست گوشیاں یاد زبانی ء عادت بہ دور نہایت۔

زبان چہ ہڈ گنگ: چہ نادزانی ء یا ساہ کنندن ء وہداں جبر ء در نیا گنگ۔ ساہ کنندن ء بونگ۔ (2) میار باریں مردم ء میں میں گنگ ء جبر نہ کھت۔ (3) گالوار ء در نیا گنگ۔ لکل بونگ۔ نادزانی ء سبب ء زبان ء لکل بونگ۔

زبان چہ ہڈ گنگ: زبان ء ووزگ۔ لہز ء ووزگ۔ قول ء ویلوء نہ گنگ۔ وتی گوشتگیں کپانی سر ء نہ اڈھگ۔ بد مہدی گنگ۔ بد قوی گنگ۔ عہد چہ ہڈ وھگ۔ (2) تزان گنگ ء وہداں لہزاں نہ گیشینگ۔ دپ ء چوٹ گنگ ء جبر گنگ۔

گنگ۔ بہ زانت لٹو ہڈ گنگ۔

زبان ویک: قول گنگ۔ وعدہ گنگ۔ عہد گنگ۔ وزانی ویک۔

زبان ء سہا بونگ: دپ ء حیر بونگ۔ کئی ء بھلسی بونگ۔

زبان ء گنگ: جاک گنگ۔ کوکار ء صلوات گنگ۔ بے نفس جوان گنگ۔

تد اں ہندگ: ہٹھلاں ہندگ۔ ہٹھل ء ٹر ء ہا گنگ۔ مان ہندگ۔ ہنڑاں ہندگ۔

تد ویک: کول توندی ء رتوگ۔ (2) چدریں راہے ء نندان ء آ گنگ۔ (3) ہنڑ مال گنگ۔ دور ویک۔

بھیل، گوشتن، کمال بند

چنگل ویک۔ (4) کوزر گند بنگ۔

ڈکڑو ویک ڈرؤگ: کون ٹڑندی ڈرؤگ۔ دریں پند بنگ۔

ڈہت گنگ: پہول یات گنگ۔ زبانی یات گنگ۔ وریگ۔

ڈم ڈ آپ ویک: حیک و آبدارہ جو ہر وار گنگ۔ زم و تیزہ بڑیناک گنگ۔

ڈم و ہندگ: پہ نلانی یا بلی دم ڈ چوف انچوش گنگ کہ زم نہ بڑایت۔ (2) زم و لاک و ہندگ یا کوچک و گنگ و تیار بونگ۔

ڈم و وپ ڈیو گنگ: حاطر گنگ۔ دگرے وریا و گنگ بونگ۔

ڈم و وپ ڈرگ: حزمیں کارے و گنگ۔ بہادری و حزن مردی شون ویک۔

ڈم و وپ روت تلے زبان و وپ ڈروت: نہوشیں تزان یا شکان و پکان و زیم مدام تازگ انت، آنہ روت۔

ڈم و وپ دزاه بیت بلے زبان و دا گئیں مپ مدام ہست انت و آئی و تورینا کی ہم ہست انت۔

ڈم و بنگ: حزمین و ٹوہیں کار و گنگ۔ سرچاری گنگ۔ مزائی گنگ۔ کشک و کوش گنگ۔ (2) پہ چون ہم کوزھک بیت چو کہ تو زم جت، بزاں تو بچ گنگ نہ گت۔

ڈم و حیر ویک: زم و بنگ۔ زخم و شاگ۔

ڈم و وپ ڈ ویک: پہ زم بنگ و کشک۔ تباہ گنگ۔ برباد گنگ۔

ڈم و بنگ: زم و بنگ و تور۔

ڈم و بنگ: بڑگ۔ بنگ گنگ۔ کشک و کوش گنگ۔

ڈم و منت گنگ: زم و بنگ۔

ڈم و زگ: مپ و زگ۔ بلی بونگ۔

ڈرگ ڈا مہیل بونگ: دوزن بونگ، مزور بونگ، کمزور و تاوان بونگ۔

ڈرہندگ: شرط بنگ۔ بے ہندگ۔

ڈرہ پوت، عزت پہ چہان: تھی گنگیں زرہ مال پہ توانت، بلے ہر کس و عزت پدے کہ عزت دار ہے۔ ایوک و پہ زرہ مال کس عزت نیاریت۔

ڈرہ پدے کہ ہیر ہے، ہیر ہے ڈرہ ہار بیت: بھیل و حری بچ ہام و گنگ نیاریت پیھا کوش انت کہ نام و عزت لوٹے، دستاں بچ کن، مال پدے، زرہ پدے کہ نام کھے، ہیر ہے۔ وہدیک نام دار بونے ڈرہ پوت کیت۔

ڈرہ خیاب گنگ: جذمت گنگ۔ (2) پت و پول گنگ۔ بچہ گنگ۔ (3) نامید بونگ۔ بے وس بونگ۔

بیتل، گوشین، کال بند

زر زری آپ بونگ: جاہ بونگ۔ برباد بونگ۔ چیزے ع یاساہ دارے ع ماں جھلمیں دریاء بنگ۔
 زر زری ع او زر زری کہ زر زری نہ بہت: بڑا ہی مہر ع ہم کو بگی یہ بہا زر زری نہ بہت، زر زری مرد
 بڑا ع جا گیا کہ نہ کہت۔ چشیں دا بگی زر زری ان کہ زری بہت۔

زر زری: رنجیدہ بونگ۔ بڑا بونگ۔ (2) حیران بونگ۔ بہت بونگ۔ (3) چہ لاغری ع خون ع کئی ع رنگ ع
 زر زری۔ (4) رنگ ع بنگ۔

زر زری ع بونگ: پیرمان ع خاطر ع پے رگ ع پت ع دم ع چوٹ گوشانی سر ع پاسترگ بونگ یا بنگ کہ زر زری پے
 روت۔ زر زری ع بنگ بنگ۔

زر زری ع بنگ بنگ: زر زری ع نا جوڑ ع گوش ع کھکے خون بنگ ع در مان پے بنگ۔ زر زری ع علاج ع وڑے۔
 زر زری ع بونگ۔

زر زری ع مان شا بنگ: چیزے ع زر زری بونگ۔ (2) حالت ع پے زر زری بونگ۔

زر زری بنگ: پے نہ فنی کسے ع زر زری ع زر زری ع گوش انت۔

زر زری بونگ: پیر ع زر زری بونگ۔ ناہ ع ناہ بونگ۔

زر بنگ: غزوریں تو ار دور آ بگ۔ لفظانی عریک۔ ویش ویش ع بنگ۔

زر بونگ: بے کواہ بونگ۔ (2) بونگ۔ جاہ بونگ۔

زر بونگ ع بونگ: پے کسے ع کسے نہ کسے و پے ع آ بگ۔ نہ بگیں جاوراں بونگ۔

زر بونگ ع بونگ: زر بونگ۔ زر بونگ۔

زر بونگ ع بونگ: بے تران بونگ۔ حیران ع بہت بونگ۔ حالت بونگ۔

زر بونگ ع بونگ: زر بونگ۔ زر بونگ۔

زر بونگ ع بونگ: چست بنگ ع زر بونگ۔

زر بونگ ع بونگ ع بونگ: آجا کہ ع کس اس بے انت (بچیت ہا ہنہ کس اس روک انت): آجا کہ ع کس اس روک بیت آجا کہ

بچیت ہن اس روک مہ بیت، آجا کہ نہ بچیت۔ حرائیں کار ع آ حرائیں انت ع حرائیں کارے بھان مانیت۔

زر بونگ انت، ہولے نہ نہ بونگ، کہ ہر بیت خوشے ماں گندے بچیت: ہا بیت کہ مردے ع قدر ع عزت ہائی ع

زمر دور ان ع بیت بے بے خوش نہ انت، پے نہ کس ع کس بچیت ہولے ہم شا تک نہ کہت۔ بے ہم کہ مریت ہائی ع بچیت ع

خوش ع بونگ ع بونگ انت، ہائی ع توصیف ع سنا ع زر بونگ ع آ زمان ع ایک کہت، چشیں دول ع دو پوٹی کس ع بڑا نہ نہ انت۔

زر بونگ ع بونگ: شر ع بونگ ع بونگ ع مارگ۔

بیل، گوشین، کال بند

زخیں کین ہاڑکیں ہنویک نہرے بیت: ٹکس و کم پائیں زال لوگی ہانکے نہ بیت۔

زچک پر زچک بونگ: دست ماں زچک بونگ۔ مرگ۔ بندہ ٹکائیش بونگ۔

زکال بونگ: مال جو ذک جو ودر آگہ۔ زائن۔

زک زبک: مال و دلو تے زاہک و اومان۔ مال و زاہکی بونگ۔

زک جو بونگ: زاہک و اومان بونگ۔ آئیں مال و زاہکی بونگ۔

زک جگ: جگک۔ جگک۔ ویک۔

زگی پچھری مریت، مات، پوریشان زریت (کہ آگت مٹی بچ زریت): زگی و عمر و زاج انت، پھیٹا گس آسز

پیر بہ بیت و مرگ و کلاٹک و بہ بیت آئی و مات و دل گوشت کہ آئی و بچ تھی و ہدی ورنانا انت و آگت زریت و

مزن بہ بیت۔ ہر مات پوتی بچ و مام پنچس مہر و آگ شون و زت۔

زگی و زور ماں بے تاکہ پودت: مہر یا زگی اکس سگ تیار و عمر دہ بیت۔ بے آئی و زور و قوت پڑائی نہ

انت، پوتی واجہہ و انت۔

زور و آپ سرہ بالا روت: چو کیں آپ مام شیف کہیت و روت بے زور اور بے ہر چیز و ہر۔ اکس آبگوشت

یا بہ لوبیت آپ و ہم برز و تاٹک کت۔ زور اور ہر کارے کت کت۔

زور و پڑوٹک: زور کی و پڑوٹک۔ کم طاقت بونگ۔ کم توان بونگ۔ دس واک و پڑوٹک۔ کہ مروی و

زوک۔ (2) مردم یا اولاک و یا دگہ ہر چیز بے زور و کم بونگ و سر و ایر و جگک و ویک۔

زور و سزا و انت: زور و ظلم و قی ضامن و انت، زوراک ہرچی کت کت۔ زیاد ہیں زور و دم و

مردم مام بے دس انت۔

زورائ سزئی کنگ: زبردستی کارے و کنگ۔ تروئی و مزن مروی کنگ۔

زومک نہ کنگ: زگ نہ کنگ۔ بچ نہ کونگ۔ بے تزک و توار بونگ۔

زوطراں کنگ: کوطراں کنگ۔ (2) بزور و کنگ۔ بے دس بونگ۔

زوطر بنگ: زٹرگ و زٹرگ۔

زوطرائی جاگہ ول و مرانت: مشکلیں و گزائیں ساعتان و قی کس و نمازین کار و کت، غیر نہایت۔ ایسی و مثال

ایس انت کہ گزائیں دردائی ساعت و زوطراں ماں ول و وارانت، آہموداد و گل بنت و ایر بنت۔

بیل، گنڈوشتن، کال ہند

زوطانی چیر، کنگ: بیلے و ماں زمین، دور و یک، آئی، سر، جنگ۔ ذکر، کنگ۔ چیر، کنگ۔
 زوطا کاں، ٹونگ: زوطا جنگ، و حالت، و ٹونگ۔
 زوطا، کوٹ، ٹونگ: کوٹانی، سر، جنگ۔ بے واری، جنگ۔
 زہرائی، لڑک: زہر، کنگ۔ بلے، کنگ، نہ، کوشک۔ (2) نارضائی، کم، ٹونگ۔ وٹ، ٹونگ۔
 زہرائی، وڑک: وٹ، ٹونگ۔ زہرائی، لڑک۔
 زہر، ٹونگ: دل، کزان، ٹونگ۔ نہ، وٹ، ٹونگ۔ خیزی، نہ، ٹونگ۔ ویم، وٹ، کنگ۔ ہز، کنگ۔
 زہر، کنگ: زہر، کنگ۔ زہر، کنگ۔ انچوش، کنگ۔ کسے، زہر، کسیت۔
 زہر، وچو، وڑک: زہر، وڈا، کنگ۔ زہر، ورو، داشت، کنگ۔
 زہر، چار، کنگ: کسے، ورا، زہر، واری، کنگ۔ زہر، ویک۔
 زہریں، کنگ، و آپ، ویک: بے، کنگ، کار، کنگ۔ بے، کنگ، چست، و لڑ، کنگ۔
 زہریک، و ایر، کنگ: پے، وٹ، کنگ، یا، پے، سر، و زہر، کنگ، و جمل، آ، کنگ۔
 زئی، زئی، ٹونگ: بہر، بہر، ٹونگ۔ ہا، زیں، ہنداں، ٹونگ۔ کچ، کنگ۔
 زہر، آپ، ٹونگ: آپ، و ایر، وڑک۔ کنگ۔
 زہراں، کنگ: ماں، زہر، کنگ۔ ماں، کنگ۔ کنگ، و پا، و آ، کنگ۔
 زہر، ہار، ٹونگ: وقت، وار، ٹونگ۔ مٹی، و تورواں، ہار، ٹونگ۔
 زہل، و وڈا، کنگ: کسے، و حمر، و وڈا، کنگ۔ پلہ، مرزی، کنگ۔ (2) چیت، و وڈا، کنگ۔ زہر، و وڈا، کنگ۔
 زہم، کنگ: دور، ٹونگ۔ ریش، ٹونگ۔ ٹپ، ٹونگ۔ ٹپ، و وڈا، کنگ۔

☆

ز

ژ چک جنگ : اناکت ءارزندگ۔ (2) آس ءو پچراگ ءو پکارگی مرگ۔

ژ چک ءزندگ : خوندی ءء اناکت ءزندگ۔

ژانگے ماں بونگ : ہور ءشنگ۔ آپیں چیزے ءکوں توار ءرچک۔

ژندنگ : جنگ ءء پروفک۔ (2) کوزہن نگ۔ (3) دم بڑاننگ۔

ژول ویک : دور ویک۔ (2) بنگک جنگ۔ (3) دزاج بونگ۔

ژول کنگک : کار ءدزاج کنگک۔ کارے دم ءندر وگ۔

ژول کرزگ : کارے ءو ڈگ۔ کارے ءطول کنگک۔ کارے ءدزاج کنگک۔ ژول کنگک۔

س

سالمیت اللہ داد، سوپ کنت مولیٰ داد: زہمت و کوششیت بے نام و کرے، سوپ ہم و کرے کنت۔
سائو جنگل: لیلانی مال و سراواک و بولی و یک۔

ساد و نمود و سدیت کہ ہارگ اننت: مشکل و جنجال مدام بے دس و لاچار و سراکیت، بچو کہ ساد ہارگ تر و نر و نور
تریں جا گھا سدیت ہے و ڈ و دل و جنجال مدام پہ و ار و بڑ گین و کیت۔

سادے ماں شر و ہندگ: جنگل، گزائیں ساعتانی کوزگ (2) پاہو و ساد و جنگل۔

ساریان و زمستان و شین کشیت، گرماگ و گورہ: ساریان زمستان و آپ و توہنگ نہ زوریت، چیا کہ آکوشیت
کہ آرمستان و ٹیک نہ بیت و گرماگ و آگورہ و تراگ و نہ انت، پیدھاں آئی و گورہ کشیت۔ مردم و پایدانت
کہ ہر و ہدوتی اتان و گورہ بہ کنت تاکہ تاوان ہارمہ بیت۔

سارتمیں ماؤن و پختیں زال، حوٹاں ماں ول و حوشیت: بے رفتاریں اولاک و بے پھرائیں زال حوٹاں کھک
کن انت، ول سیاہ کن انت۔

سارنگ: سر و پھوش رنگ۔ سماہ رنگ۔ سدھ رنگ۔ دز یہ رنگ۔ (2) سازگ۔ رو و بند رنگ۔

ساڑی بونگ: موجود بونگ۔ ہوار بونگ۔ اشار و آگ۔ لاک و بندگ و تیار بونگ۔

سازنگ: برابر رنگ۔ تیارنگ۔ (2) سرودانی زیر و راست رنگ۔ سازانی زیل و ہاں بر و رنگ و پ
سازجنی و تیارنگ۔

ساسارنگ: آرام رنگ۔ پدم و بالابریگ و جھل بونگ۔ دم کھگ۔ جنگل۔ ساسازگ۔

ساسارنگ: اداری آرام رنگ۔ تیار و کھو کے تاہیر بونگ۔

سال کہ ڈکال انت، ہم گمش و مال و پیند، لاگری لڑاں و بوز و منت و مگر: ڈکالیں سال و ہاں ہم دل چیر کیم و
بے ادتی شتر نہ انت۔ ڈکالیں سالان ہم تر ہے لاگریں مال پودانت۔

سال گوز انت، گال مان انت: دہد گوزیت بے و شین یا دل ترین و نہ و شین جبر چہ و لاں نہ روانت۔

سال و جنگل: مڑگیں مردے و اولی سال پورا بونگ و رند پرانی و یات گیری و خیرات۔

سالوکی ڈریگ: سمجھیک۔ سارگ۔ دوست دارگ۔ بچو و پوشاکاں بونگ۔

بھل، گوشتن، کال بند

سان بھگ: ماڈرن دولت و اعضاء پہ مہر یا تو ہر گنگ و آپ و چب بونگ۔ (2) دولت و مہر گنگ و نیشانی۔
سان و بیک: بھگولیں لکھو مدت و بیک۔ لکھو رات و ترکی شے و بیک۔
سان گنگ: چہ در کہ تو ماں بھگ لکھرائی تو آرزو گنگ و کول لکھو ہوا رگنگ۔
سانگ و بیک: زامات گنگ۔

ساہ آسانگ: کتیں ساہی آگہ۔ دم و بالا بونگ۔ (2) ہوش و آگہ۔ (3) آرام گنگ۔ ساہانگ۔ بود آگہ۔
ساہدار بھال دار و شہیت: سہدار میراں انت، نمیراں نہ انت، جہانے و واجہ بہ بیت، مال و گنج و واجہ بہ بیت
بلے آہرائی و نہ انت چیا کہ آئی و زندادار کی نے، پیہا مردم و باید انت کہ اے حیر و نہ انت کہ جہاں عہدائی
و نہ بیت، و زاہ ادار کی انت۔

ساہ و بیک: ندر بونگ۔ کولیک بونگ۔ سر و بیک۔ (2) ساہ و ڈر گنگ۔ مرگ۔ (3) گول پتے و ہر و بیک
سلیاں گول بونگ۔ پے کسے و خاطر و تو ساہ و ہواہ نہ دارگ۔

ساہک بونگ: گول بونگ۔ چنی بونگ۔ مہراہ بونگ۔ (2) ساہیل گنگ۔

ساہ و آزی آں خرگ: حیراں بونگ۔ دل تہ کہہ بونگ۔ غم و کوائی گنگ۔

ساہ و بونگ: گنگ۔ (2) رزگ۔ (3) گول مشکلے و جاگے و ہر بونگ۔

ساہ و بونگ: ساہ و بے ساہ بونگ۔ گنگ۔ (2) ساہ کنڈن۔

ساہ و بھر گنگ: زیاد ہیں مہر و دوستی نہان و بیک۔ یک و تپاک بونگ۔

ساہ و بونگ: دل و چنگ و لاپ و بیک۔ دل و ڈڈی و بیک۔ سہر بیک۔

ساہ و بونگ: دل و تزک گنگ۔ بیہار و بیک۔ خر بیک۔

ساہ و بونگ: مرگتیں مردم و پردے زندگ گنگ۔ (2) مشکل و آسان گنگ۔ گزائیں ساعتیں
مدت و گنگ۔

ساہ و بونگ: بے زار گنگ، پھری گنگ۔ (2) مشکل و بھالوں پونگ۔

ساہ و ڈورگ: لاچار بونگ، بے دس بونگ۔ دل و بھال و بونگ۔

ساہ و قول گنگ: سر و قربان گنگ۔ پے موت و تیار بونگ۔

ساہ و بونگ: ساہ و سوگند۔ بزاں اگاں حیر یا کار چہ نہ انت گڈا منی ساہ و رگہات۔ (2) بود آگہ۔ ہوش و
آگہ۔ (3) لاپ و چنگ و ساہ مان بونگ۔

ساہ و گنگ: گنگ۔ (2) دم و گنگ۔ دم و بونگ و آگہ۔

ساہک و بونگ: پے وہد کہ نیم روج و رندر روج کہ لیت ایت۔ (2) ظہر و رندر و ہد۔ (3) روج و ہدی بہر۔

بھیل، گھوشتن، کمال بھد

سایک: خود ہر روح نہ (گنہ گری) سوچیت: سایک مدام سایک انت، وہ ہر روح آئی عسوک نہ کنت، آئی ع نہ گنہ گری پھیسا ساکب مدام سایک انت، روح ع نہ انت۔ (2) بے فسادیں مردم مشکل ع جنجالاں نہ کہیت۔

ساہو سارنگ: چہ نم ع گرتی ع در آہک ع بچد گنگ۔ (2) دت ماں دت ع ایک بونگ۔ بھدل بونگ۔ سنگی گنگ۔
نیز بونگ: آباد ع و شحال بونگ۔ (2) ن بنگ۔ کشار ع روم گزگ۔

نیزوں من ع دوست ع دوستی ع دوست انت کہ نیز شمی دوست ع دزگ تو ہار بونگ: پہ دوست ع خاطر آئی ع دوست ع دزگ تو ہار دوست بنت۔ چو کہ نیز (جنگ) منی دوست ع دزگ تو ہار بونگ پھیسا من ع ہم دوست انت۔
سینق ویک: داینگ۔ (2) بیہار ویک۔ خرسینگ۔

سینق گزگ: داگ۔ بات گنگ۔ (2) عبرت گزگ۔
سینگ بونگ: کم وزن بونگ۔ (2) بدنام بونگ۔ بے عزت ع کم شرف بونگ۔ خرمندگ بونگ۔

سمیل گنگ: کم شرف گنگ۔ جدا گنگ۔ (2) کم شرفیں کارے ع گنگ ع سبب ع کسے ع راچہ ٹکریا قبیلہ ع ہندگ ع دزگ گنگ۔

سہت نے لڈنرا بات۔ بے وقت مذا تے ہم راہ نہ بات: کسانیں کار یا نہت ع روپ ع کاراں بلوچ میار کنت ع کو شیت کہ چوش نہ بیت دتی سیا ع واز تے آئی ع را پہ چوشیں کارے ع نہ گنہ گری۔

سنگ بنگ: دزوک بندگ۔ (2) اندازگ بنگ۔ انکل بنگ۔ (3) بے ہندگ۔ شرط بندگ۔
سنگ بنگ: دور بنگ۔ چست بونگ ع دووی جا کہہ ع کپک۔ انزار بندگ۔

سنگ ع دوران بونگ: مال ع مذی ع باز بونگ۔ آباد بونگ۔ و شحال بونگ۔
سنگ ویک: دزوک بندگ۔ چہ بونگین ع کیشیں کو شک۔ (2) اشتیانی زوگ۔ پند بنگ۔

سنگ گنگ: دو دزگ۔ چہ بونگ۔ ہلد گنگ۔ بزان بونگ۔ ہز بندگ۔ سزگ۔ تزان بونگ۔ چنگ بنگ۔
سنگ ع زوگ: پتھار کی ع زوگ۔ سرجی ع زوگ۔

سنگ گنگ: پد ع سنگ گنگ۔ سچ ویک۔ گون ویک۔
سنگ گنگ: سکین ویک۔ سنگ گنگ۔

سنگ ع بونگ: چیزانی بے ڈول ع بے رود بندگی ابر بونگ۔ (2) دل رنج ع بے توار بونگ۔ گئی بونگ۔
سنگ ع بونگ: بے رود بندگی ابر گنگ۔ پتھریک۔

سنگ گنگ: تزان گنگ۔ (2) مہد گنگ۔ قول گنگ۔
سنگ ام گزگ: حرک۔ آرام گنگ۔ دل امین بونگ۔

سنگ گزگ: پخت بنگ۔ کتے اگ۔
سنگ ابر بونگ: بے توش تزان گنگ۔ ہوشو بونگ۔ بے دت بونگ۔

بھل، گوشتن، کمال بند

تزاویا تمیں گنہ جنگ: بے رہندہ بے عمرہ نہیں گنہ جنگ۔ بے عمریں ہدی ہدی گنہ۔
 سزا جنگ: ندر گنہ۔ چیز بے دو یک۔ (2) چیز بے کسے و سزایا نام و قرہان گنہ۔
 سزا بونگ: دیم بونگ۔ دیم و تزوگ۔ پیشونک بونگ (2) چیز بے یا مردے و عمر بونگ۔
 سزا بونگ: سزا بونگ۔ سرحیا بونگ۔ سر بونگ۔ (2) کسے و آگ بے یا تزوگ و بارہا سزا بونگ۔
 سزا بونگ: چیز و کالی تزوگ۔ (2) پاداں سکران و آگ بے یا تزوگ۔
 سزا جنگ: ملامت گنہ۔ میاری گنہ۔
 سزا و آگ: عاجزی گنہ۔ برنت گنہ۔ گنی گنہ۔
 سزا و گنہ: ہر ایک بونگ۔ (2) تزا و گنہ۔ (3) جا گنہ گنہ۔ و گنہ۔
 سزا و یک: ایریں چیز بے و آگ بونگ۔ (2) کسے و را چار و گری و کار و گنہ۔
 سزا و راست گنہ: چچک بونگ۔ چچک گنہ۔
 سزا و قرہاں گنہ: سر و ندر گنہ۔ سر و یک۔ (2) پے کسے و ندر بونگ۔
 سزا و بنگ: سٹ گنہ۔ انزار بنگ۔ چست بونگ۔ پاشتا بی کارے و بندگان گنہ۔ و و بنگ۔
 سزا و ایر و یک: سر و بھل گنہ۔ (2) تا توانی یا کمزوری شون و یک۔
 سزا و ایر و آگ: بے زندگی و سر و یلہ بونگ و یک و دیم و بھل و یک۔ (2) بھل گنہ۔ بزمیں شے و یاد بچکے
 و شاح و لبساں کوگ و بھل و آگ۔ (3) زیر مفتی و کئی گنہ۔ لے ما و بونگ۔
 سزا و لہ گنہ: و یک۔ آرام گنہ۔ (2) ہیران بونگ۔ حرگ۔
 سزا و ہا زیں و یگاں گنہ: ہر و زیں مشکل و بھال و گنہ۔
 سزا و ہان و بونگ: گھاہ و ستا گنہ۔ عزت و یک۔ (2) بزم و گنہ۔
 سزا و بنگ بونگ: حیران و بنگ بونگ۔ ہاشو بلو شو بونگ۔ سر گرداں بونگ۔ سر و بندہ بونگ۔ سر و بنگ۔
 سزا و ہراں تیناں ختا لو، چرگ مات گنہ: اے ہا مردم و گوش آنت کہ دار و بونگ ائت بے میری داب کنت یا
 ہا بھل و یگاں زال کہ چہ و تی قد و گیش جریں ہتا ک۔ جنت۔
 سزا و بھسٹ بونگ: تاوانی گنہ، بے میرا و بے گناہ و بھال بونگ۔ بھتی بونگ۔
 سزا و بونگ: برزی پلو و بونگ۔ سر و بونگ۔
 سزا و بزم گنہ: مزن مردی نشان و یک۔ بھل و نشان گنہ۔
 سزا و بزم گنہ: مزن شانی شون و یک۔ بھل و بو میری نشان و یک۔ (2) چیز بے و سزا بزم گنہ۔
 سزا و بے قول سرو: بلوچ و تی سرو زیان گنہ و تیار بیت بے و تی قول و نہ وارت، بد قولی نہ کنت۔
 سزا و بھن گنہ: بھن و بھہ۔ جبار و و حال و احوال و بھت و بھل گنہ۔

تیل، گوشتن و گال بند

سرخ ہندگ: پیدیں تیتھ و پتے کے عراہ و سرخ گزگ و ہندگ۔ پے کے عرہنگ و آئی عراہ و سرخ ہندگ۔ سر بندی و رزگ۔ راہ و ہندگ۔ پے ہنگ و راہ و ہندگ۔

سرخ بونگ: رنگ۔ جاگے ہنگ۔ گون بنگ۔ (2) مستری بنگ۔ سر بر اسی بنگ۔ پیو بنگ بونگ۔ سر پے بیت، گلاہ بیت: حزن مردی ہما و ہاں بیت کہ سر بہ بیت، سر زیاں بہ بیت گلاہ پے کار و کیت پیمہا سر و پھر یز و سر و سلا متی و بہ لوٹ۔

سرخ بے ہم سر و ہاں بے ہنگ نہ بیت: بنی آدم بے ہرا و بے جلوہ انت، پے کہ بار بے ہنگ و اولاک و سر و بنگ و رزگ نہ بیت پیمہا ہراہ داری و پتے و کرے مہروانی بنی آدم و گذر انت۔

سرخ پاد بنگ: چست و ایر بنگ۔ بچہ بنگ۔ سر و پز بنگ۔ سر و پاد بنگ: گیوا بنگ۔ حساب بنگ۔ (2) بنگ بنگ۔ شک و شاک بنگ۔

سرخ پٹ و بنگ: گون مٹی میں مردے و دم پے دم بونگ۔ سر پے گونکی و راز بنگ: گونک و بے ہرہ بونگ۔ بے وت بونگ۔

سرخ پٹ بونگ: موداں گزگ۔ سر و مود بونگ۔ (2) کاریے و وگوش و ہنگول بونگ۔ دست کٹ بونگ۔ سر و بنگ: سر و شک و بونانی گزگ۔

سرخ بچ بونگ: جنین و مگورانی بنگ بونگ۔ گون بنگیں مودانی بنگ بونگ۔ سر و بچ بنگ: جنین و وتی گون بنگیں سر و میدانی پز بچ بنگ۔ (2) سر و بچ و ہنگ۔ (3) بندیں چیزے و بچ بنگ۔

سرخ پ آپ بنگ: دل و نا جوڑ و علاج و خاطر و آئی دل و سر اسر پ آپ بنگ و علاج و تو جیل۔ (2) گزائیں کارے و بنگ۔

سرخ پ بنگ: لہیں مردمانی برابر برابر و ہنگ۔ رو بونگ۔ کنار و ہنگ۔ سر پ بونگ: زا بنگ۔ ہنگ۔ زہنکار بونگ۔ سر و مازگ۔ سبھی بونگ۔ پو بونگ۔ شیوار بونگ۔

سرخ پ بنگ: سر و سو بنگ۔ پنت و بنگ۔ سر سار بنگ۔ سبھی بنگ۔ سر پدی و بنگ: بیہار و بنگ۔ بنگل و بنگ۔ سر و سو بنگ۔

سرخ پ بنگ: آرام و دل بونگ۔ لہر ماد بونگ۔ سر و پ بونگ: زا بنگ۔ سر پ بونگ۔ پو بونگ۔ ہنگ۔

سرخ بونگ: سر بونگ۔ سر اسوار بونگ۔ (2) پیر بونگ۔ ساری بونگ۔ سر و پ بنگ: سر پ بنگ۔ زانہ کار بنگ۔ سو بنگ۔

بھیل، گوشتن، ڈکال بند

سرخ ہینگ: چہ ڈوت، دور دارگ۔ گجام رنگے، دوت، اچہ کسے، زینگ، غارنگ۔ (2) بارے،
چہ سر، دورنگ، دورویک۔

سرخ ہینگ: سر، دورویک۔ جٹی رنگ۔

سرخ پورہ رنگ: اصل بہاء پورہ رنگ۔ (2) گچ، کیل رنگ۔

سرخ پھہنگ: دنت، لیلیا رنگ۔ (2) مزین، جہد، گوشت رنگ۔

سرخ ڈور، بونگ: حساب نہ بونگ۔ بے نہ بونگ۔ کون نہ بونگ۔

سرخ تاب رنگ: جبر، نہ رنگ۔ پے نیوے، کارے نہ رنگ۔ پکار، نہ رنگ، غنر، حیلہ رنگ۔

سرخاں پاداں چارگ: ہورت چارگ۔ فخر چارگ۔ پچاسگ۔

سرخ بونگ: بے تاہیر بونگ۔ سر، سر بنگ۔ (2) سر، بچوگ۔ چیزے، دیم، بونگ، غورنی ہینگ، رنگ۔

سرخ بونگ: چیزے، کسے، سر، بچت، چارگ، بونگ۔ (2) کولیک، رنگ۔ خیرات، رنگ۔ شک

بنگ۔ کیریک، رنگ۔ صدقہ رنگ۔ (3) خردگ، یا کہ نازا، ہے، سر، بچ، پیک، نیکے، پو، کہ نیکے، گرد بنگ۔

سرخ بونگ: ماں، اول، غنیت: دانگیں شے، ہانت کہ کار، بے ایت۔ باجیک، اکس، سر، رنگ، غن، کونہن، بے

بیت، ہم، کار، غن، ایت۔

سرخ تاک بونگ: سر، پے، زور، رنگ۔ جو کہ بونگ۔ میلانک بونگ۔

سرخ رنگ: سر، رنگ۔ ہر دہاں، کارے، بونگ۔ جبرے، لیس، بونگ، پھری رنگ۔

سرخ رنگ: پے، کارے، رنگ، رنگ، غن، رنگ۔ (2) بہر، غن، بونگ۔ حیران بونگ۔ ادغ، ادو

غن، دست، بنگ، یازوگ۔

سرخ رنگ: جریک، رنگ۔ تیار رنگ۔ پورہ رنگ۔ توام رنگ۔ نیجا رنگ۔ گچ رنگ۔

سرخ بھیل رنگ: مزدوری، رنگ۔ کئی رنگ۔ مزدور، رنگ۔ (2) لچی بونگ۔ حجات بونگ۔

سرخ چار بونگ: جین، پے، جاگے، بونگ، سر، رنگ۔ تیار بونگ۔

سرخ بونگ: پے، غن، یا بھیل، تانید، غن، دوروت، گاریں، مردم، بے، غن، رنگ، آرائینگ۔ پے، گارے، ساہدار،

شوباز رنگ، غن، یا بھیل، رنگ، بونگ۔

سرخ رنگ: چست رنگ۔ (2) بھیل، پے، بونگ، غن، رنگ۔ (3) بونگ، رنگ، پانگ۔

سرخ چست، رنگ: سر، رنگ۔ پھری رنگ۔ سر حیلان بونگ۔

سرخ چہرہ، رنگ: نادر، اسی، سوب، غن، پاداں، رنگ۔ (2) مشکل، غن، حیلان، رنگ۔

پنل، کوئٹین، گال پتہ

سرخ چتر بونگ : بھلے بھری بونگ۔ ہوارے سوار بونگ۔ (2) تادانی بونگ۔ (3) گچک۔ (4) گول
کاریے، گھرا بیکش بونگ۔

سرخ حال بونگ : باعزت بونگ۔ نام دار بونگ۔

سرخ آٹن، نموسب گول، ہلال، علی، عالی، کارے، نہانت: گول، ڈرمنٹا، ہم کاری، آہان، موسیٰ، گنگ، دانشندی، نہانت۔

سرخ دار کڈڑ، پار پیٹ، سررداری، نام جو گار پیٹ: سر دارے حاکم کہ گول، دڑے ڈنگاں، دوستی کھٹ، آنا، نہ گھٹیت،
تادانی پت، پیری کی نام، گنگ، ہر جا داشت کھٹ۔

سرخ بھنگ: سارت بونگ۔ سر د بونگ۔ بے زند بونگ۔ بھنگ۔

سرخ رائگ: ہا کہ بے گناہ، میار، وقتی، دشوار، علیہ، بہ کھٹ۔ (2) بے عزت گنگ۔ (3) کم شرف گنگ۔

سرخ درد، گچک: دزاد بونگ۔ (2) آرام بونگ۔ تاہیر، گڑگ۔

سرخ درمڈ، نہ دیت: زند یک، رندے، گنت، پدانہ، ایت۔ بایدانہ، کہ اے، بہ عزت، غمڑہ، واری، گڈا، زینگ، بہ
بیت، آئی، راہ، بزرگ، بہ بیت۔

سرخ ویک: سکین، ویک، بے ما، گ۔ (2) گول، غمڑہ، سرے، گالانی، گونشک۔

سرخ ویک: سرے، قربان، گنگ۔ دت، گوشا، ریک۔

سرخ ڈھنگ: سرے، نہ بونگ، نہ ڈانگ، بے بونگ، حیران بونگ۔ (2) سرے، گڑاں، بونگ۔ سرے، درد، گنگ۔

سرخ ڈھنگ: سرے، درد، ویک، پھری، گنگ۔ شزار، گنگ۔

سرخ چک، عالی، چک: میر، نہ گنگیں، چین، چہ، درنائی، دیم، پھری، غمڑہ، گ۔

سرخ زنگ: گونا، گچک، گنگ۔ ڈنڈ، ہور، گنگ۔

سرخ دین، گڈگ، غو، ویک: موج، بونگ۔ سرے، زانانی، نزیک، بھل، گنگ، غمڑہ، گ یا، ویک، غمی، بونگ۔

سرخ سار، گنگ: سرے، سار، گنگ۔ سرے، پد، گنگ۔ پوہ، گنگ۔

سرخ سار، گڑگ: شدہ، غمڑہ، گنگ۔ (2) رچو، گنگ۔ درد، ویک۔

سرخ صٹ، گنگ: اولاک، تواس، گنگ۔ (2) چیزے، سرے، صٹ، گنگ، غمڑہ، گڈگ۔

سرخ بچک: گار، بونگ۔ (2) قربان، گنگ۔ ویک۔

سرخ بڈگ: چہ، ہراہاں، گنر، بونگ۔ چتا، بونگ۔

سرخ سرے، چپ، بونگ: غمی، بونگ۔ جنجال، گنگ۔ پدیشان، گنگ۔ پھری، گنگ۔

سرخ سرے، گڈگ: سرے، پوہ، نہ گنگ۔ بہادری، پوہ، لیری، شون، ویک۔

بھیل، گنوشتن ء کمال ہند

سرمند بونگ: چہ ہر اہاں سدگ ء کتا بونگ۔ گار بونگ۔ زونگ۔
سرمند بونگ: سرمند بونگ۔ سرمند بونگ۔

سرمند بونگ ء میٹر بونگ (سرمند بونگ میٹر بونگ چیز نے نہ انت): مشکلیں کارے ء بونگ۔ نہ بونگس کارے ء
بونگ۔ (2) سرمند بونگ میٹر بونگ دانشمندی نے نہ انت، گنوکی نے، پیدھا مردم باید انت پہ اندام بہ بیت، سرمند
گندگ ء ہنچہ پیر بیت ء گوں زور اوراں دست ء ہنچہ مد بیت۔

سرمند بونگ: سرمند بونگ۔ ناول سرمند بونگ۔ (2) جن ء سرمند بونگ۔
سرمند بونگ: پنت ویک۔ سرمند بونگ۔ شون ویک۔ سرمند بونگ۔ (2) جست ء کس بونگ۔ شوہار بونگ۔
سرمند بونگ: نیم ہنچ۔ تہا ہاگ ء سرمند بونگ۔ چیز یے سرمند بونگ۔ سرمند بونگ۔
سرمند بونگ: قربان بونگ۔ قربان بونگ۔ (2) پہ لا چاری چیزے ویک۔
سرمند بونگ: پہ وٹس دی موکل بونگ۔

سرمند بونگ: دل ء سرمند بونگ۔ (2) دہمال ویک۔ سرمند بونگ۔ (3) کوائی ء سرمند بونگ۔ کوائی ء سرمند بونگ۔
سرمند بونگ: سرمند بونگ ء چارک۔ نورا بونگ۔

سرمند بونگ: تیار بونگ۔ جریدہ بونگ۔ ڈکار ء برابر ء ہم وار بونگ۔
سرمند بونگ: حاکم ء سرمند بونگ کار ء کار مدام سرمند بونگ۔ آدم گوں وٹس ء آرام ء انت۔ سرمند بونگ زور اوراں انت۔
سرمند بونگ: سرمند بونگ۔ لیٹ ء سرمند بونگ۔
سرمند بونگ: بک بونگ۔ سرمند بونگ۔ سرمند بونگ۔ بالابونگ۔
سرمند بونگ: مال یا دلوتے ء سرمند بونگ۔

سرمند بونگ: پہ بدکاری ء جنین ء سرمند بونگ یا آئی ء کھلاں سرمند بونگ۔ (2) چیزے ء چہ ہر زور اوراں بونگ ء کد کہ ساہار
یا چیزے ء سرمند بونگ۔

سرمند بونگ: دپ ماں دپ بونگ۔ (2) پہ زور یا پہ وزوہ تادان بونگ۔ (3) چٹی بونگ۔ جمال بونگ۔ پتے ء
سرمند بونگ۔ ڈور نہ بونگ۔ بھل بونگ۔ (4) بیلہ ویک۔ الگ۔ چہ سرمند بونگ۔ (5) کاریے کہ مردم ء سرمند
کپ بیت۔ (6) اوشتا بونگس، بھنگس یا دھنگس مردے ء سرمند بونگ دکر یے ء دتار اور ویک یا دکر چیزے دور
ویک۔ چیز تہ بونگ۔ (7) پہ زور جن ء سرمند بونگ۔ پہ زور لے ء سرمند بونگ ء گوں آئی ء بہ فعلی بونگ۔

سرمند بونگ: سرمند بونگ۔ چہ چیزے سرمند بونگ کوزگ یا کوزا بونگ۔ (2) تیرہ چہ بھنگ ء سرمند بونگ۔
سرمند بونگ: سرمند بونگ ء چارک۔ سرمند بونگ۔ گردن ء ذراں بونگ ء چیزے ء چارک۔ سرمند بونگ۔

نیل، کوشین و کال ہیں

سرخ رنگ: چیزے و رنگیں سرخ اور جنگ و پناہ۔

سرخ رنگ: سہرا بونگ۔ دیم و پیش داڑگ۔ گندواں رنگ۔ (2) ظاہر بونگ۔ چیریں چیزے و سرخ ظاہر رنگ۔ (3) حزن مردی رنگ۔ بہادری شون و یک۔ دیم وورا ہم یا آگ۔ (4) ذرا آگ۔ ذر و رنگ۔

سرخ رنگی نہ بونگ: بدنام و زرد بونگ۔ نام و پ بونگ۔

سرخ رنگ: چہ جا گے و کئے سرخ رنگ و چارگ۔ سرخ رنگ و چارگ۔

سرخ رنگ، پرن، بہت کن و بیخ: بے نفس کار رنگ، ہما کار رنگ کہ بیخ بیخ و مہایت۔

سرخ رنگ: کم رنگ۔ (2) لر رنگ۔ (3) پشت بچگ۔ (4) ارسنگ۔ پچارنگ۔ ویک۔ (5) دہر ویک یا آپس رنگ و خاطرہ خریا آپس و سرخ رنگ و ماؤ گین و اعضا و مان رنگ۔

سرخ رنگ: فتنہ و ذرگ۔ (2) چیزے و مان پونگ۔

سرخ رنگی و ذرگ: اڑگ و بچگ۔ سر پاد و ذرگ۔ تو پوز و ذرگ۔

سرخ کاریگ: سرخ زیاں رنگ۔ سرخ تاوان رنگ۔ کوشاریگ۔

سرخ رنگ: گڈگ۔ بچگ۔ (2) دزچک و سرخی رنگ و گڈگ۔

سرخ رنگ و دھیت سے جاو بیت، رنگ و نہ انت حمار بیت: سرروت پدانہ بیت۔ سرکشارے نہ انت کہ تیار کت، پیشا سر و پھر رنگ ائی انت۔

سرخ گداں بونگ: سر بیک بونگ۔ حیران بونگ۔ سر سر بچگ۔

سرخ رنگ: راہ و بندگ۔ (2) چیزے و یا کارے و بونگ و پیش و اہ بونگ۔ (3) پھر رنگ۔ رنگ۔ تو جیل ساڑگ۔

سرخ رنگ: کاریے و ابتدا رنگ۔ (2) کاریے و چہ بندت و رنگ۔

سرخ گول رنگدان و گرویت: ہر کس یا ہر چیز پوتی رم و ڈول دار و براہ واریت، گول ورا مدان نا۔

سرخ گوان رنگ: کاریے و برابر ی و نہ رنگ۔ ائل و یک و چوتی سرخ و رنگ۔ کارے و لگا ڈ رنگ۔

سرخ گوز رنگ: یلہ و یک۔ (2) بہت جنگ و گوزگ۔ پد رنگ۔ (3) بردا نہ رنگ۔ نکار نہ رنگ۔ چہ چیزے و

سرخ گوزگ و آئی و نکار نہ رنگ۔ (4) چہ سرخ گوان رنگ۔

سرخ گین بونگ: سکرات و بونگ۔ ساہ و شزی و نہ رنگ۔

سرخ لینڈ بونگ: گول پک کاریے و مان کیٹگ۔ کاریے و دست گت بونگ۔

بھل، گوشتن، ڈکال بند

سرخ ہارنگ: ساہ گنگ۔ پوہ بونگ۔ سر پد بونگ۔ گیر آرگ۔ یات گنگ۔
 سرخ مال بونگ: تباہ بونگ۔ سرخ جان و تاوان بونگ۔
 سرخ مال گنگ: پنگ۔ لنگ۔ (2) تباہ گنگ۔ بر باد گنگ۔ تاوان و بیک۔
 سرخ بات بے بڑائیں گونا ہارانی: گونا ہار پے بڑات نام دار سخن بیت۔ بے بڑائیں گونا ہار پے زندگ و حساب نہانت۔
 سرخ بخت و بیک: بیہار و بیک۔ خریگ۔ بھل گنگ۔
 سرخ کی مان آہگ: نہ بنگ۔ بنگ و ٹنگ و تیار بونگ۔
 سرخ ٹنگ: تاوان و بیک۔ چیز یہ سرخ جو کہ گنگ۔ پے زور چیز یہ و بیک۔
 سرخ مک گنگ: سرخ چست گنگ۔ چہ نادر اسی و پاؤ آہگ۔ (2) نیت گنگ۔ آگہ بونگ۔
 سرخ ناماں بونگ: نام و توار و پڑوشگ۔ (2) پے ہدی کے و نام و کزگ۔
 سرخ نووٹہ و بیک و گزگ: ہروڑیں مشکل و جھال و گندگ۔ زندہ سرخ گرم و گندگ و گناز بیک۔
 سرخ نووٹش بونگ: گنوگ بونگ۔ بے سار بونگ۔ بے وقت بونگ۔
 سرخ و زگ: کار گنگ۔ زیاں گنگ۔ ٹنگ۔ بیران گنگ۔ بر باد گنگ۔
 سرخوں سیرانت کہ زمانتیں گنیرانت: پے ناکرویں یا بودائیں مردم ووت بڑائی و کار شتر نہ بنت۔
 سرخ بڑی گنگ: وٹ عمری گنگ۔ بھٹی گنگ۔ (2) سر زوری و زورا کی گنگ۔
 سرخ ہیر و بونگ: زرخ و زور و بونگ۔ چیزے و یا سا ہارے و اتان و زور بونگ۔
 سرخے کہ ساتے صد سال و عمرانت: آس کے پوہے یا روہینے، آتاں صد سال و ویم و کیت و چہ وتی
 دارنگال کیش تر ونت۔
 سرخ چک بنگ: مردم دزد و ہمیں مت یا بھان مک گنگ۔
 سرخیں و بوجگ: سلاہانی بھگل و بیک۔ کسے و لوگ و پے بیڑہ و زوگ و وتی سلاہاں چہ سریں و بوجگ و آئی و
 پادانی و ویم و آہ گنگ و وتی زوری و بھٹی لوگ۔ (2) زور منت بونگ۔
 سرخین و پڑوشگ (سرخیں و بوسگ): ساہار یے و سرخین و ہڈے پڑوشگ۔ سرخین و ہر گ۔ (2) تاوان
 و بیک۔ بے دس گنگ۔
 سرخین و پڑوشگ: کمزور بونگ۔ تاوان و بنگ۔ بے دس و لاچار بونگ۔
 سرخین و چک گنگ: دزان بونگ۔ قرار گزگ۔ دمانے و پنگ۔ آرام گنگ۔
 سرخین و ہر گ: سرخین و پڑوشگ۔ (2) تاواں بار بونگ۔ نقصان و زگ۔

بھل، گوشین و کال بند

سزین و گدیں گنگ: چست و ایر گنگ، سربگ و سوکلو و یگ۔

سنگ بونگ: جنجال و ہلاک بونگ۔ (2) بندوک بونگ۔ نکلہ بونگ۔ (3) ڈڈ بونگ۔ توند بونگ۔ بنگرگ۔

سنگ و یگ: یگ چیزے و پھرتندی گوں دگرے و جان پہ جان گنگ۔ نکلہ و یگ۔ زور پر و یگ۔

سنگ سنگ گنگ: وٹش وٹش وٹش گوں کسے و عزان گنگ۔ جیر و اندری جبر گنگ۔ ہلوت گنگ۔

سنگیانی و علاج اوپارانت: مشکلیں و ماناں خبر و تاگت لوہیت۔ سنگ و اوپارویل و جنجالانی غماں آسان کھت۔

سنگ بخت و گر بگ اٹھیل گنت: بے کار و بے مقصد و بے عزت۔ بودلائیں و تابوویں مردم و بارو اکوش انت، ہما کہ بے کار و روزگار و بے عزت۔

سنگ و اشتاپ گھو و کور کاریت: آکار کہ پہ اشتاپی یا پہ بے سکی گنگ بہ بیت، آسریے مداریت۔ ہر کار و اشتاپی جواں نہ انت۔ ہر کار پہ دور اندیشی و مدانی شوانت۔

سلام راہ و یگ: مردگ و ادیرگ پہ تیر گنگ و بزرگ و ستر زالیولانی ماں مردگ و گوش و پھرتی مکتلیاں و

سیالاں سلام و نکلیں داہگ راہ و یگ۔ (2) وٹش وٹش ہباتی و پیغام و کلوہ روان و یگ۔

سلاہی بونگ: سلاہانی دور و یگ و ایر و تسی گنگ۔

سلسک و بزرگ: تام و گنگ۔ لیزگی گنگ۔ پھری گنگ۔ بیزار گنگ۔

سلسک و گنگ: بے تائی گنگ۔ بے ادبی گنگ۔ بھلی گنگ۔

سنگ گنگ: کسے و پھرتی بگ و یا سوکلو و خاطر و کون بگ۔ سکین و یگ۔ سوکیک گنگ۔

سسل گنگ: لیکار گنگ۔ خراب گنگ۔ ناپلکار گنگ۔

سٹلے و لے بونگ: سر و وت بونگ۔ (2) بے منزل و مراد و بے عزت۔ وٹی تب و بے مقصد و بے عزت۔ بے سزئی گروگ۔

سماہ گنگ: آگاہ بونگ۔ اناں و بونگ۔ مارگ۔ ذریہہ گنگ۔ سار گنگ۔ سر و مارگ۔

سماہ گنگ: سزگ۔ بختگ۔ ناچ و صحبت گنگ۔

سٹکو بونگ: سٹک و وڈ و پک و ہم و پتے و سر و سر و بختگ یا پاک بونگ۔

سٹنا گنگ: بجز بگ۔ (2) بٹن گچ گنگ۔ ہندت گنگ۔ (3) حیر و حال گنگ۔ وپ جاک گنگ۔

سٹن بونگ: داب بٹگ۔ پاد و یادست و یا جسم و اعضا بے و داب بٹگ۔ (2) تیار بونگ۔ ساڑی بونگ۔

سٹن گنگ: سٹک و پھر گ و بزرگ و تیار گنگ۔ (2) بٹو گنگ کہ جسم و اعضا بے داب بہ بیت۔ (3) تیار گنگ۔

سٹنٹ و بزرگ گنگ: ٹہل و شان گنگ۔ پھر بندگ۔ سمار نہ گنگ۔ (2) نامدار گنگ۔ ستر ف مند گنگ۔

بھیل، گھوشتین، کال بند

سٹنٹ بونگ: بے پردہ بونگ۔ بے حاجت بونگ۔ مواز بونگ۔ ٹیل بونگ۔

سٹنٹ و تاب ویک: ٹیل بونگ۔ بے ریائی بونگ۔ خاطر و نہ بونگ۔ بے پردہ بونگ۔

سٹنٹ بونگ: پھاشارہ کسے را کاروارگ یا کثت بونگ۔ کون بونگ۔

سٹنٹ و سٹنٹ بونگ: مجاز بونگ۔ ٹیل بونگ۔ بے پردہ بونگ۔ بے لحاظ بونگ۔

عجم بونگ: گار بونگ۔ بے کواہ بونگ۔

سٹنٹ و بونگ: لائق بونگ۔ (2) ہم رنگ یا ہم شب بونگ۔

بہنگا گاں چا تانی بن و ریز آنت، کیگی چہ مردانی دل و کتھز آنت: نامہنگ ریز آنت، تا کیگی کتھز آنت، ہر بلو چانی

تاں دو صد سال و کتھز آنتیں آہو کے دو دتا میں: میر گیری و کیگی و کسٹ تاں دو صد سال و چہ بلوچ و دل و نروت۔

بلو چانی ہر ماہ دہاں گار بیت کہ بہنگ ماں دور نہیں چا تاں بے ریز آنت، اکس بہنگ نہ ریز آنت گڈا بلو چانی ہر دم

تاں دو صد سال چو دو دتا میں آہوگ و زندگ و ہر دور و آنت۔

بہنگ چو دم و لہنگ (بہنگ چو دم و لہنگ): چہ مردے و کارے بونگ و بچ رنگیں گٹ و گمان و نہ بونگ و پد

ہم آ مردم و ہما کارے بونگ و ہد و کوش آنت۔ (2) نہ بونگیں کارے و بونگ یا بونگ۔

بہنگ و سیاہ بونگ: حیران بونگ۔ بہنگ بونگ۔ (2) نہ سزگ۔ ہلاں بونگ۔ بچ کوشٹ نہ بونگ۔

سٹنٹ و کوزگ: چٹانگ۔ زور و کم بونگ۔ ڈٹ و کٹگ۔

بہنگ و سٹنٹ و بہنگ و کزان: کزائ و بھینی عزت و سترہ داری و بھانی آنت۔ کزائیں بھنگے گاں چو دتی جا گہ

و بہ لہیت سٹنٹ بیت۔

سوا و بونگ: بہاء زور بونگ۔

سوار بونگ: گواں کوزن بہنگ و زمین و خراگ۔ (2) کسے را اولا کے سوار بونگ۔ (3) اہیر بونگ۔ پد

بونگ۔ ستر و بھنگ و بونگ۔

سوار کہ سوار آنت، عزت حال و بچاؤگ: ہر کس کہ سوار آنت، کار و ستر آنت، آچاؤگ و نیز گار و حال و سہی نہ

آنت۔ بایدا آنت کہ و بھال و ہز گاریں مردم، کستر و زوریں مردمانی حیال داری و بچہ کن آنت۔

سوار بونگ: بخت بونگ۔ پول بونگ۔ (2) لونگ۔ خواست بونگ۔

سوا بونگ: سوا بونگ، کس ماں شاہانی و ر و دست آنت: دور کوشنگ۔ و ہد بونگ۔ کم ذات و غلام

میر و حاکمانی و ہاراں و پد و انجی و دست بیت و سترہ داریں بلو چانی ہاری بھنگ۔

سوا بونگ: انچوش بونگ کہ بیکے و کف و سیت پد آنت۔

بھیل، گوشتن، کمال بھد

سوپ و ٹویگ: بان ہرگ۔ سوپیں ٹویگ۔

سون و ٹیگ: ڈٹنگ۔ پوہ کنگ۔ نشان و ٹیگ۔ سوگہ کنگ۔ پیش دارگ۔ پنت و ٹیگ۔ سر و پد کنگ۔

سون کنگ: پول کنگ۔ خست کنگ۔

سوجن و خنے، حول و درملت: جان و سن ٹویگ، دواب ٹویگ یا ہا بے پکرائیں مردم کہ جان نے کار نہ ڈوریت۔

سوجن و ٹنگ، اشتہر گول ہارماں گوان کنگ: بے باوریں و ٹوٹیں کارے و ہاروا حوان کنگ۔ ذروغ ہنگ۔

بے نفس تزان کنگ۔

سوجن و شیب و کوند و گوان کنگ نہ بیت: پد بودیں کارا سرے عماریت۔

سودا کنگ: بہا کنگ۔ (2) ہدل کنگ۔ چیز پے ڈورگ و آئی و ہدل و چیز پے و ٹیگ۔

سوریں آپ مایک و خٹکی آہوگ و شلیگ: ہر کس ہر چیز شکت نہ کت بلے مایک سوریں آپ و شکت و آہوگ

خٹکی و خٹک سالی و چیا کہ آہوشی و عمارت انت۔

سوز ہنگ: یک دریائی اولاک کے درومی اولاک و کش و ڈنگ و ادھک۔

سوز ٹویگ: ہم شور ٹویگ۔ تپاک ٹویگ۔

سولگوداگ: چیز و پیش دارگ۔ بلے نہ و ٹیگ۔ (2) کزیگ۔ کچیگ۔

سولگودیک: ملت و رت کنگ۔ کزیگ۔ کچیگ۔ کون بنگ۔

سوکی کنگ: بیزار کنگ۔ کچیگ۔ دل سیاہ کنگ۔ شزار کنگ۔

سوکند و سر و پد کنگ: پہ کار و کنگ یا نہ کنگ و سوکند و رگ و رند چہ آ سوکند و بنداں در کینگ و کجام

بہو نے شو ہاز کنگ۔

سوکند کنگ: عہد کنگ۔ قول کنگ۔ کار و کنگ یا نہ کنگ و عہد کنگ۔

سوکند و رگ: قسم و رگ۔ (2) قول کنگ۔ راستی و رگ۔ راستی و رگ۔

سوگہ کنگ: پوہ کنگ۔ سر پد کنگ۔ (2) گوش و دہ کنگ۔ (3) باہر یک۔ ڈا و ٹیگ۔ ڈٹنگ۔ سوج و ٹیگ۔

سوکی کنگ: جنوزام کنگ۔ جین و مرد و شکت یا آئی و مرد و رگ۔ (2) پد روغارمانی کنگ۔

بھیل، گوشتن، ڈکال بند

سوم ڈگوندوچ گنگ: سوکھو وارگ، ہسلک گنگ۔ سکین ویک۔

سوبان مڈگنگ: عدان عدان، ڈوگ۔ (2) کم عدانوان ویک۔

سوبان گنگ: بڑگ۔ گنٹیں چیزے، خراجیر گنگ۔ خیر، واس یاد کہ پنھیں چیزے، وپ، و تیز گنگ۔

سمر بھوگ: چیزے، و سمریں، دوزوم زریگ۔ زہر گزگ۔ زہر گزگ، و سبب، و دوم، و دوزوم، و بدل، بونگ۔ رنگ، و

بدل بونگ۔ (2) حیران بونگ۔ ہنڈ بونگ۔ (3) آس، انگریاں بھگ۔

سمر گنگ: موٹ بھگ۔ گند گیس دم، و چوٹ گنگ۔ ملانی یا بھلی چوٹ، و تانید گنگ۔ جادو بھگ۔

سمر و پڈا بھگ، نہ بیت: ہر شے، و دتی قدر، و تھتے۔ سمر، و آرت، پڈانی بوت، نہ کت۔ (2) بے نفیس کارے گنگ۔

نہہ، و ڈرگ: رویں کار گنگ۔ (2) ول، و ڈرگ۔ شو بھگ۔

نھی بونگ: زاگ۔ سر پر بونگ۔ حال، و رنگ۔ ساہ بونگ۔

نھی گنگ: حال ویک۔ معلوم گنگ۔ سر پر گنگ۔ گوش، و بھگ۔ جار بھگ۔

سیاہ بونگ: جنیں، و مروین، بے، و نا جائزیں، نسبت، و ہے نسبت، و پاشلی۔ سیاہ کار بونگ۔

سیاہ پڈا، و سواک، رنگ دار، نہ بیت: سیاہیں، زال، متر پڈا، و آخڑ، و خرواک، بہ بیت، و سز رنگ، و بڑا، و وار، نہ بیت۔

(2) بے نفیس کارال بیت، نہ بیت۔

سیاہ پڈا، سیاہ، و بھگ: بے کار، و زندگ۔ خشک، و حیران، و زندگ۔ (2) نا امید بونگ۔ (3) بڑا کی، و عروانی، و زندگ۔

سیاہ بھگ: سیاہ بونگ۔ تہار بونگ۔ (2) خشک، و حیران بونگ۔ ہنڈ بونگ۔

سیاہ بھگ: چیزے، و سیاہ گنگ۔ رنگے بدل گنگ، و سیاہ رنگ گنگ۔

سیاہی، و گڈرنگ، و غباریت: سیاہ، مدام، سیاہ، انت۔ آنو کیس رنگ، وے نیار بیت، چہ سیاہ، و اکتی، و روشانی، و امیت

و مدار۔ سز مدام، و خراب، خراب، انت۔ ہر کس، و دتی، انان، و دوت، گور، بہ بیت۔

سیاہ ڈبانی: ہا کہ آئی، و زبان، و بدی، و تافیر، بہ بیت۔

سیاہ گنگ: سیاہ کاری، و نام، گپت گنگ۔ (2) مرو، یا زالے، و سیاہ کاری، و ڈوبہ، و گنگ۔

سیاہیں گڈ، پونگ، نہ بیت: حرامیں، و سز میں، مردم، و گانی، نہ بیت، پنچو کہ سیاہیں گڈ، پونگ، نہ چت۔

بھل، گوشتن ء کال بند

سیرب آنگ: مان آنگ۔ وٹ بونگ۔ جان ء جو زنگ۔ دوست بونگ۔

ہی دھاناں ڈرگیت ہی مردے ایل کنت: آجر کہ چہ پ ء در کت، راز پوت نہ کنت، آ تالان بیت۔

ہی ویک: ٹٹ ویک۔ چک ویک۔ ماں نگ۔ پزیک۔

سیری مراداں بونگ: ہا مراد ء واہگاں بونگ کہ چو سیر ء دھیاں رس آنت۔

سیری بنگیراں بونگ: دھیاں بونگ۔ شادا ہاں بونگ۔ گل بونگ۔

سیر بیت سور یانی، ء در دہ لاپ پچر یانی (دزاہہ جان پچر یانی): درے دھیاں ناچ نگ۔

سیر کار بونگ۔ بچے سیر لاپ نہ بونگ: زیاد ہیں کار ء خدمت نگ بے اگت لاپ سیری نہ گنگ۔ بے نہیں

کار نگ۔ دار ء بنگز بونگ۔

سیرک ء سوک وادے سوک، سوک ماں سوک: گز انیں سا صح ء مان آنگ، بچو کہ سیرک ء واد ء بچا نگ ء

ڈرگ ء تورینا کی ء سوک۔ (2) تاوان بار بونگ۔

ہی کنگ: کوگ۔ ریش ء آپ ڈرگ۔ (2) دزاج بونگ۔ مزن بونگ۔

ہیلکن وتی ہونڈ ء وپ ء واد ء نہ وارت: ہر کس ہر سا ہدار پہ وتی ہڈوگ پوشا ء چیزے ناچر اندیم کنت۔ ہیلکن واز

وارت، کاہ ء بوج وارت بے وتی ہونڈ ء وپ ء واز یا کاہ ء نہ وارت چیا کہ آپ وت ء اندیم بے کلیت۔ (2) لحاظ

داری ء ڈورا ندیشی پہ ہر کس ء حزانہ۔

☆

ش

شاہاشی وینگ: ولہڈی وینگ۔ شاہاش وینگ۔ شزکوشک۔
 شاح کنگ: وزچک ولب رودینگ۔ چیزے دزان بونگ۔ کیش بونگ۔ (2) مردم یا سادہارے چک و
 پراسنگ ونگ۔
 شادمانی وازگ: دخی و شادہ وارگ۔ (2) دشمال بونگ۔ آباد بونگ۔
 شادی کور و پرائی۔ پیکے پیکے دوور کیت: کول نف و ہیتاں بونگ۔ پیکے و ہدل و دورنگ۔ سوہیں بونگ۔
 شارا بگ: چہ ناز اسی و ذراہ بونگ۔ بیماری و نواز بنگ۔ حزنیں ناز اسی یا مہنت و برداشت کنگ و رنگ۔
 جوز بونگ۔ (2) گزائیں و ہد و چہ سر و نوزگ۔ چہ مشکے و رنگ۔
 شارمن و پے شلیکی دوست وانت، کل پے ہموئیں ہاکلی: دوست و خاطر امس و آئی و دزگوار ہم دوست انت و
 لوگ ہم پے ہائی و خاطر دوست انت۔
 شاشان نہ چنٹریت پے کوات، کوہے حاک نہ بیت پے شہمات: شاشان و کوہ یا کلات پے کوات نہ چنٹریت۔
 چہا کہ محکم و بڑواک انت۔ رنگ پے شہمات حاک نہ بیت۔ اے نکل پے بلو چانی حزن مروی و باردا انت کہ ہلہ دو
 بلوچ رنگ و کارنگ نہ بیت۔
 شال و پلو و بنگ: حبر و دل و وارگ، حبر و کیر آرگ۔
 شال و پوشے، شالک و مند موش: حزیں و دھیں و ہدال، ساری و بڑگی و ٹکڑی و بے حال من کن۔ شال و پے
 پوشک و بے ریت، وتی کو نہیں شالک و مند موش، وتی قدر و کارنگن۔
 شام و زرت کنگ: شپ و نان و ووزگ۔ شام کنگ۔
 شان و پت بگ: بے عزت کنگ۔ نام و پ کنگ۔ (2) تاوان و بگ۔
 شاں پے میرس چاگر و خورانت، بزدگ پے نریاں ہزاری اس، نامی گناہیں و پ خودیاں: پہر و شاں ہما بہ کنت کہ
 آئی و براہیت۔ سردار چا کر اس ہا بہ بندیت یا کسے وتی ہزاری نریاں و گلاہ و ستاہ کنت، خور انت بے ہر کس و نا
 کس و سٹھاں سری جلوہ و نت۔
 شان کنگ: پہر بنگ۔ حرنی پیش داازگ۔
 شانک و بگ: پت بگ۔ داگی ایں چیزانی رچک۔ داگ و داگ کنگ۔ چتا کنگ۔ دور و بگ۔ پھل و بگ۔

نیل، گوشین و کمال بند

شاہک شاہک ٹونگ: ٹنگ ٹنگ ٹونگ۔ نل نل ٹونگ۔

شاہک شاہک ٹنگ: وزگ۔ کزک ٹنگ۔ نل نل ٹنگ۔

شاہانت کہ ماہانت: لائق، نامدار و ہونا کہیں مردانی زال پہ کہیب ملعت، جنین و عزت و نام و ٹنگ گول مرد و گہ مردی و لائق و انت۔

شپا تک پہ شدرت، گوشین و خیراں کھنگ: دزدنیں حزن مردی نشان و ٹنگ۔ (2) راستیں حیرتہ ٹنگ۔
 شپ پاسی جنگ: شپ و پاس جنگ یا داب و پادا آگ۔ (2) شپاں شیر جگس زنگ و دزیہ ٹنگ۔ (3) شپ و دماں پہ ساعت پادا آگ۔

شپ پرا نادر ہاں و میا آتاں، روج پھا باندی نکلیں مرداں: آ کہ نادر ہاں جان ناسلامت انت، پرائی و شپ گزاں انت کہ ہر کس آرام کس و آجے آرام انت، کسے نہ بیت کہ آئی و اول بڈی نے بہ نہت و روج پہ بندی آں گزان انت چیا کہ روج و ہر کس بندی و نار اہتی و کم شرتی و گندیت، پھیشا پرائی و شپ شزانت کہ کس نے نہ گندیت۔

شپ ہز ٹنگ: کاریے و کہ روج و گنگی انت۔ گول روج و ہر کت و اگت سر جم نہ ٹونگ۔ (2) در ٹنگ۔ کسے و دزایں روج و زیاں ٹنگ۔ نادر ٹنگ۔ پشت ٹنگ۔

شپ تہار ماہ و جن تہار ویم ہات، گوک جنو کیں و لیزہ و مردوار ہات، (جلے) ٹنگ وئی ہات و سردار غم وار ہات: شپ تہار ہات، جن تہار ویم بہ ہات، گوک جنوک بہ ہات و لیزہ و ہم مردوار بہ ہات بلے وئی ڈیہ بہ بیت و حاکم و سردار و ملک و مردانی غم بہ بیت۔

شپ تہارین و جن تہار ویمیں، گوک جنو کیں و لیزہ و مردواریں، ٹنگ غریبیں و بے غمیں سردار، بھرتہ ہات و مرد و مرد و بلوکلن و: سیاہ و تہاریں شپ بلوچ و چہ راہ و کسر کت و رنگ راہاں پر نییت۔ و کور و ہز بانیں زال پہ مرد و بے عزتی و کم نامی کاریت۔ جنو کیں گوک و مردواریں لیزہ پہ و اہند و شرتی نیاریت۔ داریں ڈیہ مردم و چہ ہستاں بے ہست کس و بے غمیں و بولڈلائیں حاکم و سردار و مستر پہ دار و بھوگیں قوم و بد حالی و مشکل و دی کس۔ پھیشا خد امہ کس کہ بلوچ و بہر و چوشیں زال، گوک و لیزہ و سردار بہ کھیت۔

شپ و خرس گنوکی انت، گنوک و چے خرس: گنوک و لوآ و ترس کار نہ کس۔ ہا بہ ترسیت کہ سارانت و آئی و چیزے و تادانی و خرس بہ بیت۔ گنوک چرے خرس و عدم رکھت۔

شپ جاہ و روج جاہ ٹونگ: شپے پک جاگے روچے دگ جاگے ٹونگ۔ پہ چیزے و شوہاز و کارے و پھت و تر و گرد ٹونگ۔ (2) لڈ و بوج ٹنگ۔ یک ہندی و نہ تنگ۔ (3) بڈر و بے لوگ ٹونگ۔

شپ جنگ: شپ خون۔ شپ و جنگ۔ ہا جنگ کہ شپ و ہرگ بیت۔ (2) اناگت و ہلہ ٹنگ۔ آوار جنگ۔

بیل، گوشتن ء کمال بندہ

شب رنج۔ (3) دُڑنی بڑگ۔

شب رہی جوگ: دُڑی ء دُگی یا پخراب کاری ء نیت ء شب ء جوگ۔

شب شب ء روج شب: سک تہار۔ شب ء شب انت بلے روج ہم شب انت۔ (2) نا امیدی، ظلم ء زورا کیانی دور ء باری۔

شب ء پنج پلگ: تہاری ء مان شاگ۔ (2) نیم شب۔ (3) نیم شب ء رند۔ (4) شب ء ہا گڈ سری وہد کہ کوش سز کت۔

شب ء پلگ: نیم شب ء کئے رند ء وہد ء سارتی بے ایر ویک۔ ہام رنگ ء پوشی وہد۔

شب نہ استار ء ش انت ء گیا بان بے بلوچ: گیا ہاں بے بلوچ ء وٹش نہ انت ء نا بلوچ ء بے گیا بان ء وٹش بیت۔ بے وڑ ء تہاریں شب پہ استار ء آہانی روٹھائی وٹش انت، بے استارانی روٹھائی ء شب تہار بیت ء وٹش نہ انت۔

شب پہ پلگ روج نہ بیت، ناداں پہ ہاڑیں گوشتن ء: مشکلیں دور پہ تلو سگ ء ہوشو بولگ آسان نہ بیت۔ پنجو کہ ناداں پہ گوشتن ء پنت ء سوج زہتکار ء نادانہ بیت۔ بیٹھا باید انت کہ ہر کس پہ اندام ء گزان ء سنگین بہ بیت ء وہد ء دیل ء جنجالانی وہم ء پداریت۔

شب پہ مرد ء تہا ہے، پناہ مرد ء کلا ہے: مرد شب ء تہاری ء پوت پناہ ء دیماں کے لکھت، بلے نامرد ء لغور شپاں کرسیت ء آئی ء پوت ء بلا ہے زانت۔

شب چر ء پٹ ء کلات جہندگ: بے دوریں کار رنگ۔ کوش انت کہ شب چراں وتی پٹ کونکت کہ پٹ ء کلات ء بندیں تاں کہ چہ ہور ء طوقان ء بہ رکیں۔ چوش اش ہم کوش انت کہ بادشاہ ء چارہ زنت کہ آچہ ٹرگانی پٹاں کلات کے بندگ لوٹیت۔ ہر ٹرگے کہ پڑے مقصد ء وتی پٹاں بہ ذنت، آئی ء اراد ء وٹش رنگ بیت۔ اے حال کہ شب چراں اش کت، ایٹاں پہ ویک ء گھا دگھا دی ء وتی پٹ کونکت نوں شب چر روج ء مر جتی بے پٹ ء بے براہ انت، چہ شرم ء روج نہ تربیت، شب ء چہ بیت۔

شب چر نبو، وٹ ء پناج: اشتاپ کاری شزیں کارے نہ انت۔ چوش چر ء کہ پہ کسانیں سوب نے امیت ء وٹ ء پانک ء بے پٹ بے براہ مرگن۔ ہر کس باید انت کہ دور اندیشی بہ کت۔

شب ء چکل انت، لکھت یا مہ لکھت: سٹی بگ۔ پہ اندازہ کار رنگ۔ پنجو کہ شب ء چکل مان کیت یا نہ ایت، زاگ نہ بیت۔

شب سز بیت سیاہ ء تہار، پیدا ورت مات ء گوہار: ہاعرانیں مرد ء مدام شز ء گندگ ء پچہ آرگ ء زانت بیت چیا کہ شب اگس سز تہار بہ بیت بلے چوش نہ انت کہ کسے وتی مات ء گوہاران ہچہ میرا بیت۔

بھل، گوشتن ء کمال بند

شب ء شون نگ: اٹل ویک۔ تا سرجم نگ۔ کارے و نگاظ و تا تمام نگ۔
 شب ٹنگ: پشت ٹنگ۔ جاگے ء پد ہتر نہ ٹونگ۔ راہ ء شب ٹونگ۔ (2) دار ٹونگ۔ بڑگی ٹونگ۔
 شب ء گوش ہر ء روج ء زبان: مردم ء بایدانٹ و تی زبان ء اتان گور بہ بیت۔ گوشکلیں حمریچ ہر پوشیدہ
 نہ بیت، اٹم ء تالان بیت، پاشک بیت۔
 شپور ویک: ہتر ٹنگ کہ وزانی ء شتران ء عروت۔ نرم نرم ء لیٹ ویک۔
 شپور گزگ: ہتر و زگ۔ ڈوت و زگ۔ (2) لتراں ء لیٹ وراں ء و زگ۔
 شپور و زگ: نرم نرم ء لیٹ وراں ء شتران ء و زگ۔
 شت ویک: جنگ۔ وہال نگ۔ کون جنگ۔
 شت کنگ: شہمات جنگ۔ وہال نگ۔ ہتر ویک۔ (2) پتے راہ فست ء شہیمانک جنگ۔
 شت نگ: جنگ۔ فست ء گت ویک۔ کون جنگ۔ (2) ہتر ویک۔ (3) دزوغ ہترنگ۔
 شتور ویک: وزانی ء رچنگ پالیٹ ویک۔ یک چیزے ء چرہیں یا سئلہ میں تھی ء تر ء تیلانک ویک کہ
 شتران ء ہر دت۔ جنگل گزگ۔
 شتور گزگ: لیٹ وراں ء و زگ۔ ہترنگ۔
 شخ نرنگ: سہرا نگ۔ کچی نگ۔ (2) گنا ہے یا بدیں سے ء ہترنگ۔
 شذت پادنگ: فساد ء چیزہ پیدا ک نگ۔ بدی ء نہ وشی پیدا ک نگ۔
 شد و ہر ونگ: نیم لاپیں و زگ۔ ہچنگ و زگ کہ شد و دت۔ کنیں و زگ۔
 شد و ہرنگ: گوری نگ۔ و زگ ویک۔ لاپ ء ہیرنگ۔
 شد ء ہرنگ: و زگ نہ ویک۔ شد ویک نگ۔
 شد ء شودنگ: گوشت نگ۔ پکارے ء ہر ہنگ ء نیک ء تاج نگ۔
 شد کنگ: بازیں وہرے پشد گوازیگ۔ شد ء سنگ۔ روتاں بندگ۔
 شد ء کنگ: حیا ء گزگ۔ بے عزت نگ۔ کم شرف نگ۔
 شد گول حزار ء میثر بنیت: شد لی ء لنگڑی ہر کار ہر ماتیت، شد پلےیں مرد پورگ ء خاطر اگول حزار ء ہم جنگ ذنت۔
 شد حزار ء کور گنت: شد ء ٹون ہر کسی کج ء بارت، مردم ء زور ء کم طاقت کنت، شیر ء حزار ء ہم کم دید ء کور کنت۔
 شد یک ء پیکانگ ء صبر نہ بیت: شد یک کہ شد یک انت، آئی ء پے و زگ ء لیل ء ہپ انت۔ آئی ء و زگ ء
 آزگ ء ہم صبر نہ کنت بلے مردم ء بایدانٹ کہ چشمیں ہلا ہوشی نہ کنت، پاندام بہ بیت۔
 شد کلےں ہم قبر ہر حاک ء سیر کنت: حارس مدام حارس انت۔ ہم شد یک ہر پد زء مال سیر نہ بیت، اے حرس ء

نیل، کوشتین، کمال ہند

آقیرہ بارت گول۔

شہر ٹیکس لاپ میریت نے ٹیکس ٹنگ تھیت : بلوچ پہ نام ٹنگ۔ واری ٹنگ کی جیسے نہ انت، وارہم میر لاپ بوت کن انت بے نام ٹنگ کہ روت آپداوتر نہ کت۔

شرط جگ: کم خرم ٹونگ۔ (2) نرور ٹونگ۔ لغور ٹونگ۔

شرط چہ شرع و آنگنگ: شرط شرع یا نیکی بے دوی و ہمراہ انت۔ شرعی مدہ بیت، شرعی زانگ نہ بیت ہنچہ کہ اس نیکی مدہ بیت، بے دوی کے ماریت۔

شرع سیریں کا ڈولہ جنیں اولاک پہ بولہس بیدا کہ نہ بیت ہا زیں: شرع زال و دل جنیں اولاک پہ واگ دست نہ کہیت۔ چہ طالع دارے و بہرے کہ پ انت۔

شرط ایرنگگ: یک کار و عمر و عینت بندگ۔ شرط جگ۔ شرط بندگ۔

شرط و بندگ: شرط و ٹنگ۔ شرط و سوین ٹونگ۔

شرط بندگ: شرط ایرنگگ۔ آنگگ بندگ۔

شرط و بندوگگ: بے و نہ ٹنگ۔

شرط جگگ: پہ کارے نگگ و عینت بندگ۔ شرط ایرنگگ۔ آنگگ جگگ۔ زر بندگ۔

شرط جنوک سال و چھت و سواد کنوک شش ماہ: شرط جنوک و سر آ سر و باقی پہ بندگ و کہیت چیا کہ شرط و

ہام مردم بپاوت بے آ کہ ندرارگ چاریت آئی و سر ہم پہ بندگ و کہیت بے سال و دوران و شش ماہ و پیہا

شرط جنوک و ندرارگ چاروک آباد و ڈولہ حال نہ بیت۔

شرط ٹنگگ: شرط و بندگ۔ شرط و سوین ٹونگ۔

شرع ورا بے عیب و شرعیت: ہر شے یا ہر مردم، ہر چنان کہ شرع نہ بیت، بے بے عیب بوت نہ کت پیہا کس بے

عیسی و بہرے نہ بندایت۔ شرعی و گندگی ہمراہ انت، ٹیکس ناہ و سر و بن انت۔

شرع و شرع و پ و پ و ٹونگ: نام و پ و ٹونگ۔ کم شرف و ٹونگ۔ بد نام و ٹونگ۔

شرف و یک: عزت و یک۔ دیم و پاوا آگ۔ عزت و ٹنگ۔ مردم گری و لحاظ و ٹنگ۔

شرع و یک: ظاہر و ٹونگ۔ ظاہری و ٹنگ۔ پورا و ٹونگ۔

شرع و جگگ: شرع و بندگ۔ آئے و کہیت و ٹنگ۔ (2) داوا دارانی نیام و مسلمانانی نہ بیت و شرعیت و عروہ فیصلہ و ٹنگ۔

شرع و شرعے نہست: آ کہ حقیقی نہیں جن انت یا شرع و مرد و رادانگ، گول آئی و پت و اب یا جن و مردی

و ٹنگ جیسے نہ انت۔ عیب ہا انت کہ نا جائز انت، ہا انت کہ چہ دووال ورا انت۔

شرع و یاری و یک نہ گردیت: شرع و یاری کار دیم و نہ روت۔

بہست بندگ: زشاگ و گورگ۔ جفت و ٹنگ۔ یک و ٹنگ۔ بہست و گورگ۔

بیکل، گوشتن ء کال بند

بہشت گنگ : نشان گنگ۔ نشا گنگ ء شچک گنگ ء بنگ۔ (2) گور بندگ ء بنگ۔
 بہشت گزگ : بنگ گنگ۔ ٹوپک ء پہ نشا گنگ ء خلعت دارگ۔ بہشت بندگ۔
 خست نشان ویک : گڈی نشان ویک۔ کئے ء نہ بنگ۔
 شعر بندگ : کئے ء توصیف یا لہر بنگ ء شعر بندگ۔ شعر بندگ۔
 شعر بنگ : شعر الحان گنگ۔ (2) دزوغ بندگ۔ زبنگ۔
 شعراں ہا مخر گوش آنت، وٹ نموہری داوا گرا آنت : ہا کہ دل نیکہ آنت ء پہ کئے ء مہراں ذرا آنت، شعر ہا
 گوش آنت، ہر کس شعر بندگ نہ کنت۔
 شعر و پ ء گنگ : شعر و بنگ۔ شعر الحان گنگ۔ شعر ء گوشگ۔
 شکار ء حیر ویک : شکار ء کول شکاری ء چنگ ء بگرچ ء انچوش آہک کہ وٹ بنگ بہ بیت۔
 شک ء بنگ : شقی گنگ۔ بدگمان گنگ۔
 شکر ماں چلنیں پات ء آنت : چونیں وہدے آتنگ کہ شکر ء شتریں درپے ء پیرل چلے ء لیگاریں پاتاں کن
 آنت۔ اے چل پد نہ بودیں دورے ء ہاروا آنت کہ مردم شتر ء گنگ ء فرق ء حیرامہ ذرا آنت۔
 شکست و زگ : بزدوش و زگ۔ تاواں بار بونگ۔ نقص بونگ۔ بے شک۔
 شقی بونگ : حجات بونگ۔ (2) بدگمان بونگ۔ بے باور بونگ۔
 شقی گنگ : پتے ء شرمندگ گنگ۔
 شکالی گنگ : خراب گنگ۔ بے کار گنگ۔ زوال گنگ۔ چیزے ء بچو گنگ کہ کسی کار ء مہنت۔
 (2) شکالاں ویک۔
 شکان بنگ : بیکور ویک۔ سوچ ء بچیں جبر گوشگ۔
 شکر ء کول لڑاں بونگ : شکر ء چچ پشت نہ بنگ۔ شکر ء خالی بونگ۔ ہامین ء ہلاس بونگ۔ (2) تاوان بار بونگ۔
 کسے ء مال جندگ۔
 شلوار ء بنگ : بے پردہ بونگ۔ شلوار ء در بنگ۔ بے عزت بونگ۔ (2) شلوار ء بچ بونگ۔
 شلوار ء بونگ : بے عزت گنگ۔ بنگ گنگ۔ کم شرف گنگ۔
 شلوار ء بچ گنگ : آجگ ء بونگ۔ (2) بنگ ء بے عزت گنگ۔
 شلوار ہرام تا پاوانت : کسے کہ مدام دار ء بنگ بہ بیت یا ہا کہ بے سندھ ء بے ہکرات آنت کہ وٹی شلوار ء تاوا
 چائی ء سندھ ء ہم نہ بیت۔

بھل، گوشتن ء کال بند

فہمے ء شانزده سر مشورہ براتانی گوارہ فہمے پیدات ء شومرانت ء شانزده پیدت ء: بلوچانی گوارا ماہ ء شانزده ء
فہمے ء روج پیدت ء غزاتماں وٹل نہ انت۔ ہمیشا بلوچ زال اے روج ء سر نہ شود انت ء شتریں پچ ء پوشاک
گوارا نہ کن انت۔ (گوش انت کہ ماہ ء شانزده فہمے ء روج ء مہر حمل کھتی ماں دریا ء شنگ ء پرتگیاں دست گیر
گنگ ء شنگ ء گارنگ پمھا اے روج ء ماہ ء اے تاریخ ء بلوچ پد لکنت۔)

شنگانی بھر بونگ: خیرات بونگ۔ مدر بونگ۔ قوی بونگ۔ (2) یلہ دینگ۔

شنگانی بھر بونگ: یلہ چر بونگ۔ (2) خیرات بونگ۔

شنگ بونگ: خیرات بونگ۔ قوی بونگ۔ مدر بونگ۔ کئے ء بلاہانی زورگ۔ قرمان بونگ۔ صدقہ بونگ۔

شنگ بونگ: مدر بونگ۔ خیرات بونگ۔ قرمان بونگ۔ چاگردی بونگ۔

شنگ بونگ: تالان بونگ۔ ٹال ٹال بونگ۔ داگ داگ بونگ۔

شورانی شورگ: جنین چک ء بالغ بونگ۔

شورچ بونگ: کئے ء آشوب ء پچالے ء دور بونگ۔ (2) کئے ء گول کاربے ء پھول بونگ۔ دست گف بونگ۔

شورچ بونگ: کون بونگ۔ ہر اداری بونگ۔ کول رم ء گول بونگ۔

شورچ بونگ: چک چہ چلے: مرسور ء اولی شپ ء پچہ آزرگ بیت، آئی ء عزن مردی ء براہ منگی ہم زانگ بیت ء

نوک پیداک بونگ چک چل روج ء اندر ء زانگ بیت کہ بووہ برکتی بیت کہ تا۔

شور بونگ: ہراہ بونگ۔ تپاک بونگ۔ (2) پندل ساڈگ۔

شور بونگ: پلے ء زہرہ بونگ۔ آشوب بونگ۔ شور بونگ۔ (2) ڈاہ بونگ۔ سوگہ بونگ۔

شور بونگ: ہراہ بونگ۔ گوارا ء واسی بونگ۔ ڈاہ بونگ۔ گز بونگ۔ جیر بونگ۔ بھرا بونگ۔

شور بونگ: شور بونگ۔ صلاح بونگ۔

شور بونگ: بے شور بونگ، آ کہ سر ء تخت انت، پیدہ گز بونگ: سوری مرد ء سوری زال دوئیں گز بونگ، بے آہاں

کہ شور نہ بونگ ہم دو جی گز بونگ۔ شور ء ساگ آسانیں جبرے نہ انت بے جوی یا بے جی گز انت۔

شور بونگ: تیزیں گام بونگ۔ دزاجیں پند بونگ۔

شور بونگ: دزاج کش بونگ۔ تیز جیر ء زورگ۔ دور بونگ۔

شور بونگ: پے شور زورگ۔ تیز زورگ۔ (2) پے لاپ کشی ء زورگ۔

شور بونگ: دزاج بونگ۔ شہار بونگ۔

شور بونگ: کون تیزیں گامان زورگ۔ (2) پند بونگ۔ (3) آپ ء تہا اوڈناگ ء وہاں دزاجیں بونگ ء

زورگ ء پادوڈناگ ء شہار بونگ۔

بھیل، گونشتن، کال ہند

گھوم پاؤ: ہد پال۔ ہد طالع۔ ہد صحت۔

گھوم کس کر کاریت، گھوم چنگ: بد بختی ہا انت کہ کس مال کس میں چنگ یا مال بیارانت، گھوم چنگ چنگ۔ گھوم بلوچ، کوچک انت، آئی، نام، گھوم انت، گھوم مہمان انت، آؤ کرے لوگ، عروت، ہفت، ماتے نہ انت۔ ہے وڑے کس کس آؤس، عزا تن نہ بیت، مال، گھوم نہ کت۔

گھوم لیڑھی ہارے نہ انت: شوقی، بد بختی، بنی آدم، ہد امراہ انت۔ اے چوشیں بلا ہیں ہارے نہ انت کہ لیڑھے بہ ہارت۔

گھوم و ڈورگ: بدیں رو چانی آہک۔ عزاب، بولاگ، بولگ۔

گھوم دارگ: پیش دارگ۔ نشان دیگ۔ ڈنگ۔

گھوم دیگ: پیش دارگ۔ ڈنگ۔ نشان دیگ۔ (2) سر، سوچ، گنگ۔

گھوم ہادیگ: بے سبتیں کارنگ۔ بے نفیس چست، غار۔

گھوم بولگ: چز ہر، یا کینگ، رنگ، ہر گروگ۔ بد بخت بولگ۔ (2) چوٹو نرین رنگ، بولگ۔ ہو ہارنگ: بندوبست گنگ۔ در بنگ۔

گھوم دیگ: دست یا پادانی، دزاج، گنگ۔ ٹال گنگ۔ (2) پہ گام، گنگ، پادانی، دی بنگ، دزاج، گنگ۔

(3) گھوم بولگ۔ بے سندھ، گنگ۔ سا پار بولگ۔

گھوم دیگ: شہر، ہنگ، آہک۔ گھوم شہرستان، آہک۔

گھوم اتا ہنگ: گھمات، گنگ۔

گھمات ایرنگ: گھمات، گنگ۔ گھمات، گنگ۔

گھمات ہد گنگ: گول زور، گھمات، گنگ۔

گھمات عشت گنگ: گھمات، گنگ۔ دھال، دیگ۔

گھمات گنگ: گھمات، گنگ۔ دھال، دیگ۔ گھمات، گنگ۔ ہد گنگ۔ گھمات ایرنگ۔

گھمات گنگ: چرکے، گھمات، وڑگ۔ (2) گھمات، وڑگ۔

گھمات وڑگ: گھمات، گنگ۔ (2) تاوان، ہار بولگ۔

گھمات چوٹس گنگ: کتے، گنگ۔ گھمات، گنگ۔

گھمات چوٹس گنگ: کتے، گنگ۔ گھمات، گنگ۔

بھیل، گوشتن، گال بھد

شیر پزنگ : چہ زرعہ بھیل آہک۔ لیٹ دوران یا شہور گمان آہک۔ (2) مارہ بھزنگ۔ گوزہ میں مارانی بھزنگ۔ (3) آپ سر بھلا دی آہک۔ یا بھزنگ۔

شیراں بھیل بے بھگ : عیب دار بونگ۔ (2) دل بے لیکار بونگ۔ دومردم ع نیام آہک دل رنجی دوی بونگ۔ شیر و ایر بونگ : دو بھگ ع وہداں دولت ع شیر بونگ۔

شیر و بھرت آہک : دولت ع شیر و بھرت بونگ۔

شیر و بھرت بونگ : تال دوران لریں ذکر میں یا دو گیس شیر و بھرت بونگ۔

شیر و بھرت بونگ : بھگ یا کسانیں زہنگے چہ مات ع گوزاں شیر ع بھرت بونگ۔

شیر بھرت بونگ : شیر بھرت بونگ ع گوزاں شیر ع بھرت بونگ۔ شیر بھرت بونگ : شیر بھرت بونگ ع گوزاں شیر ع بھرت بونگ۔ شیر بھرت بونگ : شیر بھرت بونگ ع گوزاں شیر ع بھرت بونگ۔ شیر بھرت بونگ : شیر بھرت بونگ ع گوزاں شیر ع بھرت بونگ۔ شیر بھرت بونگ : شیر بھرت بونگ ع گوزاں شیر ع بھرت بونگ۔

شیر بھرت بونگ : کسانیں زہنگ ع چہ مات ع گوزاں شیر ع بھرت بونگ۔ شیر بھرت بونگ : کسانیں زہنگ ع چہ مات ع گوزاں شیر ع بھرت بونگ۔

شیر و بھرت بونگ : نارضائی ع زہنگ بونگ۔ کول بھرت بونگ۔

شیر بونگ : مادگیں سہدار ع چہ گوزاں شیر و ایر بونگ۔ (2) جنین یا مال ع دولت ع دتی زہنگانی بھرت بونگ ع حاطہ چہ گوزہ گوزاں شیر و ایر بونگ۔

شیر بونگ ع گوزاں شیر و ایر بونگ : عوزہ دار بونگ۔ سو بھرت بونگ۔

شیر بونگ ع گوزاں شیر و ایر بونگ : کسے ع بھرت بونگ۔ زہنگ بونگ۔

شیر و بھرت بونگ : شیر و بھرت بونگ ع گوزاں شیر و ایر بونگ۔ شیر و بھرت بونگ : شیر و بھرت بونگ ع گوزاں شیر و ایر بونگ۔ شیر و بھرت بونگ : شیر و بھرت بونگ ع گوزاں شیر و ایر بونگ۔

شیر و بھرت بونگ : شیر و بھرت بونگ ع گوزاں شیر و ایر بونگ۔

شیر و بھرت بونگ : شیر و بھرت بونگ ع گوزاں شیر و ایر بونگ۔ شیر و بھرت بونگ : شیر و بھرت بونگ ع گوزاں شیر و ایر بونگ۔ شیر و بھرت بونگ : شیر و بھرت بونگ ع گوزاں شیر و ایر بونگ۔

شیطان دتی لوگ نہ سوچیت : پھرت ع ہر کس شینا ارانت۔ شیطان کہ ہر کسی لوگ ع آس دنت، دتی لوگ ع پھرت بونگ۔

بیل، کوشتن و کال بند

شیطان و سریرنگ: واب و گول کسے غم ہم بستری و ہوت و واب نگ۔ (2) روچک۔ رویں کارے و نگ۔

شیطان و بارڈر و زک: او پار و برداشت نہ بونگ۔

شیطانی نگ: منافی نگ۔ پلیدی نگ۔ سخی نگ۔

چک مرگ: ززاب و زک۔ تچان و کوڈک۔ (2) چیک و زک۔

شین و شیر و پنگلیں نان و ملکوت: بے کرد۔ نابود۔ کار و جان و زک کابل۔ سستین مردم۔

شینوش کوک: ززاب و زک۔ (2) سچک۔ تیزی و زک۔ زمین و سر و کروکان بونگ و زک۔

شین و بونگ: پتے و مرگ و نقصان و یک و فکر و خیال و بونگ۔ (2) چر و اندری دگرے و مزاپ و

بونگ۔ (3) بیل نگ۔

شین نگ: مزاپ نگ۔

شے و آکس شینی نے بوتیں، پوتی ساگلیں سرے بوت: شے و پیر و فقیر اکس چو شیں جزائیں سر بوتیں انت

گذا آہانی کار چنگ نہ بوت۔ کس گسی دردانی دواندانت، ہر کس چروت و کیش نہ انت۔

شے لہداد و ماش، ڈوریت سر و نیم و، و نمت پردوسر: تاوان و سودا نگ۔ زیادیں قیصے و زک و کم قیمت و

بہا نگ و زرت و زرع و سوب مند کس نہ بیت۔

☆

ص

صاف گنگ: شوڈگ۔ پنگارگنگ۔ پچک گنگ۔ سڈہ گنگ۔ سارگ۔

صبردارے سنج دارے: صبر و داچہ بے سوب نہ بیت، سوئیں بیت۔

صبر و عن شیر کن انت (صبر بن ڈمبک انت): صبر، اوپار و برداشت بے نف نہ کھت۔ آئی و بڑھام و ش انت۔

صبر و بھاصد گوہر انت: صبر نہ بھائی انت و ناپدی انت۔ صبر مردم و رامدم سوئیں و آباد کھت، بے اشتاپ

کاری تاوان بار کھت۔

صبرے ہے سر و تروگ: چه صبر و در۔ برداشت نہ بونگ۔ صبر و حذو کوزگ۔ سنگ و اوپار و حذو ہلاس بونگ۔

صبر و شکر گنگ: اوپار گنگ۔ برداشت گنگ۔ سنگ۔

صدور و ناؤر بونگ: چه ذرا ہیں اچھاں نا امیت بونگ۔ بونگ و لاچار بونگ و چه کش و مدت و گنگ

و امیت نہ بونگ۔

صدورگاں پتے و نہ بنگ: مرگی بونگ۔ نہ نرگ۔ (2) بے ہوشی۔ ساپار بونگ۔ سنگ۔

صدورگ زرگری، پک ڈسکے آہن گری: زور اور و دیم و زور و کمزوریں مردم اوشتات نہ کھت۔ ایشی و

مثال زرگری صدورگ، آہن گری یک ڈتے و برابر انت۔

صدور و بیک و ہات بلے مٹی تے مان مہات: دگروٹی و عوت بزانت بلے مٹی سرچ و دل و جنجالاں بہ نکات۔

صدور بونگ: سنگ بونگ۔ قربان بونگ۔ نذر بونگ۔

صدور گنیت ڈبان، صدور بیاؤت ڈبان: مستریں جنجال بلوچ و زبان انت، کہ بے ریاء و شرس ناک انت، گنیت

ہم و بیاؤت ہم، پمیشا زبان و پھر زانی انت۔

بیل، گوشین، کمال بند

صد گس ۶ بے گس بونگ: لاوارث بونگ۔ ہما کہ گس پرائی و پشت نہ گینگ۔

صد گراگ و پختاں پک شایعہ گشت: یکے کہ دلاور و سر مچار بہ بیت، صد و صد انت، ہے وڑا کہ یک شایین
عے صد گراگ جنت و گشت کھ۔

صد مں حاکے چیر و توگ: مرگ و قبر بونگ۔

صلاح گنگ: شور گنگ۔ ہم شور بونگ۔ (2) نارضائی و رندوش بونگ۔ دست ماں دست و گنگ۔ نہ و خان
و ویش گنگ۔

صلاح و پنگ گنگ: ہم سنٹ بونگ۔ ہم تران بونگ۔ ہم ول بونگ۔ ہم صلاح بونگ۔

صلاح گنگ: درون و توگ و گوشک۔ پہ کاریے و گنگ و راضی گنگ۔ کسے و راجیز یے و یک یا توگ و
گوشک۔ (2) شیعہ لڈگ۔ مپارت بونگ۔

صور و توگ: صور و توگ ہر ماہگ۔ مسلمانانی مذہب و روع کول آہانی اللہ و حکم و آئی و پو پینگ اسرائیل و وتی و و
بنت گنگ یا بنگ کہ چو و رند پور ہیں جہاں تباہ و باد بیت۔

صید و خیرت، عجم نے کول حصاران انت: صید و خیرت بے جم نے مدام کول حصاران انت چیا کہ آئی و ویم
پان بوزیں حصاران انت۔ ہر کس ہے لوٹیا کہ کسے آئی و پستی وان و پلہ مرز بہ بیت و سلیانی ساعتان آئی و را
ول پڑی و گنگ بہ کھ۔

ط

طالغ و اگلگ : بخت و یلہ و یگ۔ بد بختی و شوقی و ڈورگ۔

طالغ و ٹنگ : بخت و ٹنگ۔ بخت و یلہ ٹنگ۔ بخت و ڈورگ۔

طیب کہ طیبہ بوئیں، وئی لاپ نے چونگاری نہ بوت : طیبھی و دانائی ہر کس پہوت کت۔ آ کہ حکیم و طیب انت

آ ساری وئی نادر ای و علاج و کت۔ آ کہ پہوت و کت نہ انت پہ در و چوں کت کت۔ آ کس طیب و ت نادر

انت و لاپ و چونگاری انت آئی و درے و طیبھی و علاج و وقت بہ انت۔

طلاق و یگ : زال و نہتانی و یگ۔ نکاح و ہندگ۔ رخصت ٹنگ۔

طوفان و داہر ٹونگ : طوفان و ٹنگ و ہلاس ٹونگ۔ دریا و اہر ماد ٹونگ۔

ٹول ٹنگ : ذراچ ٹنگ۔ ڈول ٹونگ۔ ٹول ٹونگ۔

ٹول و ٹنگ : ذراچی و ٹنگ۔ (2) نسل پائین و بیہ۔ و نغان و یگ۔

ع

عاجز کنگ: دل سیاہ کنگ۔ کمزور کنگ۔ بے دس کنگ۔ پہری کنگ۔

عالم شہر کنگ: کسے عہد بچار کنگ۔ کسے عہد عیال دور کنگ۔ ہر جاہ ہر کجا نام عہد کنگ۔

عجرت کنگ: فصیح ذور کنگ۔ پنت ذور کنگ۔ سبق کنگ۔ (2) ڈاہ کنگ۔ سو کہ کنگ۔

عجب کنگ: شہر کنگ۔ جوان کنگ۔ (2) نہ یونگینے عہد کنگ۔

عزت کنگ: عدت عہد عہد معیار عہد تھا یونگ۔ مسلمانا مذہب عہد زال عہد مہناتی ویک عہد سے ماہ عہد روج

عزت عہد انت کنگ زال دوئی سا کنگ کنگ نہ کنگ۔

عرداس کنگ: عرض عہد سہری کنگ۔ (2) سوال کنگ۔ خواست کنگ۔

عزت عہد کنگ: عزت ویک۔ خاطر کنگ۔ لکھا کنگ۔ پرواہ کنگ۔

عزت ویک: بالا کنگ۔ جی عہد جان کنگ۔ نجم عہد دلاں دار کنگ۔ شرف ویک۔

عزت کنگ: شرف ویک۔ خاطر کنگ۔

عزت عہد کنگ: بے شرف کنگ۔ بے عزت کنگ۔

عقل آگس بازار عہد ہاتھیں پہوتی بے ساریں سر عہد زور میں: عقل عہد دانش پہ بہانہ انت، اے حدائی بہرے،

آگس نالیش پہ بہا بہتیش، ہر کس عہد پہوت چہ بازار عہد ہاڑرت عہد کس کم عقل عہد کم دانش نہ یوت۔

عقل عہد وتی آسپ عہد توصیف عہد کنگ، بے عقل وتی جن عہد چہتے: دت گلا ہی کم عقلی عہد وتی زال عہد گلا ہک

میار انت۔ آگس بازار عہد سو گہانت آگس توصیف کنگ لڈاوتی آسپ عہد مالے۔

بیکل، گوشتن ء کال بند

عقل ء چہ سرغندگ: زانت ء نیم ویلہ ویگ۔ ہوش ء ترؤگ۔

جلت روت عادت نہ روت: عادت بدیں یا شتریں مدام گون انت۔ آمردم ء یکہ نہ دنت۔ نادر اسی جان
ناسلامتی یلہ دنت۔ بے عادت ء کمل ہلہ دونہ تر دانت۔

عمل مگگ: نپ مگگ۔ کاریگ مگگ۔ چیزے مان آہک۔ (2) سرجمیں ء بڑجمیں کاریگ۔ شتر مگگ۔

عوض مگگ: مت ء ویگ۔ واتر مگگ۔ (2) بدل ویگ۔ جبر ء پیر ویگ۔ برخر ویگ۔ (3) دپک مگگ۔

حر جاں ویگ۔ ویناں ویگ۔

عہدہ بزدلگ: قول ء بزدلگ۔ قرار ء سرء نہ اولگ۔ بچگ۔ زبان ء بزدلگ۔ (2) بے زبانی مگگ۔

عیب ماں باسکان انت، گمان شیر قبارت: عیب ء کئی اکس چہ دت ء یا چہ دتی کزور ء ناتوانیں باسکان بہ
بیت، آمردم کمان تیر نہ بارت۔ نذورہ لاچار ء بے دسیں مردم ء کار شتر نہ بنت۔

عیش ء نوش مگگ: ڈرگ، دشمال بونگ۔ سیر ء آباد بونگ۔

عیشی چوٹواں زیان مگگ: سرء قربان مگگ۔ دت ء کوشار مگگ۔ زیان مگگ۔

عیشی سرء باویگ: زیان مگگ۔ سرء قربان مگگ۔

☆

غ

فرق ہوگ: آپ عیازمین عہدگ۔ ایرزدگ۔ جاہ ہوگ۔ تاوان ہار ہوگ۔

عسل ویک: مرگ ع شوگ۔

عسل گنگ: سر ع جان ع شوگ۔ پاک ع پناکار ہوگ۔ جان شوگ گنگ۔

غلام دانیت قرآن ع چد ع تاں روم ع شام ع صد لعنت انت غلام ع: غلام ع کم نسب۔ بے پاور ع بے وفانت۔

آہانی سراہر ہندگی نہ انت۔ کم ذات مدام وتی گئی ع رگ ع روت۔

غیرت ع پوڑ ع آپ ع ویک: بے عزت ہوگ، وت ع شیک گنگ۔

غیرت آپی تڑپے، گپت، شت: بلوچ ع آپ کہ کہیت، آعزت ع شرف ع واجہہ نہ بیت۔ غیرت ع عزت

بلوچ ع آپ انت، بے عزتیں مردم بے آپ انت۔ کم شرف انت۔

ف

فاتحہ ویک: پختہ کنگ و چیزے و سرء مسلمانانی قران و آیات و انگ و بہر کنگ۔ (2) دعا لوگ۔

(3) پختہ کنگین و شک و آئی و دوی زندہ آرام و شائستگی و خاطر اے نیک و دعائی کنگ۔

فاتحہ و انگ: مسلمانانی مذہب و روئے نماز و تہمت و رند چہ اللہ یا حداء دعا و لوگ۔ (2) پختہ و سرء دستانی

داڑگ۔ پختہ کنگین و ارواح و آسودگی و دعا کنگ۔

فتح و ویک: بے ہمت بونگ۔ بے توکل بونگ۔ بے فتح بونگ۔ کم ہمت بونگ۔ لغوی کنگ۔

فتویٰ ویک: مسلمانانی مذہب و راہ و رہنمائی روئے چیز ہے و فیصلہ ویک۔ یا کجام ہم چیز ہے و سرا شریعت و رو

و ہا چیز ہے کیش و گوارے فیصلہ و جار کنگ۔

فرض کنگ: شکرانہ کنگ۔ اندازہ کنگ۔ کاریے بونگ و نہ بونگ و بار و اندازہ کنگ۔

فریب ویک: رو ویک۔ رہو ویک۔ پختہ کنگ۔ دعا ویک۔

فلانی گنہگانی کنگ: زاہ ویک۔ زاہ و بد کنگ۔ (2) از ر و ہنمون کنگ۔ کار و کنگ یا نہ کنگ و خاطر اتو جیل

سازگ و از ریش کنگ۔

فلانی جانہ، نامس تا کلہ: ڈہار پ ڈہار گروگ۔ یک جا گے و قرار نہ گروگ۔

ق

قاہونگ: گزرگ و دازگ۔ دست و آرگ۔ (2) حکم دازگ۔

قصد و بندہ و یونچہ نیست: قصد و حال رسان و راست نقصان نہ دنت چیا کہ آئی و کار پیغام و آرگ انت، آئی و کوں پیغام و شزی و گندی بقی کارے نیست۔

قبران گھوگ مان نیست: موت و شزی نہ انت چیا کہ آکیت کہ کیت۔ قبرستان و کہ قبرانت، آہانی تھا مردم (مردگ) دینگ انت پھیا چہ موت و پاپہ قبر و شریگ و مستان نیست۔

قبر و لو و یک: مردگ و کل گنگ۔ گور و لو و یک۔ مردگ و ہند گنگ۔

قبر و ہندگ: قبر یا مانش و کوں رنگ و ہندگ و شریگ۔

قبر و جنگ: آخری حد و شریگ۔ (2) پے کل گنگ و ہند و جنگ۔ (3) تاواں ہار گنگ۔ نقصان و یک۔

قبر گنگ: گور گنگ۔ مردگ و کل گنگ۔ زمین و چہر و گنگ۔ بار و یک۔

قبض گنگ: ملکو گنگ۔ لوپ گنگ۔ (2) ملکنوت و مردم و ساہ و گنگ۔

قبول گنگ: جنگ۔ زورگ۔ دتی گنگ۔ مؤکر گنگ۔

قدرت (غیب) ہا کو ہی ہاڈ ماں پڑوہیت: قدرت پڑواک انت، زوراک انت آہلکس کو ہاں یا گھلکس کو ہی ہاڈ ماں ہم پڑوہنگ و قوت و داریت۔

قد و جنگ نے و زہر گزگ: پے خون یا پے دیش معنی بے دس و زوریں مردم و زہر گزگ و شریگ کو گھلک بیت کہ بزاں تئی زہر گزگ و پوز و پوزیونگ چہ گنگ و زہر گزگ گیش نہ انت۔

قد و دت، جنگ و دت: ہر گس جنگ و نام نے داریت۔ ہر گس پے دتی بساط و دتی قوت و قدر و عزت و نام و واجہ انت۔ پھیا کے و را بے عزت گنگ یا بے و نیازگ شریں خبرے نہ انت۔

بھل، کوششیں، کمال بند

قرار ادا ہوگا: قول عسر و ادا ہوگا۔ برعظم ہوگا۔ برجہ ادا ہوگا۔

قسمت کڑھنت ہاری، گول کے گلگ ہاری: گول طالع یا نصیب، جنگ بوت نہ کنت۔ قسمت کڑھوش بوارت یا قسمت کڑھم راہ داری، کنت، مردم گول کے گلگ بہ کنت، کے عطا کنت بہ کنت۔ بندہ بہ کنت، نصیب۔

قرار ہوگا: ہوگا۔ قول ہوگا۔ (2) آرام ہوگا۔ بھل ہوگا۔ دل ایمنی ہوگا۔

قضاء رضائے ہوگا: ناگہانی یا قدرتی کارچہ ہر کسی رضاء و رانت۔ قضاء سکتی وقت عراض و داری نہ انت۔ آ حال وینت عوینا انت۔

قضائی ہوگا: چلاپ، کوات، در آہک۔ (2) خطا دار ہوگا۔

قول ہوگا: عہد ہوگا۔ عہد کر تیں سکتا ہی سرعہ ادا ہوگا کے عودت ہوگا۔

قول ہوگا: عہد ہوگا۔ زبان ہوگا۔ اقرار ہوگا۔ سوگند و ترک۔ قرار ہوگا۔ ذرا ہی ہوگا۔ زبان ہوگا۔

(2) پھر ادا ہوگا، پورا ہوگا، عہد خیرات، چیزے، قول ہوگا۔

قول ہوا انت کہ جو عمر ما ہوگا: پہلوچی عہد بیان، قول عہد قرار، شریں مثال، خاطر ادا ہوگا، بیت۔ بلوچ

عہد ادا انت وہ بدیکہ قول عہد قرار کنت، گداوتی زبان، عوارت، جو عمر ما ہوگا، وڑھوتی، عہد ادا انت۔

کہک، بچن، ہر روج، بان، و پہ کن ہزار روج، انگت، ہا کنت، دتی، ول: بد کرداریں زال، پکت، کنت، یا پہ زاہد

ذکت یا پہ بندش، دتی عادت، علیہ، نندنت، کنت، پارسانہ بیت۔

ہنگیں، دال، ہنسانی، کنت، عہد، کنت، انت، لندریں، مرد، ہنسانی، گردگ، شیزازگ، انت: بد کرداریں، جنین

عہد، مام، ہڈ، کنت، انت، لندریں، لوفریں، مردم، مام، بے مقصد، کردیت۔

قیامت ہوگا: مشکل، جنجال، ہوگا۔ گرانیں، کاریے، کنت۔ عذاب ہوگا۔

قیامت ہوگا: جنجال ہوگا۔ مشکل، عہد، ہوگا۔ تاواں، ہار ہوگا۔

ک

- کاٹ بچنگ: پادانی وارو تہا گنگ ء قید گنگ۔
- کاڈ گنگ: رستر، کچل یا دلو تے جنیش بچنگ ء نشان۔ (2) ذم غس کار ء ٹپ۔
- کار ء بڑگ: کار ء ڈر بڑگ۔ کار ء زانگ۔ (2) کار یا ٹروری ء بچ گروگ۔
- کار بھنگ: کار ء آزرگ۔ کار ء ماہگ۔
- کار بوج ٹنگ: کار ء بند گنگ۔ پاداری کی آرام ء کار ء بند گنگ۔
- کار ء پھنگ: چہ کار ء ڈور دا زگ۔ دست ء کار ء بڑگ۔ کار ء یلہ دیا بچگ۔ (2) چہ ٹروری یا کہ تا ذرائعی یا کہ دکا انجیں سیسے ء سبب ء کار ٹٹ نہ گنگ۔ (3) کسے ء کار ء روزگارے دیا بچگ۔
- کار پے کور ء لہنژک ء ہم کھیت: مرد ء مدام پے دگر ء کار کھیت۔ مدام دگرے مفت دار بیت۔ چوشیں بچ شے ء نیست کہ کسے بوگو شیت کہ من ء آئی ء ہوا ء حاجت نیست۔ کور ء لہنژک ہم کار ء کیت۔
- کار ء ٹینگ: پاداری کی کار ء آہگ۔ کار ء سوار بونگ یا سوار گنگ۔
- کار ء وایر ویک: پے ٹنگ ء دلو تے ء یا سا ہارے ء ٹنگ ء بڑگ۔
- کار ء وایر آزرگ: پے سا ہارے ء ٹنگ یا چیزے ء بڑگ ء کار ء سٹک ویک ء ایر آرگ۔
- کار ء وایر رتوگ: کار ء وایر ماں گوشت یا چیزے ء تہا رتوگ یا بڑگ۔
- کار ء وینڈگ: کار ء ء ستلائی یا پٹی دم ء برف گنگ تاں کہ کار مہ کمت۔ مہ ہر بیت۔
- کار ء چر گنگ: کسے ء کار ء گوشتگ یا کار مہ ماہگ۔
- کار ویک: کار ء آہگ۔ کسے ء مدت ء ٹنگ گنگ۔ (2) کار مرز بونگ۔
- کار ء ڈنگ: کوں کار ء وگلو ش بونگ یا کار ء ٹنگ۔
- کار ء ٹرو ویک: کار ء بن ٹچ گنگ۔ کار ء بنا گنگ۔
- کار ء سوار گنگ: مدت گنگ۔ کار ء آہگ۔ کارے ء گنگ۔ پے کسے ء کار گنگ۔ ٹنگ گنگ۔

بھیل، گوشتن و گال بھد

کار و گنگ: دنی کار و شتر گنگ۔ دنی مطلب و پورا گنگ۔ کار و سوار گنگ۔
 کار و گنگ کریم داؤلک و وارث و جیم داؤ: وار و بگا و رانہ گنگیں کار و ہم سزار سیت۔ آگن زور اورے
 گند پینے بہ کنت، آئی و سزار و درتیں مردے و رادیک بیت۔
 کار گنگ: خدمت گنگ۔ روز کار گنگ۔ (2) اثر گنگ۔ ٹپ و گنگ۔
 کار و کوئی گنگ: کار و گنگ۔ ناتمام گنگ۔ کار و سرجم نہ گنگ۔
 کار و پور و گنگ: کار و آگ۔ کسے و گنگ۔ گنگ۔ گنگ۔
 کار و گوازیگ: چہ کار و خذ و بگ۔ حراب گنگ۔ زوال گنگ۔ لگا و گنگ۔
 کار و گنگ: کار و گنگ۔ کار و گنگ۔ کار و آگ۔ کار و گنگیں۔
 کار و انت کو راکس کو اعنائی، بار و ہا جو گنگیں لیوہ زور انت: مشکلیں و گزائیں کار و انتی گنگ و آزمودگی
 آئی انت۔ مشکلیں کار و ہر کس گنت نہ کنت بچو کہ گزائیں بار و کسانیں ہر بڑت نہ کن انت پر ہاں جو گنگیں
 لیوہ پکار انت۔
 کار و نام کار و انت: کار و آسان نہ انت، گزان انت۔ چہ کار و بچ و بچ و تورینا ک انت۔
 کار و گنگ: گنگ۔ بے دس گنگ۔ ہر و گنگ۔
 کانت و چہ پشٹ و گنگ: بے رو و بندیں کار و گنگ۔ چہ گنگیں کار و گنگ۔
 کاف و سرا آگ: بچال و بچہ گنگ۔ پتے و سرا مشکلیں و بچہ و سار و آگ۔
 کاف و سیر گنگ: گنگ۔ دل سیاہ گنگ۔ سوکی و شزار گنگ۔
 کائیاں کلندر جن انت، مار و جوگی گزانت: ہر کار و ہر مرد۔ بچہ و کلندر کرامات پیش و انت بلے مار وائی کر وک
 جوگی انت۔ نام و ش نام انت کلندرے۔
 کانت گنگ: کس یا کوک کہ کانت بہ جنت۔ (2) نقصان و بیک۔ تاوانی گنگ۔
 کاٹل مرکز: گنگ۔ چینی و گنگ۔
 گھاٹو گنگ: کسے و چہ بگا بچو چست گنگ و کو بگاں و آگ کہ یاد گزائیں بہ جنت۔ (2) چہ مسکراؤ تو ازہ بندہ
 گھاٹیش بونگ۔
 کائیک و ماں گش و نور و بونگ: مدام و ش حال و سر حال بونگ۔ کوزم و کوزم و کائیک بچ بچک نہ بیت،
 مدام آپ و ارانت، بچہ و ڈر و آمد و کز زو مال ہست یا ہستی ہاں ہست آمام گنگ و تو انا انت۔

بیل، گوشتن و گال بند

کاؤرگ: لاپ و ڈاکسگ۔ دل و لاپ و خراب بونگ۔ (2) نکال سوری۔ بے تائیری۔

کاوڑی بونگ: زہر کرگ۔ (2) نکال سوری بونگ۔ بے تائیری بونگ۔

گنگی لڈگ: گنگی رواج۔ وٹس رواج۔ وٹس گام گچ۔

گمل و بونگ: گمل و بونگ۔ (2) گنگ۔ شلوار و بونگ۔

گپان و بند شان: پہ بجال جا ہے و سوری بونگ۔ (2) جزائی کم و بونگ و بونگ۔

گپ بندگ: انزار بندگ۔ جو بونگ۔ (2) گوات کرگ۔ پہ بونگ و بونگ۔

گپتان بونگ: کوڈائی سوری بونگ۔ (2) درپ و بونگ۔

گپتان بونگ: کوڈائی سوری و بونگ۔

گپنگ انت کوہ و بونگ بونگ، بونگ بونگ، بونگ بونگ انت سردار کہ غلام صرانت: کوٹھیل دور و باریک بونگ انت۔ مزن

مزین بلوچانی باری بونگ، ہا و ہا بونگ کہ مات کو ہیں کوہ کپنگ و آہانی جا کہہ و بونگ پہ مات کو ہی بونگ۔

نو کس و ہا و ہا حالت پہر بندگی شانت کہ مزن نامس سردارانی و ہا بونگ و غلام و ایر دست پہ میری نل انت۔

گپنگ بونگ: گنگ بونگ۔ نیم گنگ۔ دو یا کیشتر گنگ۔ نل بونگ۔

گپنگ بونگ: سزا بونگ۔ بونگی و آہا بونگ و انزار بونگ۔ (2) دور بونگ۔ درک بونگ۔ بونگ بونگ۔ سب بونگ۔

گپنگ و بونگ بونگ بروت، بونگ تو شانت چاہی بونگ: شزی و دل سوری کاڑیہ لیکاریں مردان شانت۔

گپنگ و بونگ: بونگ یا تیزیں گاماں تر و بونگ و ہاں اناکت و لیت و ران و بونگ۔ دست پشت و بونگ۔

تر بونگ۔ تر بونگ و بونگ۔

گپنگ بونگ: دریں ڈیہاں تر و بونگ و بونگ۔ کم و بونگ۔

گپنگ بونگ: روع و بونگ۔ (2) تیرانی کتار و بونگ۔

گپنگ بونگ: سلتیں سارتی و آپ و بونگ و بونگ۔

گپنگ و بونگ بونگ: گزی بونگ۔ بونگی بونگ۔

گپنگ بونگ: چل و بونگ و بونگ و بونگ و بونگ۔ لیکار بونگ۔

گپنگ و بونگ بونگ: پہ چیزے و مان بونگ و بونگ و بونگ و بونگ۔ (2) خواست بونگ۔ زیر

بوقت بونگ۔ بوقت و بونگ۔

گپنگ و بونگ بونگ: دیوان و بونگ و بونگ و بونگ و بونگ۔ خواست بونگ۔

بھیل، گوشتن، ڈکال بند

گٹھ پوڑی ٹونگ: زال عراقی کے ٹونگ۔ (2) مال دار عراقی آباد ٹونگ۔

گٹھنگ ورتنگ: اناگت و سرتونگ۔ ناگمانی و آہگ۔

گٹھ دارگ: کسے و زاری و مہنت گنگ۔ مہنت و لیلانگ۔ مہنت واری لنگ۔ دامن و تالان لنگ۔

گٹھ ورتج ورتوگ: بد حال ٹونگ۔ بے توان ٹونگ۔ بے کار ٹونگ۔

گٹھ ورتوگ: خراب ٹونگ۔ (2) شز یا سگ خراب ٹونگ۔

گٹھ کٹی و گنگ: دس و لیک و گنگ۔

گٹھ و کور ٹونگ: شوم و بد طالع ٹونگ۔

گٹھ ورت، گٹھ ورت: دنی کنگین ورتوگ گٹھ نام کاریت۔ دگرے دست کٹانی امیت وارتونگ

شزیز جمرے نہانت چیا کہ وٹش نامی و عورت و کول نیست۔

گٹھ ورتوگ، ہر ورتوگ: آ کہ چرتی آمدن و گٹھ و گٹھ تر ہرج گٹھ، آسیر لاپ نہ بیت۔

گٹھ ورتوگ: آس ورتوگ۔ (2) یلہ ورتوگ۔ دور ورتوگ۔

گٹھ ورتوگ: گڈ ورتوگ۔ ماپ ورتوگ۔

گٹھ ورتوگ: کس اس ورتوگ۔ برابر ورتوگ۔ گڈ ورتوگ۔

گٹھ ورتوگ: کور ورتوگ۔ گٹھ ورتوگ۔ (2) چوٹ ورتوگ۔ تاب ورتوگ۔ گٹھ ورتوگ ورتوگ ورتوگ

ورتوگ۔ (3) لالچ ورتوگ۔

گٹھ ورتوگ: ہلو ورتوگ۔

گٹھ ورتوگ: گٹھ ورتوگ۔ گٹھ ورتوگ۔ ورتوگ۔

گٹھ ورتوگ: ماپ ورتوگ۔ گٹھ ورتوگ۔ تور ورتوگ۔ برابر ورتوگ۔ گڈ ورتوگ۔ گٹھ ورتوگ۔

گٹھ ورتوگ: ماپ ورتوگ۔ برابر ورتوگ۔

گٹھ ورتوگ: بے کار ورتوگ۔

گٹھ ورتوگ: بے کار ورتوگ۔ گٹھ ورتوگ۔ گٹھ ورتوگ۔ گٹھ ورتوگ۔ گٹھ ورتوگ۔

گٹھ ورتوگ: گٹھ ورتوگ۔ گٹھ ورتوگ۔ گٹھ ورتوگ۔ گٹھ ورتوگ۔ گٹھ ورتوگ۔

گٹھ ورتوگ: گٹھ ورتوگ۔ گٹھ ورتوگ۔ گٹھ ورتوگ۔ گٹھ ورتوگ۔ گٹھ ورتوگ۔

گٹھ ورتوگ: گٹھ ورتوگ۔ گٹھ ورتوگ۔ گٹھ ورتوگ۔ گٹھ ورتوگ۔ گٹھ ورتوگ۔

گٹھ ورتوگ: گٹھ ورتوگ۔ گٹھ ورتوگ۔ گٹھ ورتوگ۔ گٹھ ورتوگ۔ گٹھ ورتوگ۔

بھیل، کوشتن، کمال بھد

مچک، کتیت، کاروان، قتی راہ، روت: پہ مچک، چانگ، کس قتی راہ، یلہ نہ دنت۔ مشکل، جنجال، مام
کاہنت، بلے ہر کس ہماکت، کائی، انگلی، انت۔

مچل، بنگ: کونگ۔ پوست، دودر، نگ۔ (2) بسل، کنگ۔ (3) دز چک، یادار، پے، پوست، دودر، نگ۔
مچل، ویک: سر، پھد، بونگ۔ (2) جان، کھنکھن، پید، بونگ۔ (3) ریش، ویش، بونگ، رندر، ریش، جا کہہ،
پوست، دودر، آہک۔

کدویم، نگ: دولت، کاہ، یادان، ویک۔

کڈن، بنگ: یلہ، نگ۔ نہار، کچ، نگ۔ (2) رو، کھانہ، نہ، کز، نگ۔ (3) قول، پھد، نگ۔

کڈن، نگ: کاریے، نگ، کھو، نگ۔ (2) ام، نگ۔ پکا، نگ۔ پدماں، پد، کونگ۔ سنگ، بخت، نگ۔ (3) کول
نگ۔ نہار، نگ۔ (4) کز، نگ۔ پندور، نگ۔ سادہ، کٹ، نگ، نگ، نگ، نگ۔ (5) لاچار، نگ۔ کام، ویک۔
کڈک، لڈ، پار: ببار، شیں، شے، حیر، بچک، نہانت۔ پہ کڈک، لڈ، پار، نگار، کس قتی روز، نگار، نہ، بارت۔
کدوار، نگ: کونگ، کار، جا، کنگ۔ نہ، ویش، حیر، نگ۔ نہ، بونگ، کار، نگ۔

کرس، بونگ: ہراہی، یلہ، ویک۔ دز، نگ۔ یلہ، ویک۔ تاوان، ٹرس، ہراہاں، یلہ، ویک۔

کرس، بونگ: ہم، کرس، بونگ۔ کٹار، بونگ۔ رد، بونگ۔ (2) چل، بونگ۔ یگار، بونگ۔

کرس، نگ: کٹار، بونگ۔ پتے، دوی، پٹت، بونگ۔

کرس، نگ: کٹار، نگ۔ پتے، دوی، پٹت، بونگ۔

کرس، نگ، نگ: ہراہاں، یلہ، نگ۔ ہراہاری، نہ، نگ۔ (2) دز، نگ۔ دعا، نگ۔

کز، کورے، نیار، انت: کور، کور، انت، آمیار، خٹے، نہ، بیت۔ بلے، کز، بے، قسی، بچار، کئی، باہوت، انت؟ پھد
نبودیں، کارے، کدو، بارو، کونگ، بیت۔

کڑھک، بھارے، چے، پختیت: بازی، ہتا، ہر، کسی، کار، سوار، بیت۔ بھارے، پہ، کڑھک، کز، بے، چے، بیت، آ، دتی
لاپ، سیر، بوارت۔

کڑگ، کھے، نمب، نہ، رویت: ہا، دہل، کھے، ہا، دہل، رویت۔ کڑگ، کھے، کڑگ، رویت، نمب، نہ
رویت۔ ہا، کار، کھے، ہا، کار، ہر، رواں، ورے۔

کڑو، بھانگ: چیزے، چہ، کچک، جا، گے، دودر، نگ۔ (2) بنگلیں، چیزے، کڑو، بگ، دوار، بونگ۔

کڑو، بونگ: پہ، بنگ، بوشارو، بونگ۔ پہ، بنگ، خٹ، زان، پاد، نگ۔ پہ، بونگ، تیار، بونگ۔

کڑو، بنگ: انداز، بنگ۔ انکل، بنگ۔ گمان، نگ۔

بھل، گوشتن ء کال بند

گوشنگ: انچہ پدیم جبرنگ یا چیزے ء بابت ء پدیم گوشنگ۔ اندازہ جنگ۔ اٹکلنگ۔ انچہ پدیم کارے ء نگ۔

گوشی نگ: سوار ء اولاک ء گویانی جنگ کہ اولاک اشتاپنی پد روت۔ (2) گول پاد ء نزع ء سپ ء کون جنگ۔ کسب نگ: نیون نگ۔ ہنرنگ۔ چالبازی نگ۔ کارے ء نگ یا نہ نگ ء خاطر اتو جیل سازگ ء ازر پش نگ۔

گنر ہنرنگ: برف ہنرنگ۔ چہ نکس سارتی ء آپ ء بدگ۔ گنٹ پھوش، مٹا نہ بیت: زانکاری ء عالمی پہ ہلا ہوپ ء بے نفیس تک ء تاج ء نہایت، پرائی ء داگ ء زانگ اتی انت۔

گنٹ گنٹ نام ذات ء نہ گنٹ یاری، ہنچو کہ ہور ماں گنٹراں گنٹا ریت، نہ آپ داریت، تاویل رورونیت: کم ذات ء بے نہیں مردم نے دوستی ء سنگتی ء مثال چو ہا ہور ء انت کہ ڈاک ء گنٹریں زمین ء گنٹا ریت کہ آٹچ نہ رورونیت۔ کم ذات مدام وتی گنی ء رگ ء روت۔

گنٹ علیک اس نے ماں آمد ء داریت، سیاہ گنٹ انت رلی گنٹیش ورتا: بے ہکرات ء بودلائیں مردم پیش کاری کنت، ورتنی ء نہ وٹی پیدا کنت بلے چوشیں پیش کاری ء نہ وٹی ء اس ء قوم ء راجے ہنگو نہیں گنٹ گنٹ انت ء گارنت۔ گنٹ نہ گنٹیت کہ مٹی وہ گنٹ: ہر کس وتی عیماں کورانت۔ کس وتی لرنگ نہ گنٹیت۔

گنٹ وتی گنی ء گنٹل تر نہ گنٹیت: کس وت ء راجدوی ء کم تر نہ گنٹیت۔ ہر کس گنٹیت چو کہ گنٹاں کس نہانت۔ کس ء پڑے دیع اول ء ہنریت، ہنچو صباہانی ساہگ ء نہنت: جہان ناپائیدار انت۔ اے زندادار کی انت، پھر بندگی نہانت۔ ہنچو صباہ ء ساہگ نہادشتیت، روت، ہے وڑے جہاں یک قرار ء نہادشتیت۔

کشار ء جنگ: کشار ء پاداگ۔ کشار ء روروم گزگ۔ یاتا ک جنگ۔ کشاردوتا گونی ء پیدا ورتا: ہر شے یا مردم شروع ء زانگ بیت۔ اگن دز چکے بہ کنے یاد بلے آئی ء شتری ء حرابی چہ آئی ء روروم گزگ ء وہداں ظاہر بیت۔

کشار ء ہنرنگ: کشار ء چزمین ء ٹوک چست بونگ۔ کشار ء روروم گزگ۔ کشار ء ہنرنگ: کشار ء ہنرنگ بیدی۔ کشار ء میز بونگ۔ کشار ء سرسوج بونگ: چزمین ء پیش ء یاشن ء کشار ء ہنچک ء حراب بونگ۔ گنرنگ۔

کشار ء گزگ نگ: کشار ء زوتیں روروم۔ کشار ء زوت پاداگ۔ کشار ء منگ: ڈکارے زیادہ کشار ء روروم۔

بھل، گوشتن، ڈکال بند

عکسوں تک: گڑکان تک۔ چکان تک۔

عکس ڈل تک: مال ڈ سامان ڈوزگ ڈ لڈگ۔ چہ یک جا ہے ڈ پوڑ ڈ پختک ڈ در تک ڈ دکہ جا ہے ڈ ر ڈگ یا ڈگ۔

عکس تک: پہنات تک۔ دوئی نمک ڈ تک۔ (2) پک کر تک۔ چتا بونگ۔

عکس ڈ روپ تک: گزراں کران ڈ بڑگ۔ سامان ڈ پوڑ ڈ سر بڑگ۔

کھک ڈ بڑگ: راہ ڈ شون ڈ یک۔ راتیں رہند ڈ بڑگ۔ سر ڈ سونج تک ڈ راتیں کار بڑ ماہک۔ کاریں مردم ڈ پوڑ راہ ڈ آڑگ۔ راہ ڈ سونج ڈ یک۔ راہ ڈ نشان ڈ یک۔

کھک ڈ بڑگ: نشان بنگ۔ (2) کیر تک۔ شتریں کار تک۔

کھک ڈ بنگ: راہ ڈ راہند ڈ سر ڈ بونگ۔ شتر بونگ۔ راتیں راہ ڈ ر ڈگ۔

کھک تک: نشان بنگ۔ کیر بنگ۔ (2) شتریں یا بدیں کار پد۔

کھک تک: نوکیں راہ ڈ تک۔ (2) باڑیں ر ڈگ ڈ آہک ڈ کھک ڈ جوڑ بونگ۔

عکس ڈ تک: بگل ڈ تک۔ پک پہناؤ ڈ تک۔ پک نمکے ڈ تک۔

کھک ڈ تک: بچ ڈ تک۔ کار ڈ جان ڈ ڈ ڈگ۔

کھک ڈ تک: کسے ڈ راتیں سونج ڈ یک۔ سر پد تک۔ راہ ڈ بنگ۔

عکس ڈ بڑگ: پہناؤ ڈ بگل ڈ بڑگ۔ (2) پہناؤ دی کول بونگ۔ ہمراہ بونگ۔

کفن ڈ ہم نہ بونگ: پنج بنگ ڈ بے عزت تک کہ سرگ ڈ رندہم آئی ڈ بے وی سہراہ بیت۔

کفن ڈ تک: مردم ڈ چہ مال ڈ دولت ڈ زہر تک۔

کفن تک: مردگ ڈ کفن ڈ ٹکڈ ڈ کونڈا ڈ یک ڈ پھڑا ہک۔

کفن کوئی بونگ: بدیں گال ڈ ڈوٹے کہ بزاں ترا بچ ڈ کفن نصیب مہات بلکہ کوٹ ڈورنگین کفن ڈ پدہ ہاتے۔

گڈوانی ڈ مال تک: ویرنداں بونگ۔ آبادیں علاقے ڈ ویران بونگ۔ ویرندانی۔ برہادی۔

گڈو ڈ چہر تک: بے نئیں کار تک۔ (2) ہنچیں مردم ڈ ہنچیں کاریے ڈ تک ڈ گوشک کہ آاے کار ڈ

مزانت یا کت ڈ مہ کت۔

گڈو ڈ تک: توبہ تک۔ بزار بونگ۔ (2) کئی ڈ ایر دتی تک۔

گڈاگ بڑگ: نوازا تک۔ ملنڈ بنگ۔ (2) تسلا ڈ یک۔ رو ڈ یک۔ ریبونگ۔

بھیل، گوشتن، کال بہد

کھاگ کزگ: کسے بدین رنگ، کچھ کنگ۔ مٹنگ۔ (2) زدویک۔ رہیگ۔
کھاگ و گرمان و کھاگ گرت، وقت کھاگے بوت: باید نہ انت کہ دگرے عرا ایرہنگ و چوہ کنگ بہ بیت چیا
کہ کھاگ گران و کھاگ وقت کھاگے کہ کھاگی انت۔

کھام و پندویک: قران و سوگندویک۔
کھام و ترند و دیگ: بددعا و دیگ۔ قران و بددعا و دیگ، بزاں تران بہ کھیت۔
کھانی سر و دیگ: نیچا جا ہے و نہنگ۔ ڈیہہ و ہنگ و یلہ نہ دیگ۔

کھل پر باگ و ترند پر واچہ: لوگ و شیر زالیں جن داریت کہ مرد و نام دار کنت، آئی و آسودگ و شادان
کنت، ہے وڑا کسے و مال و زرائی کڈ و اولاد و وارث دار انت۔ بے بے اولادیں مردے گڈگار بیت،
آئی و زندانی نشان نہ نامیت۔

کچھ زگ و زہریں دزئہ، کئی دل و درمان نہ انت: کچھ زگ یا زہریں دزئہ، ولی درمان و نہ بیت۔ غمانی
آسان کنوک ہا انت کہ پے تو زرا انت۔

کھیں دانکے و دورویک: بے سیریں حواں کنگ۔ نہ و نہیں کپتہنگ۔
کھل و زریک: لوگ و دیش بوہ تالان کنگ۔ کھل و سمیہنگ۔
کھل و کنگ: سک ناواہ بوگ۔ پیار و ناتواں بوگ۔
کھل کنگ: ساہار و چک و پیدا بوگ و دہ و پاس و ساری چک و آرگ۔ تا پور ہیں چک و پیدا ک بوگ۔ چک و
پڑیک۔ چک و کنگ۔

کھل کھل کنگ: بھریں مردم و کنگ و زنگ۔ (2) بھریں مردے پے موت و وداری بوگ۔
کھٹی کنگ: دزچکے و شاحے و کوں و دنی دزچک و پوند کنگ۔

کھڑو کنگ: کھک بوگ۔ چو کھڑ و کچک۔ بچک و سبب و کھک بوگ۔ سیاہ کنگ۔
کھور و کنگ: دپ و کچ لگو کنگ۔ کوار و کنگ۔

کھیر و کنگ بوگ: ایمن بوگ، آسودک بوگ، بے غم بوگ۔
کھٹک و دیگ: مدت کنگ۔ پڑ مرزی کنگ۔

کھم ذات و قی کئی و زگ و کھیت: کم نسبت و کم ذاتیں مردم مام و قی رگ و کھیت، و قی حسب و حسب و عروت،
ہا کنت کہ آئی و بھریں کنگ۔

کھم سرور و ہمراہ نبو، لوک کھنگ و دام و کھن، دز برادرین زگی ہمار: آدمرد کہ کھک و بودلا انت یا ہم راہ داری و
لاقت نہ انت، آئی و ہمراہ ہو کہ ترا زوہ ایت۔ لوک کھسکیں مردم و دام و ہل و کمن کہ ترا ول سیاہ کنت۔ پے کھٹی و

بیل، گوشین، کال بند

دز برداری، کم زات، ڈزگی شز نہانت۔

گم برقیقت بے علت نہانت، گزائ برقیقت بے حکمت نہانت: کم از میں چیز عیب دار بیت یا کار و نہایت و آ چیز کہ گزائ بہانت بزان کہ شزانت و کار آمدانت۔

گم کاشگ و زامات نہ بو، نوک کیسنگ و دام و گن: بے بکرات و تنگ دستیں مردم و زامات بو و ہا مردم کہ وار و تنگ دست بو تنگ و نوک زر و مال و تنگ آئی و دام و گن کہ آیزگی کنت و پو دام و گم و بے تائی کنت۔

گم گنگ: کم گم (2) پزانت چیز بے و و دنی حقیق گچ و کم تر پیش دارگ۔ سر گنگ۔ (2) گم گم۔ گم و نا کاسے، بجوی ڈلگ شامے: پے نا کاسی ڈلگ ہم شام نے بے جوی ڈلگ شام و بدل بوت نہ کنت۔ لا چاری و بے وی و ہرچی بوت کنت۔

گنٹ بو تنگ: بے سدھ یا بے ہوش بو تنگ۔ سا پار بو تنگ۔ مرگ و لاش بو تنگ۔

گنٹ و جنگ: گمان بو تنگ۔ (2) شینگ بو تنگ۔ مارگ۔

گنٹ و مارگ: شینگ بو تنگ، نا پزیریں و چیزیں چیزے یا آ سندھ بو و کیں کارے و شینگ بو تنگ۔

گنٹ ہی بو تنگ: کاٹکو بو تنگ۔ ضد بو تنگ۔ دشمنی گنگ۔ گنٹنی بو تنگ۔ گستی بو تنگ۔

گنڈگ و گنڈازین، لاش و چارین: پندیا سفر آسان گنگ و زندنوں ول ایمن بے بو و ہا ماں بو و اشتز و بے چارین۔ گنڈے و آپ و یک: ویل و بچالال پدیک۔ ڈوڑمنی گنگ۔

گنڈو کاریت لٹ و سزاوارت: ہر کس کہ لائق و زانت کارانت، آئی و نام و پے بدی ہم گرانٹ، چو کہ آکس گنڈو نہ ہا ریت، بزانی خاطر آئی و لٹ و شاپ کن انت۔

گنٹس گنگ: گنو گنگ۔ گین و دارگ۔ گنٹ گیر گنگ۔ گنٹ گنگ۔

گنگ و شکار گوں آپ و رودی و انت: سر پد و پو ہیں مردم ہر کار پے و دار کنت، گنگ ہم ہا و ہاں شکار گنت کنت کہ آپ ر و بے بیت و ماہی گنگ و ویت نہ کنت۔

گنوچک و یک: دست و یک۔ مدت گنگ۔ گنگ گنگ۔ ہمراہ داری گنگ۔ پتہ مرزی گنگ۔

گنوچک ماں کوچک: ہم کوچک۔ ہم کار۔ ہم صلاح۔

گنوچک و چہر و یک: پے ہا رے و پتہ و جنگ و یا کار بے و ڈبہ ڈوڑگ و مدت گنگ۔ (2) گنگ گنگ۔ ہمراہ داری گنگ۔

گنوٹ و کانٹی جنگ: نہ بو گنٹیں کارے و گنگ یا بو تنگ چو کہ کوٹیں یا بے کانشیں دلوتے، کانٹی میں دلوتے بے جنت۔ چہنا ہا دولت و ککانش پرنیسٹ گوں کانٹی میں دلوت و مدت نہ کنت۔

بھیل، کوشتن، کمال بند

کوڑنگ: پر جگ۔ پود چنگ، گد پود چنگ، تیارنگ۔ گد پود چنگ، تیارنگ۔
 کوڑنگ: جاگہ، چنگ، جنت: ہر شے دتی قدر زانت یا ہر کس دتی زور و ثروت و بچہ کاریت۔ کوڑ زورادریں
 آپ ہم راہ و ہر لین ایت و دازگ راہ و ہر لنگ و جاگہ و چنگ جنت۔
 کورانی جاگہ و قلندرانت: بزاگ و کورام پوت و درے پخت آجیر و قلندرانی سرے سوالی بنت۔
 کورگنت مہر و زیادیں دوستی: زیادیں مہر ہستاں بے ہست کنت۔ مہر و دوستی و آئی و جرانگ یا زہیر مردم و را
 آرام و نیلیت۔

کورنگ: دید و بڑگ۔ (2) لہو یا نقش و لوبگ و کارنگ۔
 کور و مٹاگ: کور و کوزانگ۔ چور و آدم بونگ۔
 کوزوت نگ: بن کوزنگ۔ بنگ۔ (2) ساہدارے و پٹاں یا موواں چہ بن و چنگ و گاٹنگ۔
 کور و لردگ: کورے و آپ و بڑگ۔ (2) جہل کنگ۔ آپ و بن و کنگ۔
 کور و بنگ: پہ آپ و دازگ و کار مردنگ و بند بنگ کہ کور و آپ و جم کنگ و دازگ بہ بیت۔
 کور و شلنگ: کور و آپ و شلنگ کم کنگ۔ (2) بے نفس کارنگ۔
 کور و پ بنگ بیت بے قوم و پ بنگ شہ بیت: آجبر کہ قوم و خلق و سر بوت آتالان بیت چیا کہ تیوگیں
 قوم و پ و بندنگ آسان نہ انت، البت اگن کورے و پ و بندنگ بولوئے گزراں نہ انت، کور و پ و
 مہکیں بندے مان کن، آ بند بیت۔

کور و راجن نے دات، کوشے سیاہ انت: گندگیں مردم مام ناز و غرہ کنت۔ کوراش عورت کوشے منی زال
 سیاہ انت، اے جبر و دل و نیارت کہ مس کورماں ہتھی میم نہ کتاں گڈاچوں گلوشان کہ منی زال سیاہ انت۔ پہ کور و
 نا اہمیت شمر و ناسیاہ گنگ، بلے ناز چہ گندگیں مردم و انت۔

کور و گز و دست و نہ کپاے: کور و کوری و گز پہ گزی ناسر پدانت، پیٹا چریشاں دت و پہ پہریز۔
 کور و گزے ہمار انت: کور اگس گزے ہمار و بہ کنت و بہ خویت، ایش پد نہ نبویں جبرے۔ کورے راہ
 زردی و جبر لہوچ انت۔

کوریں بن و پاسان خدا انت: کور مام زور و نانو ان انت۔ کوریں زال و تنگ و نام ور کہ نوک خداوت انت۔
 کوریں چم و سزومگ و دلدار نہ بیت: پڑھیں مردم پہ دتی عیب و چیر و بیک و پڑ مزراہ نہ بیت۔ چم کہ کور انت،
 آئی و نور و سردگ نے آورت نہ کنت۔

کوریں چم و چے آریں ہازانت: چہ بخیل و موژی و کسانیں شے و بہر بیت ہم جواں انت، بچو کہ کوریں جم
 و آری تو مہیں ہم گنجے۔

بھیل، کوشتن و کمال بھد

کوش لکھت: ہا جا گہ کہ او د و کوش بہ کشیت۔ (2) کوش و سرنگ۔

کورکت و بچم بچم بارت: حرابی شزی و جا گہ و بہ گیت شتر نہ انت، ہے و ڈ و آگن کورے ہیت و بچم بچم
گزاں کنان و بہ بارت ہم پد ہویں و نہ ہویں جبرے۔

کورکت انت، لکھت یا نا لکھت: کورکت و شانیت، لگک یا نہ لگک رندی جبرے۔ اے جبرے پکائی نیست کہ
کورکت لکھت بے کوروتی بجد و کت۔ مشکلیں وہاں وتی لک و شانیت۔ مشکلیں وہاں تا ایتی شتر نہ انت،
باید انت مردم بجد بہ کت۔

کوڑویں و ڈیا پکس و پادار نہ ہت: دنیا تا پایدار انت، گردان انت۔ ہر کس، ہر ساہار یا شے وتی باری و بہت
خروت۔ کس قاتم و نام نہ انت۔ پے اے جہان و کس پھر نہ بندیت۔ اے کتی نہ انت۔

شوگ و بچک: ریتکیں ساہا پچک و رسدگ۔

کوڑو و کوڑوگ: بچ و کوڑو و کل بوڑوگ و پختہ بوڑوگ۔

کولہ و کورکت انت، ناظر بہت، نا پانگ نہت: ہا شے یا مردم و ساہار و کوش انت کہ بچ کار و سمیت یا در و عوارت۔
کوٹانی سرانہنگ: ہڈس و نہنگ۔ ہڈی بوڑوگ۔

کوٹانی جا گہ ول و سرانت: سکتیں ساحتاں وتی کس و عزیز و پیمان بوت کت۔ در و دورانی وہاں کوٹو ہم
ول و سرانہنگ بہت۔

کوٹو بوڑوگ: بچک۔ چیر بوڑوگ۔ ڈنگ۔ (2) بکلیں ہند و نہنگ۔ (3) پاد و دکل بوڑوگ۔

کوٹو گش بوڑوگ: گوں کوٹاں رڈوگ۔ کوٹو موش و کوکو بوڑوگ و رڈوگ۔

کوٹو ہنگ: دلوت و دستاں زمین و ہنگ و خاک و درنگ۔ مسیں دلوت و وتی پادیا دستاں زمین و ہنگ و
بچک۔ (2) ہر و شاہ بچک۔ ترموی گنگ۔ زور ہنگ۔ (3) پے ہنگ و ہر و تیار بوڑوگ۔

کوٹو، کٹر و کورماہی، لاپ و ہر نہایت: کوش، کٹر و کورماہیک لاپ و حراب کت، لاپ و رچیت۔ ہر
چیزے کہ ورے پانان ہور۔

کوہاڑ و روہنگ: پڈور بوڑوگ۔ (2) ترمو بوڑوگ۔

کوہاڑ ہنگ: کور و تچکیں آپ و چول ہنگ یا ہست بوڑوگ۔ (2) دریا و چولانی یا گورانی ہست بوڑوگ۔
(3) نریں گوک یا لیزہ و پڈور بوڑوگ۔

کوہ و ہنگ: جان کشیں کارنگ۔ مشکلیں کاریے و ہنگ۔

کوہ و ہنگ: کوہ و کٹر بوڑوگ۔ کارہانی و تاوانی بوڑوگ۔ (2) مردم و سر و رنج و اندوہ یا تاوان و ہنگ۔

بھیل، کوشٹن ء کال بند

(3) بادشاہ یا حاکم ہرگز۔ (4) نامداریں مردم ء کم نام بونگ۔ بے عزت ء کم شرف بونگ۔
 کوہ پڑوہنگ: سنگ ء پتھیم ء پتھین یا گول دگر از باب پڑوہنگ۔ (2) سنگیں حرمیں کار ء کنگ۔ ناہنگ۔
 نیوٹگیں کار ء کنگ۔

کونج ء کنگ: دھڑک۔ کنگ زور کنگ۔

کوہی ماں سر ء کوہ ء انت، ہرگز ء پوچن نے بچ ء انت: صیدتی دہری نہ کشتہ ء ماں کوہ سران انت۔ بلے بچ ء
 مات کوشیت کہ آئی ء مازہ منی زہک ء گنت۔ مات ء دتی چنگ ہنڈو دوست انت کہ ہر شے ء ہدائی ء داہگ دار
 انت، ہما صید کہ نہ کنگ ہم آئی ء سر ء کنگ ء پو دتی چنگ ء لولوک انت۔
 کسے دریا گول فڈھاں کیلیہ، کسے گولاں گول فڈھاں پائی: دریا گول فڈھاں کیل بوت نہ کنت ء ناگونک پہ
 کونجک ساریت۔

کسے دتی کوشیں ہمیل ء ہیلاں، پہ بیدانی کوشٹن ء کیلیہ: پہ بدولہانی بدیں تزان ء پد کوشی آں کس دتی سنگت
 ء کوشیں ہمراہ ء ہیلاں یلہ نہ دنت۔

کچھ کوشت پد نہ بونگ: کسے بچ نہ کوشگ، ہرچی دل ء کیت کنگ۔ بے میار بونگ۔ دت سر بونگ۔
 کز کز کنگ: چہ گنت ء آواز در آہگ۔ (2) ساہ کنڈن ء و ہد ء ساہ ء توار۔ (3) فریاد کنگ۔ آہ ء زاری کنگ۔
 کیساں داگے نا کواہیت، زیارتاں گول کوشیت: پد ہنڈویں ء نقصان وہیں کار کنگ۔ نیز کار ء داریں مردم
 نے زیادیں حرج درن کنگ ء دتی فڈھاں کار کنگ شریں جبرے نہ انت۔

کیسگ پر سیسگ انت: سوب ء پل پہ رسگ انت۔ پڑیں لوت یا کیسگ ہائی ء گنت کہ آہر سیسگ یا ہمواد سر بہ
 بیت ء کیسگ ء بڑت بہ کھت۔ سوب ء پل آسانی ء دوست ء نہایت۔

کین ء آپ ء کنگ: کار پے ء نہ کنگ۔ بے فح بونگ۔ بے ہمیل بونگ۔ نیون کنگ۔
 کین کنگ: ہونگ۔ (2) اولاک ء دم ء نہ تر وگ۔ (3) پہ کار پے ء نہ کنگ ء نیون کنگ۔

کین کنگ: کین ء گول کار کنگاں ہنگ ء کار کنگ۔ ڈکار ء روہر ء ہلسون کنگ۔ (2) دم بونگ ء ہنگ۔
 کین بچ ء کائی کنگ: انچوش کنگ کہ دویں کنگ زمین ء بنگ انت۔

کین ہمول کنگ: تو جیل ساڈگ۔ جیلہ ساڈگ۔

گ

گاجیل گنگ: وڑگ ججاگ غور گنگ۔ (2) دولت عکاہ ججاگ، ایر بڑگ پد عکگک ع ججاگ ع ایر بڑگ۔ روست گنگ۔

گارانت ضدوگوں جاڑین جوناں (گوارانت ضدو کہ چنگ و چنگ انت): آزال ع کہ بیچ نیست بزاں گار انت۔ چنگیں چنگ پہ مات ع یا پہ پت ع نک ع نام نیاریت ع نا آہاں ع چہ سکلیاں پھر بڑریت۔

گار بونگ: برباد بونگ۔ تاوانی بونگ۔ (2) بیگواہ بونگ۔ نہف بونگ۔ پہ پن ر و گ۔ پتھاں بونگ۔ سر بند بونگ۔ گار ع گسار بونگ۔ کسٹر بونگ۔

گار پڑیگ: ژر سب ع تہادور ویک۔ گار ع بیگواہ گنگ۔ مشکل ع جبال ع دور ویک۔ تاوان بار گنگ۔

گار گنگ: ماکان ع پناں دز موش کنے: تاوان بار بونگ۔ بلے پت ع پول دکہ بندے ع گنگ، بھو کہ اگس چیز ماکان بہ کبیت ع گار بہ بیت ع کس ع پڑائی ع شوہاز ع پناں بہ پٹیت۔

گار گنگ: بیگواہ گنگ۔ پت گنگ۔ (2) جاہ برباد گنگ۔ زوال گنگ۔ پیران گنگ۔ سر ع وڑگ۔

گار بڑگ: بیر بڑگ۔ حون ع بیر بڑگ۔ حوض گنگ۔

گار ع گسار بونگ: گار بونگ۔ (2) برباد بونگ۔ جاہ بونگ۔ گم ع گار بونگ۔ زیان بونگ۔ گار ع گور بونگ۔

گال آک: جبر گنگ۔ احوال ویک۔ تران گنگ۔ گالوار گنگ۔

گال ع بولی بونگ: تران گنگ۔ جبر ع نوک گنگ۔

گال ع پڑیگ: گت ع پڑیگ۔ انچوش گنگ کہ کسے گت یہ جنت۔

گالی بونگ: حال ع احوالی بونگ۔ گند ع بند گنگ۔ جبر ع حال گنگ۔ تران گنگ۔

گاماں ر و گ: ہم گام بونگ۔ ہما دی ع ر و گ۔ راہ ع گام ع ر قار ع ر و گ۔

گاماں گنگ: تیزیں گاماں ر و گ۔ تیز ر و گ۔ گاماں تیز گنگ۔

گاماں بڑگ: گاماں کو طر ع سست تر گنگ۔ سستیں ر قار ع ر و گ۔

گامانی دو گنگ: کتو کے دیجا کنزگ۔ بھوگ۔ ر و گ۔

گامانی کو طر گنگ: نرم نرم ع ر و گ۔ گاماں سست گنگ۔ (2) روا ع بند گنگ۔

گام ع پڑیگ: انچوش گنگ کہ دولت یا مردم وئی گام ع روا جاں مردت۔

نیل، کوشتن، کمال بند

- گام بنگ : نوک رُوگ - جُزُوگ - (2) دیما کزگ - گاماں رُوگ -
 گام گنگ : گچ گنگ - ماپ گنگ - قدم گنگ -
 گام گچ : رواج - رِقار آئی - مُموگ - پاوے گام - قدم - (2) کارے - بندات -
 گام گچ زُوگ : نوکیں کارے - بندات گنگ - بچدے پنا گنگ - (2) جُزُوگ - گام بنگ -
 گاڑ گنگ : بیج درج بُوگ - مان کی گنگ - بندیک - یا سادوڑیں چیزے - عودت ماں و ت - آڑگ -
 گاڑ گنگ : چیزے - عودان بُوگ - (4) جاگے - سزک گنگ - پادانی لنگا کانی سَراوھک - عودان گنگ -
 چاڑگ - (5) لکو بُوگ - لک دیگ -
 گاہ دیگ : پہ ضانت - چیزے ایر گنگ - رہن گنگ - (2) لٹاڑگ - چوھک - عودانانی گنگ -
 گاہ و رخ : جیننی نادر اسی ہے - (2) دلوانی نادر اسی ہے کہ کزک - عودہ - روتے چلاپ - و رکپ - ایت -
 گاہ و رُوگ : پہ ضانت - ایر گنگیں چیزے - نہ گردیک - پہ رہن ایر گنگیں مال یا چیزے - پد نہ بنگ -
 گٹھانی ایر گنگ : لاغر بُوگ - (2) نارضانی - کم بُوگ -
 گٹت بُوگ : آپ - چول بنگ -
 گٹت - گٹت بُوگ : زہر - زہر بُوگ - ہا کہ پہ زہر گٹت - عودات - ائت -
 گٹتوی پادا گنگ : گٹت دوری گنگ -
 گٹت بنگ : دل - ہا ہار گنگ - یونی - ارمانی بُوگ -
 گٹتیاں پس بُوگ : کسانیں جاگے - ہا زیں مردمانی یا سہارا نی بچو جاگہ گنگ کہ دم اش - ہر مہ بیت - میگ نہ
 بُوگ - جاگہ نہ بُوگ - بنگ بُوگ -
 گٹت - گٹت بُوگ : گت - سہرا بُوگ - ظاہر بُوگ - پاشک بُوگ - (2) دزوگ - بند بُوگ یا گٹتیں - حیرے -
 دزوگ بُوگ -
 گٹت - بُوگ : جبر - سزگ بُوگ - نہ بنگ - (2) بد عہدی گنگ - زبان - و رُوگ -
 گٹت - بُوگ : گٹت - بدل گنگ - عود کہ ہتے - بندات گنگ - (2) گٹت - نہ بنگ - جبر - نہ زبرگ -
 گٹت - بُوگ : گٹت - بِن گچ گنگ - گٹت - ہنا گنگ -
 گچال - عود بنگ : اڑ - عودہ - دور دیگ - تاوان ہار گنگ - بچال گنگ -
 گچال - بنگ : اڑ - بچال - بُوگ - تاواں ہار بُوگ - بچتاں بنگ -
 گٹت - بُوگ : حیر - بِن گچ گنگ - دزا - جیں تزان گنگ -
 گٹت گنگ : مادکین مال - پہ ز - عودل - بنگ -

پہل، گزشتہ کال بند

- گٹ گٹنگ: ڈٹ گٹنگ۔ چٹنگ۔
- گٹ گٹنگ: سکین ویک۔ پینڈی گٹنگ۔ (2) ٹرنگ۔
- گٹ گٹنگ: دشنی گٹنگ۔ نہنگ۔ (2) کسے گٹنگ۔ (3) نہ وہیں سکیں ویک۔
- گٹ گٹنگ: شعر بنگ۔ وہداں زہیر گ۔ چٹنگ آرگ۔
- گٹ گٹنگ: پنجو ہاز جاگ۔ چٹنگ گٹنگ کہ گٹ گٹنگ۔ ہازیں ٹوکاڑ صلوات۔ گٹنگ۔ آواز بند ٹونگ۔
- گٹ گٹنگ: پھر بنگ۔ گڈر بندگ۔ (2) میارنگ۔ باہوٹ گٹنگ۔ (3) کسے گٹنگ۔ چیز پے بندگ۔
- لوپ گٹنگ۔ (4) پھر بنگ یا پھر نرانت کاری کاری کار پے یا چیزے کسے۔ سراجو کم گٹنگ یا آئی۔ سرے ویک کہ پے آئی۔
- بے سیف انت۔ چٹنگ گٹنگ۔ سرائنگ۔ (5) گٹنگ۔ مک گٹنگ۔
- گٹنگ۔ مشکل۔ آسان گٹنگ۔ کسے گٹنگ۔ گٹنگ۔ سٹی۔ سووی۔ آسان گٹنگ۔ (2) راہے چٹنگ۔
- گٹنگ ٹونگ: کسی ٹونگ۔ دست گٹنگ ٹونگ۔ دست۔ بند ٹونگ۔ (2) حاجت مند ٹونگ۔ (3) راہ نہ
- ٹونگ۔ دام۔ ٹونگ۔ (4) چٹنگ۔ چٹنگ۔ جواب دات نہ گٹنگ۔
- گٹنگ پاچک: گٹنگ ویک۔ دپ بنگ۔ پدپ کسے۔ چٹنگ۔ گٹنگ ویک۔ گٹنگ گڑگ۔ گٹنگ۔
- گٹنگ۔ پاچک: گٹنگ۔ کوات گڑگ۔ گٹنگ۔ دور ٹونگ۔ گٹنگ۔ دور گٹنگ۔
- گٹنگ۔ چٹنگ: گٹنگ۔ جاگ۔ چٹنگ۔ (2) شعری دیوان۔ سر شپ۔ رند پہلوان۔ شاعر۔ دتی
- گٹنگ۔ چٹنگ۔ چٹنگ۔ گٹنگ۔ گٹنگ۔ گٹنگ۔ گٹنگ۔ گٹنگ۔ گٹنگ۔ گٹنگ۔ گٹنگ۔
- گٹنگ۔ چٹنگ: چٹنگ۔ گٹنگ۔ کسے۔ سرے ویک۔ کار پے۔ انچ دور ویک۔ کہ آئی۔ گٹنگ۔ بے وس۔ بہ بیت۔ پے
- زور کسے۔ سرے ویک۔ کار پے۔ یا زور۔ گٹنگ۔ پے دور ویک۔
- گٹنگ۔ چٹنگ: کوکارنگ۔ گٹنگ۔ گٹنگ۔ یا ٹونگ۔ آواز۔ چٹنگ۔
- گٹنگ۔ چٹنگ: مشکل۔ چٹنگ۔ ووی گٹنگ۔ تاواں بار گٹنگ۔
- گٹنگ۔ چٹنگ: ماں صوت۔ غازی۔ چٹنگ۔ چٹنگ۔ (2) آواز۔ چٹنگ۔ کہ کس مرانت کہ
- کئی آواز۔ چٹنگ۔
- گٹنگ۔ لوپ۔ ٹونگ: چٹنگ۔ چٹنگ۔ چٹنگ۔
- گٹنگ۔ چٹنگ: ہازیں۔ حمر۔ گٹنگ۔ آواز۔ دور نیامگ۔
- گٹنگ۔ چٹنگ: دشنی۔ بدواہی گٹنگ۔ پے بنگ۔ گٹنگ۔ رند۔ ٹونگ۔ گٹنگ۔ پے۔ زیادہیں گٹنگ۔ ٹونگ۔
- گٹنگ۔ ویک: گٹنگ۔ پاچک۔ گٹنگ۔ دتاں زور ویک۔

بھل، گوشٹین، ڈکال بند

- گٹ غویک: گوز ویک۔ ہار، قید یا کنڈیک، ولوپ گنگ۔ (2) امانت گنگ۔ (3) باہوٹ گنگ۔
- گٹ جڑوگ: آواز و بند بونگ۔ گٹ و گلو و گنگ۔ گٹ و گنگ۔
- گٹ و گنگ: مشکل ددی گنگ۔ پوزور کے و سر و گنگ۔ گٹ و ولوپ بونگ۔ چٹی بونگ۔
- گٹ گنگ: ماہیک و گٹ و گنگ و آئی و روتاں گنگ بلے لاپ و گل نہ گنگ۔
- گٹ گنگ: لوئک۔ دامانی لوئک۔ (2) گنگ گنگ۔ گٹ و گنگ۔ (3) راہ و بندگ۔ مان و بیک۔ دم گیر گنگ۔ گٹ و گنگ۔
- گٹ و گنگ: گردن و بندگ۔ گوز و گنگ۔ چیز بے و ماں گوزا ولوپ گنگ۔
- گٹ و گنگ: گٹ گٹ و گنگ۔ (2) دو مردم و آپ یا آئیں چیز و باری باری و گنگ۔
- گٹ گنگ: گٹ گنگ۔ لوئک۔ (2) گٹ پاچک۔ ڈک۔
- گٹ و گنگ: جیک و گنگ۔ (2) گٹ گنگ۔ بے وں گنگ۔ گٹ گیر گنگ۔ دتاں کے و گٹ و سٹ و بیک۔
- گٹ و گنگ: مشکل و آسان گنگ۔ (2) پٹیکس دینڈ و نراز و کیشک۔
- گٹ و گنگ: بازیں جاک و گوز و گٹ و گنگ۔ آواز و بند بونگ۔
- گٹ و گنگ: چہ بازیں جاک و گوز و گنگ۔ آواز و بند بونگ۔
- گٹ گیر گنگ: کنس گنگ۔ گٹ گنگ۔ گٹ و زور پر و بیک و کنس گنگ۔ گٹ و وارگ۔ گٹ و گنگ۔ (2) جبر و بیلگ۔ گٹ گنگ۔
- گٹ و ولوپ گنگ: مردے و یا چیزے و وئی یاد کر بے و سر و پے چٹی گنگ۔ (2) گوز و گنگ۔
- گٹ بونگ: کنس بونگ۔ لفس گیر بونگ۔ گٹ گیر بونگ۔
- گٹ و بیک: باہو و بیک۔ گٹ و چیز بے و ولوپ گنگ و گنگ۔
- گٹ و گنگ: گٹ و گنگ و گنگ۔ باہو و بیک۔ (2) ساہ و قبض گنگ۔ گٹ گیر گنگ۔
- گٹ گنگ: گٹ گنگ۔ سلام گنگ۔ گنگ گنگ۔
- گٹ و گنگ: شہر و دو گنگ و وہداں گٹ بونگ۔ کپ بندگ۔
- گٹ و گنگ: چوہ و لیتار و آگ۔ (2) نارضا بونگ۔ زہر گنگ۔
- گٹ و لیتار بونگ: زہر گنگ۔ دپ و گنگ و سر گنگ۔ بھرائی و بیک۔
- گٹ گنگ: چہ ہار یاں پتے و بچک۔ دوست گنگ۔ ڈورگ۔ چائی گنگ۔ و بچک۔
- گٹ و بچک: پد و بچک و گٹ و گنگ و بچک۔ کوڈ گنگ۔ (2) پٹک و آسٹک و بچک و بدن و بچک و بچک کہ پوزور گنگ و جریک۔ بے بیت۔ پوشاک یا گڈ و بچک و بچک۔ (3) جینی گڈ و بچک و بچک۔

بھیل، گوشتن ء کال بند

گڈر مکو بونگ: ہوا گنگ۔ ننگی گنگ۔ ننگی گنگ۔

گڈرین جہنگ: خڑیں گڈرین یا بھلی دم ء چوٹ ء بنگ ء ناک گنگ کہ پڑاہ مدروت ء دوش بہ بیت۔
گڈر گنگ: بچک ء کسان عمری ء دشترے ء نام ء گنگ۔ (2) میٹھ ء خاطر ء آؤ کیں جنیان ء عزت و بیک ء
رے کہ جنین ء سرگیک یے سزا دینت۔

گڈر مان و بیک: درنگیں یا ننگیں گڈر ء بچک و بچک۔ گڈر بچک و بچک۔ گڈر بچک۔

گڈر انت کہ گوراہ بخت: ہر ساہاروتی و ہد ء پاس ء حزن بیت ء کار آمد بیت۔

گڈر بونگ: جائیداد ء سرکاری بونگ۔ (2) بے اولاد ء مزگ۔ بے اولاد بونگ۔ (3) بے اولاد ء بے وارثیں
مرنگین ء مال ء بزرگ۔

گڈر خڑ بیک: بے وارثیں ء بے اولادیں مرنگیں مردم ء مال ء دوتی گنگ۔

گڈر گنگ: ناہ ء وزگ۔ (2) ناہ ء کالک ء چہ گڈرگ ء جدا گنگ۔

گڈر بھیل ء سر تیس آست: مشکل ء جنجال پتے نہانت، ہازانت، ڈرگہانی چوگان ایوک ء بھیل ء کلاہک نہ
انت۔ دکہ بازیں کواہک ء جواب و بیک ء کارانت کہ ننگی انت۔

گڈر ء ڈر گنگ: ہور ء تور گنگ۔ نیچا گنگ۔ بے رود بندیں کار گنگ۔ بونگ ء مان و بیک۔

گڈر بونگ: بے عزت گنگ۔ بے پردہ گنگ۔ (2) چیز یے ء بے سبب ڈر بچک یا بچک ء بند گنگ۔ (3) ماتی
ننگ ء کسے ء جان ء گنگ۔ پے بے کچی کسے ء دست بچک۔

گڈر ہنگ: رنگیں گلہر ء ہازار یا دست رون نیچا گنگ ء بندگ۔

گڈر ء کول ڈمبک نہ بیت، نیس کول بلیک ء چن بیت: اگس گزاروتی ڈمبک ء قدر ء نہ زانت کہ آئی ء
پردگ ء پوشیت گڈر نیس ء پوتی رنگ ء ہر چہ بہ بیت۔ کس پہ کس ء پھر نہ بندیت۔

گڈر انسانی کزات و بیک: زہر کزگ۔ نارضا بونگ۔ دیم ء تہار گنگ۔ نہ دوش بونگ۔

گڈر اں قیمت بے حکمت نہ انت، کم قیمت بے صلح نہ انت: ہر شے ء کہ گزراں بہانت بزانت کہ شتر انت ء
کار آمد انت بے کم ارزشیں شے چہ صلح ء حالی نہانت، بزانت کہ حرابی ءے کون انت۔

گڈر ہنگ: ضد گنگ۔ از گنگ۔ پے کار یے ء گنگ یا کہ چیز یے لوگ ء از گنگ۔ مر گنگ۔

گڈر ہنگ: ڈنڈہ ء زہرگ۔ بڑے بندگ۔ پھر بزرگ۔ دوست دارگ۔

گڈر ہنگ: پے ملانی یا بھلی دم ء چوٹ ء بنگ ء ناک انچوش گنگ کہ گڈر ء ریش بچک مدروت ء ذراہ بہ بیت۔

بیل، کوشین و گال بند

گرخت و نیم گنگ: برامری و دو بہرہ گنگ۔ چیزے و دو بہرہ گنگ۔

گردان و گولان: ترہ گردکنان۔ بیل کنان۔

گردنگ: گھوڑنگ۔ ہم وارہ ہم نسوں گنگ۔

گرد و گاڑی گنگ: مقابلہ گنگ۔ جنگ گنگ۔ (2) پٹنگا و گوارنگ۔ (3) پہ جنگ و غوغا و گورنگ۔

گردن و لہ ازگ: چہ بے زعدہ بے ساری و گردن یا سر و یلہ بونگ و یک دیم و غیل و لیگ۔ (3) ایردتی گنگ۔ گئی گنگ۔

گردن و لہ گنگ: مرکز بندگ۔ ضد گنگ۔ نہ گنگ۔ (2) کسے و منت گنگ۔ (2) دولت و اولاک و مرگ و لایک بونگ و آئی و سرے ماں زمین ایر گنگ۔

گردن بندوش گنگ: گردن و تاب و یک و گنگ۔ یک و گنگ۔

گردن و پڑ و گنگ: گردن و پڑانی پچھو پڑ و گنگ کہ گردن وارگ مہ بیت۔ (2) میار یک بونگ۔ بحالت بونگ۔ (3) تادان و زرگ۔

گردن و تاب و یک: گردن و پڑ و تاب و یک و گوریک۔ (2) دیم و گوریک۔ انان گنگ۔ نہ گنگ۔ (3) حکم و نہ زرگ۔ سرتابی گنگ۔ سرکشی گنگ۔

گردن و یک: پلہ مرزی گنگ۔ پے کسے و خاطر و عت و را تاواں بار گنگ۔ (2) دولت و راہ و آگ۔ دولت و رامہ بونگ۔ (3) کوش و یک۔ مال یا دولت و پے کوش یا حلا رگنگ و ایر یک بونگ۔

گڑ و دوہ گڑ نہ بیت، نوک کینگ و (نوک بندگ) ڈز نہ بیت: نوک کینگیں مردم مدام تاوانی بنت پیمہا آہانی شکلیں زردا دست و نہ کپ انت پچھو کہ آدم و را کہ گڑ و کپنگ آئی و را دومی برہ گڑ و نا ذراہی گوں نہ کپیت۔

گردن و چنگ: گردن و زرگانی گڑ نہ بونگ۔ گردن و دور بونگ۔

گردن گنگ: نہ گنگ۔ سرتابی گنگ۔ سرکشی گنگ۔ حزن مردی گنگ۔

گردن و گنگ: رنگلیں گردن و منت و موش گنگ۔

گردن و نہ دارگ: چہ تا ذراہی و سبب و گردن و مدارگ۔ (2) کمزور بونگ۔ نا توان بونگ۔

گردن نہ و یک: راضی نہ بونگ۔ نہ گنگ۔ ایردتی و گئی نہ گنگ۔

گرس گنگ: چہ خدہ لاپ و حزن بونگ۔ لاپ و رو بونگ۔

گرس و گنگ: و زرگ۔ خدہ و پڑ و گنگ۔

گراں نیسی گنگ: رندہ کپنگ۔ (2) بے راہ بندیں کار گنگ۔

بھل، گوشتن و کال بند

گرگاں مئے ہول، میٹاں مئے ہار: ہر جاگے سر کھیبت ہما ملک و رسم و رواج و زورگ لوٹت، گرگانی رم و گوں کے تراہولگ لوٹت، چو گرگاں ہول بہ جن تہاں کہ در بازی مہ بے خاکس میٹاں گون کے، جو ہماں بہ بار۔
گرگاں گلے چت کہ چاہے و مخرے گہت: یلہ نئیں دولت پہ گرگ و رستراں سو بے، بے دئیں جاہر کہ حرے پہ کھیبت بزاں کہ گرگانی شام انت۔

گرگانی چھاڑگ: گرگانی ہولاڑگ۔

گرگنگ: گرگاننگ۔ گرگینگ۔ چیزے و گرگان و بڑگ۔ (2) خدنگ۔ نہنگ۔

گرگ وارت یا نہ وارت، وپ نے حوشین انت: زور اور مدام خریناک انت، ایسی و مثال ہما گرگ انت کہ وپ و مدام حوشین انت، مدام خریناک انت۔ دار و بنگ و ہایدانت کہ چہ ہر زور اور واتی اتان و گور بہ بیت۔
گرگ و پنگ گرگ بیت: ہر ساہار واتی بہہ و روت۔ بنی آدم بہ کئے یاد کہ ساہارے آوتی رگ و روت۔
گرگ و وولگ و بنگ: کسے و جو و آپ و راہ و بنگ۔ (2) تاواں ہارنگ۔

گرگ و ہوٹ بے پتہ نہ انت: گرگ و کار بنگ و و زگ انت۔ آئی و ہوٹ بے پتہ نہ انت۔ ہے و ز و ہر کار و ہر و۔

گرگی مان بنگ: چو گرگ و بھڑ و بنگ۔ (2) بنگ و ہڑ و بنگ۔

گرگنگ: چیزے و دوستگانی نیام و ماں نگ یا اہرنگ و آئی و سراجزے و ہر و بنگ۔

گرگ و بنگ: ہریشاننگ۔ (2) دست و پچہ بونگ۔ گٹ و گرگ۔

گرگ و بنگ: پچنگ۔ گرم گرگ۔ (2) زہر گرگ۔

گرگ و سر و بنگ: نیمروچ و منزلنگ و گوات پختہ و لنگ یا چ لوگ و گوات پختہنگ و لنگ یا گوات پختہ و آرا بنگ۔

گرگ و بنگ: زہر گرگ۔ نہوش بونگ۔ نائب بونگ۔ (2) چیزے گرم بونگ۔ بوم گرگ۔

گرگ و بنگ: دو بندیک یا ساہار یا کہ ہے رنگین چیزاں و ت ماں و ت ڈک و بنگ۔ گنگ و بنگ۔ (2) بنگ۔

گرگ و بنگ: بندیں چیزے و بنگ بونگ۔

گرگ و بونگ: بنگیں گرگ و بنگ و بنگ۔ اڑائیں چیزے و بنگ۔

گرگ و بنگ: گنگ و بنگ۔ بنگ و بنگ۔ ڈک و بنگ۔

گرگ و بنگ: گرگ و بنگ۔ بنگ و بنگ۔ بنگ و بنگ۔

گرگ و بنگ: گنگ و بنگ۔ دپ و بنگ۔ ڈک و بنگ۔

بیل، گوشتن ء کال بیل

گرہب موزنگ: گشگ ء دور ویک۔ (2) قبر پہ نام ء نہ بونگ۔ (3) درگلی ء بے کسی مرگ۔
 گرہب بونگ: رگانی بونگ۔ پادہ رگانی بچو بونگ تاں کہ غلام یا بندی حسرت یا تنگ۔ کن انت۔
 مزیوگ بونگ: مزیوگ ء زارنگ۔ سٹیس نہ دشیں ساعت ء زار ء پو ہانگ۔
 گشگ بونگ: بچگ۔ برحگ۔ پد کترگ۔ چگ۔ ڈور ویک۔ ر مگ۔ (2) ہڈوش و ترگ۔ بنگ ء میدان ء
 بے سوب ء آہگ۔

گشا بونگ: گشا بونگ۔ بازگالوارنگ۔ (2) مزنیں کارے بونگ۔ (3) ٹم بے ء سر ء ویک۔
 گشا بونگ: رادہ زو بونگ۔ زو بونگ۔ گار بونگ۔ ڈور پنت بونگ۔
 گس بونگ: برباد۔ بے حسرت۔ شوم۔ (2) ہا کہ آئی ء لوگ بھنگ ء برباد بونگ۔
 گسی بونگ: ڈرگت بونگ۔ گت بونگ۔

گشان ء بونگ: زال ء گشان ء چہ سر ء بیک گلبے دور آہگ کہ تو یکیں ء دوستیں مردے ء آہگ ء
 ستاگ زانگ بیت۔

گشکار بونگ: گشکار بونگ ء گشکار بونگ: گشکار بونگ ء گشکار بونگ۔ گشکار بونگ ء گشکار بونگ۔
 گشکار بونگ: گشکار بونگ ء گشکار بونگ۔ گشکار بونگ ء گشکار بونگ۔

گشکار بونگ: گشکار بونگ ء گشکار بونگ۔ گشکار بونگ ء گشکار بونگ۔
 گشکار بونگ: گشکار بونگ ء گشکار بونگ۔ گشکار بونگ ء گشکار بونگ۔

گشکار بونگ: گشکار بونگ ء گشکار بونگ۔ گشکار بونگ ء گشکار بونگ۔
 گشکار بونگ: گشکار بونگ ء گشکار بونگ۔ گشکار بونگ ء گشکار بونگ۔

گشکار بونگ: گشکار بونگ ء گشکار بونگ۔ گشکار بونگ ء گشکار بونگ۔
 گشکار بونگ: گشکار بونگ ء گشکار بونگ۔ گشکار بونگ ء گشکار بونگ۔

گشکار بونگ: گشکار بونگ ء گشکار بونگ۔ گشکار بونگ ء گشکار بونگ۔
 گشکار بونگ: گشکار بونگ ء گشکار بونگ۔ گشکار بونگ ء گشکار بونگ۔

گشکار بونگ: گشکار بونگ ء گشکار بونگ۔ گشکار بونگ ء گشکار بونگ۔
 گشکار بونگ: گشکار بونگ ء گشکار بونگ۔ گشکار بونگ ء گشکار بونگ۔

بھیل، گوشتن، کمال بھد

گل و گڑگ بونگ: باز گل بونگ۔ شادان بونگ۔

گل بھنگ: لڑک۔ لکھک۔ (2) گوں پاداں ڈندنگ۔ پادمال بھنگ۔ لپا بھنگ۔

گاہہ دو تاکوئی و پیداورانت: دہل چہ بندانت و زانگ بیت، چہ ابتدا و زانگ بیت کہ اے دہل و روم چون انت، شتریں شمرہ دنت یا نہ دنت۔

گناہ و گورگن انت، و مہب و آہوگ بڑگی آنت: زور اوریں یا امیدیں نئیں گناہ کار و بدل و بھنگ و لاوارث نئے و دیم و کن انت۔ گور و بدل و آہوگ و مہب پہ گور و گناہ و بھنگ بیت، چوشیں ناروائی شترانت۔

گنج بونگ: مال و دولت و ہا زونگ۔ مالدار بونگ۔ سیر بونگ۔ آباد بونگ۔

گنج بے ترنج نہ بیت: مال و دولت بے جنجال و بے رنج نہ بیت۔ ہستی و مال داری ایوک و نہایت، گوں دت و غم و اندوہ کار بیت۔

گنج و بونگ: زہر گرگ۔ زہر بونگ۔ بدتب بونگ۔ (2) درگی چیرے و سگ زہر و بدتام بونگ۔

گنج پے وقت زو پے جہاں: دتی مال و دولت و مدے، بلے پہ کس و دتی زو و تہار مد کن۔ و ش لسانی شتریں جہرے۔ گندلاں زوگ: گوں جینے و پوت و واب بھنگ۔ (2) شہر ہی و زوگ۔ (3) و پھنگ۔

گند و بھنگ: از و جنجال و صاف بھنگ و خاطر و دیوان بھنگ۔ (2) گند و گوار بھنگ۔ گالی بونگ۔ مجلس بھنگ۔ گند و بھنگ بونگ: گندگ بونگ و نہ بونگ۔ برے گندگ و برے نہ گندگ۔ ہما کہ برے گندگ بیت و برے گندگ نہ بیت۔ (2) کم دزائی بھنگ۔

گندہ لویں بانگلیک، پتل شہ بیت، کوسگ بیت: حرا جیں و پد نبودیں دہل و باروا گوشک بیت یا ہما مردم و حیوان کہ کار و کرد و شتر نہ انت و بے بیہ انت۔

گندہ جن و آسپ و ٹٹو، بے چا بک و ساز نہ بہت: بھنگ و جھٹیلں زال و بے رفتار و ٹٹو نئیں مادن چا بک بھنگ لوتخت و کس نا آراہ و نیانت۔

گنگ و دام بونگ: حیران و بھنگ بونگ۔ (2) حزان نہ بھنگ۔ بچ نہ گوشک۔

گنگ و زبان و گنگ و مات سر پھر بیت: ہر کس و بیک و بچہ کار بیت۔ گنگ و حمر سر پدی نہ انت۔ بلے آئی و مات نہ انت کہ گنگ و اشارہ و معنی و مطلب بچی انت۔

گواپاں گرگ: جین و نموداں گرگ و بھنگ۔ بے عزت بھنگ۔

گوات و ایر آنگ: پہ ڈہل و سر نایا کہ پہ بھنگ و سر و بڑ بونگ و رند گواتی نئیں نازاہ و جان و ذراہ بونگ۔ (2) گوات و کم بونگ۔

بیل، کوشتن و کمال بند

کوزات و ٹونگ: کوزات و ٹنگ ہر راہ و پھل ٹونگ۔ کوزات و چھوٹی پلے آہک۔
کوزات جن ٹونگ: نازاہ و دووار نازاہ ٹونگ۔ نازاہ و چھ کوزات و کوشتن و بے پھریزی و سبب
دووار نازاہ ٹونگ۔

کوزات جنگ: ڈنگ۔ کوزات ویک۔ کوزات ٹنگ۔

کوزات و جنگ: ناجوزی بے کہ مردم و دوپ، دست و پا و چوٹ بہت۔ باد و جنگ۔ اورنگ۔ باد۔
کوزات چھڑ: کوزات سر۔ کوزات و سر ٹنگ و وہد۔ بیگاہ۔

کوزات ویک: ڈنگ۔ کوزات جنگ۔ چیزے چھ کوزات و ٹونگ۔ (2) کسے و جنگ و آئی و دوپ و دویم و کوزات ویک۔
کوزات و ویک: چیزے و پ صاف ٹنگ و چھ ٹنگ یا بال ویک۔ ہیرتیں چیز و ٹنگ ویک یا ہیر و ویک کہ
کوزات نے بہ بارت۔

کوزات و سر ٹنگ: کوزات و ٹنگ۔

کوزات و سرگ: کوزات و کم کم ٹنگ۔

کوزات و ٹنگ: کوزات و ٹنگ۔

کوزات کپت ٹونگ: ڈن و سر و یا کوزات و دوپ و ٹونگ۔ جاگے و اندیم نہ ٹونگ۔

کوزات و ٹنگ: کوزات و کم ٹنگ۔ کوزات و بیل آہک۔ کوزات و بند ٹونگ۔ (2) ایر ماد ٹونگ۔

کوزات ٹنگ بیہ و پ و ڈن دان و: نادیستیں مردم ٹنگ و ہوں کس۔

کوزات ٹنگ: ہوں ٹنگ۔ (2) چھ زوری و سر و ڈنگ۔ (3) ڈنگ۔

کوزات کوزگ: کوزگ۔ لاپ و کوزات ٹونگ۔ ٹنگ ٹونگ۔ ٹنگ۔ چست ٹونگ۔ جس ٹنگ۔ ڈہرگ۔

ٹنگ۔ الماسگ۔ (2) ریش یا ٹنگیں جون و کوزات و پڑ ٹونگ۔ پڑ ٹونگ۔ پلگ۔ (3) پڑ و ٹونگ۔ (4) ہوا

ٹنگ۔ ہوں ٹنگ۔ زہر کوزگ۔ سرگ۔ پا آہک۔

کوزات و کوزگ: پھکار و کوزات و اندیم ٹنگ۔ کوزات و دویم و ٹنگ و پھکار و سزاپ ٹنگ۔

کوزات و کوزگ: کار و نیا ٹنگ۔ دل و تب نہ ٹونگ۔ در و نہ ڈرگ۔

کوزات و نہ ٹونگ: سنٹار و ٹونگ، کس و راماں نیازگ۔ (2) مسٹ ٹونگ۔ بے ہواہ ٹونگ۔

کوزاتانی زار و آہک: پھ ڈیل و سر نازاہ و پھ پڑ ٹونگ و مسٹ ٹونگ و واہک دار ٹونگ۔ (2) کوزاتی و

سر و سر ٹنگ و کول زیمیرانی سر و تاج ٹنگ۔

کوزا جارا ٹنگ: رسال آہک۔ پیغام رواں ویک۔ ساٹگ لوٹگ۔

بھیل، گوشتن، کال بند

گواہ روئیک: مفتیں تزان گنگ۔ بھنگ گنگ۔ (2) ٹرسینگ۔ پاد توپ روئیک۔ (3) پے ساگک، رسال رواں روئیک۔
گوانگن، عیشیں لیو زیر آنت، بیگک، عا توئیں، حن دار آنت: مزنیں مشکلاں طاقت ور، زوراکیں مردم داشت
کن آنت۔ گزانیں بارماں جو گئیں لیوہ بڑت کن آنت، لوگ، شیر زالمیں چنین داشت کن آنت۔ ہر کس، نا کس ہر
کارگت نہ کنت، طاقت، بوو، برکت کارے، سرجم گت کنت۔

گوانگ روئیک: کوانت، نہ کس: پے دگرے مال، ٹڈی، ہوس گنگ، بھنگی، ٹڈی، ٹڈی۔

گوانگ بنگ: توار بنگ۔ آواز روئیک۔ جاہ بنگ۔ (2) پیدت، گنگ، توار بنگ۔

گوانگ گنگ: توار گنگ۔ آواز روئیک۔

گواہ بڑگ: شاہدی روئیک۔ (2) گوانگ۔ راستی گنگ۔

گوانہی روئیک: شاہدی روئیک۔ (2) ہست بوئیک۔ (3) طاہری گنگ۔ پیداک بوئیک۔

گوانہی جو تروگ: شاہدی روئیک۔ (2) بچ، عریگ بوئیک، پیدرائی، گواہ۔

گوانہی آں روئیک: استلاں روئیک۔ (2) چیز یے، عشب، ڈن، عا، رگنگ۔ درمان، عشب، ڈن، عا، رگنگ۔

(3) چیز یے، عا، مال، عا، ہری شپاں، ڈن، عا، بندگ۔

گوانگس گنیت، دھتران، ٹھیب: گوانر کہ مال، غرز، کمزور، بہ بیت، وتی، دھتران، ٹھیب، عا، وام، دارانی نام، عا، ور کنت کہ

چماں چیز، نا چیز، صحت بہ کہیب۔

گوانی، بنگار، مردانی، توار، مان آنت، یادگار: یادگاریں، کارمان آنت، تاریخ، بہرے، جوڑ بنت۔

گوانہی روئیک: نرم بوئیک۔ اہ، ماد بوئیک۔ کئی بنگ۔

گوانہی بڑگ: تھیب، بنگ۔ ویم، کنزگ۔ چست بوئیک۔ (2) روچ، چو، در آگ، عا، زند کین، نرز بوئیک۔

گوانہی بڑگ، آگ: تیزیں، گاماں، آگ۔ (2) پے بدیں، یا ٹھیب، نیت، عا، ارادہ، تھیب، بنگ۔

گوانہی بڑگ، تروگ: بچک، عا، چیز یے، عا، بنگ، عا، تروگ۔ اشتاپی، تروگ۔

گوانہی بڑگ: گوان بوئیک۔ ذمہ، بوئیک۔

گوانہی بڑگ: پھر بڑگ۔ ساگ۔ دت گنگ۔ پے مردی گنگ۔ گت، عا، بندگ۔

گوانہی بوئیک: پوشوک بوئیک۔ (2) کر، بوئیک۔ گوان بوئیک۔ (3) گت، عا، بوئیک۔

گوانہی بوئیک: دست، عا، بنگ بوئیک۔ (2) نزیک، نزیک بوئیک۔

گوانہی بنگ: بیماری، گوان بڑگ۔ (2) نزیک، عا، آگ، عا، کو بنگ بنگ۔

گوانہی بنگ: پے بنگ، عا، چیز یے، دہال، بوئیک۔ بھنگ، بوئیک۔ بخر، بوئیک۔

بخیل، گوشستن و کمال ہند

گورنگ: ڈمب و کچک۔ (2) راہ و گول پئے و وزج و زرگ۔ (3) کارے بنا کنگ۔ (4) مقابل کنگ۔
گورنگیت پٹرو و، آخر مال بادشاہے گنت: زڑپہ زردار و عروت، زوراک و وٹھ مدام تیرانت۔ گورسز زڑپہ
چنت و بچ بہ کنت، آہاں یادگرے بارت یا بادشاہ۔ آگور و وتی قسمت و زانت۔ بخیل و متزی و کم توان و دولت
پڑاہاں و زانت، پدگران انت۔

گورنگ: ساگ۔ پیگ۔ پھریگ۔ دستانی دل و دارگ۔ والینگ۔

گورنگ: اشتر، اسپ، خریا اولاک و تاچک کہ زانگ بہ بیت کہ کجام تیز ترانت۔ (2) گول پئے و مقابل
یونگ۔ گول پئے و کاریے و ہم دست یونگ۔ (3) پدوک و گول پئے و گورچ یونگ۔ (4) مال و دولت و
تھیگ۔ (5) یک کر یونگ۔ کرنگ۔

گور و کرگ: وت و پئے و نیک و کنگ۔ (2) پئے و کش کرگ و اوشگ۔ نزکی کنگ۔

گور کرگ بنگ: گور گنداں بنگ۔ گور کرگ و یک۔ تیلانک و یک۔ پھناد بنگ۔

گور کرگ و یک: تیلانک و یک۔ گور کرگ بنگ۔

گورم و ایر و یک: دریائے گورم و آگ و رند گورم و بزدوش و زرگ و پدی یونگ۔ (2) گورم و چست یونگ۔

گورمبارنگ: بگل کنگ۔ گلابیش کنگ۔ امبازاں کرگ۔

گورم و بنگ: دریا و چولانی پتیاب و آگ و ہلاں یونگ۔ (2) جنجالے سر و کچک۔

گورم موش و یک: لگانگ۔ بنگ۔ تیلانک و یک۔

گوری یونگ: شک یونگ۔ قرہان یونگ۔

گوزیت امر و زرگامانی و فریب و شاہ و واران: امر و ہر کسی گوزیت۔ روچاں ہر کسی و تی تیلانک و نت بلے بے
ہمانت کہ اے جبر و زانت۔

گوزیت سال و ڈنکال بلے بہ مانیت گور و بنگلیں گون: کوش انت کہ بذات گور و کس و شت، گور و دیدت
کہ بذات پیداک انت، شد یک انت، نان لوہیت، آئی و تاچک و سر و نان زرت و وتی کوٹ و چیر و چیر و ات،
تاں کہ بذات و مہر گدیت، پیہا کوش انت کہ ڈکالیں سال و ماہ گوزنت بلے چر گریں نان و سبب و نشان
یونگیں گور و گون و پت نہ روت۔ مشکلیں و دہاں پایدانت کہ ہر کسی دومی و کار و بچیت و آئی و عدت و گنگ
بہ کنت چیا کہ جے بدیں روج آئی و سر اہم آتیک کن انت۔

گوروی گور و یونگ: تہا یونگ۔ درندان یونگ۔ اسپانی گت مال یونگ۔

گور و گور و کنگ: لانگ۔ پک پک کنگ۔ کلر کنگ۔ غزل غزل کنگ۔

بھل، گوشتن ء کال بند

- کونک ء سبک، مات ء سبک: کونک ء سبک ء دوتی ماتے چھک تاوانی جبرے نہ انت۔
- کوشاں ٹوٹریگ: بڑا رٹونگ۔ ڈاھ کرگ۔ سماہ نگ۔
- کوشانی باگ ویک: کوشانی کر نوز کر نوز ء تو ارنگ۔
- کوشانی بڑونگ: سٹیں ویک، نبیت نگ، کسے ء رارے نگ۔ پتے ء رادوی ء حلاف ء کوشک۔
- کوشانی پڑونگ: نرود مردونگ۔ ناتوان ء نرودونگ۔ نرگی لونگ۔
- کوشانی کرنگ: وت ء بے سماہ نگ۔ (2) ناسر پدی نگ۔ (3) گوش ء دن ء کول زور ء کونکار نگ۔
- کوش ء بولے ء نہ ورتگ: بے پرداہ لونگ۔ بے سدھ ء سماہ لونگ۔
- کوشت بھنگ: بڑا رٹونگ۔ گوشتناک لونگ۔
- کوشت ء آپ لونگ: لافر لونگ۔ پیک۔
- کوش ء تاب ویک: کسے ء بھار ویک۔ نر ء نہر نگ۔
- کوشت ء ایر رچک: لافر لونگ۔ (2) چرٹس ء نیم ء جان ء کوشت ء کم لونگ۔
- کوشتن چنگ ء، گوش گپت نشار ء: آ کہ وانا انت گوش گپتاں یا جگناں سر پد بت۔
- کوشت ء رچک: پڑوریں دلوت ء کوشت ء کم لونگ۔ لافر لونگ۔ دلوت ء پیک۔
- کوشت گھبھ وادہ کن انت، واد گھبھ چون ء کن انت: انجیں کار است کہ تو نبل ء نیست۔ کوشت ء واد
- پر رچت ء ایر کن انت کہ نہ گھبھ پلے اس وادوت بہ گھبھ گڈا چون ء کن انت؟
- کوش ماں گوش ء لونگ: خلوت ء سنگ سنگ نگ۔
- کوش ء بڑونگ: گوش ء ریم ویک۔ گوش ء آپ ویک۔ (2) گوش ء دور لونگ۔
- کوش ء پوزنگ: گوش ء پوزانی بڑگ۔ بے عزت نگ، کم شرب نگ۔
- کوش ء سورے ء نہ ورتگ: بے پرداہ لونگ، چٹی نہ مارگ۔ سر ء وت لونگ۔
- کوش ء نہ نرگ: ناسکی لونگ۔ بے پرداہ لونگ۔
- کوکاں بڑاگ نگ: پیک تیاریں کائیکر یے ء کول نروریں کائیکر ء ہم کارنگ۔
- کوک، کوک ء بڑونگ ء بچک کاریت: باید انت کہ مردم پتے دوی ء بچک ہاریت۔ اس کوک چہ بڑونگ ء دوی کوک ء
- زانت، باید انت کہ مردم مردم ء بزانت، آئی ء چیل ء عادتاں بزانت۔
- کوک ء بولے ء نہ ورتگ: بے سماہ لونگ، سدھ ء نہ لونگ، بے پرداہ لونگ۔ سکار نہ نگ۔
- کوک ء کوشت ء پیک دھے بس انت: حراہیں یا کم ارزشیں چیزے ء پیک کسانیں بہرے ہم بازار انت۔

بھل، گنوشتن ء گال ہند

گوگ عروت انت، سہد ء نہ اوشیت: سٹکیں ء بے پد کیس مردم ء کوش انت کہ مدام سٹنگ ء ٹلس انت، یک جا ہے قرار نہ گیت۔

گوگ وتی پوستا ء نہ جوییت: کس وتی کارانی حرابی ء نہ لوییت۔ کس وت ء راوت تاوان ہار نہ کنت۔ گوگ سٹر شد یک بہ بیت، وتی پوستا ء نہ وارت۔

گوگوٹنگ: کوں دست ء پاداں رَوگ۔ (2) کسانیں زہے کوں دوئیں دست ء پاداں بجزنگ۔

گوگ ء وتی کانٹ ہار نہ انت: ہر کس وتی بار ء وت بڑت کنت۔ گوگ ء کانٹ اگن دزاج ء مزن انت ہم بے آئی ء سہرا ہار نہ انت۔

ٹوکی ڈہانے، بڑے سائے گزانوہ بخت ء بڑے آگزانوہ: زبان ء کار نہ ٹنگ۔ بد عہدی ٹنگ۔ زبان ء ٹوٹیک۔ ٹوکی ٹنگ: چنوتی ٹنگ۔ روی ٹنگ۔ سٹکی ٹنگ۔

گولو خرام انت، آپھک نے حلا رانت: پد وتی نف ء فاندگ ء حیلہ سازگ۔ اگس گولوں حرام انت گڈا آئی ء آپھک ہم حرام انت بے کسے ء نف یا نقصان ء جبر بہ بیت گڈا لے وڑیں حیلہ ہم سازگ بیت۔

گولوخت ٹنگے رواجوں، بنگ بوت: دگرے ء کیگان ٹزیں آسڑے نہ اریت۔ گولو پھیا رَوگ ء وہاں بنگ جنت چیا کہ آئی ء ٹنگ ء رواجانی کیگان کنگ ء وتی رواج ء بے حال کنگ انت، نوں بنگ جنان ء روت۔

گولو ٹزج ٹنگ: بنگ ء ٹنگی ٹنگ بہت ء زوں ٹنگ۔

گوزم ٹنگ: اندازہ بنگ۔ (2) اندازہ بنگ ء چیز یہ دور ویک۔ (3) گمان ٹنگ۔ (4) ٹیک ٹنگ۔ وار ٹنگ۔ گونپ ء ٹونگ: ہمرگ ٹونگ۔ چہرگ ء بنگ۔ دروشم ء ٹونگ۔

گونپ ویک: رنگ ویک۔ رنگ ٹنگ۔ گھرہ ء تلاء ء آپ ویک۔ (2) سمبہنگ۔

گون ٹونگ: ہمرہ ٹونگ۔ سٹکی ٹنگ۔ بالا بندی ٹنگ۔ شوچ ء ٹنگ۔ کور ٹونگ۔ کور ء ٹونگ۔

گون بنگ: کار دارگ۔ ٹسٹ ٹنگ۔ بڑ ماہگ۔ ٹنگ ٹنگ۔ سٹکین ویک۔ اولاک ء ٹزی ٹنگ۔ ٹنگ ٹنگ۔ ٹنگ بنگ۔

گوچھان چہ گوالگ ء کیعتر نہ داریت: ہر شے یا ہر کسے ء وتی فذ ء کساس نے است۔ در پے کسے یاد کہ شے نے آچہ وتی فذ ء کیش داشت نہ کنت، ہے وڑے گوچھاں چہ وتی کساس ء گوالگ چہ وتی کساس ء کیعتر داشت نہ کنت۔

گون دارگ: ٹسٹ بڑت ٹنگ۔ سوٹو ویک۔ کوں بنگ۔

گوند ویک: سوگند ویک۔ (2) گوندواں ٹونگ۔

بھیل، گوشتن ء کال بند

گوٹھلاں مان بندگ: تیر باراں گنگ۔

کون ویک: کون دکر مال ء دتی پس ء یا پسانی ہوار گنگ۔ (2) دیم ویک۔

کون وکر ء انت چو پگ ء انت، کون ورت ء انت، چو پگ ء انت: مشکل ء ویل کہ کون ورت ء بہ بیت، آئی ء
تورینا کی مارگ بیت۔ بلے وہدیتہ ہے وڑیں جنجالے کون دکرے ء بہ بیت، ہر کسی ول ء آسان انت۔

کون گنگ: ہمراہ بونگ۔ ہوار بونگ۔ (2) تب ء گنگ۔ ٹپ ورتگ۔ چپک۔ ٹپ ء گنگ۔ (3) کار ء
آگ۔ سر بونگ۔ پنگ۔ رسگ۔

کون گنگ: رواں ویک۔ دیم ویک۔ کون کسے ء پختی ء چیزے ء رواں ویک۔ راہ ویک۔

کون کسے ء جو ہان گنگ: کون کسے ء دیم بہ دیم بونگ ء بروری گنگ۔ (2) ہمراہ داری گنگ۔

کون کنکیں کار ء گنگ: تاوان ویک۔ تاوان بار گنگ۔ عزاب ترگ گنگ۔ دروی گنگ ء گنگ۔

کون گنگ: ہمراہ گنگ۔ رواں ویک۔ زسیگ۔ (2) تو جیل سازگ۔ (3) در مان ء ٹپ ء گنگ۔

کون گجاں کون گنگ: ہمراہ بونگ، کاروان ء کون گنگ ء تر وگ۔

گنہار گنگ ہزات ء سر بنگ: بہانہ کنوک ء گناں جانیں مردم مام بہانہ سازیت۔ گنہار ء چو پگ ء وزاہ

بونگ ء ہزات ء سر ء ہنگ ء و پنگ ء مثال حیلہ بازی ء جان تاوانی ء کار نہ گنگ ء خاطر انت۔

کو پگ گنگ: دلوت یا مردین ء گنہانی چو پگ یا در گنگ کہ آبانی مردی توان بروت ء آمل مادیں مال ء
یا مردین جین ء سوار بوت مہ کس۔

کو ہر ء پگ: زمستان ء کسٹ اگس سر ء سارتی ء کم بونگ۔ (2) سارتی ء دور ء کم بونگ۔

گو پاک ء ہونگ: بے توار بونگ۔ جرکت نہ گنگ۔ گنہار ء زکت ء تر وگ۔

گنہار ء ویک: بھیل ویک۔ تو بہدپ ء ویک۔

بھل، گوشتن ء کال بند

ظہر و زرگ : ناشای نگ۔ زدی نگ۔ خرابیں کارنگ۔ (2) بدیں دانگے کواہک۔ (3) چوتی قد ء کساس
ء ہستریں جبر یے نگ۔

کینہہ جنگ : چچو زردوم جنگ۔ (2) تور ء جنان ء چچو سر ء زرگ۔

کوتانی کنگ : بے نج نگ۔ بے پردہ نگ۔ بے عزت نگ۔ جنگ ء ژند نگ۔

گیر آزرگ : یات آہگ۔ یات کچگ۔ پلو ء ہندگ۔ ذکر نگ۔ سر ء مارگ۔

گیر آہگ : یات آہگ۔ ترانگ ء کچگ۔ ترانگ ء ہندگ۔ گیر ء کچگ۔

گیر ء کچگ : یات ء کچگ۔ گیر آہگ۔

کینن پتار بونگ : ساہ ء بند بونگ۔ شمار گوبونگ۔ ساپار بونگ۔

کینن ء پوزنگ : ساہ کنگ۔ آرام بونگ۔

کینن کنگ : ساہ ء بزرگ ء آزرگ۔ دم ء کنگ۔ ساہ کنگ۔ کینن ء پوز بونگ۔

کینن یے کنگ : آرام بونگ۔ سارتن ساہ کنگ۔ ائین بونگ۔

کینن ء مان چنگ : ساہ ء دارگ۔ بے جرک ء توار بونگ۔ نوزنگ۔

ل

- لاپ اور آہک : لاپ اور بھیل ٹنگ۔ لاغر ٹونگ۔
- لاپ اور بھنگ : لاپ اور چنگ۔ لاپ اور ڈرگ۔
- لاپ اور بڑگ : دلی لاپ اور نہ ڈرگ اور ڈرگ ٹنگ۔ بھلی ٹنگ۔
- لاپ اور پادا ہک : لاپ اور کوات ٹرگ۔ لاپ اور ڈھوگ۔
- لاپ اور بھنگ ٹونگ : لاپ اور چنگ۔ لاپ اور ڈرگ۔ لاپ اور بھنگ۔
- لاپ اور بھنگ ٹنگ : پھر مان یا در کئے انچوش ٹنگ کہ لاپ پھر بھج ایت۔ (2) لاپ اور بڑگ۔
- لاپ اور بڑگ ٹنگ : لاپ اور چنگ ٹونگ۔ چنگ اور لاپ اور ٹنگ۔ جنین اور پادانی گزاں ٹونگ۔ چنگ اور امیدواری۔
- (2) بے سیر اور جنین اور لاپ اور چنگ اور ٹونگ۔ (3) چہ ڈرگ اور لاپ اور بڑگ ٹونگ۔
- لاپ اور بڑگ ٹنگ : چہ لاپ اور ڈور ویک۔ انچوش ٹنگ کہ پھر ڈرگ اور ہم بھج مدرس ایت۔ بڑگ ٹنگ۔ (2) کسے اور
- تاوان ہاریں اور بے نفس کاریے اور کلا بھیش ٹنگ۔ (3) روزگار اور مزوری اور ویک۔ برسر اور روزگار ٹنگ۔
- لاپ اور بھنگ : لاپ اور ڈرگ۔ لاپ اور چنگ۔ لاپ اور بھنگ۔
- لاپ اور بھنگ : لاپ اور بڑگ ٹنگ۔ چیزے اور ڈرگ۔ لاپ اور ٹنگ۔ (2) چیزے بے ڈوئی اور ڈرگ۔
- لاپ اور بھنگ : کسے اور ویک اور بند ٹنگ۔ روزی یا روزگار اور بھنگ۔ چہ کار اور روزگار اور ڈرگ۔ دار اور بڑگ
- ٹنگ۔ (2) ٹون ٹنگ۔ کم اور ڈرگ۔
- لاپ چار ٹنگ : لاپ اور کڑگ اور ڈرگ۔ لاپ والیگ۔
- لاپ چارینی ٹنگ : ڈرگ، لاپ اور وار ویک، پیش اور خوش ٹنگ۔
- لاپ ویک : ڈرگ اور حرج اور ویک۔ (2) ڈرگ ویک۔ (3) ڈرگی چیزے اور لاپ اور بھنگ۔
- لاپ ویک اور آہک : چہ دیریں راہے اور آہک۔ (2) پامیت اور جاہے اور ڈرگ۔
- لاپ اور چنگ : لاپ اور ڈرگ۔ لاپ اور بھنگ ٹونگ۔ دست آہک۔ لاپ اور بھنگ۔

پیش، کوششیں، کمال ہیں

لاپ و روئیگ: پتہ در پونگ۔ (2) لاپ و مزن پونگ۔

لاپ و تروگ: لاپ و رچک۔ دست آگ۔ ڈڑوچنگ۔ لاپ و پچ پونگ۔

لاپ و پچک: سوکی پونگ۔ سک ٹوڑگ۔ (2) لاپ و دروڑنگ۔ لاپ و پچک و ناوڑای۔

لاپ و سوچک: سوچک گنگ۔ تاوانی گنگ۔ تو ریگ۔

لاپ و سیر پونگ: چور و سیر گنگ۔ (2) آباد و شمال پونگ۔

لاپ و سیری و پچک: و شمال پونگ۔ سیر پونگ۔

لاپ و شو پونگ: مات و آخری چک پونگ۔

لاپ و کش پونگ: وہیں و کائی تروگ۔ پ لاپ تروگ۔ (2) منت دار پونگ۔ (3) مڑوری

گنگ۔ زہمت گنگ۔

لاپ و پچک: بے کار و بے روزگار پونگ۔ (2) خدیک پونگ۔ (3) سیر لاپ پونگ۔

لاپ گنگ: روت گنگ۔ (2) کیش و تروگ۔ (3) مایک و لاپ و پ و پچ گنگ و صاف

گنگ۔ (4) کھنکس مال و سنگدان و دو کہ لاپی اعضا ہانی در گنگ۔

لاپ کہ گزرت و دستان سنگ بڑیت: شدہ لاپ و دستان ہر چیز جات کنت۔ شدہ کین لاپ ہر کار پر مائیت۔

لاپ و ٹوگ: روتانی آواز و یک۔ خدیک پونگ۔

لاپ و لگت جگک: کسے و روزیک یا روزگار و بند گنگ۔ کوں کسے و بد و ای گنگ۔

لاپ لیٹ و تروگ: لیٹ و تروگ۔ (2) دروی یا تاوانی پونگ۔ (3) پش و تروگ۔

لاپ پشلی جگک: لیٹ و تروگ۔ لیٹ و پ لیٹ پونگ۔ دروی پونگ۔

لات و منات نانگک: حدائی نہ گنگ۔ بے مہذبیں کار گنگ۔ (2) بد و عاو یک۔ (3) حداء تو ا رہ گنگ۔

لاز گنگ: چو پ و آپ رچک۔ پ و آپ و یک۔

لاڑ گنگ: مستی گنگ۔ ٹہل گنگ۔ ناز و غرہ گنگ۔ (2) کسے و حداء کیش دوست دار گ۔ (3) شیکل گنگ۔

لاش پونگ: نیم مرگ پونگ۔ گنگ۔ بے ساه پونگ۔ بے جان پونگ۔

لاش گنگ: پتے را پچو جگک کہ آنیم مرگ و بے جان بہ بیت۔ جگک و سا پار گنگ۔

لاگ و لاگ پونگ: جبر نہ ڈوڑگ۔ بے بردائی گنگ۔ (2) ترموی و مستی نشان و یک۔

بھل، کوشتن و گال بید

لاٹری عزت و گنگ: سگ لاگر و زور بونگ، ہستاں بے ہست بونگ۔
 لام و تزگ: پے بنگ تیار بونگ، بنگ و تزگ۔ بنگی لشکر و کون بونگ۔
 لاک و بونگ: تیار بونگ۔ پے کاریے گنگ و ساڑی بونگ۔ پے بنگ و سزین و بونگ۔
 لاک و بونگ: لاک بند و بچ گنگ یا آنجگ و بونگ۔ (2) سلاہاں چہ لاک و بونگ و بونگ و گنگ۔ (3) کلم
 شرف و بے عزت گنگ۔
 لاک و بنگ: چیر و کائی و تزگ۔ بیز کاں بونگ۔ چیز بے و چیر گنگ و تزگ۔
 لاک و گنگ: سزین و بونگ۔ (2) پنگ و چیر و چیر و بنگ۔
 لاک و بونگ: بڑ بنگ گنگ۔ شلوار و در گنگ۔ بے عزت گنگ۔ (2) لاک و بنگیں گد و بچ گنگ۔
 لاہ آرگ: آرش گنگ۔ ہلہ گنگ۔ بیز آرگ۔ جلوہ گنگ۔
 لاہ بنگ: بڑ انز کرگ۔ (2) اشٹاپی پادا گنگ۔ (3) سر و اہر و بنگ۔ بزنہ گنگ۔ رامہ بونگ۔
 لاہ و بنگ: لوہ و بنگ۔ و رک و بنگ۔ بیز آرگ۔ بیہار و بنگ۔
 لائینگ و پائینگ: شٹی۔ آنڈری۔ لوفری۔
 لہاں گھات تز بنگ انت، بنگلیں رضا پھت گنگ انت: ڈالانی لہاں قوم و راج تز بنگ و پک گنگ
 انت۔ ساگ و سور و قوم و راج ہم و دل و ہم تک گنگ بے لہاں پے ساگ و پے وندہ بنگلیں رضامندی پکارا انت۔
 لپ بونگ: سیر و ساری جین و چہ مرد و بنگ و مال و حق و بونگ و بنگ۔
 لپ لپ گنگ: بے سزین جواں گنگ۔ تز بنگ۔ ٹرڈ و لپ گنگ۔
 لپ بونگ: چہ لپ و لنگ یا نا جوڑی و سبب و بدن و بونگ۔
 لپ و بونگ: کسانیں زبکے کیر و لپک و بونگ و دور۔ سنت گنگ۔
 لپ لپ گنگ: جبرے خزی و در نیا گنگ۔ جبر و دہاں گنگ۔ (3) واعدار گنگ۔
 لپ بونگ: مردم یا ساہدار و خروچک بونگ۔ چست بونگ۔ بنگ بونگ۔
 لپ و بونگ: بھن و بنگ: ہاڑ بونگ۔ بے اشارہ بے کسان بونگ۔ بلاہیں بھٹی و میڑی و بونگ۔
 لپ و بونگ: کول لاکاں بنگ۔ بنگ و بونگ۔ (2) پے مزگ و لپک و بونگ و بونگ۔
 لپک و بونگ: لپک و مال گنگ۔ ڈمب و بونگ۔ (2) کاریے گنگ و بھل و شان گنگ۔ (3) پے کسانیں
 چنے و زہر کرگ یا سبب بونگ۔ (4) نہ بنگ۔ زوراں سزین گنگ۔ سرد و زنی گنگ۔
 لپک بونگ: بنگ بونگ۔ نام و بونگ۔ رزوا بونگ۔

بیکل، کوشتین و کال بید

لٹک چنگ: شیطانی ننگ۔ فساد پیدا کرنے۔ (2) سہلیں ننگ و پاؤ آنگ۔ بے مقصد و روگ و آنگ۔ (3) سزگ۔

لٹک روونگ: بدنام ہونگ۔ رزوا ہونگ۔ چنگ ہونگ۔

لٹک شاگ: سرغڈ ننگ۔ (2) بے مقصد و بے فائدہ چیز و گردننگ۔ (3) جبر نڈ و روگ۔

لٹک لٹک: پے لٹک چنگ۔ (2) لٹک جان و روگ۔ (3) پے چنگ و لٹک و چست ننگ۔

لٹک لٹک: زرد مٹ ننگ۔ (2) چنگ ننگ۔

لٹک و لٹک ہونگ: مٹ و مٹ ہونگ۔ (2) نہ ننگ۔ نہ ننگ۔

لٹک و فوٹم لٹک وے گھت: فقہا و رضائی نہ انت۔ کس فراغت کجام لٹک کاری کنت و کجام تا۔

لٹکانی نام و کرگ: دو زمان و زاہ و یک۔ بے عزت ننگ۔ زالانی نام کرگ و بد کوٹنگ۔ (2) کسے و زال و

بدیں جبر و کوٹنگ۔ (3) زالانی سر و سوگند و روگ۔ حزنیں سوگند و روگ۔

لٹج و پڑوٹنگ: مہار نہ ننگ۔ ہم رواں ہونگ۔

لٹج و پڑنگ: پے لٹج ننگ۔ تام و لٹک۔ (2) سید و لٹک۔ سوئی ننگ۔

لٹج و جوٹنگ انت کسے ویم و دور کنت: لٹج جوٹم و نہ انت کہ زور و نہ بیت۔ باحیا و لٹج وار ہونگے

خاطرا گزائیں ویل و جنجال زور و نہ لوٹیت، بلے ہے کہ بلوچ و پٹک لٹج و حیا نے بہ بیت۔

لٹج و سر و مرگ: پوتی مال و ندی و عزت و وڈالاں روگ۔ پے ننگ و غیرت و دہانی و لٹک ہونگ۔

لٹج ننگ: مہار ننگ۔ شرم ننگ۔

لٹج و گرد و ننگ: چہ شرم و حیا و کپک۔ بے عزت ہونگ۔

لٹج کوں پتھال انت: بلوچ پے لٹج و مہار۔ غیرت و لٹج چہ انسان و پتھال پندرا بیت۔ بے لٹجیں مردم و پتھال

آپ نہ بیت۔

لٹج نہ کنت گلیر و کہ بے تاک و غیر کنت بے براہیں کار ننگ۔ نہ بوٹکین و ہونگ۔ در چک تاک وار بیت بلے

کلیر ہانت کہ تاک نہ کنت و بڑ کنت پمیشا پیدانت لٹک بہ بیت۔

لٹجی ہونگ: حجاب ہونگ۔ سر و پھل ننگ۔ پتھالی ایر پڑوٹنگ۔

لٹج و اتانی، نوکر انت پٹھالی: بڑ اتانی لٹج و خاطر انت کہ پٹھالی ناز و غرہ برداشت ننگ بیت، و کس تاکسے

پٹھالی پھر و نازاں لٹکیت۔

بیت، کوشن و کال بیت

لڈ و ہڈیگ: بھنگل و گیا بان رسیگ۔ بید ہاں دور و یگ۔ تہہ آپ و ہرانیں جاہ و سرنگ۔ (2) مشکل و جنجالاں ہڈیگ۔

لڈ و ہڈیگ: لڈگ۔ رڈگ۔ پڈ و گ و بار و اولاکانی سر و یگ۔

لڈگ و یوگ: چرک جاہ و لڈگ و دوی جاگہ و دارگ۔

لڈ و گون یونگ: کاروان و گون یونگ۔

لڈگ و وہاں سواس و ہند و لوک گنگ: سفر و رڈگ و ساری سفر و تیاری الٹی انت۔ سواس و ہند کہ لوک بیت راہ و نہ دزد و بیت و واچہ و رامزل و سر کھت۔

لڈ و گنگ: آپہں چیزے و د کہ چیزے و ہاں گنگ۔ (2) چرک و کار و بڑگ۔

لڈ و گنگ نہ بیت: بے پکراتیں و کم ارشیں شے پداگ یا پے حسد و گنگ و مسٹر گنگ نہ بیت۔ لڈ و پوگ و یگیا گنگ رگ بیت نہ کھت، آدمام لڈ انت۔

لڈ و ایر و یگ: بازیں مردمانی ملکہ و آگ و کار زوالی گنگ۔ لڈ و آرش گنگ۔

لڈ و ایر و یگ: لڈ و مان شاگ۔ فوج و آرش گنگ۔

لڈ و پڈ و یگ: جنگ و پڈ و لڈ و جلد و ڈرگ و یگ۔ (2) لڈ و پے ملکہ و سر و بیٹر و گ و ڈر و یگ۔

(3) گنگ یا گنگ و دار و مردان و یک یک یونگ۔

لڈ و یگ: لڈ و آگ۔ لڈ و سر اگنگ۔

لڈ و یگ: ہمائی و را کہ لڈ و یگ۔ (2) بد بخت یونگ۔

لڈ و یگ و یونگ آباد بیت بلے لاپ و یونگ آباد نہ بیت: ستمی و مزی بلا ہیں ہیے۔ آدم و کھت کھت و خوتی

لاپ و نہ وارت آباد نہ بیت، مدام شد یک بیت۔ کسے اس لڈ و یگ بدنت و لڈ و یگ بہ جنت یا لڈ و یگ کسے و بہ جنت آباد بیت بلے شد یک آباد و میر لاپ نہ بیت۔

لڈ و شور و یگ: لڈ و پے جنگ و تیار گنگ۔

لڈ و گنگ: ملامت گنگ۔ پیٹ و یگ۔ ہٹ و ہٹ۔ چانٹ دارگ۔

لڈ و یگ و یگ ہا لاد و یگان: لڈ و راکس ستر جان و پڈ و پہلوان بد بیت بلے لڈ و یگ۔ آئی و سر اپہر بندگی نہ انت۔

لڈ و یگ و مال و یگ انت و نہ ذال: لڈ و یگ سوکیں مرد و مال و دولت آئی و نہ انت و نا آئی و ذال آئی و بیت

چیا تیار و زوراک تریں مردے ایساں ہارت۔

لڈ و یگ: سر گنگ۔ لڈ و رڈگ۔

بھل، کوششیں، کمال ہیں

- لگ لگ: پادانی بھجکائی سرء ادھگ۔ (2) مٹ بونگ۔ مٹ لگ۔
- لگ لاپ بونگ: خد لاپ بونگ۔ خد یک بونگ۔ ہاکہ چہ لاپ خہم کھگ۔
- لکو بونگ: گاڈ لگ۔ پادو بھجکائی سرء ادھگ۔ چارگ۔
- لگم چو بونگ: اولاک جو واگاں دووی بونگ۔ تریگ۔ خروگ۔ بھرہ لگ۔ یادووی بونگ۔ خروگ۔
- لگم ویک: لگم جو ماں اہس یا حروپ ویک۔ (2) پابند لگ۔ کارے لگ۔ ویک۔ کڈن لگ۔
- لگم لگ: اہس یا حروپ لگم ویک۔ (2) بے دس لگ۔
- لگاڈ بونگ: کاریے جو نیام۔ ادھگ۔ کاریے نا تمام بونگ۔ بے پکا لگ۔ (2) کاریے جو شز بونگ۔ بھل۔
- خراب بونگ۔ (3) پتا دل کشی کاریے لگ۔ چہ سرء لکو ازیگ۔
- لگاڈ لگ: کاریے جو شز لگ۔ نا تمام لگ۔ بے پکا لگ۔ کاریے جو پیلو لگ۔
- لگ لگ بونگ: لیٹ و رگ۔ بے تاہیر بونگ۔ (2) پادانی زمین۔ لگ۔ لگت بونگ۔
- لگت بونگ: کون جو ندی پادو بونگ۔ پادانی خیر لگ۔ (2) خرو اہس یا ا شز و تی پشاد۔ پشع۔
- پکے۔ شام۔
- لگنی خیر آ رگ: ا ر و ک لگ۔ زور بونگ۔ بے دس لگ۔
- لگت ویک: پادو بھجک۔ ماں سرء لگ۔ خرو بھ ویک۔ لگت لگ۔ بونگ۔ پادانی بھجک۔ خیر آ رگ۔
- (2) تیگیں جون جو یاہدن۔ خیر آ رگ۔
- لگت لگ: چیزے جو سرء خروگ۔ چیزے جو سرء پاداں لگ۔ خروگ۔ (2) چیزے جو پزانت۔ بلے پنا۔
- دھی پادانی خیر لگ۔ خرو بھ ویک۔
- لگت مال بونگ: لگنی خیر آ رگ۔ بے ارزشت بونگ۔ بھاد بونگ۔ تباہ بونگ۔
- لگت مال لگت لگ: بے کج۔ بے کس اس۔ لگت بھوش لگ۔ تاواں بار لگ۔
- لگت و رگ: لگت بونگ۔ لگنی خیر لگ۔ تاواں بار بونگ۔
- لگ بونگ: زبان جو بند بونگ۔ بے توار بونگ۔ بھج بونگ۔
- لگ ویک: زبان جو چو پ۔ خرو لگ۔ خرو بونگ۔ زبا لگ ویک۔ (2) ملنڈ بونگ۔

بیل، موشتین و گال بند

- لعل نہیں جان و جنگ : جنگ و کارنگ۔ (2) و زگ۔
 لنتاں ایر ویک : بگ و ولماگ بونگ۔ پ کزیوگ و لٹنگ۔
 لنتانی بحر بونگ : بگ بونگ، کزیوگی بونگ۔
 لنتانی شک بونگ : پیرزگ بونگ۔ محلی بونگ۔ (2) چہ سارتی و سوب و لنتانی شک بونگ۔
 لنتانی شک چنگ : کاریے و سر و ارمانی بونگ۔ پشومان بونگ۔ پش پش و زگ۔
 لٹ جہر چنگ : شینگ بونگ۔ کسے و آگ و شینگ بونگ۔
 لٹ و بگ : لٹ و بگ۔ (2) لٹ و بگ۔
 لٹ بگ : کزیوگی بونگ۔ لٹ بگ و بگ۔
 لٹ بگ و بگ : کزیوگی بونگ۔ لٹ بگ۔ (2) چیری لٹ و ذراج بگ و سرری لٹ و آئی و سر و سوار بگ و
 مردم و پند و پنی یا پنی و پنی و پنی چارگ۔
 لٹ بگ : کسانیں چنگ یا مردم کہ کزیوگی بیت و لنتانی سر و زبر کت و ساہ و چہ پوز و کشیت۔
 لٹ بونگ : لٹ بونگ۔ ہوار بونگ۔
 لٹ بگ : راہ و زوگ و کت بگ۔
 لٹ و بگ و دور کت : لٹ و بگ بے پد کیس مردم کتس ناک انت۔ شرف واریں مردم گوں لٹ و پتلیں
 مردماں دپ نہ و منت پیتھا اگس و کہ راہے مہ بیت آ گورم و آپ و دور پکن انت کہ پوشیدہ بہ بیت۔ بے گوں
 لٹ و بگ ہم لسان مہ بیت۔
 لٹ بگ و بگ : بندیں و زگی چیز بے گوں لٹ بگ و دور بگ۔
 لٹ بگ و بگ : آ کہ وارت، آ گرون کتس ات نہ کت، آ و پ و کت لٹ و پ و انت، آ نہ و کتیں
 کت بے کت نہ کت، آ سر مند ام جہل انت۔
 لٹ و لٹ بونگ : بے وں و لا چار بونگ۔ لٹ و لٹ لٹ بونگ۔ لٹ بونگ۔ بگ بونگ۔
 لٹ بگ : راہ و لٹ بگ و زوگ۔
 لٹ بگ : جتال۔ ہت ہت۔ (2) بے و کت۔ کزور۔
 لٹ بگ : بہر بہر بگ۔ لٹ بگ بگ۔ چیز بے و ہا زیں لٹ بگ۔
 لوپ بونگ : بندی بونگ۔ قید بونگ۔ (2) بگ بونگ۔ کسے و سر و بے مقصد و بونگ۔

بیل، کوشتن، کال بیل

لوہ چھڑنگ: مشکل، جنجال، دور ویک۔

لوڑوڑنگ: فخر، کون دیکھا، نیچا، ہوا، ہوار، لوڑنگ۔ فخر، تو کیں پڑمانی، دت ماں دت بچنگ، ایک لوڑنگ۔

لوڑوڑنگ: بیل، پوسٹ، عیا، کھٹگیں، فرسے، اور الہڑیں، آپ آئی تہا گلہنگ، پٹانی، روہیگ۔

لوڑیک، کار، شہیت، وقتی مات، بھنگ، بخت، کروجیت: بے سہریں، کھنکی، کارنگ۔

لوگ، خا، روہیک: پڈوڑی، بیری، کیری، یا پکار، بیری، ایک، اناگت، کسے، لوگ، پھترگ۔ (2) اشتاپی، لوگ، آہک۔

لوگ، بڑگ: سالونک، بخت، بڑگ۔ سہر، اولی، شپ، سالونک، ہانور، کور، بڑگ، دور۔

لوگ، پاد، لوگ: بھنگیں، لوگانی، کروجگ، کوجہا، ہاں، روگ۔ (2) بن، در، چشت، نگ۔ لڈگ، بڑوگ۔

(3) گلہنگ۔ دزاں، ڈیہ، نگ۔ بے لوگ، جاگہ، نگ۔

لوگ، بڑنگ: لوگ، برباد، ویر، ندان، لوگ۔ (2) گلے، وار، ویر، ندان، لوگ۔ (3) لوگ، سہر، جیس، مردمانی

لوگ، بیل، روہیک، اور آہک۔

لوگ، پہ، خرؤم، خرؤم، پہ، لوگ: لوگ، جاگہ، بے مردم، نہ بیت، نہ تاکہ، مردم، بے لوگ، دو، اور، ڈول، وار

بیت۔ بے لوگی، شپ، جاہ، روج، جاہی، کس، نہ، بڑا، بیت۔

لوگ، بڑبچگ: لوگ، بیل، روہیک، کوجہا، بڑوگ۔ لڈگ۔

لوگ، سوچ، کہ، بڑ، خیر، اندازت: بے نفسی، کارنگ۔ پہ، نف، ہر، ہر، ہوس، عدوت، اتادانی، نگ۔

لوگ، سوچگ: لوگ، ویر، ندان، نگ۔ بے نہیں، کار، نگ۔ لوگ، ماندارگ۔

لوگ، لڈگ: وقتی، لوگ، یاد، اور، بیل، روہیک، کوجہا، ہند، جاگہ، بڑوگ۔

لوگ، ماندارگ: لوگ، سوچگ۔ (2) تاوان، روہیک۔ ہندی، ویر، ندان، نگ۔

لوگ، نمہر، کن، ہسایگ، ڈڈ، نہ، کن: وقتی، لوگ، یا، مال، اتان، کور، بے، کس، پہ، مال، کاری، یا، لوگ، بڑنگ،

ہسایگ، ڈڈ، نہ، کن۔

لوٹریں، سہر، نہ، بڑا، بیت، گلاہ: گلاہ، پاگ، بڑا، دار، اندازت، پہ، مڑا، داریں، بلوچاں، پہ، بے، بھکرات، بو، لائیں، مردمان

بڑا، دار، اندازت۔ بے، ارز، شیں، مردم، پہ، پاگ، گلاہ، نام، بھنگ، نئے، نیار، بیت۔

لوہ، روہیک: بیمار، روہیک۔ بھنگل، نگ۔ پاد، تراپ، روہیک۔ رند، بھنگ۔ ڈمب، بھنگ۔ ٹریگ۔ (2) پاجن،

بڑو، لولارگ۔

بیت، کوشتن و کال بند

لوہڑ بنگ: کوہ آپ و کوہا بنگ و چست بنگ۔ (2) چست بنگ و کوہ بنگ۔ (3) چنگ و کوہ چست بنگ۔
 کہ بنگ: پہ لنگر و سرگزگ و ترہا و گی و ما کوکار کہ پہ جار بنگ بیت۔ (2) ہا بنگ بنگ۔ بچہ بنگ۔ دزک
 و بنگ۔ انکر بنگ۔ (3) کچک و رانگ و سر بنگ۔

لہوانی لہنخ: ول و بازیں گرتی و وزبانی آگ۔ (2) زہیرانی زیرگ۔ (3) تراگ و کچک۔

لہوانی ایرا بنگ: ایر ما بنگ۔ ایر آگ۔ نرم بنگ۔ لہگ۔

لہم بنگ: نرم بنگ۔ (2) شست بنگ۔ (2) ایر ما بنگ۔

لہم و بنگ: جوڑ و بنگ۔ آسن و یا ما دن و جوڑ بنگ۔ لہنخ بنگ۔

لیب و بنگ: لیب و کیش بنگ۔ لیب و سوئیں بنگ۔ ہادی و بنگ۔

لیب و بنگ: لیب و کیش بنگ۔ لیب و سوئیں بنگ۔ لیب و بنگ۔

لیک بنگ: چیزے و چو کور یا در یا و در آگ و کنارہ و یا تاب و کچک۔

لیت و بیت بنگ: دز و گ و دزاش بنگ۔ راست نہ کوشتک۔

لیٹ و پہ لیت بنگ: لیت و بنگ۔ سر و چیر بنگ۔ لاپ لہنخ بنگ۔

لیٹ بنگ: لیت و ران بنگ۔ اے پہناد و آ پہناد و کچک۔

لیٹ و بنگ: سر و چیر بنگ۔ چیزے و وئی سر و دت لیت بنگ۔ لیت و پہ لیت و بنگ۔ لاپ لہنخ

بنگ۔ لاپ لیت و بنگ۔ پہناد بنگ۔ اے دیم و آدم بنگ۔

لیس و بنگ: کپ و دزاج کش یا کپ و چوٹ بنگ۔ کپ و دزاج بنگ۔ چیر و بنگ۔

لیزہ و دو چیز ایر کاریت، ہماریں شہانی دوریں پند: ہر ترمدی و زور آوری و تو جیل است۔ مستہیں لیزہ و راتہاریں
 شہانی دزاجیں ہار کشتی و چہ ایر ما دت کت۔

لیزہ آگس مست رانت، و اہندہ و بچہ کاریت: ہر سہاروتی قد و عزانت۔ کس بہرک و دت سر نہ بیت۔

لیٹ بنگ: کول دوی مردم یا چیزے و بندوک بنگ۔ سر و لینڈ بنگ۔ بچہ آگ۔

لیہہ و بنگ: زاری بنگ۔ ہدی لہدی بنگ۔ فریا بنگ۔ آہ و زاری بنگ۔

م

مات ء آگس بانور گتیں، پنجم ہند گنگ شردانگ آت: اے پہ کلنٹیں چنگ ء ہاروا گونشک بیت کہ پہ سیر ء بانوری ء زریب ء ہدوک انت۔

مات ء خوردے ویگ: بے عزت گنگ۔ اتی زاہ ء بدویگ۔

مائن وارگ: ہنس وارگ ہری بونگ۔

مات کہ پننگ روونیت، روچان پہ خوب گواذینیت: بچانی مات واری ء در منگی نہ گندیت۔ آدمام آسودگ ء دشحال بیت چیا کہ پننگ کہ لائق ء مزن بیت، مات ء پودیت۔

مات ء ہڈل ماتوشہ: مات مات انت۔ آئی ء جا کہا ماتو گپت نہ کنت۔ مات ء پے دتی چنگ ء مہر ء دوتی ء ماتو وات نہ کنت۔

مات ء (ہنگ) لوگ کہ چنگل انت، خرؤم پروت ء کاسے پہ چنت: لوگ یا جا گے کہ پل ء ہول بونگی انت بایدانت کس پشت مد کیب، مات ء لوگ بہ بیت یا بلک ء بایدانت کس بے بہر مہ بیت۔ اے محل پہ ہرس ء بے مہری ء ہاروا گونشک بیت۔

مات ء ٹیست پہ ماتو گزیب: بے ماتیں زہک پہ ماتو ہم گز بونگ ء زاری کنت۔ بے ویسں مردم پہ کسانیں ء کم تریں چیزے ء دوتی ول ء وٹس کنت۔

مات (بخن) ء یار ء سلام ویگ: کسے کہ بے وس ء لاچار بہ بیت ابلا ہیں ول ء جنجالے ء یہ کیب، آبلکیں ہر کارے بہ کنت۔ گوں دتی مات (یاخن) ء یار ء دوتی بوت نہ کنت بلے پہ لاچار ی بلکیں کسے پنچو ہم پہ کنت۔

ماتو آگس ماتے گنہارانت، شاہ مارانی گنہارانت (ماتو آگس مات ء گنہارانت، یک آردیں زہرہ ہارانت): ماتو ماتو انت، مات نہ انت پلے کہ مات ء گنہارانت بلے آئی ء زہر ء کنتا چو سیاہ مار ء زہر ء انت۔ آدمام چلو ء پہ بدنشی چاریت ء نہ وٹیں گت گنوشیت۔

ماتو بونگ: کار ء نیام ء ادھنگ۔ کار ء تھا از اندودی بونگ۔ کارے محل بونگ۔

ماتو بونگ: کار ء گتی گنگ۔ کارے ء نیام ء بلے گنگ۔

ماذن، ماذن ء (خر ء) گندیت مہر بیت: مردم کیے دوی ء گندیت کار میل کنت یا ہا کار ء کنت کہ دگرے ء رانگ ء دیکھتے۔

بھل، کوشتن ء گال بند

مارہ مریت بے کُلف ہم نہ ہر دھیت: مشکلیں کار ہن جو گنگ بہ بیت کہ آ کار ہم بہ بیت بے بچ رگے تاوان ہم مریت
چو کہ مارہ جتے پکند کہ کُلف سہ خوشت۔

مارہ عجبک: مارہ وئی بڈء بنگر گنگ۔ مارہ و زان کُش و یک ء و ت ء و رانگ رگ۔

ماروس یونگ: نیم بے ہوش یونگ۔ ننگ۔ زکت ء و زوگ۔ انوش یونگ۔

مارہ خوش دانت بے ہونہ ء و پ ء عجبک بیت: دو گل ء و دو پوتی یا امام چپ ء چوٹی پہ بلوچ ء عیبے۔ ہایدانت کہ مردم
راست ء پار سا بہ بیت چیا کہ مارہ امام چوٹ ء تاب انت۔ بے آ ہم ہونہ ء بھرگ ء و ہداں چکک بیت۔

مارہ کوشتن ننگک پراہ بند، بے دار ء کلکک بے راہ بند: مارہ کوشتن کہ من ء پ کوشتن درونہ بیت بے ننگک
ء رند دار کلکک ء بے عزت گنگ سکت تو ریت چیا کہ اے بے دووی تے۔ بے عزت ء کم شرف گنگ بلوچ ء
دوواں مان نیست۔

مارگیر ء آخل مار انت: مار یار نہ بیت۔ مارگیر ء جوگی شرفیوار ء بہ بھت، آہانی مرگ ء سبب مدام مار انت۔
پیشا گوں مارہ چست ء ایر یا یاری ء ہدو کی شرف نہ انت۔

مار خرؤم ء امام نکلیں ہونہ ء و پ ء نہ وارت: مردم ء را ہایدانت کہ چوٹی نکلیںاں سبق یزوریت ء آ کار ء
مہ کنت کہ ساری ء چہما کار ء تاوان ہار یونگ۔ ہونہ ء و پ ء کہ یک برے مار ء و ارتنگ ہایدانت کہ مردم ہما
ہونہ ء و پ ء پدا برت ء و ت ء مارا یوار نیست۔

مار وارت گندہ بیاہ مارے ہوارت: مشکلی کیت یا جنجال ء و بے گڈا حزینے بہ بیت۔ آس و زمنی بہ بیت گوں
حزن نامیں مردمے بہ بیت۔ ہے وڈ ء آس مار وارت گڈا ابلا ہیں مارے بہ بیت، پے کسانیں مارے ء و زوگ ء
تاوانی یونگ ء شرف تر انت کہ مار سیاہ مارے ہوارت۔

ماری ریز گزگ: بے تاہیر یونگ۔ بیج ء تاب و زگ۔

ماش ء گنگ یونگ: ریش یا سر ء میدانی تاک کپک۔ میدانی تھا اکنتیں مید ورا آگ۔

مال ء ایر و یک: مال ء چہ کوہ یا نڈرےں جا ہے ء یکپارگی بچہل ء آگ۔ (2) مال ء ہوری ء کشاری ڈگارے
ء مان شاگ۔

مال ء بھنگ: بھار۔ مال ء خرید گنگ۔ مال ء بہاؤ و زگ۔

مال ء بھر گنگ: دگرے ء مال ء پوت بھر یک ء وئی گنگ۔

مال پے بھر گنگ نہ بیت، ساہ پے سر ء پھر یزگ ء: مال ء دولت پہ ہڑ ء گڈا گنگ نہ بیت، ایسی ء حاطر اچہد
لوہیت۔ ہے رنگ ء زندہ پے پھر یزگ ء سا ننگ نہ بیت، موت آگی انت، کیت۔

بھل، کوشتن، گال ہند

مال ہر جو کنگ: مال یا اولاک ہر کنگ۔ تراں کنگ۔

مال حیرات پہ سُر، سُر حیرات انت پہ خیا: مال سرہ قربان انت سرہ صدقہ انت بے سُر اکس روت پہ حیا ہر بڑگ، پہ بنگ، مساتن، ہروت۔

مال ہر سُر نوڈگ: چہ مال ہر اول کیم بونگ۔ زرزہ مال ہر رواہ نہ دارگ۔

مال ہر صدقہ انت سُرانی، سُر پہ زکیت شاد ہانی: اکس سُر پہ مال رنگنگ بہ بیت نہ وٹی ہر حیرے۔ مال ہر دولت مند انت پہ سُر، مال پدا کیت بے بھکیں سُر پدا نہایت۔

مال ہر گوں ولہندہ قولے آست: مال مدام واہندہ حیرہ میارہ انت۔ مال واہندہ آزرگ و ہر حال کت گڈا واہندہ ہم پایدانت کہ آئی ہر ہسایت۔

مال گورہ ہر گوشت کا میش ہر کینگ: زیادتیں مال ہر زرزہ ہر کس سکت نہ کت ہر زیادتیں گوشت ہر دولت ہم نہ سکت۔ گوشت ہر کا میش سکت ہر دولت ناہ مال ہر دولت ہر گور۔

مال ہر مفت، ول ہر بے رحم: مفت مال ہر پہ ڈرگ ہر کارنگ، کسی ول نہ سوچیت۔ پہ دگر ہر مال ہر بڑگ ہر ذوال کنگ ہر کسی ول نہ روت۔

مال ہر مخزی، ورورہ قازی: بھیل ہر مخزی مال پہ وقت نہ انت، پہ دگر ان انت۔ آ کہ وٹی مال ہر دولت ہر وٹی سُر حرق نہ کت بز ان کہ آئی ہر دولت مدائی ہر انت۔

مانا کنگ بونگ: مہتل بونگ۔ کتیں دارگ۔ ماناگی۔ (2) چار ہر بچار کنگ۔ دو ونگ بونگ۔

مان آزرگ: کیش بونگ۔ ڈرگ۔ چہ تور انکس وزن یا کچ ہر کیش بونگ۔ (2) ڈر کینگ۔ بچرگ۔

مان آہگ: دوست بونگ۔ ڈل آہگ۔ (2) نام ہر قوارور آہگ۔ چیز یہ ہر آشکار بونگ۔ (3) گوں کسے ہر پ بھگی کنگ۔ (4) ڈیک ڈرگ۔ پہ بنگ ہر ہم پدیم بونگ۔ آہگ۔

مان بڑگ: بھگل ویک۔ چیز یہ ہر دستانی زور ہر دور ویک۔ بھگل کنگ۔

مان ہندگ: گوں ترندی ہر حیر ویک۔ گوں چیز یہ ہر بنگ۔ گوں بھگلاں نکاں یا گوں بھماتاں بنگ۔ زرداں ہندگ۔ زیریاں کنگ۔ (2) چیز یہ گوں دگر چیز یہ ہر ہتا بگ۔ (3) نادر اہیں چک ہر در مان ہر کنگ ہر آئی ہر

سینگ ہر گوں چنچ ہر ہتا بگ ہر ہندگ۔ چک ہر گوں در مان ہر مان ہندگ۔

مان ہند کنگ: کار ہر ہتا کنگ۔ (2) بنگ یا بہار ویک۔ کسے ہر رانہ وٹیں حیر کونھک۔

مان بونگ: تہا بونگ۔ اندر ہر بونگ۔ توک ہر بونگ۔

مان ہر کنگ: کسے ہر ہم ہر آہگ ہر راہ ہر ہندگ۔ ہر ہمگ ہر راہ ہر ہندگ۔ پت ہر چاگر کنگ۔

بھل، کوشتن و گال بید

مان پوشک: ڈنگ۔ گوں چادر یا شال و دوت و انچوش پتا بک و پوشک کہ بدن کندگ مر بیت۔ پوشک۔ ستر
کنگ۔ اندیم کنگ۔ (2) سر و کنگ۔ گند و یا چادر و بڈ و کنگ۔ بڈا بک۔ بڈا و بک۔

مان بھوک: راہ و تاب و بیک و ایک برے دکہ جاگے و تر و ک و رند و پ و تی منزل و تر و ک۔ (2) راہ و
بندگ۔ (3) جاگے و پ و ادار کی جگہ یا بھتل بونگ۔

مان بھو بیک: ساد یا دکہ انچیں چیز پے و دکہ چیز پے و پخت و بھو بیک و پتا بک۔ (2) مردے یا اولاد کے و سر و
مان بھوک و آئی و کنگ کنگ۔ پت و چا کر دنگ۔ بھک آرگ۔ کنگ کنگ۔

مان بھائی کنگ: جاہلی کنگ۔ بھچا نہیں گت کنگ۔ وپ و ڈری کنگ۔

مان بھنگ: چیز پے و توک و بھنگ کنگ۔ تہاڑ بیک۔ چیز پے و ماں دکہ چیز پے بھتر بیک و ڈاڑ بیک۔

مان بھنگ: پندور و کانی جا کہ و بیک۔ بڈ کنگ۔ وپ ماں وپ کنگ۔

مان بھنگ کنگ: در پے و بازار مان کنگ۔ بڈ کنگ۔ (2) بازار بیک۔

مان وازگ: ٹن و بیک۔ آس و بیک۔ روک کنگ۔ آس بھنگ۔ سوچک۔ (2) تادان و بیک۔

مان بھو بونگ: بھال بونگ۔ بھو بک۔ (2) بھتل بونگ۔ بھنگ۔

مان بھو بونگ: دم بروک بونگ۔ ڈند و ڈول بونگ۔ (2) ٹنگین بونگ۔ پریشان بونگ۔ (3) گڈر مند بونگ۔

مان بھو بونگ: بھتل کنگ۔ بھنگ۔ وازگ۔ (2) چہ حیر یا حال و گونڈی و بھیاں کنگ۔

مان و بیک: بھنگیں مروانی تھا آ بک۔ (2) کسے و کت و تہا دور کنگ۔ (3) آپ و تہا تر و ک یا کوزک۔

آپ و مان و بیک۔ (4) بھو بھنگ۔ بھو بھنگ۔ وڈ چک۔ بھو بھنگ۔ جوڑ بیک۔ آکڑی بھنگ۔

مان بھو بونگ کنگ: مہلوک و چہ ہر بھنگ و بھو بونگ۔ بھیا بھنگی آ بک۔ ایر بھنگ۔

مان بھو بونگ: ہور و بونگ۔ تالان بونگ۔ (2) رتب و آ بک۔ بھیا بھنگی آ بک۔ بھیا بھنگی۔ ایر بھنگ۔

(3) اگا کنگ۔ بھو بھنگ۔ بھو بھنگ۔

مان بھو بونگ: بھیا بھنگی و بھو بونگ۔ (2) چیز پے و تی و و تر و ک۔

مان بھو بونگ: آپ یا دکہ چیز پے و و بھو بونگ۔ بھو بھنگ۔ بھو بھنگ۔ بھو بھنگ۔ بھو بھنگ۔

(2) کسے و پندور و چیز پے و و بھو بونگ۔ (3) در پے و بھو بھنگیں چیز مان کنگ۔

مان بھو بونگ: جنین و در مان مان انعام و و تر و ک۔ (2) حیر و بیک۔ بھو بھنگ۔

بٹل، کوشٹن ء کال بیل

مان شاگک: ہرننگ ء شک بونگ۔ شک شک ء تالان بونگ۔ (2) چپ ء چاگردنگ۔ ارش نگ۔

مان چپک: شک سریں شے ء لگک یا جان ء تھار ڈگ۔

مان کچنگ: تھار کچنگ۔ تھار ڈگ۔

مان گنگک: سچن ء چنگ ء بندک ء مان گنگ ء دوی ہنگ ء گنگ۔ (2) بوجک یا گراباں بیاری مال ء از باب

مان گنگ۔ (3) شہمات یا کت ء چنگ۔ (4) تھماں گنگ۔ مین ویک۔ پیرنگ۔ (5) گماگ۔

مان گنگ: کچنگ۔ مان رچنگ۔ تھار ویک۔ تھار گنگ۔

مانگومان گنگ: پکارے ء نہ گنگ ء بہانہ گنگ۔ نیون گنگ۔ کہین ء مول گنگ۔

مان کچنگ: تھار چنگ۔ تھماں گنگ۔ پیرنگ۔

مان کیگک: مان اڈگ۔ دستک بونگ۔ انچش بونگ کہ کیگک مہیت۔ گنگ۔ اڈگ۔ سرف لینڈ بونگ۔

مان کیگک: کسے ء انچش گنگ کہ آمد کیش ایت۔ اڈینگ۔ جنجال گنگ۔ ڈرکت گنگ۔

مان لگوتگ: گڈ یا پتک ء کور ء ویک۔ (2) گڈیے سرف ء ویک یا سرف گنگ۔ (3) کور ء گنگ۔

مان ہرگ: جان ء تھار اہل ء چیر ء خون ء بندگ۔ چیزے ء ماں جان ء تھار ڈگ ء مانگ۔

مان گنگ: پد گنگ۔ گنگ۔ مانگ۔

مان نیازگ: نہ گنگ۔ حساب ء نیازگ۔ شمار نہ گنگ۔

مان گنگ: مال یا دولت ء زنگی بونگ۔ (2) آپہیں مال ء دولت ء زانگ ء دود ء سرمانگ ء شیر ء مان بچگ۔

ماہ ء زندے ماہ بنے، روج ء زندے سیاہ بنے: مردم ء شرف گندگی ء چنگاس گوں آئی ء کار ء کار پدان انت۔ ہا

کار ء گنے، ہائی ء آسرف گندے۔

ماہ ء جوبان ء بونگ: ماہ ء چپ ء چاگردنگ رگنیں کھک بونگ کہ ملک ء ہور ء آبادی ء لٹائی ء ٹیک پالی ء

زانگ بیت۔

ماہ ء دتی بونگ: لاپ پڑی جنین ء کچگ ء ماہ ء مذت بونگ۔

مایک ء چنگ: مایک ء بزرگ۔ مایک ء گوں گڑی یا ماہور ء اڈگ ء بزرگ بونگ۔

مایک گھیب، داو ء گن انت، داو گھیب چن ء گن انت: باز براں انجھی وہد کیت کہ راہ ء پد بیت ء

نادیم۔ مردم حیران ء بہتہ بیت کہ چے بکٹاں۔

بیتل، کوششیں، کمال بیتل

ماہیک، لاپ کنگ: ماہیک، تل کنگ۔ ماہیک، صاف کنگ۔

نہات خیشے کہ ہڈاں گیش انت: چوشیں وٹ نہات شتر نہانت کہ چو ہڈاں بدوا ہی بہ کنت۔

نہات ڈڑے کہ گوشاں پھو نہیت: آمال غزڑ کہ کم شترنی، بے عوتی کارانت، چراہاں بے مالی گہہ ترانت۔ آشہرہ
سپتے کہ زال، گوشاں بے پھو نہیت چرایا بے سہری شتر ترانت۔ چیزے، مردے یا مالے اگس درودہ، وارث چرائی
ہوئو کنگ، نہ ہوئو کنگ شتر ترانت۔

نہات سنجے کہ ول، عرونج انت: آسج عو مال یا کت، نف کہ مشکل، عرونج گول وٹ، عیاریت، عوشیں سرا
دروے ماں بہ وٹ، چرائی بے مالی جواں ترانت کہ مردم آرام، آسودگ انت، غم عرونج، بار نہانت۔

بھالہ کنگ: پھرمان، کیاس کوئو کنگ۔ (2) ہنگ، عھبہ، دل، آرگ۔

مکا کنگ: کوزیک۔ کوزگ۔ آپ، یا جا گے، کوزگ، کوزگ۔ چاے، دیم، آدم، ہوئو کنگ۔

سنت، عباتی: مالے یا ولوت یا زمین، سسٹ، سودا، گیش تریں ڈر، مال، کوزگ، یا کوزگ۔

سنت، ہوئو کنگ: بدل ہوئو کنگ۔ (2) برابر ہوئو کنگ۔ درور ہوئو کنگ۔

سنت، ہنڈو کنگ، یا کنگ: جنگ، یا دیم، پدی، لیب، دوی، سنت، عوش، کوزگ۔

سنت، عرائٹے، واریت: زیادہیں زورانی، دیم، عوزور، اورے، بداریت۔

سنت، عسٹ، کنگ: بدل کنگ۔ کر، عڈے، کنگ۔ ویک، عڈو کنگ۔

سنت، کنگ: برابری، کنگ۔ مردگ۔ مقابل، ہوئو کنگ۔

تھلس، کنگ: ہدگ، دیوان، کنگ۔ تزان، کنگ۔

تھوئو کنگ: یک، ہند، ہوئو کنگ۔ ہوار، ہوئو کنگ۔ نز، آگ۔ جم، ہوئو کنگ۔ ہرچک۔ زمب، ہندگ۔

تھوئو کنگ: نزارگ۔ یک، ہند، کنگ۔ نیجا، کنگ۔ تم، کنگ۔ چنگ، عار، کنگ۔ ہرچنگ۔ تھپ، کنگ۔ جم، کنگ۔

تھوئو کنگ، کندیت، رنگ، ڈوہیت: مردم، مام، گرے، کارانی، گیگان، عکنت۔ شتریں، یا حرائیں، کار، مام، مردم
چہ، گراں، جیل، کنت۔

تھوئو کنگ: نہجل، ہوئو کنگ۔ بنگل۔ صبر، کنگ۔ برداشت، کنگ۔ اوپار، کنگ۔

تھوئو کنگ، اندان، آگ: وٹ، وٹ، آگ۔ قرار، قرار، آگ۔

تھوئو کنگ، کوزو، ہوئو کنگ: سوب، کنگ، آسانی، نف، عسیت، آگ۔ ہندگ، کوزو، عسیت، کوزگ، وٹ، آسان، انت۔

بیتل، کوشتن ڈگال بہت

مدگ و نشانی ہڈک ایت: ہر شے و یک نشانی نے بیت بچوش کہ مدگ و ہر آہگ و ساری ہڈک و کسانیں مدگ گندگ و کیت۔

مدگ و گبرے و قی ہانزلاں ٹرین ایت: مدگ و بے و س ترنیت بلے اکس ہگرے و آہم و قی ہانزلاں ٹرین ایت و بے مجھ گنت کہ آپیکہ ہر بیت۔ بھے رنگ و کسے ہر چوں لگاگ و لاوارث پہ بیت قذروت زور بخت۔

مدے غریب و بچن غریب و: غریب، بڑگ و ناتوانیں مردم و اکس دادے و ات نہ کئے بلے آئی و آگڑ و فہرنگ شز نہ انت کہ دل و پیش و اہیت۔

نرنگ آنت ہنٹار (شیر) کہ خراں روہاہ و رانت: دور کھنگ انت کہ روہاہ ہم حراں و زانت و و رانت۔ نوں ہنٹار (شیر) و جاگہ روہاہ و کینگ۔ ہر کس و ناکس نوں میرانت۔

نرنگیں شیر و، زندگیں روہاہ گہتر انت: شیر اکس ستر زور و رانت بلے و ہدیہ ہر بیت، آئی و عرس چہ دل و در کیت، آج کارے نہ بیت، گڈا چرائیاں ہماروہاہ گہتر انت کہ زندگ انت۔

خرت و مارنگ: حساب نگ۔ پٹ و پول نگ۔ شمارنگ۔

نرنگیں مرد و وارنگیں وان و نیست شز پ (نرنگیں مرد و وارنگیں وان کس و یا ت شہیت): اے پہ احسان فراموشی یا نیکی و توروانی ویم و درنیا ہگ و ہار و انت۔ مرد تاں کہ زندگ انت و اہیت و و بچہ انت، ہر کس ہڈائی و ہڈوک انت، و ہدیہ خرت، شت۔ آئی و نیکی و مدٹ و گنگ و مردم زروت شموہنت۔ بنی آدم مدام احسان فراموشی کس کہ شزیں کر دے نہ انت۔

مرداں بخت، کوشتے و اہے بخت: مرد لکانی چہ ات، کوشتے افسوز کہ من و پشت و پناہ نیست، مس بلے کساں کہ لکانی چہ آس۔ قوم و راج یا پشتی وان سز میں دل ہڈی نے۔

خردانی ماہ ہر روج چار وہ انت: آ کہ مرد انت پرہاں مدام و شیں روج انت، پرہاں سیاہیں شپ نہ ایت، پرہاں مدام ماہر کانی انت، و شحالی و آسودگی انت۔

خرد و بے دام و خیر و بے بریش و نہ بیت: مرد و دام و ہدل عیب دار نہ بیت و تاں لیڈہ و بے بریش بیت۔ مرد و ہدل کئے ریڈین و بخت و چن کئے شوٹین و: جنین اکس و قی ناشریں و تاں کس مرد و یلہ بہ ذنت گڈا و قی شوٹیں بخت و گجبارت۔ شوٹی و بدبختی کوں زال و اکس کوں بہ کھیت آپہ مرد و ہدل گنگ و نہ روت، کئے زانت نو کیں مرد و ساری و مرد و ہم زیات ناشر بہ بیت پمیشا کوں بخت و رنگ و یک نہ بیت۔

خرد و غیرت، نفور و بازی: مرد و نام و ننگ و غیرت و ہڈوک انت و نفور پہ حق و میٹری و و ش بیت کہ بازی و تہا بلکس آہ رنگیت۔

بھیل، گونہشتن، ڈکال بھد

مرد وچہ ڈبان، گرگ، صفت، کارنگر، چہ کاٹناں: حبر، حبر، مذو شیت۔ مرد وچہ دیواں، مجلس، پڑو، گنگ، بیت، کارنگر، چہ کاٹناں، دازگ، بیت، یا، چہ آرگ، بیت۔

مرد وچہ نا، مرد وچہ، نمکن، ات، ہانز، چہ، نوم، و، رنگیں، عٹناں: مرد وچہ، نا، مرد وچہ، بے، پکرا، تیں، مرد وچہ، حاطر، رنج، گنگ، مہ، بیت، غنا، کہ، شہ، ہالیں، ہانز، چہ، راہ، یوم، حاطر، اہ، بنگ، بہ، بیت۔

مرد وچہ، گنگ: ویلر، بونگ، ڈڈ، بونگ، (2) مردین، چکے، و، در، نا، بونگ، بالغ، بونگ۔

مرد وچہ، گنگ: ویلر، گنگ، بہادری، حزن، مردی، سکین، ویک۔

مرد وچہ، ماں، ملو، کن، انت: آ، کہ، مردات، اسٹکلین، کاراں، گنت، کن، انت، مرد وچہ، ماں، پر، وش، انت، چہ، پوت، و، راہ، گنج، انت، مرد وچہ، گنگ: زالے، و، در، گے، و، مرد وچہ، چہ، آئی، و، سنگ، و، و، تی، نیمگ، و، گ، یا، گوں، آئی، و، سور، یا، یاری، گنگ۔

مرد وچہ، چار، و، دان، و، ایر، کن: ہر، کسی، قدر، و، گز، و، چہ، بیار۔

مرد وچہ، چہ، جن، و، منگ، و، لوٹ، گنگ، و، چہ، بنی، ماہ، و، و، (مرد وچہ، ماں، بچے، منگ، و، چہ، ماں، اشتر، و، تی، جو، کہ، جاہ، و، مرد، کڈال، و، مرید، بہ، بیت، آ، و، تی، زہ، و، ہلک، و، علی، و، نت، و، ڈال، و، ہلک، و، ندرت، چہ، کہ، گوک، (اشتر،) مدام، پ، و، تی، بنی، منگین، و، ذریت۔

مرد وچہ، چہ، گنگ: جنین، و، و، کہ، جنین، و، مرد وچہ، راہ، یاری، گنگ، یا، گوں، و، ت، گنگ۔

مرد وچہ، سر، روت، و، شمار، و، روت: پ، و، دشاری، نام، کہیں، جنیں، بلوچ، و، تک، و، عزت، انت، آئی، و، بنگ، یا، و، گ، یا، آئی، و، پت، و، ماتانی، یک، بڑے، منگ، و، نام، گپت، گنگ، و، پدا، بنگ، پ، بلوچ، و، بے، عزتی، و، بے، پیٹھا، چہ، شیں، و، ہداں، مرد وچہ، سراں، و، نیت، بے، و، شمار، و، و، گ، و، نیت۔

مرد وچہ، گنت، گونہشت، اش، بھگ، گنگ: مد، و، گ، پو، ش، و، لحاظ، داری، و، ہم، و، و، کسے، پ، و، و، گز، و، ٹرن، بہ، مریت، و، گونہشت، بہ، بیت، کہ، مرد وچہ، رائے، گان، گنگ، جنیں، حبر، و، نہ، انت۔

مرد وچہ، جن، و، جی، جی، و، گنت، و، جن، ہم، و، تی، و، بی، بی، و، گنت: ا، گن، مرد وچہ، ڈال، و، ٹلی، و، ٹلی، و، و، گوش، مہ، گنت، و، آئی، و، جی، و، جان، بہ، گنت، و، زال، ہم، و، تی، و، و، گار، گنت، و، شتر، و، گندگ، و، چہ، نیاریت۔

مرد وچہ، گرو، می، سزاپ، گنت، و، جن، لی، و، می، و، م، شاپ، (وز، شاپ،) گنت: ا، گس، مرد وچہ، ڈال، و، ٹرس، و، چہ، گرو، می، سزاپ، بہ، گنت، گڈا، زال، و، تی، و، و، گار، گنت، و، چہ، سٹیں، لی، و، و، دب، و، شاپیت۔

مرد وچہ، کہ، و، ت، و، اولاک، گنت، و، پاد، و، زفن، و، گنگ، و، گنت: نیز، گار، و، پد، منگین، مرد وچہ، و، تی، پادانی، و، میار، مہ، گنت۔ سواری، و، اولاک، کہ، گنت، آئی، و، پاد، بہ، و، انت، کہ، آئی، و، اولاک، انت۔

مرد وچہ، و، ای، و، ویک: مرد وچہ، و، قہر، و، ای، و، ویک۔ مرد وچہ، و، گن، گنگ۔

بھل، گوشٹین ڈگال بہن

مردگ یہ دست و زندگ، زندگ بھاگت، وتی ول: مرگس مردم زندگس جو دست و انت، ہر وڈ لولیت کت۔
 مردگ پہنٹ ہانہ صت: مردم کہ مریت آئی و جان و پٹ آئی و سر ابار نہ بہت۔ ہر کس وتی بار و دست ڈرت کت۔
 مردگ پہنٹ انت، زندگ اش بے نچ کن انت: زندگینانی حرائیں کار و کروانی سبب و مرگس بلیگ بہت،
 آبانی نام سر نامگاں بہت کہ بچار فلانی و نچ فلانی و ٹما سنگ کہ چوشیں حرائیں کار و سنگ نے۔

مردگ کلہو کت، زندگ و، زندگ بھاگت وتی ول: مرگس مرد و وصیت و کلہو ہاں زندگس نہ زور انت۔ زندگس
 دام ہما کن انت کہ آبانی تب انت۔

مردگ و مال زندگ و نکت: مردگ گوں وت نچ نہ بارت آئی و مال و مڈی یا ہست و نیست زندگینانی انت۔
 مردگوں بچیں، مردگ گوں پراں: مردم بے بڑ و ہنگ و بے بڑا و انت، ہر رنگ و مرگ ستر شتر بہ بیت بلے
 بے پٹ و پراں بڑا نہ وت۔

مردگی شکلے و آرگ: لاغر و کمزور بونگ۔ شکل و صورت و مردگ۔
 مردگ و کھا ہے کفن و مریت: زیاد ہیں تو صیف و ستا پہ کس و شتر نہ انت چیا کہ کسے و اس زیادہ بگلا ہے آوتی
 قذ و کار کت۔ مردگ کہ مردگ انت آہم تو صیف و ستانہ سکیت و چہ گل و تکی کفن و ناپاک کت۔

مردگور ڈاتیں دامہا سر دار نہ بیت: کم ذاتیں و کم نسیں و سر داری و مزون مردی و سر و نہ روت۔ سر داری و
 حاکی چہ پشت و کیت، چہ خون و کیت۔ کم ذات مام وتی کئی و مرگ و روت، پیشاپت ستر مزون نام و مزون
 مرد بلیگ بہ بیت بلے اس کم نسب نے بزاں کہ آیا آئی و نچ سر داری و میری و آگدہ و داشت نہ کت۔

مرد و مردگ نہ کوش، زخم و پتھر نہ کوش: بلوچ اس لیکار و زور انت آئی و کمزور و بے دس مزون، آالم و وتی
 بلوچی و مرگ و روت۔ ہر ویم و زخم بیل نہ چنہ بیت، زخم مام زخم انت۔

مرد و مریت پہ نام و، ہا زور مریت پہ نام و: بلوچ مام نام و ننگ و و اگہ دار انت۔ بلے لغور و نامرد پان و غرضی بیت۔
 مرد و ہیزگ: پہنٹی یا مٹائی بکت و ناک انچش ننگ کہ مردم چہ مرد و جنی کار و بہ کھیبت۔

مرد و و پخت چہ انت: مردم وتی صیب و کور انت، دگرے صیبانی بار و اتزان کت، بلے وتی صیبانی بار و انت
 زانت۔ آگوشیت چہ کہ مناں کس نہ انت۔

مرد و و نچ ننگ: خرائیں کار یے و ننگ و سکیں و یک بانہ ننگے خاطر آونگ۔ (2) کسے و چہ دوی و نارضا
 ننگ یا زہر تر ایگ۔

پھل، گوشقن و گال بند

خرد و کف نامرد و شتر یک داری: نامرد و لغور و گول مردم و شتر یک داری جو انیس حمرے نہ انت چیا کہ لغور و نامرد مدام دزوه انت، سکتیانی و ہداں ہمراہ داری نہ کن انت۔

مرد و عمال راں ماں چا و دواں بند انت، نامرد و عمال راں ماں راہ سراس دز و ہمت: میار جلی بلوچ و عزت و شان انت۔ میار و ساگ و پھر یگ ائمی انت۔ آ کہ میار راں دز و انت، آ نامرد و لغور انت، چہ بلوچ و دوداں در انت۔
مرد و نامرد و ریش یک و ز و ز و انت: ریش مردی یا نامردی و بٹانی نہ انت، مرد و بٹانی گول آئی و حزن مردی و بلوچی نگ و غیرت و دیم پانی و انت پد ریش و بروت یا یاک و پڑ کئی و نہ انت۔

خرد و اربیت، گار شہ بیت: لائق و بہادر یں مردم و نام گار نہ بیت، دار و بگ بیت، بلے آئی و نام مانیت۔
مردے توکل و غیر غنیت، گادماں و ت حد اجو ز غنیت: کسے اگس توکل بہ کف حد آئی و کاراں دت شتر کف۔
مردے عزت شیر و خزانہ، زال و خضوری نو کر انت: مرد، زال و دیم و بچے نہ انت۔ شیری شوگ و نہر دگ پہ دگراں شتر انت، زال و دیم و چوشیں حزن مردی پوچ انت چیا کہ زال چہ مرد و را شتر بچہ کاریت۔
مرد یں چہ کار و حین چہ دار: مشکل و گرانیں ساعتاں مرد کار کف و دتی مشکلاں آسان گنگ و جہد و کف بلے چوشیں و ہداں جنیں زاہ و گز یوگ کف۔

مُرگ و خجنگ: دوئیں ز و اتانی میانجی و گز چک گنگ۔ زہر گزگ یا دیم و تہار گنگ۔ پز ہر جی چارگ۔
مُرگ: پادانی زمین و خجنگ۔ پادانی تاج گنگ۔ (2) بہک و نہ خجنگ۔ نہ گنگ۔ گز بہنگ۔ (3) پز خجنگ۔
مُرگ و بانزلانی ایدو یگ: مُرگ و چہ بال و پہ چہل و آہک و خاطر ا بانزلانی تو آرگ۔
مُرگ و ہدل و دز و نہ بیت، ول دور ہی مُر دہ بیت: تاں کہ ہر گزگ مہ بیت، حون و ہدل حون مہ بیت، کھگین و مردمانی ول مُر دہ بیت۔

مُرگ و خجنگ: پہ و کار و خاطر و مُرگ و ہیر و یگ و یک جھکے یوگ۔
مُرگ و خجنگ: کسے و چہ مُرگ و خجنگ۔
مُرگ و چل و خجنگ: ستلیں ناو ذاتی و رند و دیش یوگ۔ جان و ذاہ یوگ۔
مُرگ و گول و خجنگ: سر پور ہی و ز و گ۔ تاوان یوگ۔ نقص یوگ۔
مُرگ و کفن گنگ: جہد گنگ۔ (2) دتی مُر و یگ و تیار یوگ۔

پنل، کوشتن، گال پینہ

نرگ و نلگ نلگ : مشکلیں ساعتان، ہم مزن مردی و مزراہ داری نلگ۔

نرگ و میران : نرگ۔ موت۔ تاوان۔ بد و پیرانی۔

نرگ و ہور پند گیت: موت و ہور و آبدانی بن دری امر اہانت، ناموت کار بیت و ناہور۔

نرگی پیغام نلگ: نہ بولگیں کار نلگ۔ مشکلیں کار نلگ۔ (2) بد فالیں کار نلگ۔ چو نلگ۔

نرگ نرگ: آس و روژنائی و کم و گیش بونگ۔ نر مرانگ۔

نر و پطیب و مویہ و آرمونگ و: مرد ہمانت کہ تجربہ اش است، شتر و گندگ اش و نلگ پیٹھاپہ ناسلامت و

نا ذراہ و علاج و چہ ہنچائیں طیب و آرمونگ و شور و صلاح دیم و ترانت۔

نرہ بونگ: آپ و نیجا تالان بونگ۔ (2) آپ و چہرہ چیز و نلگ۔

نرگ و لالچک: پہ نلگ و تیار بونگ۔ پہ نلگ و پیش کنز نرگ۔

نوار بونگ: بہادر بونگ۔ ولیر بونگ۔

نوار و گوش و نرگ: بہادری نلگ۔ ولیری نلگ۔ نہ ترسین کار نلگ۔

نستانی سور نلگ: بے زار و پھری نلگ، جنجال نلگ۔ شتر نرگ۔

نست بونگ: اولاک یا ولوت و مست بونگ و موسم۔ (2) گنوک بونگ۔ کئی پرواہ نہ نلگ۔ گردناک بونگ۔

نستی پیکساس و ہستی: آہستی و مزن مردی کہ چہ وتی قذ و گیش مہ بیت، آہتر نہ انت۔ مال مستی پہ حدے شتر

انت، وکس نا تاوانی کنت۔

نستیں لیوہ ہم وتی و نلگ و بچہ کار بیت: بایدانت ہر کس وتی قذ و بچہ بیارت و درے قذ و ہم بزانت۔ لیوہ کہ

مست بیت، گوش انت کہ کس بچہ نیارت بلے آہم وتی واچہ و زانت، آئی و نہ دارت۔

نسک آگن سیاہ انت (نلگ بوہ) آتا رانت: مردم یا شے پہ شتر رگی و بدرگی چارگ مہ بیت۔ اصلی چیز کمال و بود

انت۔ نسک سیاہ انت، گندگ و بزادہ دار نہ انت۔ بلے بوہ و دل و آتا رانت۔ پیٹھا سیاہی و آکتی، جلوہ ناک، زربائی

شتری یا حرابی و سبب نہ انت۔

نستیت و نرگ: مسلمانانی مذہبی کتاب قرآن و حم و یک۔ سو گند و یک۔

نستیت و نیام و نلگ: دروہی و یک و رسے۔ قول نلگ۔ عہد نلگ۔

نست نلگ: شہات نلگ۔ نلگ۔

نست و نلگ: نلگ۔ نلگ۔

نیل، کوشن و کال بند

منگانی ذمال منگ: زور و بے دلی سہارا دے دینی آسزے ندریت۔ آمام زور اورانی ظلم و آماج بنت۔
منگ منگ: چہ منگے جگلیں ہونڈے پڑیں ڈکار و بندہ منگ منگ و آپ و درآ ہک۔
منگلیں کاراں گماشاں پیر منگانت: جیر، جہاں دیدہ و گماشاں مردم و پنت و فصحت زورگ بہ بنت چہا کہ آئی
وزانت و تجربہ ہازانت، آشکلیں ساعتمانی آسان منگ و تو جیل و زانت۔
مقابلہ منگ: دیم پو دیم یونگ۔ (2) چیز یہ دیکھ چیزے و لنگ یا ڈک و زک۔ جنگ و ہر منگ۔
مقابلہ منگ: دیم و درآ ہک۔ ہرگ۔ ہم منگ منگ۔ دست و ہنگ یونگ۔ دیم و دارگ۔ ڈیک و زک۔ کور منگ۔
منگ یونگ: لک یونگ۔ اہنگ چست یونگ۔ چک یونگ۔ لک یونگ۔
منگ جنگ: کش و من و وزن و نور و تہا بے ایمانی منگ۔ (2) دست و مردک و گرے و منگ و یک یا ہنگ۔
منگ منگ: اشتراک۔ بزرگ منگ۔ چست منگ۔ ہالا منگ۔ چست دارگ۔ منگ۔
منگ منگ: مات و ہرل مات و ہرل مات و ہرل مات۔ مات و ہرل مات و ہرل مات۔
منگ منگ: دل و ہر منگ: منگ منگ و کسی ساہ نہ منگ بلے آ کہ و زگی چیزے و تہا بہ کہیت پے ہا و زک و دل و ہر
منگ۔ ہا زشتیں شے مام کاراں حراب گت منگ۔
منگ منگ: منگ منگ و دیک منگ منگ: منگ و دل و پویش منگ منگ۔ منگ منگ و دیک منگ منگ۔
کار و کرد و منگ منگ: منگ منگ و دیک منگ منگ۔ منگ منگ و دیک منگ منگ۔
منگ منگ: منگ منگ۔ منگ منگ۔ منگ منگ۔ منگ منگ۔ منگ منگ۔
منگ منگ: منگ منگ۔ منگ منگ۔ منگ منگ۔ منگ منگ۔ منگ منگ۔
منگ منگ: منگ منگ۔ منگ منگ۔ منگ منگ۔ منگ منگ۔ منگ منگ۔
منگ منگ: منگ منگ۔ منگ منگ۔ منگ منگ۔ منگ منگ۔ منگ منگ۔
منگ منگ: منگ منگ۔ منگ منگ۔ منگ منگ۔ منگ منگ۔ منگ منگ۔
منگ منگ: منگ منگ۔ منگ منگ۔ منگ منگ۔ منگ منگ۔ منگ منگ۔
منگ منگ: منگ منگ۔ منگ منگ۔ منگ منگ۔ منگ منگ۔ منگ منگ۔

نیل، کوشننگ، گال ہند

ملکوت، چہریت پر دگرے چنگ، گنگ، پدگر، کسی دل درد نہ کھت۔ ملکوت مردم، ساہ، گشت، آئی
 و دل درد نہ کن انت چیا کہ آکشی، دتی انت۔ دتی کس، عازیز، دل مدام، پوتی، گشت۔

ملکوت ساہ، نہ کشت، خرم، دتی گنگ، عہ، گشت: موت، نبی آدم، ورنہ، انت۔ ملکوت کس، نہ کشت
 پیمہ، بایر، نہ انت، بلوچ، موت، عترس، عروت، عرابے، گنگ، بہ کشت، عافوری، نشان، بہرنت۔ مزن، مردی، عہ، بہادری، پہ، بلوچ
 عزت، عافوری، بے، گنگ، نا۔

ملکوت، مستیں، لیٹر، ہے، ہمتیں، ہر، تمیں، گلاراں، جور، چہ، ہمتیں: ملکوت، بے، دست، جاہ، انت، زور، اور، انت، اس
 مستیں، لیٹر، ہے، بوتیں، گڑا، آسان، ات، کہ، برنگ، ات، عہ، کوہ، عہ، اکاراں، جور، چہ، گنگ، عہ، گنگ، ات، بلے، چوش، نہ
 انت۔ در، گتیں، مردم، انچہ، ہواک، بوتیں، کہ، ملکوت، عودست، عداشت، بوکتیں، انت، مردم، نیراں، بوتیں۔

گنگ، شہر، زاناں، بلے، استوک، گنگ، انت: مزن، مردی، عہ، شان، پہ، استی، عہ، ہر، گاری، انت۔ بے، دسیں، مردم، مڑہ، داری، عہ
 چہر، کت، نہ، کنت، انچہ، کہ، کول، در، گتیں، عہ، لگتیں، استوکاں، گنگ، جلوہ، نہ، دنت۔
 ملنگ، گنگ: گلاگ، بندگ، چو، گنگ، بندگ، گنگ۔

ملنگ، گنگ: جنیں، ملکوران، عہ، رینگ، عہ، پاتین، گنگ۔
 مین، عہ، نل، گنگ: جو، گنگ، عہ، کپ، گنگ، حیر، حیر، گنگ۔ (2) کسے، عہ، کول، ترمندی، عہ، توان، گنگ۔ نہ، دخی
 در، شان، گنگ۔ جاک، عہ، داک، گنگ۔ زاہ، عہ، بد، گنگ۔

دنتاں، گنگ، دوشیں، عہ، زاری، عہ، زات، نہ، ہمت: پہ، منت، عہ، قدرت، کس، کسی، عہ، زات، عہ، ہم، کو، پگ، نہ، بیت۔ عہ، زات، دتی، ہر
 عہ، کپ، انت، دتی، حون، انت، دگر، وگرا، انت، آہ، کو، گنگ، یا، پہ، منت، عہ، زات، عہ، کنت، عہ، گپت، نہ، کنت۔
 منت، عہ، تورواں، چہ، خوک: زیر، منت، بو، گنگ۔ منت، وار، بو، گنگ۔ نیکی، آئی، دیم، عہ، حیر، جو، گنگ۔

منت، عہ، پر، بو، گنگ: کسے، عہ، توروانی، چہ، عہ، گنگ۔ زیر، منت، بو، گنگ۔
 منت، عہ، زاری، گنگ: فریاد، گنگ۔ ذہندی، گنگ۔ پری، پری، گنگ۔
 منت، گنگ: زاری، گنگ۔ ذہندی، گنگ۔ مین، عہ، سہ، گنگ۔

منت، گنگ: نیکی، عہ، گنگ، عہ، آئی، عہ، اقرار، گنگ۔ (2) منت، وار، بو، گنگ۔
 منت، عہ، گنگ: منت، وار، بو، گنگ۔ زیر، منت، بو، گنگ۔
 منت، عہ، گنگ: منت، وار، بو، گنگ۔

منت، عہ، گنگ: منت، وار، بو، گنگ۔ زیر، منت، بو، گنگ۔
 منت، عہ، گنگ: منت، وار، بو، گنگ۔

منت، عہ، گنگ: منت، وار، بو، گنگ۔ زیر، منت، بو، گنگ۔
 منت، عہ، گنگ: منت، وار، بو، گنگ۔

بھیل، گوشین، کال بند

من پہ گل، گل پہ ہنر، گل کوں من، گل پہ درگر: اے جل دوست، مجازی، بدوفانی، آئی، بول، کون نہ بونگ
 و باروانت کہ کسے بول کوں وتی دوست، انت۔ بے دوست، بول پہ درگر۔

من جتاں بیہ، من خیار یگاں، بیہ، من، بخت کہ من خیار یگاں: بلوچ، عزت، تنگ، چہ ہر چیز، ویم، انت۔
 پہ بلوچ، کم ذات، غزور، وچک، بیہ، کم ذات، غزور کہ بلوچ، غب، جنت، ہم پہ بلوچ، عزت میں بیہ۔
 خج، کرگ: کسے بول، کپ، آں، گنگ۔ بھجیں، ڈرے، کپ، گنگ کہ اٹکنوک، تران، پہ کت، آئی، بول، و
 کپ، پذیر، بہ، بنت۔

من بول، وچ ماں، موت، من، خلیب، ہنر، چہ، وتی، صبری، چوٹاں، بلاں: من، زاناں، کہ موت، ہست، انت، ہر کس
 مریت، من، چہ، موت، وٹرس، وتی، میری، چوٹاں، سات، نہ، کناں، غزور، وٹرس، گزور، نہ، کناں۔
 مند، ونگ: بہا، کرگ، بول، ویک۔

منڈ، و، سٹو، تک، نہ، بڑا، بیت: منڈ، کہ، منڈ، انت، آئی، و، ہاں، دستو، تک، و، گذر، نہ، انت، و، ناں، آئی، و، بڑا، و، انت۔ کس
 وتی، قد، و، گار، نہ، کھ، بے، بڑا، ہاں، کار، شتر، نہ، انت۔

منڈ، ہنڈ، و، جا، بیت، بے، وتی، گون، و، سندھ، و، وار، بیت: کچک، و، ہم، و، زگ، و، و، ہاں، وتی، اتان، گور، انت۔ مردم، و، باید
 انت، کہ، پہ، اندام، بہ، بیت، و، وتی، سندھ، و، ہداریت۔

منڈی، منڈی، و، چار، گ: پہ، جم، چلی، چار، گ۔ (2) لٹی، بونگ۔ مجال، بونگ۔
 من، کہ، نہ، تنگ، حطار، نہ، انت: ہر کس، گوشت، کہ، ہر کار، کہ، من، کناں، یا، منی، دست، و، بیت، شتر، ہا، انت۔ و، گر، و
 کھنکھیں، ساہ، وار، حطار، نہ، انت، چیا، کہ، حطار، ہا، انت، کہ، آئے، بو، گوشت۔

من، شرا، گ، سیاہ، و، دی، گ، و، گولو، گبر، و: اے، جہان، ہر، رنگ، و، عزت، پہ، شتری، و، پہ، شتری، و، پیٹھا، ہر، شے، بدل، بوت
 کھ، کس، کستی، سر، و، پہر، نہ، بیت۔
 منڈ، گا، و، تنگ: بھیل، تنگ۔ چنگ۔

من، نہ، ناں، (بے)، پہ، مانیت، نام: مردم، نیران، نہ، انت، مریت، و، گار، بیت، بے، مرد، ہا، انت، کہ، مرگ، و، پد، آئی، و
 و، شیا، و، نیک، نامی، پشت، بہ، کھیٹ۔

من، ہنڈاں، بھٹی، چنگ، نہ، بیت: ناول، سری، و، شٹی، تنگ۔ پہ، دست، نہ، اوٹتی، و، پلینڈی، و، مدام، تیار، بونگ۔
 ناول، سریں، کار، کونکس، مردم، و، بار، و، انو، تنگ، بیت۔

من، وتی، گوما، زان، گریز، ناں، (تو، کہ، گوما، زان، گریز، ناں): ہر کس، وتی، جن، و، گرا، انت، گزانیں، ساعت، آ، تنگ
 انت، و، ار، و، یگاں، من، و، تنگزاں، چہ، گوما، زان، گریز، ناں، (ہم، شامی) سو، کی، چیز، اراں۔

ہنگل، گوشین، کمال ہنگ

من نما گوک، لافرین گوشتاں، بے دریں دروے ماں ول، گجیاں: منی کزوری، نا توانی، چار منی گوشت
ہلہ درو، زگ نہ بیت چیا کہ اکس کسے، وارث آئی، درو ماں ول، پا د کیت۔ بلوچ لاوارث نہ انت۔ آئی،
ہنگ، درو زگ گراں انت۔

منی منی، وگے، منی منی: زیاد ہیں ہر س، باروا، گوشگ بیت کہ کسے مدام، وگے مال، غمزی، ول، مانگ بہ بیت۔
موت، جانچی، کول، ہر گس، و گنہرا انت: موت بددعا، نہ انت۔ ہر کس کہ زندگ انت، آمریت، پمپھا، چہ موت
آترسگ، شتریں، جبرے نہ انت۔
موت ڈا ہے، تا دعائے: موت ہی آدم، و گول انت، جہ منی، و گنگ، ذو غم، پمپھا، موت بددعا، نہ انت، نا نا ہے۔
موٹک، گنگ: پے کسے، و گرگ، و زارنگ۔ فریا، و گنگ۔

موٹ بوٹک: شتر، و بیام بوٹک۔ پھل بوٹک۔ ززو، بوٹک۔ خجالت بوٹک۔
موٹ گنگ: بیام گنگ۔ ززو، گنگ۔ پھل گنگ۔ پیٹ گنگ۔ خجالت بوٹک۔
موج گنگ: آرام، و پھیانی، تھا بوٹک۔ ایمن بوٹک۔ و ش حال بوٹک۔
موچکین، و چنگ: خودہ دار بوٹک۔ ہیل دار بوٹک۔ (2) حزنیں، گنجے، مال، پے، دست گنگ۔
موچکین، و چنگ: موچکین، گنگ۔ پے، شکار، و دان، و چنگ، و دام، و چنگ۔ (2) خودہ دار گنگ۔

موچی، و جن، و گوش، و ڈر، و گن، و ڈر، و نہ، و ہر، و موچی، پوٹی، جن، و گوش، و نہ، و چیت، آ، و چیت، پوٹراں، و پو، ز، و ہے، و ڈر،
و زر، و زوال، و گوش، نہ بیت چیا کہ زر، و سہر، و سہت، پے، مال، و زر، و عا طرا، و پو، گراں، جن، پو، وٹی، جن، و نہ، جن،
مودانی، تاک، گنگ: سر، و پھاں، اکلتیں، تاک، یا مود، درا، گ۔ (2) مردم، و وٹی، نیم، عمر، و زنگ۔
مور، و ثرت، مور، و بادشاہ، ثرت، (نوں) گنگ، و حاک، و حاکشانی، گنت: کارے، و سگ، و راں، دست
جنگ۔ تاوان، و سگ، و زردنوں، نقصان، و مارگ، و جو، و گ۔

مور، پے، پو، و پنی، و مذگ، پے، سہری، و چیت: ہر پنی، پے، امیت، مور، ہم، ہو، و ادوت، کہ، چر پنی، و وٹی، پے،
گندیت۔ مذگ، ہو، و اندیت، کہ، کشار، و سہری، و آبادی، بہ، بیت۔ بے، امیت، و کس، تھی، نہ، کھی۔
مور، و ہاؤل، و رود، و گ: مور، و را، و گلی، و دیم، و بوٹک۔ مور، کہ، زیادیں، شر، و پو، گنت، و بز، ان، کہ، موت، و
آنگگ۔ آئی، و را، و جبالے، و پ، و نہ بیت۔

مور، و پو، و چنگ: بے، وار، و نہ، یک، بوٹک۔ مور، و بوٹک۔ پو، گنت، و حیران، بوٹک۔
مور، و گنگ: لیکار، و چل، بوٹک۔ وار، و یک، بوٹک۔
مور، و چنگ: چست، بوٹک۔ کڑا، و گ، و درا، و گ۔ گنگ، چنگ۔

بہل، کوششیں، کمال ہند

- مورخہ بزرگ بونگ: باز بونگ۔ جلی و میٹری بونگ۔
- موری دلاں حزاری جنگ نہ بیت: جنگ و مردمن جگری و بہادری و مزار ولی لوبیت۔ کون کزور و آپ دلاں جنگ نہ بیت۔
- موسم و بونگ: بوم و بدل بونگ۔ موسم و منق بونگ۔
- موسم و پد و پیش بونگ: موسمی پد و دنیا بگ۔
- موکل و یک: وار و یک۔ پھنگ۔ الگ۔ یلہ و یک۔
- موکل بنگ: تر و بگ۔ پد بنگ۔
- موکل بزرگ: اجازت بزرگ و تر و بگ۔ موہ بزرگ۔
- مول بونگ: دمنک بنگ۔ نقاب پوشک۔
- مولدی بنگ: جین آدم نے و در کے کورا نو کری و چلو بنگ بنگ۔ (2) ہر حکم و بنگ۔ زبردستی بنگ۔ (3) دانشی بنگ۔
- موی کل بونگ: نرم بونگ۔ کر بونگ۔ لغور بونگ۔
- مونت و نہ بونگ: چ نہ بونگ۔ نیستی۔ لنگری۔
- مونجا بونگ: دل کزاں بونگ۔ جلی بونگ۔ ملور بونگ۔ دل تیر کہہ بونگ۔ بے چاڑ بونگ۔
- موظور آرگ: ملور بونگ۔ بے چاڑ بونگ۔ آزر بونگ۔ بون بونگ۔
- نہار و بونگ: اولاک و مہار یا داگاں تز بنگ کہ چپ یا راست و بروت۔
- نہار بنگ: گڈن بنگ۔ مہار بنگ و بزرگ۔
- نہتل بونگ: پشت بنگ۔ ماما بنگ بونگ۔ در بونگ۔ جا بے دارگ۔ در بنگ۔ مانہ بونگ۔ بنگ۔
- (2) دست و بند بونگ۔ دست بنگ بونگ۔ (3) جنجال بونگ۔
- نہتل بنگ: پشت بنگ۔ منکا ڈہ بنگ۔ وارگ۔ زلا بنگ۔ روج روج بنگ۔
- نہ صرت پیشاں کہ نو کیں بہارگا ہے کیت: ڈکال سالی پہ تسلا و امیت گوازی بنگ بیت۔ پیش یا مال و دولت و خرا ہم نو کیں بہارگا ہے آہک و نام و رو بنگ بیت۔ مردم پہ امیت زندگی انت۔
- نہمیز بنگ: بنگل و یک۔ اولاک و بونگ بنگ۔ (2) بہار و یک۔
- نہمتاں بونگ: جنگ و ہند تاں بنگ۔ (2) در بکی سز و تر و بگ۔
- نہمار بونگ: باہوٹ بونگ۔ پناہ و تر و بگ۔
- نہار و بنگ: کسے و پکار یے یا کار سواری و خاطر و کوشک۔ چہ کسے و بنگ لوبک۔

بھیل، گوشن و کال ہند

نیمار چہ ساہ و دوست ترانت: بلوچ وئی میار و ہر وڑ و پھر زیت و غرنہیت۔

نیمار و خڑنگ: کسے وڑ و بہ و وئی سراز و رگ۔ (2) میار و ڈوبہ و واٹرنگک یا چوت ہلاس کنگ۔

نیمار حونائے کسے و خڑ و ریت: میار بلا ہیں ہارے، آئی و دارگ سگ گزان انت، بلا ہیں ول و جگرے لولیت۔

نیمار و دارگ: باہوٹ کنگ۔ پناہ و رگ۔

نیمار کنگ: خزاہ کنگ۔ کار و کنگ یا نہ کنگ و عیہ زانگ۔ لچ کنگ۔ ٹہل کنگ۔ (2) کسے و راہ باہوٹی یا میار جنگ و دارگ۔

نیمار لڈگ: گزانیں گٹ و کرگ۔ تاوان و رگ۔ (2) پارت و رگ۔

میگک پر میگک یونگ: ڈہار پہ ڈہار گ رگ، اے ہلک و آہلک و خڑگ۔ شپ جاہے و خروچ و جاہے و یونگ۔

میدان و لڈ کنگ: چہ نرزیں جاہے و یا چیز یے و یہ و رک جہل و آہک۔ (2) جنگ یا لب و یڈ و آہک۔

(3) ہٹ یے و سر یونگ۔

میدان و پاوا کنگ: و رک کنگ۔ چچک۔ میدان یونگ۔

میدان و پاوا کنگ: اولاک و دور و پاوا کنگ۔ تلہیگک۔

میدان کنگ: چچک۔ نمب کنگ۔ در و رگ۔ پتا کنگ۔

مید و ہرک و خڑی: دریا و رو یا مید کہ دریائے شکار و وا تریت، ہائی کاریت یا ماتی بہا کت و زکاریت پھیا

آوہاں آشفکار و انت، کرو زانت، جبری ندانت۔ زڑاں کہ حرج کت نوں ہوش و کیت۔ پھیا گوش انت کہ

مید و ہرک ترانت بزانت آاے و مان و حیر و حالی ندانت۔

مید و دتال و خڑنگ کتلیں، ہر سیمینانی آسری لکلیں: مود، دستان و بدکار و بدوفا کس جنین آسری امراہ ندانت۔

مید و ادانت کہ پوش پوش، بے نقل و بے کوش: کسے و میری کام گیجاں ر و گ، ووت و را حرن لیگک بلے چہ

نے لیکار یونگ و سواس و تاہ و تا یونگ منگی نے، میری نے ندانت۔

میر و ادانت کہ کوش گاہے پناہ انت: بھیل و خڑی میر نہ بیت و نام و زنیاریت۔ واجہ و میر ہا بیت کہ ہر و رگ

نے پناہ انت۔

میر و ہل و کتہ نیست: سردار و میر و جہر ماہر انت۔ آہلی چند و بل آہلی ہس و ہم کس کت کت کت نہ کت۔

میش زریگ: نمب زریگ۔ خڑی زریگ۔ ناس زریگ۔

میش کنگ: خڑ یونگ۔ مینگک۔ آپ چنگ۔ نمب کنگ۔ خڑ یونگ۔

بھیل، گوشن و کال بند

میش و ڈمبک سخن انت کہ رنگ و چہر انت: مردم پہ تک و نام۔ بے پردگی پہ میٹھ و ہم جلوہ ناک نہ انت۔
میش و ڈمبک گوں ڈمبک و بڑ و پیر بیت گوں بلنگ و: آکس میٹھ و پوٹی ڈمبک و مہ بیت یا آپے کوشیت کہ
ڈمبک و آئی و را بے بڑاہ تک بے بڑ باید انت کہ پہ لنگ و بے تکلیف چیا کہ ہے لنگ و آئی و پردگ و اشنگ۔
باید انت کس وئی تڑ و کارمہ کت و چہ وئی عیال کورمہ بیت۔

میش و ڈمبک کانت پہ نصیب، جوا میں سخن و مرد و پڑا: پہ واگک یا پیر مراد ہرے دست نہ کیت۔ میٹھ پہ
واگک کانت رودنت نہ کت و نا پہ واگک یا پیر لوٹ رودنیت کت و نا پہ واگک یا پیر لوٹک جوا میں و شیر زالیں
جن دست و کیت۔ اے پہ قسمت و نصیب انت۔

ریمک و بڑگ: پہ شرک و پال ہیک نہ دیو کیں کلینک و سرین و گڈی بہر کہ ڈمب و کت ایت، آئی و
عزک و بڑگ۔

میل رنگ: ویم پہ پک چیز یے و زراب و ر و گ۔ ٹھار و ٹھار و ر و گ۔ ر و مگ۔ (2) واگک رنگ۔ واہشت
بونگ۔ (3) پڑ و گ۔ واگک بونگ۔

میم بونگ: نظر آگک۔ گندگ بونگ۔ ظاہر بونگ۔

میم رنگ: گندگ۔ چہ حتاں پیدا و بونگ۔ ویست رنگ۔ گندگ بونگ۔ چارگ۔

میم نہ بونگ: تہار بونگ۔ گندگ نہ بونگ۔ ظاہر نہ بونگ۔

میم نہ رنگ: گندگ نہ بونگ۔ نہ گندگ۔

میں بونگ: لہیں رنگ و تہار و گ۔ خڑ و لہیں بونگ۔ زمیں زمین و تہار و گ۔

میں ویک: گت ویک۔ مان رنگ۔ لچ و زمیں زمین و دور ویک۔ مان رنگ۔

میں رنگ: چیزے یا کسے ورا زمیں زمین و دور ویک۔ گوں لیگاریں یا آٹھکیں چیزے و خڑ رنگ۔

☆

ن

- ناچک و دازگ: ناچک و رچنگ و نازا اسی و علاج گنگ۔
- ناچک و کچنگ: ناچک و چر جا کہہ و گنگ و دور گنگ و نازا اسی۔
- ناچتا کس لوگ و مشک شکک بیت: اگن لوگ و مردم یا جن و مرد کہ ناچاک بہ بیت آلوگ و خیر و برکت نہ بیت۔
- ناچ و پا دا نک: پہ ناچ گنگ و چست بونگ۔ (2) گل بونگ۔
- ناچ و پزنگ: پنچوش گنگ کہ کسے ناچ بہ کت۔ (2) بنگ گنگ۔ بہ عزت گنگ۔
- نادان و حلوا و زرگ گوان انت: بے عقل و نادانیں مردم شتریں کارے کت نہ کت، آچ کار و سوب مند نہ بیت۔ حلوا و زرگ گزائیں کارے نہ انت بلے نادانیں مردم پنچو وارت کہ وقتی لاپ و حراب کت۔
- نازپہ گروس و گروس باگ نہ دنت: بے بنیں چیز و مردمانی سرا پھر بندگ کم عقلی۔
- نازپہ گند کس چیز و انت: ٹہل و نازنگ و ٹہلسیں مردم کت، شتر ف مندیں مردم ٹہل و ناز نہ کت، پانعام تری۔
- ناس و یگ: بود و یگ۔ نمب و یگ۔ (2) در مان و نازوڑیں چنگ و جان و ہنگ۔
- ناس زورگ: شوز بندگ۔ بود زورگ۔ ہگ۔ (2) تر بونگ۔ نمب بونگ۔ مینس زورگ۔
- ناہگر و خدا و کڈن جنگ: ناہگری و نکلی یانی دیم و نازگ پہ بلوچ و حزنیں عیے بلے ناہگر خداے شگر و ہم نہ کیت۔
- ناگنانی چل و لاپ و بونگ: دگر و او یگ۔ کسے و او یگ و ہر و یگ۔
- ناگن چر گوشت و حنا نہ بیت: تو آئی و خون و شریاری بلہ و یگ نہ بیت۔ پنچو کہ ناگن چر گوشت و حنا نہ بیت۔
- ناکہہ کہہ انت و ناہر گند: پہ دار و بونگ چچ جاہ شتری نیست مہرائی و ہر جا کہے و معنا یک انت۔ کہہ بیت یا
- قصر کند، دو بینانی معنا یک انت۔ دو میں نا حیر انت۔
- نام و ہندگ: نوک پیدا ک بونگیں زرگ و نام و ایر گنگ۔ (2) کسے و را پہ بدنتی نامے بندگ۔
- نام بونگ: نام کچنگ۔ نامدار بونگ۔ (2) پہ و ش نامی یا بدنامی نام بونگ۔
- نام ہر بندگ: نامے جو دیک یا ہر گنگ۔ (2) بدیں یا کون نیم نام و توار گنگ۔
- نام و ہر کچنگ: نام و توار و کار بونگ۔

ہیمل، گوشین و گال ہیل

نام ہڈھگ: نامدار بونگ۔ باعزت بونگ۔ نام ہڈھگ، تالان بونگ۔ نام ہڈھگ نامی یاد نامی زاہگ بونگ۔
نام ہڈھگ: نام دار بونگ۔ دشام بونگ۔

نام ہڈھگ: بد نام بونگ۔ بے عزت بونگ۔ سر نام بونگ۔

نام ہڈھگ: نام ہڈھگ۔ نام بونگ۔ نام بونگ۔ نام ہڈھگ: ماں بلوچی تو رواں، مرد و دشوار بونگ بے عزتی ہے۔ بچ کس اے
حبر و برداشت نہ کت کہ آئی و نام کتیں دشوار بروت یا آئی و پت و مات اے ساگ و بے پریش انت۔ بے نام مرد
و نام کتیں مرد و جن ہم روت۔ حبر لاتی و جن مردی و گنت۔

نام بونگ: نام ہڈھگ۔ نام بونگ۔ نام بونگ۔

نام بونگ: نامدار بونگ۔ نام بونگ۔

نام ہڈھگ: بے نام بونگ، بے گواہ بونگ، نام ہڈھگ، نام بونگ۔ (2) بد نام بونگ۔ بے عزت بونگ۔

نام بونگ: پے شزی یا پے خرابی و نام ہڈھگ۔

نام ہڈھگ: باعزت بونگ۔ نامدار بونگ۔ انجیں کاریے بونگ کہ وتی و بھیر بنانی عزت و شرف
کیش بہ بیت۔

نان آسان، پے کار آسان: نان ہڈھگ گزاں نہ انت، بے بچو کہ کسے و جان کار بزریت۔

نان ہڈھگ: سیر لاپی و دشالی آہگ۔

نان ہڈھگ: سیر لاپ و دشالی نہ بونگ۔ بونگ و ہڈھگ بونگ، نان ہڈھگ۔

نان ہڈھگ: روزگار یا کار بونگ۔ (2) بے روزگار بونگ۔ کار بونگ۔

نان ہڈھگ: کار بونگ۔ آسودگی انت۔ شیر لاپی انت۔

نان ہڈھگ: گواہی و ہڈھگ کہ آئی و بھلی بونگ۔ گوش انت کہ پتے گواہی و آئی و نان ہڈھگ بد
وای بہ کت آئی و دانگیں نان آئی و کت۔

نان ہڈھگ: کار بونگ، کار بونگ، کار بونگ: کار بونگ، کار بونگ، کار بونگ۔

نان ہڈھگ: کار بونگ، کار بونگ، کار بونگ، کار بونگ، کار بونگ۔

نان ہڈھگ: کار بونگ، کار بونگ، کار بونگ، کار بونگ، کار بونگ۔ (3) کار بونگ۔
کار بونگ، کار بونگ، کار بونگ۔

نان ہڈھگ: خدمت کار بونگ۔ ایر دست بونگ۔

چٹ بونگ: کار بونگ۔ بے گواہ بونگ۔ (2) ہڈھگ بونگ۔

بھل، کوششیں، کمال ہند

چٹنگ: گارنگ۔ بے کواہ رنگ۔ حیر ویک۔

نہرہ رنگ: گلوہ ویم ویک۔ قاصد رنگ۔

نہرہ مریک: پیر مدانی حال ویک، پیر ویم ویک۔ (2) کسے، پیر، پیر ویک۔

بچل رنگ: راست رنگ۔ چچک رنگ۔

بھڑ بونگ: کولیک بونگ۔ سڈو بونگ۔ قرمان بونگ۔ شک بونگ۔

بھڑا دیکیں، جنترا، گورہام، دوزوشاں، رچو کیں، شک، رادار، فرک، بمان، (بے) پتہ کیں، جوہ، راج، آتیں

وڑ، تو جیل، نہ بیت: بھڑا دیکیں، جنترا، پتہ کیں، شک، تو جیل، است، بے ٹرڈ، دک، پتہ کیں، مرد

دل، ریش، کھٹ، آئی، عچ، تو جیل، نیست۔

خر بونگ: مرد بونگ۔ بہادر بونگ۔ حزن مردی نشان ویک۔ چست بونگ۔

فوطہ کپ رنگ: پری پری رنگ۔ ٹرڈ رنگ۔

کرنگ: خریا، اسپ، یاہرزیں، ساہدارے، واتی، کیر، لٹ رنگ۔ (2) گوک، بو، دک، دلوانی، زریں، چک، و

آرگ۔ (3) مست بونگ۔ تروی نشان ویک۔

قرہ کو رنگ، بچہ، نیا رنگ: تروی، بہادری نشان ویک۔ کس، راکار، نہ رنگ۔

فریش آسن، پرہنگ، پولات، نہ بیت: فریش آسن، پرہنگ، آپ، ویک، پولات، بوت، نہ کھٹ۔ ہر شے، یاہر کس

کہ، ہانت، آہانت۔ پتہ، جیل، سا، زگ، یا، پد، پ، کو، شک، حسب، نسب، بدل، نہ بیت۔

کو، آرگ: بلیجا رنگ۔ جم رنگ۔ شکیں، چیزاں، بلیجا رنگ۔ بچ رنگ۔ رو، ہندی، پکلی رنگ۔ پکر رنگ۔

بسا رنگ: گاریں، مالے، چنا، ہار، رستراں، رکینگ، عٹائی، یا، ٹکی، دم، جو، ف۔

ننگ، ووسینگ: بے، زار رنگ۔ حرا، میں، جا، وراں، سر رنگ۔ پھری رنگ۔ شرار رنگ۔

نشان رنگ: چیزے، نشانے، ہر رنگ۔ بک، چنگ۔ (2) دزوش رنگ۔

نشان ویک: پیش، وارگ۔ شون، ویک۔ ڈنگ۔

بشا رنگ، کھٹا بونگ: حیر، نشان، یا، نشان، نکلیں، جا، کہ، نہ، لنگ۔

بشگیں، چنگ، بسنگیں، بور، ہر کس، کوا، چار، دنت: پھ، عاروس، نہ، نکلیں، بچک، ہر کس، جبر، کاریت، ہے، رنگ، و

بلے، میں، بور، ہر کس، بزرگ، بزرگ، لو، بیت۔

بھیل ، موشتن ء کال بھد

بھگیں غروہمام گمان وامانت: دور ہنگد ء ایدادگزگ آسانیں کارے بے وت کارء گوں بوئگ یا کارنگ
گزان انت۔ پوپ ء بخنگانی بناک آسان انت بے وت جنگ ء پڑء تزگ ء گوں وومن ء دم پدم بوئگ
آسان نہ انت۔

نظر ء بگیگ: نائب بوئگ۔ ندوش بوئگ۔ (2) دیم ء دکہ بھیکے تاب بوئگ۔

نظرنگ: چیز پے ء گوں بدیں نگاہ ء چارگ۔ چیز پے ء گوں مٹم ء پڑء آہیریں چارگ ء تادان بوئگ۔
(2) بھنگ۔ چارگ۔

نظری بوئگ: کس نے بھوٹن بہ بیت یا ٹنیں کاریے بہ کھت کہ آئی ء نظرنگ ء ٹرس بہ بیت۔

نکش چنگ: چیز پے ء ستر ء نقش جو زنگ۔ نشان بھنگ۔ گزانیں کارے ء بھنگ۔

نک ء بوئگ: مرگ ء زنگ ء بوئگ۔ اند ء ناند ء مرگی بوئگ۔ ساہ کندن۔

نک ء پڑنگ: سگ کوکار ء جاک نگ کہ نک ء بوئگ بھیل کت ایت کہ ایشی ء سب ء نک روت۔ نک
ء ٹکو ء نک۔ نک ء تزگ۔

نک ء بھنگ: نک ء چست نگ۔ نک ء نک ء علاج ء خاطر ء گوں مانی نک ء نک ء بھری ء چست
نگ۔ ہڈیاں گزگ۔

نک ء پڑ نادوک ء بھنگ بوئگ (نک گوں نادوکاں تزگ): حیراں بوئگ۔ بہتہ بوئگ۔ لاچار بوئگ۔
پریشاں بوئگ۔ بچ ڈر ء وسیلہ نہ گندگ۔ مشکل ء بچالان نک۔

نک ء بھنگ بوئگ: نک ء پڑ ہاڑیں توار ء تزگ یا چٹن ء سوب ء بھنگ بوئگ ء آواز ء در نیا بگ۔ (2) حیراں ء
بہتہ بوئگ۔

نککال بوئگ: دم ء ہڈ نہ بوئگ۔ ساہ کندن ء بوئگ۔

نک ء بھنگ: بھنگ ء شیر بھنگ نہ بھنگ۔ (2) ہاڑیں کوکار ء جاکاں آواز ء در نیا بگ۔ نک ء تزگ۔

نکک بھنگ: ساہ ء کر ء بھیل ء بوئگ۔ مرگ ء بھیک ء سگ۔ (2) فریادنگ۔ (3) درد ء بے تاہیر بوئگ۔

نکور بھنگ: بھنگ بھنگ۔ جون بھنگ۔ بخور بوئگ۔ (2) کسے ء کزوری ء بھے ء بھدوائی ء خود نشان بوئگ۔

نگاہ دارگ: پھریگ۔ رگ بھنگ۔ بھلوش نگ۔

نکک بھنگ: نک ء پڑ زور بھنگ دارگ کہ توار در مہ ایت۔ (2) بھیار بوئگ۔ (3) حیر ء پڑ بھنگ۔

(4) گنس نگ۔ نک کیر نگ۔

بیل، گوشین، کال بند

گلدنگ: بھگنگ۔ صافنگ۔ (2) کیشینگ۔ ظاہرنگ۔

گلدنگ، کونھگ: ابیدر پاؤڑو پائرس، ایم، راتیں، جبر، کونھگ۔

گل پناگناں، ویک: سکنیں، سزاویک۔ (2) کم شرفنگ۔

بندگ، ڈزالی، ڈارہاں، گزراں، نہایت: مشکلیں، وہداں، مردی، توکل، لوٹیت، ڈزالی، ڈارہ، پچھلے، آسان، کت، نہ کنت۔

نگال، کیر، ٹونگ: لحاظنگ۔ خاطرنگ۔

نگک، بوچگ: بے عزتنگ۔ بے پروگنگ۔ بڑھنگنگ۔ شلواری، بوچگ۔

نوآلینگ: بادشاہینگ۔ حکومتنگ۔ مستری، پاگوا، جی، نگک۔

نوداگس، نہ گزارانت، بے ساچان، اش، وٹش، انت: دھیں، موسم، نود، ہتمراگس، ہور، نہ کن، انت، بے آہانی، ساچان

وٹش، انت، آہانی، مولم، وٹش، انت۔

نودو، بڑگ: صباہ، نودانی، رڈگ۔

نودونگ: چچگ۔ رڈگ۔

نوگ، بڑو، بڑے، نوٹ، دوھگ، بان، بے سترے، بڑت: چم، نہ، یحییٰ، مردم، پہ، مک، ہوس، کنت، پیش، داریت

کہ، چار، اس، اے، چیز، یا، مال، و، واہنداں، نو، بڑو، بڑگ، دوھگ، مطلب، انش، انت، کہ، ہر، کس، بڑانت، کہ، من، و

ہم، بڑے، است۔ چوٹیں، بھلی، بھلی، پہ، بلوچ، ہمزنا، انت۔

نوگنگ: دولتانی، کہ، ہم، نگک۔ ناہ، آپ، بھیا، نگک، دولت، و، ویک۔

نوگنگ: کونہیں، چیز، بے، چہلا، زگ، ہمزنگ۔ (2) تازہ، نگک، نما، دار، نگک۔

نوکیں، جاتو، دل، و، نہ، کون، و، کھیت: بڑرس، چم، پا، بد، اصلیں، مردم، کہ، نوگ، تو، ان، دار، بہ، بیت۔

بھلی، گوں، خدا، کار، نہ، انت: خدا، مردم، بھلی، بھلی، آنی، دیم، و، ویک۔

بڑتو، بگ: نہ، سہوگ۔ تاہیر، نہ، بڑگ۔ آرام، نہ، نگک۔

بھواں، بھگ: بھگل، و، ہوگل، نگک۔ ڈزراں، بھگ۔

بھگوا، بگ: نہ، بونگ۔ ظاہری، نہ، نگک۔ نیستی۔

بھمت، نگک: زہر، پا، آ، آ، بگ۔ پہ، بھگ، و، لایک، بندگ۔ (2) ارادہ، نگک۔ بیت، نگک۔ (2) قول، نگک۔

بھروک، بھگ، بھروک: نہ، لوٹوگ، و، نہ، وروک، مدام، دوست، انت، و، وروک، و، لوٹوگ، دل، و، سیاہ، کنت۔

بھے، بڑیت، بھے، بڑگیت، بھے، بھلی، کو، ہیں، خاطر، اول، بڑگیت: من، و، بھلی، غم، بہ، نیست، منی، بھلی، کار، بھگ، نہ

انت۔ من، ہا، کتاں، کہ، منی، دل۔

نیل، گوشن و کال بند

نچھاں بونگ: نوک لاپ ہری بونگ۔ چنگ و نوک لاپ و کنگ۔ چنگ و بندگ۔ لاپ ہری و بونگ کچی روج۔

بیت و ہرنگ: دوشنی کنگ۔ بدواہی کنگ۔ زہر آہگ۔

بیت و روک بونگ: حسد کنگ۔ کسے و پوہ ووی و بد آہگ۔

بھاں روک: مرگ یا کوش و بدل و ساگ و بیک۔

بیت کلیر و کون کونر و بیادی: ہر کس یا ہر شے کون و تی رم و۔ کلیر و کونر جنائیں دز چک انت، یک نہ انت۔

بستی و شبو گہ انت: چہ نستی و ہستی و کے مقدار ہم شتر انت۔ شبو کا در و کم ذات و بے چہ کے و نہ

بونگ و، شبو و بونگ ہم شتر انت۔

نیشانی چنگ: اشتر و دستانانی تمام بونگ۔ (2) کچک یا دیگر نیش داریں دولت یا رستہ و دستانانی ایر و بیک۔

نیش بونگ: پختہ عمریں اشتر۔ اشتر و پختہ عمری۔ (2) سہدارے و پیشیں دستانانی زدگ۔

نیش رودیگ: طاقت و بونگ۔ زوراک بونگ۔ (2) اشتر و نیشانی رودیگ۔ (3) ساہدارے و پیشیں

دستانانی زدگ۔

نیکلی گوں کم ذاتیں بجنی چنگاں، چو کھا ہور ماں گلراں کواریت: گوں کم ذاتیں جتان چنگاں نیکلی و مہر بے کار

انت۔ آہاں و نائیکی دیم و کیت و نائیکی و جواب و پے نیکلی و مہر دینت۔ گوں چوشیں مردم و نیکلی و مثال ہا ہور

انت کہ گلریں زیناں کواریت کہ آکرشار نہ بیت۔

نیکلی گوں نہنگاں جوان انت، جو نیش بختنگاں تاوان انت: نیکلی کئے گوں حزن مز و مڑہ داریں مردماں پہ

کن۔ گوں یگار و بے پر کس مردماں نیکلی کنگ و ت و راتاوان پارکن انت۔

نیکلی و تی ہدل و ت و انت: نیکلی کئے، نیکلی و امیت و مہ کٹش، ہدل و نیکلی و تی و ت و انت۔

نیل چنگ: رزوا کنگ۔ نام و پ کنگ۔ بدنام کنگ۔ کم شرف کنگ۔ یک چنگ۔

نیلگ و ماگ کنگ: جود و مرگ و سوگ یا میک و جنیں آدم و تی بہت و ز پورا ناں نیلیں رنگ۔ جنگ و دور بے و

کنگ و رسم۔

نیم بجنی چارگ: پد ز و کائی چارگ۔ (2) پ کھلی چارگ۔ (3) پ ناز و خرو و مجازی چارگ۔

نیمگ و نیم نہت کنگ: کارے و سر پوری و نہ کنگ، نیم تمام کنگ۔ (2) لحاظ و خاطر داری کنگ۔

و

واب و بزرگ: واب و بزرگ۔ واب و بزرگ۔

واب و بزرگ: کسے و راجہ و واب و پادنگ۔ (2) واب و بزرگ یا بزرگ۔

واب و بزرگ: مردم و دوست یا پادیا دگر اعضائے و بے ساہ بزرگ۔

واب و راقائے بونیس، گر ٹھک چو گلات و زئیس: بے کاری و واب آسے نیریت۔ گر ٹھک باز و ابیں

جانورے، بلے آئی و عہدے و واب و بزرگی نے نزدیک۔ واب و وفائے نیست پیشا پھر بندگی نہ انت۔

واب گلاتانی و ابجہاں بے سوب کن انت: بولائی و مدای و واب و سستی شتریں کار نہ کت۔ اگس حاکم و سردار

ہم بوللا بہ بنت، آہانی کلات و بازی ہم چاہاں پنگ بہت۔

واب و سرد و بزرگ: یک بزرگ و بزرگ و بزرگ و بزرگ و بزرگ۔ (2) گلگ و کاروان و مردم و سرد

شب و واب و بزرگ و بزرگ و بزرگ و بزرگ۔

واب و بزرگ: واب و تہا چیز یے گندگ۔

واب و بزرگ: بزرگ۔ جو کہ بزرگ۔ جو بزرگ۔ بزرگ۔ بزرگ۔ بزرگ۔ بزرگ۔

واب و بزرگ: انچوش بزرگ کہ پد و بزرگ۔ بزرگ۔ بزرگ۔ بزرگ۔

واب و بزرگ، میر نسی شہمان، بے بزرگ و بزرگ، وان نہ گوزانت چہ بزرگ و شہمان: پد بزرگ

کار بزرگ۔ بے بزرگ۔ بے بزرگ۔ بے بزرگ۔ بے بزرگ۔ بے بزرگ۔ بے بزرگ۔

واب و بزرگ: بزرگ و بزرگ۔ بزرگ۔ بزرگ۔ بزرگ۔ بزرگ۔

واب و بزرگ: مشکل و بزرگ و بزرگ۔ (2) فپ و بزرگ۔ (3) بزرگ و بزرگ۔ بزرگ۔

واب و بزرگ، ہم بزرگ، بزرگ: بزرگ و بزرگ۔ واد بزرگ و بزرگ و بزرگ، بزرگ و بزرگ، بزرگ و بزرگ

بزرگ و بزرگ و بزرگ و بزرگ۔

واب و بزرگ: بزرگ و بزرگ و بزرگ۔ بزرگ و بزرگ۔

واب و بزرگ: بزرگ و بزرگ۔ واد و بزرگ۔ دست و بزرگ۔

بیل، گوشین و کال ہند

دارنگین و بیچ و بیگ: روہواں رزگ۔ (2) بے لحازی و سبب نقصان گنگ۔ (3) کے و کھٹاں بیچ و بیگ۔

دارنگیں ڈپ ولما گنگ انت: آ کہ وارت، آدمام ولما گنگ انت، آئی وول ماگھی نروت۔

دارنگیں دان و رینگیں غروس و بیات نہ بہت: ہر شے کہ بیت و گزیت، کس عیات گیری و نہ کنت۔ آ و رگ یاوان

کہ واریگ، آئی و کس بکر نیارت۔ مردم جتانی انت۔ کے کہ خرت آکھ۔ بایدا انت مکی جتاں لپک بہ بیت۔

دار و چارگ: کیک و چارگ۔ دار و دوش گنگ۔

دار و چوٹ بونگ: بے دار بونگ۔ بیک بونگ۔

دار و کھٹا بونگ: بے دار بونگ۔ (2) لٹ یا زرم و نہ لگ۔ نہا گنگ و مان نیامگ۔

دار و بیگ: کیک و بیگ۔ موکل و بیگ۔

دار گنگ: کیک گنگ۔ کوم گنگ۔ (2) کے و را مشکل و جبال و غریبگ۔

دار و نہ گندے، لنگ و ایر و دوش: گزانیں ساعتاں کھی و ایر وستی بہ من۔

دار و دوش گنگ: کیک و کوم گنگ۔ دار گنگ۔ دار و راست گنگ۔

دار و کیک گنگ: موکل گنگ۔ کیک و کور گنگ۔ دار گنگ۔

واری دار و نہ گرات: نیز گاری و واری حزنیں عیے، بلوچ و ک نام و بد نام کنت۔ آ آگن دار و بہ کیت ہم آئی

و سازینیت پیمشا واری کسی نصیب و مبات۔

وازارگ: تہل و تروپش کوشک و کمان بنگ۔ (2) نرم گنگ۔ راہ و آرگ۔ حمر و مینگ۔ (3) توب و پ و بیگ۔

واستوا گنگ: راز و کوشک۔ کواہی و بیگ۔ گنگ۔

واک و رزگ: نزر و بونگ۔ جان و کارنڈ و رزگ۔ نست و کامل بونگ۔ بے دوش بونگ۔

واک گنگ: جہلم بونگ۔ کار و ول و بیگ۔

واگانی کرگ: لگام و دارگ و سوار و چہ اولاک و ایر گنگ۔ اولاک و واکانی دارگ۔

واگانی پلہ و بیگ: اولاک و واکانی نست گنگ۔ ایر گنگ و وہداں اولاک و واکانی پلہ و بیگ۔

وال گنگ: بیچ گنگ۔ ماپ گنگ۔

وام و پد بونگ: وادار بونگ۔

وام و مات و پت نہ فرنگ: دنیا نے کارنڈ و شمع۔ وڑے ناوڑے و دیم و روانت۔ وام و بدل و دو و کار نہ بیت۔

بھیل، گنوشتین، کال ہند

واپڑہ یونگ: گوں مال خرگک، شپ، ڈن، یونگ۔ چہ ہنگین، ڈن، یونگ۔ ڈن، ڈراں، ننگ۔

واہنگ: ہریات، ننگ۔ (2) کچل، یونگ، لانسک۔ رستہ، ہونگ۔ (3) مال، ڈولوت، یا سہدارے، وروی، ناگ۔

واہ، وطن، ہنگین، دار: وتی ڈیہہ، آس، ویرنماں، غیر آباد ہم بہ بیت، وٹس، انت، ول، سارت، کنت۔

قباہ، کچک: دباہ، آہک۔ دباہ، تالان، یونگ۔ ہوپ، نا، ورائی، جان، شاہک۔

وہنگیں، خرد، پیش، کار، یوت: لہ، دواہ، بے کار، یو، دلائیں، مردم، نف، سیبت، و، واجہہ، نہ، بیت۔ ہا، گوں، سینان

بیت، کہ، وتی، مال، غم، عہد، انت، یا، کچک، کنت، جان، جھانت۔ وپو، کیس، مردم، مدام، تادانی، بیت۔

وت، جنگ، خوت، معانا، ننگ: کارے، عہ، بے، مطلبیں، معانا، مقصد، رننگ۔

وت، شے، غم، شیطان، ننگ: ہا، کس، ہار، واک، کک، کہ، وت، وانا، ورا، ننگ، بہ، لیلیت، و، گر، و، ایر، بہ، جنت، و

و، آئی، شیطان، یو، کوشیت۔

وت، کو، یو، یا، کو، و، کچک، یو: آس، طاقت، ندرے، گڈہ، دگ، کسے، و، پشت، و، پد، تر۔

وت، گلا، پیاز، بوہ، کنت: وت، گلا، ہی، جوان، نہ، انت۔ وت، گلا، ہیں، مرد، پیاز، و، ہدی، بوہ، کنت۔

وت، دار، و، (وارث)، آباد: ہا، کس، و، کوش، انت، کہ، پد، گرے، آبادی، و، شتری، و، ہدوک، انت، وتی، فکرے

نیست۔ پد، گرے، کار، کنت، پد، وت، و، تا۔

وتی، جنگ، و، کز، یوگ، نہایت: وتی، کنگیں، کارانی، انجام، و، آسر، و، پاید، انت، کس، یونگ، مد، بیت، وت، و، رات

جنگ، و، کز، یوگ، کس، و، براہ، نہ، وت۔

وتی، سردنت، و، رآمد، و، نت: مشکلیں، و، دہاں، وتی، گوں، تو، سرین، بند، ہم، مرکبی، بیت، و، پد، وتی، سردنت، بے

و، رآمد، و، رآمد، نت، وتی، نہ، انت، پد، ہا، آگوں، تو، ہم، کو، پک، نہ، بیت۔

وتی، کشیت، بے، روج، و، سر، اور، و، نت: و، یک، و، یک، انت، و، رآمد، و، مدام، و، ایم، انت۔ آس، یو، کشیت، ہم،

جون، و، پد، عزت، نہ، کنت، و، رو، پد، سر، و، دور، نہ، انت۔

وتی، مہ، کہاں، گڈ، رگ، مگو، نہ، کن، کہ، تی، لال، تا، کاں، گوات، ہارت: بے، نفسیں، کار، یا، بے، نفسیں، امیت، کارے، شتر، گنت، نہ

کنت۔ ہا، امیت، و، پد، کش، کہ، تو، زانے، پیلو، بوت، کنت۔ کنگیں، امیت، شتری، و، نیاریت۔

وتی، ہو، و، و، تو، گ، ہم، خرا، انت: ہر، کس، وتی، ہلک، و، شیر، انت، وتی، ہو، و، و، جا، گہ، و، تو، گ، مزاری، گ، گ، جنت۔

وتی، ہیماں، ہو، و، ناگ، یونگ: مشکل، و، جھالاں، کچک۔ چدوت، و، گیش، نہ، یونگ۔ گوں، مشکلاں، و، ایم، پد، ہم، یونگ۔

بھیل، موشتن، کال بھیل

وٹھپ گنگ: بھل گزگ۔ بھل آزگ۔ بھیر گزگ۔ نقصان و محض گنگ۔
 وٹھ گزگ: آپ دست ورنند کیر و کھک گنگ۔ (2) گزگتیں بزنج و سر بری اکتیں گزگ۔
 وڈگ بونگ: گار بونگ۔ وراں ڈیہر بونگ۔ یلہ سر بونگ۔ ویل بونگ۔ بے مطلب و بھوک۔
 وڈالاں رڈگ: بیر و رڈگ۔ دیناں رڈگ۔ عوضاں رڈگ۔ ہرجاں بونگ۔ ہرجان رڈگ۔
 وڈالی بونگ: بے سیش تاوان یا بیریے و دیم و رڈگ۔ (2) ہرجان بونگ۔ جاہ بونگ۔ بر باد بونگ۔
 (3) بیران بونگ۔

وڈانگ: کشار و بونگ۔ (2) کشار و آدرہ گنگ۔ (3) مال و کشار و بونگ۔
 وڈھی ویک: رشوت ویک۔ پکارے کتا بونگ۔ یا نہ کتا بونگ۔ وڈو ویک۔
 وڈی وڈی گنگ: جو ڈگ۔ کرمند بونگ۔ پدی پری گنگ۔
 ورنائی، سرنائی: ورنائی و دور و باریک۔ پناسر پدی و گوزانت۔ ورنائی دور و پناسر پدی و نونو اٹکاری۔
 وروک و پور و روک و ہرکیت: شدیک حارس انت، آئی و مدام دگرے سراز ہرکیت، ہائی و گا کہ آہم شدیک
 و پندوک بہ بیت۔

وس گنگ: کوشش گنگ۔ بھد گنگ۔ زور بونگ۔
 وس و نہ بونگ: بچ و نہ بونگ۔ دست رس و نہ بونگ۔ زور و نہ بونگ۔
 وس و ہاک و بونگ: دست رس و بونگ۔ زور و بونگ۔
 وس و وس گنگ: زور بونگ۔ ہمت گنگ۔ بھد گنگ۔

وٹھان بونگ: ناراضائی و ہلاں بونگ۔ گول یک و ڈگر وٹھ بونگ۔ (2) تپاک بونگ۔
 وٹھان گنگ: دوناراضیں مردے و گول پتے دگرے وٹھ گنگ۔ تپاک گنگ۔
 وٹھ گنگ: راضی گنگ۔ وٹھان گنگ۔ دونو وٹھیں مردم و عوت ماں وٹھ بونگ۔ (2) سہو بونگ۔ کسلا ویک۔
 وٹھ ناگک: وٹھ توار۔ وٹھ آواز۔ وٹھ الحان۔ وٹھ ٹٹی۔

وٹھیاں سٹکی ہمراہ آنت: وٹھیاں ہمراہ مدام سٹکی انت۔ آس وٹھی و آسودگی و دور کیت، ٹڈہ بزان کہ سٹکی ہم
 آتیک کنت۔

وٹھیں سر اور وٹھ مان گنگ: بے مقصدیں وٹھیں کاراں دست مان ویک۔
 وٹھ بونگ: ولماگ بونگ۔ (2) پیسنگ۔ فریاد و زاری گنگ۔ (3) کچل و چاٹنگ۔
 وٹھی پٹی بونگ: ہڈیک و ٹکڑ بونگ۔ (2) بے وس بونگ۔ بونگ و لاچار بونگ۔

بھیل، کوششیں، کمال ہند

دل پتا لنگ: تباہ بر باد لنگ۔ حجب و تاراج لنگ۔ دل کون لنگ۔

دلہا ہند لنگ: کتے و جنگ و بے عزت لنگ۔ خوار و در بدر لنگ۔ (2) پست و لنگ۔

دل و زرگ: بیخ و تاب و زرگ۔ ارمان لنگ۔ تباہ لنگ۔ پے کے غزہ ہر آ لنگ۔

دل لنگ: جور لنگ۔ ایشاپ ایشاپی و زرگ۔

دل گونج لنگ: ہلا لنگ۔ بر باد لنگ۔ چہ بن و کونج لنگ۔

وہی لنگ: جنگ۔ فحش لنگ۔ ختمہ و زرگ۔ زر لنگ۔

وہ و ہ لنگ: بھر بھر لنگ۔ نظر نظر لنگ۔

وہ و ہ لنگ و یک: وہ و کوا لنگ۔ روحانی لنگ۔

وہ و ہ لنگ: وہ و کوا لنگ۔

وہ و ہ لنگ: وہ و کوا لنگ۔ (2) دلہیں یا بدیں وہ و ہ آ لنگ و زرگ۔

وہ و ہ لنگ: مئے کشاں ہار اننت، سر مئے ڈنگر و دار اننت: اکس لنگ و سرو کی و ہاراں و ڈیں بودا و غزور پکن

اننت، براں سر و گاری اننت۔ آ لنگ براں کہ و لیل و جنجالاں کہیت چیا کہ لنگ و سیر و آبدانی و محزن مروی مدام

گوں آئی و سروک و کشاں و محزن مروی و بندوک اننت۔

وہ و ہ لنگ: یولان ہار گنت، بازیں سران و سار گنت: وہ و ہ لنگ بلوچ پاد بہ بیت، بازیں لے و ہوش کیت۔ آ و ہاراں

کس و تی قدر و کار نہ کنت۔ ہر کس و ت و ہا ہر کاریت۔ آ وور و ہا ریک اُم و بلوچ و بیت۔

قیران لنگ: تباہ لنگ۔ بچک۔ بر باد لنگ۔

قیران لنگ: بر باد لنگ۔ زیان لنگ۔

ویل لنگ: پریشان لنگ۔ غراب لنگ۔ (2) پلہ و یک۔

وہیاں ماتونیں جن نوش آنت، نکلیاں بزات عمرگی او شنتنت: جن مدام وھیانی ہمراہ اننت، بلے گزائیں و ہاراں

وہی بزات سزین بند و عمر کی بت و کاہنت۔

☆

۵

- ہارے منگ: کورے ہارنگ۔ ہارے آپے کورہاں ملانے ورتوگ۔
- ہاشوہلو شوہنگ: بے ستریں سرخوہنگ۔ سرگردان ہونگ۔ (2) حیران و ہبت ہونگ۔
- ہان و تمام منگ: دنی و ساں جہدنگ۔ پہ کارپے ونگ ووتی و سیں جہدنگ۔
- ہان و ہون منگ: پہ ناول کفی جواب ویک۔ شزی و کپ نہنگ۔
- ہب چنگ: ناگمان و بچ کرگ۔ دووڑنگ و کرگ۔
- ہب منگ: پہ ٹرینگ و چہوپ و ہب و آوازورنگ۔ (2) کچک و پہ ورتوگ یا کرگ و ہب منگ۔ (3) پہ توازہ ٹرینگ۔ (4) ناگت و بچ کرگ۔
- ہب ہب منگ: حرم و چنگ۔ سک خدیگ ہونگ۔ (2) کچک و ہب منگ۔ (3) چہ کچک و ہب منگ۔ (4) زیادہیں جہدنگ۔
- ہب ہب پہرہ ہونگ: حرمی ہونگ۔ خدی و لنگز ہونگ۔
- ہبت منگ: مالے و بھنگ۔ دیک۔
- ہبت و آپ منگ: نادرہ و وگوش منگ۔ (2) نادرہ و دم و دوت منگ۔ (3) ارمانی ہونگ۔ افسوز ورتوگ۔ (4) توجیل ساوگ۔
- ہتر ویک: دست و دراجی و بھنگ ویک پانگ۔ بزرگ و ہال منگ۔ وہال ویک۔ شت منگ۔ شت منگ۔
- ہتر منگ: جنگ۔ دور ویک۔ ہتر مال منگ۔ وہال ویک۔ زرتوگ۔
- بھلی ماہیں پہ گونگ پانگ نہ بیت: شیر زال و باہر تیں جنین پہ پد گونشی و غیبت و عیب دار نہ بیت۔ آکر شزانت، آشرانت۔
- ہنت ہونگ: تیر و خطا ہونگ۔ تیر و خفا منگ و نہ لگ۔ رپ و نہ کچک۔ رتو ہونگ۔ نشا منگ و مان نیا منگ۔
- ہنت و ہنت منگ: لعنت منگ۔ مہاری منگ۔ بے عزت منگ۔
- ہنت جنگ: چیزے و سر گونگ و دورنگ ورتوگ۔ چہ جوہ خپے و دورنگ۔ (2) پادان و پناہ منگ و اشنگ۔

بھل ، کوششیں غ کا ل بہ

ہفت کنگ : بھل ٹونگ۔ (2) پکارے ہ کنگ و ہر کنگ۔ بچ کنگ۔ (3) ہٹاگ و جت نہ کنگ۔ خطاوار ٹونگ۔
 ہفت ہفت ٹونگ : پادانی ہزاہ ہزاہ ایر کنگ۔ قدمانی ہزاہ ہزاہ ایر کنگ۔ غز ڈگ۔ (2) ناتواں ٹونگ۔ زور ٹونگ۔
 ہر جنن کے شیکگ و جاگہ نہ کف : ہر کس پہ دتی قذغ کس اس و۔ ہر کس و ہر شے و ہر ابرغ ایک مد ایک۔
 ہرات کنگ : بڑگ۔ گیز کنگ۔ (2) گول ہرات و بڑگ۔
 ہراں ہستی کنگ : بے سرغ پادیں کار کنگ۔ بے ہروائی کار کنگ۔ بے مقصد میں کنگ و کنگ۔
 ہر بنگ : ڈپک۔ دوی ہمگ و کش و چیل کنگ۔ بھلک۔ بھل و یک۔ چنگ۔ کوں خرمی و کنگ۔
 ڈورگ۔ پے زور چیز یہ بچ کزگ۔ ڈنگ۔ (2) چیزے تھا گودان و شیر و پٹے کنگ۔ (3) شیر و ہر بنگ۔
 ہر چیز کہ بھلانت، پاک و بھلانت : عیب داریں و حرامیں شے مدام غریب و دارین و ہبرہ کھیست۔
 ہر روج کلال و سورہانت، گوشت و گن تالان نہ انت : ہر روج کس و سوب نہ بیت۔
 ہر کس یہ بخت مخلوغ کہ ظو مال و عدالت : غریب و بڑگ عدالتی مال انت، ہر کس و بہ جنت و ہر کس و بہ بارت۔ کس و
 بخت پر ہست چیا کہ مخلو ادارت انت۔
 ہر کس پہ وقت و گزیت : کس پہ و گز و زوری نہ بیت۔ اس پہ و گزے و گز یوے دتی چھیں درواں مارے و
 گزیوے۔ بلے گزیت ہر کس پہ وقت و۔
 ہر کس دم و انت، ہبرہ میگ و انت : موجودیں مردم مدام بہر و ہندانت و آ کہ دم و انت آ بے ہر پوت کت۔
 ہر کس کلات و پے ہار یکے داریت : کلات ہما و ہداں تہی انت کہ توے داشت کئے۔ ہر مردکلات و دتی دور و ہار یک و
 داریت۔ چرائی و ساری ہے یونگ و نند و ہے بیت، آ چارگی نہ انت، و ہر ہانت کہ مردم نے مان انت۔
 ہر کس گوں کم ذات و یہ کت یاری، بچو ہما ہور کہ گھراں گواریت : کم ذات و کم نہیں مردم و بگتی و دوستی و مثال
 چو ہورے گانت کہ سوزگ و سکیں ز میں و گواریت کہ آ کشار نہ بیت۔
 ہر کس ماں دتی آپ ہند و بچو کہ گروک ماں گز و : ہر کس پہ دتی رم و۔ ہر کس پہ دتی ڈیہ و آپ ہنداں تیار و
 تر و انت۔ گروک اس فہم و نت پھیلا کہ ہبرہ انت، بے ہبرہ گروک نہ جنت۔
 ہر کس دتی نہ و کفیت : ہر سا ہارے دتی رگ و روت۔ دتی بہہ و روت۔
 ہر کس دتی بخت و چہمان انت : ہر چیز بہ کت بخت۔ ہر کس بخت و چہمان انت۔
 ہر کس ہداں دتی ہن انت : دوی و یلاں ہا مردم ہاریت کہ آئی و پرائت، دوی و گزے ناز و چالال سر پدیوت نہ کت۔
 ہر خرگ ہاں و دت : ہر کس دتی قذغ۔ مرگ ہم چہ دتی ہاں و رنار و کیش تریں رفتارے نیاریت پھیلا بلوچ باید
 انت ہا کار و کت کہ آئی و جلوہ انت یا آئی و کت کت۔

بھیل، گوشقین، کال ہند

نرم و بیک: گرم و بیک۔ پہ پشاک و علاج و کون گریں آپاں زب و ڈما گاں گرم و بیک۔
 بمرنان و پنے ہنہرہ گنہم نموز: ہر شے یک نہانت۔ مردم بہ بیت کہ حیوان ہر خلقت و ہما فرق است۔ مردم یا بدانت
 بچار بیت و بہ ہمیت و دم و بروت۔

ہر ہما کش و بھلیک کہ ڈاچی بھلیک: عادت بھیل گول بھیل و انت، ہر کس و ہما بھیل و دیئے آہا عادت و ڈوریت یا
 ہر کس دتی بھہ گھویت۔

ہزے ہزے کا بھلی بڑے: بھو کہ ہر بھل و ہزے ہزے شیر، کانگ و چہ شیر ہر کھت ہے و ڈے کم کم و چیز بھ
 کنے باز ہنت و کار و سوار کن انت۔

ہڈاں کنگ: برداشت کنگ۔ ہر کنگ۔ او پار کنگ۔

ہڈے بونگ: چار و بونگ۔ سزاپ و بونگ۔

ہڈے حوں و شیریدار بونگ: نزکی بونگ، رشتہ داری بونگ۔

ہڈے کنگ: زدک۔ حزن بونگ۔

ہڈے کنگ: لگتال کنگ۔ بھگ و ہڈ و ہگ۔ تاواں ہار کنگ۔ (2) و کرے و مال و پند و رگ۔ (3) مر کنگ
 بے دار میں مردم و مال و بھہر و بانگ کنگ یا بگ۔

ہڈے کنگ: کسے و بہ پک جا ہے و دارگ۔ (2) کمو کے دارگ۔ (3) پناہ کنگ۔ جا کہہ کنگ۔ نوان کنگ و
 ہڈگ۔ اٹل کنگ۔ (5) آرام کنگ۔ ترہک۔

ہڈے کنگ: چیزے و اتان و دارگ۔ خیال داری کنگ۔ (2) جا سو پاسو کنگ۔ کسے و چہ ہدی کارے و دارگ و
 حاطرے کون آئی و بگوش و گور کنگ۔

ہڈے گیری کنگ: خیال داری کنگ۔ ہڈ و کنگ کنگ۔

ہڈے ہنگ: چاک کنگ۔ ہڈ شکس دست یا پا و یا کہ کہ ہڈے و چاک کنگ و ہنگ۔

ہڈے ہلاس بونگ: زال و چنگ و ذراہ بونگ۔ چک و آرگ۔

ہڈے یانی پاؤ کنگ: زہگانی گت و بیماری نے کہ گوٹھ و زبان و ہے ہر دو پناہ ہڈی حزن ہنت و دی در کا ہمت۔

ہڈے یانی ہڈ و ہگ: لہک و چیر و در آتکس ہڈیانی لگھک۔ ہڈ و ہگ و دور کنگ۔

بھیل، گونشٹن، کال بند

ہڈیان گرگ: کلک و جگ۔ زہمانی زبان و دو پہنادانی در آتکس ہڈانی لگھگ و ڈورنگ۔ کلک کچک و علاج و خاطر اگون ماتی لگھگ و کچک و ہڈی و چست کنگ یا ہاجا کہ و لٹارگ۔

ہڈکا کنگ: ہڈکا و ناواہی بونگ۔ (2) چوکچک و ہڈک۔ (3) ہڈک بونگ۔ ستس ہڈ لاپی۔ ہڈاری ہڈ پرمیدان و کچک ہڈیت (ہڈاری ہڈ پرمیک گے کچک ہڈیت): ہڈسٹس کزاں ہڈاکیں ہڈا کس یک ہڈے میدان و ہڈ ہارت یا ہڈ ہڈ ہڈت، ہم ہڈسٹس و آہیب وارنہ ہڈیت۔ ہڈی ہڈام گوں اصل و نسل و انت۔

ہڈک: چہ گندگیں کاریے و ہڈت و ہڈک۔ ہڈک۔

ہڈک: ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔

ہڈک: ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔

ہڈک: ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔

ہڈک: ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔

ہڈک: ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔

ہڈک: ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔

ہڈک: ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔

ہڈک: ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔

ہڈک: ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔

ہڈک: ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔

ہڈک: ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔

ہڈک: ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔

ہڈک: ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔

ہڈک: ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔

ہڈک: ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔

ہڈک: ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔

ہڈک: ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔

ہڈک: ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔ ہڈک۔

ہڈک۔

بھیل، گنوشتن، ڈگال بہد

ہلاک بونگ : نقصان بونگ۔ تاوان بونگ۔ (2) جنجال بونگ۔ (3) دم بونگ۔

ہلاک گنگ : مردے راجنجال گنگ۔ تاوان بارگنگ۔

بھچو گنگ : دور گنگ۔ پہ کارے اشتاپی بونگ۔ نل ڈھپ گنگ۔ (2) شدیگ و پہ وڑگ اشتاپی گنگ۔

بلو ہالو نہ ویک : پارزانی عیا پہ کپ ڈھبر چیزے ع نہ ویک۔

ہاخز ع یہ کن کہ ڈپ ہاداریت : چوتی قذء کاٹ ع مستریں جبر گنگ، بھٹکی ڈ کم دانشے۔ مردم ع پایدانت ہا

کار ع بہ کت یا ہا داک ع دور بہ ذنت کہ آئی ع جلوہ انت۔

نم بونگ : ایرل لا بونگ۔ چنگ۔ (2) مردمانی مچی ع نیام ع دم توس بونگ۔ کین پتار۔

نم چنگ : یک وڑ ع بھنگیں سہت۔ (2) ہم رنگ۔ یک ڈول۔

نم جوانی گنگ : بد لہازی گنگ۔ خیر ع جواب ویک۔ دپ ماں دپ بونگ۔

نم لہ پ ہراہ ع نم لہ پریگ انت : مردم پایدانت وئی ہراہ ع سکتے ریاء کت بہ بیت۔ ہراہ پایدانت ہراہ ع کار ع بہ بیت۔

نمسا ہک چہ ہسا ہک ع پخت زوریت : ہر کس چوتی کرز ع کورے مردماں بھیل ع عادت زوریت، ہنچو کہ ہسا ہک

چہ ہسا ہکے کار ع کرو ع بھیاں اثر زوریت۔

نم سر ہ پوراں بونگ : نام وار بونگ۔ بڑ بڑ وگ کہ پوراں سر بونگ۔

نمو دا ورے، ہمو دا سری : آتاں ع ورے آئی ع حراب مہ کن۔ نمک حرامی یا کسے ع کنگیں نیکیا نی دیم ع نیارگ

پہ بلوچ ع صیے۔ وارنگیں نان ع وقا ع بدار۔

ہنم گزگ : بند وڑگ۔ دپ ماں دپ بونگ۔

ہنچو کہ مٹی پٹک ورتک شے للہہ ع شلوار ورات : بد دعائے کہ ہنچو کہ مس وار ع یوگاں حد انت کہ شے للہہ

(یا لانی) ہم ہنچو بات کہ آئی ع سبب ع من ع چو شیں ویل ع کپتک۔ مٹی بے پھکی آئی ع بے پھکی بہ بات۔

ہند دلاں گزگ : دست ع بھنگانی گنگ۔ گوں ورت ع بونگ۔

ہننگ ع ہنست کن کہ چہ ویک جو کن کیت : تو کیلیں مردم دومی مردم ع حال ع سہی ع سر پد بیت۔

ہنگ ماں کین ع جو شینگ : جنجال گنگ۔ دل سیاہ گنگ۔ پھری گنگ۔ ہنزار گنگ۔

ہوا ع دو بونگ بونگ : موسم ع یک رنگ ع نہ بونگ۔ موسم ع بونگ۔

ہوار گنگ : بلیا گنگ۔ ہور گنگ۔ ہور ع تور گنگ۔

بھیل، کوشنن ء کال بھد

ہوا کنگ: ذول ء لوگ۔ وحی آنی درانکا زنگ۔ (2) مستی کنگ۔ مٹھی کنگ۔ نوات زنگ۔ ہوس کنگ۔
ہوڈوننگ: فیت کنگ۔ کسے عیب و نشان دیک۔ بے نہیں ڈوبہ جگ۔
ہورجگ: یکجا بونگ۔ گوں دک چیزے بے یا مردے ء یکجا بونگ۔ (2) ہورغ ہواری ء خرغ گردنگ۔
ہورت ء آرت کنگ: مردے ء چرغ ء زیات جگ۔ زبان کنگ۔
ہوزنگ: گوزیا شہد ء مکسکانی یک پارگ ء ہال کنگ ء بہتے عطر چگ۔
ہورغ ء کوزرگی نہانت، نام ء گورج ع کوف: جیلہ سازی کارے ء نہ کنگ ء مستریں تو جیلے۔ چو کہ ہور کہ نہ
گزاریت جیلہ دام گورج ع بیت کہ گورج کنگ ء انت پیشا ہور یوت نہ کف۔
ہور گوزاریت کہ مے گن گئے ء اگس نہ گواریت کہ مے گن کہے: پہ وارغ بنگ شریں روچانی آہک دروغے۔
ہورغ آبدانی بہ بیت ہم پہ ہزگارغ مزراں، پہ نیزگارغ بگاں تا۔
ہور یک روچے گواریت، کا بچے سے روچے: کا بچک میں چیزے نہانت، آہورغ داشت نہ کف۔ کا پر ہور ہلاس
بونگ ء زند ہم تر مپ رنجیت۔
ہوڈونگ: ملنگ جگ۔ تاجنگ۔ (2) بے عزت کنگ۔
ہوس کنگ: مستی کنگ۔ مست بونگ۔ (2) درنائیں ساہارے ء پوزنگ ء اگوا آگوجک۔ (3) گل
بونگ۔ گل ء ذانکا زنگ۔ (4) نہنگ بونگ۔ ہوا کنگ۔ (5) دل ء لوگ۔
ہوش ء آرگ: چہ بے ہوشی ء حالت ء سدھ ء آرگ۔ (2) بات ء ہڈیک۔ ہا کاریا کپ کہ بے خیال بونگ
آئی ء ریات ء آرگ۔
ہوش ء آہک: بے سدھ ء بے سایں مردم ء سدھ ء آہک۔ (2) ساہ کنگ۔ ہا کاریا کپ کہ بے خیال
بونگ آئی ء را کیر آرگ۔
ہوش ء بنگ: زانت ء ساہ ء بنگ۔ (2) لہرزنگ کنگ۔ بے سار کنگ۔ (3) دل سیاہ کنگ۔ بہری کنگ۔
ہوش ء بونگ: سدھ ء بونگ۔ سار بونگ۔ بے ہوش نہ بونگ۔
ہوش ء بونگ: یادداشت ء کار نہ کنگ۔ (2) بہہ ء بنگ بونگ۔ (3) گنوک بونگ۔
ہوش کنگ: بات بونگ۔ یاد کنگ۔ (2) سار بونگ۔ (3) چہ بے ہوشی ء ہوش ء آہک۔
ہوک جودیم ء نہ گوز، چہ گارچہ پدے: ہوک جودیم مردے ترا جنت یا تہی ہچان لیکار کف۔ گارچہ پھت بہ
بے ترا لگت جنت۔ مردم ء بایدانت کہ چہ حرائیں ساہارے حریں کارغ وقت ء برکت کف۔

بھیل، کوشٹین، کال ہند

ہوئی گوشت پہ پڑوری ڈرگ شہیت (ہوٹک اگاں ہلا دور انت لڈے جڑنگ، گس ج پ پڑوری نہ وارت
گوشت: ہوک گوشت، کس پ پڑوری نہ وارت۔ ہراسیبت، جلوہ تاکیں شے شتر نہ بیت پمیشا ہر شے کہ
ہا قدرے داریت ہائی، حقدار انت۔

نول نگ: چہ ہرنگ، لٹ، پیل نگ۔ پڑچک۔ پیل نگ۔ پنگ۔ (2) نیلام نگ۔

ہوڑ کرگ: زہر کرگ۔ چست بونگ۔ بزار کرگ۔

ہینا نگ: میدان نگ۔ چنگ۔

ہین نگ: پٹ نگ۔ ملامت نگ۔

ہیر ویک: چکل ویک۔ کوزا ہک۔ دور ویک۔ کوات ویک۔

ہیزگ: پڑ بونگ: چویرہ پیداک بونگ۔ چیزے کون زراب کوزگ ہ تواری۔

ہیسنگ: دول و پتھرگ: زیاد ہیں کزیوگ، ہسکارگ۔

ہے نگ: روت نگ۔ چنگ۔ میل نگ۔ (2) اولاکاں، گل ویک، ہر ہادگ نگ۔

ہیل ویک: رمانت نگ۔ عادت ویک۔

ہیلو، کل ہرے کل لے دے، ہر روج لے پدے: کسے اکس پنڈگ عادت کت، گڈا، ہر روج ویک لہیت۔

ہیلہ، ہالانگ: بجد نگ۔ توجیل ساڈگ۔

ہنرنگ: کون تیزی، چست بونگ۔ اگیزنگ۔ انزار بندگ۔ ہالی ٹرگ یا شاہین ج پ شکار، کون تیزی،

نرد، چہ چہل آہک۔

ی۔ے

یات دارگ: ولء دارگ۔ بے خیال نہ بونگ۔ نہ شوہنگ۔
 یات ویک: یات ء کجگ۔ تراگ ء ہدیگ۔ یات ء ہدیگ۔
 یات ء رزگ: شوہنگ۔ کیر نیاگ۔ بے خیال بونگ۔
 یات نگ: ولء آگ۔ یات دارگ۔ کیر آگ۔
 یات ء کجگ: یات ء ہدیگ۔ تراگ ء کجگ۔ یات ویک۔ کیر آگ۔
 یازگ انت، پے لاپ گون انت: پے لاپ چار نی ء بے مقصد ء گون بونگ۔ سچ دروے نہ رزگ۔
 یک اتارے ء شانزدہ بیمار انت، درست پر پھنات ء کش جو نار انت: اگس چیز کم بیت ء لوٹوک ء طلب کنوک
 ئے باز بہت، آگستی کار ء نہایت۔
 یک پوزی بونگ: دوست بونگ۔ تپاک بونگ۔ ہم ول ء ہم سگ بونگ۔ یک بونگ۔
 یک تولگے ہولیت، دومی نہ ہولیت، گزمہ گپیت: تولگ ء ہولگ ء عادت چہ بن ء گون انت، پیٹھا یک تولگے
 کہ بہ ہولیت، درست ہولگ ء بنا کن انت۔ پیٹھا بروٹھل پے نہ روت عادت۔
 یک ء یک نگ: الم نگ، کار ء سرجم نگ۔
 یک جن ء ضد جن ون ء ہارت ء یک جن ء ضد جن ء گیریک انت: جنین بے پسہ انت، یک جنینے صد
 جن ء لٹی کت۔ چہ وتی کار ء کروء ہر کسی سرجم جہل کت بلے پنہیں ہا کردار ء شیر زال انت کہ صد جنیں آئی ء
 کیریک بہ بیت۔
 یک کھل ء کر ٹھک ہم سکتیہ: کسانیں جنہال نے ہر کس سکت کت بلے لغورہ انت کہ سچ مرہ سکتیہ۔
 یک خدائے کہ عالم ہا زانت: حدایت بلے آئی ء بے حسابیں مطلقے اڑوانگ۔ حداد قدرت ء خلقت با زانت۔
 یک ڈس نگ: پکس ڈس ء ٹنگ۔ گوں پکس ڈک ء کار ء نگ۔
 یک سرنے ء یک کلا ہے بس انت: حارصی ء چم گڑھی شزیں حیرے نہ انت۔

بھیل، گوشقین، کال ہند

پنگ فپے مردم کوں جن و جاواں ہم گوازیت: مردم و بایدانت کہ کسانیں مشکل و جنجال بہ سکیف۔ اس جن و جاوا آنی رم و بے کپے ہم، بایدانت، آشپ و کوں ہا ہاں بہ گوازیے۔

پنگ قاب و یونگ: پنگ و یونگ۔ پنگ تب و یونگ۔ پنگ ہم و یونگ۔

پنگ خرگ گنگ: کوں اوئی ڈس و گنگ۔ پنگ زد گنگ۔

پنگے و پنگے گواوات ہارت: لاواری، ایوکی یا بے کسی مدام نقصان انت۔ پنگ مردے زند و دل و عثمانی دیم و مدام بے دس انت۔

پنگ پے پنگ و نام خرگ: ہر پنگے و نام و خرگ۔ پنگ پے پنگ و حساب گنگ۔

پنگے کشیت، ضد وارت: پنگے و خدمت و گنگیں کارانی سبب و صد مردم آباد بوت کنت۔ پنگے و گنگیں کاریا کھنگیں صد کس و فاکنگ دات کن انت۔

پنگ پنگ یونگ: جد یونگ۔ داگ داگ یونگ۔ پنگ و شاک یونگ۔

پنگیں وار و سرے وارگ: پنگیں گپ و لیس و پلینس دیگ ضد گنگ نہ گنگ۔

پنگیں گواہ دوسر و حکم شریعت: پنگ گواہے دوسر و بوت نہ کنت۔ پنگ مال گے و دووا ہند بوت نہ کنت۔

پنگیں دل و بر یونگ: پنگ و ز و پنگ رگ و یونگ۔ پنگیں گنم یا ذات و مردم۔

پنگ یونگ: پنگ خرگ۔ آزاد یونگ۔ دیم پوت یونگ۔ (2) گنگ۔ (3) چہ ہند و ہلاس یونگ۔

پنگ و یگ: زمینگ۔ ویل گنگ۔ پنگل و یگ۔ پنگل۔ آزات گنگ۔ (2) موکل و یگ۔

پنگ سر: ہا کہ پنگ ہند و نہ داہنگ۔ (2) دت سر۔ و وگ۔

☆

پنل، کوششیں، نکالیں

ہما کتا بانی نام کہ پے اے کتاب ۽ سرجم کنگ ۽ نوز آزرگ ۽ حاطرا من
چراہاں مدت ڈرنگ :

- (1) پنل گنج: بلوچی لہزاک: حب، 1994
- (2) پنل گنج (ردغیب) غلام فاروق بلوچ: سید ہاشمی ریفرنس کتا بجاہ، کراچی، 2011
- (3) جان محمد شتی (سر شوکار): بلوچی لہزاک: بلوچی اکیڈمی کوئٹہ، 2012
- (4) رشید خان: پنل، کوششیں، پردا تک ۽ گھٹ: وفا لہزاکلی مجلس، جمپ، 2010
- (5) سید ظہور شاہ ہاشمی: سید گنج: سید اکیڈمی، کراچی، 2000
- (6) عبدالغفار ندیم: گرم: بلوچی اکیڈمی، کوئٹہ، 2010
- (7) عبدالصمد امیری ۽ میر بوہیر کلاچی ۽ سنجیا کنگیں پنل ۽ کوششیں کہ "بلوچی لہزاک" حب ۽ شک ۽ چھاپ
یونک انت۔
- (8) عبدالعزیز ولوئی بخشاں: زن و آئینہ پھل بلوچی: حیران زمانگ جلد 1، موسر فرنگی مہر تابان، تہران، 2010
- (9) عبدالقیوم بلوچ: بلوچی بومیا: بلوچی اکیڈمی، کوئٹہ، 2009
- (10) غوث بخش صابر: پنل وگا لوار: بلوچی اکیڈمی، کوئٹہ، 1969
- (11) تقدیر لقمان: پنل = ریڈنگ جو تہرہ ۽ حب: پینٹل پریس، تربت۔
- (12) محمد اسحاق ساجد بزدار: بلوچی پھل وگا لوار: بلوچی اکیڈمی، کوئٹہ، 1997
- (13) مولوی خیر محمد ندوی: بلوچی معظم: کراچی، 1981
- (14) میر گلزار مری: کوششیں: بلوچی اکیڈمی، کوئٹہ، 2010